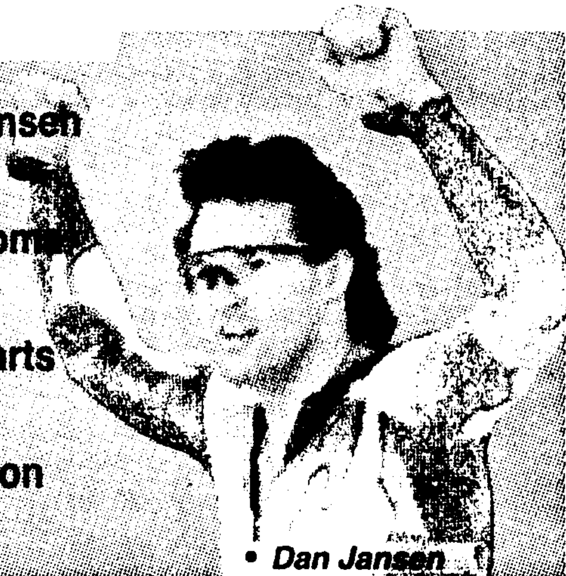
imburgs agblad

Te volvo

aterdag 19 februari 1994 — 76e jaargang nr. 42.

itgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

• Dan Jansen

NedCar wijst 210 werknemers aan om te vertrekken

Van onze redactie economie

BORN – NedCar wijst 1 april aanstaande 210 werknemers in kantoor- en indirecte functies aan om 'vrijwillig te vertrekken'. Vakbonden en directie van de Bornse autoproducent hebben daarover gisteren – na enkele eerder vruchteloos gebleken onderhandelingen – toch een akkoord bereikt.

Deze maatregel, maar ook een besparing op de arbeidsvoorwaarden als het terugbrengen van de jaarlijkse gratificatie van vijf naar drie procent, het inleveren van één ATV-dag, het invoeren van nieuwe spaarregelingen en het beknibbelen op de lease-auto's voor beter betaalde werknemers moeten NedCar tot eind 1995 52,5 miljoen gulden opleveren.

NedCar had verder willen gaan voor een cao-verhoging van een half procent per 1 februari niet uit te betalen en het aantal 'vrijwillig te vertrekken' werknemers te verhogen naar vierhonderd. Maar over dat laatste zullen pas eind 1995 verdere onderhandelingen worden gevoerd.

Zie verder pagina 17
• Vertrouwen in afbouw dankzij sociaal plan

Deputé: 'Installatie dicht bij overschrijding van emissienormen'

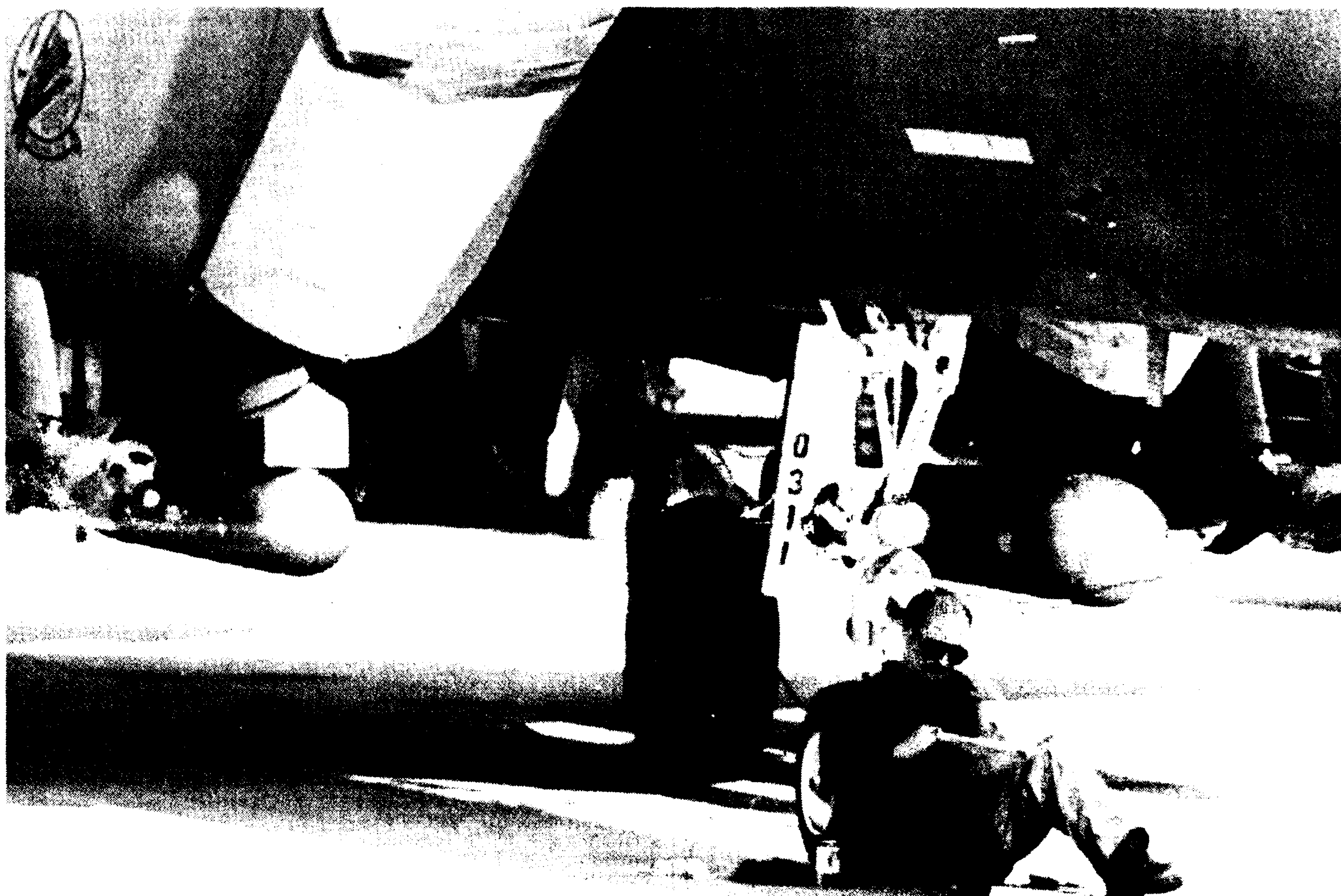
Strenge eisen aan afvaloven

DOOR EGBERT HANSSEN EN LAURENS SCHELLEN

MAASBRACHT – De geplande afvaloven in Maasbracht gaat onmiddellijk dicht als de installatie de normen wat de uitstoot betreft zal overschrijden. Die spijkerharde garantie heeft deputé drs. Jan Tindemans Provinciale Staten gisteren moeten geven, evenals de toezegging dat er een meetprogramma zal worden gemaakt om de emissies - met name die van dioxines - van de installatie continu in de gaten te kunnen houden. Onder die voorwaarde is een meerderheid van Provinciale Staten gisteren akkoord gegaan met de bouw van de installatie.

De gedeputeerde trok tijdens de ruim drie uur durende finale besluitvorming over de omstreden afvalverbrander het boetekleed aan na de berichtgeving over een enquête in deze krant waaruit onomstotelijk blijkt dat de provincie schromelijk is tekort geschoten in de informatievoorziening over deze kwestie naar de burgers toe.
Tindemans noemde de gehouden enquête 'interessant'. Een aantal uitkomsten noemde hij 'schokkend'. Zoals het feit dat veertig procent denkt dat het mogelijk is om in eigen huishouden minder afval te produceren en dat acht procent niet bereid is mee te werken aan het apart inzamelen van groente-, fruit- en tuinafval (gft). „Hieruit blijkt dat er nog een gigantische klus ligt wat voorlichting betreft. Slechts een paar batterijen in het gft-afval en het is afgelopen", zegt de deputé.
Hij erkende ruiterlijk dat het provinciebestuur kennelijk het beoogde maatschappelijk draagvlak ondanks een ambitieus communicatieplan, dat 3,5 ton heeft gekost, niet heeft bereikt. Zeventig procent van de Limburgse bevolking gaf in de enquête aan dat de provincie onvoldoende te zijn ingelicht over de voor- en nadelen van de vuilverbrander. „Ik geef toe dat er een paar misschattingen zijn geweest".
Tindemans zal overigens op een later tijdstip nog door Provinciale Staten specifiek over dit punt aan de tand worden gevoeld.
Alleen GroenLinks en Partij Nieuw Limburg waren tegen de afvalverbrander. In opdracht van de provincie gaat de NV Afvalverwerking Zuid-Nederland nu een milieueffectenrapportage maken. Dit rapport heeft betrekking op de inrichting van de te bouwen installatie (circa een miljard gulden) waarin vanaf 1998 een kwart eeuw lang het afval uit Limburg zal worden verwerkt.

Zie ook pagina 15
• Provincie struikelt over afvalboodschap

• Een militair leunt op z'n gemak tegen het voorwiel van een Amerikaanse F-15 straaljager op de Italiaanse luchtmachtbasis Aviono. Onder andere vanaf deze basis zullen maandag vliegtuigen starten om deel te nemen aan de Navo-strafactie tegen de Servische Bosniërs, als het al zover komt. Door de verrassende Russische bemiddelingspoging is veel van de spanning rond het ultimatum weggenomen. De Navo gaat wel door met de voorbereidingen voor de bombardementen, maar verwacht wordt dat het niet tot een daadwerkelijk Navo-ingrijpen komt. Foto: REUTER

• ZIE OOK PAGINA 3 EN 5

Jan Mans burgemeester Enschede

Van onze Haagse redacteur

KERKRADE – Burgemeester Jan Mans (53) van Kerkrade wordt de nieuwe eerste burger van Enschede. Het kabinet heeft gisteren met de benoeming van de PvdA'er ingestemd. Hij volgt per 1 april burgemeester Ko Wierenga (eveneens PvdA) op die met pensioen gaat.
De vertrouwenscommissie in de Enschedese gemeenteraad plaatste carrièreburgemeester Mans op de eerste plaats van de aanbeveling aan de Overijsselse commissaris der koningin Hendrikx.
Mans is sinds 1988 burgemeester van Kerkrade. Daar ging al enige tijd het gerucht dat Mans geen herbenoeming op zijn huidige post ambieerde. Hij zou een overstap naar het bedrijfsleven hebben overwogen. Maar het werd Enschede.
De politieke loopbaan van Mans begon in Breda, waar hij wethouder was. Hij werd vervolgens adjunct-gemeentesecretaris van Maastricht, lid van Provinciale Staten in Limburg en burgemeester van Meerssen.

Zie verder pagina 15
• 'Ik vertrek met grote weemoed uit Kerkrade'

max. 4º C
min. -5º C

MEER BEWOLKING

Vannacht heeft het licht gevroren. Vandaag loopt het kwik op tot circa 4 graden. Het begint vandaag zonnig, de wind blijft in de oosthoek en is matig. In de middag neemt de bewolking vanuit het oosten toe. De komende nacht zal het weer licht en op sommige plaatsen matig vriezen. Morgen nadert vanuit Duitsland een depressie, de bewolking zal hierdoor nog verder toenemen. Er is dan later op de dag kans op wat lichte sneeuw. De wind is zwak tot matig uit oostelijke richting. De temperatuur zal net als gisteren overdag 1 à 2 graden boven nul zijn.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

Grolsch wil met minder mensen meer bier maken

k

Bruneel en Van Kampen exposeren in Vaesrade

Barokke rijkdom en stenen Muze in Tsant

DOOR PIETER DEFESCHE

VAESRADE – Fokkerijen of kwekerijen van planten, pluimvee en gevogelte lokten als sinds jaren heel wat bestemmingsverkeer de weg van Nuth naar Vaesrade op. Daar is sinds kort nog aanbod bijgekomen, dat bij het plaatsnaambord met een hoger doel voor ogen rechtsaf slaat. Daarvoor zorgt een culturele verrijking van de infrastructuur: galerie Tsant. Wie niet de weg weet en verstandig is zoekt ze in de buurt van de kerk. Wie wel de weg weet gaat de Rozenstraat in. Hij passeert zijstraten, naar plaatselijke gezagsdragers genoemd en bevindt zich in een wijk waarin riante villa's een zonnige plek hebben tegen een helling. Ze hebben romantische en al van veraf leesbare namen als 'Dreimädelhaus'.

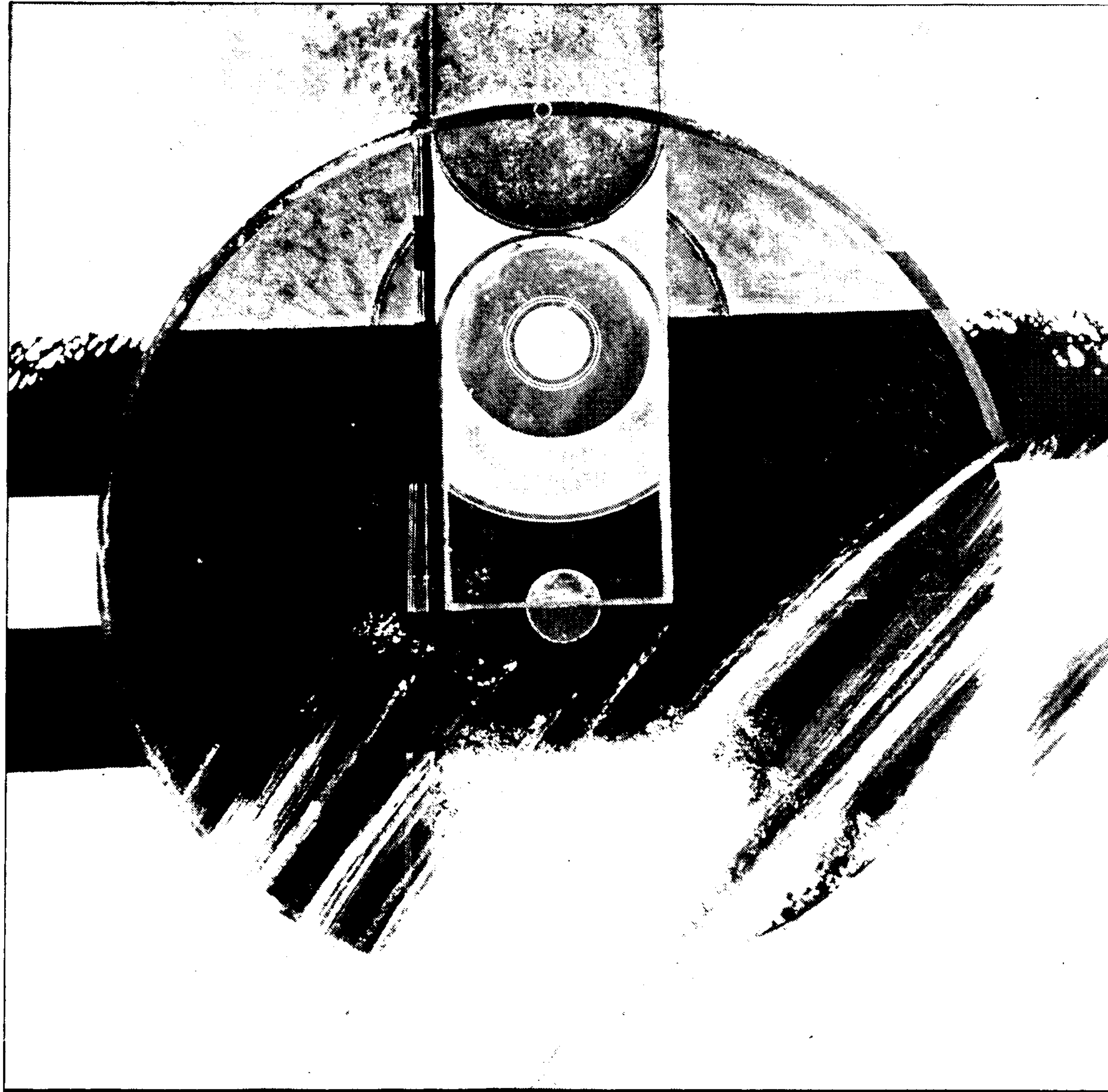
'Tsant' is de naam van het huis dat met een breed front rotsvast op een zandberg staat. Het heeft op de benedenverdieping ruimte voor een schildersatelier, een hal, drie, vier kamers en een gang, alles bestemd tot galerie. Daarboven is het huis 'privé' en ter beschikking van Toon, Marijke en de kinderen Jakobs.

Het atelier is bij uitstek het domein van Toon, schilder en graficus – maar dat niet alleen: hij is neerlandicus en bekwaam om een middeleeuwse schrijfwijze te bedenken voor de naam van de zandberg.

De galerie heeft zowel ruimte voor een dubbele presentatie als intimiteit: de schilderijen van de Gentse tekenaar en schilder Etienne Bruneel die voor de ruimte van een stadsmuseumzaal niet benauwd hoeven te zijn, vinden er het klimaat dat particuliere bezitters ze kunnen bieden. De collectie is aangevuld met de marmeren en hardstenen beelden van streekgenoot Math van Kampen, bekend door zijn meervoudige hoedanigheid van kunstenaar en minderbroeder-conventueel.

De achtste tentoonstelling al in Tsant is evenals de vorige tot stand gekomen op basis van de persoonlijke contacten van de galeriehouders met de exposanten. Zij zijn veelal ontstaan op de Maastrichtse academie, waaraan docent Toon Jakobs zich een aantal jaren bekwaamde in de schilderkunst, onder leiding van Piet Vos, Haagmans, Wehrends en anderen. Zijn eigen werk hangt spaarzaam in het atelier. Wat in het depot achter elkaar staat, wekt het verlangen het ooit in een grote zaal naast elkaar te zien. Het is heel fors, eigen en fraai van kleur. Boeiend, maar niet op grond van zijn thematiek: alles is nagenoeg abstract.

Ondanks alle internationale verkeer in de kunstwereld valt het op dat nationale en regionale karaktertrekken herkenbaar blijven, toegegeven dat men wel eens wat wil 'hineininterpretieren'. Etienne Bruneel, 54, geboren in Eerneghem bij Gent, is misschien het meest bekend geworden als illustrator van kinderboeken die hun weg vonden over de wereld. Hij toont zich daarin heel knap, deze streekgenoot van Hergé.

● *Acryl en bladgoud op doek van Etienne Bruneel, te zien in galerie Tsant.*

Zijn schilderijen in acryl op doek en papier onderscheiden zich van die van Jakobs door een zekere barokke rijkdom. De figuratie is weliswaar sober, veelal abstract en constructivistisch, maar de materie heeft een uitbundigheid die wij geneigd zijn Bourgondisch te noemen. In bijna ieder beeld schittert het bladgoud. De Bourgondische hertogen verguldden tenslotte zelfs hun wildpasteien. Intussen danken ze veel van hun uitstraling juist aan het contrast tussen de rijke en de sobere passages; het palet is zo uitbundig niet. Alle abstractie blijkt tenslotte niet uit andere, knap realistische voorstellingen: het ons zo Belgisch voorkomende surrealisme is daar niet veraf.

Math van Kampen toont beelden van klein en middelgroot formaat. Zij hebben soms relatie met opdrachten zoals voor grafmonumenten, waaruit veel van zijn werk voortkomt. Niettemin heeft het vrije werk hier voorrang. Sommige vormen wijzen op verwantschap – en dat is voorwaar geen schande – met het kunstenaarschap van Killaars, die hem les gaf. Uit het hart gegrepen lijkt het thema mensenhanden. Men kan ze aantreffen in biddende gebaren, maar ook in gelijkenis met vleugels en opstijgende vogels. Een ingeving is gevleugeld, is zijn gedachtengang. „Zij zal niettemin door mensenhanden tot stand gebracht moeten worden: ze zullen vliegen op wieken van mensenhanden." De vermaterialisering van het denkbeeld heet: Muze.

Er staan intussen heel wat beelden van Van Kampen in kerken, scholen en op begraafplaatsen. „Mensen die het kunnen weten zeggen dat mijn werk nooit iets negatiefs heeft", vertelt hij verder. „Ze noemen dat positieve dan franciskaans."

Een tocht naar Tsant loont. De motivatie van de galeriehouders komt niet voort uit behoefte aan gewin. Behalve de persoonlijke relatie met de kunstenaar is liefde voor hun werk de drijfveer. „Wij exposeren wat wij zelf mooi vinden. Wij hebben geen voorkeur voor realisme."

Een volgende dubbeltentoonstelling staat er aan te komen. De huidige is nog dit hele stille weekend te zien. Men kan ze bezoeken in afzondering en stilzwijgend – maar hartelijke gastvrijheid is nooit veraf.

exposities

Installatie Els Ceulemans

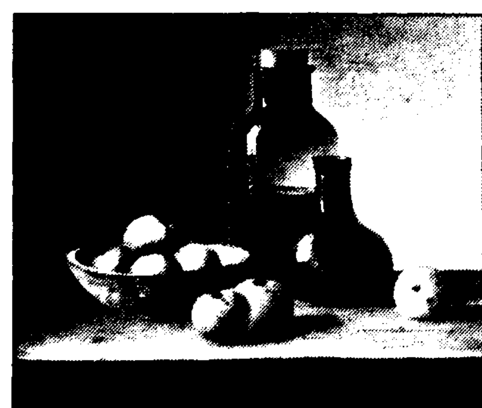
MAASTRICHT – 'Collect – select – reject' is de titel van de installatie van Els Ceulemans die vanaf vanmiddag 18 uur te zien is in galerie Henn, St.-Nicolaasstraat 26c in Maastricht. De expositie loopt tot en met 19 maart en is te bezichtigen van donderdag tot en met zaterdag van 15 tot 19 uur.

Communicatie, of meer nog het onvermogen tot communicatie, is een van de centrale thema's in het werk van Els Ceulemans. Wanneer communicatie een illusie is, dan ontstaan er desillusies als frustaties, misverstanden en kortsluitingen. De gevolgen hiervan vormen een waardevolle inspiratiebron voor de kunstenares.

Een ander hoofdthema is de mens, zijn leven, zijn individualiteit, zijn identiteit. Een voortdurende kringloop van verzamelen – selecteren – beschermen of afstoten. Door een zorgvuldige keuze van materialen probeert Ceulemans begrippen als leven, mens, ziel, pijn, grijpbaar te maken. Veelvuldig gebruik van isolatiemateriaal duidt op het willen beschermen, bijvoorbeeld tegen de pijn die resulteert uit het falen van communicatieprocessen.

Penders en Huls in Artisart

MAASTRICHT – Glasobjecten van Felicien Penders en schilderijen van Carel Huls zijn tot en met 26 maart te zien in galerie Artisart, Grote Gracht 43 in Maastricht. De tentoonstelling wordt vanmiddag om 17 uur geopend en is te bezichtigen van dinsdag tot en met zaterdag van 13.30 tot 17.30 uur, tijdens TEFAF van 11.30 tot 17.30 uur.

● *Stilleven van Carel Huls.*

Felicien Peters werkt hoofdzakelijk met transparant en niet-transparant 'vlakglas', dat hij bewerkt, versmelt en vervormt. In Artisart worden schalen tentoongesteld en glasobjecten, dikwijls in combinatie met andere materialen. Het zijn werken zonder gebruiksfunctie, waarin persoonlijke uitdrukking van zijn ideeën en gevoelens centraaL staat.

Carel Huls heeft een duidelijke voorkeur voor het stilleven. Kenmerkend voor zijn stijl is de perfecte, ambachtelijke manier van schilderen van mooie, eenvoudige objecten, die duidelijk al een zekere ouderdom bereikt hebben. De weloverwogen composities stralen met hun subtiel spel van licht en schaduw een bijzondere rust en harmonie uit.

verder...

... exposeren Ingrid Heussen-de Bie en Henriëtte Nadaud van 28 februari tot en met 29 maart in de Rabobank van Eijsden, Breukerstraat 45. Open tijdens kantooruren.

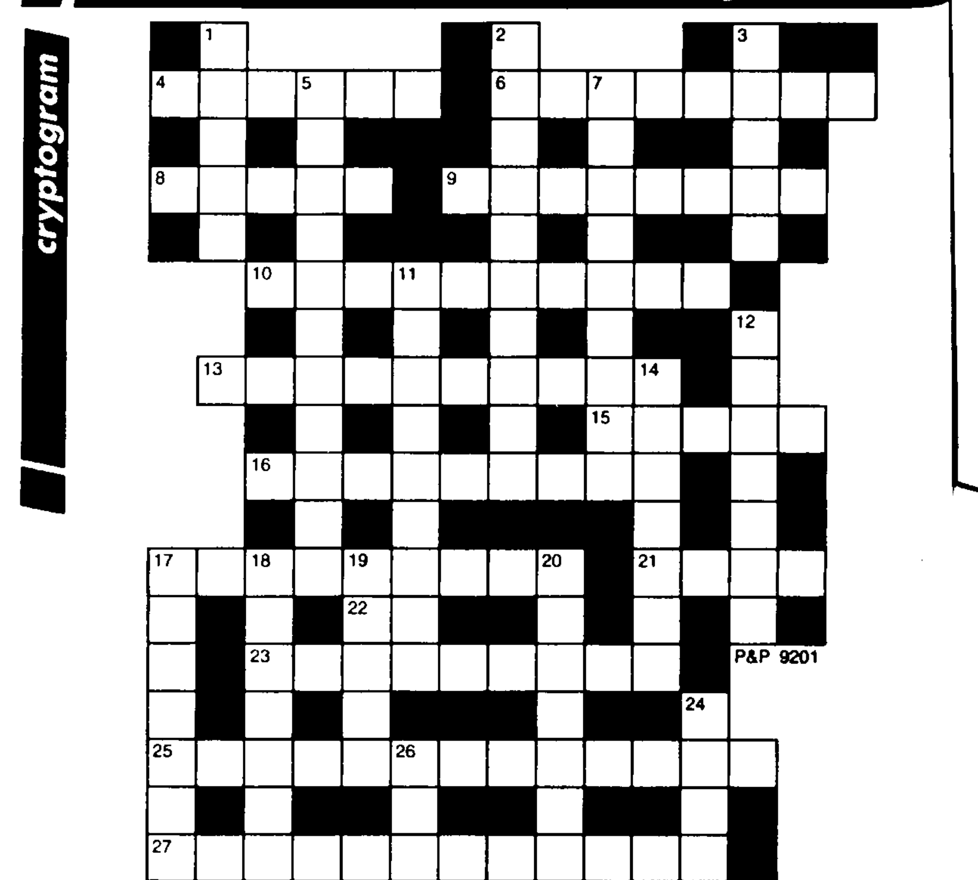
... zijn in galerie De Vierde Dimensie, Zevenbergseweg 12 in Plasmolen, schilderijen te zien van Berna Esselaar en beelden van Andries Hoogenraad. Tot en met 6 maart, open donderdag tot en met zondag van 13-18 uur, donderdag tot 21 uur.

Studiedag over kleding

VENLO – In het Limburgs Museum in Venlo houdt Het Nederlands Centrum voor Volkscultuur zaterdag 12 maart een studiedag. Onderwerp is 'Kleding in het dagelijkse leven'. In Nederland en Vlaanderen zijn steeds meer onderzoekers op dit studieterrein bezig. Kleding verwijst naar de identiteit van de drager én vertelt haar eigen geschiedenis. Tijdens de studiedag wordt aandacht besteed aan de historische evolutie van kleding en haar socialiserende functie. Er zijn maatschappelijke, maar ook regionale verschillen. Aanvang studiedag 9.30 uur. Tijdens de studiedag zijn er lezingen, geïllustreerd met dia's, en er is gelegenheid tot discussie. De kosten bedragen 27 gulden. Informatie geeft E. Tielemans van het Limburgs Museum, 077-522112.

puzzels

cryptogram

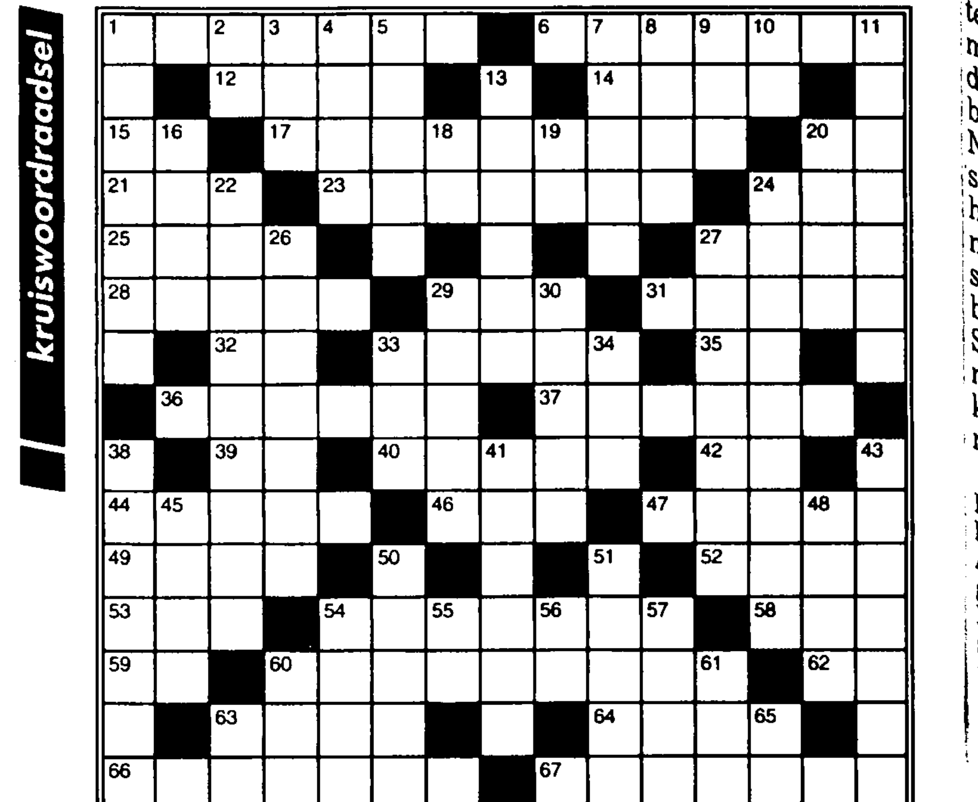

P&P 9201

HORIZONTAAL: **4** Ronselen voor de scheepsbouw (6); **6** Kookwijze (8); **8** Toelage in de knip (5); **9** Drank aanbieden (8); **10** Bij de bezorging kom je dat orgaan wel tegen (10); **13** Gauw naar 't dressoir voor een vlugge hap (10); **15** Die beestjes geven een seintje (5); **16** Die treuzel is ook kalm van geest (9); **17** Vogel voor het land leidt tot stremming (9); **21** Bevestigende ontkenning (4); **22** Hoftitel (2); **23** Die bloemen zorgen voor jeuk (9); **25** Club voor 't behoud van dijken (13); **27** Rolmop(s)je (12).

VERTIKAAL: **1** Rillerig beest (5); **2** Hij wil aan de drank alleen nog denken (10); **3** Zwarte gebruiken om rode witte of groene te stoven (5); **5** Eindstop (11); **7** Taaltest (9); **11** Belle zit met het statiegeld in haar maag (9); **12** Zij zitten met de billen op hun geld (7); **14** Krijgt staten van dat vuil? (7); **17** Uit de zon leek hij maar een schim (7); **18** Stoffen kopen (7); **19** Kan niet zonder droogje (5); **20** In de Franse school wordt die inkt gebruikt (7); **24** Is zij de vrouw van een ingenieur? (4); **26** Funktie bij het toneel (3).

kruiswoordraadsel

P&P E2401

49	3	58	20	28	57	25	64	57	37	17	27	23	46	53

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** reuzenpijnboom; **6** bewoners Groenland; **12** wintervoertuig; **14** gereedschap; **15** reeds; **17** dienaar; **20** pers. vnw.; **21** drinkgerei; **23** zedig; **24** gang; **25** kliekje; **27** voeg; **28** ooievaar; **29** met ingang van; **31** landweg; **32** voegw.; **33** beelddrager; **35** met dank; **36** op die plek; **37** kier; **39** bevestiging; **40** Gr. eiland; **42** suo loco; **44** houding; **46** lof; **47** gerieflijk; **49** overspanning; **52** melig; **53** uit de wind; **54** intrigant; **58** vogel; **59** onzes inziens; **60** Az. Turkije; **62** muntaanduiding; **63** handel; **64** insekteneter; **66** zat; **67** gooien.

VERTIKAAL: **1** bloemdeel; **2** quantum satis; **3** vroeger school; **4** pl. in Gelderl.; **5** elkeen; **7** stang; **8** kuip; **9** riv. in Zwitserl.; **10** milligram; **11** vasthechten; **13** werk; **16** papegaai; **18** daar; **19** kindergroet; **20** advies; **22** zeevis; **24** koopman; **26** Jav. trom; **27** godin; **29** reukstof; **30** stadsgracht; **33** beroep; **34** familielid; **38** haarkleur; **41** op zekere plek; **43** verzachten; **45** kledingstuk; **48** as; **50** ruimtemeter; **51** veger; **54** weekdier; **55** het Rom. rijk; **56** barium; **57** pl. aan de Oostzee; **60** vaatwerk; **61** eikeschors; **63** waar onder; **65** manstand.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 1813

HORIZONTAAL: **2** sneeuwstorm; **12** ar; **14** ster; **15** cape; **16** ka; **17** t.o.v.; **19** en; **21** mu; **22** GWK; **23** slier; **25** eet; **27** strak; **29** Osel; **30** vlieg; **32** vale; **33** ets; **34** klimmen; **36** mir; **37** na; **38** Ali; **39** mee; **41** f.s.; **42** attent; **43** rammei; **44** Sr.; **45** eed; **47** les; **48** C.S.; **50** ltd.; **52** dertien; **55** sap; **56** ober; **58** riten; **59** anti; **60** beeld; **62** ter; **63** plein; **64** bel; **65** O.R.; **67** Dr.; **68** een; **69** er; **70** Peel; **72** neen; **74** Fe; **75** filmkeuring.

VERTIKAAL: **1** fatsoen; **3** N.S.; **4** ete **5** een; **6** Ur; **7** sc.; **8** tam; **9** opus; **10** re; **11** makkers; **13** rolstaartbeer; **16** kwalificatief; **18** vies; **20** Reims; **22** gram; **24** el; **25** Eli; **26** t.e.m.; **28** T.V. **30** vlinder; **31** gemalen; **34** kleed; **35** nemen; **38** Ate; **40** Ems; **44** slobbe **46** otter; **49** spinnen; **51** deel; **53** rit **54** ler; **55** snee; **57** RL; **59** al; **61** doe **63** prei; **66** rem; **67** der; **70** pi; **71** L.K. **72** nu; **73** N.N.

Winwoord: CARBOLOPLOSSING

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij voorbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 29,00
per kwartaal ƒ 86,90
Per acceptgiro:
per maand ƒ 30,50
per kwartaal ƒ 88,40
Losse nummers ƒ 1,75
Bfr. 32

de pottenproever

de rechter

recept

Schnitzels met kiwi

Voor de saus heeft u sterk ingekookte bouillon of zogenaamde glace de viande (in pot verkrijgbaar) nodig. Wilt u het uzelf gemakkelijk maken los dan bouillonkorrels of een stukje van een bouillonblokje in water op.

4 ongepaneerde schnitzels, peper en zout, boter om te bakken, 1 dl appelsap of ananassap uit blik, 2 dl sterk ingekookte bouillon, 2 kiwi's, evt. 1-2 theelepels aardappelmeel of allesbinder

Wrijf het vlees in met peper en zout. Smelt de boter en bak hierin de schnitzels bruin en gaar. Schil ondertussen de kiwi's en snijd ze in plakken. Neem het vlees uit de pan en schenk de bakboter uit de pan. Blus de bodem van de pan met het appelsap of ananassap en roer alle aanbaksels los. Schenk de bouillon hierbij en laat alles samen heftig koken. Bind de saus eventueel met wat aangemaakt aardappelmeel of strooi er wat allesbinder in. Lepel de saus over het vlees en schik hierop de plakjes kiwi.

Doordat u de bakboter weggooit wordt het gerecht beduidend minder calorisch en is de schotel zelfs in een 'slank' menu in te passen. Als u dan in plaats van bouillon 'glace' gebruikt hoeft u de saus bovendien niet te binden, zodat u hier ook weer calorieën spaart.

Meer dan miljoen allochtonen rond de eeuwwisseling

DEN HAAG – In het jaar 2000 zullen in Nederland meer dan 1 miljoen allochtone mensen wonen. Rond de eeuwwisseling maakt deze groep naar verwachting 6,6 procent van de totale Nederlandse bevolking uit, oftewel 1.056.515 mensen. Dit heeft het Nidi (de stichting Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut) bekendgemaakt op basis van een onderzoek over de periode 1992-2000. De voorspelling staat in de jongste uitgave van zijn bulletin Demos.

In januari 1992 woonden 783.000 allochtonen in Nederland. Onder allochtonen verstaan de onderzoekers mensen die zelf of wier ouders respectievelijk in Turkije, Marokko, Suriname of op de Antillen werden geboren. Dat betekent dat in die tijd 5,2 procent van de totale bevolking van Turkse, Marokkaanse, Surinaamse of van Antilliaanse afkomst was.

Als men van de nieuwe prognoses uitgaat, groeit het aantal mensen van Turkse afkomst van 240.791 naar 320.953 rond de eeuwwisseling. De Marokkaanse bevolking gaat naar verwachting van 194.691 naar 269.187 mensen. De groep mensen van Surinaamse afkomst groeit van 259.000 tot 362.000. De toename van de Antilliaanse bevolking is bescheiden: van 89.000 naar 104.000 mensen, schrijven de onderzoekers.

De meeste minderheidsgroepen zijn geconcentreerd in de grote steden. Vooral Amsterdam scoort daarbij hoog. De Turken wonen daarnaast vooral in Rotterdam en in mindere mate ook in Den Haag en Twente, terwijl voor de Marokkanen Utrecht na Amsterdam de belangrijkste woonregio vormt. De Surinamers wonen van alle groepen het meest geconcentreerd in de drie grote steden (circa 60 procent).

De onderzoekers wijzen erop dat de nog in Suriname wonende bevolking relatief klein is: ongeveer 400.000. Bij een langdurig hoog immigratie-saldo zou Suriname snel ontvolkt raken. De Nidi-onderzoekers gaan ervan uit dat de immigratie van Surinamers in 1994 en 1995 nog op het niveau van 1993 zal liggen. Daarna zal een daling optreden.

Maatregel moet 200 miljoen opbrengen

Prijzen medicijnen vijf procent omlaag

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De prijzen van medicijnen gaan op 1 april met 5 procent omlaag. Bovendien worden zij gedurende twee jaar op dat lagere niveau bevroren. Het kabinet heeft daartoe besloten. De maatregel betekent een bezuiniging van 200 miljoen gulden per jaar.

Met het besluit neemt het kabinet een aanbod van Nefarma, de organisatie van de farmaceutische industrie, over. Nefarma kwam een maand geleden met het aanbod om onder overheidsingrijpen in de prijzen uit te komen.

Nu het kabinet het aanbod van de Nefarma aanneemt, ziet staatssecretaris Simons (Volksgezondheid) af van een eerder plan om in te grijpen in de prijzen van geneesmiddelen. Eind vorig jaar liet hij weten de zogenoemde vergoedingslimieten voor medicijnen met vijftien procent te zullen verlagen.

De vergoedingslimieten zijn onderdeel van het gvs: een systeem om prijzen van medicijnen te beheersen. Volgens dat systeem stelt de staatssecretaris vast hoe duur een medicijn mag zijn. Is het duurder, dan moet de patiënt dat meerdere zelf bijbetalen.

Door de limieten met vijftien procent te verlagen, dacht Simons de industrie en groothandel te dwingen de prijzen van medicijnen te laten zakken. Dit op straffe van verlies van marktaandeel. De patiënt zou immers meer moeten gaan bijbetalen en dus, in de gedachtengang van Simons, naar andere, goedkopere middelen grijpen.

De Ziekenfondsraad wees het plan van Simons van de hand. Er bestond immers geen garantie dat de prijzen van medicijnen echt zouden dalen. Bovendien zou het mensen die middelen gebruiken waarvoor geen alternatief is, extra hard treffen.

Met de verlaging van de vergoedingslimieten dacht Simons per jaar 150 miljoen gulden te kunnen bezuinigen. Dat bedrag krijgt hij nu via het Nefarma-aanbod ook binnen. Overigens verwacht de Ziekenfondsraad dat de kosten van geneesmiddelen dit jaar zo'n 475 miljoen gulden hoger zullen uitkomen dan eerder geraamd.

Navo gaat wel door met voorbereiden strafacties

Voorzichtige hoop op doorbraak in Bosnië

Van onze redactie buitenland

BRUSSEL – De aankondiging van een Servische terugtocht uit de bergen rond Sarajevo en van een gezamenlijk vredesinitiatief van Amerika, Rusland en Europa, heeft gisteren tot voorzichtig optimisme geleid over een mogelijke doorbraak in de Bosnische burgeroorlog. Maar hoge Navo-functionarissen waarschuwden tegelijkertijd dat het militaire bondgenootschap niet zal aarzelen bij wijze van strafactie een selectief bombardement uit te voeren op Servische artillerie, als die morgennacht bij het verstrijken van het Navo-ultimatum nog op Sarajevo gericht staat.

De aankondiging van een gezamenlijk vredesinitiatief van Rusland, Amerika en de Europese Unie werd gisteren in Athene gedaan door de Belgische minister van Buitenlandse Zaken, Willy Claes. Tot het gezamenlijke optreden, een unieke diplomatieke stap in de nu al bijna drie jaar durende Balkanoorlog, werd besloten na overleg in Griekenland van een EU-delegatie met de Russische minister Kozyrev en de Amerikaanse gezant Redman. De vooruitgang op het diplomatieke vlak werd mogelijk na succesvolle Russische bemiddeling bij de Serviërs. De Bosnisch-Servische leider Karadzic kondigde gisteren aan dat zijn troepen al hun artillerie zaterdagnacht, 24 uur vóór het verstrijken van het Navo-ultimatum, op 20 kilometer van Sarajevo zullen hebben teruggetrokken.

De Navo gaat desondanks door met de voorbereidingen voor een eventuele luchtactie. Bronnen bij het militaire bondgenootschap bevestigden tegenover deze krant dat de Navo zondagnacht, direct na het verstrijken van de 'deadline' van 01.00 uur, vliegtuigen naar Sarajevo zal sturen als de Serviërs dan niet al hun zware wapens hebben teruggetrokken.

Slechte weersomstandigheden zouden een precisiebombardement slechts enkele uren kunnen vertragen. De Navo-actie zou zeer beperkt zijn en meer het karakter hebben van een strafactie, aldus bronnen die anonimiteit eisten.

De ministers van Defensie van de VS, Engeland, Frankrijk en Nederland – de vier landen die een eventuele luchtactie uitvoeren – zetten morgen in Italië de klokken gelijk. Zij zullen de operationele details bespreken en afspraken maken over het militaire antwoord wanneer de Serviërs uit wraak blauwhelmen aanvallen.

De aankondiging van de Serviërs dat het beleg van Sarajevo wordt opgeheven, lijkt de druk echter van de ketel te halen. De VN-commandant in Sarajevo, Rose, toonde zich optimistisch. Volgens de Russische minister Kozyrev kan de Servische terugtrekking 'het begin van het einde van de oorlog' inluiden.

In het Westen ging de opluchting gepaard met argwaan, want ook deze doorbraak uiteindelijk niets voor zal stellen. De eerste verslagen wijzen erop dat zwaar sneeuwval in de bergen de terugtocht belemmert, en dat de Serviërs nog bijna 500 van de 500 zware wapens bij de VN hebben ingeleverd.

Tijdens het overleg in Athene is afgesproken dat Rusland de Serviërs verder onder druk zal zetten een vredesregeling te aanvaarden, terwijl de VS met de moslims praat en Europa zijn invloed bij de Kroaten aanwendt.

Prinsheerlijk maaltje

● *Prins Bernhard heeft gistermiddag in Arnhem de nieuwste attractie van Burgers Dierenpark, de Desert, geopend. Hij deed dat door twee kalkoengieren in de woestijn vrij te laten. De Desert, die twintig miljoen heeft gekost, is een nagebouwd stukje van de Sonorawoestijn in de Verenigde Staten. Voor de aankleding van de attractie zijn onder andere de bekende drie-armige cacteeën uit de Sonorawoestijn overgevlogen. In de Desert leven ondermeer slangen, schorpioenen en vele hagedissesoorten. Er bestaan plannen om in de toekomst ook een onderwaterwereld te bouwen. Op de foto probeert prins Bernhard zijn onvermijdelijke anjer te voeren aan een leguaantje.* Foto: ANP

Twijfels aan haalbaarheid mestakkoord

DEN HAAG - De ministeries van Landbouw en Milieubeheer twijfelen aan de haalbaarheid van hun eigen mestbeleid. De departementen denken dat het juridisch niet mogelijk is in 1996 een mineralenboekhouding in te voeren.

De ministers Bukman (Landbouw) en Alders (Milieu) sloten 13 mei vorig jaar na moeizame onderhandelingen met het landbouwbedrijfsleven een akkoord over het mestbeleid. Hoofdlijn uit het akkoord is dat elke veehouder persoonlijk moet zorgdragen voor vermindering van de milieuvervuiling. Daartoe moeten in 1995 de veehouders hun mestproduktie met 30 procent verminderen. In 2000 mag er uiteindelijk niet meer mest op het land worden uitgereden dan de gewassen kunnen opnemen.

Juristen van beide ministeries menen inmiddels echter dat het niet mogelijk is op korte termijn een sluitende mineralenboekhouding in te voeren, die controleerbaar is. In plaats daarvan willen ze terugvallen op het betalen van een wurgheffing voor veehouders met overtollige mest.

Lasten burgers en bedrijven naar beneden

DEN HAAG – Het kabinet heeft gisteravond in beginsel besloten dat de lasten voor burgers en bedrijven nog dit jaar met in totaal twee miljard gulden worden verlaagd. Werknemers profiteren door een verlaging van de belastingschijf in het eerste tarief. Hoe de lastenverlichting voor de werkgevers uitpakt, was bij het sluiten van deze editie nog niet bekend.

De ministerraad vergaderde diep in de avond nog over de belastingmeevaller van ruim vier miljard gulden die minister Kok van Financiën in zijn Februari-nota heeft aangekondigd. Iets minder dan de helft van dat bedrag is blijvend en kan voor lastenverlichting worden aangewend, zo heeft de PvdA-bewindsman voorgesteld. Premier Lubbers kon zich daarin vrijwel onmiddellijk vinden.

De meningsverschillen tussen de coalitiepartners in het kabinet over de gedetailleerde besteding van de meevaller, waren gisteravond echter nog niet overbrugd.

De PvdA-bewindslieden wilden een bescheiden bedrag gebruiken voor matiging van de huurstijging voor de laagste inkomens. De CDA-ministers, onder aanvoering van De Vries van Sociale Zaken, willen het geld maximaal inzetten voor meer werkgelegenheid. Het verlagen van de werkgeverslasten lijkt daarbij het meeste soelaas te bieden.

punt uit

● Begrafenis

De burgemeester van Hardinxveld-Giessendam weet nog niet of hij toestemming zal geven voor de herbegrafenis van een Marokkaans meisje dat vorige week vrijdag is overleden. Familie van het meisje heeft gevraagd de begrafenis volgens islamitische traditie te mogen overdoen. Het overleden meisje, dat werd verzorgd door een Nederlands pleeggezin, is maandag op christelijke wijze ter aarde besteld.

● Aanslag paus

Bulgarije is 'op geen enkele wijze' betrokken geweest bij de aanslag op paus Johannes Paulus II, in 1981 in Rome. Dit stelt een speciale onderzoekscommissie van de Bulgaarse regering naar aanleiding van hardnekkige geruchten, dat de vroegere geheime dienst van dat land een hand gehad zou hebben in de aanslag. De commissie heeft 'zonder enige beperking' toegang gekregen tot alle Bulgaarse archieven.

● Melkprijs

De melkprijs voor de boeren zal de komende drie jaar met vier tot vijf cent per kilogram dalen. Dat voorspelt B. Bijvoet, directielid van Campina-Melkunie in Zaltbommel. Momenteel schommelt de melkprijs rond de 80 cent per kilo. De oorzaken van de prijsdaling worden voor een deel toegeschreven aan het bereikte Gatt-akkoord.

● Neergeschoten

Een politieagent heeft gisterochtend met een gericht schot een 21-jarige Utrechtse autodief geveld. Het slachtoffer verkeert buiten levensgevaar. De agent loste het schot toen de autodief op het trottoir op hem inreed. Aan het incident was een achtervolging voorafgegaan.

● Acht vrouwen

Staatssecretaris Wallage (Sociale Zaken) wil dat er in het volgend kabinet minstens acht en liefst tien vrouwelijke bewindslieden zitten. Op die manier wordt in de regeerploeg 'de atmosfeer van een voetballerskleedkamer doorbroken', zo betoogt Wallage deze week in het 'Rooie Vrouwen Magazine'.

● Slepers

Alle 445 werknemers van de Smit-havensleepdienst hebben gisteren het werk neergelegd. De actie is een reactie op de plannen van Smit Havensleepdiensten om het bedrijf ingrijpend te reorganiseren. Het bedrijf maakte dinsdag bekend dat er 117 van de 445 banen verloren zullen gaan. Economische problemen als gevolg van de concurrentieslag met de sleepdienst Adriaan Kooren dwingen Smit tot de zo hoog mogelijke hoogte de werkwijze van de concurrent over te nemen. De werknemers die mogen blijven, zullen in de toekomst een week op en een week af moeten gaan varen.

Echtpaar wil kosten zwangerschap terug

Nog geen vergoeding voor mislukte abortus

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – Een echtpaar uit Schoonhoven dat wegens een mislukte abortus bijna 100.000 gulden had geëist van een gynaecoloog, krijgt dat geld voorlopig in elk geval niet. Mocht de arts al een beroepsfout hebben gemaakt, dan nog is het sterk de vraag of het redelijk is hem voor smartegeld en onkosten te laten opdraaien. Dat heeft rechter mr. J. Holtrop gisteren in Den Haag bepaald.

Het paar had een kort geding aangespannen tegen de arts, die werkt bij het Goudse Groene-Hartziekenhuis. In juli 1992 zou de gynaecoloog de toen zeven weken oude vrucht weghalen, omdat de man en de vrouw hun vier kinderen tellende gezin 'compleet' vonden.

Twee maanden later bleek echter dat de Schoonhovense nog steeds in verwachting was. Specialisten stelden voor opnieuw een poging te wagen, maar het echtpaar zei dat emotioneel niet meer te kunnen verwerken. Op 8 januari 1993 beviel de vrouw van een kerngezonde dochter.

Het paar verweet de arts verregaande onzorgvuldigheid omdat hij niet meteen had gecontroleerd of de abortus geslaagd was. Ze presenteerden hem een lange rekening voor ondermeer de baby-uitzet, kosten voor zwangerschapsgymnastiek en zelfs voor de verbouwing van hun huis en een grotere auto. Het leeuwendeel van de kosten eisen ze via een bodemprocedure. Maar omdat de afwikkeling daarvan lang duurt en de bodem van hun schatkist in zicht zou zijn, wilden de twee alvast een 'voorschot'.

Mr. Holtrop stelt echter dat de zaak te gecompliceerd is om zo maar snel even een ton toe te wijzen. Bij verscheidene materiële kostenposten zet de rechter vraagtekens. De roep om smartegeld vindt hij twijfelachtig, omdat de vader ter terechtzitting zelf heeft gezegd dat hij en zijn vrouw uiteindelijk toch heel blij zijn met het kind.

Geen politieke reclame op RTL4

DEN HAAG – De drie grote partijen CDA, PvdA en VVD gaan voor de komende verkiezingscampagnes geen reclamezendtijd op RTL4 kopen. De partijen hebben maanden geleden aan de commerciële zender een offerte gevraagd voor het uitzenden van reclamespotjes. RTL4 heeft onlangs aan de partijen laten weten daar voorlopig niet op in te gaan.

Meest effectieve manier om diefstalprobleem in te dammen

Justitie bepleit verplichte beveiliging van alle auto's

DOOR THEO DEN BOER

DEN HAAG – Autoproducenten moeten verplicht een standaardbeveiliging tegen diefstal inbouwen in nieuwe auto's. Daardoor zal het aantal autodiefstallen binnen vijftien jaar, de tijd waarin het autopark zich vernieuwt, aanzienlijk verminderen. Dat concluderen ambtenaren van het ministerie van Justitie in een rapport dat binnenkort verschijnt.

De onderzoekers menen dat een internationaal voorgeschreven beveiligingspakket de meest effectieve oplossing van het diefstalprobleem is. Oplossingen die niet internationaal en voor alle auto's gelden, leiden volgens hen tot een verschuiving van de autocriminaliteit.

Het overgrote deel van de diefstallen wordt gepleegd door gelegenheidsdieven, concluderen de onderzoekers, die zo'n honderd publikaties over autodiefstal inventariseerden. Met name deze groep kan worden afgeschrikt door een betere beveiliging. Zo zou een systeem dat de motor elektronisch blokkeert al veel gauwdieven doen afschrikken.

De Duitse autofabrikanten hebben in overleg met hun regering vorig jaar al besloten tot de inbouw van een elektronische beveiliging in nieuwe automodellen. Voorwaarde is wel dat binnen een of twee jaar de andere autoproducenten in Europa volgen.

Ten opzichte van andere Europese landen valt het met de autodiefstallen in Nederland (ruim 30.000 per jaar) nog mee. Jaarlijks worden hier pakweg vier op de 1.000 inwoners boven de 15 jaar slachtoffer van autodiefstal. In Engeland en Italië iets meer dan 25, in Frankrijk 24 en in België tien op de 1.000. Duitsland scoort iets hoger dan Nederland. Het percentage auto's dat de Nederlandse politie terugvindt, is zo'n 60 procent.

Lopen in Nederland eigenaren van een Porsche, Lancia of Mercedes het hoogste risico hun bolide kwijt te raken, in Duitsland steekt de Trabant deze concurrenten de loef af. De Lada is daar, net als in België en Nederland, een sterke 'runner-up'. Deze opvallende voorkeur verklaren de onderzoekers uit een groeiende behoefte aan reserveonderdelen voor het Oosteuropese wagenpark.

Vooral jonge mannen (tot 35 jaar) maken zich schuldig aan autodiefstal. Uit buitenlandse onderzoeken blijkt dat vooral het gemak waarmee auto's zijn open te breken de verleiding groot maakt. Ze stelen voor de 'kick'.

Ook worden auto's gestolen voor een ander delict. Professionele overvallers laten vaak een auto stelen; de vergoeding daarvoor varieert in Nederland van zo'n 500 tot 1.000 gulden.

Professionele autodieven verhandelen de auto, na hem al dan niet te hebben voorzien van een andere identiteit of strippen hem om de onderdelen te verkopen. Vaak stelen ze 'op bestelling'. Ook komt diefstal en vernieling voor met het oogmerk verzekeringsgeld te innen. Een groot deel van de 'professionals' werkt in min of meer georganiseerd verband. De Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) kwam al in 1991 tot de analyse dat er in Nederland circa 126 bendes auto's stelen.

Hoewel Oost-Europa volgens de onderzoekers een groeiende afzetmarkt is, waarschuwen zij voor overschatting daarvan. Weliswaar worden daar jaarlijks honderden gestolen auto's uit Nederland aangetroffen, maar harde cijfers over massale export ontbreken echter.

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.
Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.
Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 258.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) 0930

Vermist/Gevonden

Verloren: zwarte HANDTAS, rijbew., pasp., autopap., sleutels op 13-2-'94. Geleen. ƒ 100,- bel. 045-223126.

Mededelingen

Mensen gezocht die hun HOROSCOOP willen i.v.m. onderz. 030-890856 (24u.).

Personeel aangeboden

Klussen- en ONDERHOUDSBEDRIJF kan nog werk aannemen. Voor vrijblijvende offertes kunt u bellen: 045-224330.

Werkvoorbereider E/I met brede ervaring zoekt nieuwe UITDAGING. Br.o.nr. B-05161, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Jüngerer Bauleiter
mit EDV-Kenntnissen zum nächstmögl. Termin gesucht.
OSSMANN
GmbH + Co. KG · Dießemer Bruch 112 · 47805 Krefeld · 09 49 21 51 / 54 10 18

Personeel gevraagd

Diversen personeel

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Voerendaal en Simpelveld
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Limburgs Dagblad, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen. Tel. 045-739330.

Bouw aan uw eigen succes
Expanderend bedrijf biedt zakelijk ingestelde mensen met leidinggevende capaciteiten de mogelijkheid te delen in nationale en internationale marktuitbreiding. Hoog inkomen mogelijk. Full/part-time. Training voorhanden. Voor informatie bel: 045-750076 of 043-259929.

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Kerkrade en Schaesberg
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Limburgs Dagblad, Markt 42, 6461 ED Kerkrade. 045-452932.

Rekreatiewerk Zuidoost Nederland zoekt enthousiastelingen voor
het organiseren van aktiviteiten
op campings in Brabant en Limburg.
* jij bent tussen de 18 en 35 jaar
* minimaal 2 weken beschikbaar in juli en augustus.
Je ontvangt ƒ 140,- per week en huisvesting
Bel voor info 040-460027

Het Limburgs Dagblad in Brunssum vraagt BEZORG(ST)ERS voor
Nuth
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt U tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Rumpenerstr. 81, Brunssum. Tel. 045-256363.

Jonge creatieve personen gevraagd voor Duitsland die dns produkt huis aan huis willen verkopen. Hoge VERDIENST mogelijkheden. Geen kapitaal nodig. Tel. v.a. maandag 21/2. 00-49.241.333511/12. 045-322175.

Hoge BIJVERDIENSTE, plm. ƒ 1.500,- per maand, voor serieuze, dynamische medewerkers, geen buitendienst. Tel. 046-521507.

Geinteresseerd in inkomensdiversificatie? Maak gebruik van het AMWAY-concept. Marketing voor de jaren '90. Inkomensgroei naar ratio van prestatie. Geringe investering. U bepaalt zelf tijd en inspanning. Voor nadere info bel 045-245738.

IJzerbakker Woonwarenhuis te Beek vraagt laad- en LOSMEDEWERKERS voor dinsdag en vrijdag van 07.00 tot 12.00 uur. Inlichtingen uitsluitend telefonisch onder nr. 046-379400, vragen naar H. Waltmans, Leenbakker Woonwarenhuis W. C. Makado. Weth. Sangenstr. 57, 6191 NA Beek (L).

St. Gez. Lichaam in Kerkrade zoekt HULPKRACHT voor di. en vrij. 045-352044.

Leuke BIJVERDIENSTE! Speeltuin Puth zoekt oppas voor de periode 1 mei t/m 30 sept. v. ma. t/m zat. Info.: Broekmans, ☎ 04492-2053.

Gevr. leerling SLAGER plm. 20 jr met enige ervaring. Slagerij Lendfers, H'broek. 045-212395 of 04492-4798.

Uniek THUISWERK aangeboden: hoge verdiensten mogelijk. Voor info. schrijf met ingesl. gefrank. envelop naar: Thuiswerk, Postbus 1002, 3360 BA Sliedrecht.

Voetbalver. Schinveld zoekt, ingaande 't nieuwe voetbalseizoen (01-07-'94), een jong BEHEERDERS(-echt-)paar met enige ervaring voor het beheren van de kantine. Enige affiniteit met de voetbalsport is gewenst. Uw schr. soll. zien wij graag tegemoet voor 20/03 a.s. U kunt deze richten aan: secr. VV-Schinveld, p.a. Mariabergstr. 2, 6451 EJ Schinveld.

Bouwvak pers.

AANNEMER gevraagd voor interieur-verbouwing in Luik, vergunning voor Luik noodzakelijk. Bouwburo SBA. Telefoon: 070-3912298.

ROADSTAR vraagt voor direct BETONTIMMERMAN en metselaars voor Duitsland, hoog loon, goede sociale voorz. Tel. 045-225050, tijdens kantooruren.

Huish.pers./Oppas

Gevr. hulp in de HUISHOUDING (AAW-regeling) in Schaesberg, 12 uur p/wk. ☎ 045-311134 na 18.00 uur.

Huishoudelijke HULP gevr. voor 4 uur per week, omg. Heerlen-Zuid. Inl. 045-422252 na 18.00 uur.

Hallo, mijn naam is Michael en ik ben 8 jr. oud. Mijn moeder zoekt voor mij een lieve OPPAS die op mij kan letten na schooltijd en tijdens vakantie's. Bent u geïnteresseerd bel haar dan even. O ja, ik woon in Brunssum-Noord (Klingbemden). Telefoon 045-258311.

Chauffeurs

Taxibedrijf zoekt TAXI-CHAUFFEURS. Persoonlijk aanmelden: Hompertsweg 12, Landgraaf.

Horeca pers.

Gezocht: ervaren BUFFETHULP m/vr., 3 à 4 dagen per week van 12.00-18.00 uur. Telef. 045-427711.

Palma Palace vraagt BUFFETDAMES voormeerdere dagen p. week. Tel. 045-719414, na 23.00 uur: 045-728789.

Palma Palace vraagt parttime KOK. Tel. 045-719414, na 23.00 uur: 045-728789.

Ervaren FRITURE-HULP gevraagd. Uren nader overeen te komen. Tel. 045-230661, na 12.00 uur.

Medisch personeel

Gevraagd, zo spoedig mogelijk
tandartsassistente
(part-time)
Opleiding of ervaring strekt tot aanbeveling
Sollicitatie richten aan: R.H.H.A. Pijls, tandarts,
V. Banninglaan 6 A, 6371 GW Landgraaf.

Techn. pers.

Hekem Sanitair vraagt LOODGIETER/C.V.monteur met ervaring en flexibele instelling. Telef. 045-327368.

Winkelpers.

Ervaren VERKOOPSTER gevraagd voor plm. 20 uur per week in schoenenzaak. Tel. 04454-61671.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

DIEPVRIES en koelkast reparaties, zonder voorrijkosten. 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

BLOEMISTERIJ zoekt (liefst) jongeman voor 20 uur per week. Br.o.nr. B-05154, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Feesten/Partijen

FEEST! Chef-kok met ruime ervaring in party-service biedt zich aan om uw thuisparty geheel te verzorgen, eten, drinken, aankleding, u hoeft alleen nog maar aan tafel te gaan. ☎ 045-427743.

COMMUNIE? Voor totale verzorging van uw communiefeest: Petit Paris, Landgraaf. ☎ 045-310447.

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Telef. 045-443961.

Kantoormeubelen
TEGEN FABRIEKSPRIJZEN
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen o.a. brandkasten, dossierkasten, tekentafels, flip-overs, whiteborden enz. enz.
NERGENS GOEDKOPER !!!
Inruil inventaris: palletstelling, magazijnstelling, burokasten, burostoelen, buro's enz. enz. Alles tegen kostprijs.
ALLES UIT VOORRAAD !!!
Voor de goedkoopste met de meeste service naar de grootste van Zuid-Nederland: Rockmart KANTOORMEUBELEN. Kissel 46a, Heerlen. ☎ 045-723142, geopend van ma. t/m vr. 09.00-18.00 uur, za. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding
Kantoorstoelen
Rock II Za ƒ 185,-
Armleggers ƒ 50,-
Steeds 5000 stuks op voorraad, tegen fabrieksprijzen
Rockmart
kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Te koop palletstelling in prima staat 100 cm. diep; legbalken 350 cm. lang, hoogte tot maximaal 680 cm.; staanders van 340 cm. ƒ 87,50 per stuk; legbalken 350 cm. ƒ 37,50 per stuk; stalen of houten legbordstelling incl. 5 platen v.a. ƒ 120,- per meter in dieptes van 30/40/50/60 en 80 cm., hoogte van 200 tot 300 cm. ROCKMART, kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Geldzaken

HYPOTHEEKCENTRALE Nederland. Hypotheken tot 135% v.d. ex-waarde. Ook voor 2-verdieners. Rente v. a. annuiteit 5,6%, spaar 5.9%. Uw hypotheek vervogen? ☎ 073-220300.

Glasdeur VRIESKAST z.g.a. n. (gebak,vlees,groente) met verl., nw.pr. ƒ 5.000; vr. ƒ 1.375,-. Tev. koelcel, verl. en verdamp.,geh. compl., 3 jr. 046-743626.

BELEGGERS gezocht voor de duur van 1 jaar, rendement 20%. Maandelijkse terugbetaling, goede waarborgen, v.a. ƒ 10.000,-. Serieuze reakties: ☎ 04749-3835.

Bedrijven/Transacties

Ter overname aangeboden
Hotel Café Restaurant Pizzeria
op korte termijn. Alleen serieuze gegad. Tel. 06-52985162.

Ter overname aangeb.: goedlopende sfeervol-ingerichte CHOCOLADERIE/lunchroom, gel. in centrum middelgrote plaats in Oost. Mijnstreek. Lage overnamekosten. Br.o.nr. B-05155, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ter OVERNAME café te Kerkrade of omgeving. Tel. 045-453831.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Landbouw en Veeteelt

Tuinmachines gebruikt o.a.
- 7 smalspoortraktoren 12, 19, 20, 24, 26 en 40 pk.
- 20 freesmachines van 3 tot 12 pk, zowel benzine als diesel, met diverse werktuigen
- 15 motorkettingzagen
- 3 houtversnipperaars
LOZEMAN TUINMACHINES B.V.
Markt 14, Lottum. Tel. 04763-2341.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Bestel tijdig uw KERSTBOOMPLANTEN. Boomkwekerij Rompelberg, Bunde, tel. 043-645365.

Inkoop, verkoop en verhuur van gebruikte paardetrailers en aanhangwagens. BARTELS, Hommerterweg 256, Amstenrade. ☎ 04492-1870.

WEIDEVEE te koop gevraagd ook stieren en zoogkoeien. F. Weerts, Wylre. Telefoon 04450-1577.

Te k. Renault 50 pk; HANOMAG Brillant 60 pk met frontlader; Deutz D 15. ☎ 04498-54836 van 12.00-13.00 uur of na 18.00 uur.

Uit voorraad leverb. HETELUCHTKANONNEN met of zonder thermostaat, nu speciale prijzen. J. Spons, Eijsden. Tel. 04409-3500.

Te k. NEW-FOREST premie merrie, dragend van Carlo veulen tijd 15 april, 8 jr., stokmaat 1.38, met papieren. Inruil mog. 045-443732.

Te huur PAARDENSTALLING. Crombach, Overst-Voerendaal. 045-751276.

Uit voorraad leverbaar nieuwe machines voor speciale prijzen: Lely kunstmeststrooiers en rotorkopeggen; Landrollen ook vulbaar met water; kiepkarren 3-4-6 en 8,5 ton; diverse vaste land cultivatoren; gegalvaniseerde weidehekken 3 t/m 5 m; veewagens 2-4 koeien en 6-8 koeien tandem-as; weideslepen 4-5-6 m, ook met banden, gegalvaniseerd en hydr. opklapbaar of palletten, gebr. mach.: grondfrees 1.30 m; aardappelafweegmachine; veewagens 1-2-3-4 koeien; kiepwagens 3.5 ton; vaste land cultivatoren en triland cultivatoren. LMB. J. SPONS, Eijsden. Telef. 04409-3500.

Te koop 12-lamps PAARDENSOLARIUM. Tel. 046-338269.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Auto's

Alfa

Alfa Romeo
DEALER
Automob.bedrijf E.A. Kozole BV
Edisonstraat 23, Landgraaf
Tel. 045-32 10 88.

ALFA 33, 1987, rood, LPG, gereviseerde motor, ƒ 7.000,-. Tel. 045-242896.

Alfa ROMEO 33, 16 V, QV, kl. rood, 42.000 km, 5-'90, met Gemini alarm. ☎ 04498-55417.

ALFA 1.7 QV, bwj. 5-'89, antr.met., lm-velgen, centr. vergr., electr. ramen etc., 110.000 km, i.z.g.st., ƒ 8.900,-. Tel. 04498-57736.

Alfa ROMEO 75 1800, groenmet., m. '90, nieuwstaat. Tel. 045-750531.

Audi

AUDI 80 GT diesel, 4-deurs, zeer mooi, bwj. '86, ƒ 6.850,-. Tel. 045-727169.

AUDI 80 2.0 E, bwj. 11-'89, stuurbekr., vele opties, vr.pr. ƒ 9.250,-. ☎ 04405-3826.

AUDI 80cc, 4-drs, bruinmetallic, '84, mooi. Telefoon 045-750531.

Te koop AUDI 80, bwj. '78, APK-gek. tot mei '94, ƒ 400,-. Telef. 045-319234.

Austin

Te koop MINI, bwj. '88, kleur rood, vraagprijs ƒ 7.500,-. Telef. 046-524256.

MINI 1100 HLE, bwj. '83, i.z.g.st., lm-velgen, vr.pr. ƒ 2.250,-. Tel. 045-229578.

BMW

BMW 730i, kleur antracietmet., '89, automaat, airco, radio BMW. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlbaan 66, Heerlen. Tel. 048-428840.

Te koop BMW 316, kleur wit, bwj. oktober '86, prijs ƒ 8.000,-. Tel. 045-228684.

Te koop BMW, bwj. '79. Telefoon 045-251708.

BMW 323i, bwj. '82, veel extra's, APK 2-'95, ƒ 4.500,-. Tel. 046-522132.

BMW 323i, APK, bijna '83, alle extra's, pr.n.o.t.k. 045-330037 b.g.g. 045-320501.

Te k. zeer mooie BMW 520i, veel extra's, i.st.v.nw., bwj. '83, ƒ 3.750,-. 043-633923.

KOOPJE! BMW 320i, 5-'85, LPG, sportvelgen, nwe banden, spoilers, sportstuur, stuurbekracht., schuifdak, enz., t.e.a.b. 045-230601.

Cabriolet

VW GOLF Cabrio, '84, wit, APK, prijs nader overeen te komen. Tel. 043-641321.

Chevrolet

GMC (CHEVY) Van bwj. '86, alle extra's, 7 pers., t.e.a.b. evt. inruil. ☎ 04406-16290.

Citroën

DEALER
Autobedrijf Sondagh BV
Heerlen-Hoensbroek
de Koumen 34, ☎ 045-223300.

Te koop CITROEN BX 16 TGi, '90, APK 1-'95, vr.pr. ƒ 14.000,-. Tel. 04405-4010

Te koop CITROEN BX 1.9 GTi, zwart, bwj. 10-'86, lm-velgen, getint glas, APK okt. '94, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 5.000,-. Tel. 045-429910.

Te k. CITROËN 2CV6, bwj. 8-'83, orig. km. 25.000, APK 1-'95, kl. rood, i.z.g.st., ƒ 2.750,-. Tel. 046-516052.

CITROEN BX 14 RE, bwj. '90, ƒ 11.750,-. Tel. 04752-4826.

Te koop CITROËN C15 E, bwj. '85, APK 9-'94; Acadiane, bwj. '84. ☎ 04455-2541.

Eurocasions zoals het hoort

Speciale aktie
ZX Furio 1.8 3-drs. 1993
ZX Aura 1.8 3-drs. 1993
XM CT turbo 1993
ZX 1.4 Reflex 1993
ZX 1.4 Avantage 5-drs '93
Xantia 1.6 X 1993

Tot ƒ 10.000,-
Citroën BX Diesel 1987
Peugeot 305 SR 1983
Nissan Micra 1983
Volkswagen Polo 1983
Peugeot 309 1986
Citroën Visa 1.1 RE 1986
Citroën BX 1.4 1986
Citroën BX 1.9 1986
Fiat Panda 1000 CL 1989

Tot ƒ 20.000,-
Citroën BX 1.6 TRi 1989
Citroën BX 1.4 RE 1988
Citroën BX 1.4 inj. 1989
Citroën AX 1.1 TGE 1990
Citroën BX 1.6 RE 1989
Citroën BX 1.4i 1989
Nissan Bluebird 2.0 1989
Citroën AX 1.1 TGE 1991
Citroën AX 1.1 TRE 1988

Tot ƒ 30.000,-
Opel Kadett 1.8 1991
Citroën ZX 1.4 Reflex 1992
Toyota Cambry 2.0 1991
Citroën BX Cannes 1991
Audi 100 1988
Alfa 33 1.4 1992
Nissan Primera 2.0i SLX '91

Stationcars
Citroën BX 1.9 TZi 9-1991
Citroën BX 1.9 TZi 2-1990
Citroën 1.6 TGi 4-1990
Renault 21 1.7GTS 10-1991

Citroëndealer
Autobedrijf
SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)
☎ 045-223300

Te koop Lelijke EEND, bwj. '81, prijs ƒ 450,-. Opknappertje. Tel. 046-757229.

Chrysler

CHRYSLER
DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Daihatsu

DAIHATSU
DEALER
Autobedrijf H. Merckelbach
Benzenraderweg 295
Heerlen. Tel. 045-42 44 44.

Fiat

FIAT
DEALER
Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Autobedrijf Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

Fiat UNO SX 1.5 IE, bwj. '88, zeer mooi. Kissel 42, Heerlen.

Te koop FIAT Ritmo 60 L, bwj. '86, APK, ƒ 2.950,-. Telefoon 045-255784.

Mooie kleine FIAT 133, bijna 20 jr. oud, 1 jr. APK, vr.pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-225913.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

INTERNATIONAAL DESIGN
op de Woonboulevard in Heerlen!
B&B Italia - deSede - Montis - Leolux - Cassina - Behr - Molteni - Rolf Benz - Arflex - Artifort - Gelderland - Cappellini - Pastoe - Arco - Metaform - Hennie de Jong - Kartell - Rosenthal - Durlet - Ligne Roset - JAB - Sahco Hesslein - Ghyczy - Ploeg - van Besouw - Flos - Artemide - Young - Tecno - Möller Design - Banz Bord - Danskina - Frighetto - Jori - Zanotta - Tecta - Vitra - Team by Wellis - Jaguar - B&S - Label - Bellato - Kill - Brühl & Sippold.
design HOUSE
In de Cramer 188 - Woonboulevard Heerlen Telefoon 045 - 754200
Openingstijden: Maandag 13.00 - 18.00 uur. Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur. Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

Te k. BMW 316, bwj. '87, donkerblauw, lm.-velgen, M3 voor- en achterspoiler, zeer mooi. ☎ 04754-86846.

Te koop BMW 728i, bwj. '84, in goede staat, vraagprijs ƒ 5.000,-. Tel. 045-424742.

Te koop BMW 320i, 6 cyl., verlaagd met sportv., bwj. '85, pr.n.o.t.k. 046-333302.

Te k. BMW 318i, m. '86, alu-vlgn., verlaagd, APK '95. Tel. 04492-1425.

Te koop BMW 318i, bwj. '84, blauwmetal., i.z.g.st., ƒ 6.750,-. Tel. 04406-12374.

BMW 320i, bwj. '84, spoilerset, 15", APK, i.z.g.st., ƒ 7.500,-. ☎ 046-524669.

Te koop CITROËN BX 1600 TRS, bwj. '86, koopje, inr. mog. Achter de Heggen 51, Hulsberg.

Te k. CITROËN AX 1.1 inj., Action, okt. '90, ƒ 10.900,-, 3-drs. Tel. 046-742907.

Te koop CITROËN XM 2.0i, schuifdak, c.v., elec. ramen, 4 hfd. st. enz., bwj. '91, ƒ 21.750,-. ANWB rapp. 046-372443.

Te koop CITROËN 2 CV, bwj. '83, APK 9-'94, in uitst. st., vr.pr. ƒ 4.500,-. Telef. 045-441311.

CITROEN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; inen verkoop schade Citroën. May Cruizen, 045-752121.

Koopje zuinige Citroën VISA Axel, bwj. '87, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.650,-. Tel. 046-338284.

CITROËN BX 1.6 Leader, '86, nwe. APK. Kissel 42, Heerlen.

KOOPJE! BX 19 diesel bwj. '85, APK '95. Unescoplantsoen 9, Vrieheide Heerlen.

Jaguar

Jaguar Daimler 3.6, kleur roodmetallic, bwj. '88, automaat,leder, airco., radio, cruise-contr., l.m.-velgen. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen, telef. 045-428840.

Ford

Ford
DEALER
Lautenslager bv Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30

Te koop Ford SIERRA, grijsmet., bwj. '85, i.z.g.st., APK 3-'95, vr.pr. ƒ 5.250,-. Tel. 045-229786.

Proficiat!

Proficiat
Jo Bertholet
metje 25-jarig dienstjubileum bij Horeca-groothandel
Jaap van Rennes
Je familie, vrienden en kennissen

80 jaar
Nog vele jaren wensen de kinderen, kleinkinderen en achterkleinkind Manon.

Nathalie
Proficiat!
Je collega's van H.F.M. Bleyerheide

Eindelijk
18 jaar proficiat

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de envelop het nummer uit de advertentie te vermelden.

Te koop Ford ESCORT 1.4, bwj. febr. '88, vr.pr. ƒ 11.000,-. 045-727091

Ford ESCORT 1.6, model Bravo, '85, 5-bak, zr. mooi, ƒ 3.950,-. Tel. 045-454087.

Ford SCORPIO 4-drs., Sedan, blauw, bwj. '90, ABS, stuurbekr., ww-glas, centr. vergrendeling, LPG enz., pr. ƒ 17.250,-. 04499-4689.

Te k. Ford FIESTA 1.2, bwj. '82, APK 10-'94, wit. Telef. 045-213040.

FORD Capri 2.0 GL aut., bwj. '79, i.g.st., plaatschade rondom. Tel. 04404-2478.

Ford ESCORT 1.4 Bravo, 5-drs., bwj. 1988, i.z.g.st. 045-427846 na 12.00 uur.

Te koop FORD Escort XR3i, rood, bwj. '83, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.250,-. Tel. 046-519209.

Ford SCORPIO 2.4 Inj. bwj. '90, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-223089.

Te k. weg. omst.heden Ford ESCORT 1.4 Bravo, bwj. '89, 1e eig. Tel. 045-414144.

Te k. FORD Fiësta 1.1, '85, blauwmet., sunroof, ƒ 4.750,-, i.z.g.st. Tel. 045-722456,na 12.00 uur.

Te koop Ford ESCORT op gas, bwj. '81, vr.pr. ƒ 1.250,-. Telef. 045-324508.

Te koop Ford ESCORT 1.8 XR3i, 130 pk, bwj. '92, 39.000 km. 045-351666.

Te koop FORD ESCORT 18 Diesel, CL, i.z.g.st., bwj. 6-10.'89, ƒ 7.250,-. Telef. 045-412510.

Te koop FORD Escort 1.1, bwj. '81, APK febr.'95, vr.pr ƒ 1.750,-. Tel. 045-442472.

Te koop Ford SIERRA 1.6 LX, LPG, bwj. '89, pr.n.o.t.k. Tel. 046-331949.

Te koop Ford ESCORT 1300 GL, bwj. '78, 4-drs., grote beurt en nw. koppeling, i.g.st., APK april '95, pr. ƒ 900,-. ☎ 045-246059.

Te koop Ford SIERRA 2.0 ltr., wit, sportv., bwj. '83. Tel. 045-455361 of 454393.

ESCORT 1.6, 5-drs., 5-bak, bwj. 1986, nieuw model '87 ƒ 5.950,-. Tel. 045-753564.

Te k. Ford FIESTA, bwj. '81, APK 10-'94, i.z.g.st., ƒ 1.300,-. Telefoon 045-427289.

Te koop Ford FIËSTA bwj. eind '82. Telefoon 045-742838.

Te koop ESCORT 1.3 Laser, bwj. 11-'85, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 4.750,-. Tel. 045-455700.

Ford ESCORT Bravo 5-drs., bwj. '83, zeer mooi, ƒ 2.850,-. Tel. 046-522132.

Ford SCORPIO 2.0 CL DOHC, c.v., w.w. glas, stuurbekr., ABS, enz., bwj. '91, ƒ 18.750,-. ANWB rapp. 046-372443.

Ford ESCORT 1300, bwj. '84, 1 jaar APK gekeurd, zeer mooi. Tel. 045-231002

Zeldzaam mooie FIESTA Super Sport, '88, 1e eig., gunstige prijs. 046-518251.

Ford SIERRA 1.8 CLX Turbo D Combi, bwj. 1990, div. extra's, ƒ 19.500,-. Auto Aarts Kerkrade. Tel. 045-412545.

Ford ESCORT 1.6 Cabrio, bwj. 1985, ƒ 12.500,-. Tel. 045-412545.

Te koop Ford FIESTA, bwj. '78, APK 8-'94, vraagprijs ƒ 750,-. Tel. 045-724823.

Ford TAUNUS, bwj. '82, APK, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 550,-. Haesenstr. 44, Schaesberg.

Te k. FORD Fiësta, bwj. '82, i.z.g.st., APK 17-2-'95, vr.pr. ƒ 2.450,-. Tel. 045-216731.

Te k. Ford SIËRRA 2300 D, lichte voorschade, bwj. '88, ƒ 5.750,-. Tel. 043-633923.

Ford FIESTA C 1.0, '86, APK 2-'95, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 4.950,-. Tel. 045-715579.

Ford SCORPIO CL 2.4i Sedan, groenmetall., m. '91, nw.st. Tel. 045-750531.

Ford ESCORT 16 L Bravo, '84, 5-drs., metallic, schuifd., z. mooi. Kissel 42 Heerlen.

Te koop Ford SIËRRA 2.0 CL Sedan, 4-deurs, bwj. '88, kl. bruinmetallic, trekhaak, vr.pr. ƒ 9.700,-. Telef. 046-332913 b.g.g. 043-437812.

Honda

HONDA
DEALER
Autobedrijf Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.

Rijksweg Geleen nabij A2
Crombag Auto's Geleen
Rijksweg Zuid 236
Tel. 046-74 62 60.

Te k. Honda CIVIC 1.5i, GL, bwj. 3-'91, i.z.g.st., ƒ 17.500,-. ☎ 045-743175.

Van 1e eig. HONDA Civic 1.3 GL, HB, 12-klepper, del. '87, 5-bak, in abs.mooie st., ƒ 7.500,-. Tel. 045-729036.

Te k. Honda ACCORD, APK, motor 100%, t.e.a.b. Tel. 045-722739.

Te koop Honda CIVIC automatiek, bwj. '79, pr.n.o.t.k. Tel. 045-271017.

Hyundai

HYUNDAI
DEALER
Auto Leymborgh BV
Bornerweg 2-8, Limbricht
Tel. 046-51 58 38.

Auto Vaessen Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

Jeep

Jeep
DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Te koop MERCEDES 230G, bwj. '80, APK ƒ 9.250,-. Tel. 04493-4929.

Te koop SUZUKI SJ 410, bwj. '83, prijs nader overeen te komen. Tel. 045-229524.

TOYOTA Hi-luxe, 2.4 D, WD, dubb. cab., 5-pers., pr. ƒ 24.500,-. 046-519343.

Jeep WRANGLER 2.5, S hara, softtop, geel, 25.000 km, '90, als nw. Tel. 045-750531.

Lada

GEVRAAGD: alle typen Lada's, ook Samara. ☎ 04490-91917, b.g.g. 06-52.964552.

Lancia

Lancia Thema 2.0 16 V Turbo kleur donkerblauw, bwj. '90, lm-velgen, alcantara, mistl.voor. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Mazda

mazda
DEALER
Mazda Caubo Kerkrade
Langheckweg 2.
☎ 045-46 46 46.

Te koop MAZDA 323 1.3 16V, m. '90, blauwmetallic, 15", vaste pr. ƒ 12.500,-. Telef. 046-333302

Te koop MAZDA 323 Sedan, bwj. okt. '85, i.z.g.st., lm-velgen, nwe. APK, ƒ 4.750,-. Tel. 04498-56785.

Te koop MAZDA 323 HB-VDX, groen, APK 2-'95, bwj. '81. Beukstr. 15, Passat/Hrln.

Te k. MAZDA 626, 4-drs. bwj. '81, APK, ƒ 1.250,-. Tel. 045-224879.

Voor Piccolo's zie verder pagina 6

Raadsleden voelen zich 'machteloos'

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Gemeenteraadsleden vinden dat zijzelf minder macht hebben dan wethouders, burgemeesters en ambtenaren. Slechts 38 procent van de raadsleden beschouwt de raad – formeel het hoogste orgaan in de gemeente – invloedrijker dan het college van burgemeester en wethouders. Dat zijn opmerkelijke conclusies van een onderzoek van de Stichting Burgerschapskunde en de Rijksuniversiteit Leiden onder bijna 600 raadsleden.

Vooral raadsleden uit steden met meer dan 80.000 inwoners geloven dat zij minder te vertellen hebben dan volgens het staatsrecht zou moeten. De stelling dat de raadsleden eigenlijk achter de feiten aanhollen, wordt door 36 procent van deze leden onderschreven. Van alle ondervraagde gemeenteraadsleden meent 35 procent dat de belangrijkste politieke besluiten niet in het openbaar in de raad, maar tijdens informeel overleg binnenskamers worden genomen.

Verder blijkt dat net iets meer dan de helft van de raadsleden de burgemeester niet door de raad of de bevolking wil laten kiezen, maar de huidige situatie wil aanhouden waarbij burgemeesters worden benoemd door kabinet en koningin. Ook is ruim 50 procent van de raadsleden tegen de invoering van een referendum onder de bevolking om achteraf aangenomen raadsbesluiten goed of af te keuren. Gemeenteraadsleden van D66 en GroenLinks zijn over het algemeen wél voorstander van een referendum en rechtstreekse verkiezing van de burgemeester. Iets meer dan de helft van de raadsleden vindt dat het met de veronderstelde kloof tussen kiezer en gekozene eigenlijk wel meevalt. Ruim 80 procent gelooft te weten wat er onder de kiezers leeft. Van de ondervraagde raadsleden voelt 72 procent niets voor de wens van de Tweede Kamer om wethouders te benoemen die geen lid van de gemeenteraad zijn.

Baby-strafzaak krijgt vervolg

Van onze correspondent

AMERSFOORT – De 22-jarige Haarlemse moeder van de baby die op 8 november in Amersfoort werd achtergelaten op de motorkap van een ambulance, moet zich binnenkort toch voor de rechtbank verantwoorden.

De strafzaak tegen de 35-jarige vader is gisteren aangehouden. Hij wordt verdacht van het te vondeling leggen van de anderhalf jaar oude baby en een poging tot doodslag op zijn kind. Justitie kan nog niet zeggen wat de moeder ten laste wordt gelegd. Mogelijk worden de ouders tegelijk berecht.

De Utrechtse rechtbank wees gisteren een verzoek van de verdediging af om de verdachte, die al ruim drie maanden in voorarrest wordt gehouden, op vrije voeten te stellen. De Haarlemmer ontbrak gisteren op de zitting.

Zowel het openbaar ministerie als de verdediging verzochten gisteren bij verstek van de verdachte om uitstel van de zaak. Justitie vindt het alsnog noodzakelijk dat de man psychologisch wordt onderzocht. Tot dusver zijn pogingen tot zo'n psychologisch onderzoek mislukt. De verdacht wil daar alleen aan meewerken, wanneer het gesprek met de psycholoog gebeel op band en video wordt vastgelegd. Hij vreest volgens zijn advocate Annelies Röttgering anders 'vervalsing' van de rapportage.

Röttgering bepleitte invrijheidsstelling van de man omdat er volgens haar geen reden is hem nog langer in voorarrest te houden. Ze meent dat haar cliënt moet worden vrijgesproken. „Mogelijk vertonen ze vreemd gedrag voor ouders, maar strafrechtelijk zegt dat nog niets." Er is volgens haar geen bewijs dat de ouders zich op 8 november werkelijk van hun kind wilden ontdoen. „Ze willen echt voor hun kind zorgen." Om die reden kan er volgens haar geen sprake zijn geweest van poging tot doodslag.

Athene handhaaft blokkade totdat Skopje hoofd buigt

Griekenland trekt zich niets aan van druk EU

Van onze redactie buitenland

ATHENE – Griekenland trekt zich niets aan van de toenemende druk die zijn partners in de Europese Unie (EU) uitoefenen om het handelsembargo tegen de voormalige Joegoslavische republiek Macedonië op te heffen. De Griekse minister van Europese zaken, Theodoros Pangalos, verklaarde gisteren dat de blokkade zal duren totdat Skopje, de hoofdstad van Macedonië, buigt voor de eisen van Athene.

Door het embargo is de olietoevoer naar de jonge Balkanstaat voor het grootste deel afgesneden en zijn de voedselimporten gehalveerd.

Op de vraag of hij onder druk was komen te staan van EU-functionarissen om het embargo op te heffen, zei Pangalos tijdens een persconferentie: „Wat gaan ze doen? Me uitpersen? Elk land heeft het recht dergelijke maatregelen te nemen als het vindt dat het schade wordt toegebracht door het kwaadaardige optreden van een ander land."

Pangalos sprak na een ontmoeting met de Belgische minister van Buitenlandse Zaken Claes en de EU-commissaris voor Europese zaken Van den Broek. Zij waren in Athene voor een ministersconferentie van de 'trojka' – de vorige (België), huidige (Griekenland) en komende (Duitsland) voorzitter van de EU.

Propaganda

De Griekse minister herhaalde het standpunt van Athene dat Skopje moet stoppen met zijn „voortdurende en vijandige propaganda." Ook moet het zijn vlag wijzigen, de expansionistische standpunten uit de Grondwet schrappen en mag het zich geen Macedonië meer noemen. Pas als Skopje afziet van de naam Macedonië zal Athene ervan overtuigd zijn dat het geen territoriale aanspraken maakt op de gelijknamige Griekse provincie, aldus Athene.

Verder eist Griekenland dat Skopje garanties geeft dat de bestaande grenzen tussen de twee landen ongewijzigd blijven. Pas dan zal Athene het embargo opheffen en weer deelnemen aan onderhandelingen van de Verenigde Naties die een einde moeten maken aan het twee jaar slepende conflict.

Skopje en sommige EU-landen hebben de Griekse blokkade illegaal genoemd. Het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag ontbood de tijdelijk zaakgelastigde van Griekenland gisteren en sprak zijn verontrusting uit over het embargo. Nederland meent dat het Griekse optreden een negatieve invloed heeft op de stabiliteit in de regio. Dergelijke protesten kwamen er ook uit Frankrijk en Duitsland.

Alternatieven

Pangalos verklaarde dat Griekenland bereid is zijn besluit voor het Europese Hof van Justitie te verdedigen als het zover moet komen. Hij zei dat de twee miljoen inwoners van Skopje door het embargo zijn verstoken van 85 procent van hun oliebehoefte, 45 procent van hun voedselimporten en 70 procent van hun andere importen.

Premier Andreas Papandreou kondigde woensdag aan dat Griekenland de haven Saloniki sluit voor de doorvoer van goederen naar Macedonië en deed bovendien het consultaat in Skopje dicht. Ondanks internationale protesten breidde Athene de blokkade uit naar alle grensovergangen met Macedonië.

Nadat Bulgarije als alternatief het gebruik van de Zwarte-Zeehaven Boergas had aangeboden, koos ook Albanië gisteren de zijde van Skopje en stelde voor dat Macedonië gebruik maakt van zijn havens en wegverbindingen.

Oude bekenden

● PLO-leider Jasser Arafat bezocht gisteren zijn oude vriend en collega van het ANC Nelson Mandela op het Catshuis en nodigde hem uit voor een tegenbezoek aan de nog te vormen Palestijnse staat. Foto: REUTER

Denen vervolgen 'wreedste beul' kamp in Bosnië

KOPENHAGEN – Een Bosnische moslim-vluchteling die in Denemarken is aangehouden op verdenking van oorlogsmisdaden, is door voormalige Kroatische gevangenen herkend als „één van de wreedste kampbewakers." De man, die wordt beschuldigd van moord en gewelddaden, wordt op last van de rechtbank vier weken in voorarrest gehouden. Hij werd donderdag voorgeleid in Roskilde.

Het is de eerste maal dat in Denemarken een buitenlander in staat van beschuldiging is gesteld wegens oorlogsmisdaden in een ander land. De Deense politie verklaarde gisteren dat zij beschuldigingen onderzoekt van ongeveer twintig vluchtelingen uit het voormalige Joegoslavië. Die zeggen dat de 30-jarige moslim vorig jaar oorlogsmisdaden heeft begaan jegens Kroaten in een gevangenenkamp in Dretelj bij Mostar.

Deense media melden dat de Bosnische vluchteling vorige maand werd herkend toen hij werd opgenomen in een vluchtelingenkamp bij Kopenhagen, waar veel voormalige gevangenen uit het kamp verblijven. De andere vluchtelingen, voornamelijk Kroaten, hebben de rechtbank verteld van wreedheden, martelingen en moorden op vluchtelingen in de tijd dat de verdachte bewaker was.

„Hij was de wreedste van alle bewakers," zei een Kroatische vluchteling in het dagblad Politiken. Hij wilde de andere bwakers overtreffen in geweld, en sloeg soms mensen dood. Hij sloot ons op in een hok en trapte ons de voortanden uit de mond." De getuigen verklaarden dat hij armen en benen van gevangenen brak en de voedselrantsoenen terugbracht tot bijna niets.

Denemarken heeft geen plannen om de zaak door te verwijzen naar het VN-tribunaal inzake oorlogsmisdaden in het voormalige Joegoslavië.

Arafat komt op visite en roept hulp Lubbers in bij vredesproces

Ook Kamerleden vragen handtekening Mandela

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – 'Wat een ongelooflijke man; zoveel meegemaakt en toch zo ongebroken, steeds bereid tot praten, steeds bereid een nieuwe weg in te slaan.' Dat is, samengevat, de reactie van Eerste en Tweede-Kamerleden op de ontmoeting met ANC-leider Nelson Mandela, die gisteren op bezoek kwam.

„De dialoog is het beste wapen," zei Mandela tijdens de lunch in de Aletta Jacobszaal van het nieuwe Kamergebouw. PvdA-Kamerlid Joséphine Verspaget: „Die opmerking is me het beste bijgebleven. Het tekent Mandela zo goed."

Ze vroeg 'm zijn handtekening. „Ja, dat is voor het eerst dat ik dat aan iemand heb gevraagd." Maar niet alleen Joséphine Verspaget, ook het anders zo in de plooi zittende CDA-Kamerlid Jaap de Hoop Scheffer was dermate onder de indruk, dat hij spontaan een fotootje nam tijdens het afscheid.

De Tweede Kamer had, na raadpleging van het ANC om Mandela's voorkeuren te leren kennen, voor een lichte, maar uitgelezen lunch gezorgd. Een hapje paté, tong à la meunière en ijs met fruit toe. Een goede Riesling erbij, koffie met bonbons ter afsluiting.

„Het was een echte werkmaaltijd," vertelt Jan van Houwelingen, voorzitter van de vaste Tweede-Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken. „Alles is aan de orde geweest. Mandela heeft gesproken over zijn bezorgdheid over eventueel geweld tijdens de verkiezingen en over de enorme werkloosheid en de sociale problemen waar de Afrikaanse bevolking mee kampt."

Van Houwelingen noemt het opvallend hoezeer de ANC-leider aan de Westerse norm is gebonden. „Het zijn niet alleen formele woorden, hij meent het echt. Nederland en de Nederlandse politiek nemen een bijzondere plaats in."

Voor Mandela was een dergelijke lunch een goede gelegenheid om de meningen en opvattingen te peilen. Van Houwelingen: „Hij is echt bezig tijdens zo'n gesprek, hij is aan het werk. Het is iemand met een geweldig engagement, dat klinkt in alles door."

Mandela betrad de Tweede Kamer gisteren aan het eind van de ochtend onder spontaan applaus van de kleumenden buiten en het Kamerpersoneel binnen. Hij werd bij de deur verwelkomd door de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer, Tjeenk Willink en Deetman. De rode loper, die nog uit het oude gebouw dateert, was iets te kort. Maar het maakte het welkom niet minder hartelijk.

Gisterochtend speelde Mandela enkele uren de rol van gastheer op het Catshuis. Hij kreeg visite van minister-president Johannes Rau van de Duitse deelstaat Nordrhein-Westfalen en van PLO-leider Jasser Arafat, een oude bekende van Mandela. Arafat nodigde de ANC-leider uit „zo spoedig mogelijk de Palestijnse staat te bezoeken."

Arafat verenigde het nuttige met het aangename en maakte van de gelegenheid gebruik om premier Lubbers te vragen een bemiddelende rol te spelen in het conflict tussen Israël en de Palestijnen. „Ik heb het hem tot twee keer toe gevraagd en de heer Lubbers heeft gezegd dat hij z'n best zal doen," zei Arafat op een persconferentie in Wassenaar.

De PLO-leider toonde zich verheugd over de Nederlandse toezeggingen om te helpen bij de wederopbouw van de Gazastrook, ondermeer door het aanleggen van een haven en de bouw van een hotelschool. Hij zei te hopen dat de haven er snel komt „want dat is een strategisch onderdeel van onze plannen." Contracten worden afgerond zodra het vredesverdrag met Israël definitief geregeld is.

De te vormen zelfstandige Palestijnse staat heeft ook Nederland veel te bieden, is de verwachting. Afgezien van de export van citrusvruchten naar Nederland wordt ook gedacht aan pluimveeprodukten en kleding.

Aanslag op Sinn Fein-kantoor

BELFAST – Protestantse terroristen hebben gisteren in Belfast het hoofdkantoor van de IRA-partij Sinn Fein beschoten. Drie arbeiders die reparaties verrichtten aan het gebouw, liepen daarbij ernstige verwondingen op. Het gebouw was een paar dagen geleden zwaar beschadigd bij een raketaanval.

De verboden paramilitaire groep Ulster Freedom Fighters eiste de verantwoordelijkheid op voor de beschieting. De aanslag kwam een dag vóór nieuw overleg over Noord-Ierland tussen de premiers van Groot-Brittannië en Ierland. John Major en Albert Reynolds hopen vandaag hun in december gelanceerde vredesinitiatief voor de roerige provincie nieuwe impulsen te geven. Zij noemden het voorstel van december de beste kans op vrede in de 25 jaar dat het conflict nu duurt. Maar de hoop op een spoedige vrede is geluwd, nu de IRA nog steeds niet op het voorstel heeft gereageerd. De afgelopen dagen pleegden loyalistische paramilitaire groepen uit de protestantse bevolkingsgroep en IRA-strijders weer steeds meer aanslagen.

Wet gelijke behandeling eindelijk in Eerste Kamer

Een vrouwencamping mag geen man weren

Van onze redactie binnenland

LEEUWARDEN - Voorzitter mr. Wil Hendriks van het Beraad Geestelijke Vrijheid moet nog zien of de Eerste Kamer volgende week dinsdag de wet gelijke behandeling laat passeren. Bij het CDA 'zijn ze er erg voorzichtig over'. En de woordvoerder van de VVD-Senatoren, mr. ir. H. Heijne Makkreel, heeft verklaard de noodzaak van de wet niet te zien. „Het zal best nog spannend worden," zegt Hendriks.

Het is dan zover. De Algemene Wet Gelijke Behandeling (AWGB) zal eindelijk door de Eerste Kamer besproken worden. De behandeling, die al diverse malen is uitgesteld (de laatste keer door het overlijden van minister Ien Dales), stond aanvankelijk voor vorig jaar mei op de agenda. Een paar weken eerder had Hendriks, advocaat in Utrecht, het beraad uit de grond gestampt om zo het christelijk volksdeel te mobiliseren.

Hoewel jaren eerder alleen al bij de aankondiging van de AWGB onrust was ontstaan onder reformatorische en evangelische christenen, was men toen het eindelijk zo ver was wat overvallen door de aanvaarding van de wet door de Tweede Kamer. Voor Hendriks was de aanleiding om in actie te komen, de opmerking van Dales tijdens dat Kamerdebat dat bepaalde traditionele schriftopvattingen vandaag de dag niet meer kunnen. „Zij legt ons een staatsmoraal op," waarschuwde Hendriks. Binnen luttele weken kreeg zijn beraad 170.000 handtekeningen binnen. Toen bleek dat de behandeling door de Eerste Kamer werd uitgesteld, werd de actie nog enige maanden gerekt met als definitief resultaat bijna 213.000 namen. Intussen waarschuwden ook de rooms-katholieke bisschoppen, joodse voorlieden en de Samen-Op-Wegkerken tegen de gevaren van de wet.

De waarschuwingen komen niet alleen van 'diehards' uit christelijke hoek, zegt Hendriks, die het betreurt dat zijn verzet tegen de AWGB direct geassocieerd wordt met discriminatie. Dat doet volgens hem ook de VVD-Senatoren aarzelen. Door diverse juristen is er echter op gewezen dat de wet overbodig en de 'enkele-feitconstructie' (iemand mag niet gediscrimineerd worden op het enkele feit dat hij bijvoorbeeld homo is) onwerkbaar is.

Hendriks noemt wat voorbeelden ter illustratie. Een Surinaamse kapper zal straks geen sollicitanten mogen weren vanwege het enkele feit dat ze geen Surinamer zijn, een vrouwencamping mag geen gasten weren vanwege het enkele feit dat ze geen vrouw zijn, een Turkse voetbalclub mag geen spelers weigeren vanwege het enkele feit dat ze geen Turk zijn... En zo zijn er natuurlijk vele, vele andere voorbeelden op te voeren.

Hendriks noemt nog de aanvraag voor een evangelische basisschool in zijn woonplaats Arnhem, die werd afgewezen omdat men geen homoseksuele leerkrachten wil. Hendriks: „Iedereen valt erover als een school iets zegt over het privéleven van een docent. Maar als een anti-alcoholbeweging een sollicitant afwijst omdat hij na vijf uur best een glaasje lust, dan zegt iedereen: ja, natuurlijk."

Het is ook zaak dat de AWGB een zwak punt is de commissie die als taak krijgt gevallen van enkelefeitdiscriminatie op te sporen en voor de rechter te brengen. Onlangs schreef universitair docente Yvonne Konijn in Intermediair dat zo'n orgaan daardoor partijdig lijkt, zodat een onwerkbare situatie ontstaat. Ook CDA-Senator en oud-minister Cees van Dijk hebben zich, aldus Hendriks, in die zin uitgelaten.

De meest opvallende kritiek die het afgelopen jaar van diverse kanten naar voren is gebracht, is dat de wet overbodig is. De regering zelf zegt dat in feite ook, aldus Hendriks. In het antwoord aan het parlement, waarin de regering de wet noodzakelijk noemt, worden tientallen voorbeelden genoemd waaruit echter ook blijkt dat lagere rechters er in voorkomende gevallen steeds uitkwamen.

Hendriks is benieuwd hoe de discussie in de Senaat onder leiding van Ed van Thijn zal verlopen. „De kans is groot dat hij een wolliger verhaal houdt. Bij Dales, die dit een belangrijk punt vond, was de zaak klip en klaar."

De AWGB heeft één positief ding opgeleverd: het beraad, een uniek samenwerkingsverband van 'zware' gereformeerden tot pinksterchristenen, blijft voor volgende calamiteiten bestaan, aldus Hendriks.

SLOOP AUTO'S

Mazda

MAZDA 626 Sedan 2.0 GLX, beigemetallic, 54.000 km, '89, als nw., 045-750531.

MAZDA 626 2.0 GLX, HB, 5-drs, beigemetallic, '90, zeer mooi. Telef. 045-750531.

Mercedes

DEALER

SMEETS
Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Maastricht 043-613200
Geleen 046-757575

MERCEDES 300 D, W 123, 200.000 km, i.z.g.st., pr. ƒ 3.250,-. 04493-4829.

Te koop MERCEDES 200 D '80, gereviseerde motor, nw. banden, c.v., trekh., i.z.g.st., APK. Tel. 045-411949.

Te k. MERCEDES 300 E, 137.000 km., bwj. '86, diamantzwart, electr.: ramen; schuifd.; buitenspiegels, 4 hoofdst., wortelnoot dashboard en stuur, airco, ABS, automaat, Pullman beld., listemaal AMG uitgevoerd, vaste prijs ƒ 33.950,-. 04406-12121 of 043-473122.

Te koop MERCEDES 190, bwj. '83, div. extra's, ƒ 10.500,-. Tel. 046-521798.

Te koop MB 300 TD, bwj. '87, div. extra's, i.nw.st. ƒ 32.000,-. Telefoon 04454-63693 tussen 9.00 en 13.00.

Te koop MERCEDES Sport 380 SLC, in nieuwstaat, diverse extra's, pr. ƒ 23.000,-. Telefoon 045-231480.

MERCEDES stationwagen 230 TE, bwj. '84, met veel extra's. Kan. v. Nuysstr. 17, Schinveld. Telefoon 045-258031/256486.

Mitsubishi

Te koop MITSUBISHI Lancer station, bwj. '87, i.z.g.st. Zien is kopen! Pr.n.o.t.k. Tel. 04490-3355, na 18.00 u.

MITSUBISHI Galant 1.6 GL type '87, APK, in prima st., ƒ 4.800,-. Tel. 045-317675.

Te koop Mitsubishi LANCER diesel, bwj. '84, APK 10-'94, zeer mooi, ƒ 2.850,-. Telefoon: 046-510846.

Te k. MITSUBISHI Galant 1600, bwj. '81, APK, ƒ 1.250,-. Tel. 045-224879.

Nu 'of nooit! Mitsubishi COLT 1.5 GLi, groen, '89, ƒ 9.950,-. Tel. 045-750531.

Nissan/Datsun

NISSAN
DEALER

JURGEN
Autocentrum
Langheckweg 36, Kerkrade.
Tel. 045-45 25 70.

Nissan Garage
Schoenmakers
Limbrichterweg 78, Sittard.
Tel. 046-51 28 14.

Apart mooie Nissan SUNNY 1.6 SLX coupé, rood, bwj. '88, ƒ 9.950,-. 046-518401.

NISSAN 280 SX turbo intercooler 16V, bwj. okt. '89, km. st. 53.000, vr.pr. ƒ 35.000,-. Tel. 045-464614 of 453065.

Nissan SUNNY 1.6L, rood, bwj. '90. ƒ 14.000,-. Tel. 045-276290.

Te k. PATROL GR, 1e eigen., jan. '92, vele extra's, grijsmet., m. achterbanken. [illegible] 57, [illegible].

Nu 'of nooit! NISSAN BLuebird 2.0 LX, m'89, rood, ƒ 7.950,-. 045-750531.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Oldtimers

2 x FIAT 500 L (open dak), ƒ 2.850,-, ƒ 4.200,-. Telefoon 04406-16290.

Te koop CADILLAC Sedan de Ville, bwj. '79, i.z.g.st., ƒ 17.500,-; 3x Oldsmobile type 98, bwj. '69, ƒ 7.500,-. Telef. 045-232214.

Opelvriend biedt onderdelen voor Kadett A en B en Olympia A aan waaronder orig. nieuwe voorschermen voor alle typen. Ruilen voor KAPITÄN PLV/PI '59 tot '63 onderdelen mog. 045-414790.

Opel

OPEL
DEALER

Göttgens Sittard
Haspelsestraat 20
Rijksweg Noord 27
Tel. 046-51 65 65.

Garage
Bergsteijn BV
Rijksweg 61-67. Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Welling
Autobedrijf BV
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-25 77 00.

Corsa's
Astra's
Vectra's
Nieuw en gebruikt
Nu of nooit!
Maar wel van
OPEL Welling
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-257700.

GOTTGENS
BEEK
(bij Makado)
Voor een
Gratis auto
moet u niet bij ons zijn. Wel voor een goede gebruikte met 100% Bovag garantie
Keuze uit alle merken.

Opel Rekord 2.0 S automaat kleur antracietmet., bwj. '85, ƒ 6.500,-. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Te k. Opel CORSA 1.4i, bwj. '91, km.stand 34.000, kleur rood, met sportieve uitbouw en access. Tel. 045-317800.

Te k. Opel KADETT 1.2S, bwj. '82, APK 1-'95, vr.pr. ƒ 1.650,-. 045-417150.

Moet weg! Opel CORSA, bwj. '85, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-423135.

Te k. Opel KADETT 1600 SL, 5-bak, bouwjaar 8-'89. Telefoon 046-583392.

Te k. Opel KADETT, bwj. '80, APK 2-'95, ƒ 1.250,-. Telef. 045-315884.

Te k. Opel CORSA 1.2S TR, bwj. '85, APK 2-'95, in goede staat, vaste pr. ƒ 4.500,-. Telef. 045-227045/272750.

KADETT Station 1.6i, bwj. 4-'91, Frisco-uitv., 120.000 km, met ANWB-rapport, perfecte staat, vr.pr. ƒ 17.950,-. Tel. 04498-56295.

Opel KADETT D bwj. type '80, APK 12-'94, vr.pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-720289.

Te koop Opel KADETT GSi, bwj. '86, in nw.st., antracietgrijs, veel extra's, vaste prijs ƒ 12.500,-. 045-270701.

Opel KADETT HB, bwj. '84, vr.pr. ƒ 2.750,-. Dr. L.T.H. Wetenstr. 17, Brunssum. Telef. 045-255304.

Opel KADETT Caravan 18 S, bwj. '88, vr.pr. ƒ 14.750,-. Tel. 045-210218.

Opel KADETT Beauty 1.6i, bwj. jan. '91, km.st. 44.000, veel extra's zoals spoiler op koffer, trekhaak, schuif/kanteldak. Tel. 04450-1748.

OPEL Kadett 1.3 S Junior, bwj. '83, prijs ƒ 2.950,-. Telefoon: 045-255784.

KADETT E Hatchback bouwjaar 1986, nieuw model ƒ 5.500,-. 045-753564.

ASCONA 1.6 Diesel, 4-deurs, '86, 99.000 km, i.z.g. st., vr.pr. ƒ 3.850,-. Tel. 04958-91917.

Te k. Opel KADETT 13 LS, 1987, LPG, i.z.g.st., pr. ƒ 7.450,-. 04959-3203.

Opel KADETT 1.3 S, bwj. '85, APK 1-'95, vaste pr. ƒ 4.750,-. Tel. 046-522132.

Opel ASTRA GLS 1.8i aut., bwj. 10-'92, kleur blauwmet., vele extra's. ☎ 045-246051.

Te k. Opel ASCONA Berlina, bwj. dec. '80, vr.pr. ƒ 950,-. Telefoon 045-751539.

Opel KADETT 1.7 D Combi 4-drs., bwj. 1990, blauwmet., ƒ 16.500,-. Auto Aarts Kerkrade. Tel. 045-412545.

Opel ASCONA, bwj. '78, APK 12-'94, ƒ 575,-. Haesenstr. 34, Landgraaf.

Opel KADETT, bwj. '79, APK, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 800,-. Haesenstr. 44, Schaesberg.

Te koop KADETT 1.2, bwj. '80, i.g.st., vr.pr. ƒ 650,-. Telefoon 045-721988.

WELLING Opel biedt aan: Nissan Primera 5-drs. 2.0i LX '92; Honda Civic Shuttle v.w.-drive '86;Volvo 440 1.8 DL '93; Nissan Primera 1.6 LX '90; Mitsubishi Galant 1.8 GL '89; Ford Escort 1.8 D Van '92; Opel Astra 3-drs. 1.8 i GT '91; Astra 1.4i GL '91; Corsa 2-drs. 1.4i Swing '90; BMW 316i '90; Vectra 4-drs. 2.0i GT '89; Vectra 4-5-drs. '90/'92; Kadett 3-4-5-drs. '85-'91 en nog veel meer. Inruil en financiering mogelijk. Welling Opel, Haefland 2, Brunssum. Tel. 045-257700.

Te koop Opel OMEGA stationcar 2 ltr., bwj. '88, veel access. Telef. 04492-5365.

Te koop KADETT Caravan 1.6D, bwj. '83, APK, 5-drs., i.g.st., vr.pr. ƒ 1.400,-. Tel. 045-726920 of 312427

Peugeot

Te k. PEUGEOT 205 GTi 1900, m. '88, zeer veel extra's, kleur zwart, i.z.g.st. Telef. 045-216189.

PEUGEOT 305 GL, stationwagon, bwj. '84, APK 5-'94, ƒ 3.250,-. Tel. 045-255784.

Porsche

Te k. PORSCHE 911, bwj. '86, i.z.g.st., DM 43.600. Telef. 00-49.2451-3175/045-223903.

PORSCHE 924, '84, topcond., testrapport, inr. mog. ƒ 14.950,-. Tel. 045-255784.

PORSCHE 944 Targa 2.5, bwj. 8-'84, Fer.rood, bijz. mooi en i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-259809.

Te koop PORSCHE 924 Targa, kleur rood, bwj. '83, i.z.g.st., pr. ƒ 12.500,-. Julianastraat 29, Brunssum

PORSCHE 924 Targa, bwj. 12-'80, prijs ƒ 4.000,-. Telefoon: 045-429002.

Rover

ROVER
DEALER

Autobedrijf
Balt BV
Kasteellaan 1, Heerlen.
Tel. 045-72 15 41.

Renault

Te k. RENAULT 5 Alpine turbo '82, speciale uitvoering. Telefoon 045-715903

Te k. RENAULT 4, bwj. '88, APK 12-'94, in zeer goede staat. Tel. 045-227287.

RENAULT 21 GTL 1.7 inj., bwj. 8-'90. ANWB-rapp., pr. ƒ 12.750. Tel. 046-372443.

RENAULT
DEALER

Autobedrijf
Kerres
Kerkrade. Tel. 045-45 24 24.
Heerlen. Tel. 045-23 09 99.

Auto Bex
Sittard
Tunnelstraat 2A
Tel. 046-51 96 64.

Te koop RENAULT 18, radio/cass., APK gek., vr.pr. ƒ 700,-. Europalaan 19, Brunssum. Tel. 045-250380.

Te koop RENAULT type Express 1.1 Combi S.6, bwj. '88, 52.000 km, geel kenteken, in nieuwstaat, ƒ 6.200,-. Tel. 046-514310.

RENAULT 9, 8-'82, 145.000 km, 1:14, grijsmet., ƒ 1.100,-. Tel. 043-478582.

Te koop RENAULT 5, bwj. '86, APK, kl. rood, div. extra's, vr.pr. ƒ 5.000,-. Tel. 045-726920 of 312427.

Te koop RENAULT 11, bouwjaar 1988. Telefoon: 045-272859

Saab

Saab 9000i-16, 5-deurs, kl. d.blauw, bwj. 11-'89, el. ramen. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen, ☎ 045-428840.

Saab 900 SE 2.5 V6 automaat, kl. Eucalyptus-groenmet., bwj. 9-'93, demo., leder, 2'airbag. Off. SAAB dealer KOMPIER, Heerlerbaan 66, H'rln, ☎ 045-428840.

Saab 9000 2.0 16 Turbo, antracietmet, bwj. 11-'88, airco, lm-vlgn., cruise contr., spoiler. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlerbaan 66, Heerlen. Tel. 045-428840.

Saab 900 c 2.0 LPG, kleur blauwmet., rose quartsmet., antrancietmet., '87, '86, '85, 3- en 4-drs. Off. Saab Dealer KOMPIER Heerlerbaan 66, Heerlen. ☎ 045-428840.

Seat

SEAT
Volkswagen Groep
DEALER

Autosport
Brouns BV
Schelsberg 175, Heerlen
Tel. 045-72 55 07.

Ton Schuyren
Landgraaf
Rötscherweg 60
Tel. 045 - 31 35 88.

MARBELLA Special, 4-'91, nwe. auto. ƒ 9.950,-. Kissel 42, Heerlen.

Seat IBIZA CL 1.2, bwj. '90, spec. uitv., wit, 3-drs. Kissel 42, Heerlen.

Seat IBIZA Injection, div. uitvoeringen vanaf ƒ 13.000,-, 6 mnd. garantie. Auto Aarts Kerkrade. Tel. 045-412545.

Seat IBIZA 1500 GLX, rood, veel extra's, nieuwstaat, bwj. '89. Telefoon 045-750531.

Subaru

Te k. SUBARU Justy SL, 1986, kleur wit, zien is kopen. Tel. 04455-2180.

Div. mod. Justy, ook aut., LII 1.8 GL '87 en 1.6 GL coupé '86; E12 7-pers. bus '92; Legacy 2.0 GL 4WD station '93; Mazda 323 HB '88; Fiat Ritmo 60 CL '88; Suzuki Alto '91; Renault 5 Campus '90. Autobedr. EUSSEN, Ransdalerstr. 43, Ransdaal. Tel. 04459-1677. Off. Subaru-dealer.

Te koop mooie SUBARU 1.8. Telefoon: 045-750743.

Suzuki

SUZUKI
DEALER

Suzuki HLM
officieel dealer
Rijksweg Zuid 212A, Sittard
Tel. 046-52 12 15.

Te koop SUZUKI Swift 1.3 GL, '89, APK 3-'95, vr.pr. ƒ 12.500,-. Tel. 04405-4010

BUSJE. Suzuki Super Carry 1000 cc, in zeer goede staat, geel kenteken, bwj. 12-'86, ƒ 6.900,-. Tel. 045-273731.

Te koop SJ 413, lang, bwj. '87, APK jan. '95, i.z.g.st., div. extra's. Tel. 045-710861.

Te koop Suzuki ALTO, bwj. '83, 79.000 km., i.z.g.st., ƒ 2.750,-. Tel. 045-463265.

SUZUKI GSX R 1100, bl. wit, km.st. 2300, prijs ƒ 17.500,-. Th. Schaepkensstraat 29 Wyck-Maastricht.

Te k. Suzuki SWIFT 1.6 GLX Sedan automaat, bwj. 10-'91, plm. 19.000 km.; kleur wit, vr.pr. ƒ 23.500,-. Telef. 04746-2856.

Suzuki Vitara Metaltop JLX '91; Suzuki Alto automaat 3- en 5-drs. '83 '85 '86 '89; Suzuki Alto 3-drs. '91; Suzuki Swift 1.0 5-drs. '88; Opel Kadett 5-drs. automaat '83; Nissan Cherry 5-drs. '83; Ford Fiësta XR2 '82. Autobedrijf BODELIER. 045-441721.

Suzuki ALTO GL, 5-drs., wit, bwj. '86, 54.000 km, nieuwstaat. Telefoon 045-750531.

Talbot

Te koop TALBOT Solara, bwj. 4-'82, APK 6-'94, ƒ 600,-. Tel. 045-462014

Toyota

TOYOTA
DEALER

Mengelers BV
OFFICIEEL DEALER
VOOR ZUID-LIMBURG
Klasse
Occasions
Oirsbeek tel. 04492-1814
Schaesberg tel. 045-318888
Sittard tel. 046-521000

Swentibold
Officieel agent
Oude Rijksweg Noord 54.
Susteren. Tel. 04499-3300.

TOYOTA Corolla 13 XLi, liftback, automaat, 5-drs, Sedan, m. '90, met kanteldak, radio-cassette, in staat van splinternieuw, ƒ 12.750,-. Telefoon 043-254462.

Te k. TOYOTA Tercel, bwj. '80, APK 11-'94, vr.pr. ƒ 500,-. 045-719766.

Toyota CARINA II 1.6 XLi 16 V, bwj. 7-'90, stuurbekr., c.v., get. glas., ƒ 14.750,- ANWB rapp. Tel. 046-372443.

jurgen
autocentrum

Mercedes 190 E 1.8 donkerblauw	02-'91
Mercedes 190 E 2.0 zwartmet.	01-'86
Mercedes 190 E 2.0 d.blauw	11-'87
Mercedes 190 E 2.0 rookzilvermet.	06-'88
Mercedes 190 E 2.3 autom. perlmuth	05-'87
Mercedes 190 E 2.3 16V zwartmetallic	05-'85
Mercedes 190 E 2.3 16V zwartmetallic	05-'86
Mercedes 190 D 2.0 wit	04-'89
Mercedes 190 D 2.0 antracietmetallic	11-'91
Mercedes 190 D 2.5 perlmuth grijsmetallic	08-'87

Mercedes C 280 Elegance
aut., zilvermet., nieuw
Mercedes C 250 Elegance
aut., wit, nieuw

Mercedes 230 E donkerblauw	04-'91
Mercedes 300 CE (coupé) autom., d.grijsmet.	06-'88
Mercedes 300 SL automaat, zwartmetallic	06-'86
Mercedes 380 SL automaat, rookzilvermet.	07-'85

3-24 maanden garantie.
Alle auto's voorzien van nationale autopas.
Langheckweg 32-40, Kerkrade
Industrieterrein Dentgenbach
045-452570

Volkswagen

PASSAT Variant GL 1.9 TD, bwj. '92, alle extra's, gar., met., leder, kat., vr.pr. ƒ 38.500,-. 045-754123.

Te k. GOLF D, i.z.g.st., gar. onderhouden, bwj. '82, vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 04492-2423.

GOLF GTi 1.8, '80, verl., spec. vlgn., grill, hifi etc. ƒ 5.000,-. 711493/426851.

GOLF Diesel, type '83, APK, in zeer goede staat, ƒ 2.800,-. Tel. 045-317675.

GOLF Manhatten 1.8i, bwj. 2-'90, wit, 78.000 km, perfecte staat, vraagprijs ƒ 15.950,-. Tel. 04498-56295.

Te koop GOLF 16V, 160 Pk, alle extra's, uitv. '91; Golf cabrio m. '82, nwe. kap en extra's. Tel. 045-275318.

Te koop VW GOLF GTi 16V, bwj. '87, verlaagd, sportvelgen, vraagprijs ƒ 15.250,-. Tel. 046-755735.

Te koop VW GOLF GTi 16V, bwj. 11-'86, blauwmet., schuifdak, sportvelgen, z.w. glas, in abs. [illegible], [illegible]. Duits [illegible]. Tel. 046-758273.

VW GOLF, bordeauxrood, lm-centra velgen, bwj. '85, vr.pr. ƒ 5.600,-. Tel. 045-226771.

VW POLO C, shopper, bwj. '82, RDW-gek., 2e eig., i.z.g. st., vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-421922.

Te koop VW GOLF wit, bwj. '86, autom., APK dec. '94, div. extra's, vr.pr. ƒ 6.700,-. Tel. 045-320869.

Te koop VW GOLF GTi, kl. rood, div. extra's, pr. ƒ 8.900,-. Tel. 046-757086.

Te koop VW type TL, bwj. '71, pr. ƒ 750,-. Tel. 045-459711.

VW GOLF, bwj. '85, APK, kleur champagnemetallic, i.z.g.st. Tel. 045-752259.

Te koop PASSAT 1.8i, 11-'88, kat., APK, LPG, in nw.st. ƒ 12.750,-. Tel. 045-726920 of 312427.

Te k. weg. omst. GOLF III 1.8, 75 pk, kl. wit, 11 mnd., km.st. 22.000, vr.pr. ƒ 28.500,-. 00-32.89865769, na 15.00 uur.

VW JETTA, bwj. '82, APK 9-'94, zeer mooi, ƒ 1.550,-. Telefoon 046-524669.

Te k. VW GOLF CL, nieuw model, type '85, i.z.g.st., ƒ 5.800,-. ☎ 045-210062.

VW PASSAT Variant CL diesel, div. extra's, bwj. 6-'91, ƒ 24.750,-. ANWB rapp. Tel. 046-372443.

VW PASSAT 18i GT, bwj. '88, nw. mod., LPG/benz., afst.bed. alarm, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 14.250,-. 045-751391.

Te koop VW GOLF GTi 16V, bwj. 10-'87, i.z.g.st., schuifdak, digitaal dashboard, pr.n. o.t.k. Tel. 045-445520.

Te k. 17 inch borbet VELGEN v. VW 5-gats, pr. ƒ 1.500,-. 045-728418.

GOLF 1.6 GTS, bwj. '83, org. uitgeb., zeer apart, vr.pr. ƒ 5.750,-. Tel. 046-522889.

VW JETTA, bwj. '80, aut. met APK, [illegible] 34, Schaesberg.

GOLF GTi, '87, alu-velgen, rood, schuifdak, mooi. Kissel 42 Heerlen.

Met schade: GOLF 1.3i, bwj. '89; Golf D bwj. '88; Golf 1.3 CL bwj. '88; Passat Variant bwj. '91. Tel. 045-312044.

VW GOLF 1600 L blauwmetallic, 3-deurs, bwj. '89, mooi. Telefoon 045-750531.

Te koop VW PASSAT Variant 1.8 CL 90 PK, bwj. '89, wit, km 108.000, div. extra's, ƒ 24.900,-. Tel. 043-649453.

Te koop GOLF GTi, bwj. 12-'85, pr.n.o.t.k. Tel. 045-257696.

Te koop GOLF Cabrio, bwj. '87, Quartet-uitv., Recaro bekl., radio/cass. etc., in schitterende staat, ƒ 17.900,-. Tel. 04405-1569.

PASSAT Variant 1.8i, bwj. '90, diamantzwartmet., inr. kl. auto mog. 046-511293.

Volvo

VOLVO KLIJN

Volvo

340 Base 1.7 rood 1e eigenaar	1988
340 DL 1.7 wit 5-drs. 1e eigenaar	1988
340 DL 1.4 wit 5-drs. 1e eig. dec	1989
340 GL 1.7 rood 5-drs.	1988
360 GLT 2.0 blauwmetallic leder inter.	1988
360 2.0i smokezilvermetallic 1e eig.	1988
440 GL smokezilver, centr. port. vergr.	1989
440 GL zwartmetallic, spoiler, sportvlgn	1989
440 GLT roodmetallic sportpakket	1989
440 GL 2.0 rood 17.000 km 1e eigenaar	1992
440 GLT zwartmetallic elec. ramen st.bekr	1992
440 DL wit LPG slechts 74.000 km	1989
440 GLE d. grijs stuurbekr. electr. ramen etc.	1989
440 GL blauwmetallic spoiler highway uitv.	1991
440 rood spoiler Sunray uitvoering	1991
740 GL automaat ABS alarm 1e eig. 56.000 km	1989
740 GL blauwmetallic blackline uitvoering	1989
850 GLT rood 1e eigenaar	1992
940 GL blauwmetallic alarm airco okt.	1990
940 GL blauwmetallic automaat alarm dec.	1990

Stationcars

240 DL 2.3i zilvermetallic niveauregeling dec.	1991
240 GL grijsmetallic LPG	1987
240 Polar wit radio/cassette bagagerolhoes	
slechts 10.000 km augustus	1993

Vreemd merk

Mercedes 190D schuifdak alarm trekhaak	
140.000 km 1e eigenaar	1989
Nissan Micra DX wit 67.000 km	1987
Nissan Sunny 1.6 SLX coupé rood	1988
Suzuki Swift blauw/groenmet. 50.000 km 5-drs.	1991
Peugeot 405 1.6 GR donkerblauw stuurbekr.	
29.000 km 1e eigenaar	1992
Lancia Ypsilon Y10 rood 1e eig. 12.000 km dec.	1991
Ford Escort 1.4i schuifdak getint glas	1990
Mazda 323 1.3 LX 16V rood	1992
Ford Escort 1.6 CLX rood spoiler schuifdak	1990
Nissan Bluebird 2.0 SLX automaat	1989

Autobedrijf Jac Klijn CV
Strijthagenweg 123, Kerkrade. ☎ 045-458000.
Volvo Klijn Heerlen BV,
De Koumen 7. ☎ 045-220055.

VOLVO 340 Diesel, 4-deurs, Sedan, i.z.g.st., ƒ 2.950,-. 04958-91917, na 13.00 uur.

VOLVO 740 GL 2.3, wit, bwj. '86, i.z.g.st., ƒ 12.950,-. Tel. 046-379346.

VOLVO
DEALER

Autobedrijf
Volvo Klijn
Strijthagenweg 123
Kerkrade. Tel. 045-45 80 00.

Te k. van particulier: VOLVO 360 GL, bwj. '85, APK 11-'94, diverse extra's, supermooie auto, vr.pr. ƒ 4.250,-. Telef. 045-728188.

Te k. VOLVO 440 GLT, bwj. '91, kl. wit, km.st. 46.000, pr. n.o.t.k. Tel. 04459-1683.

Te k. VOLVO 740 GL 2.3 combi, 9-'86, prima onderh., ƒ 12.750,-. Tel. 045-440468.

Te k. VOLVO 940 GL, d. blauw, bwj. '91, NL-kant., 140.000 km., autom., airco, cruise-contr. ABS, vr.pr. ƒ 36.000,-. 09-32.89614519.

VOLVO 440 GL, rood, bwj. 4-'90, Volvo-radio, allesdrager. Tel. 045-420852.

Te koop VOLVO 440 GL, '90, 4-deurs, grijsmetallic, vele extra's, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-254538.

Diversen

Hoge beloning

Voor aanwijzingen die leiden tot de oplossing van een misdrijf, gepleegd tussen 8 en 10 februari en tot terugverkrijging van MITSUBISHI GALANT, kleur bruin, GG - DV - 38, alles ontvreemd vanaf de Laurastraat te Eygelshoven. Inlichtingen welke discreet zullen worden behandeld, schriftelijk of telefonisch aan de directie van A & M Verzekering Maatschappij NV, Postbus 1145, 6201 BC Maastricht. Tel. 043-217366.

Volvo Biermans occasions

Alfa Romeo 164 TS-S	1991	ƒ 36.950,-
Alfa Romeo 75 i.8 IE	1989	ƒ 19.750,-
BMW 316 4-drs	1988	ƒ 17.500,-
BMW 316 4-drs	1986	ƒ 11.950,-
Opel Calibra veel extra's	1992	ƒ 44.950,-
Opel Vectra GL	1990	ƒ 22.950,-
Opel Kadett Life	1990	ƒ 17.500,-
Lancia Thema 2.0 IE veel extra's	1988	ƒ 15.950,-
Lancia Prisma	1987	ƒ 7.950,-
Peugeot 205 4-drs	1990	ƒ 12.250,-
Peugeot 309 i.z.g.st	1990	ƒ 16.950,-
Peugeot 405 GL	1988	ƒ 11.950,-
Nissan Bluebird 2.0 GLX	1989	ƒ 15.700,-
Subaru 1500 GL coupé	1987	ƒ 8.950,-
Fiat Panda 1000 CL	1991	ƒ 11.500,-
Citroën Axel 1.1	1988	ƒ 6.950,-
Citroën BX 1.4 5-bak	1989	ƒ 12.900,-
Audi 80 nieuw model Seret uitv.	1986	ƒ 14.900,-
Ford Siërra 2.0 5-drs perfecte staat	1989	ƒ 18.950.-

Vanaf A2 volg borden Wyck 26.
Weerhuisweg 11, Maastricht/Scharen.
Telef. 043-632244.

Göttgens Sittard
Citroën BX '87
Fiat Uno '86 en '88
Ford Escort '86 t/m '93
Ford Orion '86
Ford Siërra '87
Isuzu Trooper '88
Lancia Selectra aut. '92
Nissan Sunny '88
Opel Ascona '84 en '86
Opel Astra '91 t/m '93
Opel Corsa '84 t/m '93
Opel Kadett '86 t/m '91
Opel Omega '87 en '92
Opel Omega
Diamond 2.4 '90
Opel Omega
stationwagen '92
Opel Rekord '78 en '87
Opel Vectra '89 t/m '94
Peugeot 309 '88 en '91
Peugeot 505 '87
Renault R 21 '86
Skoda '86
Toyota Celica GT '87
Volvo 460 GLE '90
Volvo 480 Turbo '90
VW Golf '89
VW Polo '88 en '92
Haspelsestraat 20
Telef. 046-516565

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Te koop gevraagd voor expert PERSONENAUTO'S, vracht en bestel, hoogste prijzen. Tel. 045-456963.

Autohandel de ANJELIER heeft voor u: Civic 1.5 GTi rood ƒ 8.850,-; Mercedes 230E '86; Honda CRX '85; BMW 520i '89; BMW 316 LPG '83; diverse Siërra's v.a. ƒ 3.250,-; Escort diesel '86 ƒ 5.250,-; Escort LPG '84 ƒ 3.650,-; Peugeot 104 '84 ƒ 1.850,-; Lancer '85 ƒ 4.250,-. Anjelierstr. 123 A Heerlerheide. 045-231448.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Peugeot 205 XS 1.4 10-'88; Porsche 944 i.z.g.st. '83; Peugeot 205 XE 1.1 '86; Ford Siërra 2.0 Laser 11-'86; Nissan Sunny 15 GL combi '85; Honda Civic 1.3 12 V '85; BMW 525i 5-bak 11-'83; 2 x Citroën BX '83/'84; Opel Kadett 1.2S combi '83; Fiat Ritmo 60 L 1e eig. '85; Opel Ascona 1.6S '82; 2x Mazda 626 GLX Coupé '83/'85; Opel Corsa 12 S TR '84; Ford Escort '82; Mitsubishi Tredia 14 GLX '83; Mitsubishi Colt 1.2 EL '83; Audi 80 GL 5-bak '82; VW Golf 1.6S autom. '81; Peugeot 305 GLD Break '84; Lancia Beta 2.0 i.z.g.st. '82; Opel Kadett 13S '80; Opel Manta HB GTE '81; Opel Kadett 12 S combi '80 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop, financiering. Div. inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. 045-224425. Geopend van 10.00-18.00 uur, zat. 10.00-17.00 uur.

AUTO'S. U belt, wij kopen!! Ook 's avonds met vrijwaringsbewijs. ☎ 045-427671.

Te k. BMW 320 en Opel Kadett City samen vr.pr. ƒ 1.000,-. 045-327102.

Auto KALDEBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! ☎ 045-411572.

Autohandel O.K. CARS: Opel Kadett Club HB '88; Kadett Sedan '86; Corsa TR '84; Corsa HB '84; Ascona 1.6 '82; Fiat Ritmo '85/'83; Panda 34 '82; Ford Siërra '86; Mini Cooper '86; BMW 320 '81; Toyota Corolla HB '84; Nissan Sunny 1.5 '85; Golf diesel '86; Golf GTD '87; Volvo 740 '85. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Telefoon 04492-5782.

Sloopauto's

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer. ☎045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Te k. AUTOTRAILER, max. laadvermogen 2 ton, i.z.g.st. Telefoon 045-443642.

Te k. AUTO-TRANSPORTER, merk Happert, pr. ƒ 2.250,-. Tel. 045-222384.

(Brom)fietsen

Ruime keuze gebr. ATB + racefietsen. GAZELLE, Koga en Giant fietsen 1994 uit voorr. leverb. Div. bromscooters. Bert Rekers, Willemstr. 85, Hrl. 045-726840.

Div. gebruikte APRILIA bromfietsen. Officiële dealer. Bromfietsspecialist Math. Salden Limbricht.

Speciale prijzen CANNONDALE ATB's. Math. Salden Sittard. ☎ 046-581210.

Te k. HONDA MT 5, vr.pr. ƒ 400,-. Poorterstr. 30 Brunssum. ☎ 045-270550.

Koop of reserveer nu nog je BROMFIETS of scooter voor de oude prijs. Vanaf 1 maart duurder. Rens Janssen. Ganzeweide 54, Heerlen. Tel. 045-211486.

Te koop CITY-BIKE z.g.a. nw., 18 versnellingen. Telefoon 046-745519.

Te koop VESPA Ciao, i.z.g. st., ƒ 475,-, zien is kopen! Tel. 045-318033.

Te koop Puch MAXI met sterwielen bwj. '91, pr. ƒ 750,-. Telef. 045-750393.

Te koop PEUGEOT Rapido, 1½ jaar oud. ƒ 2.100,-. Tel. 045-232570.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

SLOOP AUTO'S

Autocentrum P. VEENSTRA: Opel Omega 2.0i GL type '92 ƒ 26.900,-; Mazda 626 GLXi 2.2 '91 ƒ 21.500,-; BMW 316i Edition '90 ƒ 22.500,-; Toyota Celica 1.6 GTi Twin Cam '88 ƒ 19.500,-; Mazda 323 GLX 4-deurs '90 ƒ 16.700,-; Opel Corsa 12 S '87 ƒ 8.500,-; Toyota Corolla 1.3 XLi type '90 ƒ 15.900,-; VW Golf 1.6i Manhattan '91 ƒ 19.900,-; Mitsubishi Colt 1.3 GL '91 ƒ 17.900,-; Ford Escort 1.6 CLXi '91 ƒ 19.900,-; Mazda 626 GLX 2.0 coupé '88 ƒ 13.900,-; Volvo 340 GL 1.7 5-drs '89 ƒ 12.500,-; Nissan Sunny 1.3 Trend '87 ƒ 7.250,-; Volvo 345 GL '85 ƒ 5.250,-; Fiat Uno 60 '87 ƒ 6.750,-; Peugeot 309 1.6 XL '86 ƒ 6.900,-; Lada 2105 '90 ƒ 4.900,-; Toyota Starlet '87 ƒ 8.750,-; Opel Corsa 1.2 TR '86 ƒ 6.900,-. Bovag-garantie, inr., financ. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. 045-752999.

Ford Siërra stationcar 1.8 CL '86 ƒ 10.950,-; Ford Siërra 1.8 CL 5-drs. '85 ƒ 6.750,-; Ford Escort 1.6 GT '90 ƒ 15.950,-; Ford Escort 1.4 CL 5-drs. '88 ƒ 11.950,-; Audi 80 '89 ƒ 17.950,-; Opel Kadett 1.6i 5-drs. LPG ƒ 16.500,-; VW Jetta 1.8i GL '87 ƒ 9.950,-; Nissan Sunny 1.3 SLX '87 ƒ 10.500,-; Volvo 340 GL automaat '84 ƒ 4.750,-; Honda 500 Shadow '85 ƒ 6.500,-. Autobedrijf Chris GEILEN, erkend Bovagbedrijf, APK keuringsstation. Alle auto's met nationale autopas, 3-24 maanden garantie, Dorpstraat 58, Broeksittard. Telef. 046-516295.

Kopen of HUREN ????????? Al voor ƒ 46,- huurt U 'n hele dag een auto. Auto-Rent Bastiaans t.o. busstation Heerlen. ☎ 045-724141.

Uit perf. onderh. eigen wagenpark van BAST[illegible] autobedrijf: Golf 1.3 '9[illegible] ƒ 16.750,-; Panda 100[illegible] '91 rood ƒ 10.500,-; U[illegible] IE '90 petrol ƒ 11.500[illegible] Croma 2.0 autom. ƒ 10.750,-, 3 mnd v[illegible] garantie. Spoorsingel [illegible] Heerlen. ☎ 045-724141.

Off. FSO Dealer. Au[illegible] P. van DIJK & Zn. [illegible] FSO Prima 1.5 SLX ƒ 17.995.- ook in luxe en 1.9 diesel en 1.9 [illegible] pick-up; Fiat Tempra 1[illegible] '91 ƒ 18.750,-; Mazda [illegible] 2.0i GLX 5-drs autom. ƒ 22.750,-; Mitsubishi [illegible] lant 2.0 GLi 5-drs ƒ 18.750,-; Opel Astra [illegible] drs., 0 km '93 ƒ 27[illegible] Peugeot 205 Look [illegible] ƒ 14.900,-; Opel Omega LS '91 ƒ 26.750,-; Ford [illegible] cort 1.4i CL nw. type ƒ 23.750,-; Ford Fiësta Cheers '93 ƒ 18.750,-; [illegible] Siërra 2.0i Solar [illegible] ƒ 27.750,-; Ford Siërra CL Sedan '92 ƒ 24[illegible] Ford Siërra 2.0i 5-drs ƒ 17.750,-; Ford Fiësta Finesse '89 ƒ 11.750,-; [illegible] Scorpio 2.0i CL aut. ƒ 18.750,-; Ford Fiësta Sport '87 ƒ 7.750,-; R[illegible] 25 TX 2.2i 40.000 km ƒ 26.750,-; VW Polo '87 ƒ 7.750,-; Renault 5 [illegible] drs '87 ƒ 6.750,-; Opel [illegible] cona 1.6 '84 ƒ 3.750,-; [illegible] 316 4-drs '85 ƒ 8.250,-; [illegible] Ritmo 60 '85 ƒ 2.750,-; [illegible] troën BX 1.4 '87 ƒ 5[illegible] FSO Prima SLX [illegible] ƒ 3.750,-; Nissan Bl[illegible] 1.6 '86 ƒ 7.250,-; Ford [illegible] cort 1.1 '84 ƒ 4.750,-. [illegible] financ. Bovag-garan[illegible] wijs. Autobedrijf en keuringsstation. P. van [illegible] & Zn., Hompertsweg [illegible] Landgraaf. ☎ 045-311729.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

● *Spelende kinderen rennen en hangen achter een VN-pantserwagen op de beruchte 'sluipschuttersweg'.*

Foto: REUTER

Dreigende stilte in winters Sarajevo lijkt bedrieglijk

'Wapenstilstand is net vakantie'

DOOR CEES VAN DER LAAN

SARAJEVO - De 65-jarige Mugdim maakt voor het eerst sinds tijden weer rustig een praatje met de handelaar vlakbij zijn woning. Onderwerp van gesprek zijn de hoge prijzen op de zwarte markt. Het bordje 'Pas op, snipers' is van zijn spijker gevallen en ligt in de sneeuw. „Tot voor kort vlogen de granaatscherven als confetti over ons heen. Je moest altijd rennen voor de sluipschutters. Sinds kort is dat voorbij. Het lijkt net vakantie."

Na 23 maanden burgeroorlog kunnen de inwoners van Sarajevo eindelijk weer eens rustig ademhalen. De huidige wapenstilstand tussen de Serviërs en de Bosniërs (voornamelijk moslims) en het door de Navo afgekondigde ultimatum heeft een serene rust gebracht in de geteisterde stad. Het dikke pak sneeuw heeft de stad onder een witte deken gelegd.

Kinderen gooien sneeuwballen naar auto's of naar de panterswagens van Unprofor, de VN-troepenmacht in Sarajevo. De grootste lol hebben ze als een auto langzaam rijdt en zij er achter kunnen hangen. Op de beruchte 'sluipschuttersweg' spelen soldaten een partijtje voetbal. Even verderop zitten vier bejaarden te genieten van een waterig winterzonnetje, pal in het zicht van de sluipschutters een paar honderd meter verderop. Vrouwen hebben hun bontjassen weer uit de kast gehaald en doen boodschappen in één van de vele provisorische winkels in de stad.

Aardedonker

Kortom, alles lijkt pais en vree in de stad, afgezien van een enkel schot. Toch heeft de hele situatie iets bedreigends. In Sarajevo ontbreken de vertrouwde stadsgeluiden van bussen, trams en auto's. 's Nachts is het aardedonker. In de stad lijkt de stilte van een natuurgebied te heersen. „De stilte grijpt naar je strot. Het is een angstaanjagende stilte," zegt Ednan, een inwoner van Sarajevo. „We vragen ons allemaal af wat er gaat gebeuren."

De wapenstilstand is even wennen. Tot voor kort was het gebruikelijk om je met een kogelvrijvest en in een auto door de stad te begeven. Waar je nu zo het hotel uitloopt zonder vest, moest je vroeger vrezen voor je leven. De eerste 200 meter naar 'veilig terrein' blijf je echter met snelle pas doen. In dat open stuk met zicht op de Trebevic-berg, waar de Serviërs zich hebben genesteld, voel je je naakt en kwetsbaar. „Je moet altijd oppassen. Er hoeft daar maar een gek te zitten en het is afgelopen met je," is het raadzame advies van een medewerker van het Holiday Inn hotel.

Mortuarium

En dat blijkt te kloppen. Bedrijfsleider Alijce Hodze opent de deur van het mortuarium van het Kosovo-ziekenhuis en daar ligt een slachtoffer van een sluipschutter. De oude man is een dezer dagen recht in z'n gezicht geschoten. Aan zijn teen hangt het bekende briefje met naam en leeftijd. Hij werd neergeschoten op een brug vlakbij het voormalige en in puin geschoten parlementsgebouw van Bosnië. „Hij is voor zo ver wij weten het eerste slachtoffer sinds de wapenstilstand is afgekondigd," zegt Hodze.

De medewerkers van het mortuarium werken in alle rust hun achterstallige administratie bij. Voor de wapenstilstand kregen ze dagelijks vele lijken binnen. Alleen al van 1 tot 7 februari waren dat er 95. Hodze: „Gedood door snipers of door granaten. Nu is het rustig. Van mij part mag de Navo de Servische stellingen bombarderen. Kijk maar eens wat zij ons hebben aangedaan."

In het Kosovo-ziekenhuis een vergelijkbaar tafereel. Artsen roken een sigaretje en drinken koffie. De eerste hulp is smetteloos schoon en er zijn geen gewonden. Na de granaatinslag op de markt van Sarajevo, waarbij 68 mensen werden gedood en zeker 150 gewond, was het bij de eerste hulp een heksenketel. Bij gebrek aan brancards werden gewonden op de grond verzorgd. Plassen bloed werden met emmers tegelijk van de vloer opgedweild. En zo gaat het al sinds het begin van de burgeroorlog (4 april 1992) in de drie ziekenhuizen van Sarajevo.

De chirurg in opleiding Dario Ivanisevic (28) heeft het allemaal meegemaakt. Hij is inmiddels 25 kilo kwijt en kijkt moe uit zijn ogen. „De artsen hier zijn volledig overwerkt. We hebben sinds het begin van de oorlog dag en nacht geopereerd. De wapenstilstand geeft ons even een moment om bij te komen. Bovendien kunnen we nu operaties doen waar we eerst niet aan toekwamen, zoals plastische chirurgie." Hij noemt de medische situatie in het ziekenhuis bevredigend. „We hebben voldoende medicamenten en apparatuur. Het is niet perfect maar het kan er mee door. We krijgen voldoende spullen van allerlei internationale hulporganisaties."

Het vertrouwen dat de wapenstilstand zal standhouden, is niet erg groot. Veel inwoners van Sarajevo vrezen dat na verloop van tijd de Serviërs weer opnieuw de stad zullen beschieten en dat de Navo niet zal ingrijpen. „We hebben zo vaak gehoopt dat er een militaire interventie zou komen, maar het was altijd tevergeefs. Ik ben bang dat het allemaal tot niks zal leiden en dat we binnenkort weer opnieuw in de rotsooi zitten," zegt de Bosnische Katja, die voor Artsen zonder Grenzen werkt.

De bejaarde Mugdim meent dat hem niets anders rest dan hoop. „Ik moet wel optimistisch zijn, want er zijn geen alternatieven. Maar leer mij de Serviërs kennen. Al in de Tweede Wereldoorlog, toen ik nog jong was, probeerden ze de moslims uit te moorden."

'Dutchbat' over geitenpaden naar Srebrenica

Van onze redactie buitenland

SPLIT - Vanuit een goed verzegelde container krijgen de geniesoldaten niet alleen machinegeweer en munitie aangereikt, maar ook hun tweede wapen: een spijkerpistool. Aan de strakke blikken is te zien dat de noodgedwongen vakantie in een Dalmatisch kusthotel ten einde is. Na een vertraagde aankomst in de haven van Split is het verscheepte materieel in een ijltempo van twee dagen overgeslagen in de diesels die nu in de kletsnatte ochtend op de kade staan te dampen.

Majoor F. Sanders is commandant van het dubbel-konvooi dat gistermorgen vroeg uit Split is vertrokken voor een tocht van zeker vier dagen die moet leiden naar Srebrenica. De genie-eenheid van zestig man zal langs besneeuwde kronkelwegen en 'geitenpaden' dertig wagens naar de moslim-enclave in Oost-Bosnië moeten zien te brengen. De genisten zullen daar - als de Serviërs hen toelaten tenminste - de beschermde onderkomens gaan opbouwen van de 570 man van 'Dutchbat', die binnenkort in Srebrenica hopen neer te strijken. De komende dagen vertrekken nog meer van zulke konvooien vanuit Split.

Sanders zegt dat zijn manschappen de afgelopen dagen de tijd niet hebben gehad om lang stil te staan bij wat er met hen kan gebeuren, mocht de Navo na zondag gaan bombarderen. „We denken er natuurlijk wel over na, maar we kunnen toch niets aan de situatie veranderen."

Ook zonder luchtaanvallen kan Sanders' konvooi het nog lastig genoeg krijgen. Op het eerste deel van de tocht is er niet zo veel tegenwerking te duchten. Maar daarna moet de karavaan door de frontlinie bij Gorni Vakuf en langs de beruchte Servische controlepost Alfa Nul bij de stad Tuzla. Voorlopig gaat het 'Dutchbat' ervan uit dat de Bosnische Serviërs hun toezegging nakomen dat het Nederlands bataljon de Canadezen in Srebrenica mag gaan aflossen.

Het konvooi krijgt op zijn vierdaagse reis bescherming van de VN-militairen uit de sectoren die het doorkruist: van de Noren, de Canadezen, maar vooral van de Britten. Generaal F. Pollé, de man die de Nederlandse bijdrage aan Unprofor coördineert en voorbereidt, moet zijn jongens dan aan de goede zorgen van de VN-collega's overlaten.
Als een Servische wegversperring onverhoopt met geweld aan de kant zou moeten worden geschoven, zijn het de Britse 'warriors' die zich er doorheen moeten vechten. Het Nederlandse konvooi handelt ook in zulke gevallen alleen uit zelfverdediging, zegt de generaal.

Pollé is naar het haventerrein in Split gekomen om de karavaan te inspecteren en zijn militairen uit te zwaaien. Vanuit de met kogelwerende kevlar-dekens bespannen kabines wordt de generaal gegroet. Aan het eind van de stoet draait een militaire ambulance het terrein af. „Laten we maar hopen dat die niet nodig is," zegt Pollé.

● *Majoor F. Sanders spreekt zijn mannen toe voordat zij op pad gaan. Een genie-eenheid van zestig man is gistermorgen vroeg naar de moslim-enclave in Oost-Bosnië vertrokken vanuit de Kroatische havenstad Split.*

Foto: ANP

Nederlandse vliegers blijven kalm

VILLAFRANCA – De Nederlandse vliegers op de Noorditaliaanse basis Villafranca zullen over vier dagen luchtaanvallen uitvoeren op Servische stellingen, als het Navo-ultimatum verstrijkt en het geduld van de Westerse politici op is. Voor het eerst sinds de Korea-oorlog in 1950 zouden dan Nederlanders het vuur openen op een vijand. Maar het lijkt wel alsof men zich dat nog steeds niet ten volle realiseert.

„Luchtaanvallen zijn eigenlijk helemaal geen gespreksonderwerp. Men blijft hier erg kalm, zo vlak voor het verstrijken van het ultimatum," reageert aalmoezenier G. de Wolf.
Toch heeft de escalatie in de oorlog, die leidde tot het ultimatum aan de Bosnische Serviërs, hier ook zijn invloed. De Nederlandse eenheid, afkomstig van de basis Leeuwarden, heeft deze week versterking gekregen van het fotoverkennings-squadron uit Volkel - nodig om vanuit de lucht te controleren hoe de Servische eenheden zich gedragen. Familie van de militairen mag niet meer op de basis komen. Verloven zijn ingetrokken. De commandant wil dat z'n mensen zich concentreren op hun werk. En alle militairen volgen nu weer op de voet wat CNN, RTL en de kranten brengen over de oorlog.

De militairen op Villafranca hebben al maanden boven Bosnië gevlogen, alle procedures herhaald en de apparatuur gecheckt. Eerst zonder bommen, voorjaar 1993, toen met, sinds juli. En hoe vreemd het ook klinkt, een luchtaanval zou eigenlijk gewoon een volgende stap zijn, eentje die eindeloos is geoefend. Een oorlogshandeling als routine.

Commandant Dick Bos geeft toe dat voor een luchtmachtmilitair op Villafranca de Bosnische ellende ontzettend ver weg is. „Het is surrealistisch. We wonen in een hotel met alle faciliteiten en hier op de basis is het toch ook goed toeven." In de vrije tijd doet men mee aan plaatselijke sportevenementen en wordt er in de nabij gelegen Alpen gewandeld.

De vliegers, die uiteindelijk het gevaarlijkste en eenzaamste karwei moeten opknappen, voelen zich niet alleen. Bos: „Het zelfvertrouwen onder de piloten is hoog, want er is lang en goed voorbereid. De kisten doen het, de verbindingen zijn goed. Er zijn andere landen die in de lucht voor de verdediging zorgen, er zijn Awacs die met hun radar het hele gebied in de gaten houden."
De vliegers zijn het over één ding roerend eens; men zou niet willen ruilen met de luchtmobiele brigade die de komende weken op Bosnische grond actief wordt.

● *Chef staf Van Baal.*

Foto: ANP

Nederlandse generaal voor eerste keer in oorlogsgebied

Chef-staf Van Baal wacht Navo-ultimatum rustig af

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – Goed nieuws van het front. De Servische troepen zijn begonnen met het massaal terugtrekken van zware wapens uit de heuvels rondom Sarajevo. De Servische leider Karadzic meldt dat de vrede in de stad na twee jaar oorlog getekend kan worden. Maar de Nederlandse generaal A. van Baal (47), blauwe baret aan de kapstok, steekt de vlag nog niet uit. „Zondagnacht verloopt het ultimatum, dan pas zullen we zien of de Serviërs woord hebben houden," zegt hij voorzichtig.

Aanstaande donderdag reist Van Baal, deze week formeel benoemd tot chef staf van de VN-eenheden in Bosnië, af naar het oorlogsgebied. „Het is voor het eerst in mijn leven dat ik in een gebied kom waar gevochten wordt," stelt hij vast. In Kiseljac krijgt hij de leiding over een militaire staf van ruim 460 manschappen. Hij wordt daar de rechterhand van de Britse opperbevelhebber generaal Rose. Een topfunctie en de beloning voor de 'overtuigende' aanwezigheid van Nederlandse troepen in het gebied, zo heeft minister Ter Beek van Defensie daarover gezegd.

Van Baal verwacht dat hij inderdaad een niet onbelangrijke rol kan gaan spelen. „Allereerst moet ik dit zeggen: er is maar één commandant en dat is Rose, zo werkt dat in een militaire organisatie. De chef staf ondersteunt hem met zijn apparaat, waar het kan met afgewogen adviezen over de te volgen strategie. Dan is er de ondersteuning aan eenheden te velde, die problemen hebben. En tenslotte denk ik ook bij de onderhandelingen met de strijdende partijen betrokken te worden."

Desillusie

De generaal begint onder gunstiger omstandigheden aan zijn klus dan veel van zijn voorgangers. De Belgische bevelhebber Briquemont keerde eind vorig jaar gedesillusioneerd terug uit Bosnië omdat politieke verdeeldheid in het Westen in zijn ogen had geleid tot verlamming van de VN-eenheid Unprofor. Maar inmiddels bestaat er grote eensgezindheid over een steviger militair optreden. Het ultimatum in Sarajevo is daar het beste bewijs van.

Generaal Van Baal haast zich echter te verklaren dat het recentie gerol met spierballen niet als doel heeft de strijdende partijen te intimideren, maar aan de onderhandelingstafel te krijgen. „Zo ziet Rose zijn taak en zo kijk ik er ook tegenaan. Hoe creëer je de beste kansen voor vrede en voor het uitvoeren van onze humanitaire taken? Met vastberadenheid kom je een heel eind, hebben we gezien. Het nu gestelde ultimatum biedt volop kansen. Het een duidelijk politiek signaal van: hou nou eindelijk eens op. Als we er in slagen Sarajevo te demilitariseren, dan is die operatie elders voor herhaling vatbaar. Het einddoel is een uitonderhandelde vrede, maar die kun je niet afdwingen, men zal het zelf moeten willen."

Tegen het voeren van onderhandelingen met veldheren die vermoedelijk verantwoordelijk zijn voor grove oorlogsmisdaden zegt de chefstaf niet op te zien. „Als u er van uitgaat dat deze mensen oorlogsmisdadigers zijn, dan bent u al verder dan het VN-oorlogstribunaal. Zo kan ik er in elk geval niet tegenaan kijken. Ik heb te maken met het feit dat deze mensen een bepaalde macht hebben en dat zij aan een oplossing kunnen bijdragen. Als ik met de heren spreek kan ik er niet voordurend afschuwelijke beelden bij zien."

De chef staf roert bedachtzaam in zijn plastic koffiebekertje. Hij zegt de volle steun van zijn thuifront te hebben voor de riskante missie waaraan hij begint. Maar dat niet alleen. Ook de regering en de gehele Tweede Kamer hebben zich achter de nieuwe opstelling van Unprofor en de uitzending van extra Nederlandse troepen geschaard. Of dat zo blijft als eventueel de eerste dodelijke slachtoffers in Nederland arriveren, is volgens Van Baal onvoorspelbaar. „Hoe reageert de publieke opinie dan? Ik weet het niet. Maar met de steun die ik nu heb, ben ik heel blij."

Diversen

Het VERGETEN! De allerbeste occasion koopt u bij Auto Leon. Wij bieden aan: Jeep Chevy blazer kort mod. turbo diesel '90 ƒ 24.500,-; Renault 25 TD diesel 5-drs ... ƒ 6.500,-; Nissan ... stationcar diesel ... ƒ 5.950,-; Ford Sierra 2.3 ... ƒ 5.950,-; Mitsubishi Colt diesel 5-drs ... ƒ 8.950,-; Mini Cooper 1000 ... ƒ 4.500,-; Diverse Ford Sierra 1600 en 1800; Citroën BX 1400 900 TRS ... ƒ 2.750,-; Porsche 944 alle opties ... ƒ 24.550,-; Volvo 340 DL ... 3-drs ... ƒ 4.750,-; Volvo 340 Sedan 1700cc ... ƒ 7.950,-; Regata 85 Weekend stationcar 5-drs ... ƒ 7.500,-; Seat Ronda LPG ... '88 ƒ 6.950,-; Seat Ibiza ... Porsche 1.5 ... ƒ 10.500,-; Seat Malaga 12 ... ƒ 6.950,-; BMW 318i ... ƒ 6.950,-; ... ƒ 7.950,-; BMW 520i ... ƒ 5.950,-; Renault 9 TL ... ƒ 4.950,-; Mitsubishi Galant ... ƒ 7.950,-; VW Golf 1600 CL ... Mercedes 280 TE stationcar ... ƒ 7.500,-; Renault 25 TL ... ƒ 10.950,-; Renault 11 ... ƒ 5.500,-; Mazda 626 ... ƒ 3.950,-; Mazda 626 Sedan LPG ƒ 3.950,-; VW Kever 1200S ... '75 ƒ 2.350,-; Ford Escort 1100 ... ƒ 1.950,-; Opel Kadett ... ƒ 5.950,-; Audi 80 turbo diesel ... ƒ 5.950,-; Mercedes 280S ... ƒ 22.500,-; Porsche 924 ... ƒ 6.500,-; ... Geopend ma. t/m za. ...

Met bovaggarantie, ANWB gekeurde auto's: Vectra 2.0 GLS autom. '89 met stuurbekr. ƒ 20.950,-; Vectra 1800i '91 ƒ 22.750,-; Opel Kadett Sedan '87 ƒ 9.750,-; Opel Omega 2.4i stationcar LPG '90 ƒ 21.750,-; Honda Civic autom. '87 ƒ 9.750,-; Opel Kadett 14i '90 ƒ 15.950,-; Opel Astra station Club '92 ƒ 29.950,-; Opel Omega 2.0i sw. '90 ƒ 23.750,-; Opel Astra 1.4i '92 ƒ 22.750,-; Ford Sierra 1.6 '87 ƒ 7.900,-; Opel Corsa 1.3 '87 ƒ 9.750,-; Opel Omega 2.0i '87 ƒ 11.950,-; Skoda Rapid coupé '86 ƒ 2.900,-; Mercedes 190 E automaat '86 ƒ 22.750,-; Volvo 340 GL '87 ƒ 6.500,-; Opel Kadett 1200 '84 ƒ 3.500,-; Peugeot 305 stationcar '86 ƒ 5.950,-; Honda Accord '86 LPG ƒ 6.900,-. WEBER, Autobedrijf, Baanstraat 36, Schaesberg. ☎ 045-314175.

GILLET 500 ƒ 4.850,-; Terrot bwj. 1939 ƒ 1.350,-; Peugeot bwj. 1939 ƒ 1.150,-; Triumph 500 bwj. 1930 ƒ 3.850,-; BMW R 35 bwj. 1937 ƒ 2.750,-; Puch bromfiets ƒ 750,-; los zijspan v.a. ƒ 450,-. Stelb LS 350 ƒ 1.450,-. ☎ 013-340384.

Te koop HONDA Goldwing Aspencade, bwj. '84, zeer veel extra's, ƒ 18.000,-. Tel. 045-231480.

Te koop SUZUKI Intruder 1400, bwj.'91. Telefoon 04750-11226.

Honda MAGNA VF 750 CF, bwj. '85, in zeer goede staat. Telefoon: 045-455622.

16 daagse MOTORREIZEN in de U.S.A. pr. ƒ 3.975,-. Telefoon 04750-11228.

Te koop KAWASAKI EN 500, bwj. '93, prijs ƒ 9.500,-. Telefoon: 04499-4441.

Te k. HONDA Nighthawk 650, bwj. '86, prijs ƒ 5.250,-. Telef. 04493-4929.

Te koop YAMAHA XT 500 alu tank, 100% orig., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.000,-. 045-583384.

Te koop DUCATI 900SS, 300 km, div. access., blanco kent., vr.pr. ƒ 27.500,-, nu ƒ 23.500,-. Tel. 046-524256.

Te koop YAMAHA FZR 1000, bouwjaar '88, blauw/wit/rood. Tel. 045-275318.

Te koop HONDA Shadow VT 1100, bwj. '85 met '89 blok, i.z.g.st., pr. ƒ 12.000,-. Weidestr. 11, Grevenbicht.

Te koop KAWASAKI LTD 750, ƒ 3.750,-; Kawasaki LTD 550, ƒ 3.400,-; Suzuki GS 550L, ƒ 3.400,-; Suzuki VS700 Intruder, ƒ 7.900,-; Yamaha XJ 550 Maxim, ƒ 3.900,-; Honda VF 750F, ƒ 5.500,-; Honda VT 500 Shadow, ƒ 6.250,-; Honda GL 1100 Gold Wing, ƒ 6.900,-. Tel. 04755-2024.

INTRUDER 1400, 1991, zwart, I.nw.st., vr.pr. ƒ 15.500,-. Na 13.00 uur, tel. 04958-91917.

Te koop HONDA XL 600 R, bj. '85. Tel. 045-257584.

Te k. koop mooie YAMAHA FJ 1100, bwj. '86, pr.n.o.t.k. Tel. 045-412546.

Te koop Suzuki INTRUDER 750, nieuwstaat, zwart/blauwmet., bwj. '91. Broekstr. 68, Schinveld ☎ 045-256486.

"Bedrijfswagencentrum Echt"

Keuze uit 100 bestelbussen, personenbussen en Pick-Up's. Inkoop-verkoop-export. Garantie 3 mnd. tot 1 jaar, inruil mogelijk. Ampèreweg 2, Echt. Telef.: 04754-87455 of 87933. "Industrie De Berk"

Bedrijfswagens

Mercedes 208 D gesloten bestel, lang, hoog	1991
Peugeot J 5 D gesloten bestel	1989
Renault Master T 35 D bestel	1989
Ducato D bestel	1988
Dodge Pick-up 4x4	
Turbo Daily 35.10 gesloten bak	1991
Turbo Daily 49.10 chassis cabine	1991
Daily 35.8 chassis cabine	1990
Daily 35.8 gesloten bestel	1991
Daily 30.8 gesloten bestel	1991

Leasing in- en verkoop

Sebregts & Co

Lindelauf Gewande 8, Voerendaal. Tel. 045-752888.

FORD Courier '84, wit nw. gespoten, RDW gek.; Ford Transit 100D, chas.cab. '84 nw. gesp., ideaal voor camperbouw. Hoofdstraat 42 Heerlen. Telef.: 045-725867.

Te koop MERCEDES bus 210 D, 5-cyl., dubb. cabine, I. z.g.st., bwj. '89, inr. mog. ƒ 16.000,-. ☎ 04754-86826.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Fiat TALENTO, '91, 57.000 km, diesel, van part., in uitst. staat. Tel. 045-726281 na 18.00 uur.

In- en verkoop schade-auto's

Autodemontage Deumens

Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken. Haalland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482. Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdag 9.00-15.00 uur.

Te koop MOTOR met V-bak voor Ford Fiësta 1100, bwj. '81, ƒ 150,-. ☎ 045-752566.

Te k. ZOMERKAP voor Daihatsu Feroza, 1 jr. oud, kleur wit, i.z.g.st. Tel. 04455-2180.

APK-keuringen, laswerk met prijsopg., reparatie rembanden en koppelingen. Garage de KISSEL, ☎ 045-725667.

Te k. STOELEN, bank en deurpanelen van VW Golf GTi 16V, zeer mooi en in perf. staat. ☎ 045-351982.

Te koop Opel MANTA GSi, ... ƒ 5.900,-. Tel. 045-... Thomasstr. 11 ...

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Te k. AUTOBANDEN, alle maten en merken tegen lage prijs, o.a. 195/50x15 Fulda ƒ 140,- all-in; ook motorbanden. ☎ voor prijs Bandenspecialist Abel, 045-314027.

Te huur moderne spuit en MOFFELCABINE. D.h.z. Garage de Kissel. Geopend do. t/m zat. Kissel 42, Heerlen. ☎ 045-725667.

Compl. interieur GOLF II GTi 16V, achterpot Oetinger. Coriebergweg 60, Heerlen.

Te koop gevraagd goede Golf diesel MOTOR 1600. Tel. 045-410750.

Te koop achterhoofdsteunen v. Opel VECTRA en sportstuur. Tel. 045-210290.

COVER-LINE container VW Tarro/Toyota Hi-luxe, dubb. cab., ƒ 2.000,-. 046-519343.

Te koop MERCEDES 190 sec. kap, l.m. velgen org., kofferdeksel, side skirts, s-gril. Tel. 04405-3453.

Sport & Spel

Ontdek de wereld met

wandel- en bergschoenen

VAN BECKERS!

NOMAD wandel- en bergschoenen van de bekende Nomad-kwaliteit. In leder, suède en sympatex. Nu nog enkele modellen.

VÖLK, bergschoenen van degelijke Duitse kwaliteit; in leder en sympatex.

LA REGINETTA, de meest verkochte berg-/wandelschoen voor vrije tijd, vakantie en werk (ook in kindermaten). Ideaal voor wandelsportverenigingen. Hoog, half hoog en lage modellen. Beckers aanbieding: sportieve hoge La Reginetta bergschoen van ƒ 139,- nu slechts ƒ 99,-.

GRI-SPORT: komfortabele lage wandelschoen voor elke dag.

BLACKSTONE: bergschoen, hoog model, nog enkele maten in zwart of beige van ƒ 169,- nu ƒ 99,-.

De enige manier om optimaal van uw wandel/bergschoenen te profiteren: de sokken van FALKE! De binnensok houdt de voet droog (geen blaren); de buitensok "Trekking" draagt zeer komfortabel. Kom nu en profiteer van de speciale februari-prijzen!

Topmerken en lage Beckers-prijzen; da's kwaliteit en voordeel tegelijk!

Beckers Sittard.

Handelsstraat 22 (rekreatie-supermarkt/outdoor shop) Handelscentrum "Bergerweg" Sittard (a.s. maandag i.v.m. Carnaval gesloten.)

Te koop HOMETRAINER, nw.pr. ƒ 995,- voor ƒ 450,-. Tel. 045-322146.

Friesland

PIAAM bij Makkum bij het IJsselmeer, vrijst. 4-pers. vak.won. bij viswater en natuurres. Ideaal voor rustzoekers. Alle comfort. Geen huisd., geen camping. Vrij van 26-3/29-4 en 6-5/21-5 en 4-6/25-6 en na 27-8. Inl. 05158-31529.

Zeeland

Te huur in West-Kapelle plm. 400 mtr. van zee en strand prachtige APPARTEMENTEN met balkon en eigen parking. Luxe inrichting, waaronder TV, dekbedden enz. enz. op het uiterste puntje van Walcheren, waar de zee ieder jaargetijde prachtig is. Speciale prijzen van februari t/m juni voor 6 personen ƒ 385,- per week, voor 4 personen ƒ 340,- per week, inclusief energiekosten. ☎ 01189-1870.

Zeilen/Boten

Te koop JET-SKI Yamaha Superjet 650, bwj. '92, voor ƒ 6.500,-, ... ƒ 6.950,-. Tel. 045-222384.

Te koop stalen Peereboom weekend KRUISER, plm. 7 mtr., opknapper, t.e.a.b. Info 045-255330.

Drenthe

Te huur in ACHTERHOEK deel boerderij voor vakantie, midweek, weekend, 2 - 12 personen. Tel. 05737-1391.

Zuid Holland

Lente Arrangement

m.i.v. heden 4 dagen hotel slechts ƒ 165,- p.p.

Incl. ontbijt en diner in 3-sterren kamer met douche/wc/tv. HOTEL RIJNLAND, Hoogstede tussen Amsterdam en Den Haag, Kerkstraat 37, 2222 AE Hoogmade. Tel. ... 2222.

Ter Schelling Zomervakantie.

Periode 10/6 tot 15/7. Te huur luxe bungalows en chalets. Tel. 05620-2948 of 8981.

Caravans/tenten

Zuid-Nederlands grootste

overdekte stacaravan-show

Nieuwe stacaravans al vanaf ƒ 17.950,-. Keuze uit meer dan 15 nieuwe modellen. Kom naar

Beckers Sittard

want daar staat ook uw ideale stacaravan. Handelsstraat 20/22/24 en 31. Handelscentrum 'Bergerweg' Sittard.

Ridderbeks

Met de grootste collectie vouwwagens van Limburg: Trigano, Europa-Camper en Tago Caravans: Eriba en Home Car. Tevens een ruime keuze in occasions. Allemaal toppers in prijs en kwaliteit. Tot ziens in KONINGSBOSCH, Prinsenbaan 180. ☎ 04743-2213, lid BOVAG.

Adria Caravans

een begrip voor kwaliteit!

Adria Caravan Promotie Nederland: 078-180100.

Caravan-Show

Het seizoen staat weer voor de deur. Daarom heeft Beckers z'n kolossale caravan-occasions weer flink uitgebreid met jonge gebruikte caravans van de merken Bürstner, Hobby, Chateau, Kip, Knaus, Münsterland enz. Er is dus veel nieuws te zien! Plannen om dit jaar een caravan aan te schaffen? Kom dan nu naar Bovag-dealer Beckers, want nu is de keuze groot. Inruil en financiering mogelijk. Off. dealer voor Limburg van KIP-WILK-CARAVELAIR-PREDOM toercaravans en CONWAY vouwwagens.

Beckers Sittard

Handelsstraat 31, Handelscentrum 'Bergerweg', Sittard. (Volg de ANWB-borden ind. terrein 'Bergerweg')

CHATEAU HOMECAR

Verkoop, verhuur, reparatie, taxatie van alle merken caravans. De '94 modellen zijn uit voorraad leverbaar. RALON, Brommelen, 58A, GEULLE. Tel. 043-645078.

Tentenshow bij Beckers

Op zoek naar een voortent, luifel, bungalowtent of lichtgewicht kampeertent? Dan natuurlijk naar Beckers "Tentenhal", want daar gaan kwaliteit, enorme keuze en scherpe prijzen hand in hand! Ook een grote sortering wintertenten en kampeerauto-tenten en luifels.

Beckers Sittard

Handelsstraat 20/22/24 en 31, Handelscentrum 'Bergerweg', Sittard. (Volg de ANWB-borden ind. terrein "Bergerweg")

Atlas STACARAVANS Europe's meest verkochte. Perfecte kwaliteit en afwerking. Kom vrijblijvend kijken naar onze nieuwe modellen 1994. Let op!! Gratis koelkast, oven/grill, vervoer, afleveringskosten en plaatsen. Ook diverse inruil toercaravans (Hobby en Adria). Camping High Chaparral Oirsbeek. Tel. 04492-2044, zaterdag en zondag open.

Inkoop, verkoop, verhuur, reparatie en schaderegelingen: BARTELS Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade. Telef. 04492-1870.

WINTEROPRUIMING caravan voortenten 60 modellen op show o.a. restant showmodellen sterk afgeprijsd. Tentenshow bij Theo Stet b.v. Voortenten centrum De 1994 modellen. Tel. 046-...

STA-CARAVANS: nieuw en gebr., ook houten chalets, echt nergens zoveel keus, tegen de laagste prijs. Gratis transport. Inr. en financ. mog. De Bergjes, Schaapsbrug 2, Roggel. Tel. 04749-5079.

JAMET, de absolute vouwwagentopper in Nederland, nu met wintervoordeel. Opruiming overjarige voortenten nu tegen stuntprijzen. Natuurlijk weer bij Hans Stassar Hoensbroek, Heisterberg 78. Tel. 045-224200.

BÜRSTNER 480 '92; Hobby 400 '91; 420 '92; 460 '91; 495 '88; 520 '90; Dethleffs 465 '91. ☎ 04496-54390.

SPRITE Alpine DD '91, treinzit, licht interieur, voortent. ☎ 04496-54390.

Te koop HOBBY de Luxe, nieuw bwj. '93, met toebeh. 4.80 mtr. vr.pr. ƒ 17.500,-. 046-511446 of 046-514087.

HOBBY caravans 370 '87-'90; 400 '89; 420 '88-'90-'92-'93; 425 '89; 440 '93; 470 nieuw. R. van G'elrestr. 45, Nieuwstadt. Tel. 04498-54684.

4-pers. CARAVAN m. 4 mnd. oude voort. I.g.st. Benzenraderweg 14a Heerlen (inrit achterom/info in winkel).

Te koop KIP-CARAVAN, 4-pers., bwj. '77, incl. kachel, koelkast, gr. voortent, i.z.g. st., vele extra's, ƒ 5.250,-. Tel. 045-751287.

TOERCARAVAN lichtgew. met nieuwe voortent, ƒ 1.500,-; tev. Dethleff, bwj. '91, ƒ 9.500,-. 043-633923.

SHOW van Nederlands meest smaakmakend RAI-succes, Beyerland-Sprinter-Vitesse-Quarts-Award tourcaravans en Raclet vouwwagens. De oerdegelijke Deense Larsen caravans voortenten en alle caravan-, kampeer-, en campingbenodigdheden bij de Olde Caravan. Dr. Nolensin. 141. Ind. park Nrd. Sittard. Tel. 046-513634.

Campers

CAMPERVERHUUR Erkens Elsloo, 4- en 6-pers. vanaf ƒ 1.000,- p.wk.; tev. te koop 6-pers. Einagh Magnum 560 GL Int.Camper, dec. '92. T.tel. 046-371925.

Azië

Thailand.

"SUPER"rondreis, cultuur + strand, 17 dgn. Ned. reisleiding, v.a. ƒ 2.195,-. 1 Week verl. ƒ 200,-. Info en folder: Weerter Travel Centre SGR. ANVR, ☎ 04950-37115.

Italië

GARDASEE, app. direkt aan zee in San Sivino bij Manerbe voor 4-6 pers. te huur. Tel. 09-49.80364068 of 09-49.803171900.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Frankrijk

Vacances Confortables 500 stijlvolle huizen (2-30 p.) in

geheel Frankrijk

Vele met privézwemb. en/of tennis en/of bij strand. Ook Noord-Fr. 040-112208.

Spanje

VOORJAARS-KRIEBELS

dan naar onze heerlijke bestemmingen in Spanje: 12 dg. incl. exc. geen pendel Gandia v. 16/3 ƒ 805,- of Benidorm v. 23/3 va. ƒ 590,- KRISTAL REIZEN Den Bosch ☎ 073-131491 Berlicum ☎ 04103-4500

Campers

Te koop VW CAMPER Transporter '81, opbouw Profi, pr. ƒ 13.500,-. Tel. 046-514055.

Te k. mooie witte MDS-DOORGROEIKAMER best. uit: ledikantje; commode met opb.; 2 nachtkastjes; 1-pers. bed, ƒ 500,-. ☎ 046-352118.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

(Huis)dieren

Metalen broedkooien

voor vogels, 2-delig v.a. ƒ 69,-. Dierenspeciaalzaak Jan Bergsma, Hammolenweg 3, Kerkrade. ☎ 045-459415.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Te koop Mechelse en Hollandse HERDERPUPS, ingeënt en ontw. 045-271828.

Te k. BASTAARDHONDJES, ontwormd en geënt. Valkenburgerweg 25, Wytre, na 12.00 uur.

Te k. Duitse HERDER met stamboom. Telefoon 045-316271.

Te k. LABRADOR, 5 mnd. oud, met stamboom, kleur blond, reu. Tel. 045-256388.

Totale verzorging van uw langharige poezen, nagels, oren vacht evt. trimmen en in SHOW-CONDITIE brengen: Info. 045-410850.

Te koop wegens beëindiging van kennel, div. ROTTWEILERS o.a. 5 teven, 1 reu v.a. 3 mnd. tot 3 jr. met en zonder stamboom t.e.a.b. Telef. 045-462720.

Te k. ... MASSTIF pups en enkele volw. honden. Te bezi. Hohlenbosch 38, Gangelt. Tel. 00-49.24547948.

Te koop CHIHUAHUA-PUPS. Tel. 046-583708.

Weg. beëind. hobby nog enkele leuke DWERGPOEDELTJES. Tev. hebben wij nog puppies. 04750-16590.

Te koop PUPS van maltezers; keeshondjes; pekineesjes; lhasa-apso's; bastaardhondjes. Telef. 04958-91851 ook op zondag.

Te koop KRUISING West-Highl. White terriër/Schotse terriër-pups. 045-222413.

Te k. mooie BASTAARD-PUPS, zeer klein soort, gladharig, vr.pr. ƒ 175,-. Tel. 09-3289663809.

Te koop Ierse SETTER 5 mnd. oud, zeer lief. Telefoon 045-323611.

Te koop 2-paards TRAILER, in zeer goede staat. Tel. 045-212563.

Weg. allergie te koop blonde COCKER-SPANIEL, klein soort, zuiver ras, met papieren, 3 jaar. Tel. 046-580805.

Te koop prachtige DOBERMANN pups, kampioenslijn, met stamb. Tel. 08886-3151.

Te k. jonge HERDERSHONDJES, 3 vrouwtjes en 1 mannetje. 04492-3421.

Te koop prachtige bouvier-PUPS met stamb. en schrift. garantie. ☎ 04138-73587.

NEW LOOK BV Landgraaf. ... 045-312154. Fax 323452.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Riet- en BIEZENSTOELEN, vernieuwen ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

RAMEN, deuren en ... tegen fabrieksprijzen, offerte plus gratis m... Tel. 045-314344.

PARKET-VAKMAN ... werk aangenomen. 045-751255.

Erv. zelfst. CV-M... loodgieter neemt no... aan. Tel. 04454-61139.

ANWB & Bovag Verkeersschool MANN & ZN voor al... bewijzen en ... ploma's. Europaweg 340, Landgraaf, 045-321721. ...

Start HONGAARSE ... enkele plaatsen vrij. T... 711266.

RIJ-INSTRUKTEURS ... met erkende, ... Minister afgegeven, ... ploma van de ... Zaterdagopleiding ... april 1994, avond... 26 april 1994 in ... bouw. Bel nu de V... se Rij-instruktieurs ... ☎ 040-530701.

Cursus THAISE taal. ... maart. Tel. 045-718397.

CPC Kerkrade, ... TERS nieuw en ... Nlersprinkstr. 81. T... 351588.

Voor EXACT ... Counterpoint Software ... vergelijk bureau. ☎ 045-244...

PC Ericson XT 20... 5¼ FD, mon CGA, ... muis, div. software, ... printer HP Thinkjet ... Tel. 045-314591.

Voor Piccolo's ... zie verder pagina ...

Nieuw adre...

Vertel 't on...

één maan...

van tevore...

Haal de PTT Post Verhuisset ... het postkantoor of bel 06-0417 (gr... dan verhuist uw post met u m...

Wij zorgen ervoor. PTT Post

Meisjes gevr. voor zeer ... Mata-Hari. ...

Gevraagd MEISJES voor

Bar Cupido

...

Hete Sex

... 320.320.20.

Nieuw!!!

DIREKT APART ...

Sex voor 2

...

ONE ON ONE

06-9891

Direkt Apart ...

Homo

...

100% Wilde Live Sex

06-9714

...

Sex"O"foonbox

Live sexen met Rijp & Jong! 1 gpm. 06-320.329.50

Gratis telefoonsex voor vrouwen: 06-4311

spannend, sensatie, kost niks!

Mannen bellen: 06-9596

ƒ 1,- p.m. (uitsl. mannen).

Privé telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)

* 06-9605 *

Perverse sex

met jonge vrouwen 06-340.340.90 (1 gpm)

DIKKE vrouwen. Lekker bolron op? Volle Bollen. 1 gpm.

06-320.321.34

Homosex voor 2

(ƒ 1,-p.m.) Regiocontact 06-9519 Jack off 06-9735 Telefoonsex 06-9535

Draai eerst 06-320 en dan: SM voor 2 325.19, Bi-sex 323.36, Travestie 325.09, Bi-sex 325.56, Darkroom 324.16, Jongensex 323.19, Gay Super 323.18, Transsexueel 321.36, Jack off privé 321.16, Gayssex Limburg 325.73

Gay Café Limburg 06-320.327.55

ƒ 1,- p.m.

Sex voor 2, gratis voor vrouwen 06-4366.

Mannen bellen:

Super sex 06-9716 Sex direct 06-9896 Telefoonsex 06-9713 Sexcontact 06-9836 Sexplezier voor 2, 06-9718 Live sex 06-320.325.00 Regio sex 06-320.325.92 (ƒ 1,- p.m. (alleen mannen).

EROXX De Madam verbindt je door, nog meer naar wel. Zalig zo'n hoogtepunt! 1gpm

06*95*06

Gratis telefoonsex voor meiden

(boven 18 jr.)

06-4622.

Mannen bellen 06-9845

ƒ 1,- pm.

Hete meiden bellen gratis 06-4611.

Mannen bellen: 06-9785

ƒ 1,- p.m. (alleen mannen)

06.95.91

Het meisje buld en schuilt haar hele rokje omhoog! Op z'n Grieks! 1 gpm.

Direct Live Boel Je komt direct in 'n oigie met z'n tienen met 1 of 2 vrouwen! 1 gpm.

06-95.93.

06*96*26

S&M LIVEBOX. Live met je meesteres open lijn. Straf......1 gpm.

LiveSex meisjes Rijpe Vrouw! Lekker een liveopreid 1 gpm.

06-96.86.

Vol... kunt tot dik! Vrouwen van chic tot volle vollus 1gpm. Ze zijn 30 tot 55 jr. RIJP!

06-96.94

Op z'n Frans! Live met mij alleen Franse seks! 1 gpm.

06-97.33

STRAATMEID Live. Eindelijk kan je live sexen met een ordi-straatmeid! 1gpm.

06.98.40.

* Griekse Sex *

Live direkt z. om 100 cmp

06-320.325.55

TIENERS 18 jr 06-320.320.10

One-to-one.........Dating

06-320.321.10

06-320.323.10......100 cpm

Direkt-privé

Reg. L'burg meisjes vertellen alles. 06-9826 / 1gpm

Claudia Oudere Ervaren Dame. Ze zit klaar. Pak me! 1 gpm.

06-320.320.38

LESBI-LIVE

06-320.323.12

Twee vrouwtjes doen het samen, ƒ 1,- pm

!!! Grieks !!!

Marcha v. achter 100 cpm

06-96.18

Thuiskontakt

hete vrouwen in jouw regio. Bel nu 06-9811 (75 cpm)

Direkt apart

met vrouwen. Vrouwen bel 06-4300, mannen bellen 06-9757 (75 cpm)

Huisvrouwtjes

zoeken overdag sexkontakt Bel 06-9661 (110cpm)

Homo-kontakt

Direkt apart met een hete knul uit Limburg!! Bel nu 06-9814 (nu 50 cpm)

Hete vrouwen uit de regio

Limburg

06-350.230.47 (100 cpm)

Anonieme

sexafspraakjes in Limburg. 06-320.330.79 (75 cpm)

Heerlijk discreet

direkt apart met hete vrouwen uit Limburg! 06-320.322.11 (75 cpm)

Sexgesprek

direkt apart met 'n hete vrouw Bel 06-9701 (75 cpm)

DISCREET SEXKONTAKT met rijpe vrouwen. 75 cpm

06-350.290.37

Eenzame hete vrouwen zoeken

anoniem

sexkontakt. Bel nu 06-9511 75cpm

Praat nu zelf de heetste

vrouwen

jouw (hotel)bed in! Bel nu 06-9664 (100 cpm)

Rijpe Dame Live. Jij mag 'n liveopgesprek met mij. 1 gpm.

06*320*320*63

Gratis Sexkontakt

voor vrouwen: 06-4909 Mannen 06-9604 (75cpm)

Tippellijn

hete vrouwtjes zoeken een vluggertje? 06-9630 (75cpm)

Anonieme Sexdating

Sexkontakt met eenzame vrouwen 06-9706 (100 cpm)

Gratis telefoonsex

voor vrouwen. Dames bellen gratis 06-4300. Mannen bellen via 06-9512 (75 cpm)

SM-VOOR-2

snelle SM kontakten!! 06-320.329.99 (75cpm)

Homokontakten

Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (75cpm)

Privé-telefoonnrs. van

hete vrouwen

thuis! (75 cpm) * 06-9502 *

Anonieme

sexadresjes van vrouwen. Bel nu 06-9737 (75cpm)

Eenzame meisjes

zoeken snel sexkontakt! Bel nu 06-9780 (75cpm)

Opwindend

sexgesprek met hete vrouw 06-320.330.81 (75cpm)

Homo-jongens

Hoor ze heet TEKEER gaan. 06-320*330*88 (75cpm)

Gratis-Sex

voor vrouwen: 06-4300, heren bel 06-320.330.91 (75cpm)

Vrouwen 40

zoeken stoute jongens Bel 06-9844 (75cpm)

SM-Kontakt

bij jou in de regio! Bel nu 06-320.325.80 (100cpm)

TONG-STREELMASSAGE 1gpm. Meisjes 18 jr. zappen maar! Zachtjes strelen.

06-320.320.52

Nymf Linda

Geniet van 2 kanten 100cpm

06-320.320.14

(50 cphm) Hij bracht me naar huis, opeens trok hij z'n broek uit, deed mijn rokje omhoog en m'n slipje naar beneden.

Nee niet doen!!!

06-340.340.20

(50 cpm) Ze lag naakt te zonnen en werd beglurd door hem. "Kom hier KNUL, ik zal je leren wat SEX is!"

06-340.350.60

Het verlegen blondje. Moet het slipje ook uit? Ja jongedame,

Alles

06-320.326.70 - 1 gpm.

Met haar mooie dijen maakt ze een

kriul van 18

gek tot hij haar woest. 06-320.326.90 - 1 gpm.

Een vreemde volgt ... in het stille bos. In de struiken gebeurt het

"Uit het slipje"

06-320.329.24 - 1 gpm.

Blonde vrouw

met naakte knul in het badhokje. Haar gulzige mond zoekt en vindt. 06-320.340.22 1 gpm.

Sex via je Postcode!

Toets de cijfers van je Postcode in en ontdek de Sex Adressen in jouw directe leefwoon omgeving!

06-95.46

1 gpm (alle Ned. Postcodes)

06-320.327.57

Sex"O"foon Kies: 1 Hete stories, 2 Sexafspraakjes, 3 Slipjesex, 4 Hoogtepunten 1 gpm. Hete tieners-/ rijpe vrouwen!

Ze vlucht op zolder. 2 Man vinden Marion.

Grieks LIVE!!

06-320.340.55 1gpm.

Blonde vrouw

met naakte knul in het badhokje. Haar gulzige mond zoekt en vindt. 06-320.340.22 - 1 gpm.

Ze vlucht op zolder. 2 man vinden Marion

Grieks Live!!

06-320.340.55 - 1 gpm.

Direct 'n hete meid aan de telefoon. Dat is pas echt lekker!

06-9808 1 gpm

RIJPE vrouwen:

vol en vlezig, tikje ordi. 06-320.322.27 - 1gpm.

Rijpe donkere

Vrouwen

06-320.323.46 (1 gpm)

Lesbi-agressie

06-9778 (1gpm).

(75 cpm.) Is vanachteren een STANDJE? vroeg 't onervaren meisje, 18 jr. En wat is klaarkomen?

06-340.340.21

't Laatste

VERBOD

06-320.327.26 (1 gpm)

Livesex

Wulpse meisjes doen "het" live met jou! 06-320.330.73 1 gpm

Taboe...Beestachtig. 1 gpm.

06-320.327.20

Porky's Pretpark I Hoensbroek

☎ 045-228481, zat. van 12-19

NIEUW Claudia 19 jr. blond, een kanjer.

Charme, Elegantie & Nivo

Bij H.H.S. een verrukkelijke vriendschap!! * escortdames v. heren/dames * escortheren v. dames/heren * escortparen * striptease m/v * dinner-dates

04750-34272 ma t/m za 14-02 u.

Club Rustica

Spekholzerheide, V.d. Weyerstr. 9, Kerkrade ☎ 045-412762. Open ma. t/m vr. 11.00-24.00 uur. Jongedames welkom.

Parenclub "Venus"

als u klasse zoekt

Iedere dag geopend vanaf 20.00 uur, dinsdag en zaterdag uitsluitend paren. Reinsbergerweg 70, Puttenrode. Tel. 04742-2977.

Partyservice Michelle

Ricky's Escort

heren voor dames en heren voor heren. Uitgaansbegeleiding ... 045-427838.

Club Les Cartiers

Paren en Singles. Open wo. t/m za. ...

LYDIA Happy Hour

zat. ƒ 125,- 1 uur v. 2-8 u. Groenstr 64 Geleen 046-749682

In tegenstelling tot de naam

JARRETELS

- Shirly, Stephanie of Monick...045-425100.

De prettigste meisjes

Club Paris

Oirsbeek ☎ 04492-1873.

Escort all in

045-326191

Maastricht privé

vanaf 12.00 uur.

Jodenstraat 2

☎ 043-254183.

Diana Escort

☎ 045-320323 vanaf 10.00 uur.

Club & Escort Mirabelle.

onze club is open vanaf 22.00 uur tot 05.00 uur. 6 Leuke dames verwennen U. Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade. Tel. 045-427120.

Flamingo

privé en escort. Gezellige meisjes verwennen u (ook Grieks en SM) van 12.00-24.00 uur van maandag t/m zaterdag. We hebben nog ruimte voor enkele leuke meisjes. Tel. 045-217633. Hoensbroek. Groetjes Petra!

Privé Candy

Met nieuwe meisjes, massage, trio of lesbisch 045-212611.

Romantica

Bel 045-419742

Nieuw Kasey, 19 en Yvonne 18 jr en 4 leuke meisjes verwennen u. Nieuwe meisje welkom.

Club Enjoy

Exclusief en betaalbaar! Nieuwe meisjes aanwezig! Ma. t/m zat. 14.00-01.30u. Industriestr. 56, K'rade Tel. 045-428305. Net meisje altijd welkom.

Jonge vrouw 27 jr.

Hot Item

U weet het beste in het leven, u wilt beslist geen flop. 'n uur duurt echt maar even, bel daarom voor de top. 045-330391, vrgn naar Leon.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Lady esc...

charmant en discreet. 10 Charmante dames ☎ 045-275282

Escort-Serv...

Meisjes vanaf 18 jr. Boys vanaf 18 jr. Striptease m/v. ☎ 045-...

Manuela Es...

met zeer veel mooi... voor dames. ☎ 045-... Leuk meisje welkom

ƒ 50,- all i...

Eens geweest en je ... terug!! 045-42380...

Volslanke, knappe SA... cup DD een heel ... Top Body-Massage...

ƒ 100,-...

Frans+int.mog. 045-...

Surprise Es...

Tel.: 045-27590...

!Angel & Bo...

Bem./escort: 045-27...

Twilight esc...

045-275618

Dames

Nieuw jongeman, 2... verwent u. 06-5298...

Privé Esco...

Angelique, 045-639... 18.00 - 03.00 uur

Nieuw

Celina en 3 nieuwe ... verwennen privé en ... 045-218565, speciaal... voor hele nacht...

Petra's Escort

snel en discreet. Nieuw telefoonnum...

☎ 045-354...

Nieuw Playgirl Esc...

☎ 045-3542...

Brigit doet v. Heren ...

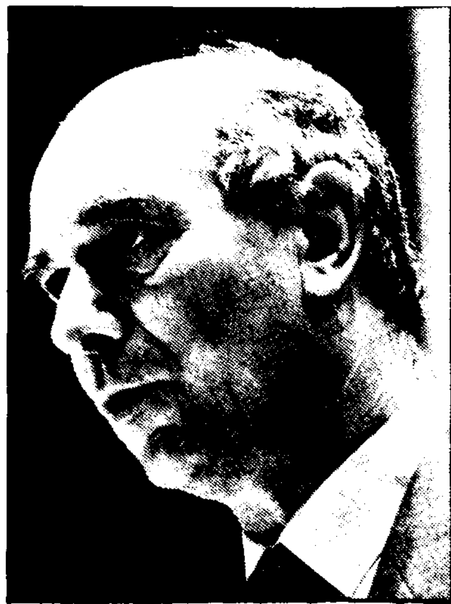
55-plus

Dansen, kussen en ... tegen lichte vergoed... Bel v.info: 045-4251...

Politiek gegoochel met economische cijfers

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG – Het kon eigenlijk niet uitblijven. Na alle sombere berichten over de toestand van de economie, nu en in de toekomst, moest er wel eens een tegenbericht komen. Dat kwam er dus. Eergisteren lekten nieuwe berekeningen van het Centraal planbureau (CPB) uit. Het gaat dit en komend jaar beduidend beter met de economie dan tot nu toe werd gedacht. En ook voor de jaren na 1995 is het beeld rooskleuriger.

● Bert de Vries

Nu is het woord uitlekken misschien wat groot. De afgelopen dagen hebben diverse bewindslieden en politici al openlijk gespeculeerd op een keer ten goede. Minister De Vries (Sociale Zaken) bijvoorbeeld heeft al diverse malen laten blijken vanaf 1995 een groei van de werkgelegenheid te verwachten. Hij twijfelde aan de noodzaak van harde ingrepen in de sociale zekerheid. En repte over een economische groei van 3 procent in 1996.

politiek vizier

Zijn PvdA-collega Kok deed deze week in Leeuwarden een duit in het zakje. Dit jaar zou de economische groei ongeveer twee maal zo hoog worden als voorzien. Komend jaar zou er dan van een verdere verdubbeling sprake zijn.

Voorbereidingen

De voorbereidingen waren dus al getroffen. Geen wonder dat de eerste berekeningen van het CPB met graagte her en der in politiek-Den Haag werden bevestigd. Het ging allemaal veel beter.

Het planbureau had het zogenoemde 'behoedzame scenario' voor de komende jaren overboord gezet en zat nu op het gunstige scenario, zo viel te horen. Dat zou betekenen dat er een stijging van de werkloosheid optreedt maar een daling. Dat iedereen er in koopkracht op vooruit zou gaan en het rijk af zou komen van het financieringstekort.

Bij het CPB werd meteen een poging gedaan de euforie te temperen. Er was in 1994 en 1995 wel meer groei maar dat betekende nog niet dat de gemiddelde groei van 1,75 procent uit het behoedzame scenario achterhaald was. Eén zwaluw maakt nog geen zomer.

Nu wil het feit dat alle politieke partijen hun verkiezingsprogramma's gebaseerd hebben op het behoedzame scenario. Leiders en andere campagnevoerders van de diverse partijen gaan dus in het land rond met harde verhalen.

Er is geen ruimte voor inkomensverbetering onder een volgend kabinet. Alles moet opzij gezet worden voor behoud van banen. De overheidsuitgaven moeten terug, vooral in de sociale zekerheid. Snijden, snijden en nog eens snijden.

Het zijn verhalen die nu niet direct kiezers trekken. Ze werken eerder afstotend. De ene partij (het CDA) probeert dat te voorkomen met de stelling dat het beter is nu vast de waarheid te vertellen, dan kan het straks nog altijd meevallen.

De andere partij (de PvdA) probeert de harde boodschap zo ver mogelijk weg te drukken. Daar worden verhalen gehouden dat het allemaal wel meevalt. Een stellingname die andere partijnen als niet-realistisch afdoen.

Goed uit

Het CPB-verhaal komt de politiek dan ook heel goed uit. Er ontstaan, tenminste op papier, weer mogelijkheden om de kiezers een vrolijker boodschap voor te houden.

Die boodschap - zelfs door de vakbeweging uitgedragen - zal in des te vruchtbaarder aarde vallen nu iedereen de afgelopen weken en maanden via een mediaoffensief doordrongen is geraakt van de noodzaak dat er toch echt hard ingegrepen moet worden in de verzorgingsstaat.

Hier past echter een waarschuwing. De weg die nu, tenminste psychologisch, wordt ingeslagen, kan levensgevaarlijk zijn. Het geld wordt immers al weer uitgedeeld voordat het verdiend is. Een CPB-computer geeft een iets positievere uitdraai van de cijfers en alle remmen gaan weer los.

Dat alles in de wetenschap dat het nog maar om een eerste berekening gaat. Een reeks cijfers die de komende weken nog tientallen keren zal veranderen. Op papier stelt dat weinig voor. Hoogstens iets achter de komma. In de praktijk kan het echter miljarden uitmaken.

Het effect kan nog versterkt worden nu de omslag bij iedereen zo groot is. Van verhalen over een diepe recesssie, een zwarte toekomst voor ons land, naar een heel rooskleurig beeld. Er is eigenlijk niets aan de hand. Lijkt het.

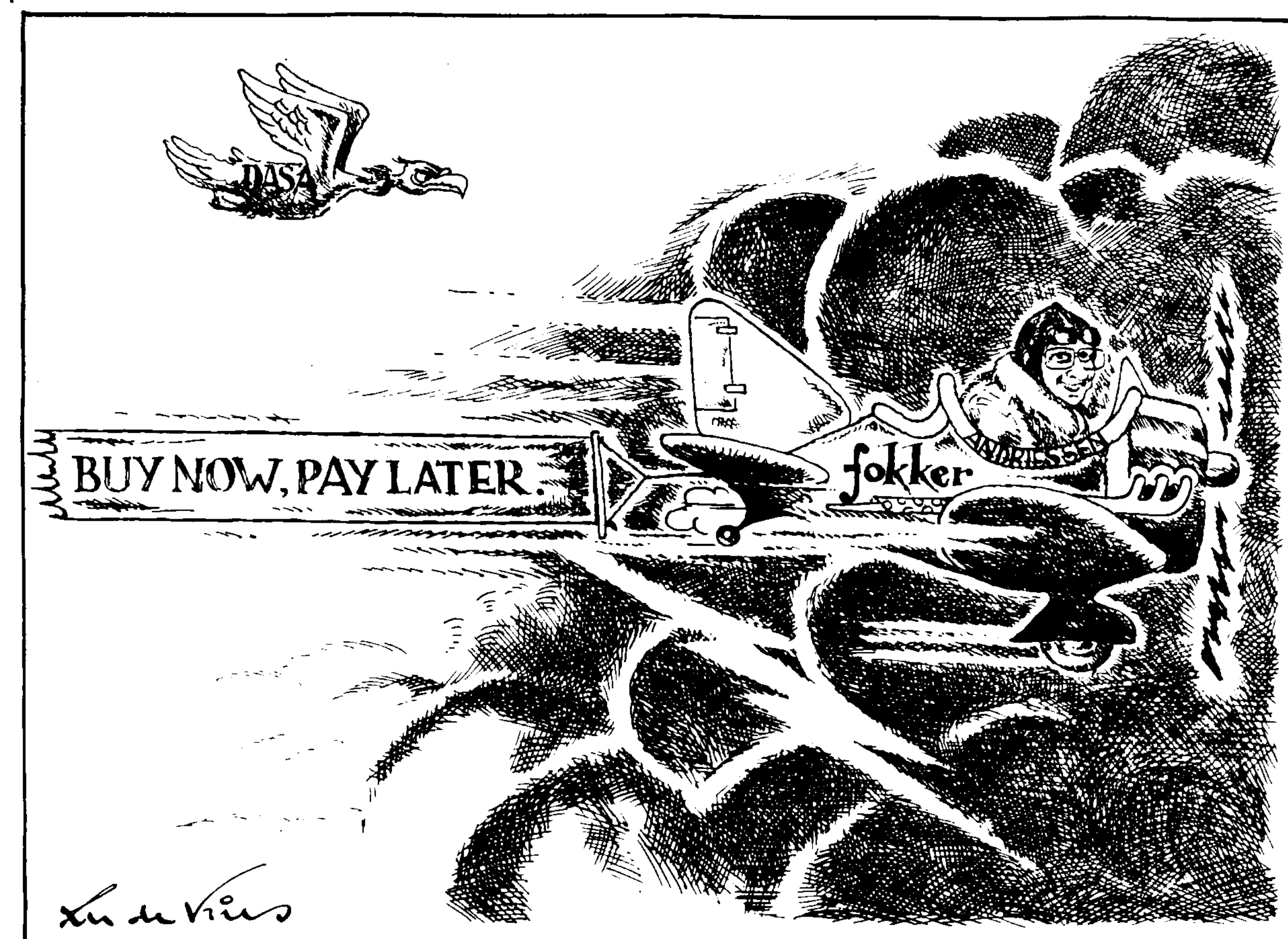
Recessie

Dat alles in de wetenschap dat de door het CPB in het behoedzame scenario voorspelde economische groei van 1,75 procent over de jaren 1994-1998 al een verbetering was ten opzichte van de groei in de vier jaren daarvoor. Die komt uit op 1,6 procent.

De afgelopen jaren deed de politiek echter ook alsof er niets aan de hand was. De terugzakkende economische groei werd wel voorspeld. Maar genegeerd. Het woord 'recessie' mocht voor 1993 bijvoorbeeld niet gebruikt worden. Economie is psychologie, stelde minister Andriessen toen. Je mocht elkaar het dal niet inpraten.

Voor 1994 mocht het woord recessie wel. Maar toen paste het in de noodzakelijk geachte beleidslijn. Terwijl iedereen eind vorig jaar al wist dat de groei dit jaar weer zou aantrekken in vergelijking met vorig jaar.

Kortom, met de cijfers kun je alle kanten op. En helemaal als er verkiezingen naderen. Publiceerde het CBS deze week geen berekeningen dat de werkloosheid harder dan ooit stijgt? Dat verhaal zal nu wel afgedaan worden met een verwijzing naar het CPB. Het gaat straks allemaal veel beter.

Twee miljoen aow-ers interessant kiespubliek

Niemand kan beweren dat er de afgelopen jaren geen aandacht is geweest voor de toekomst van de aow. Al in 1987 verscheen er een doorwrocht rapport van een commissie onder leiding van dr. W. Drees jr. over de vraag, hoelang de oudedagsvoorziening in haar huidige opzet nog betaalbaar blijft. Enkele jaren later boog de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid zich over de dreigende gevolgen van de vergrijzing. En ook politici toonden zich met enige regelmaat bezorgd.

achtergrond

Maar pas sinds enkele weken geniet de aow de status van Urgent Maatschappelijk Vraagstuk. Het moment waarop het allemaal begon valt heel nauwkeurig te traceren. Op donderdag 27 januari om 18.00 uur opende het NOS-journaal zijn uitzending met de mededeling dat het CDA de aow de komende vier jaar wil bevriezen.

Diezelfde avond nog stortten de ouderenorganisaties met grimmige verbetenheid op de nietsvermoedende christen-democraten. 'Schande', zo luidde de teneur. 'Hoe halen ze het in hun hoofd'?

Vanaf die bewuste donderdag is het onderwerp niet meer uit de publiciteit geweest. Een verkiezingstoespraak zonder uitvoerige passages over 'de generatie die ons land heeft helpen opbouwen' is inmiddels ondenkbaar geworden.

Schokeffect

Het zoeken naar een verklaring voor deze zo plots opgebloeide sympathie voor ouderen lijkt een taak voor massapsychologen. Het bevriezen van (aow-)uitkeringen is immers al jaren praktijk. Het CDA-program bevat op dit punt feitelijk niets nieuws. Of het zou de onverbloemde eerlijkheid moeten zijn waarmee de christen-democraten de ouderen voorhouden dat koopkrachtbehoud er voor hen niet inzit in de komende kabinetsperiode.

Kennelijk was dit schokeffect nodig om de problematiek van de oudedagsvoorziening in het brandpunt van de publieke belangstelling te brengen. Iets soortgelijks gebeurde na de kabinetsbeslissing over de wao in 1991. En net als toen staan in het aow-debat weer twee kampen tegenover elkaar.

Het ene kamp vindt dat de uitkering zoveel mogelijk in stand moet blijven. Dat kan betaald worden door bejaarden met een hoog inkomen voor de kosten te laten opdraaien. De andere partij zoekt de oplossing vooral in het beperken van hoogte of duur van de uitkeringen.

Dat laatste werd destijds al bepleit door Drees jr. in het rapport over de door zijn vader bedachte regeling. De commissie-Drees stelde voor om de pensioenleeftijd met één jaar te verhogen. Dat zou niet alleen financiële ruimte scheppen, maar er ook voor zorgen dat rond 2010, als de naoorlogse geboortegolfgeneratie 65 wordt, voldoende werkenden overblijven. Een andere suggestie van de commissie was de aow-uitkering voor iedereen op 50 procent van het minimumloon te zetten. Alleen dan zou een welvaartsvaste uitkering gegarandeerd kunnen worden.

Het rapport Gespiegeld in de Tijd werd door de toenmalige minister De Koning van Sociale Zaken in dankbaarheid aanvaard en verdween vervolgens in een bureaula. Daar kwam het eigenlijk vorige week weer uit te voorschijn, toen voorzitter Rinnooy Kan van het VNO in zijn nieuwjaarsrede een verhoging van de aow-leeftijd bepleitte. Rinnooy Kan meent dat de pensioengerechtigde leeftijd zelfs kan worden opgeschroefd tot 67 of 68 jaar. Ieder jaar extra scheelt 10 procent in de kosten, zo becijferde hij.

De werkgeversvoorman wil verder dat de aanvullende pensioenen worden losgekoppeld van de hoogte van de aow. Dat zou inhouden dat ouderen met een bedrijfspensioen niet langer recht hebben op 70 procent van hun laatstverdiende loon. De sociale partners zouden in onderling overleg moeten uitmaken of ze dit 'aow-gat' repareren.

Belasting

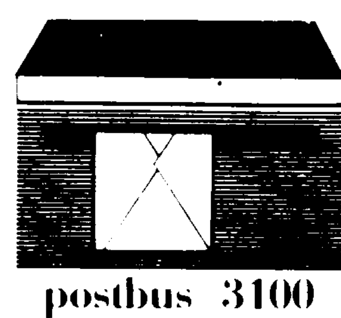
Haaks hierop staat de benadering van PvdA, D66 en de vakbeweging. De laatste twee willen de betaalbaarheid van de aow garanderen door bejaarden met een aanvullend pensioen aow-premie te laten betalen. Nu zijn 65-plussers daarvan nog vrijgesteld. PvdA-leider Kok heeft voorgesteld niet alleen bejaarden in goeden doen, maar iedereen met een behoorlijk inkomen te laten meebetalen om de aow overeind te houden. Dat zou kunnen door ook over de hoogste belastingschijven aow-premie te heffen. Nu gebeurt dat alleen over het laagste belastingtarief.

Hierna mengde ook staatssecretaris Wallage van Sociale Zaken zich in de strijd. Volgens de PvdA-bewindsman is niet de aow het grootste probleem, maar zijn dat de aanvullende pensioenen. Tussen nu en 2035 verdubbelt het aantal 65-plussers tot 4 miljoen, zo becijferde hij voor de NCRV-microfoon. De aow-premie moet daardoor omhoog van 11 tot 12 à 15 procent. De premie van de aanvullende pensioenen moet echter veel verder omhoog: van 8 tot 14 à 19 procent.

Wallage deed daarom een oproep aan de sociale partners om de aanvullende pensioenen de komende jaren niet verder te verbeteren. De financiële ruimte bij de pensioenfondsen zou dan gebruikt kunnen worden om de premies voor bedrijfspensioenen te verlagen.

De staatssecretaris was nog niet uitgesproken of het Kamerlid Linschoten bestookte hem met schriftelijke vragen. Hoe Wallage het in zijn hoofd haalt het niet verbeteren van aanvullende pensioenen te propageren? Linschoten is lid van de VVD, de partij die sinds jaren op de bres staat voor het waardevast houden van de aow. Dat zal haar, nu de oudedagsvoorziening zo in de belangstelling is komen te staan, vermoedelijk geen windeieren leggen. Want twee miljoen bejaarden betekent hoe dan ook twee miljoen kiezers.

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● CDA/Defensie

Met betrekking tot de inzet voor een vredesmissie ten behoeve van de Verenigde Naties in het voormalige Joegoslavië door een bataljon van de Luchtmobiele Brigade is door de vakmensen vorstelijk kritiek geuit.

De Generaal Couzy werd door de minister van Defensie de mond gesnoerd. Thans ligt de generaal Van Vuren in het politieke schootsveld.

Terzake merk ik op:

Het is de verantwoording van elke ambtenaar en/of commandant om gevraagd en ongevraagd zijn advies uit te brengen. Dit zeer zeker als het om levens gaat van onze Nederlandse meisjes en jongens. Derhalve hebben de generaals Couzy en Van Vuren volledig gelijk. Wij denken dat de politici in Den Haag, met name De Hoop Scheffer en Kofferman, schijnbaar niet zijn gespeend van enige kennis inzake de vredesmissie en verantwoordelijkheden van commandanten.

De Nederlandse Officierenvereniging heeft reeds op 6 december 1993 de leden van de vaste Kamercommissies van de Eerste en Tweede Kamer van Defensie en Buitenlandse Zaken gewezen op de gebrekkige uitrusting van ons bataljon voor de vredesmissie in het voormalige Joegoslavië. Simpelweg vertaald: met een .50 mitrailleur doe je daar niet veel om je eigen leven te redden.

Wij denken dat de dames en heren politici niet weten wat de betekenis is van de Grebbenberg, de Waalsdorper Vlakte, het Monument op de Dam, Menteng Pulu en de andere erevelden.

Dank zij deze politici en dit politiek denken gedenken wij hen voornamelijk als gevolg van dit Haags falen. Moet dit voor Joegoslavië ook nog een keer?

Dames en heren, leden van de Generaliteit, gaat door met uw openlijke kritiek. Immers dit is uw verantwoordelijkheid naar het Nederlandse volk.

GULPEN **H.J.M.Th. Jongen, voorzitter van de Bond van Wapenbroeders Gewest Limburg**

● Kappers

Naar aanleiding van uw artikel over illegale kappers wil ik het volgende loslaten. Toen ik nog een jongetje van een jaar of twaalf was, stuurde mijn moeder mij regelmatig naar de kapper, die toen z'n zes gulden (meer dan twintig jaar geleden) per knipbeurt nam. In die tijd werden mijn haren ook werkelijk geknipt en niet zoals nu in vele salons het geval is, 'gestyled'.

„Hoe wil je de haren hebben?" werd er gevraagd. „De oren vrij of liever bedekt, voren korter en achter langer?" De laatste keer dat ik weer eens bij een 'coiffeur' was, ging ik erheen omdat ik mijn haren gewoon korter wilde hebben. De jongedame die mijn haren knipte vond het echter nodig mijn haren te wassen en te föhnen. Bovendien moest er nog een spul ingesmeerd worden, ondanks mijn protest. Boven de prijs die ik moest betalen voor de normale haarsnit, werden de extra behandelingen meegerekend, hoewel ik er niet om gevraagd had.

Het eerste wat ik thuis doen moest, was mijn haren weer wassen, om er een beetje als normaal wezen uit te zien en ook te ruiken, want ik kon de troep niet uitstaan die er in mijn haren zat.

Nu vraag ik waar ik in hemelsnaam mijn haren nog gewoon knippen laten kan. De oplossing vond ik door naar een thuiskapper om te kijken. Of het nu illegaal is, vraag ik niet naar, want de man levert een werk wat ik in de meeste kapsalons mis: een gewone eerlijke haarsnit. Zonder veel poespas en voor een prijs die ik aangemeten vind. Kappers, wees niet bevreesd, want dat wat jullie bieden, wil lang niet iedereen hebben. En aangezien jullie dat ook niet meer leveren, moeten wij het bij de zogenaamde 'zwarte' kapper halen: een normale, betaalbare haarsnit.

KERKRADE **Sjaak Schulteis**

● Brunssummerheide

Hier een reactie op het artikel 'Brunssum wegert overdracht heide' d.d. 5-2-94. Met grote teleurstelling en de nodige bezorgdheid hebben wij via het Limburgs Dagblad kennis genomen van het voornemen van het college van Brunssum om niet akkoord te gaan met de overdracht van delen van de Brunssumerheide aan de Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten.

Teleurstelling, omdat waarborging van het behoud van bepaalde stukken mooie natuur, ons inziens het beste en voor lange termijn gegarandeerd wordt door Natuurmonumenten. Bezorgdheid vanwege de vage argumenten van het college, gecombineerd met het halfslachtige beleid inzake belangrijke kwesties.

Voorbeelden? Geluidsoverlast Awacs, Lindenplein, speelautomatenhal. Historische monumenten of restauraties zijn in Brunssum niet meer te vinden, het winkelcentrum is, ondanks opknapbeurt, verworden tot de categorie 'groot dorp'. Wie even wat anders nodig heeft dan schoenen, drogisterijartikelen of levensmiddelen, haast zich al gauw naar een van de omringende plaatsen. De laatste stukjes open grond in Brunssum worden volgestouwd met appartementen. Een dergelijk bestuur behoudt de verantwoordelijkheid voor de laatste stukken natuur in de onmiddellijke nabijheid? Kunt u zich onze bezorgdheid voorstellen? Misschien wilt u zich toch nog eens over deze zaak beraden en uw standpunt herzien. Immers bedoelde gebieden blijven natuurgebied en kunnen dan toch beter bij de meest deskundige instantie worden ondergebracht!

BRUNSSUM **P.D. Verschooten**

● Roda JC

Bij deze wil ik reageren over een sportartikel : Roda faalt weer. Daar ben ik het beslist niet mee eens. Wat bij Roda JC faalt is het publiek, dat na een verloren wedstrijd weer massaal wegblijft. Het aantal toeschouwers tijdens de wedstrijd tegen Heerenveen viel me zwaar tegen. Ik meen dat we tegen NAC een goede wedstrijd hebben gezien. Maar nee hoor, het was pet, ze hebben verloren, ik kom niet meer.

Deze kreet hoor je alom en zeker in Kerkrade. Ik kan me ook helemaal vinden in de visie van de heer Nol Hendriks: 'Je kunt bovenaan staan, 't volk komt toch niet!' Ik ben van mening dat het Roda JC-bestuur snel op zoek moet naar een nieuwe locatie. Want als ze een club laten vallen dan is dat wel in Kerkrade! Kijk maar eens waar het meeste publiek vandaan komt! Uit Heerlen, Brunssum, Hoensbroek, Simpelveld etcetera.

Waarom ze de club zo laten vallen is mij echt een raadsel. En hier heb je aan alle onderzoeken niks. Dit kost alleen maar geld en de gemeente, wat moet je dan? Nee! Nol, zoek een echte goede locatie in bijvoorbeeld Heerlen of Hoensbroek, waar je centraal ligt. Niet een locatie tegen Kerkrade en de grens aan, want daar kun je echt geen betaald voetbal meer spelen. Daar is echt geen achterban meer, op de goede supporters na.

Ik ben maar een leek, maar dit is een weet: geen stadion op de Locht of de Hopel, maar ergens centraal!

HEERLEN **P. Janssens**
(Door de redactie ingekort)

● Janmaat

Gooien de grote partijen komende weken miljoenen overboord voor hun verkiezingsprogramma, Janmaat propageert alleen, wat honderdduizenden Nederlanders ook denken, maar voor zich houden. Want propaganda is de voorloper van een organisatie en een organisatie wordt de voorloper van een staat. En propaganda beoogt altijd een doel, zien en horen hem regelmatig op tv, in de dagbladen iedere dag; dat noem ik winnen. Ik, wegens hart en nieren een marxist, ben geen fan van Janmaat, maar neem toch mijn petje voor hem af.

Hij geeft zich bloot, iets wat ik van onze scrupuleuze regeringsleiders niet kan zeggen. Nu heeft Lubbers eindelijk een partij die 'zijn kampementen kan bewaken en in de toekomst de ouden van dagen die te duur zijn, een spuitje kan laten geven. Nu wij in Europa circa 20 miljoen werklozen hebben en Oost-Europa weer door het kapitaal is verkocht, net als voor de Tweede Wereldoorlog, zullen er in de toekomst nog vele Janmaats bij komen, want West-Europa wordt niet meer bestuurd door mensen, maar door wetten, want vrijheid krijg je niet uit de hemel maar door waakzaamheid.

SITTARD **John Vroomen**

Rijles

Huwelijk/Kennismaking

Huwelijksbureaus

Muziek

Zonnebank/-hemel

Diversen

Te koop gevr.

Huish. artikelen

Braderieën/Markten

TV/Video

Mode Totaal

Kunst en Antiek

Kapper/Cosm.

limburgs dagblad

Personeel zou eigen koers hebben gemanipuleerd

Poolse partner ING Bank geweerd van beursvloer

STERDAM – De Nederlandse Bank heeft de raad van commissarissen van de Poolse Bank ski om opheldering gevraagd problemen met de toezichtder van de effectenbeurs in Po-. De Poolse beurscommissie ft de vergunning van de bank in effecten te handelen ingeken wegens verdenking van rsmanipulatie bij handel in de n aandelen van de bank. ING k heeft sinds kort een belang 25,9 procent in de Poolse bank.

de onderhandelingen over de atisering van de bank in het lse Silezië, waarbij ING Bank aanzienlijk belang wist te behtigen, kreeg het Poolse publiek de mogelijkheid op de resterende aandelen in te schrijven.

Van die aandelen kwam in eerste instantie minder dan een procent ook daadwerkelijk terecht bij het Poolse publiek, dat voor een veelvoud van het aantal aandelen had ingeschreven. De koers vloog daardoor de eerste dag dat het aandeel in de notering van de beurs in Warschau kwam tot een hoogte die dertien keer die van de inschrijving bedroeg.

De toezichthouder van de Poolse beurs verdenkt nu het personeel van de effectendochter van Bank Slaski van opzettelijke manipulatie van de koers. Door de werkelijke uitgifte van aandelen met opzet zo ontzettend klein te houden, zouden medewerkers van de bank, met recht op personeelsaandelen, enorme winsten hebben gemaakt.

De effectendochter van Bank Slaski, een van de grootste banken in Polen, is tegen de schorsing door de beurs in beroep gegaan. Grootaandeelhouder ING Bank zegt alleen om die reden al geen commentaar te willen geven. Bovendien wordt nog onderhandeld over een Nederlandse vertegenwoordiging in het bestuur van de Poolse bank.

Het bericht uit Polen is in Amsterdam overigens niet met gejuich ontvangen. ING Bank (voorheen NMB) probeert zich juist te ontworstelen van een serie affaires, waarbij bankbestuurders privé- en zakelijke belangen niet uit elkaar leken te kunnen houden.

In Venray vallen 142 van de driehonderd ontslagen in Europa

Leiding inkrimpend Rank Xerox levert salaris in

Van onze redactie economie

ENRAY – Het hoger management van Rank Xerox in enray levert vrijwillig flink wat salaris in als bijdrage in t streven de loonkosten te drukken en het kopieerbedrijf ternationaal concurrerend te houden. Per 1 april gaan de lariskosten van zo'n veertig werknemers met gemiddeld procent omlaag. Dat heeft de onderneming gisteren meedeeld. Binnenkort komt het bedrijf ook met voorstellen n de rest van het personeel dit voorbeeld te laten volgen.

strictsbestuurder Martens van de dustriebond FNV zegt echter nog t te willen instemmen met het vraagde openbreken van de cao. arin is voor dit jaar de nullijn afsproken. Hij noemt de bekendaking van Rank Xerox een 'publiteitsstunt'. Het hoger personeel eft geen cao en daardoor mist de kbeweging inzicht in de slarisontkkeling. Martens wil allereerst n extern bureau het inleveren or de mensen met de topslaraism laten narekenen.

e produktiekosten in Venray ligen ongeveer 30 procent boven die n vergelijkbare produktiebedrijn in Europa. Dit jaar moet de onsom in totaal 16 procent omag, aldus Rank Xerox Venray.

Het Xerox-concern wil wereldwijd het aantal werknemers met 10.000 verminderen. In Europa moeten in de eerste helft van dit jaar ongeveer 300 mensen buiten de directe produktie afvloeien, van wie 142 in Venray. Een verdere inkrimping is volgens de directie in Venray onmogelijk zonder 'vitale delen' aan te tasten. Dus moeten de kosten op een andere manier omlaag.

130 banen weg bij Philips in Eindhoven

EINDHOVEN - Bij Philips in Eindhoven verdwijnen bij de stafdiensten en ondersteunende afdelingen 130 arbeidsplaatsen. In die sector werkten aanvankelijk 1.100 mensen.

De ingreep is het gevolg van een onderzoek naar het bestaan van zogenaamde dubbelfuncties. Na eerdere reorganisaties en herstructureringen bleek een aantal functies te worden vervuld door twee mensen. De afgelopen maanden zijn al tachtig banen verdwenen, overwegend door het natuurlijk verloop niet aan te vullen.

Voor de overige vijftig wordt nog een oplossing gezocht, aldus een zegsman van Philips. Daarbij wordt ondermeer gedacht aan het gebruikmaken van de speciale vertrekregeling voor ouderen, overplaatsing en dergelijke. Overigens sluit het concern gedwongen ontslagen niet uit.

Glijdeur geplaatst

● *De eerste glijdeur in het westhoofd van de nieuwe kolk van de Oranjesluizen in Schellingwoude is gisteren geplaatst. Dit is de eerste deur van de in totaal drie die de sluis krijgt. De overige twee deuren worden komende zomer geplaatst. De nieuwe sluis is de tweede in zijn soort waar glijdeuren worden toegepast. De andere sluis staat in Liverpool.*

Foto: ANP

Nederlands wegvervoer naar lage-loonlanden

AMSTERDAM - Het Nederlandse beroepsgoederenvervoer over de weg wordt in de toekomst voor een groot deel uitbesteed aan chauffeurs en materieel uit lage-loonlanden. De Nederlandse transporteurs zullen steeds meer vrachtwagens in het buitenland laten registreren en gebruik maken van buitenlandse chauffeurs.

Deze sombere toekomstvisie uitte drs. G. Worm, algemeen voorzitter van de RAI-vereniging, gisteren tijdens een forumdiscussie in het RAI-congrescentrum in Amsterdam. Daar discussieerden vertegenwoordigers uit de politiek, overheid en de transportwereld over de toekomst van het Nederlandse wegvervoer.

Worm voorziet dat het wegvallen van de grenzen in Europa en de liberalisering van de wereldhandel voor het transport over de weg dezelfde consequenties zullen hebben als de vrijheid van de zee had op de Nederlandse scheepvaart. „In de scheepvaart vervoeren Nederlandse rederijen goederen met behulp van in het buitenland gebouwde schepen, bemand door buitenlanders. Bij het wegtransport zal eenzelfde ontwikkeling plaatsvinden, die alleen maar wordt versterkt door de Nederlandse milieuwetgeving en de verstopping van de wegen in Nederland," aldus Worm.

Hij denkt dat deze ontwikkeling binnen tien à twintig jaar gestalte zal krijgen, maar in Nederland geen banen zal kosten. „Wel zal de groei van de werkgelegenheid, zo'n 10.000 tot 20.000 banen niet in ons land plaatsvinden, maar in landen als Spanje, Portugal en de landen in Oost-Europa." Het Tweede-Kamerlid Jorritsma (VVD) bestreed de visie van RAI-voorzitter Worm. Volgens haar klopt de vergelijking met de scheepvaart absoluut niet. Zij is er daarom ook niet bang voor dat een groot deel van het wegtransport wegvloeit naar lage-loonlanden. „Tegen de tijd dat de Zuideuropese chauffeurs net zo goed zijn als Nederlandse, zijn ze ook net zo duur. De Oosteuropeanen werken weliswaar heel goedkoop, maar ik stel grote vraagtekens bij de kwaliteit van dat vervoer," aldus Jorritsma.

Ir. Westerduin, directeur-generaal vervoer van het ministerie van Verkeer en Waterstaat, daagde de Nederlandse transporteurs uit om in Oost-Europa te investeren. Dit in de vorm van joint-ventures, vestigingen of andere samenwerkingsverbanden. „Als je samenwerkt met buitenlandse vervoerders, dan heb je een snellere entree op de internationale vervoersmarkt," zo zei Westerduin.

Over de toekomst is hij positief gestemd. Hij benadrukte dat het Nederlandse vervoer over de weg nog steeds een aandeel heeft van 25 procent van het grensoverschrijdend vervoer binnen de Europese Unie. „In het wegvervoer is Nederland altijd de grootste en de beste geweest. Deze kwaliteitsvoorsprong moeten we benutten bij de verdere Europeanisering."

Welzijnswerk en bejaardenoorden niet in de SER

DEN HAAG - De werkgeversorganisaties van bejaardenoorden en welzijnsinstellingen kunnen een directe vertegenwoordiging in de SER voorlopig vergeten. Alleen de FNV wilde de gesubsidieerde dienstverlening directe toegang tot het hoogste regeringsadviesorgaan op economisch gebied geven.

Een dramatische oproep van oud-Kamerlid J.N. Scholten (hoogste man van de welzijnswerkgevers) aan de kroonleden om met de FNV mee te stemmen, strandde. Alle kroonleden kozen de zijde van werkgevers, CNV en MHP.

Als het aan VNO-voorzitter Rinnooy Kan ligt, komen FW (welzijn) en VNB (bejaardenoorden) ook niet indirect in de SER, via bij voorbeeld het VNO-lidmaatschap. Ze zijn onvoldoende concurrerende ondernemers en onderhevig aan overheidsregels. Bovendien kunnen ze in belangrijke mate hun hand ophouden bij overheid en premiebetalers als hun eindafrekening niet klopt.

Dat ligt volgens de VNO-topman anders bij de NZf, de ziekenhuizen, die wèl via de ondernemerscentrales in de SER zitten. „Zij maken hun ondernemersfunctie in onze ogen voldoende waar voor een lidmaatschap."

EU onderzoekt overname van Rover door BMW

BRUSSEL – De Europese Commissie heeft gisteren een onderzoek aangekondigd naar de overname van de Britse Rover Group Holdings PLC door de Duitse autofabrikant BMW AG. De Commissie zei dat mogelijk de fusieregels van de Europese Unie in het geding zijn. Het dagelijks bestuur van de EU geeft belanghebbenden tien dagen de tijd om commentaar te leveren op de overname.

BMW wil Rover in zijn geheel overnemen van British Aerospace. De Europese Commissie heeft een maand de tijd om goedkeuring te geven aan de fusie, of een dieper onderzoek van vier maanden in te stellen bij 'ernstige twijfels' omtrent de mededingingsregels van de EU. De Commissie kan overeenkomsten die dominante posities op de EU-markt creëren of versterken tegenhouden of laten wijzigen.

munt uit

● Vanderlande

Vanderlande Industries (intern transport en industriële automatisering) uit Veghel mag in samenwerking met het Duitse Siemens en het Britse Swire Engineering Services het bagage-afhandelingssysteem voor de nieuwe luchthaven Chek Lap Kok in Hongkong leveren. Met de order is in totaal 663 miljoen Hongkong-dollar (f 166 miljoen) gemoeid. Vanderlande neemt ruim f 60 miljoen voor zijn rekening.

● AbvaKabo

De vakbonden in de diverse zorgsectoren zullen in de cao-onderhandelingen van dit jaar aankoersen op een éénjarig contract. Daarmee dreigt de bodem te ontvallen aan de overeenkomst tussen het kabinet en de werkgeversorganisaties, waarin extra geld is toegezegd voor de sectoren.

● Flexiloon

De Dienstenbond CNV is tegen invoering van aan bedrijfsresultaten gekoppelde lonen. Dat stelt de voorzitter van de CNV-bond, J. Kos, in het blad van zijn organisatie. Hij reageert daarmee op uitlatingen van CNV-voorzitter A. Westerlaken. Kos vindt dat de CNV-voorzitter wat al te snel verworven rechten wil inleveren. Het door Westerlaken voorgestelde 'flexiloon' noemt hij 'een stap te ver'.

● AOT

Het effectenbedrijf Amsterdam Option Traders (AOT) is niet tevreden met de verdeling van de verschillende aandelenfondsen door de Commissie van Wijzen. AOT, één van de grootste marktpartijen op Beursplein 5, wil meer fondsen dan het heeft toegewezen gekregen. Dat moet worden gerealiseerd door middel van de overname van hoekmansbedrijven die het in de nieuwe constellatie niet redden. „Ik denk dat er van de 22 huidige specialisten na de hervorming nog maar vijf over zijn. Daar wil AOT bijhoren," aldus AOT-directeur J. Dreesens.

● Topman

De bestuursvoorzitter van British Aerospace (BAe), John Cahill, stapt op. Zijn vertrek komt na nog geen twee van de vijf jaar waarin hij de functie zou bekleden. Als opvolger heeft BAe de Amerikaan Bob Bauman, de huidige president-directeur van SmithKline Beecham. De benoeming van de Amerikaan komt binnen twee weken na de overneming van autofabrikant Rover, onderdeel van BAe, door de Duitse concurrent BMW. Daarmee gaf BAe uitvoering aan zijn beleid terug te keren naar de kernactiviteiten: defensie en lucht- en ruimtevaart.

beurs

Tik

AMSTERDAM – De aandelenkoersen op de Amsterdamse effectenbeurs hebben gisteren een gevoelige tik gekregen. Vooral in het laatste half uur ging het rap naar beneden. De AEX-index sloot 6,05 punt lager op 426,86, „gevoelig lager dan de expiratieprijs." Het was het laagste punt van de dag.

Gisteren liepen op de optiebeurs de contracten af op de AEX-index (expiratie). De expiratieprijs voor de optiecontracten op de index wordt vastgesteld door zevenmaal tussen 15.30 en 16.00 uur de indexstand te noteren en daarvan het gemiddelde te nemen. Gisteren lag die prijs rond de 430. In indexopties gingen 19.700 stuks om, hetgeen fors is.

Veel grote fondsen leverden behoorlijk in. Vooral VNU ging onderuit en sloot f 8 lager op f 185. Collega-uitgever Wolters Kluwer minderde f 3,50 tot f 115,50 en Elsevier liet zich f 3,40 ontfutselen op f 182,50. Bij de financiële waarden ontsprong ABN Amro de dans en sloot onveranderd op f 69,90. ING raakte f 1,30 kwijt op f 87,10, terwijl de koers van Amev met f 1,40 omlaag ging tot f 81,80.

De omzet stond aan het eind van de handel op f 5,6 miljard. Aan obligaties werd voor f 4 miljard verhandeld. De aandelenmarkt was goed voor f 1,6 miljard. Koninklijke Olie spande de kroon met een omzet van f 176 miljoen.

De dikke cent lagere dollar drukte ook de belangstelling voor grote jongens als Unilever en Koninklijke Olie. Unilever zakte f 3,10 tot f 225,50 en Olies moesten f 3,50 afgeven op f 208,70. Cyclische waarden als DSM en Hoogovens leverden eveneens in. Het Limburgse chemieconcern ging het weekeinde in met een f 2,60 lagere koers op f 110,20. Hoogovens liet f 2 vallen op f 61,80. Akzo wist de schade te beperken tot een dubbeltje verlies op f 213,60.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	69,90	69,90
ABN Amro A.in F.	92,00	91,90
ABN Amro L.Gr.F.	179,90	179,90
ABN Amro Obl.Grf.	206,00	205,60
Aegon	104,30	104,10
Ahold	52,00	51,60
Akzo	213,70	213,60
Alrenta	277,50	276,60
Amev cert.	83,20	81,80
Bols Wes. c.	45,00	43,60
CSM cert.	74,40	75,20
Dordtsche Petr.	198,50	195,90
DSM	112,80	110,20
Elsevier	186,00	182,60
Fokker cert.	20,80	20,80
Gist-Broc. cert.	54,00	53,10
Heineken	236,20	234,20
Heineken Hold.	208,50	207,00
Hoogovens nrc	63,80	61,80
Hunter Douglas	87,60	87,50
ING c.	88,40	87,10
KLM	51,00	50,70
Kon. KNP BT	47,20	46,90
Kon. Olie	212,20	208,70
Nedlloyd	79,30	78,00
Océ-v.d.Gr.	76,00	76,20
Pakhoed cert.	56,70	55,50
Philips	47,70	46,90
Polygram	79,60	78,60
Postb.Beleggf.	67,50	67,50
RG Florente F.	131,90	131,50
Robeco	129,60	128,10
Rodamco	63,00	62,50
Rolinco	131,90	130,40
Rorento	99,50	98,70
Stork	43,50	42,80
Unilever cert.	228,60	225,50
Van Ommeren nrc	50,60	49,90
Ver.Bezit VNU	193,00	185,00
Wolters-Kluwer	119,00	115,50

Avondkoersen Amsterdam

Akzo 213,80-213,90 (213,60)
KLM 50,40 (50,70)
Kon. Olie 207,50-209,20 (208,70)
Philips 46,80-47,10 (46,90)
Unilever 223,50-225,00 (225,50).

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	74,00	74,00
ABN AmroHld.prf.c.	6,65	6,68
ABN Amro pref.	70,00	70,00
ACF-Holding c.	60,10	59,00
Ahrend Groep c.	139,80	144,00
Asd Options Tr.	16,30	17,70
Asd. Rubber	2,90	2,90
Ant. Verff.	395,00b	–
Atag Hold. cert.	150,30	150,30
Athlon Groep	68,00	67,80
Athlon Groep nrc	67,50	67,50
Aut.Ind.R'dam	74,50	75,00
BAM Groep	133,00	132,00a
Batenburg	141,00	140,50
Beers	143,00	144,80
Begemann Groep	54,20	54,50
Belindo	319,00	319,80
Blydenst.-Will.	30,50	30,50
Boer De Winkelb.	76,00	76,00
Borsumy Wehry	148,50	147,50
Boskalis cert.	49,60	49,00
Braat Beheer	33,80	33,80
Breevast	9,80	9,90
Burgman-Heybroek	1625,00	1625,00
Calvé-Delft pref	905,00	905,00
Calvé-Delft cert.	1485,00	1482,00
Cap Volmac	23,50	23,30
Cindu Intern.	98,20	97,70
Claimindo	315,30	315,30
Content Beheer	25,00	24,30
Credit LBN	48,40	47,80
Crown v.G. cert.	153,00	153,00
CSM	74,40	74,00
Delft Instrum.	24,80	24,20
Dorp-Groep	48,20	48,20
Draka Holding	40,90	40,00
Econosto	26,50	26,20
EMBA	180,00e	–
Eriks Holding	107,60	107,60
Flexovit Int.	64,00	63,50
Fokker div'94	20,60	20,60
Frans Maas cert.	54,00	54,50
Fugro McClelland	38,70	39,20
Gamma Holding	106,00	105,00
Gamma pref.	6,80	6,80
Garzarelli $	12,00	12,00
Getronics	47,40	47,30
Geveke	30,20	31,50
Giessen-de N.	405,00	410,00
Goudsmit	29,50	29,50
Grolsch cert.	43,30	43,70
GTI-Holding	189,00	189,00
Hagemeyer	149,50	146,00
HAL Trust B	22,10	22,00
HAL Trust Unit	22,10	22,00
HBG	291,00	292,00
Hes Beheer c.	21,50	22,10
Heijmans	55,50	55,50
Hoek's Mach.	81,00	81,00
Holl. Colours	66,00	66,00
Holl.Sea S.	0,62	0,50
Holl. Ind. Mij	59,20	60,00
Hoop Eff.bank	11,40	11,50
Hunter D.pref.	2,20	–
IHC Caland	43,60	43,90
Internat.Muell.	88,00	88,50
ING	8,23	8,26
Kas-Associatie	71,00	71,40
Kempen & Co	15,20	15,50
Klene Holding	97,70	100,00
Kondor Wessels	47,20	46,80
KBB	120,00	118,30
Kon. Sphinx	57,00	56,50
Koppelpoort	432,00	431,80
Krasnapolsky	166,00	166,50
Landré & Gl.	43,00	43,00
Macintosh	59,00	61,00
Maxwell Petr.	182,50	178,00
Moeara Enim	1708,00	1701,00
M.Enim OB-cert.	22100,00	22100,00
Moolen Holding	40,20	40,20
Mulder Boskoop	37,00b	36,50
Multihouse	1,60	1,90
Naeff	430,00b	–
NAGRON	101,00	101,00
Nat. Inv. Bank	110,00	110,00
NBM-Amstelland	17,10	17,00
NEDAP	64,00	63,50
Nedcon Groep	47,00	46,60
NKF Holding	204,70	202,00
Ned.Part.Mij	56,10	56,10
Ned.Springst.	5750,00b	5750,00b
Norit	21,30	21,40
Nutricia GB	144,00	144,00
Nutricia VB	144,00f	144,00
Nijv.-Ten Cate	95,80	95,20
Océ vd Gr. div'94	74,50	74,60
OPG cert.	57,00	56,00
Orco Bank cert.	93,70	93,60
OTRA	283,00	283,00
Philips div'94	46,70	46,30
Pirelli Tyre	16,60	16,50
Polynorm	153,00	151,50
Porc. Fles	27,50	27,50
Randstad	68,70	68,20
Reesink	114,00b	115,00b
Rothmans Int.	4,48	4,51
Roto Smeets Boer	48,00	46,50
Samas Groep	60,30	60,20
Sarakreek	12,80	12,80
Schuitema	1795,00	1795,00
Schuttersveld	43,00a	43,00a
Smit Intern.	40,00	39,50
St.Bankiers c.	17,80	17,90
Stad Rotterdam c.	46,90	46,70
Telegraaf De	162,50	163,00b
Textielgr.Twente	71,50a	71,00a
Tulip Computers	17,00	16,90
Tw.Kabel Holding	233,80	232,80
Ubbink	104,50	104,00
Union	44,40	43,90
Vereenigde Glas	497,70	497,70
Volker Stevin	85,60	86,80f
Vredestein	18,20	18,30
Wegener	112,50	112,50
West Invest F.	11,00	11,00
West Inv.F. wb	70,00	70,00
Wolters Kluwer	500,00	–
Wyers	26,30	26,00

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	104,00	103,70
ABN Amro Amer.F.	80,60	80,90
ABN Amro Eur. F.	94,40	94,20
ABN Amro Far E.F.	84,80	84,40
ABN Amro Neth.F.	121,30	120,10
ABN Amro rent.div	162,10	162,10
Aegon Aandelenf.	51,70	51,70
Aegon Spaarplus	5,20	5,20
Aldollar BF $	32,60	32,50
Alg.Fondsenbez.	287,00	285,50
Alliance Fund	10,10	10,10
Amvabel	109,30	109,20
Asian Cap.F.$	66,50	66,40
Asian Tigers F.	122,30	121,60
Asian Select. F.	125,00	125,00
Austro Hung. F.	8,50	8,40
Bemco RentSel.	64,60	64,60
Bever Holding	4,50	4,80
CL Aandelenfonds	106,00	106,20
CLN Obl. Div. F.	124,00	124,20
CLN Obl.Waardef.	136,00	136,30
Delta Lloyd Inv.	39,30	38,50
DP America Gr.F.	37,50	37,30
EGF Investm.	177,00	177,00
EMF Rentefonds	87,20	86,80
Eng-Holl.Bel.Tr.	19,50	19,50
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	10,60
Envir.Growth F.	49,00	49,00
Esmeralda part.	43,20	43,10
Eur.Ass. Trust	9,80	9,80
EMS Growth Fund	109,90	109,90
EMS Income Fund	106,40	106,40
EMS Offsh. Fund	111,70	111,70
EOE Index Fnd	466,00	462,00
Euro Growth Fund	69,50	69,40
Euro Spain Fund	8,80	8,80
Far East Sel.F.	95,00	95,00
Gim Global	70,60	70,10
Groeigarant	1,37	1,37
Holland Fund	94,00	94,00
Holl. Eur. Fund	67,50	67,40
Holl. Obl.Fonds	141,00	141,00
Holl. Pac. Fund	151,00	150,00
Holl. Sel.Fonds	103,50	103,50
Hooge Huys Hypf.	136,70	136,50
ING Bnk Dutch F.	66,70	66,50
ING Bnk Geldm.F.	59,87	59,87
ING Bnk Glob.F.	59,20	58,80
ING Bnk Oblig.F.	39,80	39,70
ING Bnk Spaard.F.	102,75	102,75
ING Bnk Rentegr.F	137,50	137,50
ING Bnk Vastg.F.	26,20	26,20
Innovest	77,50	77,00
Interbonds	559,00	559,00
Intereffekt 500	31,50	31,30
Intereffekt wt	44,50	44,10
Investa part.	83,00	82,70
IS Himal.Fund $	21,00	21,40
Jade Fonds	242,70	239,80
Japan Fund	26,00	25,90
Jap.Ind.Alpha F.	7050,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5400,00	–
Korea Pac.Tr. $	13,20	13,20
Leveraged Cap	67,20	67,20
Liquirent	53,35	53,35
Mal.Capital F.$	15,50	15,50
Mees Obl.Div.F.	132,50	132,00
Mexico Income F.	26,50	25,00
Mondibel	84,30	84,10
Nat.Res.Fund	84,90	84,50
New Asia Fund	11,70	11,60
Nomura Warr. F.	0,31	0,32
Obam, Belegg.	349,50	347,50
OAMF Rentefonds	15,10	15,20e
Orange Fund	28,90	29,00
Pac.Dimensions	149,40	148,50
Pac.Prop.Sec.F.	46,20	45,00
Pierson Rente	131,70	131,50
Postb.Aand.f.	63,40	63,40
Postb.Obl.f.	56,20	56,20
Postb.Verm.gr.f.	64,80	64,80
Rentalent Bel.	175,00	174,80
Rentotaal NV	41,30	41,20
RG America F.	159,00	156,90
RG Divirent F.	55,10	55,10
RG Europe F.	139,80	140,00
RG Nettorente F.	103,90	103,90
RG Pacific F.	152,00	150,30
RG SP Groen	66,00	65,90
RG SP Blauw	65,80	65,70
RG SP Geel	65,80	65,60
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	96,10	96,10
Schrod.Int.Pr.F	32,80	33,00
Sci/Tech $	17,90	17,90
Suez Liq.Grf.	196,90	196,90
Technology Fund	17,20	17,20
Tokyo Pac.Hold.	252,00	252,00
Trans Eur.Fund	99,10	98,60
Transpac.F.	386,00	388,00
Uni-Invest	23,20	23,20
Unico Inv.Fund	79,00	79,00
Unifonds DM	32,70	32,70
Vaste Waard.Ned	63,30	63,00
VastNed	118,90	118,90
VIB NV	64,70	64,50
VSB Aand.F.	104,30	104,70
VSB Mix Fund	66,20	66,30
VSB Obl.Groeif.	114,60	114,60
VSB Rente Fonds	115,30	115,30
WBO Intern.	84,70	84,20
Wereldhave NV	131,00	130,00
Yen Value Fund	95,90	95,60
ZOM Florida F. $	33,00	–
Zonnespectrum	9,70	9,60b

Parallelmarkt

Alanheri	34,00e	34,50f
ABF	128,00	128,00
ARTU Biolog.	4,60	4,60
ASN Aandelenf.	55,90	55,90
Austria Global	1197,00	1197,00
AXA E&L Belegg.1	96,80	97,00
AXA E&L Belegg.2	93,70	94,00
AXA E&L Belegg.3	115,50	115,50
AXA E&L Belegg.4	93,00	93,10
AXA E&L Kap.Rente	121,30	121,30
Besouw Hold.	29,00	29,20
Biogrond Belegg.	10,80	10,90
Comm.Argeus F.	95,80	95,50
Comm.Benacus F.	97,30	96,90
Comm.Cea F.	95,70	95,90
De Drie Electr.	14,90	18,50
Delta Ll.Dollarf.	69,70	69,50
Delta Lloyd ECU	64,70	64,70
Delta Lloyd Mix	77,80	77,90
Delta Lloyd Rent	67,40	67,40
Free Record Shop H.	27,20	27,20
German City Est.	34,20	33,90
Gouda Vuurvast	66,20	65,20
Helvoet Holding	28,40	28,40
Inter/View Eur.	5,60	5,60
Management Share	1,60	1,60
Neways	7,10	7,10
Ohra Aand.F.	70,10	70,30
Ohra Liq.Grf.	53,50	53,50
Ohra Obl.Df.	61,00	60,90
Ohra Obl.Grf	57,20	57,20
Ohra Onr.G.F.	72,30	72,60
Ohra Totaal F.	64,50	64,60
Pan Pac. Winkel	4,00	3,90.
P & C Groep	111,80	–
Pie Medical	5,30	5,30
Pitcher	48,20	48,20
Rood Testhouse c.	2,50	2,50
Satcom Hold.	11,50	10,80
Simac Techniek	16,10	15,90
Suez Gr.Fund	55,60	55,80
VHS Onr. Mij	4,40	4,30
Wolff	50,20	50,20

Parallel top-15

Bergh. Pap.	52,00	46,80
DICO Intern	84,00	85,00
EHCO KLM	36,00	36,00
Gelderse Pap.	75,50	75,70
Groenendijk	32,60	32,60
Grontmij	69,40	69,40
Kühne+Heitz	40,00	40,50
LCI Comput.Gr.	2,65	2,70e
Melle, van nrc	80,20	90,50
Nedschroef Hold.	72,00	72,00
Ordina Beheer	16,90	16,90
Sligro Beheer	97,00	97,00
Vilenzo	43,60	43,70
Welna	51,20	50,30
Weweler	27,50	28,00

Wall Street

	17/02	18/02
allied signal	79⅞	80
amer.brands	35	34½
amer.tel.tel	54⅝	54¼
amoco corp	53⅛	53
asarco inc.	25½	26
bethl. steel	22¾	23⅛
boeing co	46½	47¾
can.pacific	17⅜	17⅜
chevron	89½	89
chiquita	15	14⅞
chrysler	59½	58⅝
citicorp	41⅛	40⅝
cons.edison	29⅛	29⅛
digit.equipm.	29⅜	28⅝
dupont nemours	54⅞	54⅝
eastman kodak	42¾	42⅝
exxon corp	66¾	66¾
ford motor	65⅛	64⅝
gen. electric	108⅞	109⅛
gen. motors	61	59⅞
goodyear	47	47¼
hewlett-pack.	89⅛	89¾
int. bus.mach.	54⅝	52¾
int. tel.tel.	104	100⅛
klm airlines	26⅝	26¼
mcdonnell	118⅞	119¾
merck co.	33⅛	33⅛
mobil oil	81⅛	80⅞
penn central	27⅞	27½
philips	24½	24½
royal dutch	109¼	108⅜
sears roebuck	46¼	46
sfe-south.pac.	23¼	23¼
texaco inc.	66⅝	66¾
travelers	39⅛	38¾
united techn.	71	70⅝
westinghouse	14⅝	14¾
whitman corp	16¼	16
woolworth	24¼	24

Advieskoersen

amerik.dollar	1,860	1,980
austr.dollar	1,31	1,43
belg.frank (100)	5,29	5,59
canad.dollar	1,370	1,490
deense kroon (100)	27,10	29,60
duitse mark (100)	109,55	113,55
engelse pond	2,72	2,97
finse mark (100)	33,20	35,70
franse frank (100)	31,40	34,15
griekse dr. (100)	0,67	0,85
hongkong dlr.(100)	22,00	26,00
ierse pond	2,62	2,87
ital.lire (10.000)	10,60	12,30
jap.yen (10.000)	181,00	187,00
noorse kroon (100)	24,40	26,90
oost.schill. (100)	15,68	16,18
port.escudo (100)	1,01	1,19
spaanse pes. (100)	1,28	1,46
turkse lira (100)	0,0075	0,0135
zweedse kr. (100)	22,60	25,10
zwits.fr. (100)	135,25	134,75

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,92875-1,93125
antill.gulden	1,0700-1,1000
austr.dollar	1,3780-1,3880
belg.frank (100)	5,4420-5,4475
canad.dollar	1,43975-1,44225
deense kroon (100)	28,655-28,705
duitse mark (100)	112,1750-112,2250
engelse pond	2,8520-2,8570
franse frank (100)	32,940-32,990
griekse dr. (100)	0,7250-0,8250
hongk.dollar (100)	24,8850-25,1350
ierse pond	2,7400-2,7500
ital.lire (10.000)	11,505-11,555
jap.yen (10.000)	184,200-184,300
nwzeel.dollar	1,1050-1,1150
noorse kroon (100)	25,895-25,945
oostenr.sch. (100)	15,9550-15,9650
port. escudos (100)	1,0850-1,1250
spaanse pes. (100)	1,3660-1,3760
zweedse kr. (100)	24,245-24,295
zwits.frank (100)	132,935-132,985
e.c.u.	2,1665-2,1715

Goud en zilver

Amsterdam - Prijzen van 14.00 uur.
Goud onbewerkt 23,460-24,060, vorige 23,700-24,300, bewerkt 25,660 laten, vorige 25,900 laten.
Zilver onbewerkt 285-355, vorige 290-360, bewerkt 400 laten, vorige 400 laten.

Indexen

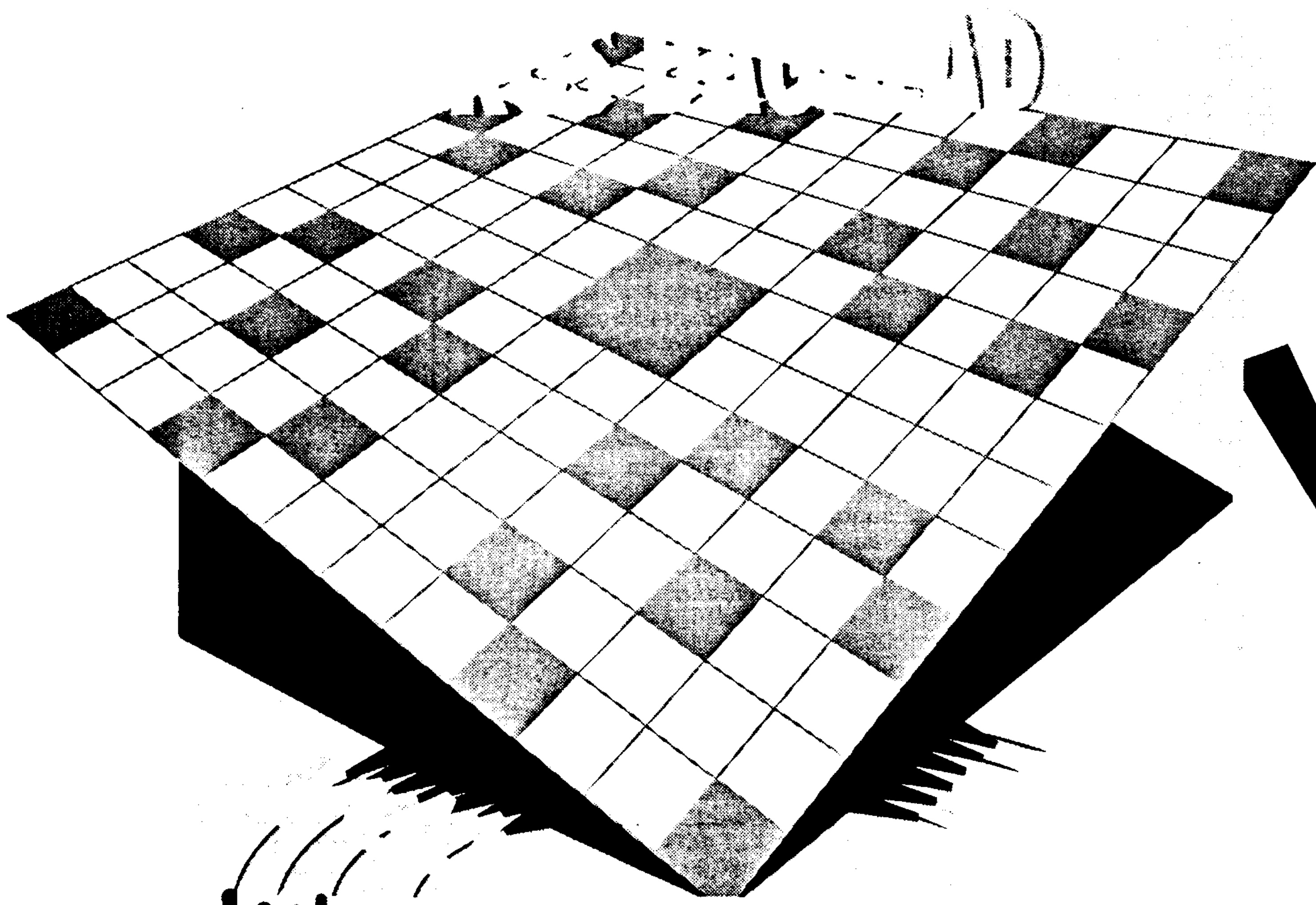
EOE-index	432,91	426,86
cbs koersindex	292,00	288,30
Dow Jones	3887,46	-35,18

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c apr	70,00	503	2,70	2,90
abn amro	c apr	72,50	667	1,80	1,90
abn amro	c apr	75,00	317	1,00	1,10
abn amro	c jul	75,00	342	2,20a	2,20
acf	p feb	60,00	305	0,80a	1,10a
ah	c jul	50,00	354	4,70	4,00
ah	c jul	52,50	423	3,50	2,80
akzo	c feb	210,00	428	3,80	4,90
akzo	c feb	215,00	972	0,80	0,30
akzo	c apr	220,00	321	5,20a	5,30
d/fl	c feb	195,00	666	0,40	0,05
d/fl	c mrt	195,00	544	2,20	1,50
d/fl	p feb	195,00	629	1,10	2,00
d/fl	p mrt	195,00	434	2,30	3,10
d/fl	p apr	195,00	313	3,30	3,80
eoe	c feb	410,00	422	24,00a	20,60
eoe	c feb	415,00	352	18,00b	15,60b
eoe	c feb	420,00	1163	14,00a	10,60b
eoe	c feb	425,00	1065	8,60	5,60
eoe	c feb	430,00	2879	3,60	0,60
eoe	c feb	435,00	340	0,90	0,10
eoe	c mrt	430,00	323	11,00	8,00a
eoe	c mrt	435,00	647	8,60	5,50
eoe	c mrt	440,00	1002	6,20	3,80b
eoe	c jul	440,00	505	16,40a	13,50a
eoe	c jul	450,00	500	12,00a	9,50a
eoe	p feb	430,00	1464	0,60	0,10
eoe	p feb	435,00	844	2,70b	4,40a
eoe	p feb	440,00	825	7,30	9,30
eoe	p mrt	410,00	710	2,00	2,50
eoe	p mrt	425,00	693	4,70b	7,50
eoe	p mrt	430,00	424	6,30	9,50
eoe	p apr	380,00	945	1,10a	1,00b
eoe	p apr	420,00	514	6,00	7,00
goud	c feb	380,00	1908	4,50b	0,50
hoog	c apr	65,00	624	3,80	3,10a
nll	c aug	116,00	710	1,50a	0,80
nll	c aug	118,00	520	0,90	0,55
nll	p feb	113,00	415	0,35a	0,05
nll	p aug	114,00	505	2,50a	3,10
olie	c feb	210,00	446	2,00	0,10
olie	p feb	210,00	1015	0,30	0,90
olie	p mrt	210,00	584	2,50	3,80
olie	p jul	210,00	388	8,00	10,00
phil	c feb	45,00	625	3,10	2,30
phil	c feb	47,50	2580	0,50	0,10
phil	p feb	47,50	376	0,20	0,40
phil	p feb	50,00	627	2,00	2,80
top5	c feb	790,00	387	5,00	0,10a
x018	c nov	–	1285	3,40	2,75

amsterdam eoe-index	426,86
omzet totaal	71359
omzet calls	47900
omzet puts	23459
open contracten	1864819

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

PUZZELAARS HELPEN BIJ WATERSNOOD!

15 weken puzzelen met totaal ƒ50.250,- aan geldprijzen

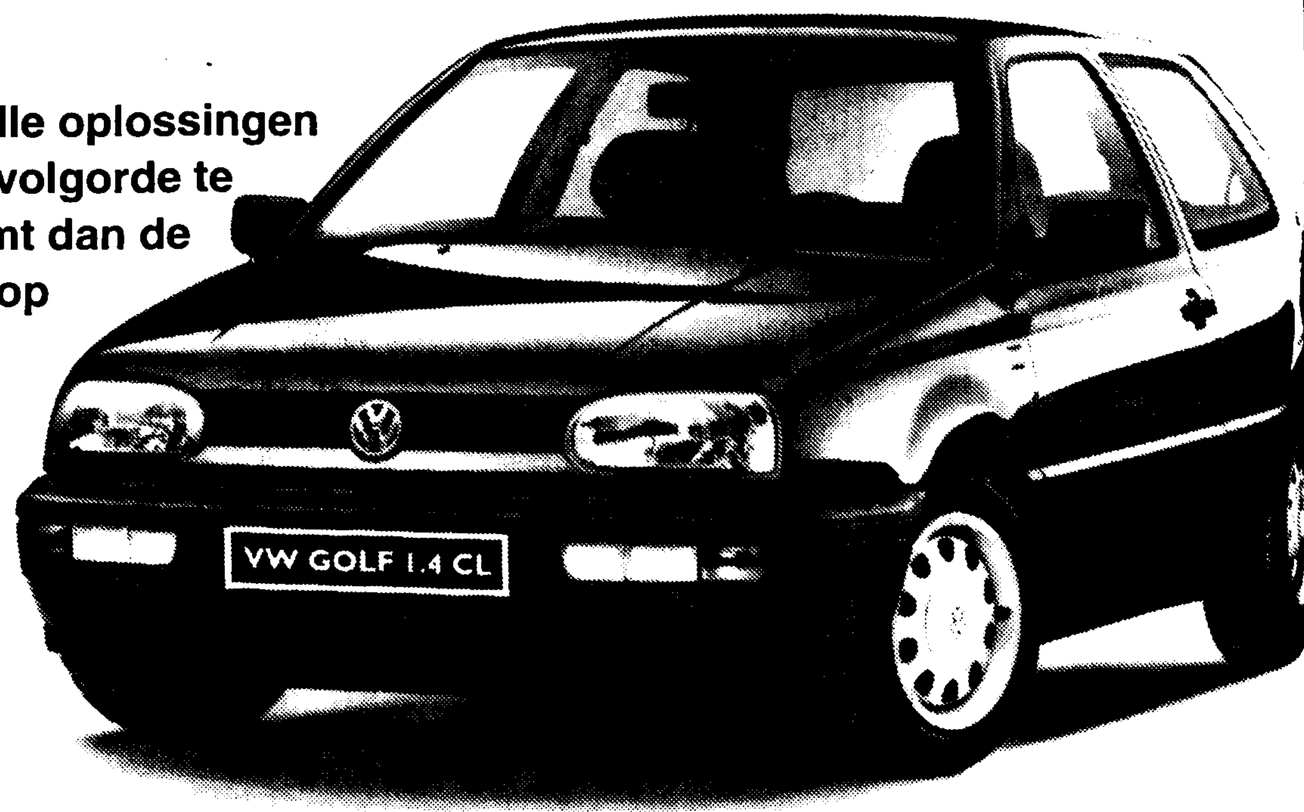
Onder het motto
"We laten elkaar niet in de steek"
puzzelen we vijftien weken lang voor een bijzonder doel. Het leed van duizenden Limburgers, getroffen door de watersnood in december 1993, kunnen we alleen maar via financiële steun verlichten.

Puzzel daarom mee!
Met uw wekelijkse vijf gulden (of meer) steunt u direct het
Nationale Rampenfonds
en maakt u ook kans op deze fantastische geldprijzen!

ƒ100,- ƒ250,- ƒ500,- ƒ1000,-

U bewaart wekelijks de oplossing om straks mee te dingen naar de...

Na 15 weken vragen wij u van alle oplossingen diverse letters in een bepaalde volgorde te zetten. Deze samenstelling vormt dan de eindzin waarmee u kans maakt op deze hoofdprijs...

beschikbaar gesteld in samenwerking met de Zuidlimburgse Volkswagendealers.
Vencken - Heerlen/Sittard/Beek
Caubo - Valkenburg
Nijsten - Bunde
Tasco - Hoensbroek
Ploemen-Schols - Meerssen
Van Straten - Maastricht

Zeg nou eerlijk, zó'n Golf willen we toch allemaal wel in huis hebben!

MEEDOEN IS EENVOUDIG

Om te kunnen meedingen naar de beschikbaar gestelde prijzen moet per bank of giro tenminste VIJF GULDEN zijn overgemaakt of op de briefkaart naast het gewone porto tenminste VIJF GULDEN zijn bijgeplakt. U mag zoveel oplossingen inzenden als u wenst. Alle lezers van het Limburgs Dagblad kunnen meedoen!

PER GIRO OF BANK

Schrijf de oplossing op een giro/bankoverschrijving onder het woord "mededelingen" en maak minimaal VIJF GULDEN over naar:
Puzzelactie Limburgs Dagblad - Postbank 19 75 600
Postbus 1000 - 6400 BA Heerlen.

PER BRIEFKAART

Noteer uw afzender en oplossing aan de linkerkant van de brief-kaart en plak minimaal VIJF GULDEN aan postzegels bij.
Opsturen naar:
Puzzelactie Limburgs Dagblad
Postbus 1000 - 6400 BA Heerlen.

OPLOSSING

De oplossing en de einduitslag zijn gedeponeerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen, die ook de prijstrekkingen verricht. Vergunning voor deze puzzelactie werd verleend door de staatssecretaris van Justitie op 7 januari 1994 onder nummer L.O. 940/002/004.94. Voor inlichtingen kunt u tijdens kantooruren telefonisch terecht onder nummer **0 45 73 93 51.**

WINNAARS VAN PUZZEL 4

Nadat ze bekomen is van de schrik, kan mevrouw Ringens uit Kerkrade uiteindelijk schaterlachend duizend gulden overnemen van Karel van Knippenberg, hoofd PR en Promotie van het Limburgs Dagblad.

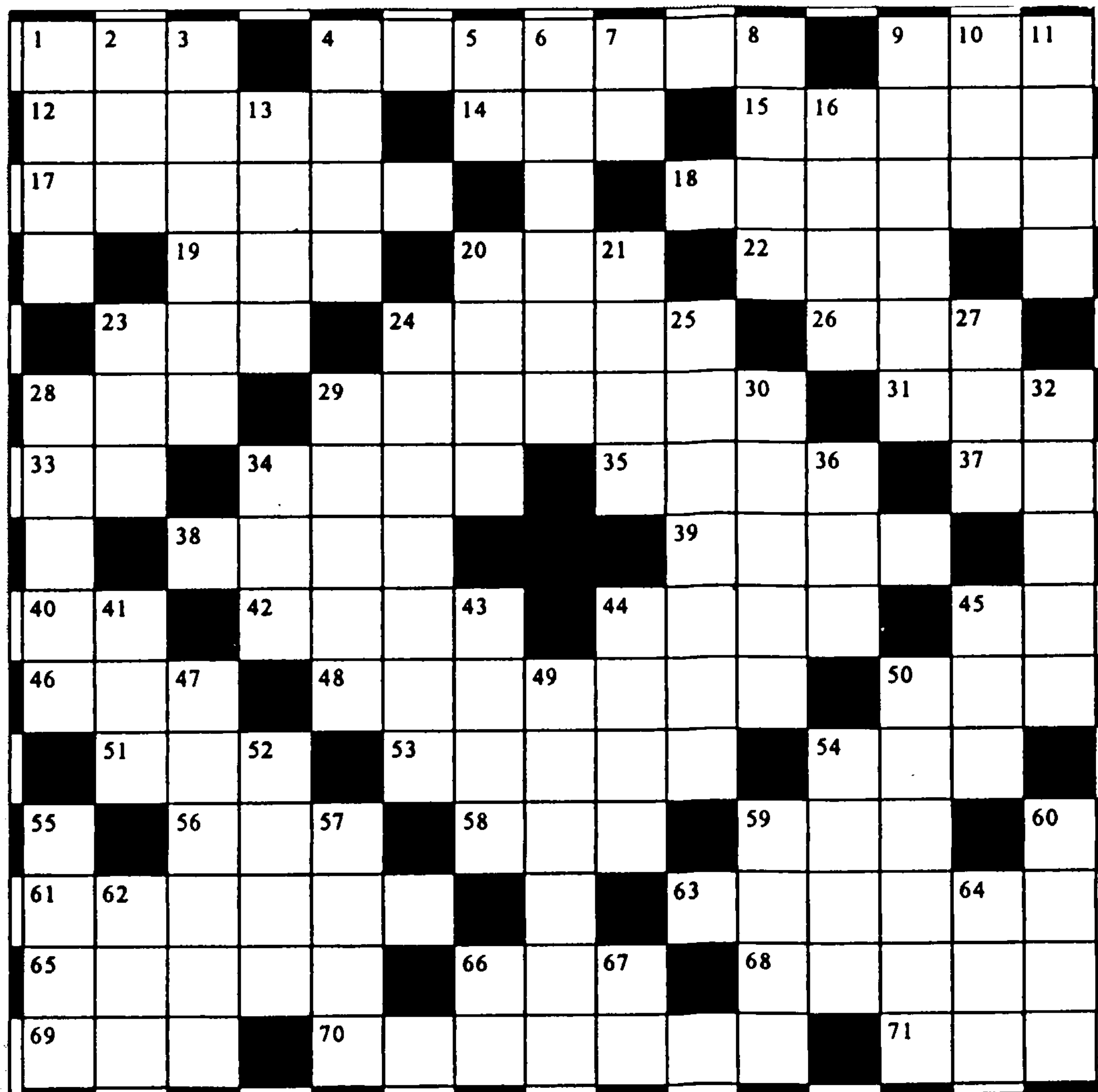

Fam. Henstra-Leunissen,
Barrier 52, Klimmen.
J. Hendriks,
Dormigstraat 19, Landgraaf.

E. den Ronde,
Pelgrimsweg 23, Brunssum.
F.M. Kemmerling,
Prof. Cobbenhagenstraat 20, Kerkrade.
E. Dirks-Segers,
Elsenewal 31, Nieuwstadt.

I. Warrink,
Baron Mackaystraat 57, Heerlen.
E. Christophe,
Grachtstraat 4, Brunssum.
P. Hodiamont,
Schandelerstraat 118, Heerlen.
Fam. Schoonens-Bouwels,
Heemskerkstraat 37, Heerlen.
F.A. Wetzler,
Karel Doormanstraat 78, Landgraaf.
F.J. Zenden,
Hoofdstraat 204, Landgraaf.

Puzzel 6

Horizontaal:
1. verboden Iers leger; 4. kleine knoop; 9. pud-ding; 12. duivel; 14. meisjesnaam; 15. dwalen; 17. offertafel; 18. helder en kalm; 19. ziek (Engels); 20. deel van het oor; 22. vogeleigenschap; 23. zangstem; 24. werkelijk; 26. gesteente; 28. projectieplaatje; 29. marskramer; 31. Nederlandse rivier; 33. slee; 34. fruit; 35. mening (Frans); 37. lager onderwijs; 38. gereedschap; 39. gelijk; 40. zangnoot; 42. plan; 44. plezier; 45. zangnoot; 46. bouwland; 48. rookgerei; 50. masker; 51. voertuig; 53. telwoord; 54. vleessoort; 56. vlokje; 58. wel (Frans); 59. schel; 61. door een las verbinden; 63. duidelijk en zuiver; 65. angst; 66. samentrekking van Rio de Janeiro; 68. nobele; 69. vis; 70. een handtekening zetten; 71. muuropening;

Verticaal:
1. rivier in Duitsland; 2. loopvogel; 3. koning der Hunnen; 4. hard geluid; 5. ons inziens; 6. donderbui; 7. familielid; 8. nobel; 9. bengel; 10. watering; 11. in het jaar (Latijn); 13. mestvocht; 16. plaats in de voormalige Sowjet-Unie; 20. plezier; 21. geliefde van Zeus; 23. houding; 24. strofisch gedicht; 25. verschaffen; 27. dun; 28. Italiaans dichter; 29. barak; 30. verdund gedeelte van tuimelaars en duimen; 32. zuil; 34. vrouwelijk schaap; 36. garnituur; 41. deel van een fuik; 43. stekelig dier; 44. groente; 45. ongeletterd; 47. preekstoel; 49. doodsstrijd; 50. plaats in Gelderland; 52. wijnsoort; 54. hoofdpersoon van een boek; 55. landvoogd; 57. besmettelijke ziekte; 59. lichaamsdeel; 60. boordsel; 62. papegaai; 64. bijbelse figuur; 66. godsdienst; 67. niet even.

OPLOSSING PUZZEL 4: TEDER

Als u de hele puzzel hebt opgelost, moet u de letters in de vakjes met de cijfers 15-46-32-8-56 achter elkaar zetten. U leest dan een woord dat tevens de weekoplossing vormt. U moet dit woord niet alleen insturen maar ook goed bewaren, **samen met het nummer van de puzzel**, want u hebt het nog nodig aan het einde van onze uit vijftien delen bestaande puzzelronde.

BEWAAR ALLE OPLOSSINGEN! DE OPLOSSING VAN PUZZEL 6 MOET VOOR 3 MAART A.S. IN ONS BEZIT ZIJN.

De oplossing van puzzel 5 kunt u nog tot 24 februari inzenden. Volgende week zaterdag publiceren wij de oplossing en winnaars van puzzel 5.

Limburgs Dagblad Regionaal

Zaterdag 19 februari 1994

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Maastricht wijst aanvragen markt gebruikte auto's af

MAASTRICHT - Het Maastrichts college van B en W voelt niets voor een tweedehands automarkt. Twee aanvragers voor deze periodieke markt werden afgewezen. Het gemeentebestuur vindt dat een dergelijke automarkt kan leiden tot ongewenste verkeerssituaties en overlast voor nabij gelegen woonbuurten. Het college denkt bovendien dat een tweedehands automarkt weinig bijdraagt aan de werkgelegenheid in Maastricht.

Volgens B en W zijn er geen geschikte lokaties voorhanden. Bedrijfsterreinen komen niet in aanmerking omdat in- en verkoop van gebruikte auto's als detailhandel aangemerkt wordt. Een automarkt op het parkeerterrein van het Geusseltstadion, zoals een van de aanvragers voorstelde, werd zonder meer afgewezen omdat voor het gebied andere plannen in ontwikkeling zijn. Hier zijn zowel een sporthotel als een aantal kleinere, milieuvriendelijke bedrijven gepland.

Een andere reden om de automarkt uit Maastricht te weren is de bezorgdheid over ongewenste neveneffecten zoals criminaliteit. Navraag bij de gemeente Utrecht wees uit dat bij dergelijke automarkten permanente aanwezigheid van politie en bewakingsdiensten vereist is.

Opschudding in Beek over gratis zwemmen

Van onze verslaggever

BEEK - In Beek is beroering ontstaan over het dagelijks gratis zwemuurtje voor burgemeester, wethouders, raadsleden, ambtenaren en personeel van brandweer en politie. Dat burgemeester A. van Goethem sinds jaar en dag gebruik kan maken van het zwembad wanneer hij dat wil, wordt hem door Beekse ouders niet in dank afgenomen. Zij bieden begin volgende week tenminste tachtig handtekeningen aan tegen de nieuwe tarieven van het nieuwe zwembad 'De Haamen'.

'Waarom mogen ambtenaren gratis zwemmen, terwijl de ouders van zwemleerlingen en alle andere gewone mensen meer moeten betalen,' vragen de ouders zich in een protestbrief af. Opmerkelijk is dat W. Fluijt, voorzitter van het bestuur van de exploitatiestichting van sportcomplex 'de Haamen' niets weet van het zwemmen van ambtenaren, maar ook dat hij daar principieel tegen is. „Ik heb niets tegen zwemmende ambtenaren, maar ik wil wel voor iedere gebruiker een tarief zien. Pro-deo zwemmen is het begin van ellende. Daar krijg je altijd vragen achteraf over." Fluijt heeft tot dusver nog geen geld van de gemeente gezien.

En dat is niet zo vreemd want volgens gemeentesecretaris J. Jurgens is er een afspraak dat het dagelijkse zwemuurtje gratis is. „Een soort secundaire arbeidsvoorwaarde," vult de gemeentevoorlichter aan.

Een heel ander verhaal is het zwemmen van de burgemeester. Volgens Fluijt geniet Van Goethem dit privilege al sinds jaar en dag. „Daar heeft het nieuwe bestuur niets aan willen doen. Dat soort dingen ligt zo gevoelig. „Persoonlijk zou ik liever in de Maas gaan zwemmen."

Voor zover bereikbaar reageerden Beekse politici verschillend op het gratis zwemmen. C. Vorstenbosch van de Nieuwe Democraten noemt de gang van zaken 'oneerlijk' en zegt in het verleden hierover al eens aan de bel te hebben getrokken, maar toen kwam geen reactie. A. van Tilburg, de stem van de oppositie, ziet geen bezwaren. „De ambtenaren komen tenminste fit op hun werk en bovendien is er geen toezicht zodat er geen kosten aan verbonden zijn." M. Bocken van Progressief Beek vindt dat de nieuwe tarieven te hoog zijn. Zij stemt 'blanco' over het gratis zwemmen, wat volgens haar een futiliteit is.

Duizenden liters mestvocht in riool

HEERLEN - Duizenden liters mestvocht zijn donderdagavond in Heerlen uit een vrachtwagencombinatie in het riool gestroomd. De vrachtwagen van een Brabants bedrijf was geladen met vijftien kubieke meter paardemest en stond op industrieterrein De Koumen. Waarschijnlijk is te veel bezinksel in de container terecht gekomen, waardoor deze ging lekken. De brandweer moest eraan te pas komen om het lekkende vocht in te dammen. De chauffeur kon niet worden opgespoord. Na overleg met het Zuiveringschap Limburg werd besloten om het vijf- tot achtduizend liter uitgestroomde vocht te laten afvloeien in het riool. Het Zuiveringschap zal zonodig extra maatregelen nemen in de waterzuiveringsinstallatie. De milieupolitie heeft monsters van het mestvocht genomen en maakt proces-verbaal op.

Bisschop Wiertz in eerste vastenbrief:

'Wereld heeft nood aan zingeving en richting'

DOOR JAN VAN LIESHOUT

ROERMOND - „Deze wereld heeft nood aan zingeving en richting." Tot die vaststelling komt de bisschop van Roermond, mgr. Frans Wiertz, in zijn eerste vastenbrief, die dit weekeinde (in verkorte vorm) in alle katholieke kerken en kapellen van het bisdom Roermond zal worden voorgelezen. De rode draad in de brief is de betekenis van de nieuwe katechismus en daarmee samenhangend het belang van de katechese.

'In de loop van dit jaar', aldus de bisschop, verschijnt de Nederlandse vertaling van de nieuwe katechismus, die in 1992 in Rome is gepresenteerd. De eindredactie heeft prof. dr. Jan Ambaum, lid van de Internationale Theologencommissie en president van het kerkelijk academisch instituut voor huwelijk en gezin te Kerkrade.

Volgens de perschef van de Nederlandse bisschoppenconferentie, drs. Joep Mourits, behoeft de Nederlandse vertaling nog de goedkeuring van Rome. „De nieuwe katechismus wil een voedingsbodem zijn voor ons geloof," schrijft de bisschop van Roermond.

„U weet allemaal dat het voor het geloof vandaag niet zo'n gemakkelijke tijd is. Met een beeld zouden we kunnen zeggen: de boom van het geloof staat een beetje verloren in de grote stad, die onze hedendaagse wereld is. Er zijn zoveel verschillende opvattingen in die stad dat de boom van het geloof uit de belangstelling raakt.

Soms lijkt het alsof hij aan de rand van de samenleving langzaam verdort. Er valt nogal wat zure regen. En de lucht is erg vervuild rond de boom van het geloof. Hij krijgt bijna geen zuurstof meer en zijn wortels geen voeding."

Mgr. Wiertz ziet in de nieuwe katechismus, herschreven in de taal van deze tijd, 'een ideale aanleiding om ons geloofsleven te herbronnen'.

Daarmee samenhangend zal het bisdom 'op termijn een reeks nieuwe initiatieven' op het gebied van de katechese nemen. De parochie zal daarbij 'een steeds belangrijker rol spelen'. „Katechese is een taak van ons allemaal," vindt de bisschop van Roermond.

● *De verstandelijk gehandicapten van Huize Op de Bies in Landgraaf hadden het zelf uitgezocht: een mini-geluidsorgel en een trilschijf. Deze twee cadeaus werden gisteren de bewoners overhandigd door Leo Dautzenberg, André Broeks en Hub Hermans van de afdeling Vervroegde Pensioenen van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds in Heerlen. „Vorig jaar hebben we de bewoners van Op de Bies blij gemaakt met een partij knuffeldieren," zegt Hub Hermans. „Nu hadden we wat meer geld ter beschikking, namelijk duizend gulden, om ze te verrassen." Het geld komt uit de zogeheten koperpot van het ABP. „Een welkome aanvulling op onze spelattributen," vindt Mieke Vankan, hoofd van de sector bezigheidsactivering Op de Bies. Op de foto speelt Frank als eerste pupil van Huize Op de Bies een deuntje op het nieuwe mini-geluidsorgel.* Foto: FRANS RADE

Veel tips over moord bejaard echtpaar Venlo

VENLO - Om alle informatie die over het vermoorde bejaarde echtpaar Sjeng (78) en Ferda (80) van Rijn uit Venlo is binnengekomen te verwerken, is gisteren het politieteam dat de moord onderzoekt, uitgebreid. Het team bestaat nu uit 25 mensen. Over het motief voor het misdrijf tast de politie nog steeds in het duister. Volgens woordvoerder Hans van Kruchten van de politie Limburg-Noord zijn er geen aanwijzingen dat het om een roofmoord ging. Hij ontkent dat het onderzoek op dood spoor zit. „De gouden tip hebben we nog niet gekregen, maar we hebben nog altijd goede hoop dat we de dubbele moord op kunnen lossen."

Hardnekkige geruchten dat de 44-jarige zoon meer weet van de dubbele moord op zijn bejaarde ouders, missen volgens Van Kruchten elke grond van waarheid. De zoon trof zijn ouders vorige week in de nacht van dinsdag op woensdag dood aan, nadat hij thuiskwam van een avondje carnaval vieren.

Afgelopen donderdag kamde de Mobiele Eenheid een bosgebied uit in de buurt van de Klagenfurtlaan waar het vermoorde echtpaar woonde. De politie hoopte daar het moordwapen te vinden, maar dat gebeurde niet. Wel werden enkele spullen gevonden die nu nader worden onderzocht. Van Kruchten wil niet kwijt om welke zaken het precies gaat.

Dode gevonden in hoteltuin

VALKENBURG - In de tuin van een Valkenburgs hotel heeft de politie gistermorgen het stoffelijk overschot van de 76-jarige Frans Bours uit Valkenburg gevonden. Lijkschouwing heeft uitgewezen dat de man een natuurlijke dood is gestorven. De politie kreeg rond half tien de melding binnen, dat er was ingebroken in hotel Astoria aan de Geneindestraat. Toen een patrouille ging kijken vonden ze in de achtertuin van het hotel, dat in het winterseizoen gesloten is, de dode man. Deze bleek al enige tijd geleden te zijn overleden.

Tevens werd geconstateerd dat was ingebroken in het hotel. Vermoedelijk zijn de daders door het inbraakalarm gestoord en er via de haag aan de achterkant van het hotel vandoor gegaan. De Valkenburgse politie startte direct een grootscheeps onderzoek omdat het ontzielde lichaam van de man was aangetroffen. Na verloop van tijd bleek dat het de 76-jarige Valkenburger betrof. In Valkenburg was hij geen onbekende omdat hij vroeger exploitant was van café-restaurant Hazelerhof. Hij was woensdag voor het laatst gezien. Volgens de politie staat al vast dat er geen sprake is van een misdrijf.

Particulier initiatief moet ambtenaren verdringen

'Heerlense cultuur hangt te veel af van gemeente'

Van onze verslaggever

HEERLEN - „In Heerlen zijn veel culturele festivals. Iedereen doet enthousiast mee, veel winkelpubliek komt een kijkje nemen, reuzegezellig. Maar als de gemeente niet het voortouw neemt, gebeurt er veel te weinig. Dat moet veranderen."

Volgens wethouder Jo Evers komt het nu nog te veel voor dat ambtenaren de hele dag met portofoons rondlopen om bijvoorbeeld het Intercultureel Festival of de Kunstenmarkt te regelen.

„Waar we naartoe moeten, is dat particulieren met ideeën komen en verantwoordelijk zijn voor de organisatie. De gemeente dient zich te beperken tot het voorwaarden scheppen, bijvoorbeeld door subsidiëring."

Evers geeft hiermee de rode draad aan van de concept-nota, die de vijfentwintig jaar oude cultuurnota moet vervangen. Daarmee zou een einde komen aan veel politiek geharrewar in de Heerlense politiek.

Evers zegt er letterlijk buikpijn van te krijgen. Hij vindt dat de nota er nu door moet. „We hebben hem in de commissie cultuur kort besproken en alle fracties de gelegenheid geboden schriftelijk te reageren. Slechts het CDA heeft daar gebruik van gemaakt."

„Er zijn twee inspraakavonden geweest. Bovendien is de nota in het cultureel café aan de orde geweest. Al die informatie is in het nieuwe concept verwerkt. Men kan ons onmogelijk onzorgvuldigheid verwijten."

Evers vindt dat in de nota duidelijke keuzes worden gemaakt. „Er is twintig miljoen beschikbaar voor onder meer de bouw van een Muzisch Centrum en een poppodium, de Stadsgalerij krijgt er ruimte bij voor de Aad de Haas-collectie. Het zomerfestival Cultura Nova krijgt jaarlijks een halve ton."

De gemeente Heerlen kan op cultuurgebied beslist niet achterover leunen, erkent Evers. „In Maastricht gaat het allemaal vanzelf. De gemeente levert wat dranghekken en int vervolgens een smak geld van het Preuvenemint. Mijn Maastrichtse collega Leenders was verwonderd dat wij zo veel voor jongerencultuur willen doen. 'Jongeren? Die kom ik tegen in het café,' was zijn reactie."

Waarmee Evers maar wil aangeven dat studenten- en cafêstad Maastricht een veel 'spontanere' cultuur kent. „Wat wij in Heerlen dringend nodig hebben, is meer gezellige cafés in het centrum en meer plaatsen waar je goedkoop kunt eten."

Op het grote publiek heeft de wethouder van cultuur echter nauwelijks te rekenen. De gemiddelde Heerlenaar, zo blijkt uit een recente enquête, vindt niet dat er meer geld besteed moet worden aan cultuur. Van veertig procent mag het zelfs een onsje minder. „Daar ben ik wel een beetje van geschrokken."

CD beklaagt zich bij burgemeester

MAASTRICHT - Voorzitter Alex Schijns van de Limburgse Centrumdemocraten heeft burgemeester Ph. Houben van Maastricht gevraagd om politiebescherming als maandag in deze stad een politieke markt wordt gehouden. Schijns zegt tweemaal telefonisch bedreigd te zijn met de mededeling dat zijn leven gevaar loopt als de Centrumdemocraten naar de politieke markt komen. Tevens heeft hij zijn beklag gedaan over het overplakken van verkiezingsaffiches van de Centrumdemocraten op aanplakborden. Hij zegt op 16 februari in Maastricht zelf geconstateerd te hebben dat GroenLinks, de Seniorenpartij en Solidariteit'93 hun eigen affiches op die van de CD plakten. De burgemeester wordt gevraagd daarvan proces verbaal op te maken.

Beroep Penn uitgesteld

MAASTRICHT - De beroepsprocedure van hartchirurg prof. dr. Olaf Penn tegen het Academisch Ziekenhuis Maastricht is op verzoek van zijn raadsman uitgesteld. Het beroep zou aanstaande maandag dienen, maar is nu verplaatst naar 26 april. Penn bestrijdt voor de rechter zijn ontslag als hoofd van de afdeling cardio-pulmonale chirurgie. Het Maastrichtse ziekenhuis zei Penn vorig jaar ontslag aan, na een reeks van conflicten over de organisatie van de afdeling. Penn werd de toegang tot het ziekenhuis ontzegd. In afwachting van de uitkomst van de bodemprocedure bepaalde de rechter echter dat het AZM Penn weer moest toelaten, zij het alleen als hartchirurg en niet als hoofd van de afdeling. Over terugkeer in die laatste functie, die voorlopig wordt waargenomen door hartchirurg drs. K. Prenger, moet de rechter zich in april uitspreken.

Geld inzameling voor ontploffing

EIJSDEN - De inwoners van Eijsden laten hun dorpsgenoten Guido en Carin Peerboom, die afgelopen dinsdag hun toekomstige woonhuis zagen ontploffen, niet in de kou staan. Onder de naam 'Het zal je maar gebeuren' is razendsnel een actiecomité opgericht dat de komende tijd geld gaat inzamelen voor het gedupeerde echtpaar. In elk Eijsdens woonhuis wordt een brief verspreid, met daarin de oproep geld te storten op een speciale rekening. De Peerbooms hebben de financiële steun hard nodig want hun woning was op het moment van de ontploffing nog niet verzekerd. Mensen die Guido en Carin Peerboom financieel willen ondersteunen kunnen hun bijdrage storten op nr.11.50.37.500 Rabobank Eijsden ten name van het comité 'Het zal je maar gebeuren'.

Limburgse scouts naar Jamboree

MAASTRICHT - Zo'n 120 Zuidlimburgse scouts zullen deelnemen aan de Wereld Jamboree die volgend jaar in Dronten zal plaatsvinden. De organisatie denkt dat er in totaal dertigduizend jongeren uit de hele wereld naar Flevoland zullen komen. De Wereld Jamboree vindt plaats onder het thema 'Future is now' en duurt van 1 tot en met 11 augustus. Ongeveer 3500 vrijwilligers zullen op het Jamboreeterrein een stad bouwen met alle voorzieningen zoals winkelcentra, een ziekenhuis en restaurants. De aangemelde Zuidlimburgse scouts zijn uit Maastricht, Kerkrade en Hoensbroek. Plaatsen als Heerlen, Sittard, Landgraaf, Geleen en Brunssum leveren geen deelnemers aan de Wereld Jamboree. De laatste Wereld Jamboree in ons land was in 1937. Toen werd Vogelenzang/Bloemendaal als lokatie aangewezen. In Dronten zullen volgend jaar scouts uit 120 landen aanwezig zijn.

†

Veel te jong, met nog zoveel plannen, is plotseling van ons heengegaan, mijn man, onze vader, schoonvader, mijn opa, zoon, onze broer, schoonbroer, oom en neef

Jean Starren

echtgenoot van

Ria de Meijer

Hij overleed in de leeftijd van 62 jaar.

Heerlen: M.C. Starren-de Meijer
Heerlen: Mieke Notebors-Starren
Huub Notebors
Kim
Heerlen: Jack Starren
Maastricht: mevr A.C.A. Starren-Crijns
Familie Starren
Familie De Meijer

6411 DL Heerlen, 18 februari 1994,
De Hougsien 48.

De crematieplechtigheid zal plaatsvinden op dinsdag 22 februari om 10.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in het crematorium, waar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondwake, voorafgegaan door het rozenhoedje, maandag om 18.15 uur in de kerk van de H. Franciscus van Assisie te Heerlen, Laanderstraat.

De overledene is opgebaard in uitvaartcentrum Dela, gelegen aan de Grasbroekerweg 20 te Heerlen, alwaar gelegenheid is tot afscheid nemen zondag van 14.00 tot 15.00 uur en maandag na de avondmis.

Zij die geen persoonlijke kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van ons lid van de bestuurscommissie en onderhoudscommissie

Jean Starren

Zijn inzet en betrokkenheid zullen wij zeer missen.
Wij wensen zijn familie veel sterkte toe.

Vereniging van Eigenaars Corioveste 1 Heerlen

---

†

Na een leven van eenvoud je, gesterkt door het h. oliesel, in de leeftijd van 85 jaar, van ons heengegaan

Marieke van de Bergh

In dankbare herinnering:
C. Boumans-Claessen
A. Quekel-Claessen
W. Quekel
C. Claessen
H. Claessen
T. Claessen-Meteclaess
kinderen en kleinkinderen

Heerlen, 18 februari 1994.
[illegible]

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op woensdag 23 februari a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van de Berg Carmel te Schaesberg-Leenhof, waarna aansluitend de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De avondmis tot intentie van de dierbare overledene vindt dinsdag 22 februari om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk plaats.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Spoorsingel 4 te Heerlen, dagelijks van 18.00 uur tot 18.30 uur.

Wij zijn dankbaar voor de liefdevolle verzorging die haar in het bejaardenverzorgingstehuis De Regenboog te Heerlen is gegeven.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Achter de pijn van ons verdriet
schuilt de glimlach van de herinnering.

Met groot verdriet, maar tevens vol dankbare herinneringen [illegible] voor haar [illegible] en [illegible] voor ons allen, na te zijn gesterkt door het h. sacrament der zieken, [illegible] op 86-jarige leeftijd, [illegible] moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder en zus

Tio Teng Hwa

weduwe van

Victor M. Snackey

[illegible]

---

†

Bedroefd maar dankbaar voor alles wat hij voor ons gedaan en betekend heeft geven wij u kennis dat heden, na een liefdevolle verzorging in het bejaardentehuis Firenschat, voorzien van de genademiddelen der H. Kerk van ons is heengegaan mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, schoonbroer, oom en neef

Hein Schlechtriem

echtgenoot van

Anna Hubertina Blom

Hij overleed na een kortstondige ziekte in de leeftijd van 78 jaar.

De bedroefde familie:
Kerkrade: mevrouw A.H. Schlechtriem-Blom
Bocholtz: Leni en Hein Vliegen-Schlechtriem
Bocholtz: Piet en Bertien Schlechtriem-Wouters
Bocholtz: Clara en Jan Deguelle-Schlechtriem
Kerkrade: Huub en Ciska Schlechtriem-Coerver
Bocholtz: Annie en Jo Bouman-Schlechtriem
en al zijn kleinkinderen
Familie Schlechtriem
Familie Blom

Bocholtz, 18 februari 1994
Corr.-adres: De Baan 61, 6351 BJ Bocholtz

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op woensdag 23 februari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk H. Jacobus de Meerdere te Bocholtz.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

De rozenkrans wordt maandag 21 februari a.s. gebeden om 18.45 uur waarna aansluitend de avondmis te zijner intentie in voornoemde kerk.

De overledene ligt opgebaard in het mortuarium Dr. Ottenstraat 66 te Simpelveld. Bezoek van 18.00 tot 19.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Heel bijzonder, heel gewoon,
gewoon een heel bijzonder mens.

Na een lang leven vol eenvoud, goedheid en behulpzaamheid overleed in alle rust onze zus en schoonzus

Lucie Aelmans

Zij ging van ons heen op de leeftijd van 85 jaar, voorzien van de h.h. sacramenten, in haar eigen, vertrouwde omgeving bij haar zus Marie, waarmee zij 45 jaar samenwoonde.

Susteren: Leonie [illegible]-Aelmans
Spaubeek: Giel Aelmans
Dina Aelmans-J[illegible]
Spaubeek: Marie [illegible]-Aelmans
Haelen: Zr. [illegible] (Roos Aelmans)
Heel: Leo Aelmans
en alle [illegible]

6176 AE Spaubeek, 17 februari 1994.
Dorpstraat 138.

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op maandag [illegible] om 11.00 uur [illegible] Laurentiuskerk te Spaubeek.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

Zaterdagavond om 19.00 uur wordt de avondmis gehouden in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van Uitvaartcentrum [illegible], Prins Mauritslaan 5 te Beek; bezoek dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Mochten wij nog iemand vergeten zijn, dan hopen wij dat deze annonce als zodanig wordt beschouwd.

Wij zullen

Tant Sietje A[illegible]

erg missen.
Bijna onzichtbaar wa[illegible]
weid.

Kinder[illegible]
Do[illegible]
Mari[illegible]

---

†

Dankbaar voor alles wat zij steeds voor ons heeft gedaan is na een dapper en geduldig gedragen lijden toch nog onverwacht van ons heengegaan mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, schoonzuster, tante en nicht

Johanna Gerards

echtgenote van

Peter Joseph Meens

Zij overleed in de leeftijd van 77 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Landgraaf: P.J. Meens
Landgraaf: Hein en Gerda Meens-Verheijen
Landgraaf: Jo en Tiny Meens-Triepels
Landgraaf: Jef en Marian Meens-[illegible]
Landgraaf: Jenny en Heinz Schelte-Meens
Landgraaf: Harry en Lea Meens-Arets
Landgraaf: Wim en Marion Meens-Roelofs
Landgraaf: Jan en Tony Meens-Huybregts
Landgraaf: Frans en Yvonne Meens-Schetters
en haar kleinkinderen
Familie Gerards
Familie Meens

6371 XJ Landgraaf, 17 februari 1994
Frans Tychonstraat 14

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 21 februari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Familie te Schaesberg, [illegible], waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.-k. begraafplaats aan de [illegible] te Schaesberg.

Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Moeder wordt bijzonder herdacht in de h. mis van [illegible] februari om 11.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer van Lindeman uitvaartcentra, Heisterweg 22 te Nieuwenhagen dagelijks van 18.45 uur tot 19.30 uur.

Voor vervoer kerk - begraafplaats v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Enige en algemene kennisgeving voor Spaubeek, Schinnen, Puth en Sweikhuizen

Hij was vol vertrouwen in een opnieuw samenzijn met mam.
Bedroefd geven wij kennis van het heengaan van onze zorgzame pap, opa, broer, zwager, oom en neef

Wiel Riga

weduwnaar van

Bertine Jeurissen

Hij overleed in de leeftijd van 78 jaar.

Mali (Afrika): Jozef en Emily Riga-Bisnar
Munstergeleen: Frans en Marlies Riga-Meels
Heerlen: Albert en Leny Riga-Kampert
Sweikhuizen: Louis en Hilde Riga-Backes
Spaubeek: Leonie en Pierre Muijtjens-Riga
Oerle: José en Jan Cobben-Riga
Spaubeek: Harrie en Mary Riga-Herberighs
Rotterdam: Mariet Riga
Maastricht: Gérardine Riga
Maasmechelen: Jeannie en Henk Lutgens-Riga
en zijn kleinkinderen:
Leilani, Arnold, Alvin, Erwin, Sander, Loek, Joris, Caspar, Thomas, Carina, Christian, Myriam, Stefan, Judith, Erik, Renée, Anne, Ingrid, Roland, Lara, Kiki, Maurice, Natascha, Lovely †
Familie Riga
Familie Jeurissen

6176 AB Spaubeek, 18 februari 1994,
Dorpstraat 81.

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 22 februari om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Laurentius te Spaubeek, waarna aansluitend de begrafenis op de begraafplaats te Sweikhuizen.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

Maandagavond om 19.00 uur wordt de h. mis opgedragen in de parochiekerk van de H.H. Dionysius en Odilia te Sweikhuizen.

Pap is thuis opgebaard.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van de heer

T.G.M. Riga

De heer Riga was bijna 20 jaar onafgebroken raadslid van de voormalige gemeente Schinnen. Gedurende deze 20 jaar was hij tevens werkzaam als wethouder.

Wij uiten onze dankbaarheid voor de vele verdiensten die hij aan de gemeenschap heeft bewezen.
Zijn gedachtenis zal steeds in onze herinnering blijven voortbestaan.
Wij wensen de familie veel kracht en sterkte toe in deze voor haar moeilijke tijd.

Gemeentebestuur en personeel van de gemeente Schinnen

Schinnen, 18 februari 1994.

---

†

Bedroefd, maar in het besef dat hem [illegible] gegeven, hebben wij afscheid moeten nemen van [illegible] man, onze pap, schoonvader, opa, broer en schoonbroer

[illegible] Joseph Vinken

echtgenoot van

Maria Anna Senden

Hij overleed op de leeftijd van 77 jaar.

[illegible]

17 februari [illegible]
Honigmannstraat [illegible]

De plechtige uitvaartdienst [illegible] februari 1994 om 11.[illegible] aansluitend [illegible] te [illegible].

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk vanaf [illegible] uur.

[illegible] gehouden op dinsdag 22 februari a.s. om 18.30 uur in voornoemde kerk.

Pap is opgebaard in het mortuarium van de Verpleegkliniek te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar dagelijks van 14.00 tot 16.00 uur.

Onze speciale dank gaat uit naar het personeel van afdeling 6 van de Verpleegkliniek A te Heerlen alwaar hij bijna 7 jaar met grote toewijding werd verzorgd.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat zij ons tijdens haar leven heeft gegeven, hebben wij afscheid moeten nemen van onze goede zuster, schoonzuster, tante en nicht

Bertha Moors-van Dommelen

echtgenote van wijlen

Theo Moors

Zij overleed, voorzien van het h. sacrament der zieken, in de leeftijd van 71 jaar.

Grevenbicht: [illegible]
Grevenbicht: [illegible]
Rosmalen: [illegible]

Grevenbicht, 18 februari 1994,
Beekstraat 25.
Corr.adres: Pastoorsheuvel 13,
6127 AM Grevenbicht.

De plechtige eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op woensdag 23 februari a.s. in de parochiekerk van de H. Catharina te Grevenbicht om 10.30 uur.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.00 uur in [illegible] de kerk.

Wij zullen haar gedenken in het rozenkransgebed, gevolgd door de avondmis, op dinsdag 22 februari a.s. om 18.[illegible] uur in bovengenoemde kerk.

Liever geen bezoek aan huis.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel [illegible] Sittard; bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.[illegible] uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen [illegible] annonce als zodanig te beschouwen.

Bedroefd, maar dankbaar voor wat hij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat heden, in zijn eigen vertrouwde omgeving, van ons is heengegaan mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, lieve opie, broer, schoonbroer, oom en neef

Mathieu Wiertz

Begiftigd met de pauselijke onderscheiding
Pro Ecclesia et Pontifice
Erekerkmeester St.-Augustinuskerk

echtgenoot van

Bertha Boumans

Gesterkt door het h. sacrament der zieken overleed hij op 71-jarige leeftijd.

Geleen: Bertha Wiertz-Boumans
Geleen: Marianne Schreuder-Wiertz
Henk Schreuder
Petra en Niek
Geleen: Agnes Stevens-Wiertz
Phon Stevens
Astrid, Irene, Sonja
Geleen: Jan Wiertz
Liselotte Wiertz-Versterman
Cécile, Veronique, Paul
Helmond: Wim Wiertz
Riet Wiertz-van Daal
Heidi en John
Esther en Joop
Schinnen: Frans Wiertz
Geertje Wiertz-Kusters
Ralf, Saskia
Geleen: Leo Wiertz
Claire Wiertz-Schepers
Anouk, Jeroen
Geleen: Nico Wiertz
Monique Wiertz-Ohlenforst
Dimitri, Ivez
Familie Wiertz
Familie Boumans

6161 GZ Geleen, 17 februari 1994
Annastraat 38

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben dinsdag 22 februari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St.-Augustinus te Lutterade-Geleen, gevolgd door de begrafenis op het parochiekerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijke condoléances vanaf 10.30 uur.

Mede tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen, maandag 21 februari om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1 te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.[illegible] uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van

Mathieu Wiertz

[illegible] er van Wiertz Bijenwas.
[illegible] aken

Annastraat 38 te Geleen

en

Morte l 3 te Born

[illegible] 22 februari de gehele dag gesloten.

Enige en algemene kennisgeving

†

Eens zal ik tot U zingen in de
dageraad van een andere wereld.
Ik heb U eerden aanschouwd,
in het licht van de aarde,
in de liefde van mensen.

[illegible] onzegbaar veel verdriet geef ik u kennis dat na een ernstige ziekte van mij is heengegaan op de leeftijd van 58 jaar, voorzien van het [illegible] der zieken mijn lieve echtgenoot en trouwe levensgezel gedurende 23 fijne jaren

Frans Lambrichs

echtgenoot van

Margriet Moll

De diepbedroefde familie:
Bunde: M. Lambrichs-Moll
Schin op Geul: G. Moll-Heyligers
Maastricht: Jaap en Ans Moll-Genders
Bunde: familie Janssen-Lambrichs
Boxmeer: familie Lambrichs-Dreissen
Elsloo: familie Lambrichs-Leusberg
Neerbeek: familie Sweesaardt-Lambrichs
Bunde: familie Leusberg-Lambrichs

6241 NV Bunde, 18 februari 1994.
Wonkelestraat 14.

De plechtige uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatshebben op dinsdag 22 februari om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Agnes te Bunde.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven zal er geen condoleren zijn.

Voor de zielerust van de overledene zal op maandag om 19.15 uur de avondwake worden gehouden in voornoemde kerk, voorafgegaan door de Maria-novene.

U kunt thuis afscheid nemen van Frans op zondag van 18.00 tot 19.[illegible] uur.

Verder liever geen bezoek aan huis.

Met grote verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van onze kerkmeester

Frans G. Hinzen

[illegible] inzet en opgewektheid zullen altijd in onze herinnering blijven.
[illegible] zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen [illegible] sterkte toe in deze voor hen moeilijke dagen.

Directie en medewerkers
Juwelier Coenen

Jaardienst

Het is al weer een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van onze vader, schoonvader en opa

Franz Rook

De plechtige jaardienst zal gehouden worden [illegible] februari om 19.00 uur in de H. [illegible] te Nieuwenhagen.

Kinderen en kleinkinderen

Mans 'bouwde' industrieterrein Dentgenbach vol

'Ik vertrek met grote weemoed uit Kerkrade'

● *Burgemeester J. Mans en echtgenote Mariet Mans-Gijsen, geflankeerd door de dochters Catelijne en Daniëlle.*

Foto: FRANS RADE

Van onze verslaggever

KERKRADE – „Ik ga vreselijk enthousiast naar Enschede, maar vertrek ook met grote weemoed uit Kerkrade. Ik heb hier bijna zes jaar lang met veel plezier gewerkt. Ik krijg nu de kans om nog een keer een stap te maken," aldus een glunderende Jan Mans, tot half april nog burgervader van Kerkrade.

Zelf wist hij natuurlijk al langer dat de benoeming tot burgemeester van Enschede eraan zat te komen, maar het bevestigende telefoontje gistermiddag was toch nog een verrassing. Huize Mans was dan ook in rep en roer. De voorbereidingen voor een informele receptie waren in volle gang. Tussen het beantwoorden van telefoontjes van pers, zijn voorganger en zijn collega uit Hengelo geniet hij van een pilsje. Intussen worden de eerste cadeaus binnengebracht.

Met zijn overstap naar Enschede maakt Mans een grote kans om over vier jaar nog een keer een promotie te maken. Burgemeester van de dubbelstad Twente, bestaande uit de huidige steden Enschede en Hengelo. „Er ontstaat dan een nieuwe situatie, maar ik zou liegen als ik daarvoor niet in aanmerking wens te komen. Als het lukt, wordt het toch de vijfde stad van Nederland," zegt de 53-jarige Mans, die gezien zijn leeftijd nog net in aanmerking zou komen voor die functie. Hij zal de komende vier jaar moeten gaan bouwen aan de totstandkoming van de dubbelstad. „Maar met die problematiek heb ik hier ook al te maken gehad: Kerkrade en Herzogenrath."

Het is niet de enige parallel die tussen Kerkrade en Enschede te trekken is. Mans: „Beide steden liggen in een grensgebied, hebben te maken met Duits achterland. Ze hebben ook eenzelfde economische achtergrond. Hier in Limburg de mijnsluiting, in Twente de teloorgang van de textielindustrie. In beide gevallen een eenzijdige economie die grote gevolgen voor de werkgelegenheid had."

Jan Mans aarzelt geen moment als hem wordt gevraagd twee prestaties te noemen die Kerkrade tijdens zijn ambtsperiode heeft bereikt. „Dat we erin geslaagd zijn industrieterrein Dentgenbach, toch een grote lege vlakte die een blok aan het been was van Kerkrade, vol te bouwen. Daar ben ik erg trots op. Verder vind ik dat we het imago van Kerkrade verbeterd hebben. Het is niet langer dat stadje weggedrukt in het Zuiden."

De toekomstige burgemeester van Enschede zegt het jammer te vinden dat hij door zijn overstap het proces van verzelfstandiging van het werkvoorzieningsschap niet kan afronden, ook al verloopt dat uiterst moeizaam. „Als ik eenmaal ergens mijn tanden in heb gezet, wil ik het ook afmaken."

'Tindemans liegt niet, maar spreekt ook niet de waarheid'

Lof voor enquête krant

DOOR EGBERT HANSSEN

MAASTRICHT – „Moedig dat jullie het wèl hebben aangedurfd". Dat zegt voorzitter Ger Brouns van de stichting Brandend Hart in een reactie op de enquête die het Limburgs Dagblad heeft gehouden om de mening van de Limburgse bevolking over de afvaloven te peilen. Uit de enquête bleek dat 52 procent van de Limburgers voor verbranden is als het maar ver weg gebeurt. Zeventig procent wijst een afvaloven in de onmiddellijke omgeving af.

Brouns vertegenwoordigt alle lokale aktiegroepen in Midden-Limburg die tegen de geplande afvaloven zijn. „De provincie zelf durfde een dergelijke enquête niet aan. Bang dat de uitslagen sturend zouden zijn. Terwijl de bedoeling van de resultaten juist zijn om er het beleid mee te sturen. De provincie had de discussie met de burger juist moeten voeren op basis van de vraag: wat vind je van een afvalverbrander in je achtertuin? Want het niet-in-mijn-achtertuin-syndroom dat uit de enquête blijkt is begrijpelijk.

Toen er nog geen plannen waren om in Limburg zo'n installatie te bouwen, maakte ik me ook niet druk om afvalverbranders die elders wél reeds aanwezig zijn. Pas op het moment dat hij naast de deur komt, ga je nadenken. En als je je er dan mee bezig gaat houden kom je tot de ontdekking dat je voor de gek wordt gehouden. Tindemans liegt niet, maar hij zegt ook niet de waarheid. De risico's van de uitstoot worden enorm gebagatelliseerd. Hij zegt dat de installatie zal voldoen aan de normen, maar er is nog nergens een afvalverbrander die aan de uitstootnormen voldoet".

Volgens Brouns kan de kwestie ook omgedraaid worden. „Toen vier jaar geleden in het provinciaal afvalstoffenplan werd besloten om te gaan verbranden, werd daar meteen bij gezegd dat de installatie in Buggenum zou worden gebouwd. Daarmee werd voor de meeste inwoners van Limburg al meteen aangegeven: maak je niet druk want de installatie komt niet in je achtertuin. Het effect ervan was dat afvalverbranden voor een groot deel van de Limburgse bevolking acceptabel werd. En dat is niet fair".

Overigens ziet Brandend Hart het besluit van Provinciale Staten allerminst als een nederlaag. „De burgers moeten weten dat de race nog niet gelopen is. Wat er uiteindelijk in Maasbracht gebouwd zal gaan worden, hangt nog af van zeer veel factoren. Stel dat de hoeveelheid afval afneemt in de komende jaren en de installatie een stuk kleiner kan qua capaciteit. Dan zal misschien toch de vraag worden gesteld of de oven wel in Maasbracht gebouwd moet worden". Een juridische werkgroep van Brandend Hart, bijgestaan door een profesioneel advokatenkantoor, gaat de verdere procedure constant in de gaten houden. „Bovendien zijn er best kansen dat er in de komende jaren nieuwe ontwikkelingen komen, nieuwe technieken die verbranden overbodig maken. In het westen van het land bouwen ze al geen nieuwe afvalovens meer. In feite wordt hier in Limburg de laatste verbrander gebouwd". Andere technieken zijn volgens hem scheiden- en vergisten of vergassing van afval.

Raadsfracties in Kerkrade zeer verrast

Vertrek Mans een goed bewaard geheim

DOOR LEON JEURISSEN

KERKRADE – Jammer, niet verwacht, een goed bewaard geheim. Dat is de reactie van de meeste raadsfracties in Kerkrade op de benoeming van Jan Mans tot burgemeester van Enschede. Iedereen is compleet verrast. Gelet op de komende gemeenteraadsverkiezingen en vervolgens het samenstellen van een nieuwe coalitie, komt voor de raadsleden de benoeming op een zeer ongelukkig tijdstip.

„Het is een echte manager," zegt PvdA-raadsvrouwe Els Tans. „Onze fractie is zeer verbaasd over zijn vertrek. Voor Kerkrade is hij een zeer aangename burgemeester die goed op de hoogte is van wat er zich in zijn gemeente afspeelt. Zijn presentatie naar de burgers toe is prima. Mans kon het beleid van Kerkrade goed uitdragen. Enschede krijgt een goede burgemeester."

Ook de CDA-fractie is aangenaam verrast door de promotie van Mans. Enschede is immers driemaal zo groot als Kerkrade. „Hij is zeer collegiaal," legt Ger Smeijsters uit, „en een bestuurder pur sang. De burgemeester is in staat bruggen te bouwen en wist van het college een hechte club te maken. Door zijn contacten met Brussel en Strassbourg kon hij snel lijnen uitzetten om zijn doel te bereiken."

„Mans beschouwt je als collega," merkt een zeer verraste Jo Bok van de BBK-fractie op. „Hij maakte van het college een team en heeft zijn zaakjes goed op orde. Zijn grootste kwaliteit is zijn optreden, zowel verbaal als zijn houding ten opzichte van de burgers. Mans heeft een uitstraling waardoor je niet kwaad op hem kon worden, ook al viel hij je af bij bepaalde kwesties. Zijn speeches hebben altijd inhoud en komen goed over."

Weliswaar verrast, maar toch ook weer niet helemaal. Dat is Frans Krasovec van de fractie Burgerbelangen. „Mans beweegt zich op velerlei terreinen. Door de bezoekjes aan Straatsburg en Brussel zet je je al snel in de kijker. Jammer dat hij het karwei in Kerkrade, denk maar aan het centrumplan, niet kan afmaken. Hij is zeer geliefd en is een aanspreekpunt voor de bevolking. Je wordt door hem op een rechtvaardige manier behandeld."

De enige die enigszins kritiek heeft op Mans, is de fractie GroenLinks. „Een kundige bestuurder, maar als raadsvoorzitter onvoldoende democratisch," aldus André Brauers. „Hij heeft te weinig oog voor de mening van kleine partijen en laat zich te vaak verleiden door zijn eigen partij. Zijn vertrek betreuren wij niet. Het liefst zien we dat Mans wordt opgevolgd door een vrouw. In Kerkrade moet een frisse wind gaan waaien. De opvolgster moet kundig zijn en oog hebben voor de Kerkraadse situatie."

● *Compositietekening van de kinderlokker.*

Politie maakt compositietekening van 'clown'

Kinderlokker is ruim dertig jaar

Van onze verslaggever

HEERLEN – De als clown verklede man die tijdens carnaval twee kinderen meelokte en misbruikte in Heerlen en Kerkrade is ongeveer dertig tot veertig jaar. Op grond van getuigenverklaringen heeft de politie een compositietekening van de dader opgesteld.

De man lokte zondag een achtjarig meisje uit de feesttent op het Emmaplein in Heerlen. Hij liep met haar naar zijn auto, die waarschijnlijk op het Schouwburgplein stond, vlakbij het gebouwtje van de stichting Vrijwilligerswerk. Daarvoor, omstreeks 17.00 uur is hij gezien bij het buffet in de tent.

Maandagavond lokte hij een zesjarig meisje uit de Rodahal in Kerkrade. Tien getuigen verklaren de man daar in het gezelschap van kinderen te hebben gezien. De politie houdt er rekening mee dat de dader ook dinsdag in de Rodahal is geweest.

Twee getuigen hebben een gedetailleerde beschrijving gegeven van de dader: hij is 1 meter 80 tot 1 meter 90 lang, slank tot normaal postuur, slanke 'mooie' handen, iets langwerpig gezicht met zichtbare jukbeenderen, middel- tot donkerblond haar.

Zijn gezicht was wit geschminkt met op beide wangen ongeveer drie centimeter grote cirkels in verschillende kleuren. Onbekend is welke kleding hij droeg. Getuigen kunnen zich melden: ☎045-731885 of 731886.

DOOR LAURENS SCHELLEN

Enquête leert politiek harde communicatieles

Provincie struikelt over pijnlijke afvalboodschap

MAASTRICHT – „Redelijk schokkend. Ik ontken niet dat er door de provincie fouten zijn gemaakt. Maar één ding moet mij van het hart: voor het overbrengen van een boodschap heb je, behalve een zender, óók een ontvanger nodig. Eentje die luisteren wil. Dat is inderdaad niet gelukt. Sommige boodschappen zijn zó vervelend, daar krijg je pas heel lang erna begrip voor." Milieugedeputeerde Jan Tindemans wil best bekennen dat de uitkomsten van de enquête die het Limburgs Dagblad gisteren publiceerde over de bouw van de omstreden afvalverbrander in Maasbracht, het provinciebestuur rauw op het dak zijn gevallen.

Maar een informeel rondje langs alle fractiespecialisten in Provinciale Staten brengt al snel heel wat meer ongenoegen aan het licht. Met als rode draad in de veelal pittige kritiek: de gapende communicatiekloof tussen de provincie en haar burgers.

CDA-fractiewoordvoerder Harry Govers onderneemt alvast geen enkele poging om de mislukking van de provinciale informatiecampagnes rond de vuilverbrander te bagatelliseren. „De belangrijkste conclusie van deze enquête is duidelijk, wanneer zeven van de tien Limburgers aangeven dat zij door de provincie onvoldoende zijn geïnformeerd over de afvalverbrander. We zijn er kennelijk nog steeds niet in geslaagd om dit verhaal over de bühne te krijgen. Daar moeten we dus keihard aan gaan werken. Een wijze les. Aan de andere kant: je moet natuurlijk nooit de illusie koesteren dat er communicatietechnieken bestaan die mensen 180 graden laten draaien."

Bevestigd door de enquête-resultaten, gaat Govers' collega Leon Huijbregts van GroenLinks aanmerkelijk verder in zijn kritiek. In zijn ogen is het even massale als hardnekkige volksverzet tegen de bouw van een van 's werelds grootste vuilverbranders in Midden-Limburg vooral een gevolg van een 'onmenselijk' communicatiebeleid van de provincie.

Dat staat volgens Huijbregts gelijk aan het vragen om moeilijkheden. „Van een open discussie of dialoog tussen Gedeputeerde Staten en de burgers in met name Midden-Limburg is geen sprake geweest. Het voorstel om in Maasbracht een afvaloven neer te zetten, was van meet af aan zó dichtgetimmerd, dat de burgers er alleen nog maar tegen te hoop konden lopen. Over het principe van verbranding viel überhaupt niet te discussieren. Dat heeft veel burgers gefrustreerd en de noodzakelijke dialoog geblokkeerd."

Maar Huijbregts strooit nog meer zout in de wonden. „Ik vraag mij toch echt af hoe het mogelijk is dat veertigduizend in- en tegensprekers het gevoel hebben door de provincie niet serieus te zijn genomen. Je kunt als overheid nóg zo'n goed communicatieplan bedenken, maar als de hoofdrolspelers niet de juiste attitude hebben die bij dit soort gevoelige politieke kwesties noodzakelijk is, dan werkt het niet. De bouw van de afvalverbrander is te zeer verworden tot een prestigezaak, waaarbij GS het als gezichtsverlies ervaren als ze zouden toegeven aan de wens van de insprekers. Deputé Tindemans heeft als hoofdrolspeler van meet af aan geöpteerd voor een *win or loose-benadering*. Politiek mag hij dan aan het langste eind hebben getrokken, ondanks tonnen aan financiële middelen is het de provincie niet gelukt om bij de bevolking het draagvlak voor het afvalstoffenbeleid te vergroten. Erger nog, de inspraak heeft averechtse effecten gehad."

nieuwsanalyse

Volmondig

Ook PvdA-woordvoerster Vera van Piggelen beaamt volmondig dat de 'communicatiestrategie' van de provincie een 'averechts effect' heeft gehad. „Zij is kennelijk te dwingend overgekomen. We moeten inderdaad concluderen dat de maatschappelijke acceptatie van de plannen niet aanwezig is." Clemens Degenaar (D66) benadrukt de harde noodzaak van een grondige evaluatie van het provinciale communicatieplan, in een poging 'de weggevallen vertrouwensbasis te herstellen'.

VVD-aanvoerder Wien Wijnen zegt naar aanleiding van het Limburgs Dagblad-onderzoek moeilijk te kunnen inschatten of de provincie nu werkelijk zo'n dikke onvoldoende heeft gescoord met haar informatiebeleid. „Wel weet ik dat die brochure *Honderd Brandende Vragen* over de afvalverbrander (die alleen in de gemeente Maasbracht huis aan huis is verspreid, red.) bij de tegenstanders in het verkeerde keelgat is geschoten."

Wijnens fractiegenoot Jan Schrijen wil de 'schuldvraag' echter niet alleen bij de provincie leggen. Als een overgrote meerderheid van de Limburgse bevolking vindt dat zij onvoldoende is ingelicht over de voor- en nadelen van een vuilverbrander, dan mag je volgens de liberaal met evenveel recht concluderen 'dat ook de krant niet gelezen wordt'. „Want die staat toch zeker óók al jarenlang bol van de verhalen over de afvaloven in Maasbracht. Ik zie er opnieuw een bewijs in dat we ook in Limburg steeds meer te maken hebben met de calculerende en individualiserende burger die alleen nog geïnteresseerd is in zijn eigen stoep. De boodschap die over de afvalverbrander verteld wordt, wil kennelijk niet gehoord worden."

Fractiewoordvoerder Fons Zinken van Partij Nieuw Limburg, die net als GroenLinks de bouw van een afvalverbrander in Maasbracht afwijst, is ronduit genadeloos in zijn oordeel: „Het is toch absurd dat we als provinciebestuur nooit zelf deze enquête hebben durven houden. Het Limburgs Dagblad heeft onze taak overgenomen. Maar nu is het te laat. En wat die informatiekloof betreft: het verzet van de bevolking tegen die oven zou alleen nog maar groter zijn geweést als de provincie meer en op grotere schaal informatie zou hebben verstrekt. Nu is die campagne voornamelijk beperkt gebleven tot de regio Midden-Limburg."

Amerikaans

Deputé Jan Tindemans benadrukt dat hij geschrokken is van de onderzoeksuitkomst dat één op de twee Limburgers het als onmogelijk beschouwt om de eigen afvalproduktie te verminderen. „Dat wordt nog een *hell of a job*. Want die afvalreductie zal er hoe dan ook van moeten komen. De allerjongste cijfers liegen er bepaald niet om: Nederland blijkt ineens onbetwist en zelfs met afstand koploper in Europa te zijn in zijn afvalproduktie per hoofd van de bevolking. We zijn hard op weg naar Amerikaanse toestanden."

Autoruilbeurs

ROSMALEN – De 24ste Automobielruilbeurs in het Autotron in het Brabantse Rosmalen vindt niet dit weekeinde, zoals gisteren werd gemeld, maar volgend weekeinde plaats.

Partijen stellen reststemmen veilig via lijstverbinding

'Iedere zetel extra is mooi meegenomen'

DOOR MONIQUE PARREN

GELEEN/LANDGRAAF – Alle ogen zijn in Landgraaf dezer dagen gericht op de lokale fracties Burger Belangen Landgraaf (BBL) en Gulpers. De twee kleintjes liggen in de prognoses een stuk voor op *grotere goden* als PvdA en CDA. De reden: de lokale fracties hebben de krachten gebundeld via een zogeheten lijstverbinding. Zo ook de Geleense fracties van PvdA en GroenLinks. Een experiment waarvan zo gauw de stembussen sluiten, eigenlijk niet veel meer overblijft dan een rekensommetje: de reststemmen van de betreffende fracties worden opgeteld en omgerekend naar eventuele restzetels. Een methode waarbij écht elke stem telt.

Het eerste gewin is kattegespin, luidt een oud gezegde dat aardig aansluit bij de verkiezingen. Want ook daar is de tweede winst – de restzetels – eigenlijk het belangrijkste. De deelnemende partijen verliezen meestal wat stemmen nadat de zetels zijn verdeeld. De som van deze zogeheten reststemmen is dan net niet voldoende voor een extra (rest)zetel bij de herverdeling. Een lijstverbinding ondervangt dit probleem, want de reststemmen van de betreffende partijen worden keurig opgeteld. „Iedere zetel extra is mooi meegenomen," zegt raadslid Hans Erfkemper van BBL. Fuseren mag bij zo'n partij-verbinding, maar hoeft niet.

Krap een jaar geleden maakten de Landgraafse BBL en Gulpers hun voornemen bekend om een lijstverbinding aan te gaan. „Geen echte fusie, hoor," klonk het toen.

De fracties gaan uiteindelijk wél samen, maar pas op de avond van de verkiezingen, dan wordt ook de nieuwe naam van de partij bekendgemaakt. „Nu komen we met twee lijsten uit, anders maar met één. Onze mensen kunnen nu dus twee lijsten dragen en *pushen*. En de Landgravenaren hebben een betere keuze," vertelt secretaris Jacques Zenden van de fractie Jan Gulpers.

● *Hans Erfkemper (BBL), Jos Winthaegen (Gulpers), Jacques Zenden (Gulpers) en Harrie Erkens (BBL) samen 'op weg' naar de verkiezingen.* Foto: FRANS RADE

Piekeren

PvdA en GroenLinks in Geleen piekeren niet over een vergaande samenwerking. Zij noemen de lijstverbinding 'een puur technische constructie'. „Er zijn duidelijke overeenkomsten tussen de fracties, maar ook duidelijke tegenstellingen. Er is geen enkele vorm van samenwerking tussen ons. Mensen snappen dat niet goed, stellen daar vragen over. Maar alles wat wij met die lijstverbinding beogen is het veilig stellen van reststemmen en restzetels. Wij hebben gewoon liever dat die terecht komen bij GroenLinks als bij het CDA," zegt Veenendaal.

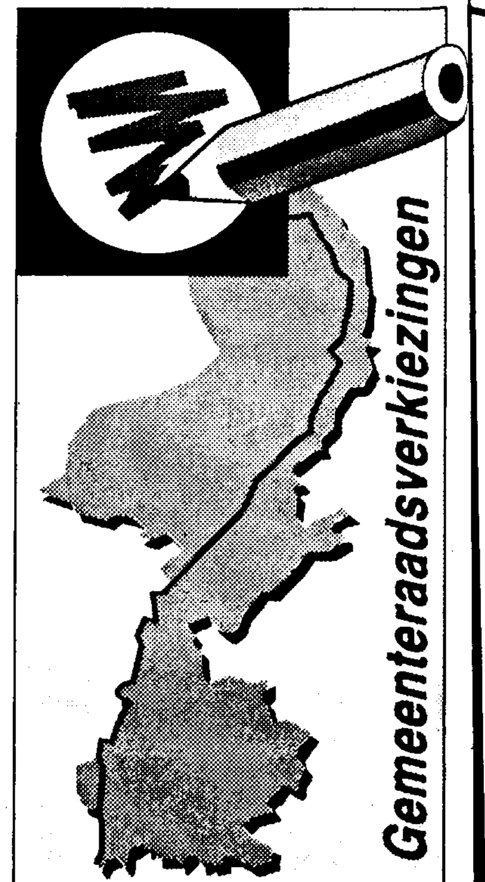
Zijn tijdelijke politieke partner Jan Muytjens vertelt hetzelfde verhaal, maar dan omgekeerd: „Liever PvdA, dan CDA. Vier jaar geleden kreeg die laatste partij twee restzetels, die willen wij nu behouden. De stemmen op een progressieve partij moeten uiteindelijke ook omgezet worden in (rest)zetels voor zo'n progressieve partij."

Stemgedrag

De Landgraafse *broeder*fracties opereerden in de aanloop naar die belangrijke verkiezingen het afgelopen jaar als twee onafhankelijke partijen in en buiten de gemeenteraad. Een enkele keer waren de diverse raadsleden te betrappen op een tegenstrijdigheid in stemgedrag tijdens besluiten in de Landgraafse politieke arena.

Voor het oog van het kerkvolk samen, maar stiekem toch apart? „We nemen inderdaad apart deel aan de gemeenteraadsverkiezingen, met een eigen lijst en eigen kandidaten. Maar sinds we die lijstverbinding hebben, voeren we wel gezamenlijk fractie-overleg. Op hoofdlijnen zijn onze programma's al bijna identiek. Ook een voorwaarde voor zo'n lijstverbinding, hoor. Maar gaande de rit ontdek je weleens, dat er nog wat puntjes op de 'i' gezet moeten worden. Kleine dingetjes die zich tijdelijk aan het gezichtsveld hebben onttrokken," verklaart BBL'er Erfkemper. „Maar als we straks definitief samengaan, behoort dat tot het verleden."

De lijstverbinding geeft de twee fracties het vooruitzicht straks de grootste partij van Landgraaf te worden. Is er sprake van een tactische zet? Erfkemper: „Op deze manier kun je daadwerkelijk een verschil maken. Als je niet een bepaalde omvang hebt als partij, krijgen alle steun en stemmen toch niet díe impact, die je nastreeft," meent hij. „Zeker met de steeds toenemende regionalisering is een eenmansfractie of een wijkpartij niet meer van deze tijd. Een lijstverbinding is de enige manier voor lokale partijen om te overleven."

Vandaag de derde aflevering van een serie over de gemeenteraadsverkiezingen die op woensdag 2 maart worden gehouden. De rubriek keert elke dag, met uitzondering van de maandag, in de krant terug met verschillende onderwerpen. Vandaag: de lijstverbindingen.

'Venlo' en 'Wanssum': één miljoen verlies door water

Winst 'schokbestendig' Aalberts licht gedaald

Van onze redactie economie

DRIEBERGEN – De nettowinst van het als 'schokbestendig' te boek staande Aalberts Industries in Driebergen is licht gedaald van 12,1 miljoen gulden in 1992 naar 11,3 miljoen gulden vorig jaar. Dat heeft J. Aalberts, president-directeur van Aalberts Industries gisteren gezegd in een toelichting op de jaarcijfers van 1993. Het van oorsprong Venlose bedrijf, dat sinds 1987 op de Amsterdamse effectenbeurs staat genoteerd, heeft het afgelopen boekjaar als 'zeer enerverend' ervaren.

Aalberts Industries is ontwikkelaar, producent en verkoper van hoogwaardige aluminium onderdelen, stalen en kunststofprodukten. Tien in Nederland gevestigde bedrijven leveren onder andere aan vliegtuigbouwers, de auto-industrie en producenten van medische apparatuur in Europa. Voor de overname van twee buitenlandse bedrijven werkten bij Aalberts Industries duizend man, van wie er in het kader van een efficiency-operatie tachtig vertrokken. Na de overnames telde het bedrijf weer een kleine 1300 werknemers.

De daling van de industriële activiteiten in Europa heeft vooral in de eerste helft van het jaar voor een aanzienlijke druk op het resultaat gezorgd. De winst bedroeg toen niet meer dan 3,9 miljoen gulden. Door een inkrimping van het personeel met tachtig man op een totaal van duizend en het versterken van verkoopactiviteiten was het resultaat in de tweede helft van het jaar beter dan in de eerste helft, lichtte Aalberts gisteren in zijn presentatie toe, die hij startte met het tonen van een video van de door de watersnood getroffen bedrijven in Venlo en Wanssum.

Deze twee van de in totaal vier Limburgse industriële ondernemingen van Aalberts Industries hebben een schade geleden van een miljoen gulden, zo verklaarde Aalberts gisteren die er aan toevoegde dat 65 procent daarvan weliswaar wordt vergoed.

De omzet nam in 1993 met zes procent toe tot 224,2 miljoen gulden. De overnames van het Deense Broen Armatur A/S en Carl Esser Druckgasarmaturen GmbH in Duitsland hebben volgens Aalberts fors bijgedragen aan de winst. Zeventig procent van de resultaatverbetering bleek afkomstig van deze acquisities.

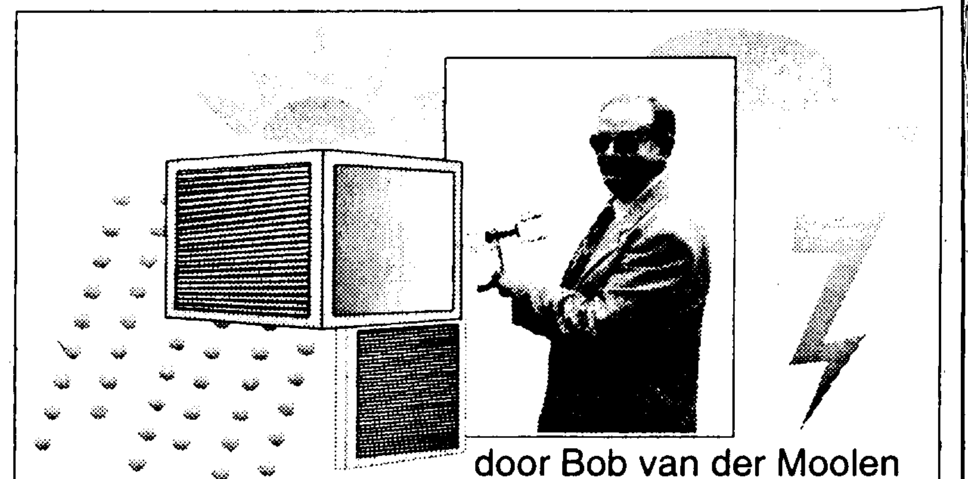
Het lijkt voorlopig niet de laatste overname. Aalberts toont zich gehaast: „Het kopen van bedrijven is nodig om een snel een belangrijke speler te worden." Nieuwste doelgebied van de industrieel is 'de wereld'. Het afgelopen jaar ging de verkoop buiten Europa omhoog van een miljoen gulden naar twaalf miljoen, mede natuurlijk door het bezit van de twee nieuwe buitenlandse ondernemingen. Onvoorziene omstandigheden buiten beschouwing latend, verwacht de directie voor dit jaar een herstel van de winstgroei.

● *President-directeur J. Aalberts van het van oorsprong Noordlimburgse bedrijf met op de voorgrond enkele door zijn bedrijf vervaardigde metalen apparaten.* Foto: FOTOBURO DIJKSTRA

---

limburgs weerhoekje

Winterweer geprolongeerd

„Strenge heren regeren niet lang," is een bekend gezegde, dat ook op weerkundig gebied van toepassing is geweest. De Russische 'ijsbeer' kwam even, maar wel duidelijk voelbaar, op bezoek. Het was alleen erg jammer dat deze visite uitgerekend tijdens de carnavalsdagen was gepland.

De kou-inval had een thermische daling tot ruim acht graden onder het vriespunt tot gevolg, maar de zeer onaangename wind zorgde voor een gevoelskou van ruim twintig graden vorst. De februarizon haalde daar in de loop van de week toch de scherpste kantjes vanaf, waardoor het kwik overdag ruim boven het vriespunt uit kon komen. Uit de wind en in de zon voelde het veel aangenamer aan dan op carnavalszondag. Het temperatuursverloop was op een paar dagen met dertien graden soms vrij groot, het was het verschil tussen de maxima overdag van zes graden boven en nachtelijke minima tot ruim zeven graden onder het vriespunt.

Net als verleden jaar is februari tot nu toe erg droog. De regenmeter heeft pas elf millimeter opgevangen, normaal voor de hele maand is rond de 60 tot 65 millimeter. De gemiddelde etmaaltemperatuur voor de winter (1 december tot en met 18 februari) ligt, ondanks het huidige winterweer, nog ruim boven normaal. Tot en met gisteren was dit 4.0, tegen normaal 2.5. Van een 'echte' winter is dus nog steeds geen sprake, de winter 93/94 is tot vandaag gewoon 'zacht'.

In de sprokkelmaand februari zijn in de loop van deze eeuw opmerkelijke temperaturen gemeten. De laagste temperatuur dateert van 16 februari 1956 toen het in Groningen 26.8 vroor. Op 24 februari 1990 werd daarentegen zowel in Oost-Maarland bij Eijsden als in Hoensbroek een record temperatuur gemeten van 20.4, een echte 'warme' dag in de winter.

IJsaangroei

Het KNMI heeft met behulp van meteorologische meetreeksen berekeningen uitgevoerd van de ijsdikte over de laatste dertig jaar. Een ijslaag van tien centimeter kan in sommige winters enkele tientallen dagen voorkomen. In de zeer strenge winter van 1963 zelfs tachtig dagen, waarbij het ijs uiteindelijk een dikte bereikte van veertig centimeter.

Voor de vorming van natuurijs zijn temperatuur, wind, bewolking en vochtigheid van grote betekenis. Op stilstaand en ondiep water vormt zich eerder ijs dan op een diepe waterplas. Echter onder een brug, ook met ondiep water, verloopt de ijsvorming trager omdat de uitstraling, net als onder een dik wolkendek, veel minder is. Vooral bij zeer droge lucht vindt een grote verdamping plaats, waardoor veel warmte aan het water wordt onttrokken. Onder dergelijke omstandigheden kan het ijs, ook met luchttemperaturen boven het vriespunt, verder aangroeien. Maar indien vochtige lucht aanwezig is, dan komt er water op het ijs. De voor de schaatsers zo verradelijke wakken ontstaan veelal als gevolg van een harde wind. Warmer bodemwater mengt zich dan sneller met het oppervlaktewater, die in een winderige vorstperiode dagenlang voor open wakken kan zorgen. Sneeuw op een dunne ijslaag is niet bevorderlijk voor ijsaangroei. Vooral verse sneeuw is een slechte warmtegeleider, waardoor verdere bevriezing wordt tegengegaan.

Weekendweer

De Valentijnswinter die in het begin van deze week zo stormachtig begon, lijkt nog niet ten einde. Een 'koude put' (een bel zeer koude lucht) vanuit het oosten zorgt voor verder afkoelende bovenlucht en dus opnieuw voor kouder weer, met 's nachts matige vorst. De maxima overdag reiken tot aan het vriespunt. Omdat ook wat meer wind wordt verwacht, zal het zeker gevoelsmatig opnieuw koud aanvoelen, ondanks de krachtige instraling van de februarizon.

Uit de bewolking die deze koudere lucht markeert kan op zondag mogelijk zelfs wat lichte sneeuw vallen. Tot een sneeuwdek zal het waarschijnlijk niet komen.

weerspreuk: *'Al is de sprokkelmaand nog zo fel, vijf mooie dagen heeft ze wel'*

'Meer Duitsers dan Belgen op Belgisch grondgebied'

Van onze verslaggever

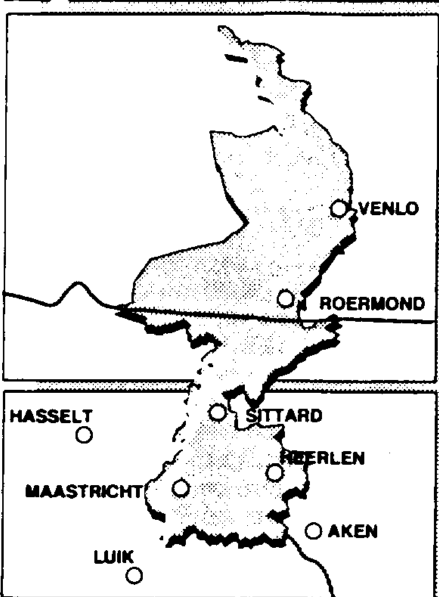
EUPEN – „Als er geen maatregelen komen, dan loopt het binnen afzienbare tijd helemaal fout," zegt René Kalfa van de Verbraucherschutz Ost-Belgiën. Hij bedoelt de alsmaar groeiende instroom van Duitsers in het Belgische grensgebied rond Aken. In de gemeente Raeren bijvoorbeeld is 43 procent van de inwoners Duitser. In omliggende gemeenten is ook een sterk stijgende tendens waarneembaar. „Er komt nog een tijd dat meer Duitsers dan Belgen in sommige plaatsen wonen en dat kan toch niet," aldus Kalfa.

Kalfa is zakelijk leider van de huurdersbond in het Duitstalige gebied van België. Wekelijks wordt hij geconfronteerd met Belgen die de in zijn gebied gevraagde huurprijzen niet meer kunnen betalen. „Een duidelijk gevolg vooral van het feit dat Duitse huurders aanzienlijk kapitaalkrachtiger zijn dan de doorsnee Belgische burger," aldus Kalfa.

In België is de hoogte van de huur alleen een kwestie van onderhandelen. Beslissend is of je als huurder de gevraagde prijs kunt of wilt betalen. „Voor Duitsers liggen de huurprijzen hier nog altijd ongeveer een derde onder de huur die ze in hun eigen land voor een vierkante meter moeten betalen," meent Kalfa.

Daarnaast speelt de ontwikkeling van de woningmarkt in dit gedeelte van België ook een rol. Prijsverschillen bij het kopen van een woning van twintig tot dertig procent tussen Duitsland en België zijn normaal. „Natuurlijk is dat leuk voor de Duitsers maar voor een Belg is het langzaam aan helemaal niet meer mogelijk om hier een woning te kopen. Daarvoor is het loonniveau veel te laag op het ogenblik."

over de grenzen

Volgens Kalfa zijn het echter niet alleen financiële (wettelijke) problemen die de situatie langzaam maar zeker onbeheersbaar maken. „Nee, er zijn ook andere aspecten die mij minstens zo veel zorgen baren. Zo speelt voor veel Duitsers die hier wonen het sociale leven zich nog steeds in Aken af. Hier slapen ze alleen. Dat betekent gewoon dat dit gebied sociaal steeds armer wordt. En ik vind dat dit met Europese dromen helemaal niets van doen heeft," meent Kalfa.

Langzaam maar zeker worden de Duitsers in deze streek dan ook tot een heus 'politiek thema'. Veel van de in dit gebied neergestreken Duitsers betalen, bijvoorbeeld als ambtenaar, hun belasting in Duitsland en profiteren tegelijkertijd van infra-structurele voorzieningen in de gemeente waar ze wonen. Daarnaast groeit de angst voor een Duitse lobby bij het aanstaande kiesrecht voor buitenlanders.

Rita Kohl van de 'Kulturellen Aktion und Präsenz' vindt dat de noodzaak van (politieke) oplossingen steeds dringender wordt. „De structuur van de bevolking in dit gebied verandert zo nadrukkelijk dat nu iets moet gebeuren," meent ze. Daarom zal het KAP in maart en april acties gaan ondernemen om de bevolking in de betreffende gemeenten te mobiliseren. Er komen discussie-avonden, met verantwoordelijke politici, waarbij iedereen de gelegenheid krijgt om stelling te nemen. „Want het zal uiteindelijk toch van de politiek moeten komen," meent ze.

Kalfa heeft overigens niet zo'n hoge pet op van de politiek. „Ik weet niet of de politiek wel echt geïnterresseerd is in dit probleem. Terwijl de gevolgen van de 'Auswanderung' van Duitsers naar deze streek alleen maar groter worden en er dus genoeg reden is tot bezorgdheid." Zonder nu precies te weten waar oplossingen gezocht moeten worden, denkt hij wel dat het Duitse Nordrhein Westfalen er op termijn niet meer aan zal ontkomen om Oost-België financieel bij te springen, bijvoorbeeld in de vorm van een belastingmaatregel.

Alweer een dik pak papier met mooie titel waar de burger nooit meer iets van hoort? Of gaat het Project Integraal Veiligheidsbeleid bij gemeentebesturen werkelijk de mentaliteitsverandering teweeg brengen die Binnenlandse Zaken voor ogen staat? Discussieleider Ton Elias deed deze week op de studiedag Gemeentelijk Veiligheidsbeleid van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten waarvoor hij was ingehuurd: hardop de vragen stellen die ambtenaren uit heel het land in de Utrechtse Jaarbeurs stilletjes bezighielden.

in het nieuws

Samenwerken van belang in veiliger maatschappij

'Ga maar aan het werk, zet mensen bij elkaar'

DOOR BART VAN OORTMERSSEN

UTRECHT/HEERLEN – Veiligheid is een kerntaak van de centrale overheid, maar de gemeentebesturen moeten het voortouw nemen bij het terugdringen van (gevoelens van) onveiligheid. Dat is althans de visie van Binnenlandse Zaken. Om gemeenten tot actie aan te zetten, is het Project Integraal Veiligheidsbeleid opgezet. En om duidelijk te maken dat het deze keer menens is, was minister Van Thijn zelf aanwezig om het eerste exemplaar van het Stappenplan Integrale Veiligheid te overhandigen aan J. van der Doef, vice-voorzitter van de VNG.

Het stappenplan moet gemeenten helpen bij het ontwikkelen van een veiligheidsbeleid, waarin niet alleen criminaliteit, maar alle vormen van onveiligheid, van verkeer tot milieuramp, zijn opgenomen. Niet dat gemeenten dit terrein tot nu toe veronachtzaamd hebben, maar de samenhang tussen de verschillende, meestal projectsgewijze activiteiten, is vaak ver te zoeken. Ook in een provincie als Limburg is dat een veelgehoorde klacht.

De Utrechtse wethouder Schouten, onder meer belast met de verkeersveiligheid, droeg een sprekend voorbeeld aan: terwijl de ene dienst zich inspant om bepaalde fietsroutes veiliger te maken voor de schooljeugd, besluit de andere de betreffende scholen te sluiten.

Niet alleen méér moet dus worden gedaan aan de veiligheid, het moet vooral samenhangend gebeuren. Een effectieve aanpak vereist samenwerking en afstemming tussen de overheid en andere betrokkenen: maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven en niet in de laatste plaats de burger zelf. En voor de regie, zo vindt het Rijk, is het lokale bestuur de eerst aangewezen instantie.

Dat bestrijding van de belangrijkste veroorzaker van onveiligheidsgevoelens, de criminaliteit, niet alleen op het bordje ligt van politie en justitie, weten we al sinds de nota Samenleving en Criminaliteit van de commissie-Roethof, en die is alweer bijna tien jaar oud. Zou het er nu dan toch echt van komen?

Als het aan Van Thijn ligt wel. „Op woensdag 2 maart is het weer de dag van de lokale democratie," herinnerde hij zijn gehoor aan de aanstaande raadsverkiezingen. „Veiligheid van de leefomgeving is daarbij het belangrijkste thema. Van die veiligheid hangt zelfs het voortbestaan van de gemeenten af."

Van Thijn riep gemeenten op alle krachten te mobiliseren: scholen, woningcorporaties en burgers, die „desnoods uit woede of verontwaardiging verantwoordelijkheid willen nemen voor hun buurt." Ga maar aan het werk, zet mensen bij elkaar, goedkeuring van bovenaf komt later wel. Dat is volgens de minister ook de kracht van het stappenplan: het is niet bureaucratisch of omslachtig.

Fasen

In de blauwdruk die de gemeenten krijgen aangereikt, worden drie fasen onderscheiden: informatieverzameling, analyse en actie. In de eerste fase gaat het om objectieve, feitelijke informatie, maar ook om subjectieve waarneming van mensen. Veel van dit materiaal is al beschikbaar, maar ligt verspreid over zoveel instanties en is voor zoveel uiteenlopende doelen verzameld, dat de relevantie voor de veiligheid vaak niet direct duidelijk is. Op basis van de verzamelde gegevens kan de huidige situatie in kaart worden gebracht en kan de effectiviteit van reeds genomen maatregelen worden beoordeeld. Op basis daarvan moet vervolgens actie worden genomen.

● *Gemeentebesturen moeten het voortouw nemen bij het terugdringen van gevoelens van onveiligheid, vindt het ministerie van Binnenlandse Zaken.* Archieffoto: CHRISTA HALBESMA

Volgens sommige aanwezigen is het stappenplan weinig meer dan een checklist van zaken waar je op moet letten. Maar dat vond burgemeester A. van Dok van de gemeente Velsen, een van de gemeenten waar het plan is getest, wat te mager. „De bedoeling is een mentaliteitsverandering teweeg te brengen. We moeten op een andere manier naar informatie van de diensten gaan kijken."

Van Dok waarschuwde de aanwezigen voor de gevolgen van al teveel scepsis. „De burger begint vanuit de houding: eerst zien, dan geloven. Maar resultaten zijn alleen mogelijk als we de burger meekrijgen."

Collega Hermans van Zwolle heeft een paar zaken op zijn verlanglijstje staan: alsjeblieft niet beginnen met efficiencykortingen terwijl er nog niets is georganiseerd, ruimere mogelijkheden voor gemeenten om rijksbijdragen naar eigen inzicht te gebruiken en graag ook een duidelijke regisseur in Den Haag.

Dat zowel Van Thijn als staatssecretaris Kosto van Justitie ook na herhaald aandringen van Elias bleef volhouden dat het er niet toe doet welk van de twee departementen het voortouw neemt, voorspelt op dit punt weinig goeds.

Limburgs Landschap wil A73 op westoever

Van onze verslaggever

ARCEN – De stichting Het Limburgs Landschap wil dat de nieuwe autosnelweg A73 tussen Sint Joost en Venlo wordt aangelegd op de westoever van de Maas.

„Vanwege de grote natuur- en landschapsbelangen op de oostoever van de Maas wordt een tracé van Rijksweg 73 op de oostoever door ons met nadruk afgewezen," schrijft directeur A. Verstraelen in een inspraakreactie van het Limburgs Landschap op de Milieu-effectrapportage (Mer) voor de A73.

Het Limburgs Landschap kant zich met de keuze voor de westoever tegen de meeste gemeenten aan de oostoever van de Maas, het gewest Midden-Limburg, de Kamers van Koophandel en de ondernemersorganisatie Lozo. Andere milieu-organisaties bepleiten echter ook het westelijke tracé, zoals de Milieufederatie Limburg en de Vereniging Das en Boom.

Bedreigd

De natuurgebieden het Beesels Broek (ten zuiden van Beesel) en het landgoed Rozendaal (Montfort) worden volgens het Limburgs Landschap direct bedreigd door een snelweg op de rechteroever van de Maas. Het oostoevertracé gaat volgens de in Arcen gevestigde organisatie ook in tegen het Structuurschema Groene Ruimte van staatssecretaris Gabor (natuurbeheer).

Tegelijk met de inspraakreactie op de Mer voor de A73 heeft Het Limburgs Landschap ook een brief aan het provinciebestuur gestuurd over het Voorontwerp Herziening Streekplan Noord- en Midden-Limburg. Daarin maakt Limburgs Landschap-voorzitter Verstraelen zich boos over de bij dat voorstel gevoegde kaart. „Op de plankaart is het tracé van Rijksweg 73 op de oostoever van de Maas opgenomen. Gezien de lopende procedure in het kader van de Milieu-effectrapportage achten wij het opnemen van dit tracé voorbarig," wijst het Limburgs Landschap de provincie terecht.

● *Met de zak voor het geld nog in de hand houdt een van de twee bankovervallers een loketbediende onder schot.*

Duitse politie zoekt overvallers in Limburg

ÜBACH-PALENBERG/ROERMOND – De politie van het Duitse Heinsberg is op zoek naar twee mannen die donderdagmorgen vroeg de Kreissparkasse in Übach-Palenberg hebben overvallen. Aangezien de daders direct na de overval richting Landgraaf zijn gevlucht, vermoedt de politie dat het hier om Nederlanders gaat.

Meteen na de overval, even na achten 's morgens, rende de man op de foto in de richting van de Nederlandse grens. Ter hoogte van het café 'Harmonie' stapte hij bij een compagnon in de auto, die daar op hem wachtte. Plankgas verdwenen de mannen in hun rode personenauto, vermoedelijk een Volkswagen Golf of Polo, vervolgens richting Waubach/Landgraaf. Onbekend is hoeveel de bankovervallers buit hebben gemaakt.

Ooggetuigen die informatie hebben over de daders of hun auto, kunnen bellen met de Kriminalpolizei in Heinzberg: 0949-245.21.21.

NedCar stoot vooral indirecte- en kantoorbanen af

Vertrouwen in afbouw dankzij sociaal plan

Vervolg van pagina 1

BORN – De gisteren overeengekomen besparende maatregelen van naar schatting 52,2 miljoen bij NedCar in Born maken deel uit van een algehele voorgestelde bezuiniging van in totaal 370 miljoen gulden om de continuïteit van het bedrijf veilig te stellen. Een groot deel van de andere bezuinigingen denkt NedCar te bereiken door te bezuinigen op materialen en de exploitatie, maar ook door duurdere types auto's te verkopen. Eind 1995 wordt door de bonden en NedCar verder gesproken over het terugbrengen van het aantal werknemers met nog eens tweehonderd. Dat is zo geregeld in de overeenkomst, al meldde Henk van Rees van de Industriebond FNV gisteren al dat dat momenteel voor de bonden onbespreekbaar is.

De 210 medewerkers in met name indirecte- en kantoorfuncties die voor 1 april worden aangewezen om 'vrijwillig te vertrekken', kunnen volgens het eerder overeengekomen sociaal plan van NedCar gebruik maken van twee regelingen. De eerste houdt in dat een werknemer een zogenoemde beëindigingsovereenkomst tekent waarna NedCar hem of haar zes of (afhankelijk van de functie) negen maanden lang begeleidt om een nieuwe baan te vinden. Daarbij krijgt de 'vrijwillige vertrekker' professionele begeleiding van een extern outplacementbureau. Mocht iemand desondanks na die tijd in de ww terecht komen, dan wordt diens salaris aangevuld door NedCar. In het geval de medewerker geen overeenkomst tekent, dan blijft hij tot eind 1995 in dienst en werkt hij gewoon vier dagen per week. De vijfde dag wordt hij vrijgesteld om te solliciteren en professionele sollicitatietraining te volgen.

„Het blijft beroerd, maar we zijn content over deze afspraken in het sociaal plan waarin voldoende tijd bestaat om mensen aan een nieuwe baan te helpen," zei Henk van Rees gisteren in een eerste reactie namens de Industriebond FNV. Ook Unie BLHP-bestuurder Henk Teuwen omschrijft het kostenreductieplan als 'specifiek en doelgericht'.

Gratificatie

De overige 12,5 van de in totaal 52,5 miljoen gulden die NedCar via dit akkoord wil besparen, liggen in de sfeer van arbeidsvoorwaarden. De jaarlijkse gratificatie aan de medewerkers wordt in 1994 en 1995 bijvoorbeeld teruggebracht van vijf naar drie procent. Beide jaren zullen de NedCar-medewerkers ook één ATV-dag inleveren en zullen de regelingen voor het gebruik van lease-auto's worden aangescherpt.

Met name dat laatste punt vindt Van Rees 'psychologisch van grote waarde'. „De sterkste schouders moeten meer de zwaarste lasten gaan dragen," zegt hij. Werknemers in de hoogste salarisgroepen mogen geen Volvo van zeventigduizend gulden meer leasen, maar alleen nog maar een van zestigduizend. Alle driehonderd beter betaalde medewerkers die een lease-auto rijden mogen de auto pas 'omruilen' na twee jaar. Nu is dat na één jaar. „Van de échte topmanagers hadden we verlangd niet meer in zo'n grote 'Zweedse' Volvo te rijden, maar in een 'Nederlandse'. Maar daar hebben niets meer op gehoord," geeft Van Rees een detail prijs.

De Limburgse automobielproducent heeft vorig jaar een verlies geleden van ongeveer 220 miljoen gulden als gevolg van de ingestorte markt voor personenauto's en de schommelingen van de valutakoersen. Woordvoerder Jan-Willem Buy van NedCar zei gisteren: „Ik ben heel voorzichtig. Maar er lijkt zich een trend af te tekenen van een voorzichtig herstel als je kijkt naar de autoverkopen in het begin van dit jaar."

Jan Rulkens neemt afscheid als NFO-voorzitter

'Niet eerder was situatie in fruitteelt zo slecht'

Van onze verslaggever

BAEXEM - „Niet eerder was de financiële situatie in de fruitteelt zo slecht." Tot die vaststelling kwam gisteren tijdens de algemene vergadering van de kring Limburg van de Nederlandse Fruittelers Organisatie (NFO) in Baexem scheidend voorzitter Jan Rulkens uit Maasbracht.

„Ook in de glastuinbouw en in de varkenshouderij zijn veel bedrijven in grote financiële problemen geraakt, maar de fruitteelt spant de kroon," vindt Rulkens. „Het voorbestaan van een groot aantal bedrijven staat op het spel."

Een van de belangrijkste oorzaken van de huidige crisis is de structurele overproduktie, die zich niet tot Europa beperkt. Na de vorstschade in 1985 en de oogstschade in 1990 en 1991 werden Limburgse fruittelers eind 1993 geconfronteerd met waterschade. Vooral in het stroomgebied van de Maas heeft een aantal bedrijven 'grote schade' opgelopen; meer aan gebouwen en werktuigen dan aan plantopstanden.

Rulkens bepleitte directe steun aan gedupeerden en voor de totale sector een gezondere bedrijfsstructuur. Een Europese rooiregeling zou daartoe kunnen bijdragen.

Tot opvolger van Jan Rulkens, die wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd de voorzittershamer moest neerleggen, koos de algemene vergadering Jo Vrancken uit Schimmert.

Eerder nam Rulkens afscheid als voorzitter van de kring Limburg van de Nederlandse Bond van Boomkwekers. Vanwege zijn grote verdiensten voor boom- en fruitteelt biedt Agrarisch Limburg hem op 4 maart in 'De Roosterhoeve' te Roosteren een afscheidsreceptie aan.

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Carlito's way, do t/m zo 17.30 en 20.30 uur, ma t/m wo 20 uur. Beethovens 2nd, do t/m zo 14 en 16 uur, wo ook 14 uur. **Rivoli:** Free Willy, do t/m zo 14 16.15 18.45 en 21.15 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, wo ook 14 uur. **Maxim:** The Addams family, do t/m zo 14.30 16.30 19 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, wo ook 14 uur. **H5:** Tombstone, dag. 14 18.15 en 20.45 uur, za ook 23.15 uur. Aladdin (ned), do t/m zo 14.15 16.15 uur, wo ook 14.15 uur. Robin Hood, dag. 18 uur, do ma di wo ook 20.30 uur. Farewell to my concubine, vr t/m zo 20 uur.Demolition man, dag. 18.30 21 uur, ma en di 14.30 uur, za ook 23.30 uur. Hanekam de rocker, do t/m zo 14.30 16.30 uur, wo ook 14.30 uur. Aladdin (eng), dag. 18.30 uur, do t/m zo 16.30 uur. Three musketeers, dag. 14.30 21 uur, za ook 23.30 uur. Jurassic park, dag. 14.30 uur. Sleepless in Seattle, dag. 18.30 en 21 uur, za ook 23.30 uur. Mrs Doubfire, za 23.30 uur, voorpremiere ! **Filmhuis De Spiegel:**Jamon Jamon, zo 20.30 uur.

● LANDGRAAF

Autokino: Beethoven 2nd, vr za 20 uur, zo 19 uur. A perfect world, vr za 22.15 uur, zo 21 uur.

● KERKRADE

Wijngrachttheater: The lost paradise, vr 20 uur. Jurassic park, zo 14 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Carlito's way, dag. beh. ma di 14.15 en 20.45 uur. Addams family 2, dag. 18.30 uur. Undercover blues, dag. 18.30 21.15 uur. Aladdin (Ned), dag. beh. ma en di 14.30 uur. Little Buddha, dag. 21 uur. Beethoven 2nd, dag. beh ma en di 14.30 en 18.30 uur. Free Willy, dag beh ma en di 14.30 18.30 21.15 uur. **Ciné-K:** The House of the Spirits, do t/m za en wo 20.30 uur. **Cinema-Palace:** Three musketeers, dag.14.30 (beh. ma en di) 18.45 21.30 uur. Demolition man, vr t/m zo 18.15 21.15 uur, do ma di wo 18.15 uur. The age of innocence, dag. 21 uur. Aladdin (ned), do t/m zo en wo 14.45 uur. Aladdin (eng), dag. 14.45 (beh. ma en di)en 18 uur. Farewell to my concubine, do ma di wo 20.15 uur.**Lumière:** Vacas, dag. 20 uur. L'odeur la paya verte, dag. 20.30 uur. March comes like a lion, dag. 22 uur. Betty Blue, do t/m za 23 uur.

● GELEEN

Roxy: Demolition man, dag. 20.30 uur. The three musketeers, dag. 20.30 uur. Aladdin, dag. 14 uur.

● SITTARD

Forum: Carlito's way, dag. 20.30 uur. Free Willy, dag. 14 en 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Demolition man, vr t/m di 20.30 uur. Robin Hood, vr t/m di 20.30 uur, vr t/m zo en wo 14.30 uur. Aladdin, do t/m zo en wo 14.30 uur.

● ROERMOND

Royal: Free Willy, dag. 20.30 uur, za zo en wo 14.30 uur, zo ook 16.30 uur. **Royaline:** Aladdin, za zo en wo 14.30 uur. The house of the spirits, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur.

in de theaters

● HEERLEN

Geen voorstellingen !!!

● KERKRADE

zo. 20/2: muziek: Prazak Quartet
wo. 23/2: dans: Bulgaars Dansensemble Naiden Kirov met serie folklore

● SITTARD

di. 22/2: musical: Ernst Daniel Smid en Simone Kleinsma met Sweeney Todd
wo. 23/2: musical: Ernst Daniel Smid en Simone Kleinsma met Sweeney Todd

● MAASTRICHT

Geen voorstellingen !!!

● VENLO

zo. 20/2: theater: Servaes Nelissen en Vincent de Rooy met Bos en Lommer (jeugdtheater 14.30 uur)
di. 22/2: toneel: Stuffed Puppet Theatre met Macbeth
wo. 23/2: toneel: Sanders en Ko met De bonte bakfiets (14.30 uur)

● ROERMOND

zo..20/2: muziek: Hafa concert 2 (11.30 uur)
wo. 23/2: dans: Introdans met Donder op (14.30 uur)

● WEERT

Geen voorstellingen !!!

Tenzij anders aangegeven beginnen de voorstellingen om 20.00 uur.

exposities

● HEERLEN

Stadsgalerij, Raadhuisplein. Valises. T/m 20/3, open di t/m vr 11-17, za en zo 14-17 uur.

ABP, Oude Lindestraat 70. Werk van Philo Wagner en Henk Wolvers. T/m 25/2, open tijdens kantooruren.

● VAESRADE

Galerie Tsant, Rozenstraat 49. Werk van Etienne Bruneel en Math van Kampen. T/m 20/2, open do en zo 14-17 uur.

● SCHIMMERT

Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5. Werk van Laetitia de Haas, Willy Belinfante en To Crijns. T/m 7/3, Open do t/m zo 14-17 uur.

● LANDGRAAF

Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Expositie van Bruni Regenbogen. T/m 20/2, open vr 17-20 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie Gaudi,** Hereweg 83. Schilderijen en objecten van Jan de Wachter. Van 27/2 t/m 27/3, open vr 16-20 uur, za en zo 13-17 uur.

Moegestreden, zó lang vechtend
voor dat kleine beetje lucht
moeilijk afscheid van je te nemen
maar we gunnen je de rust.

Zich bewust van zijn naderend einde en in volledige aanvaarding daarvan, is van ons heengegaan, mijn broer, onze oom, oud-oom en vriend

Henk van den Berg

Hij overleed in de leeftijd van 68 jaar.

Heerlen: **M.A. Ravenstein-van den Berg**
Landgraaf: **Ria Mertens-Ravenstein**
René Mertens
Rik
Paul
Landgraaf: **Ger Ravenstein**
Elly Ravenstein-Mobertz
Judith
Lynda
Heerlen: **Irene Toussaint-Ravenstein**
Paul Toussaint
Stefan
Carina

6417 VW Heerlen, 17 februari 1994
Ovidiusstraat 177

De rouwdienst, geleid door ds. S. Lanser, zal gehouden worden op dinsdag 22 februari a.s. om 11.00 uur in de Reformatorische Kerk aan het Tempsplein te Heerlen, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen, dagelijks van 16.00 uur tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Wij danken het verplegend personeel en de doktoren van het De Weverziekenhuis, afd. 8 Oost voor de goede verzorging.

† **Jan Agterberg**, 60 jaar, echtgenoot van Ria Coumans. Hoogveerlinxstraat 135, Maastricht. De crematie heeft in intieme familiekring plaatsgevonden.

† **Lieske Bruijnen**, 82 jaar, weduwe van Hoebeer Moers. Corr.adres: Aalm. Verheggenplein 60, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, zaterdag 19 februari, om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Joannes Bosco te Akerpoort-Maastricht.

Enige en algemene kennisgeving

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede zij ons gedurende haar leven heeft omringd, delen wij u mede dat heden geheel onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van het h. oliesel, op de leeftijd van 68 jaar, onze lieve en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Anna Maas

weduwe van

Hub Pepels

In dankbare herinnering:
Sittard: **Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkind**
Familie Maas
Familie Pepels

Sittard, 17 februari 1994
Corr.adres: Heirstraat 20, 6129 PK Urmond

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op maandag 21 februari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Gemma te Sanderbout - Sittard.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondwake van heden, zaterdag 19 februari om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

† **Raymond Cornelissen**, 15 jaar, Hyacinthstraat 2, 6014 BP Ittervoort. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 21 februari om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Margarita te Ittervoort.

† **Sjef Stroek**, 68 jaar, echtgenoot van Mia Truijen, Prinsbisdomstraat 19, 6004 VP Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 21 februari om 10.30 uur in de parochiekerk van De Goede Herder te Weert.

† **Truus Reihs**, 60 jaar, echtgenote van Sef Rutten, Nieuwe Markt 19, 6067 CG Linne. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden dinsdag 22 februari om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Linne.

Enige en algemene kennisgeving

Ik kan gaan slapen zonder zorgen,
want slapend kom ik bij U thuis.
Alleen bij U ben ik geborgen.
Gij doet mij rusten tot de morgen
en wonen in een veilig huis.
Ps.4:3

In vol vertrouwen op haar Heer en Heiland is heden, 17 februari 1994, van ons heengegaan

zuster Maria Margaretha

Christina Margaretha Martens

geboren 3 februari 1911 te Maastricht
geprofest 9 september 1930

De uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis op het kloosterkerkhof, zal worden gehouden op dinsdag 22 februari a.s. om 11.00 uur in de kapel van het St.-Jozefklooster.

Familie Martens
Corr.adres: Nachtegaalstraat 59
6165 BJ Geleen
Zusters Franciscanessen v.d. H. Jozef
Kloosterweg 34
6301 WK Valkenburg a/d Geul

De overledene is opgebaard in mortuarium Smeets, Spoorlaan 29, Valkenburg a/d Geul; bezoek op telefonische afspraak 04406-12421.

Heden zaterdag 19 februari om 18.00 uur is de jaardienst voor mijn dochter

Veronica

in de kerk van Opgrimbie, België.

Mevrouw M. Negro

Bij deze willen wij iedereen bedanken voor de grote belangstelling en het medeleven bij het overlijden en begrafenis van mijn dierbare vrouw

Christel te Winkel-Kohl

J. te Winkel

Eis van zeven maanden voor oplichting en fraude

'Vader' verkeerstuin peuterde miljoen los

DOOR ROB PETERS

SITTARD/BRUNSSUM – De ambitieuze plannen uit 1992 om in Brunssum een Verkeersopleidings-centrum Limburg te realiseren zijn nooit uitgevoerd. De bv bestaat op papier nog steeds en is ook nog eigenaar van de toen aangekochte grond. De 'geestelijk' vader van die 'verkeerstuin' de Sittardse rijschoolhouder Huub J. (47) hoorde gisteren voor de rechtbank in Maastricht wegens valsheid en geschrifte en oplichting van de ABN-Amrobank in Beek voor een miljoen gulden, zeven maanden gevangenisstraf met aftrek van een maand voorarrest eisen.

Vrijspraak vroeg de officier voor bedrieglijke bankbreuk tijdens het faillissement van de rijschool van J. Een straf overigens die officier van justitie mr. R. Beaumont voor wat betreft de zes maanden onvoorwaardelijk ook omgezet wil zien in 240 uur werkstraf.

Is J. nu de man die vieze spelletjes speelde om door vervalsing van jaarstukken aan een stevig krediet te komen of is hij de chaoot die door slordigheid in de problemen is gekomen in deze zaak? J. en zijn raadsman R. Douffet voelen meer voor de rol van de in ademnood verkerende ondernemer, die zich steeds verder in de nesten heeft gewerkt door pech en onkunde.

Vast staat in elk geval dat de zaken met de Munstergeleense autorijschool in 1991 beroerd gingen en dat J. zocht naar nieuwe wegen. Hij koos voor een verkeerstuin naar Eindhovens model en zocht een plaats in Sittard. Daar moest hij later van afzien vanwege de bezwaren van omwonenden. Uiteindelijk kocht hij samen met vennoot P. grond in Brunssum en ging op zoek naar geldschieters.

Volgens de officier van justitie heeft hij toen de jaarstukken 1989 zodanig aangepast door met name de exploitatiewinst met 23.000 gulden te verhogen dat hij zeker bij de bank geld zou kunnen krijgen voor zijn verkeerstuin. Mr. Beaumont zei gisteren geen bewijzen te hebben dat de voormalige boekhouder en de compagnon van J. in het VOC-project wisten van de gedragingen of zelfs hebben geholpen. J. zelf probeerde de rechtbank ervan te overtuigen dat hij in elk geval niet aan de eerste versie van de jaarstukken had gedokterd en dat mogelijk zijn boekhouder een handje heeft geholpen.

Begrip

De voormalige rijschool vroeg de rechtbank begrip want sinds het echec zit hij thuis te wachten op betere tijden. Op vragen van rechtbankvoorzitter mr. P. Koopman liet J. weten dat hij geen idee heeft hoe het er met de plannen voor een verkeerstuin voorstaat omdat hij geen contacten meer onderhoud met zijn mede-oprichter.

Uitspraak op 4 maart.

Werkdruk politie in Noord-Limburg hoog

VENLO – Het dagelijkse routinewerk van de politie in Noord-Limburg komt steeds meer in het gedrang. Oorzaak: de toenemende harde criminaliteit in de regio en een grote onderbezetting. De kritiek onder de burgerij dat de politie bij aanrijdingen of burenruzies niet meer thuis geeft, zwelt aan.

Een woordvoerder van de Noordlimburgse politie geeft ruiterlijk toe dat de werkdruk op dit moment zo hoog is dat er regelmatig 'nee' verkocht moet worden. Alleen al de laatste acht maanden werd de politie geconfronteerd met zes moorden. Dieptepunt was de dubbele moord op het bejaarde Venlose echtpaar Van Rijn dat afgelopen week met messteken om het leven werd gebracht.

Voor het onderzoek naar deze misdrijven zijn in totaal vijftig politiemensen ingezet. De recherchebijstandsteams zijn hoofdzakelijk gerecruteerd binnen het politiedistrict Venlo, dat toch al erg krap in de manschappen zit. Het district kent een onderbezetting van twintig procent, hetgeen neerkomt op ongeveer vijftig mensen.

Zolang de vacatures niet zijn ingevuld, zal de Noordlimburgse politie meer dan ooit prioriteiten moeten stellen, zegt de woordvoerder. „Mensen die echt in nood zijn, zullen we natuurlijk niet in de steek laten. Maar als het gaat om een aanrijding met lichte schade of een burenruzie, krijgen de betrokkenen toch eerst het advies om te proberen de zaak onderling te regelen."

Visclub gedupeerd

● *De hengelaars van visvereniging Strijthagen in Landgraaf vissen dit jaar schijnbaar niet onder een goed gesternte. Onbekenden braken gisternacht voor de vierde keer sinds de jaarwisseling in het Koetshuis in Strijthagen in, het onderkomen van de hengelsportvereniging. De daders gingen deze keer aan de haal met twee berm- en twee grasmaaiers ter waarde van zo'n vijfduizend gulden. Eind januari werd kort na elkaar twee keer ingebroken, begin februari was het Koetshuis voor de derde keer het doelwit van vandalen. Bestuursleden probeerden gistermiddag de schade te herstellen. De geforceerde deur kreeg een nieuw, extra stevig slot. Volgens Rien van Steijn van de hengelsportclub loopt de totale schade in de tienduizenden guldens.* Foto: FRANS RADE

Lijk van man gevonden in water Havenkom

MAASTRICHT – De politie heeft gistermiddag in het water van de verlengde Havenkom, achter de lage Frontweg in Maastricht, het lijk aangetroffen van een nog onbekende man.

Het lichaam vertoonde de verschillende littekens, vermoedelijk van operaties, aan beide liezen, aan het rechterbeen en op beide scheenbenen. De onbekende is ongeveer 1,70 m groot en heeft kort grijs krullend kroeshaar. De politie schat de leeftijd op 65 jaar.

Navraag over de vermissing van de man bij enkele bejaardenhuizen en bij het Academisch Ziekenhuis in Maastricht had geen resultaat. Wie inlichtingen kan verschaffen wordt verzocht contact op te nemen met de politie van Maastricht, tel. 043-292929.

Overlevingstocht mondde in massale arrestatie uit

Vermeende neo-nazi's blijven onbestraft

Van onze correspondent

TONGEREN – De rechtbank van Tongeren heeft gisteren een groep van 29 Amsterdammers het voordeel van de strafopschorting toegekend. De 23 mannen en vijf vrouwen werden tijdens een dagje uit in de Belgische Ardennen beticht van inbreuk op de wet op de privé-milities en van het bezit van verboden wapens en drugs.

De strafopschorting houdt in dat, wanneer ze de eerstvolgende jaren in België geen strafbare feiten plegen, justitie niet tot vervolging overgaat.

De feiten waarvoor de 29 Amsterdammers terechtstonden, gebeurden in oktober 1992 in de buurt van het Waalse Marche-en-Famenne. De 44-jarige uitbater van verscheidene horecazaken in Amsterdam wilde zijn personeel trakteren op een overlevingstocht in de Belgische Ardennen, gekoppeld aan een boottocht op de Ourthe, een rivier in het Maasbekken.

De horecabaas wilde zo de samenhorigheid tussen de personeelsleden bevorderen. De deelnemers aan de tocht hadden zich in kakikleurige kledij gestoken. Sommigen hadden dolken en messen meegenomen en het merendeel was ook in het bezit van kleine porties hasj en marihuana. Toen de bus met het gezelschap even halt hield bij een tankstation, belde een verontruste buurtbewoner de rijkswacht op. De man had toevallig enkele dagen eerder op de televisie een reportage gezien over privé-milities en neonazisme. De rijkswacht rekende de hele groep in en meteen kwam een einde aan wat een heerlijk uitstapje moest worden.

Omdat de beschuldigden om b... handeling voor een Nederlandsta... ge rechtbank hadden verzoc... werden ze in Tongeren op het ma... geroepen. Ze waren allemaal aa... wezig. De openbare aanklager dr... te hen op het hart dat ze met h... paramilitair vertoon de bevolki... hadden verontrust. Hun advoc... voerde aan dat ze in Nederland n... eens zouden zijn vervolgd voor h... drugsbezit, omdat het beleid er to... ranter is. De rechtbank toonde zi... mild.

Drugdode in Brunssum

BRUNSSUM – Een 22-jarige inwo... ner van Bonn is gistermiddag in h... ziekenhuis van Brunssum overl... den aan een overdosis heroïne e... cocaïne. Hij was samen met zij... vriend naar Heerlen gereden en h... bij het station ongeveer twee gra... heroïne en cocaïne gekocht. Bij h... zwembad De Zeekoelen heeft h... slachtoffer bijna de hele portie g... bruikt. Toen hij onwel werd brac... de vriend hem naar het ziekenhu... in Brunssum. Daar gaf de man ec... ter geen levensteken meer.

Overlast bij opstarten fabriek

GELEEN – Het opstarten van d... ammoniakfabriek bij DSM in G... leen heeft gisteravond geleid t... klachten van omwonenden. De g... luidsoverlast duurde tot ongeve... middernacht.

Heerlen dringt aan op geluidsvoorzieningen

Dwangsom voor 17 cafés

Van onze verslaggever

EERLEN – De gemeente eerlen heeft zeventien horezaken een dwangsom opgegd, variërend van 15.000 tot 5.000 gulden. Ze moeten nnen zes weken laten weten elke geluidwerende maatreelen ze nemen of in beroep an.

e strengere milieuwetten verplichn horeca-ondernemers om grote vesteringen te doen. De eigenlijke eluidwering moet voorafgegaan orden door een akoestisch onderoek en een plan van aanpak. Dat amen kost tienduizenden guldens n in sommige gevallen zelfs tonen.

igenlijk had iedere ondernemer al er 1 december van vorig jaar de eluidwerende voorzieningen geed moeten hebben. Veertig zaken ebben daaraan voldaan, maar de eeste caféhouders reageerden niet p een oproep van de gemeente.

ie draait nu de duimschroeven an. Zeventien bedrijven hebben al en dwangsom binnen, er zullen er olgens de gemeente nog veel volen. De hoogte van de dwangsom is ekoppeld aan de geschatte prijs ie de milieumaatregelen vergen. oe groter die investeringen, hoe oger de opgelegde dwangsom.

ezwaar

e aangeschreven horecazaken oeten binnen zes weken aangeven oe ze denken te voldoen aan de ettelijke eisen. Ze kunnen er ook oor kiezen om binnen die termijn en bezwaar in te dienen. De geeente dient daar binnen tien ween op te reageren.

ervolgens hebben de bedrijven og zes weken de tijd om beroep an te tekenen bij de Raad van Sta. De uitspraak in zo'n zaak laat ngeveer een half jaar op zich wachn.

Ambachtelijk

● *Albert Josef en Antoon Joseph Buck met timmerlieden in hun vroegere meubelwerkplaats.*

ietsstroken op de Overheek

OERENDAAL – Het college van oerendaal wil alsnog fietsstroken p de Overheek aanbrengen. Het is e verbindingsweg tussen Hulsberg n Klimmen. Een eerder verzoek an de fractie Algemeen Gemeenchaps Belang om stroken voor de ietsers op de Overheek aan te brengen, werd door B en W afgewezen. Het argument luidde dat de stroken het verkeer zouden uitnodigen harder te rijden.

Oud-politieman Herman Vermeer gaf ter plekke aan enkele raadsfracties zijn visie over het plan. Hij voorziet geen enkel probleem met deze stroken. Tevens stelde Vermeer voor om de bebouwde kom te verplaatsen tot aan de afrit van de A79 Heerlen-Maastricht. Vanaf dat punt zijn de fietsstroken gepland. In de toekomst worden in het gebied Overheek in drie fasen 126 woningen gebouwd. De verkeersdrukte zal dan toenemen. Voorlopig zal de Overheek nog haaks aansluiten op de Klimmenderstraat. Na de reconstructie van deze weg komt op het kruispunt een kleine rotonde. De kwestie is alsnog aan de agenda van de raadsvergadering van maandag 28 februari toegevoegd.

Familiebedrijf Buco naar Woonboulevard

Meubeltraditie na 250 jaar voorbij

Van onze correspondent
WIL WAGENVOORT

„Als je geen winst meer kunt maken, houdt alles op." Meubelverkoper Wiel Buck beseft dat zijn familiebedrijf na 250 jaar definitief Kerkrade moet verlaten. De woonboulevard in Heerlen 'slokt' een van de laatste, zelfstandige meubelfirma's uit deze streek op. De familie Buck wil nu gaan scoren in het Heerlense meubelcentrum, waar veel meer kopers komen dan oorspronkelijk werd verwacht. Het is een beetje alsof Roda JC gaat verhuizen...

ontmoeting op zaterdag

KERKRADE – Het huiswerk ligt op de kamertafel. Een foto uit de oude doos en de belangrijkste stamboom-gegegevens, die zelfs teruggaan naar Zuid-Duitsland waar nog steeds Buck-families vertoeven. In het midden van de achttiende eeuw, zo blijkt uit de stukken, startte Henricus Buck met een timmer- annex meubelwerkplaats in Kerkrade. Het begin van een lange meubeltraditie was een feit.

Wiel Buck, van 3 oktober 1927, is een Kerkradenaar pur sang. De forse man met een bronzen stemgeluid heeft bij de carnavalsvereniging, de schuttersbroederschap St.-Sebastianus en als voorzitter van het plaatselijke Oranjecomité zijn sporen verdiend. „Met m'n 66 jaar wordt het tijd om de leiding van het familiebedrijf over te geven aan mijn zonen Wil en Albert. Natuurlijk blijf ik wel fungeren als adviseur," lacht Buck ondeugend vanachter zijn halve leesbril.

Wiel Buck wijst naar de oude foto: „Vroeger waren deze werkplaatsen niet gespecialiseerd, maar werd zowat alles gemaakt van hout. Tot en met trappen en kozijnen."

Houtje

De derde Buck-generatie profiteerde als eerste van de industriële revolutie. Jan Joseph Buck, die in 1821 werd geboren, doopte in Kerkrade trots de 'stoom-timmer-meubel fabriek' aan de Nummer II straat. Na Jan Joseph was het de beurt aan Frans en Albert Josef Buck. Zij gingen ieder op eigen houtje verder.
„Inmiddels werden meubels en anderen voorwerpen met electrische houtbewerkingsmachines geproduceerd en waren tientallen medewerkers uit heel Zuid-Limburg aangesteld. Zo kwamen de families Elen en Dols elke dag met de fiets van Sittard om in Kerkrade te werken."

Voor de Tweede Wereldoorlog waren de winsten klein en de prijzen zeer laag: „Een complete slaapkamer kostte 75 gulden, een keukenkast 37,50 gulden en voor een keukenstoel moest je 7,50 gulden neertellen."

Via Albert Josef, zoon Antoon Josef en kleinzoon Wiel wordt nu de fakkel doorgegeven aan een nieuwe generatie. Het is met name Wiel Buck, die vorm heeft gegeven aan de huidige onderneming: „In 1954 begon ik in het pand aan de Kerkraadse Holzstraat met een meubelgroothandel onder de naam Buco. Tussen de Holzstraat en de Straterweg is de eerste zaak uitgegroeid tot één groot lint van vooral banken en stoelen. Wij profiteerden in Kerkrade vooral van de grote bevolkingsgroei door de mijnen en de achterstand die in de oorlogsjaren was ontstaan." In 1963 werd een filiaal in Weert geopend.

Speciaalzaak

„Met de komst van de woonboulevard in Heerlen werd drie jaar geleden een gedeelte van het bedrijf uit Kerkrade overgeplaatst onder de naam Trendhopper, een meeneem-meubelformule met veertig zaken, waarvan ik één van de vijf oprichters ben." In Kerkrade kwam een nieuwe speciaalzaak.

„De 'grijze' omgeving van de Holzstraat en de schamele parkeermogelijkheden in Kerkrade-Oost zijn voor een huidig meubelbedrijf echter slechte omstandigheden." Op de Holz verschijnen nauwelijks meer Kerkradenaren: „Vroeger was het traditie dat families bij één vaste leverancier hun goederen kochten. Nu bezoekt een gezin gemiddeld ruim tien zaken, voordat één meubelstuk wordt aangeschaft."

De tweede vestiging op de woonboulevard krijgt nu de familienaam: Buco Classic. „Buco was altijd synoniem voor klassieke meubelen. Oude liefde roest niet en daarom beginnen we in Heerlen weer met de beproefde Kerkraadse formule."

kiespijn

Verkiezingscircus

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN – De meeste burgers zal het worst wezen wat de politiek bekokstooft. Helaas, het is zo ver gekomen. Nu de noodklok heftig heeft geklonken, reppen de politieke partijen zich om het verloren gegane terrein op het nippertje goed te maken. Het regent de komende week dan ook politieke bijeenkomsten. En steeds geldt: de burger is van harte uitgenodigd.

Het begon donderdag al bij de Open Universiteit. Onderwerp de belastingdruk voor de burgers. Gisteravond was Bocholtz het decor van een forum. En probeer vandaag in Heerlen maar eens niet te struikelen over een politieke partij. Hart voor Heerlen houdt een 'ludieke' actie bij het stadhuis, de Socialistische Partij een prijsvraag op de Promenade, terwijl het CDA zelfs een hotelzaal afhuurt met sprekers en een cultureel programma. Zondag gaat het Heerlense cultureel café over 'vrouwen en de politiek,' een erg populair thema blijkbaar. Want het wordt ook donderdag in Brunssum en volgende week vrijdag in Landgraaf tijdens forums behandeld. Maandag (21 februari) is in Brunssum een voorlichtingsavond over de verkiezingen, die speciaal bestemd is voor migranten. Vervolgens staat dinsdag in Heerlen het milieu centraal en is ook Simpelveld in de ban van een politiek forum.
Kerkrade pakt het mediageniek aan. Op woensdag 23 februari zendt de lokale omroep, naar Amerikaans voorbeeld, een discussie uit waaraan alle lijsttrekkers meedoen. De politiek thuis op de buis.

Het Klaver-4-project komt donderdag uitgebreid ter sprake in Brunssum. Paul Rosenmöller is de grote coryfee op zaterdagmiddag 26 februari in Heerlen bij een COC-forum over de verrechtsing van de maatschappij en de dag daarop houdt de Heerlense groep Rad2 een forum over jongerenbeleid.
Als dat geen verkiezingscircus is! Drie dagen later kunnen de briefjes in de stembus. En dat niemand durft te beweren: ik wist niet hoe ik van mijn kiespijn af kon komen. U heeft dan vijftien kansen op informatie gemist.

● *Paul Rosenmöller*

Benzine van zeven auto's gestolen

NUTH – Onbekenden hebben donderdagnacht benzine afgetapt uit zeven auto's die geparkeerd stonden op een bedrijfsterrein aan de Hunnecum in Nuth. De daders hebben volgens de politie de afgesloten benzinedoppen geforceerd. Hoeveel liter benzine werd afgetapt, is onbekend.

Bij de koffie

Held

● *Wethouder Jo Evers van Heerlen is fantastisch. Een andere conclusie kun je nauwelijks trekken na het lezen van een door de wethouder verspreid persbericht. Het betreft 's mans inzet voor de Heerlense zwemmers. Aanleiding: het startsein voor de verbouwing van het Hoensbroekse bad Terveurdt. Enige citaten, hier achter elkaar geplakt voor het beste resultaat: „De onthulling van het bord betekent voor Jo Evers de afsluiting van een zware periode van onderhandelen, praten en organiseren. De wethouder besloot alles op alles te zetten om in elk geval het Hoensbroekse zwembad te laten opknappen. Bepaald geen kleinigheid, want echt geld voor een renovatie, zoals Evers die voor ogen had, was er niet. Uiteindelijk is het hem toch gelukt. Evers heeft er strikt op toegezien dat de zwemmers zo weinig mogelijk overlast ondervinden van de werkzaamheden."*

Held 2

● *Prachtig, maar het gaat verder. „Het bereiken van deze mijlpaal betekende niet dat wethouder Evers op zijn lauweren kon gaan rusten. In tegendeel. Er dook voor wethouder Jo Evers een tweede probleem op: het behoud van de werkgelegenheid van de medewerkers van het Sportfondsenbad. Al is dat geen rechtstreekse zaak voor de gemeente, Jo Evers voelde zich daar toch verantwoordelijk voor. Hij wist het voor elkaar te krijgen dat de nieuwe exploitant het personeel overneemt. Onlangs lukte het Evers en enkele andere collegeleden in contact te komen met een ondernemer die belangstelling toont om in het centrum van Heerlen een zwemvoorziening te bouwen."*

Held 3

● *Na deze hagiografie kan Jo Evers worden bijgeschreven in de trotse annalen van de stad Herle als de man die het toch allemaal maar voor elkaar kreeg: Heerlen zwemt straks weer als vanouds, maar in hartstikke moderne baden. Hoera!*

Schaatsen

● *De visvijvers in Heerlen zijn bedekt met een dun laagje ijs. De vorst doet zijn werk. Maar je kunt er beslist niet op schaatsen. De gemeente heeft gisteren nog alle vijvers laten controleren. Alle eventuele schaatsterreinen zijn onveilig verklaard. U bent dus gewaarschuwd. De liefhebbers van de schaatssport kunnen beter naar de televisie blijven kijken. In het Noorse Lillehammer wordt nog steeds hard geschaatst voor Olympisch metaal.*

Show

● *Wilt u toch even de tv-buis vaarwel zeggen, dan staat het u vrij vandaag en morgen een bezoek te brengen aan de rammen- en konijnenshow in de Wilhelminazaal aan de Dr. Nolensstraat in Bocholtz. De organiserende vereniging, Het Raskonijn, houdt voor de 29ste keer deze show. Behalve konijnen zijn er ook cavia's, hamsters en tamme muizen, 450 in getal, te bewonderen. De tentoonstelling is vandaag van 11 tot 23 uur en zondag van 11 tot 17 uur open. de toegang is gratis. Alvast veel kijkgenot.*

Verkiezingsprogramma's 1994

Op woensdag 2 maart zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Dan kunnen de kiezers weer hun stem uitbrengen op een van de plaatselijke politici. Op deze plek volgt acht dagen lang een overzicht van wat de deelnemende partijen vinden van een aantal belangrijke onderwerpen. Oftewel: de verkiezingsprogramma's in de acht gemeenten van de Oostelijk Zuid-Limburg in een notedop. Vandaag Kerkrade.

KERKRADE	Verbetering Centrum	Werkloosheid	Woningmarkt/ toestroom Duitsers	Toekomst Roda JC	Overlast drugs	Milieuheffingen
CDA	Meer winkels en groter assortiment, meer en betere parkeermogelijkheden en heringerichte markt als centrale ontmoetingsplaats.	Bevorderen midden- en kleinbedrijf en arbeidsintensieve bedrijven. Betere aansluiting onderwijs. Werkgelegenheidsprojecten als vangnet.	Meer contingenten premiesector. Vrije sector-kavels met eerste kans voor Kerkradenaren. Bouw goedkope woningen voor Duitsers op Duits grondgebied.	Roda voor Kerkrade behouden door verhuizing naar Beitel-Locht.	Allerhoogste prioriteit. Harde aanpak drugstoerisme door plaatselijke regels en samen met buurgemeenten (ook Duitse).	Kosten laag houden door gezamenlijke inspanning van gemeente, bedrijven en burgers.
PvdA	Betere winkelstructuur. Aantrekkelijk centrum goed voor werkgelegenheid. Markt zo veel mogelijk autovrij. Beter parkeren in en om centrum.	Arbeidsintensieve bedrijven op industrieterreinen. Behoud rijksdiensten, wsw. Uitbouwen jeugdwerkgarantieplan en banenpools.	Nederlands bouwsysteem in Duits grensgebied toepassen. Vrije sector in eerste instantie voor Kerkradenaren of economisch gebondenen.	Behoud van Roda voor de regio, liefst in Kerkrade (bijvoorbeeld op Beitel-Locht). Regio moet Roda steunen.	Regels streng controleren. Koffieshops sluiten die zich daar niet aan houden. Opvang drugsverslaafden. Overlast regionaal aanpakken.	Grootste vervuiler betaalt hoogste rekening. Extra aandacht voor milieukosten lage inkomens.
BBK	Snel werk van maken, goed luisteren naar burgers. Klein en gezellig, goede parkeermogelijkheden. Versterken wonen en sociaal-culturele activiteiten.	Actie tegen banenverlies rijksdiensten. Goede bedrijventerreinen, betere dienstverlening ondernemers, goede city-promotie.	Overleg met Duitse instanties: meer en goedkoper bouwen in Duitsland naar Nederlands voorbeeld.	Trachten te behouden voor Kerkrade, maar zonder grote financiële offers gemeente. (Meer) regionale subsidies en sponsors zien te krijgen.	Aanstellen stadswachten, opvoeren sociale controle, voorlichting en burgerbetrokkenheid. Beleidsplan openbare orde en veiligheid opstellen.	Voortdurend in de gaten houden of het niet goedkoper kan. Meerjarig plan opstellen.
BB	Centrum moet aantrekkelijk zijn burgers en bedrijven. Maar dat mag niet ten koste gaan van de wijken/andere kernen.	Gunstig klimaat bedrijven bevorderen, gemeente moet werkgelegenheidsprojecten stimuleren.	Met Herzogenrath bekijken of daar gebouwd kan worden naar Nederlandse normen.	Profclub belangrijk voor regio. Gemeente moet medewerking en faciliteiten leveren zo veel als verantwoord is.	Landelijke bestrijdingsregels hanteren, preventief werken. Daarnaast zo mogelijk Algemene Plaatselijke Verordening toepassen.	Laten afhangen van financiële mogelijkheden burgers. Rekening houden met hoogte andere belastingen.
GroenLinks	Sober, verantwoord en doelmatig. Gemeente schept voorwaarden, ondernemers moeten het meeste betalen.	Gezamenlijke aanpak van alle betrokken partijen.	Oplossing zoeken samen met Duitsers. Probleem ligt in Duitsland: te weinig sociale woningbouw.	Kerkrade heeft er te weinig geld voor, daarom streekgewestelijk aanpakken. Dan kan Roda in Kerkrade blijven.	Overlast en criminaliteit beperken: handel in softdrugs legaliseren (geen handel in wijken). Harddrugs onder medische begeleiding verstrekken.	Gemeente moet hoogte heffingen beperken, zeker voor minima. Vervuiler betaalt.
D66	Overleg met betrokkenen, lange termijnvisie opstellen en die in fases uitvoeren.	Burgers nauw betrekken bij economisch beleid gemeente. Op provinciaal en landelijk niveau aandacht vragen voor Oostelijke Mijnstreek.	Aanscherpen van regels die gelden voor vestiging. Toetsen sociaal-economische binding van toekomstige bewoner met Kerkrade.	Roda is geen primaire taak van gemeente. Roda JC heeft wel positieve uitstraling op imago Kerkrade.	Geen gedoogbeleid, krachtig optreden tegen drugshandel.	Heffingen vanuit milieu-overwegingen moeten verbetering milieu ten goede komen. Geen extra inkomstenbron gemeente.

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

Nachtmerrie van Amerikaan wordt toch nog mooie droom

Jansen eindigt met goud

DOOR RENZE LOLKEMA

HAMAR – Zelfs de meest rumoerige Amerikaanse journalisten hielden zich even stil. „Onze president?", vroeg Dan Jansen bijna ontroerd, toen hem werd verteld dat Bill Clinton aan de lijn was. Ademloos volgden een honderdtal verslaggevers het geanimeerde gesprek. „Amerika is trots op je", zei Clinton. Jansen kon het nauwelijks vatten. Net toen hij had opgehangen, rinkelde het toestel opnieuw. Ditmaal was het de First Lady, vanuit een vliegtuig. „Inderdaad, het moest er een keer van komen", zuchtte Jansen in het oor van Hillary.

De droom voor Dan Jansen (28) is eindelijk uitgekomen. Tot voor gistermiddag was het een afgrijselijke nachtmerrie. Hij droeg tot aan de olympische kilometer de wereld op zijn schouders, maar na zijn fabuleuze wereldrecord van 1.12,43 rolde de bol zo van zijn rug.

Tien jaar lang vocht Jansen voor Olympische erkenning. Hij speurde in Sarajevo, Calgary en Albertville tevergeefs naar goud. Pas in het ijskoude Hamar werd hij warmer. Na zijn dramatische val op de 500 meter vond hij in zijn laatste Olympische race toch wat hij zo lang had zocht.

Toen het eremetaal eenmaal om zijn schouders hing, maakte Jansen een dankbaar gebaar naar boven. De Amerikaanse hymne 'Stars and Stripes' klonk hem nimmer zo emotioneel in de oren als deze middag in Noorwegen.

„Een gouden medaille voor mij leek een wens van heel de wereld", zei Jansen. „Het Noorse publiek en vooral ook het Nederlandse heeft me altijd gesteund. Maar om eerlijk te zijn, ik deed het vandaag voor mezelf." Peter Mueller, Jansens coach: „God heeft eindelijk ook aan ons gedacht".

Naast goud verdient Jansen ook een Oscar. Zijn jacht op Olympisch goud heeft veel weg van een meeslepende film, die geëindigd is met een happy end kreeg. Amerikaanser kan het niet.

Het drama van zijn zuster Jane, die deze week exact zes jaar geleden overleed aan leukemie, stond daarin centraal. Zij stierf op het moment dat Jansen aan de startstreep van de Spelen in Calgary verscheen. Jansen kon dat niet aan. En viel daardoor twee keer, op de 500 en 1000 meter.

Zijn revanche in Albertville liep uit op een fiasco. 's Werelds beste sprinter kon in Frankrijk niet eens worden beloond met een medaille. De Amerikaanse media was toen weer een triest verhaal rijker.

Ook de afgelopen week was het smullen voor de pulppers. Jansen faalde opnieuw op zijn sterkste afstand. Maar op de duizend meter was het eindelijk raak.

„De 'sage Jane' is nu afgesloten," merkte Robin Jansen na de triomftocht van haar echtgenoot op. „Die begon in 1988. We wilden er hier in Hamar een einde aan maken. Dat is nu gelukt."

„Ik ben niet langer bedroefd om Jane," voegde Dan Jansen er aan toe. „Ik weet dat ze bij me is. We hebben nu een nieuwe Jane en die zal een hoop aandacht vragen." De negen maanden jonge dochter, vernoemd naar Dans zus, kreeg tijdens de persconferentie gewoon een fles warme melk.

Het wereldrecord ten spijt schaatste Jansen gistermiddag geen perfecte race. In de voorlaatste bocht leek hij, net als maandag, weg te slippen. Maar hij herstelde de balans razendsnel.

Mueller: „Ik schreeuwde daarna tegen hem: 'just stand on your feet baby'. Hij heeft de wereld laten zien dat hij wel degelijk onder extreme druk een winnaar kan zijn. Toen hij het ijs op ging, heb ik alleen maar gezegd 'have fun, vermaak jezelf'. Ook al had hij brons gewonnen, dan nog zou ik tevreden zijn geweest. Een medaille, ter herinnering aan alles, dat had hij toch wel verdiend?"

Gadegeslagen door onder andere prins Willem Alexander, de Noorse koning Harald V, zijn ouders, schoonouders en kunstrijdster Nancy Kerrigan bezweek Dan Jansen ditmaal niet.

„Ik heb het de laatste drie dagen mentaal verschrikkelijk moeilijk gehad. Die 500 meter was een grote schok voor me. Ik weet niet waarom ik nu wel heb gewonnen. Nerveus was ik niet, maar dat was ik maandag ook niet."

Gezeten naast de dolgelukkige Jansen keek Igor Zhelezovksy beteuterd voor zich uit. Acht jaar lang was hij de heerser op de 1000 meter, gisteren moest hij de koning van 500 meter voor zich laten gaan. Zhelezovksy (Wit-Rusland) won zilver in 1.12,72, zijn voormalige landgenoot Sergey Klevchenka pakte brons (1.12,82).

• Dan Jansen: „Inderdaad, het moest er een keer van komen." Foto: REUTER

Wereldranglijst

HAMAR - De wereldranglijst aller tijden op de 1000 meter schaatsen voor mannen is als volgt:

1.12,05	Thometz (VSt) Medeo, 26 maart 1987 (niet erkend)
1.12,31	Bachvalov (Sov) Medeo, 26 maart 1987 (niet erkend)
1.12,43	Jansen (VSt) Hamar, 18 februari 1994
1.12,54	Scott (Can) Calgary, 17 december 1993
1.12,55	Klevsjenia (Rus) Calgary, 29 januari 1994
1.12,58	Pegov (Sov) Medeo, 25 maart 1983
1.12,58	Zjelezovski (Sov) Heerenveen, 25 februari 1989
1.12,64	Inoue (Jap) Calgary, 29 januari 1994
1.12,74	Boucher (Can) Davos, 20 januari 1985
1.12,75	Kelly (Can) Calgary, 17 december 1993.

stand olympische medailles in Lillehammer

land	G	Z	B	T
Rusland	5	5	3	13
Noorwegen	5	3	1	9
Italië	3	3	4	10
Verenigde staten	3	2	0	5
Duitsland	2	1	3	6
Canada	2	0	2	4
Oostenrijk	0	2	1	3
Nederland	0	1	2	3
Frankrijk	0	1	1	2
Kazachstan	0	1	0	1
Wit-Rusland	0	1	0	1
Finland	0	0	2	2
Japan	0	0	1	1

anp/LD

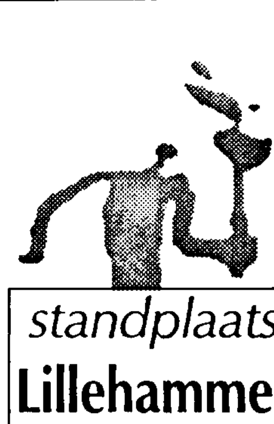
Gerard van Velde zonder diploma

HAMAR - Gerard van Velde mag zich op de 1000 meter tot de beste tien schaatsers ter wereld rekenen. De Nederlandse kampioen eindigde gisteren als negende op de door de Amerikaan Jansen gewonnen olympische kilometer. Zonder een tegenstander van niveau en in de ongunstige buitenbocht eindigend, benaderde Van Velde zijn beste tijd tot op 71-honderdste: 1.13,81. Nico van der Vlies eindigde als vijftiende, Arie Loef als 22ste en Arjan Schreuder als 24ste.

„Net geen diploma," hield Van Velde de moed er in. Wie geen medaille haalt maar wel ten minste zesde wordt, ontvangt van het Internationaal Olympisch Comité een getuigschrift. Die van Albertville bewaart Van Velde bij de zwemdiploma's.

Van Velde opende beter dan drie weken geleden, toen hij het Nederlands record op 1.13,10 bracht. De eerste volle ronde was echter van minder niveau. In de laatste buitenbocht kon hij in zijn rit tegen de zwakke Amerikaan Nathaniel Mills niet het tempo vasthouden. Met de tijd was hij niet ontevreden, dat gold ook voor Nico van der Vlies, die het olympische startbewijs op het laatste moment had gepakt: 1.14,29.

Arie Loef en Arjan Schreuder bleven ver onder hun mogelijkheden. Loef snotterde wat over een verkoudheid, als gevolg waarvan hij al een ronde voor het einde geen adem meer had. Schreuder pakte de lange sprint te behoudend aan, alsof hij een 1500 meter reed.

standplaats Lillehammer

Lilletonya

DOOR PAUL BERKHOUT

LILLEHAMMER - Natuurl zijn wij allemaal die affaire lang spuugzat. Maar de prins van het kwaad bracht gisterm dag een bezoekje aan Lilleha mer en de perszaal puilde uit. olympische draaimolen rond T nya Harding draait maar door door. En Tonya, misselijk en d zelig, vecht dapper tegen h tranen. Een meisje zo alleen.

Laten we eens een vraag pro ren, zegt de perschef tegen haviken. Eerste vraag, New Yo Times: „Tonya, je hebt al va tegen ons gelogen. Ik zie n waarom wij je nu moeten ge ven...". Het is een wreed spel, d de haviken spelen met het wi terkoninkje.

„Een vraag over sport graa zegt de perschef. „Ja graa glimlacht Toyna dapper mee.

Tweede vraag, Washington Po „Tonya, hoe vind je het dat je alle Amerikaanse bladen en de televisie bloot te zien bent weest..?" „Tsja...Ik schaam diep, het is heel erg."

Nee, ze krijgen haar ditmaal ni aan het huilen, die Amerikaan haviken. Ze hoopt beter schaatsen dan ooit in haar leve zegt Tonya. Ondanks deze waa zinnige draaimolen. En ze vraa de haviken beleefd om ook ee aandacht te schenken aan al d andere fantastische atleten. Ma dat kun je vergeten, Tony Want: „Denk je niet dat Amerik zich voor jou schaamt...?"

...en niet Tomba

Als een half uur later Albert Tomba - een der grote olympiër - arriveert, is de zaal slechts hal vol. De clown is zelf eens h spel begonnen en speelt het n vrolijk mee.

„Alberto, zijn twee gratis con dooms voor de sporters voldoen de?" „Haaa, nee, ik heb mij eigen merk van huis meeg bracht... Haaa, nee, ik kom hie een andere keer op terug...".

En kijk, daar zit nog een Ameri kaanse havik: „Als iemand jo tegen je knie zou slaan, Alberto wat zou je dan doen... En hoo iemand, die dat doet wel thuis o de Olympische Spelen...?" „Mmmm, ik zou terugslaan haaa. Nee.. ik snap zo'n explosie van jaloezie niet. Maar het word erg overdreven...".

Twee jaar geleden was het Alber tOville. Nu wordt het 'Lilletom ba', grapt de Italiaanse playboy Mis Alberto. De haviken zijn de baas: het is 'Lilletonya'.

Nijssen-Suk in halve finale

STUTTGART - In het Eurocard Open tennistoernooi in de Martin Schleierhal in Stuttgart hebben Tom Nijssen en Cyril Suk de halve finale bereikt van het dubbelspel. Zij versloegen Henrik Holm en Wayne Ferreira met 6-2 en 7-5.

In het Krokus toernooi in Breda heeft van Limburgse zijde Kelly Pijpers de finale bereikt. In de kwarteindstrijd won zij van provinciegenote Eva Crins met 6-2, 6-2. In de halve finale schakelde ze Merel Entjes uit met 6-4, 6-5. Roland Pechler, Sjors Lemmens en Daphne Snijders verloren in de halve finales. Bij de strijd om de Winter Cup in Veldhoven moet het Nederlandse team, met daarin Roermondenaar Martin Oonk, in de halve finale aantreden tegen het Russische jeugdteam. De Russen versloegen in de kwartfinale met 3-0 de ploeg van Wit Rusland.

olympische spelen in cijfers

SCHAATSEN

Mannen, 1000 meter: 1. Jansen 1.12,43 (wereldrecord), 2. Zjelezovski 1.12,72, 3. Klevsjenia 1.12,85, 4. Liu 1.13,47, 5. S. Bouchard 1.13,56, 6. Kelly 1.13,67, 7. Ström 1.13,74, 8. Inoue 1.13,75, 9. Van Velde 1.13,81, 10. Scott 1.13,82, 11. T. Kuroiwa 1.13,95, 12. Brunner 1.14,08, 13. Adeberg 1.14,15, 14. Y. Miyabe 1.14,28, 15. Van der Vlies 1.14,29, 16. S. Ireland 1.14,31, 17. Goloebev 1.14,78, 18. Kim 1.14,97, 19. Shimizu 1.15,01, 20. Sjaksjakbajev 1.15,06, 21. Mills 1.15,11, 22. Loef 1.15,12, 23. Enfeldt 1.15,18, 24. Schreuder 1.15,19, 25. Sighel 1.15,35, 26. Bachvalov 1.15,36, 27. Spielmann 1.15,41, 28. Funke 1.15,44, 29. Markström 1.15,50, 30. Besteman en De Taddei 1.15,62, 32. K. Lee 1.15,92, 33. Kostromitin 1.15,95, 34. Klepinin 1.15,99, 35. Eppert 1.16,07, 36. Balo 1.16,16, 37. Tahmindjis 1.16,29, 38. Carta 1.16,46, 39. Jaegal 1.16,64, 40. J. Lee 1.16,96. Njös en Vostroknoetov gevallen, Söndral gediskwalificeerd.

RODELEN

Mannen, tweezitter: 1. Brugger/Wilfried Huber 1.36,720 (48,348 + 48,372), 2. Raffl/Norbert Huber 1.36,769 (48,274 + 48,495), 3. Krausse/Behrendt 1.36,945 (48,364 + 48,581), 4. Grimmette/Edwards 1.37,289, 5. Thorpe/Sheer 1.37,296, 6. Apostol/Cepoi 1.37,323, 7. Demtsjenko/Zelenski 1.37,477, 8. Oerbanski/Moekin en Gasper/Ives 1.37,691, 10. Schiegl/Schiegl 1.37,695.

BIATHLON

Vrouwen, 15 km: 1. Bédard 52.06,6, 2. Briand 52.53,3, 3. Disl 53.15,3, 4. Paramygina 53.21,3, 5. Niogret 53.38,1, 6. Jasicova 53.56,4, 7. Permiakova 53.59,2, 8. Rim 54.10,1, 9. Harvey 54.12,4, 10. Noskova 54.18,2.

SKI

Noordse combinatie. Stand na skispringen: 1. Lundberg 247 punten (92,5 + 92 meter), 2. Markvardt 243,5 (achterstand voor skilopen 0.23), 3. Vik 240,5 (0.43), 4. Kono 239,5 (0.50), 5. Lodwick 232 (1.40), 6. Ogiwara 231 (1.46), 7. Cuendet 222 (2.46), 8. Kogawa 220,5 (2.56), 9. Kempf 216,5 (3.23), 10. Mantila 213,5 (3.43).

IJSHOCKEY

Groep A. Vierde speelronde: **Duitsland-Rusland 4-2 (2-0 1-1 1-1).** Doelpunten: Duitsland: Truntschka 2, Stefan, Kummer. Rusland: Torgaev, Koedatsjov. Strafminuten: Duitsland 12, Rusland 10. **Finland-Oostenrijk 6-2 (1-0 2-1 3-1).** Doelpunten: Finland: Palo, Virta, Peltonen, Keskinen, Koivu, Helminen. Oostenrijk: Strong 2. Strafminuten: Finland 18, Oostenrijk 22. **Tsjechië-Noorwegen 4-1 (3-0 0-0 1-1).** Doelpunten: Tsjechië: Dolezal, Srsen, Toupal, Kucera. Noorwegen: Dahlström. Strafminuten: Tsjechië 8, Noorwegen 10. **Stand:** 1. Finland 4-8, 2. Tsjechië 4-6, 3. Duitsland 4-6, 4. Rusland 4-4, 5. Noorwegen 4-0, 6. Oostenrijk 4-0.

KUNSTRIJDEN

Paarrijden, stand na verplichte dansen: 1. Gritsjoek/Platov en Oesova/Sjoelin, 3. Torvill/Dean, 4. Rahkamo/Kokko, 5. Moniotte/Lavanchy, 6. Krilova/Fedorov, 7. Romanova/Jarosjenko, 8. Mrazova/Simecek, 9. Goolsbee/Schamberger, 10. Bourne/Kraatz.

Roda JC wil rust bewaren • Blessures bij VVV

Fortuna verandert strijdwijze

Van onze sportredactie

SITTARD – De overwinning vorige week in de uitwedstrijd tegen Veendam moet Fortuna Sittard het nodige zelfvertrouwen hebben gegeven voor het duel van vanavond in eigen huis tegen Telstar. Respectievelijk de nummer negen contra nummer vijf van de eerste divisie, met één minder gespeeld duel voor de Limburgers. „Telstar is uiteraard een moeilijker tegenstander dan Veendam," blikte Fortuna-trainer Chris Dekker gisteravond vooruit.

Dekker memoreerde aan het succes tegen Veendam. „Hoewel we tegen die ploeg de wedstrijd al vroeg hadden moeten beslissen, was ik heel tevreden over de afloop. Ik vond het prima, dat we vorig weekeinde konden spelen met de carnaval voor de boeg. Daarna hebben de jongens carnaval kunnen vieren. Dat plezier mag je hen niet afnemen. Profs weten daarmee om te gaan. Dinsdag hebben we de training hervat."

Volgens de oefenmeester van Fortuna Sittard zal de gesteldheid van de grasmat in stadion De Baandert vanavond (aanvang 20.00 uur) een belangrijke rol spelen.

„Het veld ligt er heel hard bij. Daarom zal het een andere wedstrijd worden dan tegen Veendam. Er komen nu andere dingen bij kijken. Je mag op zo'n terrein geen stomme fouten maken en moet weinig risico nemen. Zeker achterin. Je dient derhalve vrij opportunistisch te voetballen. Daarom zal ik bepaalde spelers moeten vervangen die normaal wel in de basis staan."

Zoals vorige week tegen Veendam kan Chris Dekker niet beschikken over Fred de Jong, Roy van de Heuvel (beide knieblessure) en de wel weer trainende maar nog niet helemaal van een griep herstelde Mark van Bommel. Fuat Usta werd wederom door Chris Dekker uit de selectie gelaten.

• Fortunatrainer Chris Dekker: „Tegen Telstar wordt het een heel andere wedstrijd dan tegen Veendam." Foto: ERMINDO ARMINO

Rust bewaren was de voorbije week het credo op Kaalheide. Al pratend likte de Roda-selectie, die vanavond naar Willem II trekt, de wonden van een verknalde start na de winterstop.

„Het is een complex van factoren," houdt trainer/coach Huub Stevens zich op de vlakte. „En daar komt dan ook nog domme pech bij. We hebben het er deze week uitgebreid over gehad. Vervolgens zijn we weer aan het werk gegaan, want hoe je het keert of wendt, met Willem II en MVV uit en Ajax daartussenin op Kaalheide, hebben we heel wat voor de boeg. Wedstrijden, waarin we veel goed kunnen maken. Er is hard gewerkt en de spelers zijn gebrand op resultaatsverbetering. Ik hoop dat ze de goede arbeid in Tilburg kunnen omzetten in het duel."

Max Huiberts zal vanavond in elk geval niet van de partij zijn. Een schouderblessure houdt hem aan de kant. Ook het meespelen van Mark Luypers (enkelblessure tijdens de laatste training) is nog onzeker.

Gehandicapt

Door schorsingen en blessures gaat VVV gehandicapt naar Go Ahead Eagles in Deventer. Braem en Janfada zijn geschorst en Derix ondervindt nog steeds hinder van een enkelblessure die hij begin januari opliep.

Tot overmaat van ramp liet Juno Verberne donderdag verstek gaan op de training. De aanvoerder is geveld door griep. Bovendien is het meespelen van Hans Vincent en Louis Laros onzeker. Beiden worden vanmorgen (zaterdag) nog behandeld door de clubfysiotherapeut in Eindhoven. Vincent sukkelt met zijn knie en trainde de afgelopen dagen op halve kracht mee. Laros liep afgelopen woensdag in een oefenduel tegen Haelen een gekneusde rechterteen op. Frans Körver kan dus pas vandaag de formatie samenstellen.

sport in cijfers

TENNIS

Stuttgart. Mannen, 4,5 miljoen gulden. Kwartfinales: Bruguera-Boetsch 6-3 6-2, Ivanisevic-Leconte 6-1 5-7 6-4, Edberg-Gustafsson 6-3 2-6 6-3, Becker-Stich 6-3, 7-6.

Philadelphia. Mannen, 1,5 miljoen gulden. Tweede ronde: Courier-Flach 6-1 6-3, Grabb-Martin 6-4 3-6 6-4, Chang-Hlasek 4-6 6-3 6-3, Stark-Lendl 6-3 opgave Lendl. Dubbelspel, kwartfinales: Eltingh/Haarhuis - Keil/Pate 6-2 6-1, Courier/Hlasek - Black/Stark 7-6 6-4, Cannon/Talbot - Bauer/Van Emburgh 6-3 6-3.

Oklahoma City. Vrouwen, 300.000 gulden. Tweede ronde: Schultz-Steven 6-4 6-2, Cacic-McNeil 6-4 6-2, Adams-Harvey-Wild 6-1 3-6 6-1. Dubbelspel, kwartfinales: Bollegraf/Adams - Morton/Paynter 4-6 6-3 6-4, Fendick/McGrath - Christea/Reece (Roe/VSt) 6-2 6-1.

Peking. Vrouwen, 300.000 gulden. Kwartfinales: Meier-Strnadova 6-4 6-2, Basuki-Miyauchi 6-0 0-6 7-6, Dechaume-Nagatsuka 6-1 6-3, Shriver-Fang Li 4-6 7-5 6-1.

Parijs. Vrouwen, 800.000 gulden. Kwartfinales: Halard-Probst 2-6 7-5 6-4, Katerina Maleeva-Courtois 5-7 6-3 6-2.

Meerssen, Air Service Limburg Cup. Kwartfinale: Schlooz-Seegers 6-2, 6-4; Van de Velde-Stephan 4-6, 6-5, 6-3; H. Verouden-Van Helvoirt 6-2, 6-1; Golsteijn-N. Verouden 6-5, 1-6, 5-6; Bosch-Thijssen 6-4, 4-6, 6-3; Scheepers-Noordzij 6-3, 6-3; Knoben-Van de Donk 1-6, 3-6; Meessen-Dijkstra 2-6, 1-6; Verhallen-Lely 0-6, 6-2, 6-3; Tamaela-Schaghecke 6-0, 6-0; Supuseva-Duysings 6-2, 6-4; Van Dijl-Manulaita 6-3, 6-1.

Breda. Krokus toernooi, kwartfinale: Lemmens-Bakermans 6-3, 6-1; Pechler-Bruens 6-4, 6-2; D. Snijders-Cool 2-6, 6-5, 6-1; Hendriks-Van Hest 2-6, 2-6; Pijpers-Crins 6-2, 6-2; halve finale: Lemmens-Zuidendorp 0-6, 1-6; Pechler-Rutten 4-6, 4-6; Snijders-Vuyk 5-6, 0-6; Pijpers-Entjes 6-4, 6-5.

CRICKET

Nairobi. WK voor B-landen, derde speelronde: Nederland wint met 70 runs van Ierland: 235/8 tegen 165 all out. Stand: 1. Nederland 3-6, 2. Papoea NG 3-5, 3. Ierland 3-3, 4. Maleisië 3-2, Gibraltar 4-0. Nederland geplaatst voor kwartfinales.

sport kort

• VOETBAL - Willem II heeft het sponsorcontract met de CZ-groep met drie jaar verlengd tot 30 juni 1997.

• VOETBAL - De Rotterdamse deelgemeente Delfshaven zal zondag bij de wedstrijd tegen Vitesse eenmalig optreden als shirtsponsor van Sparta. Dat besluit is genomen om de aandacht te vestigen op de gemeenteraadsverkiezingen van 2 maart.

• SCHAATSEN – Christine Aaftink treft vandaag op de olympische 500 meter schaatsen de Zuidkoreaanse Hee-Joo Chun. De enige Nederlandse deelneemster start in de twaalfde rit in de binnenbaan.

• VOETBAL - Hugo Sanchez (35), die nu nog voor Rayo Vallecano in Spanje uitkomt, vertrekt na het seizoen mogelijk naar de J-League, de profcompetitie van Japan.

• VOETBAL – Het Oranjelegioen krijgt in Amerika geen kans om met in elke hand wat blikjes bier lallend door de straten van Washington en Orlando te trekken. De Nederlandse ambassade in Washington waarschuwt de Oranjesupporters dat de Amerikaanse politie geen openbaar drankgelag toestaat.

trainerscarrousel

MAASTRICHT – MVV'02 en trainer Jef Ariës zullen ook het volgende voetbalseizoen samen verder gaan. Het wordt dan het tweede seizoen dat Ariëns bij MVV'02 werkzaam is.

toto/lotto

HEERLEN – Cijfers **Lucky 10** van vrijdag 18 februari 5 - 6 - 11 - 16 - 22 - 24 - 29 - 34 - 37 - 39 - 45 - 51 - 54 - 56 - 60 - 63 - 73 - 74 - 76 - 80. (onder voorbehoud).

Triomf na bikkelharde strijd tegen miljoenenploeg

MVV treft PSV in het hart

DOOR FRED SOCHACKI

MAASTRICHT – MVV heeft afgerekend met alle sportieve ellende van dit seizoen. Het kostte bloed, zweet en tranen, maar de vreugde was er niet minder om. Winst tegen PSV en De Geusselt op zijn kop. Geen centje pijn tegen de miljoenenformatie, ondanks het bloed in de gezichten van Thal, Delahaye en Benneker. Sjef Hoenjet, de MVV-verzorger, had de 2-1 winst voorspeld. Had er zelfs enkele pilsjes onder verwed. Hij kreeg het gelijk aan zijn zijde. Ook al stond hij de laatste minuut dezelfde duizenden angsten uit als het merendeel van de toeschouwers.

„In de negentigste minuut zijn we uit de problemen geweest," gaf coach Sef Vergoossen toe. En als je problemen in de laatste minuut hebt, is het leed bijna geleden. Althans voor MVV. De pijn bij de tegenstander zal langer nawerken dan het feest in Maastricht.

Aad de Mos was te beroerd om meteen na afloop met de beschuldigende vinger te zwaaien. Met name Erik Meijer werd in dat verband niet geschuwd. „Hij had de opkomende Benneker moeten schaduwen," vond De Mos. De Meerssenaar vormde echter een steevast koppeltje met Reginald Thal. Wim Kieft verzaakte net als zijn coach verzaakte. Want Aad de Mos is het spoor net zo bijster als zijn spelers.

Het vuurwerk in het begin van de wedstrijd duurde slechts enkele minuten. De MVV-supporters knalden er lustig op los; de spelers volgden het voorbeeld. Toen de kruitdampen opgetrokken waren, stond de thuisclub met 0-1 achter.

De verdedigers overtroffen zich in besluiteloosheid en Klas Ingesson, die tot gisteravond amper een bal goed raakte bij PSV, zag tot zijn eigen ontsteltenis zijn inzet voorbij de grabbelende Jan van Grinsven stuiteren.

De stemming onder de toeschouwers was meteen bedorven. MVV had een half uur nodig om de knallende oorvijg te verwerken; PSV hoefde zich in die periode amper zorgen te maken.

De fantasie-opstelling van Aad de Mos had in die fase voldoende tijd om op elkaar ingespeeld te raken. En als het even niet liep, werd de bal ver de tribunes ingeschoten of haalde de miljoenenformatie anderszins het ritme uit het spel.

MVV was overtuigend aan het karwei begonnen, maar werd door de eerste plaagstoot van PSV - Lampteys schot ging via de lat over - al gewaarschuwd voor te veel opportunisme. De beste mogelijkheid kreeg Roberto Lanckohr op slag van rust. Hij kopte de voorzet van Hans Visser over.

„Na rust wist je," aldus De Mos, „dat MVV op jacht zou gaan. Hun spel werd agressiever en zij wonnen geen duel meer." Sef Vergoossen had Roberto Lanckohr een offensievere rol gegeven. Een simpele aanpassing met verregaande gevolgen.

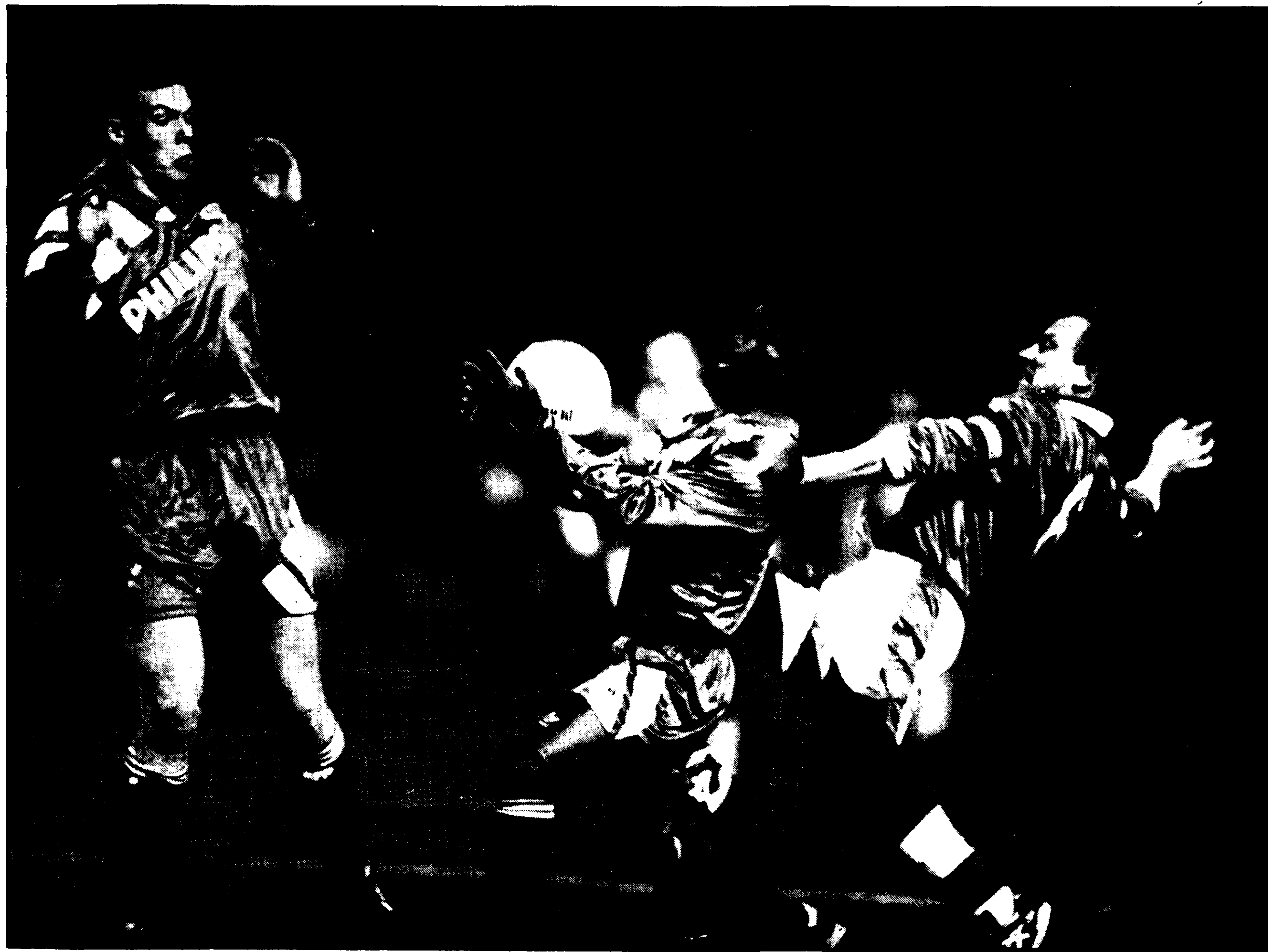
De irritatie nam toe; de kwaliteit voor zover die er al was, ging ver achteruit. PSV was de boosdoener. Temporiseren op een manier waarvoor een ploeg van het kaliber van de ex-Europees kampioen zich zou moeten schamen.
Omdat de equipe van Aad de Mos niet boven middelmatig niveau uit kon komen, was de gelijkmaker absoluut geen verrassing. Vrije trap Joordens, voorzet Benneker, doelpunt Lanckohr. Het anti-voetbal uit Eindhoven kreeg het antwoord dat het verdiende.

En meer nog. Twee minuten voor het verstrijken van de officiële speeltijd raakte Armand Benneker de doorkopbal van Richard Roelofsen met de punt van zijn schoen. Drie PSV-verdedigers en Hans van Breukelen waren geklopt.

Pas op dat moment besefte de miljoenenformatie dat het 'dubbeltje' uit Maastricht voor een sensatie ging zorgen tegen 'het tientje' uit Eindhoven. Even nog weigerden de Brabanders zich neer te leggen bij die vrijwel gedane zaken. Even nog kwam er hulp van arbiter Temmink. Hij gaf PSV enkele minuten respijt en een vrije trap op een gevaarlijke plek. MVV gaf geen krimp en PSV kreeg wat het verdiende. De deksel op zijn neus.

„Het was meer spannend dan fraai," vond Sef Vergoossen. „De omstandigheden lieten niet meer toe. Ons gebruikelijke combinatievoetbal was niet mogelijk. In serieuze problemen zijn we echter zelden geweest. Alleen op het laatst."

MVV - PSV 2-1 (0-1). 12. Ingesson 0-1, 62. Lanckohr 1-1, 87. Benneker 2-1. Scheidsrechter: Temmink. Toeschouwers: 8500. Gele kaart: Koeman, Meijer, Van der Gaag (PSV).
MVV: Van Grinsven, Benneker, Delahaye, Thal, Joordens, Beerens, Libregts, Lanckohr, Visser, Roelofsen, Scheepers.
PSV: Van Breukelen, Van der Gaag, Koeman, Van Tiggelen, Wouters, Ingesson, Numan, Heintze, Lamptey (72. Kalusha), Kieft, Meijer.

● *MVV'er Rob Delahaye (rechts) bindt de strijd aan met Lamptey en - geheel links - zijn vroegere clubmakker Erik Meijer.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Eltingh-Stich in Rotterdam

ROTTERDAM – Het wordt Nederland-Duitsland, volgende week maandag in de eerste ronde van het 21ste ABN/AMRO-tennistoernooi in Rotterdam. De loting voor Ahoy' had niet spectaculairder kunnen uitpakken: Jacco Eltingh start tegen de nummer één Michael Stich en Paul Haarhuis begint tegen de als vierde geplaatste Boris Becker.

Schalken op dreef

GUATEMALA CITY - Voor de derde keer in het Centraal Amerika Satellite tenniscircuit heeft Sjeng Schalken de halve finale bereikt. In het derde toernooi in Guatemala City versloeg hij de Braziliaan Marcelo Saliola, die hij in het eerste toernooi in Costa Rica in de kwartfinale ook al de baas was. Gisteren was de uitslag 6-3, 7-6. In de halve finale ontmoet Schalken vandaag Fabio Rizzo.

Nieuw onderzoek Danny Nelissen

HEERLEN – Danny Nelissen (23) wordt aan een nader onderzoek onderworpen om vast te stellen of hij nou wel of niet profwielrenner kan blijven. Dat is het resultaat van een gesprek tussen hartspecialisten van de ziekenhuizen van Veldhoven en Maastricht.
Beide medische 'partijen' staan tot dusver niet op één lijn in het 'geval-Danny Nelissen', bij wie in Veldhoven vorige maand hartritmestoornissen zijn geconstateerd. Een tegenonderzoek in Maastricht, anderhalve week geleden, wees daarentegen geen verontrustende onregelmatigheid van de hartfunctie op. Nieuwe testen, die twee weken in beslag zullen nemen, moeten uitsluitsel geven.
Cees Priem, de ploegleider van TVM waar Danny Nelissen onder contract staat, zegt: „Het nieuwe onderzoek wordt door een neutrale commissie, bestaande uit doktoren van een ander ziekenhuis, beoordeeld. Hun bevindingen zijn bindend."

'Geen mooie wedstrijd, maar wij hebben gevochten als leeuwen'

Benneker gevierde held

DOOR BENNIE CEULEN

MAASTRICHT – De MVV'ers wisten gisteravond na hun spectaculaire overwinning tegen PSV met hun vreugde geen blijf. Bij het verlaten van het strijdtoneel werden de Maastrichtenaren op een aanhoudend applaus getracteerd. Reginald Thal verliet het veld met de dolgelukkige Robbie Delahaye op de schouders. Het leek wel een verlaat carnavalsfeest in het op zijn grondvesten daverende Geusseltstadion.

Dreumes MVV had reus PSV een flink pak slaag gegeven. De Eindhovenaren, met liefst acht miljoenairs binnen de gelederen, zullen zich de afstraffing door de Maastrichtenaren, met liefst vijf 'afgedankte' PSV'ers in de basis, nog lang heugen.

Vooral Armand Benneker was de gevierde held. Hij speelde Wim Kieft helemaal uit de wedstrijd, gaf de voorzet waaruit Roberto Lanckohr de gelijkmaker scoorde en besliste drie minuten voor het eindsignaal de strijd door de winnende treffer aan te tekenen.

● *Armand Benneker (links) en Robert Lanckohr velden met hun treffers het vonnis over PSV. Dát moest gevierd worden.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Collectief

„Toch hebben we gewonnen dankzij onze collectieve prestatie," vond de bescheiden Benneker na afloop. „Het was bepaald geen mooie wedstrijd, maar we gooiden de beuk erin. We hebben gevochten als leeuwen."

De blonde Maastrichtenaar had zich voor de wedstrijd voorgenomen om zelf een doelpunt te maken. „Ik zei dat het tijd werd, dat ik nog eens zou scoren. Het lukte ook nog. Het gebeurt vaker dat ik voorin opduik. Aan scoren kom ik echter niet dikwijls toe. Deze keer viel de bal goed. Alles of niets, dacht ik. Ik schoot en het was raak. Een heerlijk gevoel."

De duels met zijn directe tegenstander Wim Kieft noemde hij vinnig. „Ik had Kieft goed in mijn greep. Na de gelijkmaker raakte hij geïrriteerd en ging trucjes uithalen. Ik kon hem echter goed aan." Armand Benneker had ook anderzijds binnenpretjes. „Omdat de mensen al vijf, zes jaar roepen dat MVV de eerstvolgende wedstrijd na carnaval altijd verliest omdat we teveel gevierd hebben. Deze keer hebben we het tegendeel bewezen. Dat is extra mooi."

Oud-PSV-belofte Toine Scheepers straalde eveneens van geluk. „Na de 1-0 achterstand zijn we niet bij de pakken gaan neerzitten. Wij hebben ons goed aan het spel van PSV aangepast en zijn compact bij elkaar blijven spelen. Met onze kwaliteiten kunnen we op die manier veel punten pakken. Ga maar na: uit de laatste acht duels sleepten we twaalf punten in de wacht. Ik wist, dat we tegen dit PSV niet hoefden te verliezen. Als we er maar voor wilden werken. Dat is ook gebeurd."

Aanvoerder Rob Delahaye was wellicht de meest gelukkige MVV'er. Spontaan als altijd stak hij zijn geluk niet onder stoelen of banken.

Delahaye, die aan de pittige duels met Lamptey een neus- en hoofdwonde overhield: „Het collectief heeft gezegevierd. Als we altijd zo voor elkaar werken, winnen we nog heel veel wedstrijden en hoeven we ons nergens druk om te maken.

Winnen tegen PSV geeft een machtig gevoel. Ieder jaar sneuvelt in De Geusselt wel een club van zwaar kaliber. Vorig jaar Ajax, deze keer was PSV aan de beurt."

Delahaye's gabber Reginald Thal gaf 'verloren zoon' Erik Meijer geen kans te schitteren bij zijn terugkeer in De Geusselt. „In het begin ging ik de duels verkeerd met Meijer aan. Maar na een twintigtal minuten waarschuwde ik Erik, dat hij geen enkel duel meer van me zou winnen. Ik kreeg nog wel een elleboogstoot van hem maar daarna durfde hij niets meer. In zo'n wedstrijd zijn we gewoon twee maal drie kwartier geen vrienden."

Meijer

Erik Meijer had zich zijn gelegenheidsterugkeer in De Geusselt uiteraard anders voorgesteld. Gisterenmiddag om 17.00 uur had hij van trainer Aad de Mos pas te horen gekregen, dat hij tegen zijn oude club in de basis zou staan. Het werd een afgang voor de Meerssenaar.

Hij was geen schim van de spits die op dezelfde grasmat zo vaak schitterde. De smadelijke nederlaag had hem zichtbaar diep getroffen. Het huilen stond hem nader dan het lachen. Aanvankelijk wilde Meijer zelfs geen commentaar geven.

„Ik ben diep teleurgesteld," mompelde hij na enig aandringen. „Het is niet de ideale voorbereiding als je pas op het allerlaatste moment wordt opgesteld. Ik had absoluut willen winnen. Dat we afgingen lag echter niet alleen aan mij, hoewel ik toch wel schuld heb aan beide MVV-doelpunten. Maar de schuld lag bij héél PSV. Dat neem ik mijn ploeg kwalijk. Ik weet niet waarom het is misgegaan. Mijn duels met Reginald Thal waren pittig. Ik heb er een paar bulten aan overgehouden, Thal een kapotte lip. Jammer voor hem, maar ik moet bij PSV mijn brood verdienen. Het ergste is echter, dat deze nederlaag heel bitter smaakt."

Later, in het spelershome, liet Erik Meijer zijn emoties de vrije loop bij zijn teamgenoten van weleer. Overigens, na het rustsignaal had hij zich even vergist in de kleedlokaliteit. Hij wilde bij MVV naar binnen!

Arbiter Engelsman tart Geleense ijshockeyploeg

Eaters slaan weer toe

Van onze correspondent
THEO KEYDENER

ROTTERDAM – In de Rotterdamse Weenahal bleef Meetpoint Eaters gisteravond over Gunco Panda's met 3-0 (1-0; 2-0; 0-0) de baas en behaalde daarmee de tweede zege in de kruisfinale van de ijshockeystrijd. Morgenavond om zes uur volgt in Geleen de derde confrontatie.

Opnieuw moesten de Eaters gisteravond niet alleen afrekenen met hun tegenstander, maar ook met scheidsrechter Tamme Engelsman, die zeer partijdig het duel leidde. Liefst 26 strafminuten incasseerden de Eaters.. Aanvaller Eimers werd door Engelsman van het ijs gestuurd.

De Geleners namen overigens sportief wraak op de omstreden arbiter. Dat de marge van 1-0 in de eerste periode de juiste krachtsverhouding tussen beide teams niet weergaf had te maken met de onberekenbare beslissingen van de Engelsman nam. Meetpoint Eaters, constant in numerieke minderheid, verloor daardoor toch iets van de stootkracht en schotvaardigheid. Het was Brant die de treffer in de eerste twintig minuten voor zijn rekening nam.

In de tweede periode hetzelfde spelbeeld. Meetpoint Eaters herhaaldelijk in de aanval, weer in een 'man-minder-situatie' gemanoeuvreerd door Engelsman, wist toch via Versteeg (assist van Brant) en Raymond de voorsprong tot 3-0 uit te bouwen.
In de laatste periode, toen Rotterdam overging op het hakwerk, speelde de ploeg uit Geleen op safe; vooral om blessures te voorkomen. Aanvoerder Pellegrims raakte desondanks gewond toen hij hard werd aangepakt, maar kon na behandeling weer spelen.

Programma betaald voetbal

eredivisie

MVV-PSV 2-1
Heerenveen-Cambuur 1-2

Ajax	22	18	2	2	38	59 – 15
Feyenoord	20	13	6	1	32	41 – 15
PSV	23	11	8	4	30	42 – 22
Vitesse	22	13	2	7	28	47 – 22
NAC	22	11	4	7	26	43 – 31
Willem II	22	10	5	7	25	36 – 24
Roda JC	21	10	4	7	24	31 – 25
FC Twente	21	9	5	7	23	28 – 22
MVV	22	8	6	8	22	32 – 38
VVV	22	6	8	8	20	22 – 36
Sparta	22	6	7	9	19	30 – 34
GA Eagles	22	8	3	11	19	30 – 36
FC Utrecht	22	7	5	10	19	27 – 43
Heerenveen	23	6	7	10	19	21 – 42
Groningen	21	5	4	12	14	26 – 48
Volendam	22	5	3	14	13	27 – 44
Cambuur	22	3	5	14	11	17 – 40
RKC	21	2	6	13	10	21 – 43

Vandaag 19.30 uur:
GA Eagles-VVV
Willem II-Roda JC
NAC-RKC
Morgen 14.30 uur:
Volendam-Feyenoord
FC Groningen-FC Twente
Ajax-FC Utrecht
Sparta-Vitesse

eerste divisie

Dordrecht '90	22	14	3	5	31	47 – 28
AZ	22	13	4	5	30	42 – 17
NEC	22	11	5	6	27	40 – 23
Heracles	22	10	6	6	26	46 – 25
Telstar	22	9	7	6	25	39 – 20
ADO Den Haag	20	10	4	6	24	43 – 39
Den Bosch	22	8	8	6	24	39 – 36
FC Zwolle	22	9	5	8	23	33 – 36
Fortuna Sittard	21	8	6	7	22	24 – 26
Graafschap	21	7	7	7	21	26 – 26
Emmen	21	8	5	8	21	33 – 39
Helmond Sport	22	7	7	8	21	25 – 33
Eindhoven	21	4	9	8	17	19 – 38
Excelsior	22	7	3	12	17	28 – 42
RBC	22	6	4	12	16	33 – 47
TOP	22	5	6	11	16	25 – 42
Haarlem	22	5	5	12	15	32 – 46
Veendam	22	4	6	12	14	26 – 38

Periodekampioenen
Dordrecht '90 en AZ.

Vandaag 19.30 uur:
Eindhoven-AZ
Helmond Sport-Graafschap
NEC-FC Den Bosch
Heracles-TOP
Emmen-FC Zwolle
Haarlem-Veendam
Fortuna Sittard-Telstar 20.00 uur
RBC-Dordrecht '90
Morgen 14.30 uur:
Excelsior-ADO Den Haag

buitenland

DUITSLAND

MSV Duisburg-Werder Bremen 1-0
VfB Stuttgart-Wattenscheid 3-0
Dynamo Dresden-Dortmund 3-0
Vandaag 15.30 uur:
Schalke '04-Mönchengladbach
Bayer Leverkusen-Hamburger SV
VfB Leipzig-Bayern München
FC Nürnberg-Kaiserslautern
Karlsruher SC-Eintracht Frankfurt
Freiburg-FC Köln

BELGIE
Kwartfinales beker
Germinal-Charleroi 2-0
Vandaag 20.00 uur:
Beerschot-Anderlecht
Morgen 15.00 uur:
RWD Molenbeek-Lommel
Antwerp-Club Brugge

go eagles-vvv

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Luyten
GA Eagles (opstelling): Bos, Hulshoff, Michels, Arts, Van Blerk, Bosvelt, Steinmann, Pothoven, Heering, Kammeron of Kort, Rorije of Knippenberg.
VVV (selectie): Roox, Smits, Polman, Hanssen, Teeuwen, Wolter, Driessen, Spee, Vincent, Graef, Laros, Jos Smits, Hasselbaink, Van Leenders, Oestreich, Van der Meer, Koenen.

willem II-roda jc

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Blom

Willem II (opstelling): Jansen, Meijs, Hofstede, Smits, Feskens, Van Geel, Latupeirissa, Stewart, Abdellaoui, Van Arum, Sylla.
Roda JC (selectie): Waterreus, Scheutjens, Senden, Ihalauw, Nascimento, Van Hoogdalem, Luypers, Trost, Van der Luer, Doomernik, Vanderbroeck, Van Galen, Babangida, Hofstede, Haan.

fortuna-telstar

Vandaag 20.00 uur
Scheidsrechter Lammers

Fortuna Sittard (selectie): Hesp, Van Zwam, Barmentloo, Maessen, Boessen, Samuel, Pernot, Vergoossen, Deckers, Mordang, Paul Janssen, Anton Janssen, Losada, Hofman, Szalma, Nysäther.
Telstar (selectie): Nederburgh, Tevreden, Rayer, De Zeeuw, Smak, Kraay, Nok, Plug, Hoop, Oerlemans, Oostrom, Simons, Dikstaal.

Cambuur verrast in Friese derby

HEERENVEEN – Twee doelpunten in de slotfase na twee wissels gaven gisteravond de Friese voetbalstammenoorlog een sensationele wending. Cambuur boog een 1-0 achterstand tegen Heerenveen om in een verrassende overwinning: 1-2. In het Abe Lenstra-stadion, waar Luinge scheidsrechter was, kwam daar het nodige geluk aan te pas. De Friese derby, bijgewoond door 14.000 hartstochtelijk meelevende noorderlingen, bleef lang op 0-0 hangen. In de 68ste minuut scoorde Regtop 1-0. Ruim tien minuten later bediende Keizer ploeggenoot De Gier in de diepte: 1-1. Heerenveen had geen antwoord op deze verrassing. Meijer profiteerde vier minuten voor tijd: 1-2.

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

Roger Wijns: 'Tweede klasse A is verraderlijk'

Jan Lauers geeft Heer plezier in voetbal terug

HEER - Ze noemen het 'het kleine wonder van Heer'. Aan het einde van het afgelopen seizoen degradeerde Heer niet alleen uit de eerste klasse, maar bovendien stapten negen basisspelers op. En dat waren niet de slechtsten! Volgens insiders kon Heer zich opmaken voor de volgende degradatie naar de derde klasse. De nieuw aangetrokken trainer, Jan Lauers, moest de aanvulling gaan zoeken in de jeugd en de lagere elftallen. Vervolgens was de voorbereiding bar en boos.

Het ging mis waar het maar mis kon gaan. Maar zie, vanaf de eerste competitiedag behoort Heer bijna voortdurend tot de winnaars. „Maar laten we niet te vroeg juichen," meent trainer Jan Lauers. „We hadden het geluk dat we direct punten gingen pakken. Het heeft ons allemaal ook meegezeten. Maar er komt beslist een periode dat het minder zal gaan. Dan zullen we pas de echte waarde van dit team leren kennen."

Jan Lauers heeft er toch echt vertrouwen in. Hij heeft inmiddels bij Heer ook voor het volgende seizoen getekend, nadat hij zich aanvankelijk door het Heer-bestuur bedonderd voelde.

„Toen ik verleden jaar tekende, kon ik niet vermoeden dat er bij mijn komst negen basisspelers zouden opstappen. Nadat me dat in het laatste jaar ook bij Born was overkomen, moest ik ook nu weer geheel vanaf de basis gaan opbouwen. Toch heb ik achteraf begrip voor het Heer-standpunt. Toen waren er twee partijen. Dat is nu totaal anders. Heer is weer een echte vriendenclub geworden waar eenieder voor elkaar werkt en vecht. Dat heeft me verrast en daarom heb ik opnieuw bijgetekend."

Aanvoerder

Een van de mensen die Heer na de degradatie niet in de steek liet, was Roger Wijns (29). Rond de aanvoerder is Jan Lauers nu een nieuw team aan het bouwen. Wijns zet de lijnen uit en doet dat met een gretigheid die menig meer getalenteerd voetballer hem mag benijden.

„Dat kost nu ook relatief weinig moeite," stipt Roger Wijns aan. „De sfeer is nu dag tegen nacht in vergelijk tot het afgelopen seizoen. Daarin ligt echt onze kracht. Voor mij mag de trainer alle eer hebben. Lauers' verdienste ligt niet alleen bij het voetballen. Hij voelt voortdurend perfect aan wanneer en hoe de groep hem nodig heeft. Lauers krijgt van elke speler gedaan wat hij van hem verlangt en dat is zijn klasse. Na de uittocht bij Heer bleven we nog met een vijftal basisspelers over. Die jongens vormen nu de as van het team en zij moeten de kar trekken. Laat de jeugdspelers daar omheen maar lekker doorgroeien."

Plezier

Wijns: „Waar we gaan uitkomen weet niemand. Je moet de situatie nu van week tot week gaan bekijken. Kampioen worden we niet. Maar wie weet, schuilt er ergens toch de mogelijkheid van een periode-prijsje. Die tweede klasse A is echt verraderlijk. Daar is niks zeker. Zelfs hekkesluiter Born kan mijns inziens nog een belangrijke rol gaan spelen. Maar een ding is zeker: bij Heer voetballen we nu ten minste weer met veel plezier!"

Zelfs de meest fervente Heer-aanhanger, secretaris Jo Meussen, heeft de degradatie kunnen verwerken. Meussen: „In de laatste jaren waren wij als bestuur de gebeten hond. Zelfs de spelers die de grootste schuld aan de slechte prestaties hadden, hoonden ons. Nu het weer goed gaat, horen we als bestuur niks meer. Nu kunnen we weer prettig werken en hebben we het gevoel dat we zelfs nuttig werk doen."

amateurs
Redactie:
Arno Römgens
op zaterdag

Adveo, een aangename verrassing

DOOR MAARTEN DE KEVER

OIRSBEEK - Aangenaam door vriendschap en oefening, kortweg Adveo, speelt voor het eerst in haar bestaan onder de vlag van de KNVB. En de resultaten vallen tot op heden niet tegen. Met twaalf punten uit twaalf wedstrijden is Adveo een middenmotor, met uitzicht op meer.

Trainer Piet van der Zande is dan ook niet ontevreden. „Handhaven was de doelstelling. We hebben in het begin van het seizoen te kampen gehad met veel zware blessures, waardoor we eigenlijk te laag staan. Kampioen worden is dus niet meer mogelijk. Maar ik hoop nog een periodetitel te pakken, al is dat geen must," aldus Van der Zande.

De spelersgroep van de Oirsbeekse ploeg kende aan het begin van het seizoen nogal wat mutaties. „In Oirsbeek wonen een aantal goede spelers. Die hadden we al verschillende keren benaderd. Maar zij voelden er niet veel voor om ons te versterken, omdat we in de afdeling Limburg speelden. Maar na de promotie hadden we aan het begin van dit seizoen bijna een heel nieuw elftal in de wei staan," vertelt secretaris Reubsaet. Piet van der Zande was er in ieder geval blij mee. Hij: „Ik denk niet, dat we anders zo goed mee zouden doen in deze klasse."

Gouwe ouwe

Veel nieuwe spelers dus, maar een 'gouwe ouwe' bleef: Jannie Zelissen. Hij speelt al sinds zijn jeugd bij Adveo en maakt inmiddels al vijftien jaar deel uit van de selectiegroep. Hij maakte de 'grote sprong voorwaarts' mee. „Het was in het begin wel wennen," aldus de 35-jarige Zelissen. „In de vierde klasse wordt toch veel sneller gespeeld dan in de afdeling. Daar wordt ook veel harder gespeeld en je houdt ik minder van."
Leuk of niet, de jaren gaan tellen en ook zijn beroep van caféhouder heeft zijn invloed. Van plan dat hij er na dit seizoen definitief een punt achter zet. „Het is niet meer te combineren. Vaak in de kleine uurtjes in het café en de dag erna aan de bak op het veld. Dat vreet aan je. Daar komt, dat ik een leeftijd heb bereikt, waarop stoppen geen schande is, al speel ik nog steeds met erg veel plezier."

Tijdens zijn carrière in het eerste elftal maakte hij 13 trainers mee. „Je kunt je dus voorstellen, dat ik nog maar weinig opsteek van ze huidige leermeester. Dat is dank denk ik dat Piet een van de betere trainers is, die we bij Adveo hebben gehad."

Met of zonder Jannie Zelissen, Adveo is voorlopig niet van plan om terug te keren naar de afdeling. Maar daar is ook geen reden toe. Van der Zande: „Alvorens ik hier als trainer tekende, heb ik eerst eens gekeken of er wel goed gespeeld was. En die is er: in de A-jeugd zitten een aantal goede voetballers. Als die beetje goed begeleid worden verwacht ik voor Adveo een lende toekomst," lacht Van der Zande.

Landgraafse trainer al twintig jaar in het vak

Theo Caenen gevoelsmens

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

KERKRADE - In juni neemt eersteklasser Chevremont afscheid van haar trainer. Theo Caenen heeft besloten de Kaffebergbewoners vaarwel te zeggen en zijn geluk te beproeven bij het in de derde klasse B uitkomende Heerlen. Bij de Kerkraadse club wordt hij opgevolgd door Mario Eleveld. Voor de 45-jarige Caenen wordt het in zijn twintigste jaar als oefenmeester de vijfde vereniging die hij gaat leiden. Waarom stopte hij al op 26-jarige leeftijd met de actieve voetballerij en wat hebben de bijna voorbije 19 jaar voor indrukken achtergelaten? Onderwerpen waarover Caenen fanatiek het woord voerde.

Hij: „Als speler heb ik de meeste jaren gesleten bij Waubachse Boys. Aan het einde van mijn loopbaan heb ik nog enkele jaren voor Miranda gespeeld en het laatste jaar sleet ik bij SVN in de hoofdklasse. Ik wilde weten hoever ik het kon schoppen op de mat. Gedurende het laatste seizoen merkte ik dat het hoofdklasseniveau voor mij het hoogst bereikbare was. Op dat moment had ik al de trainersdiploma's D en C op zak. Leidinggeven boeide me toen al. En dus stopte ik bewust op jeugdige leeftijd en solliciteerde bij Heerlen Sport, waar ik aan de slag kon. Als compensatie voor het gemis aan actieve deelname heb ik wel nog enkele jaren in de zaal gespeeld. Met succes. Want met Ambassadeur werd ik drie maal Limburgs kampioen."

● *Spanning bij Theo Caenen. Naast de oefenmeester zit Jack Huynen, samen met Frans Körfer hulptrainer van Chevremont.*
Archieffoto: Klaus Tummers

Huwelijk

Na drie seizoenen verliet Caenen zijn eerste werkplek, maar niet voor altijd. Want na een even lange periode bij Schuttersveld te hebben gewerkt, keerde hij voor liefst vijf jaar terug in sportpark De Kaldenborn. Waarom? „Ik denk dat er tussen de vereniging en mijn persoon steeds sprake is geweest van een perfect huwelijk," stelt hij. „Natuurlijk waren er wel eens onenigheden. Die maakt iedereen mee. Maar was er iets aan de hand dan werd dat direct uitgepraat en opgelost, waardoor de sfeer nooit is aangetast. Het was grandioos zoals ik daar kon werken."

Dat de werkomstandigheden bij Heerlen Sport voor Caenen ideaal waren, werd duidelijk toen hij na een eenjarig verblijf bij Waubach voor de derde keer aan de slag ging op de Molenberg. Wederom zou hij er vijf seizoenen vertoeven. Waubach stond dus slechts een voetbaljaargang onder zijn hoede. Opmerkelijk of niet?

„Dat jaar Waubach was een mislukking. Niet qua resultaten, want we eindigden op de tweede plaats met maar een punt achterstand op kampioen SVN. Nee, het probleem lag op een ander vlak. Je zou het misschien niet veronderstellen, maar ik ben een gevoelsmens. Ik kan alleen ergens goed functioneren als de totale sfeer in orde is. En juist bij dat laatste had ik de nodige vraagtekens. Dus stond het voor mij al snel vast dat ik mijn contract niet zou verlengen. Doorgaan was in mijn ogen niet prettig en dus zinloos."
Bij Chevremont, zijn huidige werkgever, stapt Caenen na twee jaar op. Een periode die hij als volgt typeert: „Wat werkklimaat en verstandhouding betreft, positief. Wat resultaten betreft, tegenvallend. Dat we verleden jaar zijn gedegradeerd uit de hoofdklasse C was geen onverwachte ontwikkeling. We kwamen tekort. Ga maar na, in Brabant hebben we geen enkel punt kunnen veroveren. Dat spreekt boekdelen.

Voor dit seizoen luidde de doelstelling echter: meedraaien in de top. Dat lukt niet. Tenminste tot op heden. Want momenteel draaien we goed. Er is echter nog niets verloren."
„Toch vonden zowel bestuur als ik het beter om niet verder te gaan met elkaar. Nu gaan we uit elkaar als vrienden, op 2 augustus spelen het eerste en tweede elftal van Heerlen en Chevremont zelfs oefenwedstrijden tegen elkaar. Zouden wij er een derde jaar aan vast hebben geknoopt, dan zouden er misschien problemen zijn ontstaan waardoor we niet meer als vrienden uit elkaar waren gegaan. En dat wilden zowel de clubleiding als ik per se niet."

Van onze correspondent
WILLY WINGEN

John Carlitz: 'Dit jaar gaat alles verkeerd'

Helios' licht verbleekt

HEERLEN - Wie de resultaten in het amateurvoetbal een aantal jaren heeft bijgehouden, valt de miserabele positie van Helios'23 onmiddellijk op. En dat is vreemd, voor een ploeg die de afgelopen seizoenen via de reguliere en de nacompetitie nog nadrukkelijk aan de deur van de derde klasse klopte. Maar als een vrijwel compleet elftal vertrekt en die leemte praktisch niet wordt opgevuld, is de misère grotendeels verklaard. Helios, in de Griekse mythologie de zonnegod symboliserend, verbleekt dus steeds meer. Het heldere licht verdwijnt en een zwarte ster, dit in de vorm van de afdeling Limburg, lijkt het toekomstperspectief te worden.

Trainer Fred Fernhout is de vuurdoop is de vierde klasse zwaar tegengevallen. Ook hij kon, op het moment dat hij zijn contract tekende, niet bevroeden, dat Helios met zo'n leegloop geconfronteerd zou worden. Eén van de moeilijkste dingen vindt Fernhout het motiveren van zijn spelers. „Je moet niet alleen je zelf oppeppen, maar vooral de spelers. Trachten ze er toch in te laten geloven." Volgens Fernhout is dat ook zo geweest tot vorige week zondag. „Ik heb altijd tegenover de spelers beweerd, dat er nog genoeg mogelijkheden tot lijfsbehoud aanwezig zijn." Na het pak slaag in Voerendaal (8-1), stortte ook die illusie als een kaartenhuis ineen. De spelers Eelco Mostert en John Carlitz voelen zich nu verre van gelukkig. Mostert over de exodus van vorig seizoen: „De hele voorhoede verdween, een middenvelder, drie van de vier verdedigers en de doelman. En dan slechts vijf nieuwe spelers, waarvan alleen de keeper alle wedstrijden gespeeld heeft. De rest kwam slechts twee à drie duels in actie, deels door blessures, maar ook als gevolg van schorsingen naar aanleiding van gele en/of rode kaarten, opgelopen door frustraties als gevolg van de slechte resultaten."

Zijlijn

John Carlitz -twee weken geleden eindelijk aan zijn meniscus geope- reerd- kijkt al drie maanden vanaf de zijlijn toe. De middenvelder wordt inmiddels node gemist. Carlitz meent dat de komst van te veel nieuwe spelers, zoals vorig seizoen gebeurde, geen echte band heeft gesmeed. Hij is er echter van overtuigd, dat bijna alle spelers gebleven waren, als de derde klasse inderdaad bereikt zou zijn. „Dat lukte echter net niet. Blijkbaar hadden zij geen geduld om langer te wachten. Zodra er een derdeklasser zich meldde, vertrokken ze."

Helios incasseerde in twaalf duels liefst negenenveertig tegendoel- punten, het grootste aantal in het hele amateurvoetbal. Daarvan werden er achttien in de laatste drie wedstrijden gescoord. „Ironisch genoeg zijn we niet slechter dan de tegenstanders," aldus Carlitz. Mostert vindt het hele gebeuren erger voor John Carlitz dan voor zichzelf. „Ik kan mijn frustraties tenminste nog binnen de lijnen afreageren. John niet. Hij zit langs de lijn en dat is heel pijnlijk. We zijn inmiddels op een punt aangeland, dat we geen tegenslagen meer kunnen verwerken. Zodra we op achterstand komen, zie je de kopjes gaan hangen; misschien bij mij ook wel. Je probeert de schijn nog hoog te houden, maar het is ontzettend frustrerend. Het spel is na de winterstop beter geworden, maar we kunnen het, om wat voor reden ook, nog geen hele wedstrijd volhouden."

Kapitaalkrachtig

Toen de Heerlense wijk Zeswegen werd gerealiseerd en Helios daar vlakbij een nieuwe accommodatie kreeg, leek dat een groei-impuls voor de vereniging te zijn. Niets is echter minder waar. Die verwachte groei bleef uit en kapitaalkrachtig is de vereniging ook al niet. De kloof tussen eerste en tweede team is veel te groot en het ontbreken van de A- en B-jeugd doet de vereniging eigenlijk de das om. Fernhout: „Als je reëel bent, zeg je dat je op een degradatieplaats staat. En het zal wel heel moeilijk zijn om daar nog van af te komen." Mostert: „De selectie is zo smal, dat elke man die je laat invallen, met alle respect voor die spelers, eigenlijk een verslechtering is." En Carlitz: „Er worden binnen de lijnen zoveel fouten gemaakt. Op een gegeven moment schei je dan maar uit elkaar verwijten te maken. Dit jaar gaat gewoon alles verkeerd."

● *Echt somber kijken (v.l.n.r.) Fred Fernhout, John Carlitz en Eelco Mostert niet. Toch gaat het beslist niet goed met Helios'23.*
Foto: FRANS RADE

'De tien kilometer ligt in het hart van de Noren'

Domein der eigenzinnigen

HAMAR - Bart Veldkamp verdedigt zondag zijn olympische titel op de langste schaatsafstand, de 10.000 meter. De 26-jarige Hagenaar doet dat zeker niet als favoriet. Voor die rol komt slechts één schaatser in aanmerking: Johann Olav Koss. De winnaar van de 5000 en 1500 meter is de held van Noorwegen. Daarnaast, de tien kilometer is het domein der eigenzinnigen.

Bart Veldkamp was in Albertville Johann Olav Koss en Geir Karlstad te snel af. Robert Vunderink, vroeg gestart en onwetend van de mogelijkheden op de wegwerpbaan, greep naast het brons.

„Wanneer wist je dat je het zou halen", luidde de vraag. „Na twee ronden", was het antwoord. „?" Twee ronden na het begin weet Veldkamp of hij het goud zal prolongeren. Toen het hem in Albertville iets moeilijker ging, keek hij naar het rondebord. Na afloop kon hij al die lastige momenten reconstrueren. Hij weet ze nu nog. Tien-kilometerrijders zijn cijferaars.

Magische klank

Voor de Noren heeft de langste schaatsafstand een magische klank. De ware schaatser is een atleet met uitzonderlijk uithoudingsvermogen en geen acrobaat op de korte baan. Een noeste werker die niet aflaat, wordt in het land van Peer Gynt meer gewaardeerd dan een flitsend talent. „De langste afstand ligt in het hart van de Noren", zei bondscoach Hans-Trygve Kristiansen. Daarom steekt het dat de olympische geschiedenis niet meer dan drie Noorse winnaars van de marteldgang over 25 ronden telt. De laatste was Knut Johannessen, die in 1960 in het Amerikaanse indianendorp Squaw Valley - 1800 meter boven de zeespiegel - een gedenkwaardige 15.46,6 in het ijs kraste. Dat was een verbetering van een niet minder historisch record van Hjalmar Andersen met driekwart minuut.

Rekenlessen

Noorse schoolkinderen leerden destijds bij hun eerste rekenlessen wat die 16.32,6 betekende. De foto met die cijfercombinatie, opgehangen in Siste Indre, het schaatscafé van Hamar, behoeft geen enkele toelichting. Het record van Andersen, gevestigd op 10 februari 1952 op de buitenbaan in Hamar, hield acht jaar stand, dat van Johannesen drie jaar.

Het zijn geen gewone Noorse schaatsers die de olympische tien kilometer winnen. Stayers als Fred Anton Maier, die toch vier keer een wereldrecord omver reed, Geir Karlstad (drie keer) grepen mis. Zij weerstonden de extra druk niet. Koss kent die achtergrond. „Dit is wel wat anders dan het winnen van de 5000 en de 1500 meter. De tien kilometer wordt de zwaarste wedstrijd van het toernooi. Ook als ik die zondag tot een goed einde breng, zal ik de vijf kilometer als mijn beste afstand blijven zien."

Wereldrecord

Koss is wereldrecordhouder met 13.43,54. Die tijd verwezenlijkte hij in Heerenveen in 1991. Dat was het eerste jaar van zijn schaatsalmacht. Destijds zijn de eerste vergelijkingen met Eric Heiden getrokken. Na de 1500 meter in Hamar bracht de Noor dat WK-toernooi in herinnering. „Zoals ik toen schaatste, zo voelt het nu ook."

De man, die zijn bonus voor tweemaal goud ter grootte van 225.000 kronen (54.250 gulden) schonk aan Olympic Aid, is spraakzamer dan Kjell Storelid, die zich ook tot het zestal kanshebbers mag rekenen.

Iedereen kijkt op van de stuurse jongeman uit het verre westen van Noorwegen, waar nog nooit een goede schaatser vandaan kwam. Storelid, een bleekneus van 23, zien ze in Noorwegen niet graag als de opvolger van Ballengrud, Andersen en Johannesen.

Volwassen

Misschien dan toch maar liever Veldkamp, ex-Europees kampioen, een volwassen man met karakter. De Hagenaar reed dit seizoen twee maal de tien kilometer. De door Koss gewonnen wereldbekerwedstrijd in december en het NK-afstanden, dat een prooi werd voor Falko Zandstra. Veldkamp eindigde beiden keren als vierde. Veldkamp miste het EK, waar Koss opnieuw zegevierde.

De beste tijd dit seizoen kwam op naam van Koss: 13.44,61. Rintje Ritsma, deze week zilver op de 1500 en brons op de 5000 meter, verraste in december door zijn eerste echte goede tien kilometer. Ritsma zou zijn laatste tien kilometer op het door hem zo overtuigend gewonnen EK verliezen. Van de Pool Jaromir Radke, zondag de voornaamste outsider.

Amateurvoetbal afgelast

ZEIST – In verband met onbespeelbaarheid van de velden heeft de KNVB heeft alle wedstrijden voor vandaag en morgen in het amateurvoetbal afgelast. Ook de duels in de Coca Cola-competitie, die van de landelijke B-junioren en het landelijk vrouwenvoetbal gaan niet door. Tevens hebben alle afdelingen de wedstrijden voor dit weekeinde afgelast.

Vitesse naar Saoedi-Arabië

ARNHEM – Vitesse gaat definitief naar Saoedi-Arabië om een wedstrijd te spelen tegen de selectie die door Leo Beenhakker en Wim Jansen wordt voorbereid op de eindronde van het WK-voetbal in de Verenigde Staten. De oliestaat is in Amerika de eerste tegenstander van het Nederlands elftal. Vitesse vertrekt op zondag 27 februari naar Jeddah.

Ghana eist Polley op

ENSCHEDE – De Ghanese voetbalbond heeft FC Twente gevraagd aanvaller Prince Polley al op 5 maart naar zijn vaderland te laten gaan om zich met de nationale selectie voor te bereiden op het toernooi om de Afrika Cup. De Twentse eredivisieclub zal pogingen in het werk stellen de spits tot 21 maart in Enschede te houden. Trainer Rob Baan kan Polley dan inzetten bij de uitwedstrijd tegen Ajax.

Robson assistent van Venables

LONDEN – De Engelse bondscoach Terry Venables heeft Bryan Robson benoemd in de begeleidingsstaf van de nationale ploeg. De 37-jarige Robson is voormalig aanvoerder van het Engels elftal. Hij behoort nog altijd tot de selectie van kampioen Manchester United. Robson speelde negentig interlands. Hij krijgt de gelegenheid het seizoen af te maken bij Manchester, dat op jacht is naar een drieslag: kampioenschap, FA Cup en League Cup. Venables is de opvolger van Graham Taylor, die na de uitschakeling voor de wereldtitelstrijd in de Verenigde Staten door Noorwegen en Nederland diende te vertrekken. Venables heeft ook de ervaren trainers Don Howe en Dave Sexton opgenomen in zijn begeleidingsgroep.

NK marathon in Giethoorn

GIETHOORN – Het Nederlands kampioenschap marathonschaatsen op natuurijs wordt maandag gehouden in Giethoorn. De Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijders Bond (KNSB) gaf aan het plaatsje in de Kop van Overijssel de voorkeur boven Eernewoude, dat de titelstrijd op dinsdag had willen afwerken. De KNSB kwam vrijdag tot het oordeel dat de omstandigheden in Giethoorn beter zijn. Het evenement wordt rechtstreeks door de televisie uitgezonden op Nederland 2 van tien tot een uur.

oefenvoetbal

Morgen
EHC - Limburgia 12.00 uur
RKBSV - Keer 13.00 uur

Goud voor Canadese

● *Myriam Bédard heeft reden om dolgelukkig te zijn.* Foto: REUTER

Myriam schiet raak

LILLEHAMMER – Myriam Bédard uit Canada heeft de 15 kilometer biathlon voor vrouwen gewonnen door beter te schieten dan haar concurrentes. In de combinatie van skilopen en schieten versloeg ze de Française Anne Briand en de Duitse Disl in de strijd om de medailles. Het verschil met de nummer twee bedroeg ruim 46 seconden. De 24-jarige Bédard, wereldkampioene op de 7,5 kilometer en goed voor brons in Albertville in 1992, sloeg de kloof met haar rivalen op de schietrange. Ze scoorde 18 uit 20, terwijl Briand en Disl niet verder kwamen dan 17 treffers. De minuut extra straftijd die dat voor de twee opleverde, bleek uiteindelijk beslissend te zijn.

Op het skilopen liet Bédard de derde tijd noteren achter de Italiaanse Santer en de Duitse wereldkampioene Schaaf. Antje Harvey, de Duitse Olympische biathlon-kampioene, eindigde in het klassement op de teleurstellende negende plaats.

Bédard, studente landbouwwetenschappen uit Quebec, begon op 16-jarige leeftijd met biathlon. Daarvoor hield ze zich intensief bezig met kunstrijden. Tijdens een militaire opleiding in Val Cartier raakte ze gefascineerd door het schieten, waarna ze zich volledig op de combinatiesport wierp.

Laatste kans Simson

LANDGRAAF – De worstelaars van Simson staan voor het belangrijkste duel van het seizoen. Vanavond om 20.00 uur komt in sporthal Baneberg te Schaesberg KDO op bezoek. Het Haagse team voert met twee punten voorsprong op de Limburgers de ranglijst aan. De achterstand van de Landgraafse equipe is een gevolg van de kleine nederlaag – slechts één punt verschil – die Simson in november in het uitduel leed.

Voor de gasten vormt de wedstrijd een uitgelezen mogelijkheid een kloof te slaan ten opzichte van de concurrentie. Nog nooit in het negentigjarig bestaan veroverde KDO het Nederlands kampioenschap. De gastheren is er alles aan gelegen ervoor te zorgen dat KDO ook dit seizoen met lege handen achterblijft. Een overwinning is daarom noodzakelijk.

In Den Haag heersen bange voorgevoelens. „We denken dat Simson Bindels weer zal opstellen," vreest tweede voorzitter Van der Stoep. Bij de eerste wedstrijd was de Limburgse zwaargewicht niet van de partij. Zijn aanwezigheid is van eminent belang. De voorspelling van Van der Stoep is correct. „Natuurlijk is Bindels van de partij," aldus trainer-coach Frans Snijders van Simson.

De gastheren treden aan in de wetenschap dat bij winst de nationale titel binnen handbereik ligt. Bij een nederlaag zijn alle kansen verkeken. Beide teams weten wat op het spel staat en willen nog even wachten met het bekend maken van de opstellingen. „KDO kan met haar gewichten schuiven wat het wil, we zullen deze partij voor eigen publiek winnen," weet een strijdlustige Snijders zeker.

sport op tv

VANDAAG
09.30-10.00 Ned 2: OS samenvatting van vorige dag en vooruitblik op vandaag.
09.50-17.30 Dld 2: OS tweemansbob 1e en 2e run, Noordse combinatie 15 km. langlauf, ski afdaling vrouwen, langlauf 15 km. mannen, schaatsen 500 m. vrouwen, ijshockey Canada-Slowakije.
10.00-10.55 Ned 2: OS tweemansbob, Noordse combinatie 15 km. langlauf.
10.55-12.00 Ned 2: OS ski afdaling vrouwen.
12.00-13.00 Ned 2: OS tweemansbob, langlauf 15 km. mannen.
13.00-18.02 Dld 1: tennis ATP-toernooi Stuttgart.
13.07-13.45 Ned 2: OS tweemansbob, langlauf 15 km. mannen.
13.45-15.00 Ned 2: OS schaatsen 500 m. vrouwen.
15.00-17.30 Ned 2: OS ijshockey Canada-Slowakije.
18.05-18.40 RTL 5: voetbal Duitse competitie.
18.38-18.48 Ned 2: Sportjournaal.
18.45-19.10 RTL Television: sport.
19.10-19.50 Dld 1: Bundesligavoetbal.
20.30-21.00 Ned 2: OS hoogtepunten van de dag.
20.55-23.30 Dld 2: OS kunstrijden verplichte kür mannen, ijshockey Frankrijk-Italië en USA-Zweden. Bundesligavoetbal en tennis, ATP-toernooi Stuttgart.
21.00-22.00 Ned 2: OS ijshockey Italië-Frankrijk en VS-Zweden, kunstrijden vrije kür mannen.
22.15-22.50 Ned 2: OS Studio Lillehammer.
22.30-23.10 BRT 1: sport op zaterdag.
22.50-23.15 Ned 2: OS kunstrijden vrije kür mannen, ijshockey VS-Zweden.
22.50-23.20 Ned 3: Studio Sport, NK indooratletiek.

MORGEN
09.30-09.55 Ned 2: OS samenvatting van vorige dag en vooruitblik op vandaag.
09.45-20.00 Dld 1: OS biathlon 20 km. mannen, tweemansbob, ski afdaling vrouwen, skispringen 120 m. individueel, schaatsen 10.000 m. mannen, ijshockey Rusland-Tsjechië en Duitsland-Finland.
10.00-10.55 Ned 2: OS tweemansbob, biathlon 20 km. mannen.
10.55-12.00 Ned 2: OS ski afdaling vrouwen.
12.05-12.55 Ned 2: OS tweemansbob, biathlon 20 km. mannen.
12.05-13.00 Ned 2: TV Sport.
13.10-13.40 Ned 2: OS skispringen 120 m. individueel, tweemansbob, biathlon 20 km. mannen.
13.45-18.05 Ned 2: OS schaatsen 10.000 m. mannen, skispringen 120 m. individueel, ijshockey Rusland-Tsjechië en Duitsland-Finland.
13.55-18.15 Dld 2: tennis ATP-toernooi Stuttgart.
17.30-18.00 RTL 5: voetbal, serie in kader van WK '94.
18.00-18.05 RTL 5: Snowreport.
18.05-18.40 RTL 5: Engelse voetbalcompetitie.
18.45-19.10 RTL Television: sport.
19.45-20.30 BRT 1: Sportweekend.
20.00-22.00 Dld 2: OS ijsdansen verplicht programma.
van de dag.
21.00-22.10 Ned 2: OS ijshockey Duitsland-Finland en Noorwegen-Oostenrijk, ijsdansen verplicht programma.
22.15-22.45 Ned 2: OS Studio Lillehammer.
22.30-22.40 Dld 2: Sport am Sonntag.
22.40-23.05 BRT 1: sport.
22.40-00.00 Dld 2: OS hoogtepunten van vandaag, ijsdansen verplicht programma, ijshockey Noorwegen-Oostenrijk.
22.50-23.00 Ned 2: OS ijshockey Noorwegen-Oostenrijk.
23.05-23.50 Ned 2: Italiaanse en Spaanse voetbalcompetitie.

Goud en zilver voor rodelende broers

LILLEHAMMER – De familie Huber uit het Italiaanse Zuid-Tirol heeft liefst twee medailles veroverd in de tweezitter bij het rodelen. De slee met Wilfried Huber en Brugger won goud. Broer Norbert Huber haalde zilver met Raffl. Italië was de succesvolste rodelnatie in het ijskanaal van Hunderfossen.

De Italianen doorbraken de jarenlange hegemonie van de Duitsers in de tweezitter. Voor het eerst sinds 1964, toen Oostenrijk goud behaalde bij het olympische debuut van het onderdeel, ging de medaille niet naar Duitsland. De Duitsers Krausse en Behrendt, derde, completeerden wel hun olympische verzameling. Zes jaar geleden in Calgary pakten ze zilver. In Albertville waren ze goed voor goud.

Krausse en Behrendt, favorieten voor de titel, maakten in het spel dat wordt beslist op honderdsten van een seconde, een foutje in de dertiende bocht. Bondstrainer Lenz had in die curve al in de eerste afdaling een afwijking geconstateerd. In de tweede manche verspeelden ze de kans de achterstand van 0,09 seconden goed te maken in dezelfde bocht.

Het uiteindelijke verschil tussen de broers Huber bedroeg slechts 0,049 seconde. Na de eerste manche was de leiding nog in handen van Raffl en Norbert Huber. Voor Zuid-Tirol was het toernooi al succesvol, na de zege van Gerda Weissensteiner bij de vrouwen en het brons van Armin Zögeler bij de mannen. Het aantrekken van de vroegere DDR-trainer Jentzsch bleek nuttig geweest.

● *Ze zijn echt met tweeën, al is de ene helft van het zegevierende duo Wilfried Huber/Kurt Brusser niet te zien.* Foto: REUTER

'Ik ben geen Amerikaan die op tilt slaat als hij vijf ringen ziet'

Robert de Wit ijskoud fenomeen

DOOR PAUL BERKHOUT

LILLEHAMMER – Robert de Wit is explosief, daarom duwt hij de bob. Maar zonder slee is hij ingetogen en koud als de winter in Lillehammer. Het olympisch vuur kan hem niet warmen. „Ik ben geen Amerikaan die op tilt slaat als hij vijf ringen ziet. Die olympische idealen, daar heb ik zo mijn eigen ideeën over". Gek genoeg is juist hij de eerste Nederlander die Zomer- en Winterspelen mee mag maken.

„Nu heb ik het helemaal gemaakt", zegt hij spottend. „Nee... ik ben niet hier om een statistisch fenomeen te worden". Opgepast dit weekeinde: er glijdt een ijskonijn door het ijskanaal.

Als hij door het witte olympisch dorp wandelt, voelt Robert de Wit (30) uit Eindhoven zich geen bevoorrecht mens. Dan piekert hij vooral over zijn automatiseringsbedrijfje.

„Die sores thuis kan ik niet vergeten. Woensdag ga ik zeker terug. Als vandaag en morgen de starts zijn geweest, is het eigenlijk al voorbij voor mij. Bobslee is maar tijdelijk, dat bedrijf is al vier jaar mijn leven". Zo eenvoudig is dat.

Liefde

De tienkamp is de enige sport waar hij een diepe liefde voor voelt. Hij is atleet in hart en nieren, zegt hij. Wil zich deze zomer verder bekwamen in het speerwerpen. „Volgens mijn manueel therapeut Weterings kan ik daarin hoge ogen gooien".

Het bobben neemt hij vrije-tijdsbesteding. „Ik heb me zo optimaal mogelijk voorbereid. Ik ben op en top gemotiveerd om ons aan een goede start te helpen. Maar verder ben ik machteloos. Ik kan die slee niet naar goud duwen".

Met bibbers staat hij dan ook niet in het starthok, tenzij het in Hunderfossen nog kouder wordt. Bij de Spelen van Barcelona en Seoul bespeurde de voormalig tienkamper trillende handen van de spanning. „Dat bobben is niet mijn sport. Als remmer kan ik niks fout doen, een valse start is niet eens mogelijk. Nee, niets om me ongerust over te maken. Ik moet gewoon een goede warming up doen en duwen".

Hij mijmert over de mogelijkheden om zelf het stuur in handen te nemen. Dat tekent de eenling. „Wie weet kruip ik nog eens als stuurman in de bob. Samen met John Drost. Het lijkt me iets dat ik vast moet kunnen".

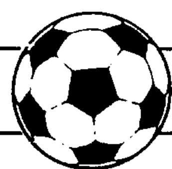
Domme fouten

Vandaag moet hij zich echter overgeven aan Rob Geurts, de piloot van de Oranje-mobiel. Al na vijftig meter duikt hij onder in de bob, ziet niks, voelt slechts de baan onder hem door glijden. Dat zint de perfectionist niet. „Rob is een goede piloot, maar met grillen. Ik weet niet wat er in zijn hoofd omgaat. Soms maakt hij domme fouten", zegt De Wit, hard maar eerlijk.

„Hij mist een aantal kwaliteiten om de top-drie te halen. Jammer, niks aan te doen. Die miste ik ook als tienkamper. Er zijn er zoveel die pech hebben op de weg naar voren".

De Wit stapte vijf jaar geleden voor het eerst in de bob. Van de duivelse race heeft hij zich nooit veel aangetrokken. „Ik ben niet bang te krijgen", zegt hij uitdagend. „Echt niet". Vandaar dat hij Geurts zal voorstellen om blind te zijn voor risico's. „Als Geurts nu veilig naar beneden gaat, sla ik hem voor zijn kop. Het snelste van het snelste moeten we halen. Desnoods crashen we. This is it. Hier zijn we voor gekomen".

Hij wordt geestdriftig, zo waar. De 'nuchtere boer', zoals hij zich omschrijft, ontdooit waar het om prestaties gaat.

Nelli Fiere-Cooman doet alleen nog waar ze zin in heeft

Alle haast lijkt verdwenen

ROTTERDAM – Ze wilde vriendschap uitdragen en vrede verkondigen, maar oogstte onbegrip en kreeg oorlog. Haar theatrale gedrag voor de start werd beschouwd als aanstellerij, het handjesschudden met haar rivales ervaren als pure intimidatie en haar geloofsbelijdenis gezien als 'fake'. Nelli Fiere-Cooman, een vrouw van extremen. Van conflicten, geruchtmakende incidenten en tegenstrijdigheden. 'Daar heb je haar weer'. 'Nelli Turbana', een explosief persoonlijkheidje. De 29-jarige 'vulkaan' heeft alle rituelen afgezworen. De sluimerende agressie zoekt nu nog slechts een uitweg op de piste. 'Kleine Nelli' is bescheiden geworden. Volwassen. Ze weet nog steeds in één oogwenk alle dynamiet in haar benen tot ontploffing te brengen, maar tegelijkertijd lijkt alle haast verdwenen. Weer zo'n tegenstelling. „Als ik nu ergens een leuke baan kan krijgen kap ik met atletiek," zegt ze aan de vooravond van de NK-indoor.

● *Nelli Fiere-Cooman, ware sprintkracht zit vooral tussen de oren.* Foto: NPA

Nelli Fiere-Cooman is deze week een graag geziene gast in het Rotterdamse Zuiderpark Hotel. „Ik wil geen gezanik, geen gezeur om me heen. Weg van dat huishouden, weg van die spanningen." Typisch Nelli. Een voorbereiding op nog geen half uur rijden van haar woonplaats Nieuwerkerk. „Ik ben professioneel met mijn vak bezig", repliceert ze. Het heilige moeten is ervan af, maar daarom is de 'koningin van de korte sprint' nog niet minder gemotiveerd.

door **FRANS DREISSEN**

„Elke dag, elke minuut ben ik met de sport bezig." Zelfs wanneer 'Snelle Nelli' met haar auto voor het stoplicht staat. „Dan wil ik wegspuiten als het licht op groen springt. Puur voor het gevoel. Laatst heb ik mijn oude wagen ingeruild voor een zestienklepper. Niet meer tuf-tuf optrekken, maar zoef-weg." De ware sprintkracht zit tussen de oren.

Nelli Fiere-Cooman kan niet tegen haar verlies. Ze wil altijd en overal winnen. „Anders zou ik me verstoppen." Ze is ook bang. Ze heeft angst om te worden weggehoond. Om voor de zoveelste keer te worden afgeschreven. Die vrees laat haar steeds dieper graven in het reservoir van kracht. Elly van Hulst zei ooit dat er mensen zijn die er plezier in hebben om haar slecht te zien lopen. „Voor mij geldt hetzelfde. Aan de top krijg je altijd kritiek en commentaar. Je kunt echter niet altijd presteren. Je bent immers geen robot."

Een atletiekleven lang al strijdt 'fiere Nelli' tegen vooroordelen. Vroeger reageerde nogal impulsief. Spuide ze alles wat op haar hart lag. Distancieerde ze zich soms luidruchtig van alle kritiek. Daarmee heeft ze veel atleten tegen zich in het harnas gejaagd. „Ik heb altijd gezegd waar het op staat. 'Straight to the point.' Recht voor de raap. Ik heb nooit emoties opgekropt voor anderen. Maar in Nederland mag dat blijkbaar niet."

Fiere-Cooman vindt dat de mensen vaak te veel achter haar gedragingen hebben gezocht. „Ik heb altijd geprobeerd om lekker mezelf te zijn. Gewoon, geen kapsones. Ik kreeg veel kritiek. Heb ik ook nodig, anders kan ik niks veranderen. Soms was het ook een kwestie van je rug zo breed mogelijk maken, zodat alles ervan afglijdt."

Oogkleppen

Gevierd en geliefd, verketterd en gehaat. Nelli Fiere-Cooman is een controversieel atlete. „Ik ben geen kuddedier. Om de top te bereiken moet je oogkleppen ophebben. Het gaat per slot van rekening om mijn boterham. Het klinkt egoistisch, egocentrisch, maar vaak moet je alleen maar aan jezelf denken."

De tijden zijn veranderd. Cooman is veranderd. „Ik zou voor geen goud meer willen leven en sporten als in de jaren tachtig. Ik heb er nu meer plezier in dan vroeger. Het moeten presteren kwam me op een gegeven moment de strot uit. Ik ben nog steeds gefixeerd, maar ga alleen trainen als ik dat zelf wil. Als ik 's morgens om een uur of zeven wil trainen, dan doe ik dat. En als ik het eens na een half uurtje welletjes vind, dan kap ik ermee. Ik ben een volwassen vrouw en huppakeetje ga mijn eigen gang."

Gebleven zijn de stempels. De vooroordelen. „Daar kan ik me soms kwaad over maken. Ik heb mijn vrienden leren kennen. Bijna zonder uitzondering mensen van buiten de atletiek," klinkt het haast verbitterd.

Twaalfeneenhalf jaar topatletiek. „Gezellige, fijne jaren. Bewogen jaren. Tropenjaren. Ik heb eigenlijk nooit een jeugd gehad in de atletiek. Ik werd binnen maand met de keiharde realiteit geconfronteerd. In alles. Maar daar had ik voor gekozen. Oogkleppen op. Strak zijn. Trainen. Soms jankend, kruipend, kokhalzend. Maar het gaf een voldaan gevoel. Krachttraining. Zwaar. 125 kg. Stelt eigenlijk niks voor."

Sinds de Olympische Spelen van Barcelona is het stil geworden. Nelli Fiere-Cooman ondervond hoe kortstondig en relatief sportief succes kan zijn. Het was een hard gelag om geen rol van betekenis meer te spelen. Uit de publiciteit te zijn. De logische nasleep van een seizoen van lichamelijke misere. De Zeeuwse kreeg last van haar rechterknie. De pijn in het scharnier was niet te harden. „Noem het migraine aan mijn knie. Dat brak me op tijdens de WK in Toronto vorig jaar. Voor de finale had ik knie van hier tot Timboektoe. Ik werd zevende. Teleurstellend, ik had op meer gehoopt."

Eind juni volgde een kijkoperatie. Een kleine ingreep. Twee stukjes kraakbeen werden verwijderd. Een half jaar later kon ze pas de training hervatten. De WK in Stuttgart was toen al verleden tijd. „Dit jaar wil ik een medaille winnen tijdens de EK-indoor in Parijs," klinkt het nog steeds vastberaden.

Nelli Fiere-Cooman, de eeuwige optimist. Ze krijgt nog steeds zweethanden als ze in de startblokken klimt. „Dan wordt ... beest in mij wakker." Ze ... weer hard lopen. Ze is nog ... fenomenaal op het korte stuk ... 60 meter. Zoals ze onlangs ... demonstreerde in Stutt... „Een heerlijk gevoel. Ik had ... ter bijna verloren omdat ik ... mijn stomme kop niet gefinis... heb. Ik heb de laatste tien m... gefreewheeld. Ik was zo blij ... het weer zo goed ging. 7.1... conden. Ik dacht: jezusmina ... goed. Ondanks een slechte s... Ik miste nog explosiviteit."

Stuttgart was een les. Coo... die ruim een jaar geleden ... een zwak toonde voor de 'be... ger' Ben Johnson, zocht nu ... heil bij de Britse hordenvirtu... Colin Jackson. „Denk snel. ... hop-hop. Dat gevoel moet je ... sen je oren hebben," luidde ... welgemeende advies, dat ze ... in de oren knoopte.

Toptien

Nelli indoor en Nelli outd... Het blijft een wereld van ... schil. In de zaal grossierde Fi... Cooman in goud (vijf Europ... en twee wereldtitels) en wa... zelfs wereldrecordhoudsters ... ven seconden blank), in de ... tenlucht was ze nimmer sne... dan 11.08. „Toch heb ik n... kunnen begrijpen dat de men... me op de 100 meter nooit ... vol hebben gezien. Ik heb ... jaar in de top-tien gestaan. 11 ... wie heeft dat ooit in Nederl... gelopen? Nobody toch!"

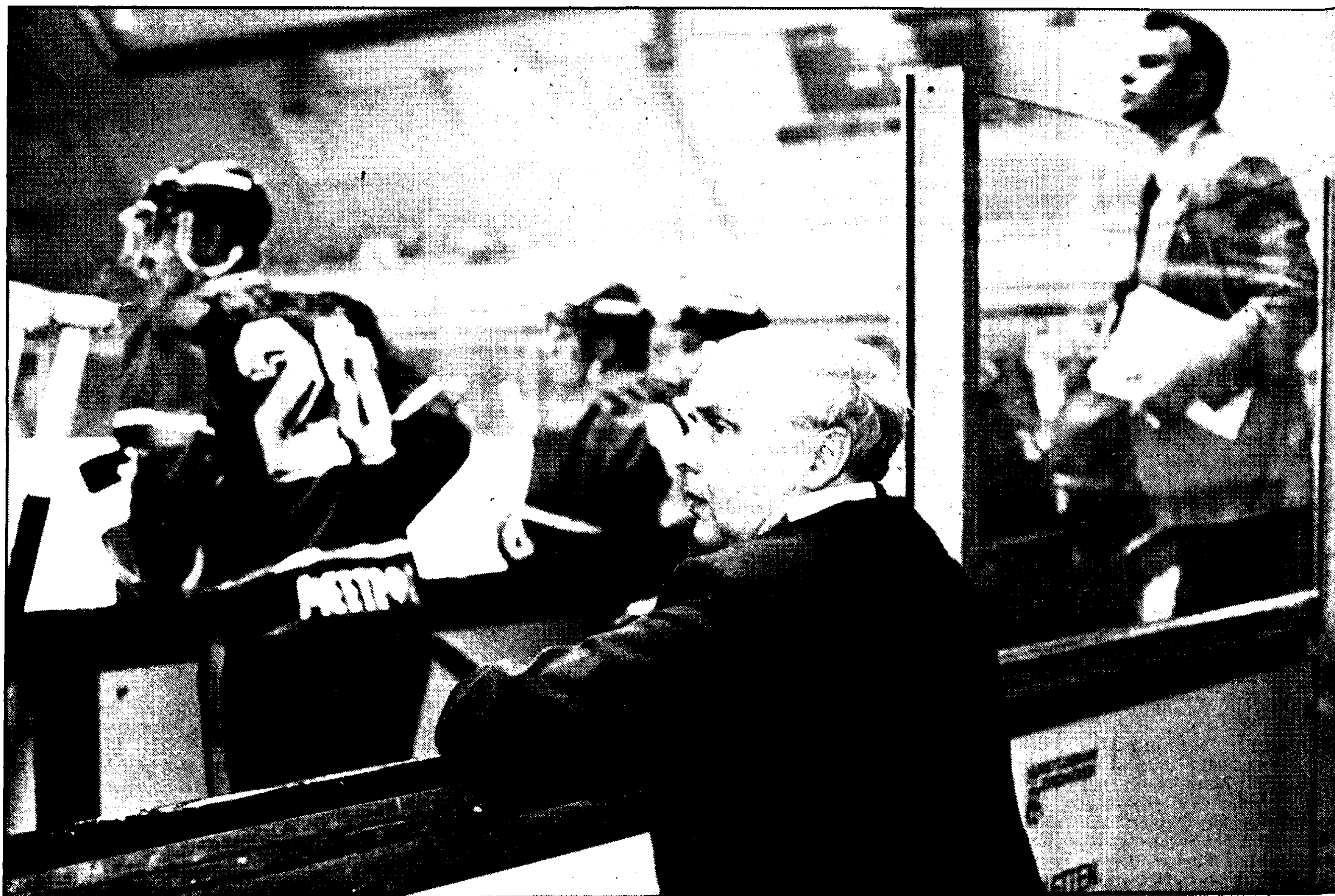
De EK's komen eraan. Pa... (medio maart) en Helsinki (be... augustus). Ver vooruitblik... wil Fiere-Cooman echter niet. ... EK-outdoor in Helsinki is no... ver weg. De 100 meter voor ... nog te lang. „Ik ga dit jaar ... ken vanuit de ontspanning. ... maak me nergens meer druk ... Ik ga naar Helsinki of ik ga n... Ik zal er niet meer wakker ... liggen."

Ze verdeelt haar aandacht. T... sen sport en pr-werk. Ze is ... stopt met Sport Witnesses en ... 'bibleclasses' en beperkt z... buiten de arena hoofdzakelijk ... een enkele lezing voor bedrij... en bijeenkomsten van de co... missie van de VN; een aanbe... lingscommissie voor het J... van het Gezin. „Ik zit bovend... een beetje in show-biz en w... regelmatig uitgenodigd door ... vé en Story. Voor allerlei ga... Dat heeft voordelen en houd... fris. Je ontmoet bovendien ... mensen. Ik denk vooruit. Aan... ter." De sprintster wil graag ... op de buis gaan doen. Een ei... praatschow. Oprah Winfrey. „... ze mij iets zouden aanbied... dan zou ik meteen nokken. St... pen met atletiek. Die keuze ... niet moeilijk zijn. Televisie ... toch veel leuker."

Eaters, slaap zacht, de burgervader houdt de wacht

Je hebt ze in alle takken van sport. De beschermheren, de financiers. Zonder hen zouden veel clubs ophouden te bestaan. Nol Hendriks is zo'n man. 'Thuisbankier' van Roda JC en nooit te beroerd om wat spelers te kopen. De onlangs overleden industrieel Egidius Joosten maakte ooit Fortuna '54 groot en Cees den Braven houdt in Dordrecht een voetbalclub overeind waar al jaren geen kip meer naar komt kijken. De Geleense ijshockeyvereniging Meetpoint/Eaters heeft ook zo'n 'schutspatroon', te weten burgemeester Lurvink. De burgervader is fervent ijshockeyfan en steunt 'zijn' club waar hij kan. Verschil met de eerder genoemde financiers is het feit dat Lurvink geen eigen geld aan de Eaters geeft. Hij heeft ervoor gezorgd dat er gemeenschapsgeld richting Glanerbrook vloeit.

Geleense ijshockeyclub bestaat bij gratie van gemeente

● *Burgemeester Lurvink (voorgrond) steunt 'zijn' Eaters in woord en daad. Zoals hier in Eindhoven tijdens de bekerfinale.* Foto: JOHN SMEETS

GELEEN/HEERLEN – De eerste burger van Geleen ziet zichzelf echter niet als de beschermheer van de Eaters. „Het oorspronkelijke idee van gemeentelijke steun voor de Eaters komt niet van mij, maar van wethouder Geurts. De gemeenteraad steunde het voorstel, omdat het ijshockey leeft in Geleen. Waar vind je nog een dergelijk grote, trouwe aanhang die de club met 56 bussen en 1200 mensen nareist naar de bekerfinale? Bij voetbalclub Heerenveen, maar dan houdt het ook op. Die steun die de Eaters vanuit de gemeenschap krijgen, moet een politieke vertaling krijgen en die is er nu."

De Eaters mochten in het seizoen '92-'93 rekenen op 150.000 gulden van de gemeente, een eenmalige subsidie werd toen gezegd. Dit jaar kreeg burgemeester Lurvink, geholpen door zijn mede-Eaters-fan Jan Nelissen, wethouder van financiën in Geleen, het echter wéér voor elkaar. De Geleense ijshockeyclub krijgt opnieuw subsidie, te weten 100.000 gulden, nu zelfs op jaarbasis.

Natuurlijk zijn beide bedragen keurig verantwoord in de nota sportpromotie. De Eaters krijgen het geld namelijk niet voor niets, ze moeten er wél wat voor doen. De gemeente eist van de club in kwestie dat de jaarcijfers worden overlegd, dat er een sluitende begroting voor komend jaar ligt en dat er aan stadspromotie wordt gedaan.

Dat is het toverwoord; stadspromotie. De Eaters zijn verplicht om 'Geleen uit te dragen'. Via bord- en shirtreclame, maar vooral door een bijdrage aan een positief imago van Geleen in het land. Bij de presentatie van genoemde nota werden daar al door Groen Links-raadslid Jan Muijtjens vraagtekens bij gezet. Muijtjens gelooft niet in de bijdrage die de Eaters kunnen leveren.

door **HANS STRAUS**

Daarmee is genoemd raadslid de enige die in opstand kwam tegen de nota, want de rest van de Geleense gemeenteraad ging akkoord met het voorstel, zij het soms - zoals in enkele raadsstukken te lezen is - op diplomatieke gronden. In Geleen is het namelijk politiek onverstandig om zaken te dwarsbomen die in het voordeel van de Eaters zijn. Dat kost immers stemmen, want het Eaters-gezinde deel van zowel college als raad zal het niet nalàten uitspraken op dit vlak voor eigen gewin te gebruiken.

Onder de noemer stadspromotie is veel te vangen. Zeker is dat de Eaters en ook de handbalvereniging Vlug en Lenig - die 'slechts' 35.000 gulden op jaarbasis ontvangt - een van de laatste verenigingen zijn die kunnen bogen op rechtstreekse geldelijke steun door hun gemeente.

Elders in den lande worden verenigingen niet of nauwelijks meer rechtstreeks gesteund door de gemeente. Wel worden sportcomplexen nog onderhouden met behulp van gemeentesubsidies.

Burgemeester Lurvink stelt dat de gemeente nauwlettend in de gaten houdt of de Eaters daadwerkelijk een positieve bijdrage leveren aan de promotie van Geleen. „Als de Eaters -of hun fans- over de schreef gaan, zoals onlangs tegen een scheidsrechter, dan roepen wij het bestuur op het matje. Zoiets kan natuurlijk niet als je gehouden bent de gemeente positief uit te dragen. De Eaters spelen een belangrijke rol in de promotie van Geleen. Daarom steunen we ze."

Zonder die steun zou het de Eaters slecht vergaan. De ijshockeyclub zou dan aangewezen zijn op de gelden die via sponsoring binnen komen. En daar wringt de schoen. Hoofdsponsor Meetpoint stopt en wil alleen als cosponsor verder. Voorzitter Govert van der Vaart, in dienst van genoemde sponsor, stopt ook en laat zijn club achter in een precaire situatie. Nog geen nieuwe hoofdsponsor, verplichtingen aan de gemeente en nog geen zekerheid over hoe het ijshockey in Nederland er komend seizoen uit zal zien.

„Daarom ben ik ook beschikbaar voor een functie in de nieuw op te richten sectie topijshockey van de NIJB," aldus Van der Vaart. „Ik ben vier seizoenen voorzitter geweest," aldus Van der Vaart, die destijds gevraagd werd door burgemeester Lurvink. „Het is mooi geweest, want het heeft me heel veel tijd gekost. Ik zit nu in een werkgroep eredivisie van de ijshockeybond, die aan een nieuwe structuur voor de eredivisie moet gaan werken. Omdat er echt iets moet veranderen aan de financiële werkwijze van de clubs die boven hun stand leven."

Ook de financiële huishouding van de Eaters moet onder de loep worden genomen. Van gemeentewege, maar ook door de bond. „De begroting moet goedgekeurd worden door de NIJB en door de gemeente," aldus Van der Vaart.

Daar houdt burgemeester Lurvink zich uiteraard niet persoonlijk mee bezig. „De cijfers worden door ons nauwlettend in de gaten gehouden, en als blijkt dat het niet snor zit, dat er te weinig sponsorgeld is, zullen wij ook onze bijdrage staken. Jammer voor de Eaters, maar ze zullen zelf met andere geldschieters moeten komen om de begroting rond te krijgen."

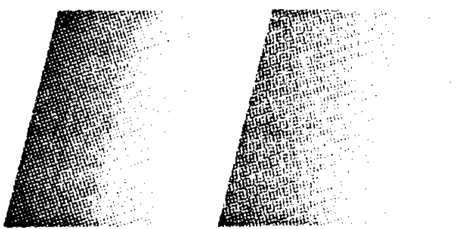
Een harde opstelling in deze barre tijden. Eaters-voorzitter Van der Vaart: „Een nieuwe hoofdsponsor vinden die hetzelfde bedrag fourneert als Meetpoint, zal niet makkelijk worden. Daarom willen we het risico wat gaan spreiden en ons op meerdere, kleinere geldschieters richten. Daar zijn we druk mee bezig."

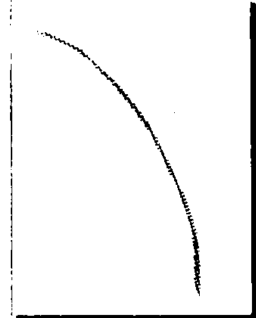
De steun van de gemeente blijft dus onontbeerlijk voor de Eaters. Dat het daar wel snor mee zit, is af te lezen aan het aantal politici dat bij de Eaters op de tribune zit. Met een dergelijke 'achterban' zit je als club goed. Saillant detail daarbij is dat de club tegenwoordig entree vangt van de bezoekende politici. Gratis kaarten worden niet meer verstrekt. Omdat het financieel niet meer zo goed gaat met de club.

Dus wordt er naarstig gezocht naar sponsors. Die kijken echter vóóral naar prestaties als het om hun zuurverdiende centen gaat. „In hoeverre we erin zullen slagen een hoofdsponsor te vinden, hangt natuurlijk af van of we al of niet kampioen worden," aldus Govert van der Vaart. Wat dat betreft heeft het bestuur de hoop gevestigd op Doug McKay, de nieuwe coach. „We waren niet tevreden met de manier waaarop de vorige trainer, Doug Kacharvich, de bekerfinale tegen Tilburg aanpakte. De Trappers zijn onze voornaamste tegenstander in de strijd om de titel, dus hopen we met McKay op een schokeffect."

Dat zal wel lukken met McKay, want de Canadees staat bekend als een keiharde coach. De beslissing van het bestuur is echter niet gespeend van risico, want het lot van de club ligt nu in handen van een trainer, een 'passant' zoals dat zo mooi heet.

Hoe het succes wordt afgedwongen is echter niet belangrijk. Dat de eerste landstitel in de clubhistorie er kómt, daar gaat het om. „De promotionele waarde van de Eaters is alleen groot als de ploeg presteert," aldus burgemeester Lurvink. „Ze moeten natuurlijk wél aan de top blijven meedraaien. In de sport geldt maar één ding: 'the winner takes it all'." Duidelijke taal van de burgemeester. De druk ligt bij de Eaters.

Pendelaar tussen twee werelden

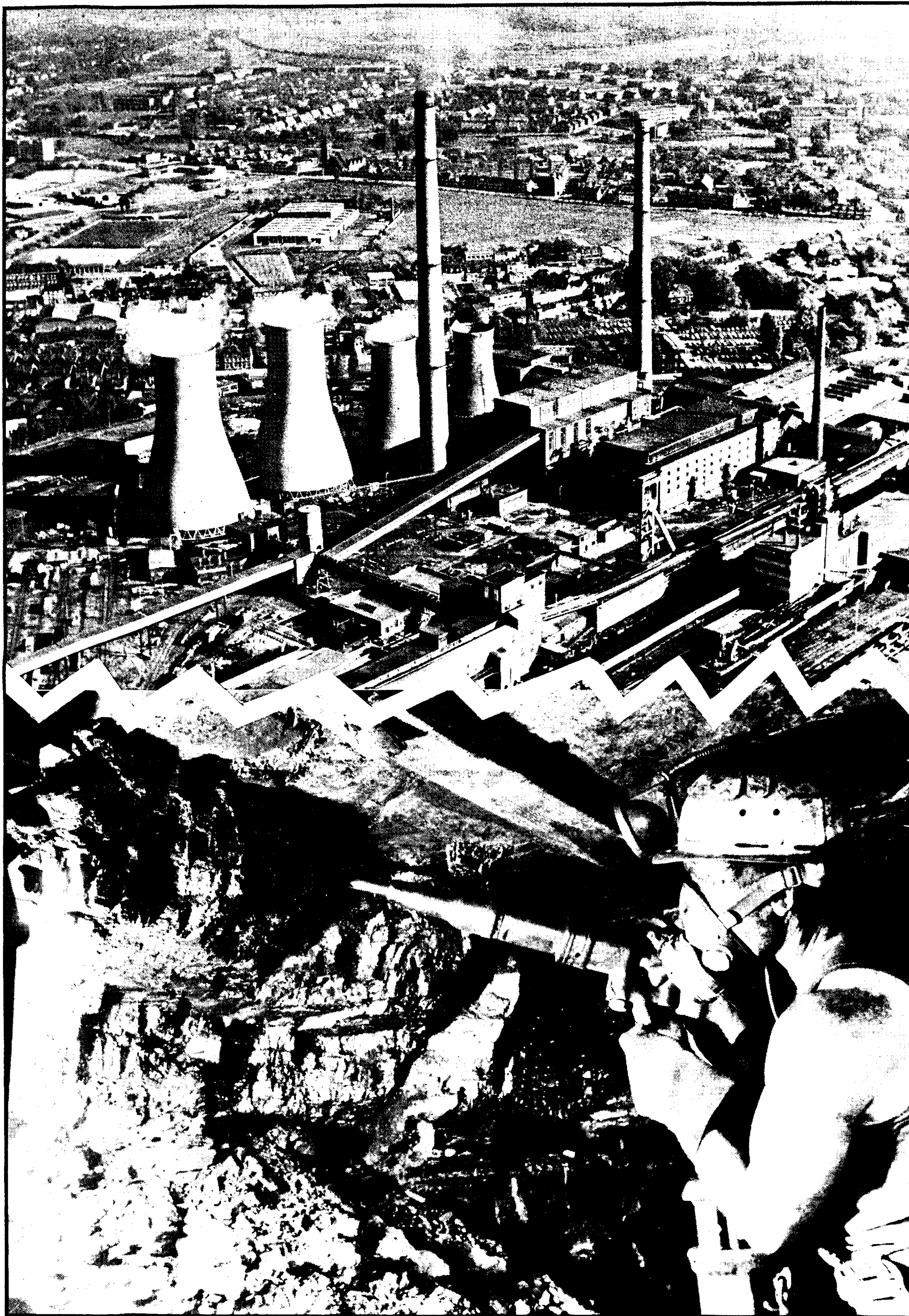
Universiteiten halen mijnwerkerscultuur bovengronds

door HANS GOOSSEN

Koelpiet, doevepiet. Niet alleen de steenkooldelvers in Limburg, maar ook hun collega's in andere mijnbouwgebieden houden duiven. Toeval? Of vormt het gevogelte dat in alle vrijheid zijn vleugels tegen de heldere hemel kan uitslaan een soort compensatie voor de ondergrondse benauwenis en duisternis? Professor Wiel Kusters van de faculteit der cultuurwetenschappen van de Rijksuniversiteit Limburg kan zich bij dat laatste iets voorstellen, alhoewel hij het (nog) niet verkondigt als waarheid. Over twee jaar wellicht. Dan moet het groots opgezette onderzoek naar de mijnwerkers in de Euregio Maas-Rijn en hun cultuur, waaraan behalve de RL ook het Limburgs Universitair Centrum in Diepenbeek, de Université de Liège en de RWTH van Aken hun bijdrage leveren, zijn afgerond.

Kusters, telg van een mijnwerkersfamilie uit Spekholzerheide, graaft vooral in de belevingswereld van de kompel. Een wereld waarin veel plaats is voor tegenstellingen. Ondergronds bovengronds. Donker en licht, dood en verrijzenis.

„Alleen al die dagelijkse gang naar beneden, naar die andere wereld, de aard van het werk moet de gevoeligheid voor symboliek, tegenstellingen en vergelijkingen vergroot hebben," filosofeert Wiel Kusters. „Beneden en boven. Beneden waar je alleen maar kunt werken, waar je niet kunt leven zonder hulpmiddelen, zonder stutten, zonder dat er verse lucht in de gangen wordt geblazen. Boven het leven en de vrijheid, onder de dood en het gevaar."

Eigenlijk is de mijnwerker een pendelaar tussen twee werelden. Een onder- en een bovenwereld. Strikt gescheiden, maar ook weer onlosmakelijk verbonden. Het een kan alleen in het licht van het ander gezien worden.

Kusters haalt als voorbeeld de roman 'Tocht door het donker!' van Tjeerd Paasman uit 1929 aan. Een mijnwerker in dienst van de staatsmijn Wilhelmina, wiens hoofdpersoon in het boek uiteindelijk ondergronds het onderspit delft. „In het boek vind je die tegenstelling weer: dood en leven. Het stof beneden dat dodelijk is. In de vorm van stof dringt de dode natuur binnen. Maar bovengronds wordt stof beschreven als bevruchtend, levenbrengend." De hoofdpersoon is een overtuigd socialist en bij het verkondigen van zijn waarheid wil hij 'doen als de wind, die aan de meeldraden schudt en het bevruchtende stof heen blaast over de velden.'

Een ander voorbeeld: de vele beschrijvingen van 'hout' die Kusters bij de bestudering van mijnwerkersliteratuur is tegengekomen. Hout was lange tijd onmisbaar als stutmateriaal. Ook nadat ijzeren stijlen of stempels in gebruik waren genomen, hadden veel mijnwerkers nog de neiging om meer op hout te vertrouwen, dat tenminste kraakte als gevaar dreigde. „In mijnwerkersliteratuur kom je heel vaak het beeld tegen van een ondergronds woud van bomen. Hout is iets levends en wordt dan ook vanzelf betrokken op de mijnwerker. Bomen zijn als het ware kompels. Dat beeld fascineert me enorm."

Met bijna zalvende stem draagt hij een van de gedichten uit een bundel met werk van Duitse mijnwerkers voor.

„Holz,
drückt das Gebirge
trage die last,
stemm dich dagegen,
brichts du auch fast

Splittert dein Nacken,
brich nur nicht ganz,
Sonntag is morgen,
morgen ist Tanz.

In dit gedicht verloopt de overgang van het stutwerk naar de mijnwerker bijna ongemerkt. Hou vol, morgen is je vrije dag."

De wereld ondergronds is een heel bijzondere geweest, het beroep van mijnwerker is ook iets speciaals, meent Kusters. „Het was meer dan alleen maar kolen winnen, je moest ook je omgeving in stand houden. Een journalist die zijn artikel tikt, hoeft niet op te letten of het plafond misschien naar beneden komt. Ondergronds was je een wereld op zichzelf. Er zijn niet veel beroepen waarvoor dat ook geldt. Ja, de zee. Vissers bijvoorbeeld. Ook zij moeten niet alleen vissen, maar ook ervoor zorgen dat hun schip boven water blijft."

De mijn als zee, de zee als mijn. Weer een vergelijking. Niet door Kusters bedacht, maar al vele malen eerder gemaakt. Niet alleen de vis, maar ook de steenkool wordt duur betaald.

„Herman Heijermans is vooral bekend door zijn roman 'Op hoop van zegen', waarin een niet zeewaardig schip toch moet uitvaren om de verzekeringsgelden op te strijken. Veel minder bekend is dat Heijermans ook een mijnwerkersroman Glück Auf heeft geschreven. Daarin worden mijnwerkers ondergronds gestuurd hoewel bekend is dat de mijn onveilig is. Op hoop van zegen, Glück Auf. Alleen die titels al."

De inmiddels ook overleden dochter van Heijermans vertelde Kusters vorig jaar dat in een grijs verleden een visserstoneelvereniging uit IJmuiden het mijnwerkersstuk en een mijnwerkerstoneelclub uit Brunssum 'Op hoop van zegen' gespeeld hebben. „Die twee clubs zouden daarover met elkaar overlegd hebben. Dat is ook iets wat ik nog wil gaan uitzoeken."

Bij het bovengronds halen van de mijnwerkerscultuur baseren Kusters en de zijnen zich vooral op literaire bronnen. Mijnwerkersliteratuur, geschreven door mannen die zelf ondergronds moesten zwoegen, maar ook van tijdgenoten. „Zij kunnen wellicht niet uit eigen ervaring spreken, maar wel weergeven hoe over mijnwerkers werd gedacht."

In de achttiende, negentiende eeuw werd de mijnwerker geportretteerd als een wijze aartsvader, een soort van wetenschapper die de diepste geheimen van de aarde kende, in contact stond met een geheimzinnige wereld, doceert Kusters literatuurgeschiedenis. Later noemen mijnwerkers zichzelf ook vaak blanke slaven en is dat mystieke verdwenen. „Het beeld is dan dat van de schoeftende kompel. Het is hachelijk om nu al iets te zeggen over de oorzaken van die ommeslag. Het zal iets te maken hebben met de Tweede Industriële Revolutie die rond 1870 plaatsvindt. De behoefte aan produktie van brandstoffen en ertsen is groter geworden. De nadruk komt op die behoefte te liggen. Produktie en nog eens produktie gaan de boventoon voeren. Maar ook de secularisering en modernisering zal een rol gespeeld hebben. Als de betekenis van god en hemel minder wordt, is de kans groot dat de spiegeling daarvan, de onderwereld, ook het sacrale karakter verliest. Het wordt gewoon werk, je moet nuttige dingen bovenhalen."

Behalve geschreven materiaal wordt ook beeldmateriaal onder de loep genomen. „In Limburg verscheen jaren lang het tijdschrift Steenkool. Daarin staan prachtige foto's. Alle jubilarissen bijvoorbeeld zijn daarin vereeuwigd. De foto's zijn gemaakt door fotografen in dienst van de staatsmijnen, maar de jubilarissen mochten zelf aangeven hoe ze gefotografeerd wilden worden. Dan staat de een trots naast de radio, de ander met zijn prijsduif in de hand. Die foto's kunnen ontzettend veel vertellen."

Of ook de mondelinge verhalen van nog levende oud-mijnwerkers gebruikt worden, is nog de vraag. „In principe wel, maar de mijnsluiting ligt al weer een hele tijd achter ons. Het zijn geen verhalen heet van de naald meer. Toen de mijnen dicht gingen zijn wel heel veel verhalen van mijnwerkers op band vastgelegd en schriftelijk in bijvoorbeeld de kranten verschenen. Die gaan we zeker gebruiken."

Kusters is zicht- en hoorbaar enthousiast over het onderwerp van onderzoek, maar is een beetje huiverig voor het beeld van de wetenschapper die spijkers op laag water aan het zoeken is. „Zo is het zeker niet. We zijn oprecht geïnteresseerd in de mijnwerker. Ik ben ontzettend blij dat we dit soort onderzoek in Maastricht kunnen doen. Aan een universiteit die als het ware bovenop die geschiedenis is gebouwd. Het is echt iets van deze streek en toch internationaal. Het is geen elite vorm van heemkunde. Je praat toch, zij het niet in Nederland, over de oudste vorm van industrie."

Bovendien heeft Kusters persoonlijk iets met de mijnen. Zijn vader was houwer en ook zijn opa ging ondergronds. Kusters zelf maakte literaire naam met een aantal dichtbundels waarin de mijnen een centrale rol spelen.

„Af en toe had ik daar een beetje een decadent gevoel bij. De derde generatie, die hooguit zwarte handen van de inkt kreeg, maar toch zo nodig over het zware werk ondergronds moest schrijven. Ik heb een tijd heel veel gedichten over het werk in de mijnen geschreven, daarna veel minder. Door het onderzoek kom ik er nu weer op een andere manier op terug. Dat moet ook, die wereld moet levend blijven, we moeten erover blijven praten, blijven nadenken. Ik vind het onderzoek dan ook iets noodzakelijks, iets dat ook verder moet lopen na de officiële afsluiting. Ik ga me er dan ook sterk voor maken om extra middelen los te weken. Dit is een onderzoek dat moet hier gebeuren."

Mijnen en mijnwerkers

● Wiel Kusters

Prof. dr. Wiel Kusters is een van de drie projectleiders die verantwoordelijk zijn voor het Maastrichtse deel van het Euregionale onderzoek naar mijnen en mijnwerkers. De andere twee zijn dr. ir. Wiebe Bijker en dr. Joseph Wachelder. In totaal zijn zeven wetenschappers van de RL bij het project betrokken. De Limburgse universiteit heeft als centraal onderzoeksthema 'het risico van mijnarbeid'. Naast het op deze pagina door Kusters beschreven onderzoek, wordt ook met een meer technische bril naar mijnarbeid gekeken. Daarbij wordt bijvoorbeeld onderzocht hoe de ontwikkeling van gereedschappen heeft doorgewerkt op de organisatie binnen de mijnen en de gezondheid van de mijnwerkers.

Het onderzoek van de vier Euregionale universiteiten is gefinancierd door onder meer de Europese Unie en de provincie Limburg. Er wordt nog onderzocht of het mogelijk en financieel haalbaar is om na afsluiting van het wetenschappelijke gedeelte het onderzoek naar een breder publiek te vertalen middels een boek, tentoonstelling of film.

Meisjes van zes jaar die zich druk maken om hun kleding zijn niet uniek. Meisjes van negen die lijnen evenmin. Als ze dertien jaar zijn houdt de helft rekening met haar gewicht, maar eenmaal achttien, is tachtig procent min of meer in de ban van de weegschaal. Gevestigde lijnclubs hebben het onverminderd druk, nieuwe instituten breiden snel uit en de markt voor vermageringspillen, -pleisters en -drankjes lijkt onverzadigbaar. De Keuringsraad heeft nog nooit zoveel lijnadvertenties moeten beoordelen als begin dit jaar. En als alle diëten en kuren vruchteloos zijn, is er de privé-kliniek die zuigt en snijdt. Afslanken is een ziekte waaraan honderdduizenden Nederlanders lijden. Dagelijks. Meestal een leven lang.

Schuld en boete rond de weegschaal

● *In deze tijd van overvloed hoeft het lichaam de reserves zelden meer aan te spreken.* Archieffoto: DRIES LINSEN

DOOR MONIQUE VAN DE VEN

Nicole (31) heeft haast. Ze heeft vanmiddag onverwacht een gebakje op en dat moet eruit. Niet door te braken, zoals haar vriendin al jaren doet, maar door het inlassen van een fruitdagje of door te rennen in het bos. Ze schat de moorkop op driehonderdvijftig calorieën en dus moet er ruim drie kwartier worden gehold. Makkie voor Nicole. Zij rent bijna dagelijks. Goed voor haar figuur en goed voor haar geweten. Want alle repen chocolade, glazen frisdrank en andere 'zonden' moeten gecompenseerd.

Marijke is 48 jaar en lijnt al vanaf haar achttiende. Het brooddieet, de citroensapkuur, Atkins, het nachtdieet (afslanken terwijl je slaapt), vermageringskoekjes, drankjes en kruidentheetjes. Er is geen dieet dat Marijke niet heeft uitgeprobeerd. Tien jaar geleden al reisde ze af naar Vlaanderen om er wonderpillen te kopen. De Belgische arts nam haar bloeddruk op en gaf haar de gevraagde pillen mee. De kilo's vlogen er af. In een jaar tijds was Marijke veertig kilo lichter, maar lag ze wel in het ziekenhuis met storingen aan de gal, darmen en een ontstoken schildklier. „M'n hele stofwisseling was ontregeld, en dat is nog steeds zo. Mijn schildklier werkt nog langzamer dan voordat ik aan die pillen begon. Daar is niets meer aan te doen. Ik zal er mee moeten leren leven dat ik van het minste geringste aankom."

Marijke berust na dertig jaar van lijnen? Nee. Ze is zojuist ingesmeerd met gel en draagt nu een zwart kunststof behandelingspak van Health Beauty Center Manhattan. „Het lichaam krijgt het koud van deze gel, komt in opstand en gaat vet verbranden," legt Marijke uit. De duizenden cliënten van Manhatten komen twee keer in de week voor een gelbehandeling. Daarnaast moeten zij zich strikt aan een dieet houden. Na 12,5 week garandeert Manhattan acht tot tien kilo gewichtsverlies. Zo niet, dan krijgt de cliënt zijn geld (2675 gulden) terug. Bij de kuur is een stabilisatieperiode (zelfde behandeling, maar meer eten toegestaan) van zeven weken inbegrepen, plus een tweewekelijkse controle gedurende een half jaar.

Discipline

Slechts zelden moet Manhattan cliënten geld terugbetalen. Logisch, zegt het Voorlichtingsbureau voor de Voeding. Zonder de gelbehandeling waren de cliënten ook afgevallen, als zij zich maar aan het dieet houden. De hoge prijs voor de methode is een goede stok achter de deur om niet voortijdig af te haken.

„Bij negen van de tien preparaten val je af, doordat je gewoon minder eet. Het dieet zorgt voor de vermagering, niet het middeltje. Bij afslanken gaat het om vetverbranding en dat kan alleen als je minder calorieën tot je neemt dan je verbruikt. Met beweging erbij is het effect nog groter. En dan heb ik het niet over slender-you-tafels waarbij je wórdt bewogen, maar gewoon over wandelen, fietsen en zwemmen. Veel effectiever en veel goedkoper," aldus Patricia Schutte van het Voorlichtingsbureau van de Voeding.

Minder eten en meer bewegen, luidt het recept. Bijna iedereen kent het, maar slechts weinigen gebruiken het. De waarheid is saai, maar vooral hard. Het vergt veel discipline en uithoudingsvermogen om het leefpatroon te veranderen. Of zoals Elizabeth Taylor zei: „Een dieet is een veldslag, maar de oorlog is pas echt voorbij als je je voedingsgewoonten hebt veranderd."

Zolang dat niet lukt, zoeken massa's mensen hun heil in middeltjes die hen snel en moeiteloos doen vermageren. Het ene na het andere middel verschijnt op de markt. De laatste vinding is een afslankpleister met algen. Schutte haalt haar schouders op. „De markt van vermageringsprodukten groeit zo enorm, dat wij het niet meer bijhouden. Weet wat je eet, is onze leus. Aan tegen-campagnes beginnen we niet. Wij kunnen toch niet opboksen tegen de advertentiebudgetten van fabrikanten, die sterren en zelfs artsen bereid vinden om hun theorie te ondersteunen."

Plastisch chirurgen van privé-klinieken in Rotterdam en Haarlem wijzen patiënten „voor nazorg" door naar afslankinstituten, die in ruil daarvoor de chirurg weer aan wanhopige 'buikjes' en 'rijbroeken' helpen. In advertenties raaskallen wetenschappers over een versnelde stofwisseling. Zangeres Annie Schilder prijst tabletten aan die de gebruiker veroordelen tot de toiletpot. En Ria Valk zweert weer bij een andere pot pillen. Volgens de wet mogen bekende persoonlijkheden geen geneesmiddelen aanprijzen in advertenties, maar vermageringsprodukten vallen niet onder dat verbod. Dat betekent evenwel niet dat ze ongevaarlijk zijn. Bij verkeerd of langdurig gebruik van sommige preparaten kan uitdroging ontstaan, beschadiging van de slokdarm en verstoring van de mineraalhuishouding of werking van de darmen.

Halverwege de jaren tachtig dacht de Keuringsraad Aanprijzing Medische Aspecten (KAMA) dat het vermageringsmiddel een zachte dood zou sterven, maar het blijkt springlevend. Secretaris M. van der Meer: „Toen ik hier acht jaar geleden kwam, voorspelde mijn voorganger dat het aantal lijnadvertenties fors zou dalen. Maar wij hebben nog nooit zo veel advertenties moeten beoordelen als uitgerekend deze maand. Ik heb het gevoel dat de hele wereld aan de lijn hangt!"

Overvloed

Het leger lijners leeft een leven van schuld en boete. De boete is het dieet, maar de schuld is niet altijd duidelijk. Want veel mensen die lijnen, hebben helemaal geen overgewicht. Volgens het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne (RIVM) heeft ongeveer vier procent van de vrouwen en zes procent van de mannen in Nederland een dusdanig overgewicht dat hun gezondheid direct gevaar loopt. Matig overgewicht komt voor bij 24 procent van de vrouwelijke en 35 procent van de mannelijke bevolking. Terwijl uit Duits onderzoek blijkt dat negentig procent van de vrouwen wel eens lijnt en vijftig procent dat permanent doet. De situatie in Nederland is volgens wetenschappers niet veel anders.

De oorzaken van de massale marteling moeten worden gezocht in onze westerse samenleving. Bijna de gehele geschiedenis heeft de mens doorgebracht in armoede, kou en dagelijkse strijd om voedsel. Om te overleven is het lichaam in staat een grote energievoorraad op te bouwen. Vooral vrouwen beschikken over grote reserves (vetcellen), zodat ook in barre tijden een energievretende zwangerschap kan worden volbracht. Nu worden die reserves nog zelden aangesproken. Nog nooit was eten zo overvloedig en gemakkelijk verkrijgbaar. Het heeft de Nederlandse bevolking doen groeien tot de langste ter wereld. Met de lengte ook het gemiddelde gewicht toegenomen. Maar op de loopplank van shows of de glanzende pagina's van modebladen is daar niets van te zien. Het gemiddelde gewicht van mannequins en missen is ondanks hun lengte alleen maar gedaald.

Sinds we in de jaren zestig hebben afgesproken dat het mooi is vel over been te zijn, groeit de kloof tussen normaal en ideaal en daarmee de ontevredenheid. Fabrikanten, uitgevers, artsen en instituten staan in rijen klaar om wat van die onvrede weg te nemen. Bij vrouwen én mannen, want de laatsten moeten strak en gespierd zijn. Het is echter vooral de vrouw die het ene na het andere middel uitprobeert. Hoewel vrouwen inmiddels prat kunnen gaan op een goede opleiding, baan of sportprestaties, hangt hun zelfwaardering nog altijd nauw samen met het uiterlijk. „Dat komt, omdat de omgeving mensen beoordeelt op hun uiterlijk. Mannen reageren op mooie vrouwen. Maar mooie mensen krijgen ook sneller banen, worden slimmer en gezonder bevonden en krijgen zelfs minder straf bij de rechtbank," weet Anita Jansen, klinisch psycholoog van de faculteit Gezondheidswetenschappen aan de Universiteit van Maastricht. „Maar het gekke is dat mensen met eetstoornissen vaak helemaal niet lelijk zijn. Integendeel. Ze zijn vaak mooi en presteren goed op school, in hun werk of hobby's."

De gezondheidswetenschap spreekt van een eetstoornis, wanneer iemand een ondergewicht heeft van ten minste vijftien procent en desondanks bang is om dik te worden (anorexia) of wanneer iemand met een normaal gewicht perioden van extreem vasten afwisselt met vreetbuien (boulimia). Naar schatting één procent van de jonge vrouwen lijdt aan boulimia en een half procent aan anorexia.

De grote groep vrouwen die gedurende tientallen jaren van het ene in het andere dieet valt, kampt volgens de wetenschap niet met een eetstoornis. „Studenten kennen ook eetbuien, maar een belangrijk verschil met boulimia-patiënten is de zelfwaardering. In onderzoek geven studenten met eetbuien zichzelf een zeven of acht, terwijl iemand met boulimia zichzelf niet hoger waardeert dan een drie of vier. Zij hebben het idee dat ze niet deugen. Maar er bestaat wel een relatie tussen eetstoornissen en lijnen. Boulimia begint vaak met obsessief lijnen en boulimia-patiënten willen graag anorexia zijn. De dieetcultuur zou moeten veranderen. Eten en vooral niet eten is een soort verslaving."

Het wachten is op filmsterren of popartiesten die breken met 'mager is mooi' en de trend 'stevig' introduceren. Anita Jansen ziet hierbij een rol weggelegd voor Madonna, die niet spichtig is maar gespierd. „Ik zou het heel goed vinden als er campagnes kwamen met wat meer mollige vrouwen. Maar we moeten wel beseffen dat het heel lang duurt, voordat je een beeld hebt omgebogen."

Klagende buren die dol worden van urenlang geblaf, geruïneerde vloerbedekking, Bello die 's avonds al zijn opgespaarde energie kwijt moet. Eigenlijk weten we het allemaal wel: een hond en een baan gaan niet goed samen. Toch voelen veel werkenden er niets voor om hun trouwe viervoeter aan de deur te zetten. Voor hen is er sinds kort in Maastricht een nieuwe oplossing. Naast vele kinderdagverblijven hebben ze daar ook een hondendagverblijf.

'Zo kun je werken en toch van een huisdier genieten'

In dagverblijf voor honden is het eten net als thuis

● *Na de werkdag kunnen bazen en honden weer naar huis.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

DOOR MYA MAAS

Nee, knutselen en zingen doen ze niet met de honden. Maar er staan dagelijks wel minimaal drie wandelingen op het programma. Luiers verschonen hoeft natuurlijk niet, maar dagelijkse verzorging hoort er wel bij. Als de baas het wil, wordt de hond zelfs 's morgens vroeg aan huis opgehaald en 's avonds teruggebracht. Zoiets als de schoolbus, maar dan anders.

Wilma en Jo Bollen springen met hun hondendagverblijf in Maastricht in op moderne ontwikkelingen in de maatschappij. Zeven dagen in de week zijn ze vanaf 7 uur paraat om de dagverblijvers op te vangen. Dat er vraag is naar deze speciale vorm van dagopvang, is ze na enkele maanden wel duidelijk. Inmiddels hebben ze niet alleen honden uit Maastricht en omgeving, maar zelfs ook uit Roermond, Eindhoven, Duitsland en België.
In de opslaghal van een voormalig meubelbedrijf aan de Ankerkade 158 in Maastricht staan veertien rennen van 14 bij 4 meter. Temidden van kunstbotten, speeltjes, plastic manden en groene dekens bivakkeren in elke ren honden van allerlei slag, ras, leeftijd en formaat, die het goed met elkaar kunnen vinden.
Aan lange lijnen mogen ze mee uit wandelen op een grasveld aan het Julianakanaal, dat achter het dierenpension loopt.

„Het moeilijkste is het inpassen van een hond in een groep," vertelt 'hoofdleidster' Wilma Bollen. „Dat moet echt heel zorgvuldig gebeuren." Ze neemt een nieuwkomer eerst samen met andere honden enkele malen mee uit wandelen, zodat de dieren elkaar leren kennen. Daarna worden ze samengebracht in een van de rennen. „Daar zijn we altijd met tweeën bij, om meteen te kunnen ingrijpen als er een vechtpartij ontstaat. Soms vinden dieren elkaar toch niet zo aardig als we dachten."
Een jarenlange baan als employé van een bank en als ambtenaar bij het ABP heeft Wilma Bollen (35) eraan gegeven om zich uitsluitend met huisdieren bezig te houden.
Ze verruilde een verzekerd bestaan met pensioenvoorziening voor een vrij beroep en haar schoentjes met hoge hakjes voor een paar stevige Nikes. Het AKK-diploma (Algemene Kynologische Kennis) en het vakdiploma voor dierenpension-asielhouder heeft ze al geruime tijd op zak. Momenteel volgt ze nog de instructiecursus gedrag en gehoorzaamheid.

Genieten

„Door deze dagopvang kun je werken en toch van je hond genieten," zegt Pascalle uit Cadier en Keer, terwijl ze Jarco kameraadschappelijk op z'n bast klopt. Hij is een kruising van, zo op 't eerste gezicht, een rottweiler en een herder. Hij is afkomstig uit het asiel en vertegenwoordigt het type stoere jongen met de zachte inborst.
Patrick uit Gronsveld brengt zijn hond twee dagen per week. Op andere dagen speelt zijn grootmoeder voor oppas, maar de één jaar jonge, zandkleurige labrador 'Saldi' is zo omstuimig dat hij oma tenminste twee dagen per week wil ontlasten.
Vier studenten die samen in een studentenhuis wonen, hebben een hond uit het asiel gehaald. Kosten en zorg worden gedeeld. Een stageperiode van een half jaar is er de oorzaak van dat Whisky vijf keer per week in het dagverblijf wordt geparkeerd.

„Ik wil familie of bekenden niet met de zorg voor onze hond opzadelen," zegt Danny, uit Maastricht.

Hij woont samen met zijn, eveneens werkende, vriendin. Pas toen ze hoorden van de dagopvang, kochten ze hun cockerspaniel.

Eros, nu 4 maanden, werd al vanaf de eerste dag dagelijks in de Beatrixhaven afgeleverd. „Samenzijn met andere honden werkt opvoedend," vindt de baas. Over de kosten (tien gulden per dag, exclusief voeding) maakt hij zich niet druk.

„Als hij bij mij thuis de boel ruïneert kost dat ook geld."

Pension

Behalve dagverblijvers hebben Jo en Wilma Bollen ook pensiondieren. Die hebben in hun rennen nog een apart ruim nachthok, soms met hun eigen mand of deken. Om het verschil met thuis zo klein mogelijk te maken, hoeven ze niet te eten wat de pot schaft maar krijgen ze hetzelfde als thuis.
Voor pensionkatten zijn er hokken met klim- en krabpalen. De dieren dragen een halsbandje met naam. „Houdt maar eens vijf zwarte poezen met witte befjes uit elkaar," verklaart Wilma Bollen.

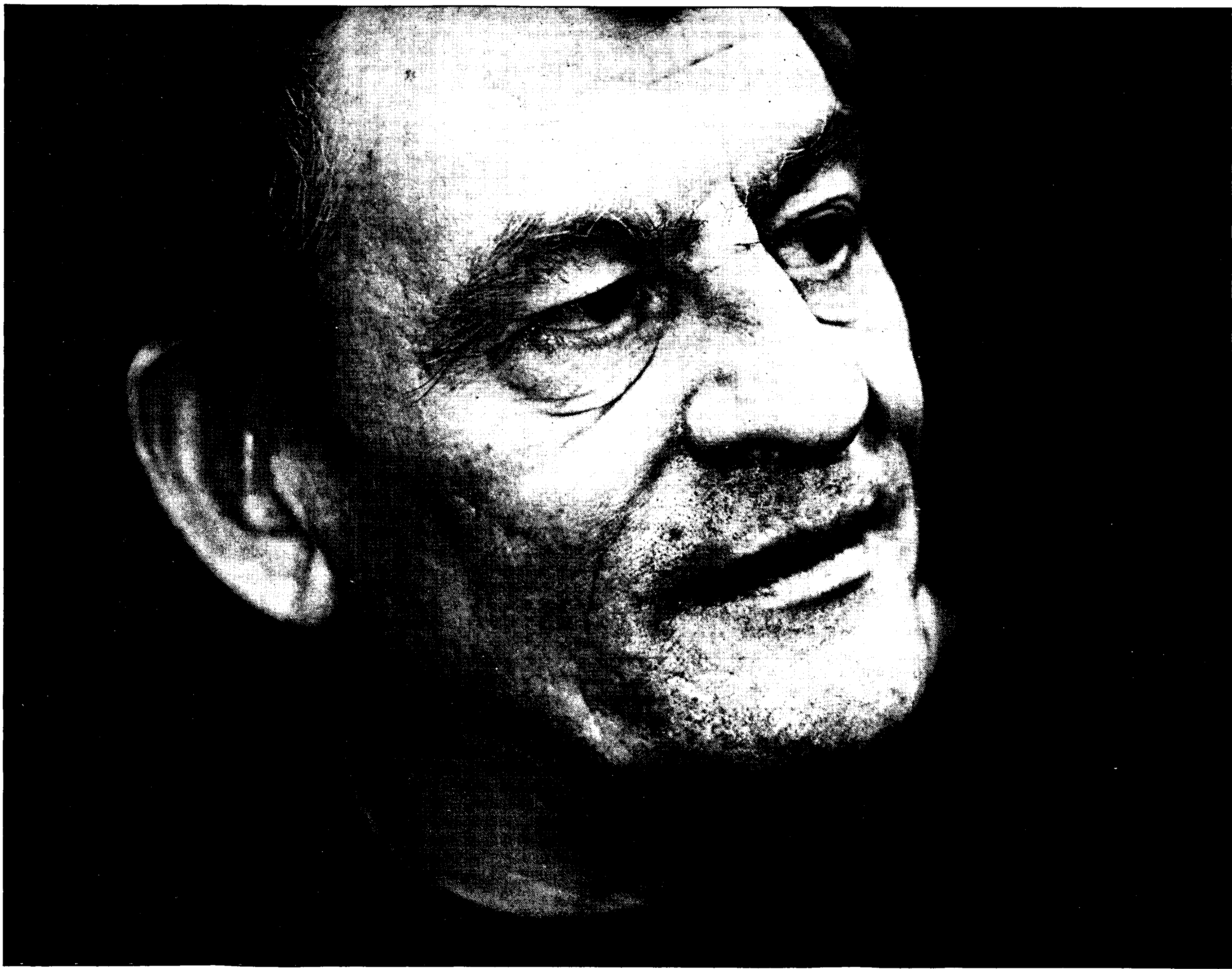
Ook kleine huisdieren als vogels, konijnen, cavia's en hamsters zijn welkom. De duur van de opvang varieert van een dag tot vele maanden. Het zijn dieren van mensen die een poos naar het buitenland gaan, van eigenaren die ziek zijn (in dat geval wordt de pensionprijs gehalveerd), die vakantie vieren, bezig zijn te verhuizen of andere besognes hebben.

Het credo van Wilma en Jo Bollen luidt: zoveel mogelijk op de individuele wensen van eigenaren en de behoeften van hun dier inspringen. „De dieren worden dag en nacht bewaakt. In onze kaartenbak zitten adressen en telefoonnummers van de eigenaren, plus een alternatief adres waarmee contact kan worden opgenomen als er iets met een dier aan de hand is. Als het nodig is betrekken we de eigen dierenarts van het dier erbij."

Nog voordat de bel in de ontvangsthal rinkelt, kondigt oorverdovend geblaf de komst van een bezoeker aan. Eén grote bruine hond gaat het felst tekeer. Zijn oren en neus kunnen hem niet misleiden; daar komt zíjn baasje aan.
Als het dier uit zijn ren wordt gelaten kent zijn enthousiasme geen grenzen.

De begroeting toont op aandoenlijke wijze het bestaansrecht van het hondendagverblijf aan. Zo'n trouwe viervoeter zou je toch nooit aan de deur zetten ...

In mei krijgt J. Bernlef de P.C. Hooftprijs, ƒ 75.000 belastingvrij, voor zijn uit ruim twintig bundels bestaande poëzie-oeuvre. Daarbij hoort ook nog een halve ton, die hij mag besteden aan een project dat met zijn eigen werk te maken heeft.

● *J. Bernlef: „Ik ben zeer geïnteresseerd in de werking van het menselijk brein, vooral wanneer het niet meer goed functioneert."*
Foto: DIJKSTRA

'Ik voel me geen echte romanschrijver'

Bernlef krijgt P.C. Hooftprijs voor poëzie-oeuvre

DOOR ROB MOLIN

Bernlef werd geboren in 1937 in het Noordhollandse Sint Pancras en heet eigenlijk Henk Marsman. In 1960 debuteerde hij met de gedichtenbundel 'Kokkels' en de verhalenbundel 'Stenen spoelen'. Hij was toen al zo'n twee jaar redacteur van het vernieuwende literaire tijdschrift Barbarber, samen met K. Schippers en G. Brands. Dit speelse, luchtige blad met zijn sterke betrokkenheid op het alledaagse leven gaf een nieuwe impuls aan de Nederlandse letteren na de enigszins zwaarwichtige experimentele poëziebeweging uit de jaren vijftig.

Wie Bernlef zegt, denkt toch niet in de eerste plaats aan zijn gedichten, maar aan romans als 'Hersenschimmen' (1984) en 'Publiek geheim' (1988). Hij schreef tot nu toe zo'n vijftig prozawerken en essaybundels, naast diverse vertalingen uit het Engels en Zweeds. De toekenning van de P.C. Hooftprijs voor zijn poëzie kan daarom enigszins verrassend worden genoemd.

„In Nederland," zegt Bernlef, „is succes niet alleen afhankelijk van wat je als schrijver presteert. Heb je geen leuke babbel bij de hand, nou, dan kun je het wat de media betreft wel schudden. Ik ben eigenlijk niet zo'n prater, maar ik heb geleerd om mezelf te presenteren. Goede schrijvers worden niet voor tv-programma's uitgenodigd als ze schuchter zijn. De schrijvende pers corrigeert dit nauwelijks en volgt feitelijk deze trend. Zo komen steeds dezelfde auteurs in beeld. Een talentvolle middengroep is aan het wegvallen in Nederland en dat vind ik jammer."

Houdt het toekennen van de P.C. Hooftprijs voor u pure kwaliteitserkenning in?

„Ik denk het zeker, al moet ik er meteen aan toevoegen dat vijf ongetwijfeld deskundige juryleden een oordeel hebben gegeven, waar anderen het misschien helemaal niet mee eens zijn. Maar hoe dan ook, ik vind het heel leuk dat mijn poëzie bekroond is, want de media spitsen zich voornamelijk toe op prozaïsten. Als je romans én gedichten schrijft, krijgt je dichterschap eigenlijk veel te weinig aandacht."

Tegen het rijkelijk gebruik van citaten in uw vroegere werk keken sommige critici nogal vreemd aan; ze vonden dat te revolutionair.

„Tja, er zijn mensen die van realistische olieverfschilderijen houden en niet van collages. Het is maar wat je leuk vindt. Zo vreselijk vernieuwend was ik met mijn ready mades trouwens niet. In de jaren twintig gebruikte Marianne Moore al talloze citaten uit de vreemdsoortigste bronnen en nóg eerder deed T.S. Eliot het. Voor Nederland was dat dan misschien wat minder gebruikelijk. Ik herinner me dat ik in mijn HBS-tijd Moore ontdekte via Remco Campert in zijn bundel 'Met man en muis', want daarin stond een vrij weergegeven citaat van haar. Dat maakte zo'n indruk op me dat ik het hele werk ben gaan lezen. Via haar kwam ik terecht bij Joe Gold, W.C. Williams en Elizabeth Bishop, die mij en Barbarber tot de spreektoon en tot het citeren hebben aangezet."

In hoeverre is dat jatten origineel en authentiek?

„Het is merkwaardig dat in de westerse kunst in onze eeuw de nadruk valt op het nieuwe. Dat lijkt mij toch geen absolute voorwaarde voor originaliteit, al heb ik daar heel vroeger anders over gedacht. Ik noem een schrijver pas authentiek als hij zijn drijfveren volgt. Zo gebruiken Japanse dichters sinds eeuwen het beeld van de vallende bloesem in gedichten over de lente, een beeld dat generaties en generaties overleefd heeft. Waarom zou je zo'n metafoor aan de kant sodemieteren? Gebruik 'm gerust als je er behoefte aan hebt. Van krampachtige originaliteit en kunstmatigheid kan dan ook nooit sprake zijn."

Heeft u behalve Campert ook profijt gehad van andere Vijftigers?

„We kregen Nederlands van de schrijver Rob Nieuwenhuys. Hij vond de experimentelen niet zo goed, maar toch las hij uit hun bundels voor. Voor mij had die poëzie de bekoring van het onbegrijpelijke, op die leeftijd één van de aantrekkelijkheden van literatuur. De Vijftigers creëerden een klimaat, waarin mijn vrienden en ik ons thuisvoelden. Ik herinner me dat we als hbs'ers hier in Amsterdam allerlei kroegen en keldertjes bezochten, waar Andreus, Vinkenoog en Campert hun gedichten aan de tap voorlazen. In die dagen waren we ook gek met de free jazz en de muziek van Cage en Satie. We hadden het gevoel dat er in de kunst veel mogelijk was."

Van uw voorbeelden bent u eigenlijk pas losgeraakt in 'Dit verheugd verval' (1963), uw derde gedichtenbundel.

„Daar zit geen experimentele retoriek meer in. Wel is mijn werk altijd iets blijven houden van Campert en Moore. Goede voorbeelden waren dat, net als de dadaïsten. Hun werk leerde ik in eerste instantie kennen via ansichtkaarten en pas in 1956 zag ik een tentoonstelling van Kurt Schwitters. Boeiend was voor mij de democratie van het materiaal. Ik heb me tot eind jaren zestig voornamelijk met de inhoud beziggehouden. Ik vond het niet langer leuk meer om alles tot poëzie te verheffen en ging me meer toeleggen op eigen formuleringen."

En daarmee sluipt ook persoonlijke bewogenheid in uw teksten, bijvoorbeeld in de cyclus 'Alles teruggevonden/niets bewaard' (1982) over de tragisch verlopen Noordpoolexpeditie van drie Zweden in 1897: 'Op Vitön stierven zij, Fraenkel/ en Andrée, zij aan zij in hun tent// Naast een aluminium kroes, een primus/ wat roebels, dollars en een lege fles.' In al uw gedichtenbundels treft trouwens deze sterke aandacht voor details.

„Ik denk dat er niets gevaarlijker is voor poëzie dan het hanteren van grote woorden en veelomvattende begrippen. Als je het per se over grote dingen wil hebben, kun je beter uitgaan van het kleine. Ik denk verder ook dat dramatiek niet opzichtig in de tekst moet zitten. Wat mij als dichter opvalt, intrigeert of ontroert, moet niet van de daken worden geschreeuwd. Voor je persoonlijke mededeling moet je juist een heel onpersoonlijke manier van benaderen kiezen."

In tegenstelling tot andere schrijvers laat u over uw precieze drijfveren in interviews erg weinig los.

„Ik haal mijn inhoud als ieder ander uit mijn privé-leven, maar ik vind het uiterst bedenkelijk als een tekst alleen maar gewaardeerd wordt als de onderliggende omstandigheden bekend zijn. Ik denk dat de vraag 'Zijn er biografische aanknopingspunten?' gesteld wordt door mensen met een primitief gevoel voor kunst. Het kan er kennelijk niet bij ze in, dat het waargenomene of beleefde in de hersens van de kunstenaar volkomen verdraaid of vervormd kan worden. Een simpele kunsttheorie leidt er soms toe, dat boosaardige autoritaire regeringen tegen schrijvers zeggen: 'Wat jij die romanfiguur in de mond legt, dat zeg jezelf.'
Maar begrijp me goed. Een autobiografie van een schrijver die ik bewonder, lees ik met rode oortjes, ook al weet ik dat hij nooit de waarheid kan spreken over zijn verleden. In ons geheugen ligt nooit iets vast als op een foto. Als iemand bijvoorbeeld van tijd tot tijd zegt: 'We waren toen in Noordwijk, weet je nog wel,' dan heeft hij meestal niet in de gaten, dat het meemaken van nieuwe belevenissen telkens invloed heeft op het beeld van die ene herinnering. Je kop is één grote aquarel die voortdurend in beweging is. Ik ben zeer geïnteresseerd in de werking van het menselijk brein, vooral wanneer het niet meer goed functioneert."

Opvallend is dat u sinds de verhalenbundel 'Hondedromen' (1974) graag over ziektes als dementie schrijft.

„Dat heeft te maken met mijn belangstelling voor ons wonderlijke brein, voor mij wel het grootste levensraadsel. Het vreemde is dat je pas een beetje van de werking kunt begrijpen als je het bestudeert in zijn falend functioneren. Bij demente mensen met name vind je in verhevigde vorm de werking van het onderbewuste."

Maar is uw belangstelling niet ook verbonden met uw persoonlijke problematiek van ouder worden, vergeetachtigheid, dood en tenslotte zelf vergeten worden en in 'een gat verdwijnen', zoals u vaak hebt geschreven?

„Ook wel, maar ik schrijf beslist niet vanuit een angst of een obsessie. Ik voel er ook niets voor om mezelf, of de mens in het algemeen, in het centrum van het universum te plaatsen."

In uw gedicht in 'Ben even weg' (1965) over kakkerlakken, grotendeels bestaande uit een citaat uit een wetenschappelijk artikel, zie je dat heel dùidelijk: 'Mijn vrouw is lief maar ook kakkerlakken zijn aardige wezentjes'.

„Dat gedicht brengt poëzie en wetenschap bij elkaar. Die gebieden zijn nauw verweven, want de hartstochtelijke aandacht voor het detail vind je bij allebei. De goede wetenschapper heeft iets poëtisch en de goede dichter iets wetenschappelijks. Ik laat er verder zien dat kakkerlakken wat menselijks hebben en mensen wat kakkerlakachtigs. In beschaving ontlopen ze elkaar niet veel. Je kunt die ongewone botsing van twee werelden voor mijn part humor noemen en dus relativerend."

Hoe is uw bestseller 'Hersenschimmen' ontstaan?

„Ik had een aantal verhalen over dementerende mensen gebundeld in 'Hondedromen'. Ik had daarbij het gevoel de kern van het onderwerp niet geraakt te hebben. Er zat méér in. Ja, dat zijn weer die vreemde machinaties die zich in mijn kop afspelen. Op een ochtend werd ik wakker met een idee: ik wilde een boek schrijven vanuit iemand die langzamerhand zijn gevoel voor tijd en ruimte en al zijn herinneringen kwijtraakt. Per se geschreven vanuit die persoon! Meteen was er een stem, die zei: 'Dat kan helemaal niet!' En een andere stem zei meteen: 'Als je denkt dat iets niet kan, heb je een prima idee!'

Ik kan pas aan een roman beginnen als ik een landschap, meestal onherbergzaam, voor me zie, waarin de hoofdfiguur rondloopt. Is die koppeling eenmaal gemaakt, dan verloopt het schrijfproces voorspoedig. Mijn vrouw Eva leest de eerste versies van mijn romans en verhalen. Zij is uiterst kritisch en daarom heb ik veel aan haar opmerkingen. Ik herinner me, dat ik 'Hersenschimmen' oorspronkelijk liet beginnen met een lange wandeling van de dementerende Maarten Klein met zijn hond, omdat ik de entourage van het boek geleidelijk wilde tonen. Meteen daarna volgde de scène, waarin de man voor het raam staat en denkt dat er wat mis is in zijn hoofd. Mijn vrouw vond dat begin te traag, het 'knalde' niet. Ze had groot gelijk en ik draaide die twee delen dus om."

Bent u elke dag aan het werk?

„Ik begin meestal om tien uur. Voordat ik ga zitten, heb ik een wandeling gemaakt in het Vondelpark. Ik werk tot een uur of twee. Dan één à twee kwartiertjes lunchen. Daarna ga ik door tot vier uur. De rest van de middag speel ik meestal piano en draai ik platen of cd's. 's Avonds doe ik niks, afgezien van lezen, behalve als dingen af moeten. Of ik kijk t.v., maar heel weinig hoor."

Ziet u zichzelf allereerst als dichter, prozaïst of essayist, of misschien zelf vertaler?

„Ik ben geneigd om mijn poëzie het belangrijkste te vinden, omdat zij het dichtst bij de kern zit, waaruit mijn hele werk voortkomt. Ik weet wel, dat poëzie te geconcentreerd is om een groot publiek te bereiken. De meeste mensen zijn eraan gewend geraakt om alleen iets te willen en kunnen lezen als de tekst een pure mededeling bevat en wanneer hij gaat over interessante gebeurtenissen. En dat terwijl 90 procent van het leven uit waarnemingen en gevoelens bestaat, die verhaal- en structuurloos zijn. Zulke momenten betrappen ligt mij het meest. Grote constructies bedenken, veel mensen aan het woord laten, dat kan ik eigenlijk niet. Ik ben geen componist van symfonieën, maar van kamermuziek en voel me dan ook een echte dichter."

anderzijds

Middeleeuws

DOOR HANS TOONEN

Meteen ophangen, bast de - o ironie - ook in clownspak gestoken carnavalsvierder azijnig boven zijn derde haring. En bestelt vlot nog een plateautje pils.

Met de kinderlokkende clown die tijdens de carnaval eerst in Amsterdam en daarna Kerkrade de viespeuk heeft uitgehangen, weet daags daarop het cafévolk wel raad.
In vieren delen door vier trage Belgische knollen, net als in de Middeleeuwen.

Zo'n vier eeuwen geleden was deze kinderlokker waarschijnlijk *'in die cule'* verdwenen. Gewoon levend begraven. Zand erover. En dan, indien gewenst, laten aanstampen door de woedende familie van de misbruikte kinderen. Familie-eer werd toentertijd hoog aangeslagen. *'Hooft teghen hooft, hant voor hant, voet voor voet ende also anderen leden'*, om maar met de Middeleeuwer te spreken.

Geweld was in die dagen heel gewoon. Er stevig op los timmeren hoorde bij een 'avondje uit' zoals tegenwoordig de dagelijkse verkeersdoden maatschappelijk geaccepteerd zijn. Zolang het geweldsmisdrijf openlijk plaatsgreep, viel de straf licht uit. Aan achterbakse lieden had 'Vrouwe Justitia' een broertje dood. Op meineed, bedrog, valsspelen en buidel snijden (zakkenrollen) stonden zwaardere straffen dan op een knokpartij in een hoerige herberg. Valsemunters gingen kopje onder in een ketel kokend water. Oplichters werden op wang of voorhoofd gebrandmerkt met een gloeiendhete sleutel. Voor struikrovers werd de brandstapel even gemakkelijk aangemaakt als voor homo's en heksen.
'Ontoerekeningsvatbaar' moest nog worden uitgevonden.

Klassejustitie was ook toen al ingeburgerd, zo heb ik onthouden van een proefschrift uit de jaren zeventig over 'Misdaad in de Middeleeuwen'. Want wie geld had, mocht harder meppen dan de modale Middeleeuwer. De rechter hanteerde namelijk vaste boetes voor gewelddaden.
Eén dreun, verkocht in de kroeg - tussen haakjes, de Middeleeuwers dronken zoveel omdat het drinkwater niet te zuipen was - moest je bij de rechter bekopen met een stadspond.
Had er bloed gevloeid en was de wond *'naghels lang ende knoekels diep'* dan was de boete drie stadsponden.

Behalve de diepte van de wond was ook het tijdstip waarop er was toegestoken of neergeknuppeld van invloed op de strafmaat. 's Nachts gold namelijk dubbel tarief.

Op doodslag, nu hooguit goed voor zes jaar, stond een verbanning van honderd jaar en één dag. Was je vader rijk, dan mocht je al die jaren ook doorbrengen in een herberg in een stad, tien kilometer verderop. Kwam er een nieuwe bisschop dan kon je op genade rekenen. Vaak moest zo'n slampamper van een rijkeluiszoon als penitentie op bedevaart naar Rome. De kerk als reclassering, kom daar nu eens om.

Wat me wel aanstaat van de Middeleeuwers is de mogelijkheid om in plaats van stadsponden, bakstenen als boete te eisen. Nee, niet om een huis mee op te bouwen, zoals vroeger. Maar om er straks mee naar die viespeuk van een clown te gooien.
Of vindt u dat toch te Middeleeuws?

DE SNELST GROEIENDE NO-NONSENSE VRIJETIJDSMODE-KETEN VAN NEDERLAND IS OP ZOEK NAAR:

- filiaalleid(st)er met ervaring
- ass. filiaalleid(st)er met ervaring
- verko(o)p(st)ers

FULL-TIME & PART-TIME

Ook als je zonder ervaring, Jeans Centre leert je graag het modevak.

Voor ons nieuw te openen filiaal in:

VENRAY

Ben jij onze nieuwe collega? ...

Jeans Centre b.v.

... Rotterdam, Dordrecht, Zwijndrecht, ... Tilburg (2), Waalwijk, Oosterhout, ... Helmond, Oss, Veghel, ... Den Bosch, ... Geleen, Heerlen, Maastricht, ... Roosendaal en Venray.

Instituut Scheidegger is een begrip op het gebied van kwalitatief hoogwaardige kantoor- en computeropleidingen.
Met een uitgebreid netwerk van docenten is het instituut in staat in geheel Nederland tot in de kleinste gemeenten opleidingen te verzorgen.
In de afgelopen decennia groeide Instituut Scheidegger uit tot één der grootste particuliere onderwijsinstellingen in ons land.

Door de nog steeds groeiende vraag naar particulier onderwijs zoekt het instituut versterking van de buitendienst met een

Adviseur/verkoper m/v

Van deze medewerker wordt verwacht dat hij aan de hand van ingestuurde aanvragen uit de advertenties belangstellenden thuis opzoekt om hen op overtuigende wijze te informeren over de opleidingen waarnaar de belangstelling uitgaat.

Ervaring in een soortgelijke functie strekt tot aanbeveling, is echter geen vereiste.

Wel vereist zijn:
- een overtuigende persoonlijkheid;
- doortastendheid, doorzettingsvermogen en zelfdiscipline;
- aantoonbare verkoopkwaliteiten;
- een representatief voorkomen;
- eigen auto en telefoon;
- de leeftijd van minimaal 27 jaar;
- de bereidheid om ook in de avonduren te werken.

Geboden worden:
- een hoog inkomen;
- doorgroeimogelijkheden voor ambitieuze en enthousiaste aanpakkers.

Uw korte sollicitatiebrief met gegevens over opleiding en werkervaring alsmede recente pasfoto ontvangen wij graag zo spoedig mogelijk. Op de enveloppe vermelden functienummer 1/LD/19-02.

INSTITUUT SCHEIDEGGER
Kaldenkerkerweg 86
5915 AD VENLO

COMPUTEROPLEIDINGEN - TEKSTVERWERKING
KANTOOROPLEIDINGEN

De Hoofdgroep Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting verzorgt de integrale beleidsadvisering aan het College van Gedeputeerde Staten op het terrein van de ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, stads- en dorpsvernieuwing en natuur en landschap.

In deze hoofdgroep is het bureau Landelijk Gebied van de Afdeling Bovengemeentelijke Zaken belast met de advisering, het onderzoek, de planvorming en de plantoetsing ten aanzien van het landelijk gebied en het sectorbeleid voor natuur en landschap.

In genoemd bureau is de functie vacant van

Beleidsmedewerker abiotisch milieu v/m
(0,8 werkweek)

Functie-inhoud: in deze functie gaat u zich bezighouden met het (mede) opstellen en evalueren van streekplannen, waarbij de nadruk ligt op de planvorming in het landelijk gebied. Ook zult u worden ingeschakeld bij het verrichten van geïntegreerde beleidsstudies over de inrichting van het landelijk gebied. Op grond van uw deskundigheid van het abiotisch milieu levert u vanuit ruimtelijke optiek bijdragen aan het provinciaal water- en milieubeleid. Daarnaast behoort het (mede) adviseren over projectplannen, milieu-effectrapportages, landinrichtingsplannen en gemeentelijke bestemmingsplannen eveneens tot uw taak.

Functie-vereisten: om aan deze functie op de juiste wijze inhoud te kunnen geven is een voltooide academische opleiding fysische geografie, bij voorkeur met kennis van de hydrologie, vereist, alsmede relevante ervaring. Voorts heeft u affiniteit met de problematiek van het landelijk gebied en beschikt u over een goed inzicht in de milieuproblematiek. Daarnaast wordt kennis van en ervaring met geografische informatiesystemen op prijs gesteld. Van u wordt verwacht, dat u het vermogen heeft om deel te nemen aan beleids- en planvormingsprocessen en dat u in staat bent om zowel zelfstandig als in teamverband te functioneren. Tenslotte beschikt u over goede redactionele en communicatieve vaardigheden.

Salaris: het salaris bedraagt afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring max. ƒ 6.975,- per maand (bij een volledige werkweek).

Sollicitaties en inlichtingen: als u geïnteresseerd bent in deze functie, zien wij uw schriftelijke sollicitatie graag binnen 14 dagen tegemoet. U kunt deze richten aan het College van Gedeputeerde Staten, t.a.v. de Directeur van de Stafgroep Personeel en Organisatie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht, onder vermelding van het vacaturenummer R.94.004 op brief en envelop.

Voor informatie over deze functie kunt U zich wenden tot de heer ir. P.M. Roëll, hoofd van het bureau Landelijk Gebied, telefoon 043-897424.
Vrouwen die aan de functie-eisen voldoen, worden nadrukkelijk verzocht te solliciteren. De mogelijkheid tot kinderopvang is aanwezig.

In de laatste fase van de selectieprocedure zal een vertegenwoordiging van de afdeling c.q. het bureau worden ingeschakeld, terwijl een psychologisch onderzoek tot de procedure kan behoren.

V05/07-94

DE PROVINCIE MAAKT WERK VAN LIMBURG

Aannemersbedrijf Riksen B.V. te Landgraaf

... op het gebied van woning- en utiliteitsbouw. ... 25 medewerkers. Wegens ... voor de volgende vacatures

UITVOERDERS m/v

Taken:
- leidinggeven aan voorlieden op een of meerdere werken
- onderhouden van contacten met opdrachtgevers, onderaannemers en leveranciers

Eisen:
- minimaal M.T.S.-/H.T.S.-niveau
- aantoonbare ervaring met de uitvoering van meerdere projecten
- goede leidinggevende en organisatorische capaciteiten
- leeftijd ca. 30-45 jaar.

WERKVOORBEREIDER m/v

Taken:
- voorbereiden van projecten
- begeleiden van het project tijdens uitvoering
- onderhouden van contacten met opdrachtgevers, architecten, constructeurs e.d.

Eisen:
- minimaal MTS-niveau
- aantoonbare ervaring in soortgelijke werkkring
- leeftijd ca. 25-35 jaar

Geïnteresseerden worden uitgenodigd te reageren via een schriftelijke sollicitatie vergezeld van een c.v., welke aan onderstaand adres dient te worden gericht.
Postbus 31065, 6370 AB Landgraaf, t.a.v. dhr. B. Padberg.

---

wij zoeken . . .

Binnen de afdeling Engineering en Projektleiding (E/P) van de sector Grondgebiedzaken is vacant de functie van:

LANDMETER/MEDEWERKER DIGITAAL BESTANDSBEHEER

De medewerk(st)er staat onder dagelijkse werkleiding van de groepsleider Diensten en onder hiërarchische leiding van het hoofd van eerdergenoemde afdeling. *De functie geldt voorlopig voor 3 jaar.*

Taken en verantwoordelijkheden:
- verricht zowel onder toezicht als zelfstandig landmeetkundige werkzaamheden en kadastrale metingen en verwerkt deze in een geautomatiseerd systeem;
- is medeverantwoordelijk voor het beheer van digitale kaartbestanden;
- het bewerken, opslaan en ter beschikking stellen van grafische informatie uit digitale bestanden;
- het verrichten van algemene werkzaamheden t.b.v. de groep Diensten.

Vereisten:
- een opleiding op M.B.O.-niveau (M.T.S.-landmeetkunde);
- kennis en ervaring met C.A.D.-systemen (microstation) strekt tot aanbeveling.

Salarisindicatie (voorlopig):
Afhankelijk van leeftijd en ervaring behoort een inschaling in schaal 7 (max. ƒ 4099,-) tot de mogelijkheden.

Informatie:
Een psychologisch onderzoek kan onderdeel van de procedure uitmaken.
Inlichtingen over de funktie kunt U verkrijgen bij de heer J.M.J. Franck, hoofd afdeling E/P of de heer B.C.M. Schiffers, groepsleider Diensten, tel. 045-328450.

Sollicitaties:
Sollicitatiebrieven dienen voor 5 maart 1994 te worden gezonden aan het College van Burgemeester en Wethouders van Landgraaf, Postbus 31000, 6370 AA Landgraaf.
Op de enveloppe in de linker bovenhoek vermelden "Soll. GGZ".

gemeente landgraaf

MAASVELD

Activiteitenbegeleiders m/v

Voor Activiteitencentrum 1:

Voor Activiteitencentrum 2:

Arbeidsvoorwaarden:

Stichting St. Anna, Postbus 5001, 6097 ZG Heel

Montage-timmerman
met groot rijbewijs

Voor tentoonstellingswerkzaamheden op beurzen in geheel Europa. Schriftelijke sollicitatie met pasfoto.

Oscar Orlando Expo

Hommerterallee 92
6436 AN Amstenrade
Tel. 04492-1856

Expo bv is een divisie van Oscar-Orlando Studios bv

Kansen in tijdelijk werk

Slagerijmedewerker m/v
Voor een slagerij in Sittard zoeken wij een medewerker voor de zaterdag. De werktijden liggen tussen 07.00-16.00 uur. ...
Informatie bij Marion Knoops, tel. 046-52 96 66, Sittard, ...

Winkelbediende m/v
Voor een bouwmarkt in de omgeving van Sittard zoeken wij een winkelbediende. De werkzaamheden bestaan uit het aanvullen van de vakken en het laden en lossen van goederen. Heftruckervaring is een vereiste. Leeftijd tot 20 jaar. Deze baan is fulltime en voor lange tijd.
Informatie bij Marion Knoops, tel. 046-52 96 66, Sittard, ...

Autoplaatwerker m/v
Voor een autoschadebedrijf in Geleen. Indien u over voldoende ervaring beschikt en voor enkele maanden beschikbaar bent, kunt u direct aan de slag.
Werktijden: 08.00-16.30 uur.
Informatie bij Astrid ..., tel. 046-74 32 32, Geleen, ...

randstad uitzendbureau

Het Zuiveringschap Limburg heeft als taak het beheren en verbeteren van de kwaliteit van de Limburgse oppervlaktewateren.

In Limburg wordt het afvalwater gezuiverd in 20 rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's).
De afdeling Zuiveringsbeheer beheert deze installaties. De afdeling telt circa 105 medewerkers.
Binnen de afdeling is een bedrijfsbureau met de volgende taakgebieden:
- bedrijfseconomische en financiële activiteiten, zoals de coördinatie van begrotingsinbreng van overige bureaus, kostenbewaking van rwzi's en bedrijfseconomische onderzoeken t.b.v. efficiencyverbetering;
- de afzet van zuiveringsslib en inkoop t.b.v. de rwzi's;
- de microbiologische begeleiding van het zuiveringsproces op de rwzi's.

Binnen het bedrijfsbureau is plaatsingsmogelijkheid voor een

Medewerker Bedrijfsbureau m/v

De werkzaamheden:
als medewerker bedrijfsbureau bent u belast met bedrijfseconomische en financiële activiteiten zoals vermeld bij de taakgebieden van het bureau. Vanuit het oogpunt van kostenbeheersing ontwikkelt u bedrijfskundige verbeteringsprojecten, o.a. op het gebied van proces- en bedrijfsvoering. Als coördinator van slibafvoer onderhoudt u contacten met rwzi's, transporteurs en afnemers van slib. U verricht inkoopactiviteiten (voornamelijk van bulkgoederen) en levert een bijdrage aan het opzetten van een kwaliteitshandboek Zuiveringsbeheer.

Wij vragen:
een opleiding op HBO-niveau (HTS- technische bedrijfskunde of HTS- met applicatie bedrijfskunde). Mogelijk heeft u enige ervaring met begrotingswerkzaamheden, kostencalculaties e.d.
U heeft affiniteit met techniek in het algemeen en verder heeft u een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid.

Wij bieden:
een boeiende functie met goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Het salaris is afhankelijk van opleiding, leeftijd en ervaring en kan te zijner tijd oplopen tot max. ƒ 5.356,- bruto per maand. Na afronding van de functiewaarderingsprocedure wordt het salarisniveau definitief bepaald.
De standplaats is Roermond.

Inlichtingen en sollicitaties:
Nadere informatie omtrent deze functie kunt u verkrijgen bij de chef van het bedrijfsbureau, de heer ... H. ...jens, telefoon 04750-94366. Heeft u belangstelling, stuur dan uw sollicitatie binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad aan het Zuiveringschap Limburg, het hoofd van de afdeling Personeelszaken en informatievoorziening, Postbus 314, 6040 AH Roermond, onder vermelding van het vacaturenummer 80/2102 in de linkerbovenhoek van uw brief en envelop.

Zuiveringschap Limburg

Vier eeuwen geleden woonde Abraham Verhoeven in het pand aan het Lombardenvest in Antwerpen. Hij redigeerde, drukte en verspreidde de eerste krant van de wereld. Het Abraham-Verhoevenhuis is nu een museum dat vijf miljoen kranten herbergt. De tiende thematentoonstelling heeft conservator George Blommaert gewijd aan 'D-day': 6 juni 1944, de dag waarop Amerikanen, Britten en Canadezen in Normandië landden. Voor Frankrijk, België, Nederland en Luxemburg was het het begin van het einde van de Duitse bezetting. Ofschoon de catalogus nog niet klaar was, werd de tentoonstelling onlangs geopend. Blommaert wilde per se de eerste zijn. Eind februari verwacht hij de vijfduizendste bezoeker. Hij of zij krijgt een ticket voor een vliegreis naar Normandië, waar de invasie deze zomer grootscheeps zal worden herdacht.

Herdenkingsexpositie: 'Wat hebben we met onze vrijheid gedaan?'

D-Day zet Dagbladmuseum in Antwerpen op zijn kop

● *George Blommaert herdenkt in zijn museum 'D-day': 6 juni 1944, de dag waarop Amerikanen, Britten en Canadezen in Normandië landden.*

Foto: JULES VAN PAESSCHEN

Het Dagbladmuseum aan het Lombardenvest in Antwerpen herbergt, volgens conservator George Blommaert, vijf miljoen kranten, waarvan twee miljoen in twintigduizend leggers zijn ingebonden en drie miljoen in zesduizend dozen zijn opgeborgen. Gesorteerd naar land, taal en thema. Een van die thema's is de Tweede Wereldoorlog. De collectie omvat vijftigduizend kranten. Dankbaar kopieerde een Britse uitgever exemplaren voor de heruitgave van oorlogskranten; een reeks die in België al maanden en in Nederland sinds enkele weken loopt.

Blommaert heeft zijn naam niet aan 'De Oorlogskranten' willen verbinden.

„Ik hou er niet van om tegen potjes te schoppen. In België hebt ge witten en zwarten. Velen in Vlaanderen werden naar het Oostfront gepredikt om er met Duitsers tegen communisten te vechten. Ze dachten daarmee autonomie voor Vlaanderen te verwerven. Want vergeet niet: in de Eerste Wereldoorlog zijn vele Vlamingen gesneuveld, omdat ze Franstalige orders niet hadden begrepen. In Antwerpen werd in de jaren dertig in alle grote zaken van Antwerpen Frans gesproken. Zelfs de straatnamen waren Frans."

Voor Blommaert zijn het allemaal 'goeien': witten en zwarten. „Ik laat daarom alles zien; laat bezoekers zelf oordelen."

Overigens is het oorlogsverleden van de Blommaerts niet toegankelijk. „Ik heb mijn ouders beloofd daarover te zwijgen. En ik wens me aan die belofte te houden."

Op een onbewaakt ogenblik ontviel hem tijdens de oorlog vijf zusters te hebben verloren. Ook: dat een oom in Dachau is omgekomen. „Naar hem is een plein in Antwerpen genoemd, het Wim Sarisplein. Mijn oom zou, in april 1944, getuige zijn geweest bij de huwelijkssluiting van mijn tweede zus. 's Nachts werd hij aangehouden. 's Morgens werd de hele familie opgepakt en naar de Gestapo aan de Meir overgebracht. Ik was nog een klein kereltje..."

Blommaert weigert zijn leeftijd prijs te geven. „Ik heb een weddenschap met radio- en tv-reporters lopen. Zet maar: een jonge vijftiger."

Geheugen

'De jonge vijftiger' is de jongste uit een gezin van veertien kinderen. Zijn vader was drukker. Hij verzamelde krantekoppen en alles wat betrekking op de socialistische beweging had. Behalve graficus werd de zoon reclametekenaar. En in plaats van krantekoppen verzamelde hij complete kranten.

Slechts tien dagen was Blommaert soldaat. „Wegens een nekbreuk lag ik achttien maanden in een hospitaal. Ik woog nog 35 kilo. Maar onkruid vergaat niet. De duvel heeft gezegd: 'Goeien gaan, slechten blijven bestaan'. Waar dat staat geschreven? In mijn geheugen."

Als reclametekenaar en -schilder zette de graficus zoveel kredietwaardigheid in de steigers dat hij zich reizen naar Amerika en Engeland kon veroorloven; louter en alleen om er zijn krantencollectie verder uit te bouwen. Hij hield reizende tentoonstellingen en gaf spreekbeurten over kranten; in kroegen en kloosters.

Het idee om zijn collectie in een museum onder te brengen, werd steeds aanlokkelijker.

De Sinjoor kon zijn ogen niet geloven, toen aan het Lombardenvest, in het hartje van Oud-Antwerpen, de corsetteriezaak te koop werd aangeboden, waarin zussen vóór de oorlog vrouwen met rondingen en welvingen als naakten van Rubens hadden moeten inrijgen. Uit navorsingen wist hij dat in het

door JAN VAN LIESHOUT

pand Abraham Verhoeven had gewoond, de Antwerpenaar die in 1605 het eerste nieuwsblad van de wereld drukte en uitgaf. Kon er een historischer plek voor een dagbladmuseum worden bedacht?

De koop was snel gesloten. Ook kocht Blommaert de belendende kledingzaak aan de Kammenstraat, waardoor verkrotte winkels konden worden samengetrokken. Zijn reclamezaak deed hij over aan zijn oudste dochter en aan zijn enige zoon. Zichzelf bombardeede hij tot conservator van het Dagbladmuseum, dat op 2 april 1987 werd geopend.

Schrift

Kunstzinnig zijn de geschiedenis van het schrift, de drukkunst en de krant in beeld gebracht. Benodigde kennis diepte Blommaert in boeken op.

Hij tekende en schilderde rotstekeningen en rotsschilderingen na, want 'zij zijn het begin van communicatie'. Een volgende stap was het hiërogliefenschrift van de oude Egyptenaren. Het kon worden ontcijferd dank zij de steen die soldaten van Napoleon nabij Rosette aan de kust van de Nijldelta hadden opgegraven.

Behalve aan 'De Steen van Rosette' is een vitrine gewijd aan het schrift van de uitgestorven Maya's in Midden-Amerika en aan het alfabet van de Chinezen, dat maar liefst vijfduizend tekens telt.

Uitvinder van de drukkunst is Laurens Janszoon Coster uit Haarlem. Afdrukken van de letters in een stuk hout dat hij op de grond had laten vallen, zouden hem op het idee hebben gebracht.

Met de hand geschreven handelsberichten inspireerden Antwerpenaar Abraham Verhoeven tot de uitgave van een nieuwsblad dat hij zelf redigeerde, opmaakte, drukte en verspreidde. 'Nieuwe Tydinghen' luidde de naam. Een censor zag erop toe dat de 'cunstdrucker' zich onthield van kritiek op de Spaanse heersers en de katholieke kerk.

Ook Napoleon oefende zware censuur uit op het nieuwsblad, dat in 1789 in 'Gazet van Antwerpen' was herdoopt. Hij eiste dat de krant in twee talen zou worden geredigeerd. Als gevolg van deze collaboratie met Napoleon werd de krant een verschijningsverbod opgelegd. In 1891 werd de 'Gazet van Antwerpen' heropgericht. Het is nog altijd dé krant van Antwerpen; een van de veertien Nederlandstalige die België nog telt. Daarnaast verschijnen er 16 Franstalige dagbladen en is er één Duitstalige krant, de 'Grenzecho' in Eupen.

Door de komst van de pc, die schrijf- en zetmachines in het krantenbedrijf verdrong, viel het Blommaert niet moeilijk om een representatieve collectie voor zijn museum zeker te stellen.

Bevrijding

Om de aantrekkingskracht te verhogen houdt hij in beneden- en op bovenverdieping thematentoonstellingen. Omdat het dit jaar vijftig jaar is geleden dat er een eind aan de Duitse bezetting van België kwam, is de bevrijding door Amerikanen, Britten en Canadezen *leitmotiv* van de tiende tentoonstelling.

Voor een camouflagenet benaderde Blommaert Dirk Brems, een oud-paracommando en een oud-journalist, die al zijn energie steekt in het opknappen van oude legervoertuigen en in het verzamelen van militaire orde- en onderscheidingstekens.

„Ik heb negentien kisten vol metalen emblemen en vierhonderd albums vol stoffen emblemen," praalde Brems aan boord van zijn woonboot in de haven van Antwerpen. „Een grotere collectie dan het Krijgsmuseum in Brussel."

Gewillig bezorgde hij Blommaert een camouflagenet en vulde hij vitrines met distinctieven, 'waarmee de jeugd in vijf minuten het waarom van de Tweede Wereldoorlog kan worden verteld'.

Brems: „België had een verouderd leger. Het Britse expeditieleger was beter uitgerust, maar ook niet gereed. Het Duitse leger daarentegen beschikte over het modernste materieel. Het walste over het Westen heen. Doordat de Japanners de Amerikaanse vloot in Pearl Harbor overvielen, raakte ook Amerika in de oorlog betrokken. Een massa materiaal werd in de schoot van Europa geworpen. De landingen in Normandië waren het begin van het einde van de Duitse bezetting."

Met boeken en kranten is een en ander gevisualiseerd.

Vrijheid

'Wat hebben we met onze vrijheid gedaan?', is de vraag die bij de opzet van deze D-Day-expositie centraal staat.

Blommaert: „Een prangende vraag. Want in 49 jaar tijd woedden er 128 oorlogen. Daarbij vielen dertig miljoen doden. Twee miljoen in Korea; tweeëneenhalf miljoen in Vietnam; één miljoen in Cambodja."

„Wat ik daarvan vind? Ik kan het alleen maar betreuren. Ieder mens moet het recht hebben om vrij, humanistisch of gelovig, te kunnen leven zonder door bommen en granaten te worden vermoord; zonder het slachtoffer te worden van haat, die generaties lang blijft voortwoekeren."

Het Dagbladmuseum van George Blommaert is alleen op vrijdag, zaterdag en zondag open; van elf tot vijf. Groepen kunnen op afspraak terecht.

denkwijzer

Wat me vooral opvalt, is de onderdanige, bijna onderkruipige houding van Sonja Barend. Het lijkt wel alsof ze zich voor iedere vraag die ze stelt, wil verontschuldigen. Nauwelijks is ze aan een vraag begonnen of ze onderbreekt zichzelf meteen weer alsof ze bang is te rechtstreeks te zijn, begint dan aan een andere vraag die ze ook weer halverwege afbreekt, net zolang tot er iets overblijft waar haar gesprekspartner onmogelijk nog aanstoot aan kan nemen.

door RENÉ DIEKSTRA

AFGEZANTE VAN EEN ANDERE WERELD

Dat behoedzame gelaveer staat in schril contrast met de afgemeten en soms haast afgebeten directe en schokkende antwoorden van haar gesprekspartner. Zoals ook de blos van opwinding op Sonja's wangen scherp contrasteert met het uiterlijk van Jolanda, een gelaat wit-bleek en onbewogen als van een ijskoningin. Wat me ook opvalt, is de stilte die in de zaal heerst. Er wordt gekeken en gekucht alsof het een kerkdienst betreft.

Maar niet alleen Sonja Barend en haar publiek, een groot deel van Nederland had het moeilijk, zaterdagavond 12 februari tussen 9 en 10 uur. Want wat moesten we denken van die blonde, goed ogende, jonge afgezante van een wereld die de grenzen van het modale voorstellingsvermogen ver te boven gaat? Een wereld waar, afgaande op haar verslag, Sodom en Gomorrha werkelijk bij verbleken. Maar ook een wereld die, geografisch gezien, op nauwelijks een uur autorijden van onze eigen voordeur verwijderd ligt.

Maar het is natuurlijk juist ook daarom dat Jolanda een boodschapster is die ontzetting, angst en ook twijfel inboezemt. Ontzetting, want haar verhaal stelt ons voor de vraag hoe naïef we eigenlijk wel zijn, hoe onwetend over hoe het er in deze wereld op bepaalde plaatsen werkelijk aan toe gaat. Hoe in een gewone straat achter keurig gelapte ramen ouders hun kinderen, broers hun zusters, en buren hun buurtkinderen seksueel kunnen misbruiken, manipuleren, exploiteren, uitventen en, en passant, voor het leven beschadigen.

Het was onmiskenbaar dat Sonja die zaterdagavond een ernstig beschadigde vrouw voor zich had. Iemand achter wier strakgetrokken gelaatsuitdrukking de spanning, de boosheid, de agressie, de wrok zo weggepakt kon worden. Een boosheid ook waarvan je intuïtief aanvoelde dat die, als-ie zou losbreken, gevaarlijke en mogelijke oncontroleerbare vormen zou kunnen aannemen. Sonja was duidelijk bang voor die mogelijkheid, en die angst gaf haar manier van interviewen het karakter van een bezweringsritueel. Vandaar ook dat ze de vraag naar de geloofwaardigheid van Jolanda's verhaal niet rechtstreeks durfde te stellen. Terwijl het toch zeer voor de hand had gelegen als ze op een bepaald moment gezegd zou hebben: „Jolanda, als ik heel eerlijk ben, heb ik moeite om te geloven dat wat jij vertelt echt allemaal zo gebeurd is, echt allemaal waar is".

Zo'n vraag zou niets anders zijn geweest dan een uitdrukking van wat er gaande is. Want Jolanda heeft het land inmiddels verdeeld in twee kampen, in 'gelovers' en 'niet-gelovers', en net als bij ieder ander geloof zitten er in beide groepen hele hordes twijfelaars. Maar Sonja was vermoedelijk veel te bang dat ze door zo' opmerking de engel der wrake in Jolanda zou hebben ontketend. Ik sluit niet uit dat Jolanda inderdaad in woede had kunnen ontsteken en dat zij Sonja, letterlijk of figuurlijk, het een en ander naar het hoofd gesmeten zou hebben. Of dat ze, ook een mogelijke uiting van woede en frustratie, zich volledig zou hebben afgesloten.

Bovendien, het is ook maar de vraag of het er iets toedoet of Jolanda's verhaal op alle punten wel klopt, wel 'waar gebeurd is'. Het antwoord daarop hangt af van waar het verhaal voor bedoeld is of voor gebruikt wordt. Als iemand jarenlang wordt bloot gesteld aan misbruik en soortgelijke verschrikkingen, en zeker als dat op jonge leeftijd gebeurt, dan is er op latere leeftijd meestal sprake van ernstige psychische problemen. Die problemen kunnen, onder andere onder invloed van erfelijk bepaalde kwetsbaarheid, verschillende vormen aannemen: depressies, psychoses en persoonlijkheidsstoornissen, zoals de ontwikkeling van een 'borderline'-persoonlijkheid. Bij zo'n persoonlijkheid zien we een sterke en snelle afwisseling van enerzijds impulsief boos, agressief op de buitenwereld gericht gedrag, waarbij het soms letterlijk tot gooi- en meppartijen komt, en anderzijds gevoelens van innerlijke leegte en depressie, waarbij de agressieve impulsen niet naar buiten maar tegen de eigen persoon gericht kunnen worden, waardoor het tot ernstige suïcidepogingen kan komen.

Als Jolanda, als gevolg van de verschrikkingen haar overkomen, bepaalde 'borderline'-trekken heeft ontwikkeld - en ik heb een donkerbruin vermoeden dat dit inderdaad zo is - dan is wat ze heeft gedaan en nu nog aan het doen is, helemaal zo gek of zo ongezond nog niet. Door het proces te beginnen, door het boek te publiceren, en door in de publiciteit te treden en haar boosheid op die manier een groot aantal 'ventielen' te geven, beschermt ze zichzelf vermoedelijk tegen depressie en zelfagressie.

In die zin is ze ook een model, en een aantrekkelijk model, voor al diegenen die iets soortgelijks hebben meegemaakt, maar zichzelf tot nu toe niet uit de depressie, emotionele malaise en verwarring hebben kunnen hijsen en rekening en verantwoording zijn gaan vragen. Dat laatste geldt vermoedelijk bijvoorbeeld voor haar zusje Evelien en haar vriendin Teuni, beiden eveneens emotioneel ernstig beschadigde vrouwen. Maar het geldt ook voor tal van andere vrouwen en, in mindere mate, mannen.

Ik weet niet of ik Jolanda's verhaal op alle punten moet geloven en ik heb hier en daar mijn twijfels. Maar wat ik wel weet is dat de gruwelijkheden waarvan zij verhaalt, inderdaad soms voorkomen, en dat het nog erger kan. In 1977 publiceerde de Amerikaanse arts Sgroi een artikel onder de titel 'Sexual Molestation of Children: The last frontier in child abuse'. Het is een verschrikking om te lezen. Hij beschrijft daar onder meer het geval van een 17 maanden oud meisje, dat dood werd aangetroffen met een gescheurde anus en met (mannelijk) zaad in haar mond en keel. Er zit geen overdrijving in de stelling dat we ons geen gruwelijkheid, hoe absurd ook, kunnen voorstellen of vroeg of laat worden we door de werkelijkheid ingehaald.

Wat Jolanda persoonlijk betreft kunnen we zeggen dat ze als een van de weinige slachtoffers van misbruik erin geslaagd is om van haar tragedie een triomf te maken. Voor zover dat althans mogelijk is na dit soort ervaringen. Maar het grote gevaar dat nu op haar loert, is dat ze door de overwinningsroes al te zeer wordt meegesleept. Ze lijkt me niet van het risico ontbloot de grens tussen werkelijkheid en fantasie te ver te gaan overschrijden en dingen te gaan zeggen, die zo overdreven en zo aantoonbaar onjuist zijn, dat daarmee op den duur haar hele verhaal, inclusief de verschrikkelijke kern ervan, als 'onzin' of flauwekul zal worden afgedaan.

Zeker als ze daardoor aan andere mensen ernstige en onherstelbare beschadiging zal toebrengen, zal haar levensverhaal dan ten slotte toch weer in een tragedie eindigen. De hamvraag voor mij is daarom: wie zal haar en die talloze andere slachtoffers van seksueel misbruik tegen die ramp beschermen?

Belasti

De belastingproblematiek is zo uitgebreid dat de meeste belastingplichtigen door de bomen het bos niet meer zien. Daarom is een goede belasting- c.q. financieel advi seur van onschatbare waarde. Daarbij komt dat door de vele aangiften die een belas tingadviseur onder ogen krijgt hij/zij ook moet beschikken over de kennis van de meest actuele zaken. Door de vakliteratuur, welke door de leek meestal niet gelezen wordt blijft de belastingadviseur ook op de hoogte van de nieuwste wetsvoorstellen en wetswijzigingen en zaken die bij de belastingrechter onder de hamer liggen, wa voor velen een belangrijke aftrekpost zou kunnen creëren. Velen zijn niet op de hoog te van de mogelijkheden, wanneer een T-biljet voor teruggaaf van belang kan zijn. D angst dat men na één maal een T-biljet ingevuld te hebben elk jaar een belastingfor mulier in moet vullen is onterecht. Ook indien men van mening is het allemaal wel zel te kunnen, kan het zinvol zijn om de aangifte eens te laten controleren door een des kundige om te bezien of er wellicht toch meer in het vat zit dan men er zelf uithaalt Voor vele deskundigen is het door de uitgebreide kennis van zaken ook mogelijk om adviezen te verstrekken buiten het invullen van het belastingformulier.

Met dank a

gadvies

Vakantie & Recreatie

RDP Vakantie & Recreatie is Nederlands grootste dagbladcombinatie.
Met een betaalde oplage van ruim 1.700.000 exemplaren, goed voor een bereik van 4,2 miljoen reislustige Nederlanders
Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar,
Sluittijd woensdag 16.00 uur. Kaderadv. mits gereserveerd donderdag 10.00 uur.

WADDENEILANDEN

een paar dagen in de natuur
TERSCHELLING
f 171,-
voorjaarsarrangementen in hotels en pensions 4 dagen / 3 nachten vanaf f 171,- per persoon,
De arrangementen zijn geldig van 1 april tot 8 juli 1994
vraag speciale folder
vvv terschelling
Terschelling West
tel: 05620-3000
fax: 05620-2875
400 JAAR BRANDARIS

een paar dagen in de natuur
TERSCHELLING WEEKEND of MIDWEEK
bungalows en appartementen in februari maart en april
voor 2 tot 4 personen
Voor informatie: vvv terschelling
postbus 20
8880 AA
Terschelling West
tel: 05620-3000
fax: 05620-2875
400 JAAR BRANDARIS

TERSCHELLING te huur stacaravans; 2 slpkmrs, toilet, douche, verwarming, radio/ktv, tuinset, voll. inger.; vrij voor 16/7 en na 28/8; meivak./Hemelvaart en Pinksteren f 390,- p.w.; Tel : 05620-2562 (ook op zondag).

● TERSCHELLING en AMELAND ●, T.H. bungalows en stacaravan, vrij voor 23-7, na 20-8 :05180-1206 ,n.o. zond.

AMELAND, 150 meter van zee nieuwe luxe 6-pers. huis te huur. Vrij v.a. 26-3. Tel: 05191-42110.

RECREATIECENTRUM BOOMHIEMKE, AMELAND.
Luxe Duinbungalows, vanaf .... f 532,- per week.
Finse Chalets, vanaf .... f 448,- per week.
Voor informatie en boekingen: 05191-54052.

TERSCHELLING, 2-4 pers. appartementen met alle comfort, gratis gebr. trop. zwembad. Inl. 02503-32226.

Texel De Koog, ***HOTEL BOSCHRAND, 4-en 5 dgs. arr. luxe kamer d/t + tv, f 229,-/ f 299,- HP Inl.:02220-17281.

TERSCHELLING - KROKUSVAKANTIE !
Bungalows f 625,- p.w. Chalets f 365,- p.w. Ook Midweek of weekend mogelijk. Tel:05620-8981 of 2948.

TEXEL NATUURLIJK!
VAKANTIECENTRUM DENNENOORD
02220 - 12623

TERSCHELLING: Te huur div. stacar's :05620-8344

De Wittenburg

Voorjaar, Texel Natuurlijk !

Bel nu voor de gratis VAKANTIEBROCHURE voor een fijne. Zilverberk bungalow-, app. of kampeervak.
VAKANTIECENTRUM DE KRIM/TEXEL
Tel:02220-16666.

TERSCHELLING, gezellig Familie Hotel, gelegen bij zee, bos en duin. Alle kamers nu met do/to (NIEUW),
L.O. f 52,- / H.P. f 69,- p.p.p.d.
● HOTEL PENSION DELLEWAL ●
West Terschelling , 05620-2305 b.g.g. 3247.

GRONINGEN

LAUWERSMEER, Zoutkamp bij uniek natuurgeb. 2 voll. inger. royale app. (8-10 pers.) ook: luxe groepsverblijf (20 p.). Gesch. voor rolstoelers. Robersum: 05956-2613.

De HOOGSTE tijd om nu bij
● HOGENBOOM RECREATIE ●
de gratis vakantiegids aan te vragen !
Neerlands snelst groeiende verhuurorganisatie van 2 t/m 70 pers. vakantiebungalows, met of zonder eigen sauna en solarium. Verrassend veel voordeel in voor en naseizoen, o.a. 55+ ; 7 = 6, 14 = 12 en 21 = 14 kortingen. Lokaties aan het water, in het bos of beiden. Evt. met subtropisch zwembad, restaurant, speeltuinen, tennisbanen, kinderboerderij, meer met zandstrand, waterskiën, zeilen, surfen, kanovaren, vissen, recreatieteam, golfen, wandelen, fietsen, enz. enz. HOGENBOOM RECREATIE heeft het allemaal, voor een korte of langere vakantie! Tel: 02977-45797 Fax: 41309.

DRENTHE

Diana Heide...

de familiecamping bij uitstek voor een echte gezinsvakantie!
Naast kantine, supermarkt, sportveld, midgetgolfbaan, roei- en visvijver is er een gratis verwarmd zwembad van mei tot sept. Bovendien is er in de vakantieperiodes een recreatieteam, die de kinderen een onvergetelijke vakantie bezorgt. Dat alles temidden van 1.500 ha. Staatsbossen. Wij sturen u graag GRATIS informatie. En kom gerust eens kijken de koffie staat klaar.
DIANA HEIDE
Camping - natuurreservaat
Amen 53, 9446 TE Amen (Rolde), Tel. 05920-89297.

Hotel Pension 'VILLA NOVA' ** gel. in boerijke omg., prima uitgangspunt voor wandelaars en fietsers. Goede keuken, grote tuin, terras. Alle kamers voorzien van d/t, lift aanwezig. Voll. verzorgd f 58,- p.p.p.d. Fam. Krans, Dorpsstr. 38, 8437 PB Zorgvlied. 05212-7212.

Geniet van de rust in Drenthe
Vakantie en het Drenthse landschap. Vrijst. luxe bungalows op Het Zuiderveld en De Brinkskamp in Geesbrug (driehoek Emmen-Coevorden-Hoogeveen). Volop vertier voor jong en oud: speeltuin, tennis, minigolf, peuterbad, bistro. Gratis kleurenfolder: 05249-1350, of kom zelf kijken. KROONVAKANTIES bv, Witte Menweg 4a, 7917 TK Geesbrug. Nieuw: watercecr.park De Bloemert (Zuidlaardermeer).

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erkend Luxe bung's t.h. Vraag kl.folder: 020-6459541 of 6413940.

Camping de Hondsrug

Annerweg 3, 9463 TA Eext, tel. 05922-1292.
Moderne ingerichte gezinscamping o.a. overdekt verwarmd zwembad. Te huur luxe 4/6-persoons stacaravans. Toeristische pl. evt. met sani.cab.
Vraag snel een folder aan.

STACARAVANS, zomerh., ged. Woonboerd. in Hoogseiz. v.a. f 375,- pw. Gezel. gezinscamp. met zwemb. Fold. 05612-1368/05212-7258. "De zorg vliedt" Wateren.

T.h. 6 pers. vak.huisje met zwembad in Eext. Vrij gelegen in het bos. Fietsen aanwezig. Inl. 05967-28169.

Camping 'De Tip' Schoonoord, **** 5 vl. aan bos. 15 wandel en 20 fietsroutes overdekt zwembad, sauna, tennis, enz. Ook chalets te huur .Inl. :05918-1279.

Hotel-Pension ● NATHALIA ●. Gezellig en Gastvrij ! ook fam. reünies tot 25 pers. BORGER, tel: 05998-34791.

'DE ZANDPOL' een gezellige fam.camping, waar u en uw kinderen GASTVRIJ worden ontvangen. Ruime kampeerpl.- verh. sta.car. - kampeerapp. en groepsacc. 1 Mei feestelijke OPEN DAG, zeer aantr. arrangementen. Bel voor inl. of gr. kl.folder naar 05915-53002.

Boek nu uw voorjaarsvakantie in Drenthe en N.W.-Overijssel, ● De Kleine Weide ●: 05224-2786.

"HOOR DE STILTE"
Op bungalowpark Lanka
Ruinen-rust-Ruimte
Info/folder: 05281-1321.

BEL & BOEK voor rust & privacy, verschillende locaties in Dr. 05910-16743.

Hotel-Pension 'NATHALIA' Kamers met/zonder do/wc. BORGER, tel. 05998-34791.

Beleef 't Avontuur in de Hondsrug-Natuur!
Vraag informatie over onze acht campings bij:
Drentse Hondsrug Groep, Kerkstraat 19
9462 PR Gasselte. Tel. 05999-65321
De Drentse Hondsrug
Natuurlijk het mooiste, Gastvrij het beste

FRIESLAND

GAASTERLAND BIEDT AAN:
een geheel gerenoveerde groepsaccomodatie voor een vriendelijke prijs. Bel met de fam. Dooper 05140-3343.

DIRECT AAN 'T WATER
Hotel-Appartementen met overd. zwemb., sauna, midgetg., toerb., fiets/wandelr. Voor korte en lange vak. "TJONGERVALLEI", Echtenerbrug Tel: 5144-1122.

Recreatiecentrum "BERGUMERMEER"
Camping direct a/h Bergumermeer. Overd. verw. zwemb., tennisb., midgetgolf, zand - en surfstrand, vis- en waterskigelegenheid. Verh. van bungalows, stacaravans, trekkershutten en boten. Tev. verkoop van red ceder chalets, nieuwe en gebruikte stacaravans. Kijkdagen. 26 en 27 februari. Interesse? Info: 05116-1385, Solcamastr. 30, 9262 ND Sumar.

't Garijp
★ ANWB erkende Zeilschool Zeilcursussen 11-19 jr. Surfzwerfkamp 15-19 jr.
★ Zeilcursussen voor volwassenen: HEMELVAART, PINKSTEREN en 21-27 augustus.
★ VERHUUR: luxe vakantiebungalows met ligplaats, zeilboten, zeiljacht met schipper, groepsaccommodatie.
Voor informatie: Watersportcentrum 't Garijp
It String 7, Goingarijp (6 km van Joure) 05668-9396

ZEILCENTRUM
"Oer 't Hout"
Voor een grandioze watersportvakantie in Grou. ANWB/CWO erkende kursussen in Valken en Lasers. V.a. f 575,- 8 dgn. all-in. Luxe accomm. ook geschikt voor volw. en gezinnen. Voor brochure bel: 05662-1528.
Daar vaar je wel bij!

Hoe bereikt u 4,2 miljoen reislustige lezers?
Bel 072 - 196596

OVERIJSSEL

OMMEN, bosbung.'s kort.: 2p,10p.55+ , zwemb. midw/week(end), 05291-52926.

OMMEN t.h. vrijstaande 4-6 pers. bung's op Park Juniperus inl. 05291-51533.

OVERIJSSEL

Holten: Ook 50+ Let op! *SPEC. AANB.* Ideale Fietsvak. Bung. park DE LINDENBERG, ANWB ***/*****. Vr. gratis kl. folder. Borkeldsweg 57, 7451 TA Holten : 05483-61364.

Camping bungalowpark „Calluna"
Stouweweg 3, 7731 RW Ommen, tel. 05297-1234, per 15-3-'94: tel. 05291-55553.
In een unieke omgeving met ruimte en rust.
Reserveer nu een ruime, mooie plaats in de natuur voor een fijne vakantie. Honden toegestaan. Groot zwem- + kleuterbad, speeltuin, midgetgolf, winkel, fietsverhuur en recreatieteam aanwezig. Voor de camping een spec. Hemelvaart- en Pinksterarr. Nog ruime kampeerplaatsen en luxe 5* bungalows vrij. Folder op aanvraag.

FIETSEN, WANDELEN, VERWEND WORDEN ?
● ● HOLLAND HOTEL HUGEN***, HELLENDOORN ● ●
Speciale arrangementen reeds v.a. f 85,- HP. bad/douche, wc, KTV, lift. Tel:05486-55425.

RUST, schitterende natuur. T.h. 2 tot 6 pers. bungalows. Vak.verblijf Dennenoord: 05418-80221.(bij Ootmarsum)

Denekamp, Bung.park BAVELDS DENNEN.
T.h. 6 pers. luxe bungalows, vrij gelegen op 900 m² incl. overdekt zwembad, tennisbaan, midgetgolf. Vraag vrijbl. info. Krokus vak. nog enk. mogel. Tel:05413-52393.

OMMEN. T.h. inger. stacar.'s op vak.centr. Besthmenerberg , overd. en buiten zwemb., april v.a. f 155,- , mei f 195,- , juni f 290,- .Vrij voor 30-7, na 13-8 : 05274-1267.

HOTEL TUBBERGEN*** in Tubbergen Midwinterarr. met H.P. * 25 % KORTING * 4 dgn f 174,50, 5 dgn f 232,50 en 8 dgn. slechts f 399,- Alle kmrs do/toil/ktv. 05493-1480

Camping de Ommezwaai, Heeten v. ruime seiz./vak. pl. Verh. stacar. en zomerh. 05700-29285/05726-2172.

GELDERLAND

BEEKBERGEN. Gez. fam. hotel, mod. kamers douche/toilet, ktv, tel., prima keuken, dichtbij bos en zwembad. H.P v.a.51,- p.p. Info. Hotel De Zwaan*** Tel. 05766-1393.

STUNT!!! Ermelo stacar's. Vrij 1/7 tot 16/7 en na 20/8 v.a. f 485,- p.w. Mei/juni v.a. f 284,- p.w. all-in. 02520-17129.

ERMELO: t.h. luxe en comf. stenen 4 tot 6 pers. vakantie-bungalows in schitterende bosrijke omg. Folders van onze parken op aanvraag:
HAYCAP HOLIDAYS
Postbus 8237, 6710 AE Ede. 08380-51120.

WINTERSWIJK, 6 pers. luxe stacaravans vrij voor 23/7 en na 13/8, v.a. f 295,-. Camping met vele facil. Mei ouderenweek f 175,- tevens bung. Inl. 05437-52203.

RECR. CENTR. "HET EIBERNEST" (ACHTERHOEK) Verhuur van 2-11 pers. Bungalows, stacaravans en Kampeerplaatsen. Inl. + gratis kleuren folder Kerkdijk 1 7152 DB Eibergen. Tel. 05454-71268/71269, fax 76331.

LUXE APPARTEMENTEN t.h. met openhaard, kl. tv, bubbelbad, vloerverw. etc. Fietsverh., overd. verw. zwemb., tennisb., sauna. Veluwe 'De Bosrand' 05788-71343.

EVEN D'R UIT!

4- daags arrangement (3 nachten) v.a. f 175,- p.p. HP
Dit speciale arrangement geldt tot 25/3 '94.
Gratis sauna, tennis, midgetgolf. Ook voor reünies.
Hotel Bosoord Loenen, Veluwe. Info. Tel. 05765-1264.

VAKANTIE...........?
Ontdek de prachtige omgeving van LOCHEM-LAREN-BARCHEM in de ACHTERHOEK o.a. d.m.v. fietsen en wandelen.
Vele hotels, pensions, campings, bungalows, boerderijen en de prachtige omgeving bieden u de gelegenheid voor een fantastisch verblijf.
Vraag de full-colour info brochure aan!
VVV Lochem-Laren-Barchem
Tramstraat 4, 7241 CJ Lochem, tel. 05730-51898.

Subtropen in Achterhoek

Te huur op ons BUNGALOW-KAMPEERPARK 4-6-(8) pers. bungalows of chalets (vol in de periode 1/7 t/m 26/8/1994). Op ons park vindt meer dan alleen een SUBTROPISCH ZWEMBAD. Reservering KAMPEERPLAATSEN mogelijk. Folder op aanvraag.
MARVELD RECREATIE
Elshofweg 6, 7141 DH Groenlo. Tel. 05440-61638.

In de ACHTERHOEKSE BOSSEN tussen Ruurlo en Zelhem rustig gelegen park. Verhuur van nieuwe ZEER LUXE vrijstaande bungalows. GEEN Disco-Bingo WEL restaurant, terras, tennis, midgetgolf, verw. buitenbad enz. PRIVACY: Buiten vakanties 10% korting voor 55+ gezelschappen. Info/brochure: 08342-1513 of 2958.

Natuurparkje in bossen 4 tot 6 pers. recr.bung. t.h. tegen schappelijke prijzen. Midwk/w'kend. RABBIT HILL, Epe 05780-88280.

Camp.'T KLUMPKE Neede, verw. zwemb., viswater, bung,trekkersh,kampeerpl Arr.Hemelv./Pinks. f 187,50 Info/reserv. 05450-91780.

LOCHEM Bosrijke omg. t.h. 6 p. stacar. zeer geschr. voor kind. 05750-23234.

Fax uw advertentie naar: 072 - 196484 voor een gratis prijsopgave

UTRECHT

MAARN, Bung.park DE MAARNSE BERG in de bossen. T.h. 4**** bung.'s, 2-10 pers., KROKUS vrij. 03432-1284.

NOORD-HOLLAND

NOORDHOLLAND RECR. SERVICE t.h. bung's en app. aan zee nabij subtropisch zwemparadijs tel. 02246-1596.

St. Maartenszee, bungalow bij duin, gratis zwemparadijs. Ook w'kend/midwk. Bezet 1/7 tot 12/8. 02246-3109

Rekr.park "DE WATERSNIP" Petten. Camping en Bung.park. Vele faciliteiten aanw. Luxe 6 pers. nw. bungalows. Huur v.a. f 500,- voorseiz. tot f 1000,- hoogseiz. Ook weekends en midweeks. Info. tel. 02268-1432.

T.h. 4 tot 6 pers. STACARAVAN, compleet ingericht op 3*** camping, redelijk dicht bij bos, zee, duinen, surf- en viswater. Voor hoog- of naseizoen. Tel. 02260-12785.

Luxe kampeerplaats bij zee attractiepark - zwemparadijs
Bruuver Rekreatie, St. Maartenszee. Tel. 02248-3160

Terug naar de kust? 3***-camping met vele fac., dicht bij bos, zee, duinen, surf- en viswater heeft nog enkele plaatsen vrij voor uw sta- of tourcaravan. 02260-12785.

VVV EGMOND AAN ZEE
●● Vraag de gids aan. ●●
Bestel hem nu via 06.320.24000 (50 cpm). Geen wachttijd via 06. Ook direkt reserveren via het 06-nr.

WIJK AAN ZEE, app. 2-5 pers., 300 m. van zee, v.a. f 390,- p.w. Inl.: 02517-5956.

SCHOORL t.h. nwe zeer compl. inger. luxe bung. stilte , wandel. en frisse lucht. 65m² 4 pers. 2 slk, cv., ktv., tel.,luxe badk., schitt. gel. a.d. rand v.d. duinen. Vrij uitzicht 02209-3907.

Direct aan strand Velsen, luxe 4 p. APP. zwemb./sauna. Uniek! Tel. 023-383450.

MEDEMBLIK bij ijsselmeer Pens. Opperdoes L/O f 35 p.p. Ook app. 02274-5082.

Bel 072 - 196596 en vraag de RDP-brochure aan!

ZUID-HOLLAND

NOORDWIJK AAN ZEE: Hotel de Instuif in juli/aug. nog gezinskamers vrij (v.a. 4 pers.) in ons sfeervol familiehotel. Weekprijs v.a. f 295,- p.p. HP. Folder: 01719-15462.

HAAMSTEDE, Vak.park geleg. in natuur en duingeb. 2 km v. strand. Verh. van 4-6 pers CHALETSCARAVANS compl. inger. Pr. v.a. f 350/925,- Vol 22-7 tot 4-8. Open het geh.jaar. KAMPEERPL. mog. 01115-1639 fax:1527.

RENESSE Vakantiepark Schouwen huisjes, chalets, en caravans voor uw lente zomer en herfstvak. 900 meter van zee Hoogenboomln 28 4325 DJ 01116-1231 fax 2666

Zeeland Recreatie Charter heeft bungalows, vak.won., en stacar. vrij op de MOOISTE lokaties in Zeel. Lage prijzen in voor en naseizoen. Tel. 010-4751466 fax 4751569.

SEROOSKERKE, WALCHEREN
Dichtbij Noorzee en Veerse meer. T.h. appartementen (voor 16-7 en 20-8) v.a. f 280,- p.w. Info: 01189-2968.

BRESKENS, bungalows te huur aan zee, strand en duin. NAPOLEON HOEVE * * * * * 01172-3500
Overd. zwembad, reuze glijbaan. cafe rest. tennisbaan.

ZOUTALANDE Voor een fijne voorjaarsvakantie geheel inger. stacaravans en kampeerpl tot 9 juli. 01186-1483.

VERHUUR VAN LUXE BUNGALOWTENTEN. Compleet inger. op de mooiste camp. aan de kust of de Biesbosch. Vr. gratis documentatie. KOKO Holidays. 01100-32301.

Pr. Vak.Bung. nabij Knokke Cadzand, Zeel. 04956-1444.

Luxe 4-10 p. bung's dicht bij zee, zwemb. : 01100-21839.

Schouwen Duiveland, op minicamping t.h. luxe stacaravans. Tel. 01112-1301.

MIDDELBURG te huur vakwoning 2 pers. 01180-28778

ZEELAND

(Noordzeepark) Ouddorp aan Zee
te huur luxe 5***** bungalows plm. 500 mtr. van zee.
Speciale arrangementen in de maanden april/mei en oktober.
Voor reservering plus info, tel. 01878-3099/3211.

NOORD-BRABANT

OISTERWIJK Hotel Pension de BELVERTSHOEVE. Gezell. fam. hotel in de bossen, kmrs. gelijkvloers met douche en toilet. Op arrang. aantr. korting. Vr. folder met prijzen: Scheibaan 13, 5062 TM. Tel. 04242-82384.

Wegens enorm succes

100 NIEUWE 6 pers. STACARAVANS te huur.
Aan zwem- en surfmeer.
Vraag snel uitgebreide folder.
CAMPING OOSTAPPEN, ASTEN.
Tel. 04936-93396, Fax 91433.

VRIJETIJDSPARK HILVARENBERG: voor de fijnste kampeer- of bung.vakantie! Gelegen aan het Speelpark en Safaripark Beekse Bergen te Hilvarenbeek: 013-360032

LIMBURG

HULSBERG Hotel/Pension van SOMEREN. Kamers met do/wc. Gezellige bar, biljart, speelt., terras, eigen parkeerpl., fiets aanw., 2 km van Valkenburg. Inl. 04405-1646

Gulpen, EXCLUSIEVE LANDHUIZEN in parkachtige tuin. 10-30 p. en bung's 2-8 p. Ook w'kend/midwk 04450-1180.

Valkenburg "BERGZICHT" *** Gezell. 2 pers. app. bosr. omg. 300 m. van centr. Voor inl. of fold. 04406-12119.

SCHIN OP GEUL. Hotel De Kroon 1 week HP Kamer/douche/toilet voor 2 pers. f 875,-. Vr. onze folder 04459-1518.

VALKENBURG, app./hotel "DE HEEK", rustig gelegen. Kamers met do/wc/tv LO p.p.p.n. f 47,50, 04406-15177

SIMPELVELD EN BOCHOLTZ NODIGEN U UIT!!!!!!!!!
Gelegen in het zuid-Limburgse landschap met volop rekreatieve mog.heden. U kunt verblijven in pens., hotels, app. en een bung.park. Info: VVV 045-445222.

VALKENBURG? Hotel à Campo. V.a. f 37,50 p.p.p.n. incl. ontbijt., gerenov. kamers, Broekhem 58. 04406-12455.

STA-CARAVANS TE HUUR. Camping HIGH CHAPARELL Oirsbeek, 12 km v. Valkenburg. Voordeel van 25 juni t/m 9 juli en 20 aug. tot 3 sept. stacar. v.a. f 650,- all-in voor 2 wk. Reservering kampeerpl mogelijk. Folder:04492-2044

KOM NAAR CAMPING GULPERBERG.
Door terras indeling prachtige vergezichten. Faciliteiten aanwezig. Tevens sub-tropisch zwembad en restaurant op loopafstand. Tevens 4-6 pers. stacaravans t.h. vrij voor 16/7 en na 19/8. Vr. folder 04450-2330 tot 18.00 uur.

GEZIN MET OPGROEIENDE JEUGD?
Voor gezelligheid, rust en ontspanning
Camping DE SCHATBERG te SEVENUM
Door ruime plaatsen (allen met stroom, CAI, riolering en watertappunt), prettige sfeer en actief recrea-team hebben gezinnen met opgroeiende kinderen een ideale vakantie met veel sportmogelijkheden, o.a. vissen, surfen, gratis dagrecreatie, o.a. midgetgolf, verkeerstuin, speeltuin, waterfietsen, zandstrand etc. Disco en stiltegebied, alles gratis. Bel nu voor de gratis kleurenfolder en prijslijst. Tel. 04767-1756.

VRIJ IN ARCEN

De vakantieprimeur '94
Gloednieuwe, luxueuze en ruime vakantiebungalows in een prachtige, heuvelachtige omgeving. Reserveer snel en laat u die primeurbeleving niet ontglippen.
Telefoon 04703-19 57

Hotel 'De Oude Hoeve'

Het water is weg - u kunt komen.
Kom genieten van het arr. Santé: 2 overnachtingen, 2x ontbijt, 2x 3-gangen diner, bezoek aan Thermaalbad Arcen v.a. f 197.50 per pers.
Telefoon 04703-20 98

Het andere vakantie-gevoel.
Vaste plaatsen - toeristenplaatsen.
Verhuur van luxe en comfortabele caravans en stacaravans.
RECREATIEPARK DE SCHANS **Telefoon 04703-19 57**

NOG net Nederland! CAMPING COTTESSERHOEVE****. Gezinscamp. met verw. zwemb., kleuterb., kampw., kant., snackb., speelt., sportv. en comf. sanitair. Tev. verh. van ruime stacar. en app. 2-6 p. Gratis kl.prosp. Fam. Bleser, Cottessen 6, 6294 NE Vijlen. 04455-1352.

VALKENBURG 8-daagse reizen maart t/m okt. f 575,- p.p. met halen en brengen per bus + volpension + 3 bustochten + vele extra's. Unieke voorjaarsreizen met voordeel. Hotel P. Hermens, Bondshotel ANWB *** Bel nu!!! gratis vakantiepakket Tel. 04406-13020.

HOTEL-RESTAURANT RICHE ****
Neerhem 26 Valkenburg. Tel.: 04406-12965.
Een van de bekende Rooding Hotels, gastvrij en comfortabel, aan de rand van het centrum. Vr. vrijblijvend onze brochure en arrangementenfolder. b.v. onze topper ONTSPANNINGSARR. 3 daags incl. H/P. welkomstdrankje. gr. entree Holland Casino. 1 dag fietshuur. 3,5 uur gr. entree Kuurbad Thermae 2000 slechts f 234,- p.p.

WATERPRET OP CAMPING DE LEISTERT TE ROGGEL
Nieuw: golfslagbad en subtropisch binnenbad.
Ideale gezinscamping met: grote speeltuin, activ. progr. disco, jeugdhal, sportschool, tennishal, visvijver.
Ook stacaravans te huur. Info.: 04749-3030.

Voerendaal Z.L. 2-6 pers. vakantiewoning 04451-1644

HOTEL AUSTEN
Valkenburg, LO f 62,50 p.p. 2 nachten f 112,50, 3 nacht f 157,50 pp. Inl 04406-13692

VALKENBURG
8-dgs reizen mei t/m okt. v.a. f 530,- p.p. met halen en brengen per bus VP of HP/3 bustocht/kmr + do/to vele extra's. Hotel Spronck Bondshotel ANWB. Ook App. 2-6 pers. Bel nu!! Gratis folder 04406-13017.

DIV. BINNENLAND

• Campings • Appartementen • Bungalows
Vakantie?
Bel en boek nu!
Dverberk·parken
033 - 560303

Luxe vakantiebungalows

Uw luxe 3-, 4- of 5- sterren bungalow op het "schoonste plekske" van Zuid-Limburg met "5 STERREN"- VOORZIENINGEN, waaronder subtropisch zwembad etc.
In bepaalde perioden 20% korting voor 55+-ers en 20% jong-gezinnenkorting.
Tevens voordelige all-in arrangementen.
Er is nog plaats in de Ciscovakantie!
Bel 04459-1466 voor alle info en gratis brochure.
U zult versteld staan van onze vriendelijke prijzen.
Vakantiecentrum Schin op Geul

VAKANTIEWONINGRUIL

Vak.woningruil in Nederl. Met vak.woningruil kan iedereen op vak. Het IWB regelt alles voor u. Ook als u alleen OPPAS voor uw woning zoekt. Gratis info. 05780-14235.

STEDENREIZEN

POLEN - TSJECHIE: Per luxe bus 8 dgn. hotel H.P. incl. excursies. Prijs f 355,- p.p. Info: Euro 90 Tel. 077-546884.

FIETSVAKANTIES

Familie FIETS- KAMPEERVAKANTIES in Zeeland en het Loiredal (Fr.) juli 8 dgn v.a. f 290,-. 010-2141228. (24 uur)

PS. VAKANTIES. Luxe kampeer/fietsvakanties in Engeland en Frankrijk. Uw tent wordt opgezet, uw bagage vervoerd. Vanaf f 290,- p.w. Tel: 01804-15604.

FIETSVAKANTIEBEURS 12e JAAR
zaterdag 5 en zondag 6 maart
van 10.00 - 18.00 uur.
Beurs van Berlage (ingang beursplein)
AMSTERDAM (bij CS).
Meer dan 80 organisaties!
Toegang f 7,50 / kinderen en pas 65+ f 5,00.

GROOTZEIL ZEEREIZEN Enkhuizen op trad. vloot o.a. zeilen bij Denemarken van 7 - 14 dg. 02280-15712.

Informeer naar voordelige comb tarief: 072 - 19

PROTENNIS NEDERLAND Tennisvakanties in D Oostenrijk, Italië en U.S.A. Tel. 02246-350

ELDORADO VOOR SPORTVISS
Jan Eggers, de bekende vissportjournalist met een van zijn vangsten in de Noorder Koggen
Te huur, schitterende bungalows voor 2 tot 8 personen, van alle gemakken voorzien, direct gelegen aan het bevaarbare viswater van de Noorder Koggen.
Speciale weekarrangementen voor sportvissers, waarbij inbegrepen 2 dagen begeleiding door visgidsen en een visrookavond waarbij u uw zelf gevangen vis kunt roken. Snoek, snoekbaars,
karper, brasem, liggen op u te wachten onvervuilde water van de Koggen. Uw bungalow eigen aanlegsteiger en tussen binnenmeren en meer. De Noordzee is ±25 het park verwijderd.
Huurprijzen t/m
De Vlietlanden BV. Droge Wijmersweg 5, 1693 HP Wervershoof
Telefoon: 02288 - 1491, fax: 02288 - 1266.

BELGIË / LUXEMBURG

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?!
Bel voor gids............Interlux 072-183.183

camping „HOHENBUSCH" **** A.N
verwarmd zwembad, luxe sanitair
GRATIS FOLDER. Tel: 09-3280227523.

VAKANTIE IN DE ARDENNEN
T.H vak. app. 4 tot 5 pers. Prijzen per week v.a. f weekend/midweek v.a. f 140,-. Folder en inlich COUNTRY CLUB BENELUX, Schnellenberg 4720 La Calamine (België). Tel: 09-3287659702 N

ARDENNEN: te huur caravans/ huisjes in zeer wandel, fietsgebied. (ook weekend) Tel. 09-3280

STA-CARAVANS te huur in de Belgische Arde v.a. f 250,- all-inn. Inl: 04459-1598.

CARAVANS T.H. Pracht. natuur bij La Roche (Ar op kleine camping 100 km v. Maastricht. Ook m tent of caravan. Folder: 01172-1446 b.g.g. 09-3284

ARDENNEN. keurige comf. bung. (Dinant) 05160-13466.

Te Huur, Vakantieh Dinant (Ardennen) 6 pers. comfortabel gelegen. Inl: 055-66

FRANKRIJK

Compl. inger. bung.tenten op camping a.d. Frans kust. Juni 2 wk f 450,- PALMARES Tentvak. 0575

CARAVANE CLUB FRANCE. Les Vacances 'Rel voll. inger. caravan/bung. staat klaar op 12 ****ca verspreid door Frankrijk. Gratis brochure 033-9

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?!
Bel voor gids............Interlux 072-183.183

PRIMA BUNGALOWS, APPARTEMENTEN EN H Atlantische Kust, Middellandse Zee en Binnen Topic Travel Autovakantie-gids: 070-35.033.09 (t

Zd.-Frankrijk Lot-Vallei KLEINE CAMPING, direct rivier. Bel voor brochure 03402-65586.

BRETAGNE/Normandie/Midd. Zee. GOEDE wo Ook fam.parken.Interzon-Vakanties 080-241064.

EEN KNUSSE GITE IN DE BUURT VAN EEN ME Ruim 400 vak. woningen en gîtes. Gratis gids: 085-257800. Vraag ook naar special gids voor bung.parken en mobilhomes op cam Nog plaats in hoogseizoen! Séjour en France. L

STACAR'S, BUNG'S plaatsen.63 luxe camp.'s i Frankrijk gr. gids CAMPING CONTACT 02507-1

HUIZEN, VILLA'S, APPARTEMENTEN en BUNG PARKEN, Basic Travel heeft alles overal in Frankr voor onze zomergids Basis Travel 050-265100, li

ONBEZORGDE KAMPEERVAKANT
in luxe bungalowtenten en caravans. Gratis bro
Eurosporvac tel. 078-414562

Stacaravans en chalets a.d. Côte d' Azur en Côte que 150 m. v.a. het strand. Inl. EUROCAR .. 04406

LOT/DORDOGNE. Echt gezellige fam.camping Ch'Timi ANWB*** met zwemb./tennis/winkel/ snacks. Inl. 05970-15698. Adres: 46700 Touza

PARIJS: Originele 6-daagse excursiereis met uit programma al v.a. f 499! Gratis Reisgids? Bel Sp Centrale 050-120100 of 020-6202121 ANVR/SG

BAAI V. ST. TROPEZ. Nieuwe stacaravans op ping 900 m. v. strand + stacar's in Fréjus op met zwembad/tennis. CARAZUR: 077-549178/

Luxe stacaravans en bungalowtenten op 125 top-campings. Gratis gids, VACANSOLE Tel. 04990-60777, (lid SGR/ANVR).

Een zonnige vakantie in Frankrij
Vier uw vakantie in het echte Frankrijk! Maak uw uit 17 bung. parken (o.a. VILLAGE LE CHAT) en 3 home-parken. Gratis kl.folder: 05249-1350. Kroon-vakanties bv., W. Menweg 4a, 7917 TK Ge

JONGERENREIZEN
Camping incl. bus v.a. f 199,-. Go Go Tours 010-4142599 SGR/ANVR.

RENT A TEN
Ideale kampeerva in Nrd en Midd. F België en Luxem Tel. 05765-1071, 19, 7370 AA in Lo

INTERTENT Ingerichte tenten staan voor u klaar op campings met veel aktiviteiten. Info: 05940-3856.

Dé compleet inger bungalowtent op mooiste Franse pl Comf. en betaalb TENTSETTERS bro Bel: 071-146431 (li

DROME-FRANKRIJK-CHALETS. Te huur op camping, chalets vanaf 1500 Ffr. per week. Info.: 075-179446.

JONGERENREIZEN busr. + tent direct a.h. strand. Break Away 033-618600.

NATURIST
KAMPEER-VAKANT luxe bung.tenten op naturistencampings: Bon'Nature: 085-6

App. CAP d' AGDE, CANET PLAGE. CBS: 04929-64555.

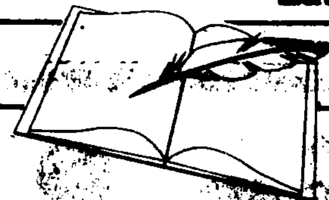
WINTERSPORT

+ + DE SNEEUWSPECIALIST +
Razendvoordelig skiën in O'rijk, Italië en F'rijk; HP/app., skipas al v.a. f 369,-. Vr. de gratis brochu
BIZZ TRAVEL 050-144255 lid SGR/A

LAST MINUTE, Skiën 10 dgn. Tsjechië of Polen, b tel H.P. v.a. f 450. Autoreizen Oostenrijk v.a. f 5 chië en Polen va. f 350 p.w. MEVO REIZEN 05725

SKIEN IN POLEN 10 dgn, incl. hotel VP, skiles, skilift en vervoer v.a. f 390,- p.p. Inl. Euro 90 Tel: 077-546884.

Adverteren via RD kostenbesparend

Onder de baniaanboom

DOOR EMILE HOLLMAN

...halen die de Indiërs elkaar ...en vinden vrijwel altijd hun ...ng in de Veda's, de heilige ...ften. Het Ramayana en de ...rata zijn monumenten van ...nst; de woorden uit deze ...ten gonzen al eeuwen door ...en van India. R.K. Na... meest gelezen en gepre... schrijver staat vooral ...ls verteller en bouwt dus ...die rijke traditie.

...pmerkelijk dat zo'n gigan...nd als India zo weinig lite...xporteert of mag uitvoe...tuurlijk schreven een hoop ...hell fraaie boeken over In...ngham, Forster, Kipling, ...en zijn Naipaul en Rushdie, ...liase komaf, serieuze con...en voor de Nobelprijs van ...n die er naar het schijnt al ...t aan te komen. Veel schrij...ten en laten zich inspireren ...ndia, daarbij mag de naam ...lomp trouwens niet onver...ven. Maar buiten Na...e Bengaalse dichter Ra...th Tagore en een handvol ...n die via Novib of derde ...uitgeverijen tot ons komen, is maar weinig Indiase literatuur bij ons bekend.

De thans 88-jarige R.K. Narayan heeft een indrukwekkend aantal romans en verhalen geschreven. Vijf boeken werden in het Nederlands vertaald, de roman De Geldschieter (1952) en de verhalenbundel Zout en zaagsel (1993) zijn sinds kort verkrijgbaar.

Zijn romans en verhalen spelen zich af in de dorpen en de stedelijke gebieden rond Madras, de vierde Indiase stad. Toch heeft de schrijver het belangrijkste dorp in zijn boeken een fictieve naam gegeven: Malgudi. Ongetwijfeld omdat Malgudi inwisselbaar is voor om het even welk ander dorp in het Zuidoosten van India.

Steeds weer beschrijft Narayan de ambachtslui of zij die zonder of met beperkte middelen toch met alle waardigheid een beroep uitoefenen. Zoals de in lappen gehulde geldschieter die onder de baniaanboom (een soort vijgeboom) als financieel expert of beter financieel mysticus kantoor houdt en het middelpunt is van lepe transacties. De geldschieter meent dat alleen geld gelukkig maakt, en daar moet je in een land als India dat geregeerd wordt door ontelbare goden, guru's, priesters en astrologen niet mee aankomen. Dat loopt geheid verkeerd af. Zeker wanneer de geldschieter om twijfelachtige redenen de gunsten van de godin Lakshmi probeert te winnen maar ook bedekte kritiek durft te uiten op God. „Denkt die priester dat hij God is? Hij is zo onverschillig."

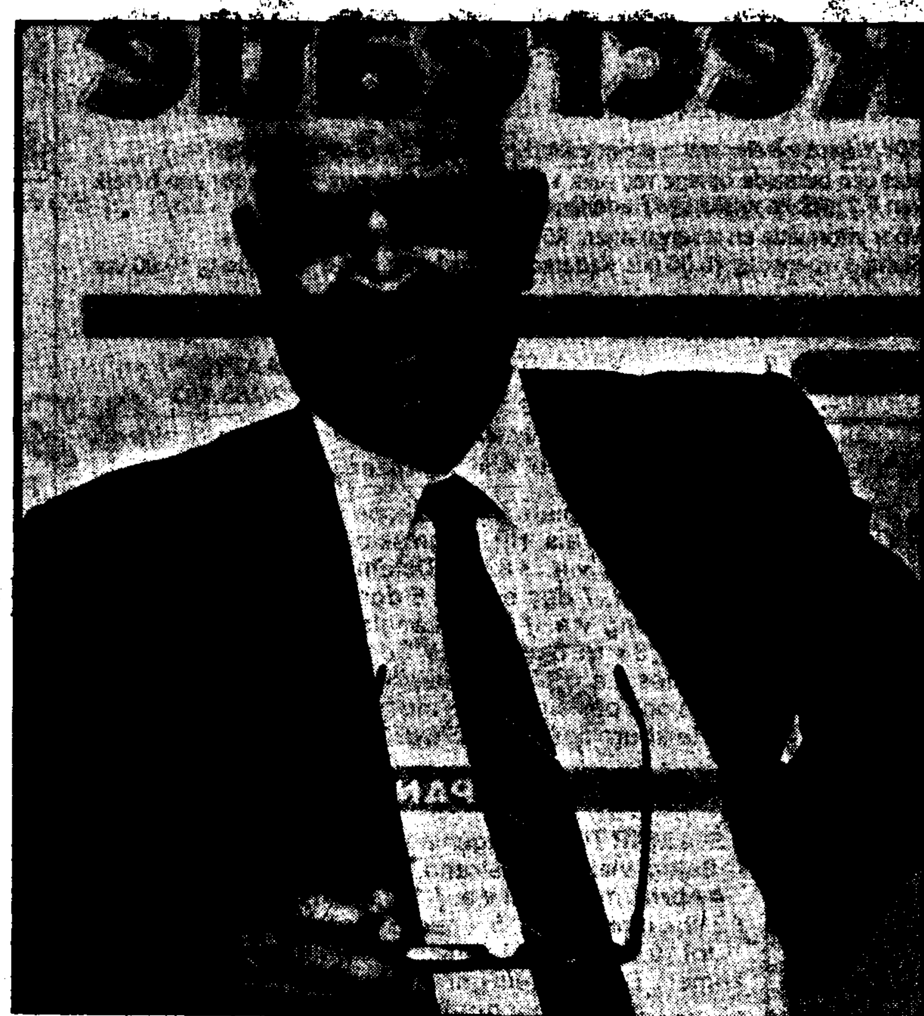
Enerzijds is Narayan voorspelbaar (vooral in zijn korte verhalen) anderzijds blijft hij maar vertellen, zodat je ongeduldig wordt omdat je je gelijk niet onmiddellijk krijgt gepresenteerd. Zoals rasvertellers eigen beschrijft Narayan eerst de plaats van handeling en de personen tot in detail. Zo wekt hij het kleinsteedse India tot leven. Steeds houdt hij zich eerst geruime tijd strikt bij de werkelijkheid, totdat plotseling allerlei krachten de hoofdpersonen in hun macht krijgen en het verhaal iets van een sprookje krijgt. De geldschieter wordt heel rijk, dat zet er in. Maar geld maakt niet gelukkig en zo eindigt hij weer onder de baniaanboom.

In Het verhaal van mijn grootmoeder wordt een huwelijk tussen een 7-jarig meisje en een 10-jarig jongetje gearrangeerd. Ze raken elkaar kwijt maar vinden elkaar weer terug na tientallen jaren en vele ontberingen. Ook dit verhaal wordt verteld: door de moeder van de schrijver. En ook hier gaan wensen in vervulling maar wordt het geluk op de staart getrapt.

Toch stelt de schrijver zich terughoudend op. Hij onthoudt zich van fundamentele kritiek op het doen en laten van zijn landgenoten en hun goden. Geen woord van kritiek op de astrologie die van enorm grote invloed is op het leven in India. Geen zucht over de klasseverschillen die hij wel consequent schetst. Geen klacht over de sociale controle die nergens groter is. Geen twijfel over de (soms veertig dagen [...]) riten die nodig zijn om de goden gunstig te stemmen.

Narayan doet of zijn neus bloedt en blijft suggereren dat hij de verhalen die hij hoort onder de baniaanboom alleen maar verder vertelt. Dat doet hij met zoveel respect voor de cultuur van zijn land dat Graham Greene durfde te schrijven: „Narayan heeft een tweede huis voor me geschapen."

R.K.Narayan, De geldschieter. Uitgeverij Meulenhoff f37,50.
R.K.Narayan, Zout en zaagsel. Uitgeverij Meulenhoff f32,50.

● *R.K.Narayan.* Foto: JERRY BAUER

De herenliefde in detail

DOOR TINEKE STRAATMAN

...is beschadigender voor een ...r dan de beschuldiging van ...t. Zijn of haar reputatie ...eknakt, of op zijn minst ...[...] ...was blijft er om de ooit...ldigde een zweem van ...ligheid hangen. ...elijks dreigt te gebeuren ...Amerikaanse schrijver Da... ...itt. Voor zijn nieuwe ro...While England Sleeps' heeft ...de Engelse dichter Ste...ender al te vrijelijk geput ...s in 1951 gepubliceerde ...grafie 'World Within ...

...r is een proces tegen Lea...onnen, en op last van de ...ank heeft de Engelse uitge... Leavitts boek (Penguin) de ...[...] ...In Nederland is de roman ...krijgbaar, ofwel in een ...anse uitgave, ofwel in het ...ands.

Een vergelijking van Leavitts roman met Spenders autobiografie leidt al snel tot de vraag wat Spender in hemelsnaam [...] Kinnesinne? [...] Of oprechte verontwaardiging? En als het al oprechte verontwaardiging is die hem drijft, waar richt die zich dan op?

Natuurlijk is het waar dat er enige parallellen zijn tussen Spenders leven en het leven van Leavitts romanpersonage, maar ook evident is dat enkele fragmenten uit de autobiografie vrij rechtstreeks door Leavitt zijn verwerkt. Maar is dat erg? Hoeveel schrijvers zijn er niet die historische figuren opvoeren in hun roman, en hoeveel schrijvers laten zich niet inspireren door het leven of de roman van een andere schrijver? Als Spender zijn proces zou winnen zou een flink deel van de wereldliteratuur als nog van een plagiaat-etiket moeten worden voorzien. Extra wrang voor Leavitt is overigens dat hij op uitdrukkelijk advies van zijn Amerikaanse uitgever bronvermelding achterwege liet.

Niet onaannemelijk is dat Spenders actie zijdelings te maken heeft met de expliciete erotiek in Leavitts [...]. Terwijl Spender in zijn autobiografie elke referentie aan welk lichamelijk contact dan ook angstvallig vermijdt, duikt Leavitt vol verve in de opwindende details van de herenliefde.

Hoofdpersoon en verteller van 'Terwijl Engeland slaapt' is de dichter Brian Botsford, die op zijn tweeentwintigste een relatie begint met Edward Phelan, een kaartjesknipper in de ondergrondse van Londen. Botsfords relaas is gesitueerd in de jaren dertig, toen klasseverschil vrijwel onoverbrugbaar was, en homoseksualiteit onbespreekbaar. Het zijn deze twee thema's die Leavitt uitwerkt; elk voor zich dragen ze bij tot de tragische climax van Edwards dood.

Van het klasseverschil is upper-class-verteller Brian zich vanaf het begin bewust. Niet dat dat voor hem een probleem is, zo maakt hij zich aanvankelijk wijs, het harde werkmans-uiterlijk en de 'rauwheid die er bij mij was uitgefokt' vormen juist Edwards aantrekkelijkheid. Veeleer is het de buitenwacht die moet worden gevreesd. Kan hij Edward wel meenemen naar al die chique feestjes waarvoor hij wordt uitgenodigd, Edward in zijn grove, lelijke, te kleine pak?

„Natuurlijk zou hij de schouders ophalen, zodat iedereen zich opgelaten voelde. Ze zouden op hem neerkijken, wat mij - en ook Edward - pijn zou doen".

Zelfonderzoek dwingt Brian echter allengs tot de erkenning dat het klasseverschil ook voor hemzelf niet zomaar valt weg te poetsen. Vanuit dezelfde neiging tot zelfanalyse komt hij vervolgens tot het besef dat hij zich diep schaamt voor zijn homoseksualiteit. Het is vooral deze schaamte die hem in een heimelijk relatie met een meisje uit zijn eigen kringen doet belanden, [...] inhoudt, maar uiteindelijk ook aan zijn eigen diepste emoties.

Leavitt heeft in zijn nieuwe roman duidelijk zijn vleugels uitgeslagen. Het beperkte hedendaagse Amerikaanse middenklasse-milieu - hoe mooi getroffen ook - waarin zijn romans zich tot nu toe afspeelden heeft plaatsgemaakt voor een veel breder panorama. Of liever twee panorama's. Want achter het perfect geschetste beeld van het Engeland uit de dertiger jaren roept hij [...] nog weer wijdsere beeld op van Spanje. Het Spanje van de burgeroorlog, waar Edward gaat vechten tegen Franco. Zogenaamd uit communistisch idealisme, maar in feite omdat Brian hem al tijden verwaarloost.

De intensiteit waarmee Leavitt zich in zijn personages verplaatst vindt in de Spanje-episode haar hoogtepunt. Brian, toch al ernstig ontredderd door Edwards onaangekondigde vertrek, ontvangt een brief waarin Edward hem smeekt om hulp, hij wil weg uit het republikeinse leger. [...] Brian naar Spanje, vast van plan om Edward, die inmiddels wegens desertie gearresteerd is, vrij te krijgen. Tegen een achtergrond van stoffige stadjes en een door oorlog ontregeld land komt de auteur dan terecht bij de kern, het hoofdthema waar het bij hem in feite altijd om gaat: de onontkoombare verantwoordelijkheid voor het eigen handelen, en gekoppeld daaraan de neiging tot lafheid die altijd weer de kop opsteekt.

Een vergelijking op literaire gronden tussen Spenders autobiografie en Leavitts roman leidt slechts tot een conclusie: Leavitt wint op alle fronten. Waar Spender zich bloedeloos toont is Leavitt teder. Waar Spender verhult scheurt Leavitt open. Waar Spener koketteert zoekt Leavitt de waarheid. Nee, Spender zou zich over de inspiratie die Leavitt in zijn leven vond eerder gevleid moeten tonen dan gepikeerd. En het zou hem zeker sieren als hij alsnog het hele plagiaat-proces zou afblazen. Maar dat zal wel te veel gevraagd zijn.

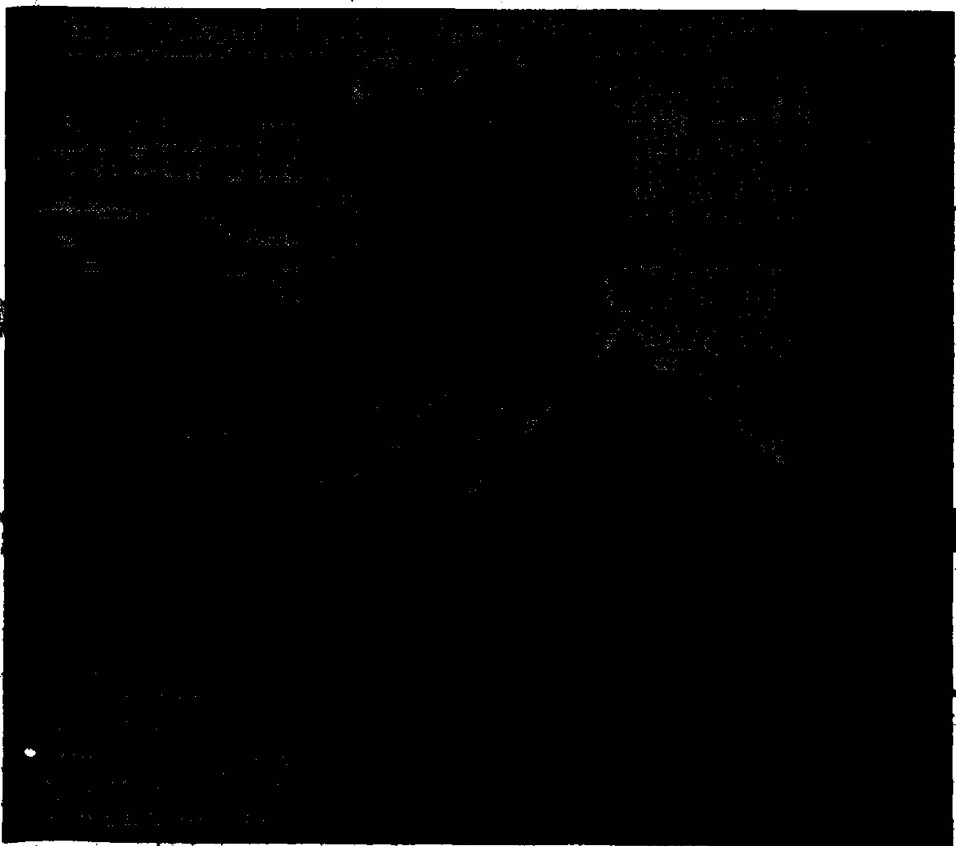
David Leavitt, Terwijl Engeland slaapt. Uitgeverij De Harmonie, f34,50.

De antwoorden van Venema

DOOR ROB MOLIN

...ige leeftijd maakte ...Venema, zondag 31 okto...een einde aan zijn leven. ...zijn vele vijanden koud ...gelaten en sommige van ...t bericht zelfs hebben ...d. Venema heeft zich im...tt impopulair gemaakt ...igen van Nederlandse ...en schilders, wier oor...den niet of niet geheel ...tian vrij was. Hun gangen ...Duitse bezetting heeft ...e precisie nagegaan ...wigd in 'Schrijvers, uit...hun collaboratie' (5 de...in een boek als 'Kunsthan...derland 1940-1945'. Zo ...[...] ...meteen na de oorlog met ...s en een publicatiever...gestraft. Hij bracht, ...criticus Enzensberger zei ...en Verbrechen' aan het ...moedwillig verborgen ...thiserende contacten ...

Terug naar Venema's zelfmoord. Zijn vrienden, ook die had hij, wisten in tegenstelling tot zijn vijanden dat de dagen van de omstreden journalist, schrijver, kunsthandelaar geteld waren. En wie de ruim 350 bladzijden dikke memoires leest, kan op de voet volgen hoe de strop om zijn nek steeds strakker werd aangetrokken. In de laatste jaren van [...] hij achtereenvolgens twee substantiële bestanddelen van zijn persoonlijkheid. Hij geeft eerst zijn florissante kunsthandel op, nadat hij in 1986 volgens eigen zeggen ten onrechte beschuldigd wordt van grootschalige [...] litho's van Karel Appel. Kort voor zijn vijftigste verjaardag in 1992, hij is dan pas nog in elkaar gesla[...] waarheidsonthullende activiteiten, kondigt hij publiekelijk aan met schrijven te zullen stoppen. Voordat hij de laatste deur doorgaat, rest hem nog de registratie van zijn allereigenste memoires, waarvoor hij zich terugtrekt op zijn geliefde Saba, naast Parijs een geliefd toevluchtsoord wanneer Nederland hem te veel werd. Na de voltooiing van het boek keert hij naar Amsterdam terug om er in de nacht van zondag 31 oktober te sterven.

● *Adriaan Venema in 1963 tijdens een vergadering van de Nederlandse Vereniging van Journalisten.*

De herinneringen zijn geschreven in een nogal wisselende stijl. Gelukkig presenteert Venema zichzelf niet al te opzichtig en beperkt hij zich vrijwel geheel tot het vertellen van de wederwaardigheden. Niet hij, maar de lezer concludeert. Bijvoorbeeld dat de Nederlandse kunsthandel vanaf de jaren zeventig tot de nukken van diverse non-valeurs en oplichters is overgeleverd en dat het Hollandse schrijvers- en kunstwereldje van [...] kleinheid aan elkaar hangt. Je ont[...]? Op zulke [...] in Venema's [...] drang naar de waarheid. Ook onze held licht op en liegt, maar nooit overschrijdt hij de grenzen van het [...]. Hij geeft dan ook zeker geen hagiografie van zichzelf. Dat siert hem, omdat hij wist dat hij zich voor zijn memoires niet meer zou hoeven en kunnen verantwoorden.

En passant beantwoordt Venema vragen, die vele van zijn lezers zich vaak zullen hebben gesteld. Vanwaar de mateloze belangstelling voor de Tweede Wereldoorlog, die hij nauwelijks bewust heeft meegemaakt? Waarom zo'n ophef over zijn op gedegen bronnenonderzoek gebaseerde boeken? Zoals gezegd, staat geen letter verkeerd in zijn geschriften over de collaboratie. Opvallend is dan ook, dat enkele namen van recensenten, vijanden en vrienden door de uiterst consciëntieuze Venema in zijn herinneringen, inclusief het personenregister, foutief gespeld zijn. Of zou de s van Jean Paul Franssens bijvoorbeeld er door de al te ijverige corrector van de uit[...] woord in Venema's biografie, die zijn gangen noodzakelijkerwijs vanuit een ander perspectief belicht, wat per definitie niet hoeft te leiden tot een andere visie dan in deze memoires.

Adriaan Venema. Verleden tijd. Uitgeverij Balans f39,50.

Een trut met een angoratruitje

...

...ige jeugd is een ...voor een schrijver. Ik ...e herinneren dat die uit...van Simon Carmiggelt is. ...eens een voorbeeld ga...n een boek waar die ...toepassing is, kan ...egrepen worden naar De ...koning van Louis Ferron. ...figuur van het boek, die ...naam draagt als de schrij...geboren uit een verhouding ...moeder met een getrouw... Na enkele maanden wordt ...door de echtgenote van ...(zij is van de afstamming ...kind onkundig) meegeno...naar Duitsland (het is dan 1942) en later weer teruggebracht bij zijn moeder. Het kind wordt letterlijk heen en weer geslingerd tussen zijn moeder en zijn grootouders. En niet te vergeten geteisterd door de buurt waaruit hij afkomstig is, de Bomenbuurt in Haarlem.

Zijn moeder geeft hem botweg de schuld van al haar ellende, en onderhoudt er bovendien een spectaculaire reeks minnaars op na, en daar wordt de kinderziel natuurlijk ook niet vrolijker van. De Walsenkoning heet zo omdat de wals in zijn milieu, en vooral door zijn moeder, uiteraard ten onrechte, wordt beschouwd als een hoge vorm van muziek en dans.

Het kan ook werkelijk niet goed gaan. Op school wordt hem zijn lage afkomst verweten; relaties met vrouwen willen hem maar niet echt lukken, omdat hij zich mislukt en tot niets behoorlijk in staat acht; hij gaat (dus) werken bij de Kennemer Bode, maar is daar op het moment dat het boek begint al uitgerangeerd – en dat is een bijzonder smadelijke vorm van uit[...]rangeerd zijn: als journalist bij een regionale krant, kennelijk. Het hoe en waarom van de uitrangering komt niet ter sprake, is ook niet belangrijk: het feit op zich is al erg genoeg, voldoende voor de afserkening. Uitgerangeerd, bij een regionale krant, en dan ook nog in Haarlem, een stad die er ook niet mals vanaf komt.

Uiteraard is de hoofdfiguur aan [...] drank, net als zijn alter ego Metz, met wie hij geregeld, tussen de lange flashbacks door, min of meer verhelderende gesprekken heeft, uiteraard altijd in de kroeg.

De Walsenkoning is op zoek. Natuurlijk naar een echte moeder, niet die vrouw die werkelijk alle [...] in het geweer brengt – of bracht, want ze is dood, aan het eind van het boek. Maar naar zijn echte moeder, naar Agnes dus.

Is De Walsenkoning een goed boek? Ferron heeft een hinderlijke gewoonte, die ik tot nu toe alleen [...] stellen, gebruikt hij een Duits woord of een Duitse uitdrukking. Het slaat in dit verband echt als een tang op een varken. En verder moet het boek moet het vooral hebben van de cliché's en de platitudes en voor de hand liggende woordspelingen. Slechts in enkele passages heb je het gevoel dat de schrijver je te pakken heeft; dat geldt voor enkele pagina's waarin de hoofdpersoon zich op verbittering de trede naar zijn moeder richt.

De Ferron in het boek wil eigenlijk maar een ding: hij wil naar Agnes, de vrouw die hem in 1942/1943 meenam [...]. Agnes is enkele jaren geëmigreerd naar Ohio in de VS. Geheel en al volgens de inzichten van de moderne pedagogie is zij zijn 'echte' moeder. De pathetische sou[...] die ze hem bij haar vertrek [...] heen gaf, heeft zijn natuurlijke moeder na korte tijd al doorgegeven aan de kinderen en kleinkinderen van de stervende, ook al weer gehuwde, taxichauffeur met wie ze 'het houdt'. Zo diep kan een moeder zinken.

Wat hij uiteindelijk alleen nog maar wil: een burgertrut die een angoratruitje draagt en Tia Maria drinkt, die met haar kinderen in een flatje in Zandvoort woont. 'De Zee! De Zee! Die als laatste hindernis [...] Agnes ligt.'

Louis Ferron, De Walsenkoning. Uitgeverij De Bezige Bij, f34,50.

Kort geboekt

DOOR ROB MOLIN

Het literaire tijdschrift in boekvorm 'Raster' heeft aflevering 63 gewijd aan de beeldende kunst in relatie met teksten. 'Tekst tegen beeld' heeft de redactie als titel aan dit nummer meegegeven. Gedichten, [...] schouwingen belichten het onderwerp vanuit verschillende vaak interessante invalshoeken. Het boeiendst is wel het essay van Willem van Toorn over het ontstaan van gedichten naar aanleiding van een schilderij, waaraan de (Nederlandse) literatuur geen gebrek heeft. (De Bezige Bij, f 25)

Zijn tijdschriften in boekvorm nog steeds betrekkelijk uitzonderlijk, literaire periodieken in een doos zijn een ware nouveauté. 'De zingende zaag', zo heet het tijdschrift, heeft zijn abonnees als dubbelnummer (21 en 22) vergast op een spel. Wie het deksel oplicht van deze doos, treft aan: 26 kaarten, 2 knopen, een stuk papier, twee pennen van verschillende kleur. Op die kaarten staat telkens aan de ene kant één gedicht (van voornamelijk bekende poëten) en aan de andere kant één symbool en vier 'routes'. Het spel is in principe bedoeld voor kinderen, die op deze manier spelenderwijs met gedichten in aanraking kunnen komen. (f 35)

Jeugd en jonge volwassenheid staan centraal in twee boeiende romans van respectievelijk Elvira Spier en Anne Hébert. De eerste heeft een genuanceerd beeld gegeven van de multi-raciale samenleving op Java in de jaren twintig toen koninginnedag nog op 31 augustus werd gehouden en een communistische opstand even het Nederlandse gezag deed wankelen. 'Door de ogen van een meisje beleven we in 'De maan op het water' vooral omwentelingen in het persoonlijke bestaan, die tekenend zijn voor de Indische leefwijze van weleer. Het boek is zonder meer een verrijking van de uitgebreide literatuur die er al bestaat over de koloniale tijd in Oost-Indië. (Uitgeverij 60 +, f 24,50) De Frans-Canadese Anne Hébert zal evenals Spier autobiografische aspecten verwerkt hebben in 'Met dromen beladen'. De roman situeert zij namelijk in gebieden waar zij opgegroeid is en in Frankrijk, waar zij thans woont. De roman is niet slechts gebouwd op deze geografische tegenstelling, waar bepaalt zich ook tot milieuverschillen en [...]. Met haar fragmentarische opzet van de roman slaagt Hébert erin de wezenlijke en beslissende momenten in het leven van de hoofdpersonen weer te geven. (Thoth, f 26,90)

Ook van het werk van de in het Nederlands schrijvende Halil Gür is het land van herkomst een wezenlijk bestanddeel. Hij maakte vooral naam met zijn verhalenbundel 'Gekke Mustafa' en legde zich daarna mede toe op de roman en het jeugdboek. Met 'Wakker het vuur niet aan' presenteert hij zich thans ook als dichter. Op vrij directe wijze beschrijft hij het immigrantenbestaan in nauwelijks uitgekristalliseerde verzen. Niettemin heeft deze poëzie door de emotionele, niet-Nederlandse toonzetting een zekere bekoring: 'ik heb niet gekozen voor deze eenzaamheid/ evenmin voor deze angst/ als balling te leven in Amsterdam/ om mij heen, ballingschap/ in de palm van mijn hand'. (De Geus, f 23,50)

Hoewel de gedichten van Jan Kees van de Werk 'Stenen schaduw' eenzelfde vurige indruk maakt, lijken deze eerder de uitkomst van een lukrake notitie van regels. Door de uiterst korte versregels maakt zijn bundel een ghaarne, weinig functionele indruk. Er is meer nodig om de 'sluimerende intensiteit van de taal', zoals het achterplat pretentieus vermeldt, wakker te schudden. Jammer, want de dichter beeft inhoudelijk ruim voldoende pijlen op zijn boog: zijn dochters, de natuur en Afrika. Ook voor Van de Werk, die uitstekend werk doet als redakteur van de beroemde Afrikaanse Bibliotheek, is dit zijn debuut als dichter. (De Prom, f 24,90)

De verschijning van beide keurverse bundels gaan vooraf aan een ware zondvloed van poëziebundels in het naderende voorjaar. Twee keer zoveel als anders, omdat de boekenweek dit jaar in het teken van de dichtkunst staat. Ook drie Limburgers publiceren dan een nieuweling: Beurskens (Meulenhoff), Budé (Meulenhoff) en Emma Crebolder (Maria...).

De boekenpagina verschijnt om de drie weken.

Vakantie & Recreatie

NU RUIM 1.700.000 EXEMPLAREN!

RDP Vakantie & Recreatie is Nederlands grootste dagbladcombinatie.
Met een betaalde oplage van ruim 1.700.000 exemplaren, goed voor een bereik van 4.2 miljoen reislustige Nederlanders
Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar,
Sluittijd woensdag 16.00 uur. Kaderadv. mits gereserveerd donderdag 10.00 uur.
Advertentiecombinatie van 44 regionale Dagbladen.

"Een paradijs voor wandelaars, fietsers, genieters, lekkerbekken en pleziermakers..."

Welkom!

Sauerland... Geen streek dichtbij ons land heeft zoveel te bieden! Ontdek het óók. Verstuur snel de bon in een open envelop aan:

Vraag uitgebreide informatie aan

Sauerland Informatie, Postbus125, 1380 AK Weesp
of bel: 0049 2961 943229

BON SAUERLAND
Ja, ik wil meer weten over het ideale vakantiegebied. Stuurt u mij het uitgebreide documentatiepakket over Sauerland.
Naam: ______ m/v
Adres: ______
Postcode: ______ Plaats: ______
Telefoon: ______

SAUERLAND
Zo groen, dat moet je doen!

HOTEL AM BERGHANG — net over de grens!
Sfeervol en gastvrij genieten in Bad Bentheim.
Schitterend gelegen hotel met royale kamers en luxe suites met alle denkbare comfort. zwembad 29°C sauna, solarium whirlpool, gezellige bar, restaurant met meesterlijke kok
Happy-Weekend 3 dagen, DM 184,- p.p.
Luxe 'Kleintje' Vakantie 6 dagen, DM 349,- p.p.
incl. ontbijtbuffet en 4 gangen keuze menu's
Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-48445 Bad Bentheim
Gratis brochure? Bel 09-49-5922-2047, fax 09-49-5922-4867

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?! Bel voor gids............Interlux 072-183.183

VOORJAARSVAKANTIE in SAUERLAND
Boerderijpension L.O. DM 42,-; vak.woning v.a. DM 71,-. Gratis paardrijden. Vraag brochure aan: Landhaus Schulte-Göbel, Selkentrop 14, D-57392 Schmallenberg. Tel.00-49.2972.6750, Fax 4172.

HOTEL L'EUROPE***, Boppard. Kamer m. ontbijt v.a. DM35,- p.p.p.n. (t/m 31-3-'94) Mainzerstr. 4, 56154 Boppard. T. 00-496742-8020 Fam. A. Potharst (wij spr.Ned.).

HOTEL HESBORNER KUCKUCK
NEDELANDS HOTEL IN HET MOOIE SAUERLAND
18 km van Winterberg. Het best geoutilleerde hotel ter plekke. Comf. inger., ANWB AA-erk. hotel beschikt over: 53 k., lift, gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegelb., bilj. Uniek gel. a.d. voet v.d. Bollerberg (758), midden i. d. bergen en bossen van HOCH-SAUERLAND. Nodigen wij ook u uit een plezierige ontsp. wintervak. bij ons door te brengen! V.a. 7 dgn DM 420,- HP incl.keuzemenu, ontb. sal.buffet. Hoge kind-korting. Oelfestr. 22, D59969 Hallenberg/Hesborn. Tel:09-49.2984 475. NL gespr. Fax 573

Water, bergen en bossen! Ned. pension, Hochsauerland. Tel. 09-49.2991.200.

Camping, bungalows, vakantiewoningen en stacaravanparken. EIFELLUX 073-419019/420644.

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het gezellige familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, mini-bar en telefoon. Zwembad (30°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei.
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 225,- p.p.
Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner.
Tevens aantrekkelijke weekend- en meerdaags arrangementen.
Hotel Grossfeld, Schlossstraße 6, 48443 Bad Bentheim, Duitsland. Fax 09-4959224349
Bel 053-353246 (NL) of 09-495922828 (D) voor prospectus.

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?! Bel voor gids............Interlux 072-183.183

VRIJSTAANDE VAKANTIEWONINGEN
in Zwitserland. CHALET FAVORIT 010-2202499.

EXTRA plaatsen Söll-Axams.Alpbach (Tirol), 25 feb. tot 5 maart, ƒ 595. 18 maart tot 22 maart, ƒ 295. 2 april tot 8 april, ƒ 395 Incl. reis per luxe bus en verblijf hp Seeuwgarantie! Korte reistijd! Euronoord Winteraktiviteiten Noordlaren in samenwerk. met Gado Touring Groningen. Tel 05905-94306, fax 95854 ook 's avonds en wkends

SNOEYINK EXCURSIEREIZEN Prima verzorgd en zeer voordelig Tirol + Salzburgerland + Vorarlberg 8 dgn volp. incl. exc. al v.a. ƒ 639,- Karinthië 10 dgn halfp. v.a. ƒ 789,- Wenen/Boedapest 10 dgn. halfp. al v.a. ƒ 869,- Lourdes 5 dgn volp. al v.a. ƒ 459,- Beierse Woud 8 dgn volp. al v.a. ƒ 579,- Goede hotels, prima chauffeurs, wekelijks vertrek. Gratis gids bij ANVR of V & D reisburo of SNOEYINK BUSREIZEN 05413-53200 lid ANVR/SGR.

VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?! Bel voor gids............Interlux 072-183.183

Voor uw ZOMERVAKANTIE IN TIROL/VORARLBERG. Prima app. Billijke prijzen. 05920-45337.

De meest complete en goedkope wintersportreizen alle in 10 dgs busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skiles, 7 dgn skiuitrusting v.a. ƒ 820,-. Dolomite Skisafari, 10 dgse busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skibegeleiding, 7 dgn skiuitrusting v.a. ƒ 995,-. Langlaufsafari, 10 dgse busreis, HP, 3 x 1/2 dag L.L.-les, 7 dgse L.L.-uitrusting, 3 L.L. excursies v.a. ƒ 655,-. Groeps-korting v.a. 10 pers. Alle reizen ook per eigen auto mogelijk. Bel voor gratis gids Reisburo Joy Tours 070-3633939, lid SGR/ANVR.

SOLMAR TOURS eigen auto aanb. 3 sterren hotel bij Salou, vlakbij het strand, volp. Makkelijk parkeren. 4 April t/m 25 april v.a. ƒ 199,- p.p. per week, mei v.a. ƒ 219,-, juni v.a. ƒ 255,-, begin juli v.a. ƒ 359,- en een kind tot 10 jaar geheel gratis, (bij 2 volbetalende op een kamer). Bijk. kosten: garantief. ƒ 15,-, adm. kosten ƒ 5,-. Bel voor gratis folder 040-460560.

FREELINE (ANVR/SGR) Voor de beste pendelbusvakantiereizen. De mooiste programma's en de meest uitgebreide hotels, app. en campingreizenselecties. C. Brava en Salou of Benidorm en Calpe. Dankzij de enorme collectie ook nog genoeg ruimte in het hoogseizoen. Voor nu: puike aanbied. in feb., mrt., april en mei. Gratis onze superbrochures en de aanbied. 04970-16461 (24 u. p.d.).

Uitgebreid BARCELONA bezoeken 8 dagen v.a. ƒ 599,-! 12-dgs rondje Spanje met o.a. MADRID, BARCELONA, TOLEDO en BURGOS v.a. ƒ 1099,-. 8-Daagse vliegrondreis Andalusië met o.a. CORDOBA, SEVILLA en GRANADA v.a. ƒ 1199,-. Gratis reisgids? Bel SPECIALE REIZEN CENTRALE 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

SOLMAR TOURS busreis. Extra mogelijkheden naar 3 sterren hotel in Salou. Begin juli en heel aug. Een kind tot 10 jaar mee voor slechts 199,-, bij 2 volbetalende op de kamer. Prijsvoorbeeld, hotel Cambrils Playa 1-4 juli, alleen 10 dgn ƒ 459,- 1-5 aug. 10 dgn. ƒ 549,-, 17 dgn ƒ 920,-, 12 aug. ƒ 529,-/875,-, 22 aug. ƒ 459,-/22 aug. ƒ 459/745 enz.. Spec. voorseiz. prijzen in div. 3 sterren hotels v.a ƒ 289,- 2 sterren hotels v.a. ƒ 275,- Bijk. kosten: Royal class ƒ 40,- garantief. ƒ 15,- adm.kosten ƒ 5,-. Bel 040-460560 en vraag naar gratis brochure.

AKTIE EURO 90:
betaling op dag van vertrek. 10/17 Dgn. per luxe bus of auto, hotel en app. v.a. ƒ 249,- p.p. Uw kind kan al mee voor ƒ 165,-! Verkoop zonder tussenpersonen, dus zeer voordelig. Info: Euro 90, tel. 077-548884.

SNOEYINK MAAKT SPANJE BETAALBAAR.
2 x per week met superluxe Royal Class touringcars naar meer dan 70 hotels/appartementen in: Lloret, Blanes, Malgrat, Pineda, Calella, Sitges, Salou, Benidorm. IN 1994 EXTRA LAGE PRIJZEN i.v.m. de devaluatie van de peseta. Extra hoge kinderkorting in 24 hotels, 1e kind tot 12 jaar, bij 2 volbetalenden op de kamer betaalt u slechts: ƒ 199,-/10 dagen of ƒ 269,-/17dagen-NIEUW eigen autoreizengids, kinderkorting tot 75%. Prijsgarantie: boek gerust vroegtijdig. Vraag nu de voordeelgidsen aan! Info bij uw ANVR of V & D reisburo of bel SNOEYINK BUSREIZEN 05413-53200, ANVR/SGR.

COSTA BRAVA-Blanes. Vakantiewoningen te huur. CodaB Reizen: 050-415210.

COSTA DORADA, t.h. compl. inger. vak.bungalows in park dir. aan zee. Voor rust, ruimte en strand. Prachtig achterland. Ned. beheer. Nu 4 weken mei va. ƒ 935,-. 02263-55169.

JONGERENREIZEN busr. + tent direct a.h. strand. Break Away 033-618600.

PRIVE APP. ELVIRA in BLANES 4-6 pers. aan boulevard 01646-14180.

JONGERENREIZEN Camp./hotels incl. bus v.a. ƒ 225,-. Go Go Tours 010-4142599 SGR/ANVR.

ROSAS, ESTARTIT, PLAYA d' ARO. CBS :04929-64555.

GRATIS GIDS 10/17 dagen hotel v.a. ƒ 199,-. App. v.a. ƒ 199. Camping v.a. ƒ 319,-. Pasen/April hotel*** HP ƒ 299,-. BOOSTEN BUSREIZEN, SGR .... 045-227777.

VAN HULST MONTEMAR '94
10 - 13 - 14 - 17 dagen Costa per luxe touringcar. Hotel en appartementen
v.a. ƒ 395,- p.p.
Royal Class + ƒ 50,- Bel voor brochure
0 4 0 - 1 2 2 3 6 3
of Van Hulst Montemar Reizen, Vestdijk 135, Eindhoven.

Uw advertentie in 44 kwaliteits-dagbladen, verspreid over heel Nederland? Bel 072 - 196596

LEVICO- EN CALDONAZZOMEER
Verhuur vakantiewoningen. Gratis brochure. Juni en sept. 40% KORTING. Bel Tempo Vakanties: 074-777377.

TOTAAL VERZORDE ENSEMBLEWEKEN IN UMBRIE
Ensemblelessen door hoofdvakdoc. conservatorium te Perugia. Vraag folder bij PRIMA VOLTA. Tel. 05900-49504 (woensdag en vrijdag).

GARDAMEER-TIGNALE. 'Panorama La Forca' luxe 4/6 pers. app. in bosrijke omg., 600 m boven meer met zwembad, balkon op Zuiden, uitz. op meer. 01814-2427.

AUTOVAKANTIES IN ITALIE
CALDONAZZO MEER - LEVICO MEER - KALTERERSEE
GARDA MEER - LEDRO MEER - BLOEMEN RIVIERA
Vakantie Valsugana 02155-27475 (gratis gids)

Ga eens naar GARGAZON tussen Bozen en Meran (Zuid-Tirol in Noord-Italië) voor een echte voorjaars-, zomer- of najaarsvak. Uitst. v. wandel-, fiets- en autotochten. Voord. hotels, pens., kamer/ontbijt, vak.won. Gratis prosp. 038-659917 (alleen ma. + di.)

12- en 15-Daagse bus-rondreizen langs o.a. FLORENCE, ROME en VENETIE v.a. ƒ 999,-. 15-Daagse vlieg-rondreis SICILIE & ZUID-ITALLIE v.a. ƒ 1895,-! 8-Daagse vliegreis ROME & LAZIO v.a. ƒ 1099,-. 8-daagse busreis VENETIE v.a. ƒ 699,-. 9-daagse busreis met o.a. ROME, FLORENCE, SIENA en ASSISI v.a. F799,-! Gratis reisgids? Bel SPECIALE REIZEN CENTRALE 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121. ANVR/SGR.

JONGERENREIZEN Camping incl. bus v.a. ƒ 199,-. Go Go Tours 010-4142599 SGR/ANVR.

ITALIASELECT
Zomergids autovakanties Italië! Bel: 01719-48887 Noordwijk (Lid SGR).

Ontdek KOPENHAGEN: 6-daagse excursiereis met veel Kopenhagen maar ook BREMEN, HELSINGOR en ROSKILDE v.a. ƒ 699! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

RUIM 25.000 VAKANTIEWONINGEN
EN SPECIALE HOTELARRANGEMENTEN
MET GRATIS TOEGANGSKAARTEN VOOR LEGOLAND!
Vraag tegen portokosten ons infopakket met:
● DANSOMMER ● DANCENTER ● NOVASOL ● ULFBORG VEMB
● LANGELAND / FYN / AERO ● ODDER ● DIV. TOURISTBUREAUS
D.F.B. Geen reserveringskosten!
DANSK FERIEHUS BOOKINGBURO
Hoofdweg 99, Midwolda. Tel. 05975-1416. Fax 05975-2924.
Onbetwist de Denemarken Specialist

*** DENEMARKEN ***
Vraag naar onze reisgids voor Denemarken met:
- Autovakanties
- Legoland arrangement
- Appartementen bij o.a. Kopenhagen
- Stedentrips en hotelaanbiedingen
Of boek één vakantiehuis uit een van de vele catalogi met woningen.
Bel voor informatie: 050-143200.
*******INFO SKANDIC/Groningen*******

OP REIS NAAR NOORWEGEN, ZWEDEN, FINLAND OF IJSLAND?
Bel dan nu het:
NOORD-EUROPA NUMMER
06 - 350 340 34 (75 cent p/min)
Dan ontvangt u GRATIS een kompleet pakket met informatie en reisprogramma's naar het land van uw keuze!
Een initiatief van de gezamenlijke nationale verkeersburo's, rederijen, luchtvaartmaatschappijen en reisorganisaties op Noord-Europa.

*****NOORWEGEN & ZWEDEN*****
handig samengevoegd in een reisgids vol informatie en (laagseizoen) aanbiedingen:
autovakanties/hotel of stedentrips/ vakantiehuisjes/ fietsen & wandelen met bagagevervoer enz.
Bel: INFO SKANDIC/Groningen
(ANVR/SGR) Tel: 050-143200.

LONDEN & Cambridge 6-daagse excursiereis met o.a. ook Leeds- en Windsor Castle en Canterbury v.a. ƒ 649,-! ZUID-ENGELAND: 8-daagse reis met o.a. Stonehenge, Bath, Winchester v.a. ƒ 898,-. Gratis reisgids: Bel SPECIALE REIZEN CENTRALE 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

U hebt maar één kans op zo'n tweede huis.

30 exclusieve recreatie villa's v.a. f. 135.659, v.o.n. incl. grond excl. inventaris en BTW Rendement bij verhuur 10%

Villapark Lageveld
WIERDEN

• ruime kavels eigen grond tot 861 m²
• prachtig gelegen in bosrijk natuurgebied, bij recreatieplassen (surfen, zwemmen enz.)
• vele voorzieningen bij park (zwembad, tennisbaan, speelterrein, eetcafé, afhaalcafetaria, kinderboerderij, kanoroutes enz.)
• in de directe omgeving: Ponypark Slagharen, Avonturenpark Hellendoorn, zwemparadijs De Kolk in Wierden, zwemparadijs De Bonte Wever in Slagharen, Bosdieren Wereld in Holten, wandelgebied Wierdense Veld, fietsroutes enz.

Verkoop:
Za. 19 en zo. 20 en za. 26 en zo. 27 februari a.s. van 11.00 - 17.00 uur kunt u de modelwoning bezichtigen.

Voorverkoop start nu.
Bel snel voor informatie en documentatie:
05241- 2280

De snelste weg naar uw mooiste recreatievilla
vanuit het Noorden:
- richting Witte Paal - afslag Vriezenveen tot richting Wierden - richting Lageveld - borden "Modelwoning Villapark Lageveld"
vanuit het Westen/Zuiden:
A1- afslag Rijssen - richting Wierden - richting Lageveld - borden "Modelwoning Villapark Lageveld"

dijkema commercieel vastgoed
Valsteeg 8, Dalen
Tel. 05241 - 2280, fax 05241 - 2290

LEEGSTRA MAKELAARDIJ
Zuiderplein 31, Leeuwarden
Tel. 058 - 160500, fax 058 - 160400

POLEN
Indrukwekkend Polen: 9-daagse reis langs GDANSK, WARSCHAU en KRAKOW v.a. ƒ 899,-! Gratis reisgids? Bel SPECIALE REIZEN CENTRALE 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121. ANVR/SGR.

TSJECHIE / SLOWAKIJE
VAKANTIEWONINGEN OP MAAT?! Bel voor gids............Interlux 072-183.183

DE BETERE BUNGALOWS, VILLA'S & CHALETS
Op de mooiste plekjes ** Volop keus ** All-In Prijzen
Topic Travel Autovakantie-gids: 070-35.033.09 (lid SGR).

Excursiereis PRAAG 7 dgn. HP va. ƒ 579,-. Wekel. vertr. Bel SNOEYINK BUSREIZEN 05413-53200 ANVR/SGR.

PRAAG-C., pension, km./badk. + bew. parking l/o ƒ 38,-. Vak.huizen hele land. BoB Travel: 02290-39762.

MORAVIE, schitterende excursiereizen naar de mooiste streek van Tsjechië 10 dagen v.a. ƒ 798! Gecombineerd met PRAAG en WENEN, 12 dagen v.a. ƒ 998,-. Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

Wekelijks verschillende bus- en vliegreizen naar PRAAG! 7-Daagse nachtbusreis v.a. ƒ 349! 7-Daagse excursiereis naar ons eigen ***-hotel Carol v.a. ƒ 599! Lang Weekend Vliegreis v.a. ƒ 599,-. 12-daagse rondreis WENEN, BUDAPEST & PRAAG v.a. ƒ 1198! Gratis reisgids! Bel SPECIALE REIZEN CENTRALE 050-120100(24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

PANNONIA Travel voor inger. car./tent/camp./app./hotel/won. 08347-83988.

Adverteren via RDP is kostenbesparend.

HONGARIJE
2000 VAKANTIEWONINGEN Mevo Reizen 05725-1547.

BUDAPEST: 7-daagse busreis v.a. ƒ 399,-, 8-daagse excursiereis met Budapest, Eger en Donaubocht v.a. ƒ 699,-, 4-daagse vliegreis v.a. ƒ 740,-. Prachtige 12-daagse RONDREIS met o.a. Budapest, Eger Balatonmeer en Pécs v.a. ƒ 998,-. Gratis reisgids? Bel SPECIALE REIZEN CENTRALE 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

GRIEKENLAND
Rustig ZUID-KRETA, vliegen + voordelige app. vlakbij zee, evt. goedkoop autohuur. Ook aanbiedingen en lastminutes. Info: BOSMAN REIZEN : 01184-72007* Lid SGR.

KENT EN COTSWOLDS 10 dagen vanaf 1330,-
BRODENBACH/MOEZEL 6 dagen vanaf 590,-
Prijzen per persoon.
Als u nu een Arke-busvakantie boekt is een ding heel zeker: uw reis gaat door! Want voor alle Arke busvakanties gelden gegarandeerde vertrekdata. En wat ook heel zeker is: de Arke-chauffeur is een betrouwbare bestuurder, een deskundige gids en... een gezellige reisgenoot. Vraag uw reisburo of Rabobank om alle informatie!
ARKE REIZEN
BENT U OOK ZO VERSCHRIKKELIJK AAN ARKE TOE?

NATURISTISCHE vakanties Kreta en Corsica.Internatuur tel. 085-617134.

CORFU EN SAMOS-VAKANTIEWONINGEN en PENSIONS voor 2-8 pers. Alle vlak bij zee v.a. ƒ 135,- p.w. Evt. ook vlucht v.a. ƒ 499,- p.p. Vraag de twee aparte gratis brochures met uitgebreide beschrijvingen van de vakantiewoningen en veel kulturele, historische en alg. informatie over de twee groene eilanden van Griekenland.ROSS HOLIDAYS: 08894-24848 (lid SGR)

SCANDINAVIE & ST. PETERSBURG: boeiende 10-dgse rondreis v.a. ƒ 1199,-. MOSKOU & ST. PETERSBURG: 8-daagse vlieg-excursiereis v.a. ƒ 1499,-. PRACHTIG RUSLAND: 10-daagse indrukwekkende vliegrondreis v.a. ƒ 1875,-. Gratis reisgids? Bel SPECIALE REIZEN CENTRALE 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

25-daagse verzorgde reis Sumatra/Java/bali ƒ 3295,- 28 mrt nú ƒ 100,- korting! Brochure: Delta Reizen: 071-146649.(lid SGR).

Uiterste inlevertijd voor uw advertentie is WOENSDAG 16.00 uur

Rondreis Turkije: 15 dagen Istanbul/Klein Azië ƒ 1595,- Bel Delta Reizen: 071-146649 (lid SGR).

Unieke 20-dgse rondreis Nepal/Bhutan ƒ 5395,- Bhutan indiv. v.a. ƒ 2995,- Brochure: Delta Reizen 071-146649 (lid SGR)

Tempels en thee: 21-daagse rondreis Sri Lanka f2695,- Verlenging Malediven ƒ 1395,- brochure: Delta Reizen 071-146649 (lid SGR).

18 daagse verzorgde reis India ƒ 2595 1/4 en 22/4 nú ƒ 100,- korting! Bel Delta reizen: 071-146649.

OVERLAND Parijs-Kenia 6/12/18 wkn. ƒ 1600/ƒ 2900/ƒ 4000. Bel voor info: JUAKALI 01650-62397.

INDONESIE
Ontdek Indonesië met SHINTA TRAVEL
* Exclusieve eersteklas rondreizen
* Unieke Single reizen
* Individuele arrangementen
* Strandvakanties, 16 dag. v.a. ƒ 2.395,-
* 49-plus korting
Informatieve DIA-presentaties in diverse plaatsen.
Vraag de brochure '94/'95 aan.
Tel. 02269-1924. Fax: 3584. Lid SGR

INDONESIE & HET VERRE OOSTEN 94/95
De brochure 94/95 van de Indonesië & Verre Oosten Specialisten bij uitstek ligt voor u klaar! 180 pagina's kleurige informatie over volledig verzorgde rondreizen, avontuurlijke rondreizen, individuele arrangementen en strandvakanties naar Indonesië, Thailand, Sri Lanka, Maleisië, China en Australië!

Bezoek onze gratis informatieve diapresentaties.

Indonesië:

Zwolle	19/02	en A'dam	20/02 + 12/03
Rotterdam	24/02 + 11/03	en Tilburg	25/02
Eindhoven	26/02 + 13/03	en Arnhem	27/02
Den Bosch	04/03	en Den Haag	05/03
Breda	06/03	en Hilversum	10/03
Utrecht	18/03	en Nijmegen	19/03

China/Sri Lanka/Maleisië/Thailand:

Eindhoven	26/02	en Den Haag	05/03

Tevens het gehele jaar wekelijkse presentaties over Indonesië en Azië in Heemstede. Komt u ook? Wel vooraf reserveren. Vraag onze brochure 94/95 bij uw ANVR Reisagent of bel ons even!

De Boer & Wendel B.V.
Voor kwaliteit en betrouwbaarheid.
Raadhuisstraat 53, 2101 HD Heemstede.
ANVR/SGR/IATA. Tel. 023-33.91.51.

CULTUUR, NATUUR, AVONTUUR EN NIET DUUR. met Stichting "Het Schone Streven" naar Indonesi 23 Dgn Java/Bali ƒ 2800,- of 30 dgn Sumatra/Java ƒ 3300,- incl. V.P., excur., ret.ticket KLM-Garuda 137706;05220-55026;078-174654;077-517133; 072-33

Rondreizen zonder lange busritten, met veel vrij een rustig tempo! U vliegt Singapore Airlines JAVA LI 22-30 dgn. SULAWESI-BALI 23 dgn. SUMATRA 2 v.a. ƒ 2895,- Info: ARCADIA REIZEN 072-200872 Lid

Rondreis JAVA-BALI 30 dgn ƒ 3980,-. Kl. groepen Ned. reisl. Overwinteren Bali/Lombok. Senioren 60 + reizen. Smaragd Reizen. 02280-12

24 dagen Java-Bali ƒ 2.775,-/31 dag. Sumatra-Java ƒ 3.390,- incl. tickets/vol pension/verv./hotels/excu STICHTING AHA TOURS 05980-95830 / 03440-195

Avontuurlijke rondreis Indonesië 23-34 dgn. v.a. Rondreis India/Nepal 27 dgn. v.a. ƒ 2795,-. Rond Zuid-India 27 dgn. ƒ 2595,-. Rondreis Thailand 26 ƒ 2495,-. Rondreis Vietnam 25 dgn. ƒ 3195,- incl vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata Folder? DJOSER 071-126400. Lid SGR.

Omdat wij uit Australië en Nieuw-Zeeland komen, nen wij deze landen als geen ander. Naast spe vliegtarieven regelen wij ook o.a. stops op Pacific E den, auto, camper, enz. Uw wensen en onze kenni ven u een onvergetelijke reis. Barron & De Keijzer vel, R'dam (010) 4780000, A'dam (020) 6258600. Lid

Avontuurlijke rondreis KENIA 24 dgn. ƒ 3095,- incl. vliegreis, safari etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR.

Aktieve rondreis MAROKKO 22 dgn. ƒ 1895,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR.

vlieg eens uit met ASHRAF

Mexico/Guatemala/Belize	30 dgn ƒ3
Guatemala/Honduras	31 dgn ƒ3
Costa Rica	28 dgn ƒ3
Ecuador, Galapagos	31 dgn ƒ3
Peru, Bolivia, Amazone	30/37 dgn ƒ3
Bolivia, Chili	29 dgn ƒ3
Brazilië	29/36 dgn ƒ3
Patagonië	29 dgn ƒ4
Andes expeditie Lima-Caracas	10 wkn ƒ6
Zd Amerika expeditie Lima-Lima	24 wkn ƒ6

Ook avontuurlijke reizen naar Afrika en Azië
ASHRAF: 020-6232450 Experts in adventure

Aktieve rondreis Ecuador 27 dgn. ƒ 3195,- incl. vlieg hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR.

ZONNIG HURGHADA, Rode -Zee, rechtstreekse vluchten, transfers, hotel L/O 8-dgn ƒ 599,- Folder SEAC reizen (SGR) 010-4716822 of uw ANVR reisbur

Avontuurlijke rondreis EGYPTE 15-22 dgn. v.a. ƒ 1 incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400. Lid SGR.

Avontuurlijke rondreis JEMEN 26 dgn. ƒ 2.895,- Rondreis Syrië/Jordanië 20 dgn ƒ 2195,- incl. vlieg hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata v.a. 16/3. Folder? Djoser 071-126400. Lid SGR.

Meden en Perzen in Iran 20-daagse hotelrondreis voor ƒ 4295,- Delta Reizen 071-146649 (lid SGR).

Akt. rondreizen Jordanië, Jemen, Egypte va. Ook tickets Sana'a ROSETTA 080-227087

Avont. RONDREIZEN naar: Marokko, Portugal/Galicië, Tjechie/Sl./Pl., Andalusië, Mexico/Guatemala/Belize, Pireneeën. * DISCOVER folder: 020-6854506 (SGR)

baobab
Europa, Afrika, Azië, Noord- en Zuid-Amerika
• Baobab brengt u door een aktieve manier van reizen dichter bij de bevolking en de natuur.
• Bijzondere wandelreizen van 4 tot 28 dagen, waarbij voor vervoer van bagage wordt gezorgd.
• Avontuurlijke rondreizen van 22 tot 33 dagen, met korte wandelingen, kleine groepen en individuele vrijheid.
• Vraag de Rondreizen- en/of Wandelreizen-brochure aan.
BAOBAB REIZEN
Haarlemmerstraat 24-26
1013 ER Amsterdam
tel: 020 - 6275129
fax: 020 - 6245401
lid: VAR/SGR

Nederlandse bevelhebbers in bange tijden

Met H. Couzy (53) bij de landmacht, H. Manderfeld (51) bij de luchtmacht en N. Buis (55) bij de marine heeft Nederland sinds kort een nieuwe generatie bevelhebbers. Ze maakten carrière tijdens de Koude Oorlog, dagelijks alert op de inval van de Russen die nooit kwam. Maar nu leiden zij een krijgsmachtonderdeel in een tijd, waarin er ook daadwerkelijk gevochten moet worden. Wat kunnen wij in bange tijden van deze heren - twee generaals en één admiraal - verwachten?

Meer moeders van de porseleinkast dan heetgebakerde ijzervreters

DOOR DICK HOFLAND

Het was een prachtige dag, zomer '50. In een klein vliegtuigje, zo één met houtjes en touwtjes, maakte hij zijn eerste vlucht. „Ge-wèl-dig. We vlogen over Friesland, de Waddenzee en de eilanden. Ik zal het nooit vergeten." Voor Heinz Manderfeld was het snel duidelijk: vlieger zou hij worden.

Een technische vader, kennissen van zijn ouders die wel eens vlogen, en een middelbare school in Den Helder waar bijna alle klasgenoten vaders hadden die bij de marine werkten. Het militaire bedrijf boeide hem, maar schepen niet. Ja, vliegdekschepen, die wel, want daar stonden Seahawks op. Maar kort nadat hij van school was gekomen, werden die toestellen afgeschaft. Weinig te vliegen over bij de marine. „Maar ik was in een leeftijd dat ook andere dingen me interesseerden, hoor. Ja, wat wil je, een jongen van zestien, zeventien. Haha."

Op de KMA in Breda dacht hij vlieger te worden. Maar het was de tijd dat er veel militaire piloten om het leven kwamen. Zeker twintig per jaar. Straaljagers waren nog lang niet volmaakt. „Ik was minderjarig en mijn ouders moesten toestemming geven om mij in zo'n toestel te laten vliegen. Dat weigerden ze." Het werd een baan bij de luchtmacht op Soesterberg, heel dichtbij, „maar niet de baan die ik op school in m'n hoofd had." Na 3,5 jaar kwam het er toch van: hij mocht de vliegopleiding bij de luchtmacht volgen. Dat gebeurde nog met de Belgen samen, in Brustem. „De huidige bevelhebber van de Belgische luchtmacht zat bij mij in de klas. Goed maatje dus."

Duizenden uren was hij los van de aarde, maar de vijand heeft hij nooit ontmoet. „Ik was alert, voorbereid op een aanval van de Russen, die vroeg of laat kon komen. Maar ik heb nooit boven een oorlogsgebied gevlogen, nooit bommen op stellingen afgeworpen. De spanning was er soms wel, zeker tijdens de Cuba-crisis. We stonden paraat met taktisch-nucleaire bewapening. Maar de jongens die nu boven Joegoslavië vliegen zien onder zich lichtsporen van kogels, flitsen van inslagen en explosies. Een heel directe confrontatie met oorlog. Ze weten verduveld goed hoe groot de risico's zijn. Enigszins overdreven zou je kunnen zeggen: vroeger was het soldaatje spelen, maar nu is het soldaat zijn."

Voor zijn eigen zoons zit vliegen er niet in. De één voelt er niets voor, de ander is geboren met een kleine oogafwijking waardoor hij niet door de zeer strenge keuring komt. „Ik heb in de VS vliegbrevetten uitgereikt en daar is het de gewoonte dat de vaders die zelf legervlieger zijn dat brevet aan hun zoon overhandigen. Die vaders zijn nog trotser dan hun zoons. Dat genot zal ik moeten missen."

Marine

Panorama Mesdag, daar lijkt het wel een beetje op. Scheveningen, vissers, koopvaarders. Het was één en al kotter in de familie Buis. Alleen zijn broer, die moest niets van schepen hebben. „Ik verslond boeken met zeemansverhalen. Ook de Scheepsjongen van Bontekoe. Prachtig. Verre kimmen, mooie luchten. Een oom die naar de Goudkust voer en terugkwam met de prachtigste verhalen." Voor Nico Buis kon het niet missen: varen zou het worden.

„Ik wilde na de derde klas van de HBS naar de zeevaartschool, maar mijn vader heeft dat tegengehouden. Ik moest mijn opleiding afmaken en daarna naar de marine. Daar had ik veel meer aan, vond hij." Later bij de marine, belandde hij onder water. Veertien jaar op een onderzeeër, van de laagste tot de hoogste functie. „Fan-tàs-tisch. Een kleine gemeenschap, vijftig, zestig mensen in een benauwde ruimte, waar je voor elkaar opzij moet gaan, waar je per man de inhoud van een wastafel aan water kreeg om je te wassen, waar je niet chagrijnig kan zijn. Een geweldig groepsgevoel. Op een onderzeeboot gaat het qua stemming goed of fout, een tussenweg is er niet." Die grote spanning als je naar boven komt, vanuit de diepte naar periscoophoogte; met dat ding kijk je dan net boven het water en dan zit er soms een tanker in de buurt. Dan heb je echt het idee dat er een flatgebouw recht op je afkomt." Hij zal geen reünie met bemanningsleden van toen overslaan.

Even zocht hij serieus naar een baan in het bedrijfsleven; dat was toen hij na veertien jaar onderzeewerk ineens werd overgeplaatst naar het hoofdkwartier in Den Haag, naar de directie personeel. „Een cultuurschok. Verschrikkelijk, moest ik achter een bureau een beetje papier heen en weer gaan zitten schuiven. Gelukkig kreeg ik net op tijd de kans weer te gaan varen, op een jager." Daarna om de drie jaar op een ander schip, oorlogsbodems met namen als Bloys van Treslong en Tromp. „Heerlijk, weer varen. God in Frankrijk, je bent toch eigen baas."

Bij elke oefening van de NAVO kwamen er Russische schepen vlak naast hem varen, vlogen er straaljagers over. „Een enge tijd. Soms werden er bewust situaties gecreëerd waarin je maar net aanvaringen kon voorkomen. Dat deden ze dan om te kijken hoe je reageerde." Voor hem was het géén spelletje, die Koude Oorlog. „O nee, het was juist bloedstollend serieus. Het was een voorstadium van oorlog, vergis je niet."

Landmacht

Er waren veel discussies, heftig ook, maar ze gingen zelden over het leger. En helemaal niet over oorlog en vrede. Een rustig gezin, de Couzy's, met vooral een kritische vader. Luitenant-generaal bij de landmacht, later nog acht jaar kamerlid. „Ik heb van hem geleerd dat je mensen niet naar de mond moet praten. Kritisch blijven, doordouwen." Verder stond er voor Hans Couzy weinig vast. „Het leger interesseerde me eigenlijk niet. Pas toen ik de officieropleiding volgde, ben ik het leuk gaan vinden. Ik zag daar dat het leger een mogelijkheid bood voor een afwisselend leven. Als iets me tegenstond, was het wel de gedachte aan een baan waarin ik tot mijn pensioen hetzelfde moest doen." Hij wilde altijd bezig zijn, dingen doen. En verantwoordelijkheid dragen. Was al zo toen hij twintig was. „Ja, daar vind ik niets geks aan. Jongeren zouden die drang veel meer moeten hebben."

Maar het leger beviel hem uitstekend. Roemt de werksfeer, noemt die zelfs uniek. „In tegenstelling tot wat veel mensen denken, heerst er totaal geen ellebogen-cultuur. Iedereen werkt samen om een resultaat te bereiken, er is geen onderlinge concurrentie, geen ratrace zoals je die in het bedrijfsleven zo vaak ziet. Dat komt ook voor een belangrijk deel, omdat niemand lang op een positie blijft zitten, je wisselt om de drie jaar." Heeft ook een ander voordeel, weet hij uit ervaring. „Haha, ja, als je niet goed met een chef overweg kunt zit je niet langer dan drie jaar met zo'n man opgescheept."

Hij weet nog goed hoeveel weerstand het leger opriep in de jaren zestig. Zeg maar gerust: vijandig. „Het was de tijd van: ieder individu moet zich maximaal kunnen ontplooien. Het leger zat al snel in de verdachte hoek, omdat je daar veel procedures en regels hebt. Maar ik heb in die tijd nooit gedacht dat ik in de verkeerde organisatie zat." Het leger is opener geworden, veel opener, vindt hij. „Nee, niet democratischer, want het is nooit on-democratisch geweest."

Thema

Vraag aan alle drie: hoe moet het verder in Joegoslavië? Doorgaan zoals nu, luchtaanvallen uitvoeren of zelfs militair ingrijpen?

Manderfeld: „Ik ben in de huidige situatie niet zonder meer voor luchtaanvallen. Nu de NAVO een duidelijk ultimatum heeft gesteld denk ik dat op dit moment de dreiging, de wetenschap dat we die zware-artilleriestellingen in korte tijd kunnen uitschakelen, genoeg is. Dat zal er volgens mij toe leiden dat de strijdende partijen rondom Serajevo hun zware wapens terugtrekken danwel onder toezicht van de NAVO stellen. Ik ben niet voor grootschalige luchtaanvallen, want dan moet je veel meer VN-troepen op de grond hebben om wraakacties te voorkomen. Nee, het klinkt misschien cynisch, maar de grens daarvoor ligt niet bij honderd of tweehonderd doden op een markt. Kijk, als onze troepen in het nauw zouden worden gedreven, dus dat je ze daadwerkelijk zou moeten redden, dan moeten we er natuurlijk meteen op af. Dit èn het niet nakomen van het ultimatum zijn voor mij de enige twee redenen om aan te vallen.

Couzy: „Ik mag van mezelf best zeggen dat ik gevoel heb voor politiek, maar er zijn kamerleden die ik soms echt niet begrijp. Het is de laatste tijd gelukkig ten gunste veranderd, maar heel lang riepen ze steeds maar weer dat er luchtaanvallen moesten komen op de Servische stellingen. Ze wisten precies hoe het moest. Nou, ík heb er verstand van, maar ík kan niet bepalen wat goed en slecht is. Dat kunnen alleen de mensen ter plaatse. We moeten afgaan op de verantwoordelijke mensen die daar zitten. Gelukkig is minister Ter Beek van defensie die mening ook toegedaan. Ik vraag me bij alles altijd meteen af: is een offensief mensenlevens waard? Als de politiek dan roept dat Nederland zelfs voorop moet lopen, dan zeg ik: dat gaat me te ver. En dat laat ik dan iedereen weten, dan houd ik mijn mond niet meer. Een bevelhebber heeft ook recht op vrije meningsuiting, althans: zolang hij de besluitvorming kan beïnvloeden. Zodra er een democratisch besluit is genomen, is het over. De marges om als bevelhebber je mond open te doen zijn natuurlijk altijd smal."

Buis: „Ingrijpen...ik weet het niet... ik weet het niet. Het is allesbehalve simpel. We moeten heel goed op onze tellen passen. We zijn in Cambodja geweest...een andere situatie dan Joegoslavië, maar we hebben daar wel twee mensen verloren en er zijn veel jongens gewond geraakt. Ik vind dat de risico's daar verantwoord zijn geweest, maar ik zeg niet dat 'de schade' is meegevallen. Het zijn geen kinderachtige afwegingen die je maakt. Je kunt niet zomaar zeggen: gooi die Servische stellingen toch plat."

Een 'totale' oorlog zit er niet in?
In koor: „Uitgesloten. Uit-ge-sloten."

Couzy: „Mensen die dat roepen doen aan luchtfietserij. Alleen al omdat zo'n militaire interventie niet kan zonder de Verenigde Staten. Nou, president Clinton is zeer duidelijk geweest: hij wil dat absoluut niet. Dus het gebeurt niet. En dan nog: als je de vrede gaat afdwingen, dus met grof geweld, zullen er veel, heel veel doden vallen. Ook Nederlandse jongens. Wat is dan een wijze beslissing? Ik kan het u niet zeggen."

Buis: „We moeten niet vergeten dat de situatie van de Koude Oorlog een veel grotere, wezenlijke bedreiging was voor de wereldvrede, voor het voortbestaan van de wereld, dan Joegoslavië. Nu hebben we te maken met op zich ernstige, maar wel degelijk plaatselijke conflicten. De wereld is er nauw bij betrokken, maar ik geloof helemaal niet in de uitbreiding van een Balkanopstand die deze kant opkomt. Absoluut niet. Het gaat daarom louter om een moreel probleem: mensen maken elkaar af, kunnen we dat laten gebeuren?"
Couzy: „Je houdt je hart vast als je ziet wat er daar gebeurt. Maar als ik de hele dag mijn hart zou lopen vasthouden kan ik niet meer functioneren."
Manderfeld: „Er komt geen totale Balkanoorlog. Je moet je verduveld goed achter de oren krabben, voordat je met offensieve acties begint. Vooral omdat de internationale solidariteit die daarvoor nodig is, eenvoudig ontbreekt. Het is wezenlijk anders dan tijdens de Golfoorlog. Toen was er, op hoofdlijnen, snelle en volledige overeenstemming tussen alle partijen om in te grijpen. Nu ontbreekt die gezamenlijke wil. Maar Buis heeft gelijk als hij het een moreel probleem noemt. Er gebeuren daar dingen, die kùnnen gewoon niet."

Hebben we niet te vroeg gejuicht, te vroeg fors bezuinigd op Defensie? Joegoslavië en de opkomst in Rusland van Zjirinovsky, al de nieuwe Hitler genoemd, doen het ergste voor de toekomst vermoeden. Was het niet beter geweest om het leger gewoon op de oude sterkte te houden?

Couzy: „Het zal u misschien verbazen, maar de beslissing om het leger in te krimpen kan ik rechtvaardigen. Er werden steeds minder mensen opgeroepen voor de dienstplicht. Bovendien willen we alleen meedoen aan VN-operaties met dienstplichtige militairen die op vrijwillige basis gaan. De praktijk wijst uit dat de meeste dienstplichtigen níet willen. Nou, als je dat bij elkaar optelt vind ik dat je de dienstplicht moet afschaffen en overstappen naar een kleiner, specialistischer beroepsleger. Daar doe ik niet moeilijk over.

Een ander punt is, dat je al die militairen die zich tientallen jaren voor het leger hebben ingezet, niet van de ene op de andere dag bij het grootvuil mag zetten. Je moet dus afbouwen, de inkrimping over een aantal jaren uitsmeren. Daar heb ik me sterk voor gemaakt en een aanvaring over gehad met de minister. Het klinkt vreemd, maar Ter Beek was het volledig met me eens. We hadden echter afgesproken niets in de openbaarheid te brengen tot zijn Prioriteitennota zou uitkomen. Maar voor die tijd vielen de kamerleden over elkaar heen om te roepen dat die inkrimping sneller en sneller moest. Toen dacht ik: als dat zo doorgaat, kunnen we die geleidelijke afvloeiing wel vergeten. Dan is de landmacht van de ene op de andere dag al gehalveerd. Toen heb ik eenzijdig mijn mening in het openbaar gegeven, zonder overleg met de minister.

Ik wist dat ik op dat moment met twee benen een doorgebroken tegenstander onderuit haalde en dat ik daar een gele kaart voor zou krijgen. Maar ik deed het om iets ergers te voorkomen. En die Zjirinovsky...ach, we moeten niet overdrijven. Het is nu echt niet zo van: o jee, binnen vier maanden staan de Russen bij de Rijn. Laat ik u dit zeggen: de inkrimping van de landmacht houdt mij heel wat meer bezig dan die meneer Zjirinovsky".

Buis: „Als de potentiële vijand wegvalt, moet je inkrimpen. Een nieuwe vijand is er niet; de conflicten zijn ondanks alles lokaal en Zjirinovsky zie ik helemaal niet als nieuwe vijand. Die is niet goed snik. Dat soort mensen moeten we aankunnen. Maar ik zeg wel: er mag niet nog meer worden bezuinigd, (tikt met wijsvinger hard op de leuning van zijn stoel) het moet nu ophouden. Het kan niet nog minder. Na de Prioriteitennota is weer zo'n tachtig miljoen over 1994 bij de marine afgehaald. Ja, hoor eens, daar word ik doodziek van, op die manier kan ik niet adequaat de marine overeind houden.

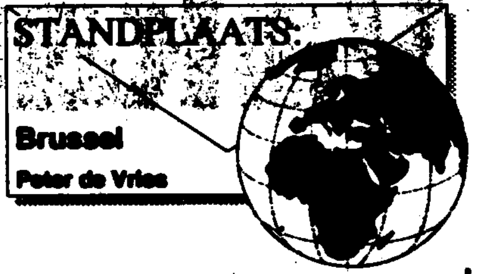
Als we nog meer willen, dan moet er langzamerhand een heel krijgsmachtonderdeel verdwijnen. Nou, dat kan niet! De landmacht wordt al gehalveerd, en denk niet dat het bij de marine nog wel wat minder kan. Wij hebben zes fregatten ingeleverd, van de 22. Dat is bijna de doodsteek voor de marine! We leveren twee onderzeeërs in van de zes, we leveren 40% van de mijnbestrijding in. De marine is er goed vanaf gekomen?! Wie dat zegt...tja.. .die snapt er niet veel van."

Manderfeld: „Een onverhoedse, grootscheepse aanval uit het oosten is niet meer mogelijk. Er is derhalve geen groot leger meer nodig dat elke dag volledig paraat moet staan. De aard en de omvang van de dreiging is fundamenteel veranderd. Er zijn vele kleine brandhaarden, die kunnen weliswaar grote gevolgen hebben, maar het is toch veel beheersbaarder dan vroeger. Dat grote conflict... nee, dat zie ik echt niet.

En die Zjirinovsky...tja..je moet beducht zijn voor zo'n ontwikkeling, maar we moeten ons pas echt zorgen gaan maken als zijn aanhang wezenlijk groter wordt. Als je het dan toch over een nieuwe Koude Oorlog wilt hebben, over nieuwe tegenstellingen, dan zul je in de verre toekomst misschien aan andere machtsblokken moeten denken zoals China of Zuid-Amerika. Maar nu zeg ik: de inkrimping van het leger is terecht, al is daarmee de grens wel bereikt. Er kan geen stuiver meer af."

De bevelhebbers, van links naar rechts Buis (marine), Couzy (landmacht) en Manderfeld (luchtmacht). Foto: NPA

Gewenning

„Sorry hoor, maar ik heb even een 'België-dip'. Er zijn momenten dat ik dit land niet kan uitstaan."
- Is 't ernstig?
„Och valt wel mee. Meer een opeenstapeling van doordeweekse irritaties waaraan je merkt dat dit een ander land is."
- Herken ik. Wat is het dit keer: het verkeer? De francophonen? De corruptie? De Eurocraten?
„Allemaal een beetje. Dat is te zeggen: ik loop metro-station Petillon uit, staan daar weer allemaal van die auto's op de zebra en op het fietspad geparkeerd en word je bijna omvergereden als je oversteekt."
- Nou ja, dat is niets: je moet wel uitkijken hè. Je weet dat ze hier niet kunnen rijden. België is één van de landen met de meeste verkeersdoden van Europa. Wist je dat je hier tot voor kort het rijbewijs aan het loket van het postkantoor kon afhalen wanneer je van Oom Henk op het erf rijden had geleerd?
„Ja maar ... parkeren is toch niet het moeilijkst? Die Eurocraten met hun poenige wagens en die types van het Corps Diplomatique, da's toch vreselijk hoe die dubbel parkeren naast een lege plek? Of die Vloamse madammen in hun bontjas die hun wagen op de stoep zetten en je vervolgens half in het Nederlands, half in 't Frans toeroepen dat ze 'un moment s'il vous plait naar de droogkuis moeten'..."
- Excuseer, als ik naar de stomerij ga, parkeer ik ook op de stoep hoor. Dat kan toch geen kwaad?
„Dat zeggen ze hier allemaal: daar heeft niemand last van. Dat 'Is-goe-hè' ergert me nu juist zo. Want ondertussen doet iedereen gewoon waar-ie zin in heeft. Zeg nu zelf: 't is op een bepaalde manier een asociaal volk. Het is hetzelfde met die corruptie die je hier overal tegenkomt. Kom ik thuis en loop ik net de postbode tegen het lijf die keurig 'de beste wensen voor het nieuwe jaar' zegt en vervolgens z'n hand ophoudt. 'Heeft niemand last van, is goe hè'. Maar het is niet normaal. Die man krijgt toch een salaris? Trouwens, hoeveel heb jij gegeven?"
- Vijfhonderd, geloof ik. Je ontkomt er niet aan. De telefonistes bij de EG heb ik duizend frank gegeven. Als je wilt dat ze zich een beetje uitsloven om je post op tijd te bezorgen en je internationale gesprek voorrang te geven, dan moet je daar wat voor over hebben.
„Nou ja, ze doen er wel hun best voor. En ik geloof dat qua salarissen het vel hier wel van de soep is. Want de overheid heeft geen sou. Als je nou ziet hoe versleten en smerig alles er uitziet. Zo'n Centraal Station, dat zou je ze in Rusland nog niet toewensen. Vijfhonderd frank zeg je voor de postbode? Dan ben ik met m'n duizend frank weer te royaal geweest."
- In Nederland is dat soort kleine corruptie gelukkig onvoorstelbaar.
„Hou op zeg, die zijn niks gewend. Last van heimwee zeker? Moet je eens kijken naar die bekvechtende politiecommissarissen."
- Ik las laatst dat er in Utrecht een paar vuilnismensen ontslagen zijn die zich wat geld in handen hadden laten drukken om een extra vrachtje op te ruimen.
„Nou ja zeg! Wat een puriteinen. Ik kreeg de mannen van de vuilkar hier aan de deur 'voor de nieuwjaarsgroet', zoals één het noemde, dus die heb ik ook wat gegeven. Wat wil je, ze stonden opeens met z'n vieren voor m'n neus. Maar ze hebben meteen keurig een groot aantal stapels oud papier meegenomen terwijl ik dat nauwelijks gebundeld had. Dat is vriendelijk van ze, vind je niet?"

Vakantie & Recreatie

RDP Vakantie & Recreatie is Nederlands grootste dagbladcombinatie.
Met een betaalde oplage van ruim 1.700.000 exemplaren, goed voor een bereik van 4.2 miljoen reislustige Nederlanders
Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar,
Sluittijd woensdag 16.00 uur. Kaderadv. mits gereserveerd donderdag 10.00 uur.

VER. STATEN / CANADA

DE USA SPECIALIST maakt iedere reis voor u mogelijk. Op maat. SUNNY INT.: 05902-27437 dagen per week.

CARIBISCH GEBIED

ISLA MARGARITA, de parel in de Caribbean, 30 km voor de kust van Venezuela. Een klein budget ter plaatse is voldoende, het is daar SPOTGOEDKOOP. Uw vlucht incl. hotel heeft u al voor ƒ 1199,-. (9 Dagen). GOGO TOURS 010-4331751 ANVR/SGR.

CRUISES

Zeetours Riviercruises

Luxe cruises op de mooiste rivieren van de wereld

- dagen Elbecruise v.a. ƒ 1590,-
- dagen Donaucruise v.a. ƒ 1690,-
- dagen Rijncruise v.a. ƒ 1770,-
- dagen Mississippicruise v.a. ƒ 3180,-

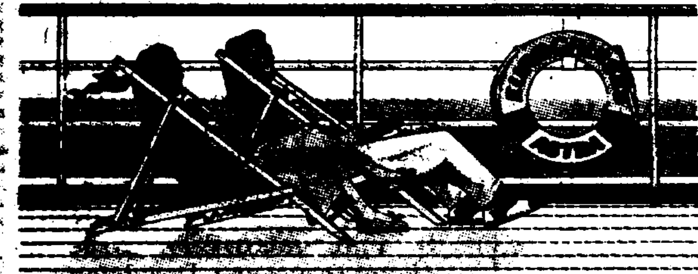
Prijzen inclusief alle maaltijden

010-4145944

Zeetours Cruises, Boompjes 545, 3011 XZ Rotterdam
Informatie en boekingen bij uw reisadviseur. Lid ANVR/SGR

HOLLAND INTERNATIONAL

ZONNIGE CRUISES!!!
OP 26 FEB. EN 5 MRT......... ƒ 888
8 zonnige dagen met MS. 'ASTRA', inkl. VP en vlucht
MADEIRA*CAN. EILANDEN*MAROKKO

INFO EN FOLDER 043 - 250808
nu ook in het weekend telefonisch bereikbaar!
EUROCRUISES
VAREN IS ONS VAK!

MIDDEN-AMERIKA

Aktieve rondreis MEXICO/Guatemala 27 dgn. ƒ 3.595,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400. Lid SGR.

NEDERLANDSE ANTILLEN

CARIBBEAN APARTMENTS GUIDE 1994-96. Maak ƒ 5,- over naar GIRO 552100 OF BANK 58.91.91233 van C.A.G., postb. 208 1800 AE Alkmaar. Tel 02260-15519.

CARAVANS / CAMPERS

TERSCHELLING- OOSTEREND, rustige voor- en/of naseizoen standplaatsen voor toer- of vouwcaravans, van 1-4 tot 1-7 of van 1-9 tot 1-11. Tel: 05620-8981 of 2948.

ISRAËL

NEAR EAST TOURS
verzorgt ook dit jaar weer 8/15-daagse RONDREIZEN
020-6235950/020-6243350
ANVR/SGR.

RDP is de grootste dagbladcombinatie, 44 regionale dagbladen met een betaalde oplage van 1.728.912 exemplaren! Bel 072 - 196596 of fax 072 - 196484

DIV. BUITENLAND

VERRE REIZEN
22 JAAR UITZONDERLIJKE ERVARING

Thailand	22 dagen v.a. ƒ 2125,-
Indonesië	24 dagen v.a. ƒ 2850,-
Vietnam	30 dagen v.a. ƒ 3995,-
Sri Lanka	23 dagen v.a. ƒ 2825,-
India	25 dagen v.a. ƒ 2865,-
Israël	16 dagen v.a. ƒ 1995,-
Jemen	26 dagen v.a. ƒ 2995,-
Turkije	24 dagen v.a. ƒ 1690,-
Griekenland	22 dagen v.a. ƒ 1995,-
U.S.A.	30 dagen v.a. ƒ 3695,-
Mexico/Guatemala	31 dagen v.a. ƒ 3295,-
Galápagos/Ecuador	31 dagen v.a. ƒ 5565,-
Brazilië	[illegible]
[illegible]	[illegible]

FOLDER? ☏ 0252[illegible]-77677
POSTBUS 164, 21[illegible] AD HI[illegible]

CROSS COUNTRY TRAVELS
LID ANVR / LID SGR

THAILAND

THAILAND AANBIEDING v.a. ƒ 1795,-
17-daagse reizen. Vertrek 6 april vanaf BRUSSEL met Boeing 767.
Rechtstreekse vlucht met Sobelair.

Ontdekking van Thailand - Bangkok - Chiang Mai - Jomtien Beach	ƒ 1875,-
Grote rondreis Bangkok - Chiang Mai - Phuket - River Kwai	ƒ 2215,-
Strandvakantie 3 dgn. Bangkok en 12 dgn. Jomtien Beach (Pattaya)	ƒ 1795,-
of 10 dgn. Phuket - 2 dgn. River Kwai	ƒ 2050,-

Vraag brochure. Inl. tel./fax 01693-4430
BEST TOURS/Best Travel Promotions

tempo-team uitzendbureau

KANTOOR

HEAO'er-BE m/v
voor bedrijfs-economische ondersteuning bij een bedrijf in Geleen. U verricht diverse boekhoudkundige taken, waaronder de debiteuren-/crediteuren-registratie. Voor deze full-time baan voor langere tijd is kennis van Lotus 1-2-3 vereist.
Informatie: **046 - 75 49 99**, Lisette Ramakers
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

Receptionist/telefonist m/v
voor een relatie in Geleen. U bent het aanspreekpunt voor bezoekers, verstrekt inlichtingen en verwijst eventueel door naar instanties of personen. Verder verzorgt u het inkomende en uitgaande telefoonverkeer. U hebt ervaring met een 17-lijns telefooncentrale (VOX 2430), een goede telefoonstem en bent representatief. Bent u bovendien enthousiast? Neem dan contact op.
Informatie: **046 - 75 49 99**, Geert Haagh
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

HORECA

Catering-medewerkers m/v
voor een bedrijf in Geleen. U verzorgt koffie-rondes en serveert tijdens recepties, lunches en vergaderingen. Daarnaast helpt u bij de voorbereiding en met opruimen. Naast ervaring in de horeca of catering hebt u een goede motivatie en bent u direct beschikbaar. Deze baan is op oproepbasis, zodat de werktijden en de opdrachtsduur variabel zijn.
Informatie: **046 - 75 49 99**, Geert Haagh
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

van de weijer & leussink notarissen

Wij vragen op zo kort mogelijke termijn een energieke

notarieel medewerker

Functie-informatie:
- zelfstandige functie in de onroerendgoedpraktijk;
- modern en goed geoutilleerd kantoor.

[illegible]
- (enige) ervaring in soortgelijke functie (zonder ervaring is het onnodig te reflecteren);
- een dynamische inzet en flexibiliteit met betrekking tot werktijden;
- beheersing van de Duitse taal;
- collegiale en cliëntvriendelijke instelling;
- bij voorkeur in het bezit van danwel studerend voor het diploma notarisklerk.

Schriftelijke sollicitaties (met recente pasfoto) binnen 10 dagen te richten aan:

VAN DE WEIJER & LEUSSINK, notarissen,
postbus 346,
6400 AH Heerlen.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGID

"patiënten rechtstreeks van dienst zijn..."

Binnen de Poliklinische Dienst bestaat tijdelijk, voor de duur van zes maanden, bij de perceptie-afdeling Keel-, Neus- en Oorheelkunde behoefte aan versterking. Hier gaat u

als ENG-laborante (v/m)

vestibulair onderzoek verrichten en de uitkomsten ervan verwerken. Dit gebeurt ten behoeve van patiënten met oogbewegings- en evenwichtsstoornissen.

Vereisten:
U beschikt over een atheneum-diploma, met wiskunde en biologie in het vakkenpakket. Daarnaast wordt uw manier van werken gekenmerkt door een grote mate van zelfstandigheid, accuratesse, enthousiasme en een patiëntvriendelijke houding.
Indien u de opleiding Klinische Neurofysiologie heeft afgerond, spreekt dat in uw voordeel.

U werkt gemiddeld 38 uur per week, voor een periode van zes maanden.

Salaris:
Afhankelijk van opleiding en ervaring, maximaal ƒ 4.103,- bruto per maand, conform schaal A07 RRAZ.
In de loop van de selectieprocedure zal u een salarisaanbod worden gedaan dat in overeenstemming is met uw opleiding en ervaring, en het niveau van de functie.

Wilt u meer weten?
Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij mevrouw M. Jans, unitleidster polikliniek Keel-, Neus- en Oorheelkunde, telefoon (043) 87 57 05, of bij de heer P. Wijnen, personeelconsulent, telefoon (043) 87 74 18.

Of meteen solliciteren?
Uw schriftelijke sollicitatie kunt u, binnen veertien dagen en met vermelding van vacaturenummer 94.033/7 op brief en envelop, richten aan de dienst Personeel en Organisatie, afdeling Arbeidszaken, academisch ziekenhuis Maastricht, Postbus 5800, 6202 AZ Maastricht.

academisch ziekenhuis Maastricht
azM

Middenin Europa staat het pas voltooide gebouw van het azM, het jongste academisch ziekenhuis van Nederland. Natuurlijk zijn alle [illegible]
Door een [illegible] instelling werkt het azM zeer [illegible] klantgericht.

HOTEL WESTDUIN ****
Westduin 1, 4371 PE Koudekerke (Vlissingen)
50 METER VAN ZEE EN STRAND
RESERVEER NU
uw voorjaarsarrangement
reeds vanaf ƒ 230,- 3-daags
Informatie en reservering: 01185-2510.

UNIEK!! Elke zaterdag v.a. 13.00 uur ALLE last-minute aanbiedingen in een handige folder voor ƒ 2.50 af te halen. SUPERAKTUEEL en COMPLEET.

VAN DER BIESEN
GELEEN · LANDGRAAF · KERKRADE-WEST · KERKRADE · HEERLEN · VAALS

Heb jij ook zin om een jaar lang iets heel anders te doen? Let dan op, want wij zoeken:

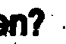
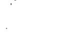
JONGEREN TUSSEN 17 EN 21 JAAR

voor een uitwisselingsproject met KENIA.

Samen met Nederlandse jongens en meisjes zes maanden lang wonen en werken met Keniase jongeren; eerst drie maanden in Kenia en daarna drie maanden in Nederland. Vervolgens drie maanden aan de slag met verschillende voorlichtingsactiviteiten, om te vertellen hoe het nou écht in een ontwikkelingsland is.
Als je tussen 17 en 21 jaar oud bent en in Limburg woont, kom je voor dit project in aanmerking.

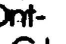

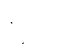

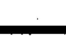

Nieuwsgierig geworden?
Bel of schrijf vóór 3 maart a.s. naar Holland World Youth, Prof. Tulpstraat 2, 1018 HA Amsterdam, tel. 020-6223691, of Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking Limburg, Godsweerdersingel 17, 6041 GJ Roermond, tel. 04750-15055.

Het project wordt gesubsidieerd door o.a. Pax Christi, de minister voor ontwikkelingssamenwerking, de provincie Limburg en de Nationale Commissie Voorlichting en Bewustwording Ontwikkelingssamenwerking.

DCE — ONTSTOFFINGSTECHNIEK

DCE BENELUX BV is de Nederlandse dochteronderneming van DCE GROUP Ltd te Leicester, Engeland.
De verkooporganisatie is gevestigd te Wormerveer en houdt zich bezig met ontwerp en verkoop van industriële ontstoffings- en rookgasreinigingsinstallaties voor de Benelux en diverse exportlanden.
Door de activiteiten van onze onderneming leveren wij een duidelijke bijdrage aan de verbetering van het milieu. Ten gevolge van de toenemende vraag naar onze produkten en systemen zijn wij ter uitbreiding van onze Verkoop Buitendienst op zoek naar een

SALES ENGINEER

voor Oost-Brabant, Limburg en omgeving Luik.
Om te slagen in deze functie is een ontwikkeld gevoel voor commercie, aantoonbare succesvolle verkoopervaring, brede technische affiniteit en een opleiding op HTS-niveau noodzakelijk.
Voor het door u te bewerken rayon is een goede beheersing van de talen Nederlands en Frans onontbeerlijk en is kennis van de Engelse en Duitse taal een pré.
Kandidaten dienen in het aangegeven rayon woonachtig te zijn.
U zult deel gaan uitmaken van een enthousiast en collegiaal team en uw salaris zal in overeenstemming zijn met uw niveau, verantwoordelijkheden en realisaties.
Wanneer bovenstaande profielschets u aanspreekt, solliciteer dan schriftelijk en neem voor nadere informatie contact op met de heer L. de Jonge.

DCE
DCE BENELUX BV
postbus 212, 1560 AE Krommenie
Tel. 075-212881
Kantooradres: De Inzet 132, Wormerveer

BLG Hypotheken is een zelfstandige werkmaatschappij van SNS Bank Nederland NV met een aanzienlijke marktpositie in Limburg. Onze hypotheekportefeuille heeft een omvang van bijna ƒ 4 miljard. Bij de verstrekking en het beheer van de geldleningen speelt geautomatiseerde informatievoorziening een cruciale rol. De afdeling Informatiesystemen heeft tot taak de diverse systemen te ontwikkelen en te onderhouden. Voor deze afdeling, gevestigd in ons hoofdkantoor te Geleen, zoeken wij een ervaren

Systeemontwerper/ programmeur M/V

Funktie-inhoud:
- het ontwikkelen en onderhouden van financiële applicaties met behulp van case-tools;
- het begeleiden, ondersteunen en instrueren van gebruikers;
- het deelnemen in werkgroepen;
- het testen en documenteren van applicatie-programma's.

Funktie-eisen:
- afgeronde relevante HBO-opleiding;
- goede redactionele en sociale vaardigheden;
- ervaring met COBOL en hulpmiddelen voor de ontwikkeling van informatiesystemen;
- flexibiliteit en stressbestendigheid.

Salaris:
Wij bieden een salaris dat in overeenstemming is met de zwaarte van de funktie. De gemeentelijke rechtspositie regelingen zijn van toepassing. Daarnaast gelden voor onze medewerkers uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden.

Inlichtingen:
Nadere informatie is verkrijgbaar bij de heer drs. A. J. Jansen, onderdirecteur Voorzieningen. Tijdens kantooruren is hij telefonisch bereikbaar onder nummer 046-788556.

Sollicitaties:
Schriftelijke sollicitaties ontvangen wij graag binnen 2 weken. De brief kan worden gericht aan de directeur van BLG Hypotheken, Postbus 44, 6160 AA Geleen.

BLG Hypotheken
FINANCIEEL VAKWERK

Limburgs WOONBLAD

Puinweg

Zaterdag 19 februari 1994 ● Pagina 37

Decoratieschilder maakt 'natuurmaterialen' op bestelling

Tropisch hardhout en marmer uit de verfpot

DOOR NICOLE COX

Ze lijken net van echt marmer gemaakt: een groene schouw en een geel buro met rode kastjes. Pas als je eraan voelt, merk je dat het geen marmer is maar hout. De meubels zijn beschilderd door Hub Krewinkel en ze staan in zijn woning aan de St.-Pieterstraat in Maastricht. Officieel is hij kunstschilder maar hij heeft zich steeds meer toegelegd op decoratieschilderwerk. Hij beschildert van alles: vloeren, wanden, kasten, tafels, deuren, maar ook kleinere voorwerpen als potjes, kandelaars en lampevoeten.

Hub Krewinkel maakt met de kwast niet alleen immitaties van marmer, maar ook van houtsoorten als eiken, wortelnoot en mahonie. De klant kan precies de kleur bepalen, en het komt eruit te zien als echt hout. Grootste voordeel is dat het veel goedkoper is dan het originele materiaal.

Volgens Krewinkel zijn bijna alle materialen 'net echt' na te schilderen. Zo heeft hij een keer een oude roestige zuil moeten overschilderen in, jawel, oud roest. Ook verguldt hij voorwerpen met bladgoud.

Een opdrachtgever kiest wat voor uiterlijk het voorwerp moet krijgen. Een saaie grijze kast kan bijvoorbeeld in een wit-marmeren of roodmahonie pronkstuk omgetoverd worden. De voorwerpen ondergaan een echte metamorfose: twee oude archiefkastjes, eentonig grijs, worden in de werkplaats omgetoverd tot groene marmeren blikvangers. Van te voren maakt de schilder een proefje, zodat de klant een indruk krijgt van het eindresultaat. Vaak gaat hij bij de mensen thuis kijken om te zien wat voor interieur zij hebben, zodat zijn schilderwerk past bij de rest van de kamer.

Sinds kort werkt Krewinkel soms samen met een timmerman. „Als iemand een kast of een schouw wil, maar die veel te duur vindt, kunnen wij die samen maken. De timmerman zet 't in elkaar, ik schilder 't. Hij is nu een bureau aan het maken, waarvan ik het blad in marmer ga schilderen."

Van kunstzinnige bevlogenheid is bij de voormalige kunstschilder niets te merken. Hij krijgt zijn klanten door mond-tot-mond reclame uit heel Nederland. Wat ze ook willen, hij maakt het altijd. „Ik neem alles aan, ook als ik het zelf niet mooi vind."

Hub Krewinkel heeft het vak van zijn vader geleerd. „Mijn vader was ook decoratieschilder. Toen ik nog jong was hielp ik hem. Na de kunstacademie heb ik als kunstschilder het een en ander gedaan, maar een aantal jaren geleden heb ik dit weer opgepakt. Gewoon omdat ik het leuk vind om te doen."

De decoratieschilder werkt wel met hetzelfde materiaal als kunschilders, namelijk olieverf. Hij maakt sommige speciale kwasten zelf, omdat ze in de winkel niet te koop zijn. Bij het 'marmeren' bereikt hij een speciaal effect met een stok met een lapje erom.

Het is echter niet alleen schilderen wat de Maastrichtenaar doet. Vaak krijgt hij meubels die eerst helemaal opgelapt moeten worden. Eerst wordt het geheel geschuurd, dan in de grondverf gezet en geplamuurd. Vaak wordt deze procedure nog een keer herhaald, voordat het echte schilderen kan beginnen. Daarna komt er minstens één laag vernis over.

In zijn werkplaats staan vijf in donkerrood vurenhout geschilderde deuren. „Die kon ik niet direct gaan schilderen. Ik ben lang bezig geweest met schuren en er zitten wel een paar potten plamuur in," legt Hub uit. „Soms moet ik heel lang schuren en ben ik half schilder en half timmerman. Maar de mensen betalen alleen voor de schildertechniek, niet voor het schuren en plamuren."

Niet alle werkstukken vragen veel tijd. Een bureaublad in zijn eigen huiskamer ziet er heel gaaf uit. „Ik heb het in een avondje gemaakt," glimlacht Hub Krewinkel.

Naast de lage prijs heeft het schilderen van marmer en hout nog een voordeel. Hub Krewinkel: „Je hoeft geen materialen uit de natuur te halen. Ik maak een tropische houtsoort zonder dat er een boom omgaat."

● Hub Krewinkel bij een van zijn werkstukken, een bureau met 'marmeren' blad.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Sovjetarchitectuur in architectuurinstituut

De bloeiperiode van de Sovjetarchitectuur en -stedebouw in de jaren twintig en dertig staat centraal op een grote tentoonstelling in het Nederlands Architectuurinstituut. Er zullen ruim 300 tekeningen, maquettes, foto's, affiches en tijdschriften te zien zijn. Hiermee wordt een beeld gegeven van de spectaculaire ontwikkelingen die de avantgardistische architectuur in de Sovjetunie in korte tijd doormaakte.

De tentoonstelling is samengesteld door het Ščusev Architectuurmuseum in Moskou, het Historisch Museum van Sint Petersburg en een particuliere collectie, het Institut für Auslandsbeziehungen in Stuttgart en de Kunsthalle Tübingen, waar de tentoonstelling eerder te zien was.

De bloei van de avantgarde in de Sovjetarchitectuur uitte zich ruim een decennium lang in een enorme stroom vernieuwende ontwerpen en gebouwen. Daarbij werden allerlei nieuwe wegen ingeslagen op het gebied van de architectuur en stedebouw die tot op de dag van vandaag architecten overal ter wereld inspireren.

De tentoonstelling is van 19 februari tot 15 mei in het Nederlands Architectuurinstituut aan het Museumpark 25 te Rotterdam.

Naast de Avantgarde tentoonstelling, is er van 19 februari tot 10 april ook een tentoonstelling van fotoalbums van de Nederlandse architect Johan Niegeman. Daarop is te zien hoe in Zuid-Siberië in enkele jaren een industriestad uit de grond werd gestampt. Dat gebeurde in het kader van het eerste Russische vijfjarenplan, dat de Sovjet-Unie in korte tijd van een traditioneel-agrarisch land moest omvormen tot een moderne geïndustrialiseerde natie. Door idealisme gedreven architecten uit West-Europa gingen hieraan meehelpen.

Milieuvriendelijke verf op basis van lijnolie

Aan de rij milieuvriendelijke produkten kunnen we sinds enige tijd ook milieuvriendelijke verf toevoegen. De verf, afkomstig van de natuurverffabriek Aquamarijn, is gemaakt van natuurlijke grondstoffen in tegenstelling tot de gebruikelijke verven, die uit synthetische produkten gemaakt worden.

Natuurverf wordt gemaakt op basis van lijnolie en minder milieuschadelijke oplosmiddelen als terpetijn (niet te verwarren met terpetine) en citrusolie. Hierdoor is de verf veel minder belastend voor het milieu. Voor veel mensen zal het een verademing zijn, dat deze natuurverf geen sterke geur achterlaat na het verven. Ook komen er geen giftige stoffen vrij als de verf is aangebracht.

Een nadeel is dat met Aquamarijn niet alle kleuren gemaakt kunnen worden. Daarom heeft men voor een aantal veelgevraagde kleuren synthetische pigmenten toegevoegd, die zo weinig mogelijk milieubelastend zijn. Deze produkten zijn Tauga genoemd.

GIVEG-keurmerk wordt Gaskeur

Het bekende GIVEG-keurmerk voor verwarmingsketels verdwijnt binnen twee jaar. De Vereniging van CV-ketelfabrikanten VFK en Gastec (Nederlands Centrum voor Gastechnologie) gaan het vervangen door Gaskeur. VFK en Gastec hebben daarover een overeenkomst gesloten.

In 1996 wordt de Europese standaard CE-markering voor alle gasapparatuur verplicht. Gaskeur voegt voor Nederland nog een kwaliteitszekerheid aan de markering toe, aldus VFK en Gastec.

Verwarmingsketels die van Gaskeur worden voorzien, moeten de consument informatie bieden over het rendement, de uitstoot van verbrandingsgassen en het warmwatercomfort. Op de langere termijn zal op Gaskeur-ketels ook vermeld worden of de ketels hergebruikt kunnen worden. Gastec en VFK hopen door Gaskeur het gebruik van milieuvriendelijke en energiezuinige verwarmingsketels te stimuleren.

Trottoirtegels van sloopafval

Een trottoirtegel waarvan het grint is vervangen door sloopafval is niet alleen beter voor het milieu, hij is zelfs sterker dan een 'gewone' straattegel. De tegel is ook niet duur duurder dan een 'gewone'.

De troittoirtegel van sloopafval heeft het Komo-kwaliteitskeurmerk. De gemeente Schijndel heeft als eerste haar straten betegeld met deze milieuvriendelijke tegels. Andere gemeenten willen dat voorbeeld volgen.

Bij Zoontjens Beton BV in Tilburg, het bedrijf date de tegels maakt, is men zo tevreden dat overwogen wordt het sloopafval ook te gaan toepassen in dakbestratingstegels en siertegels.

Leren en bijblijven geldt ook in de bouw

DOOR JO REIJNDERS

Van vaklieden in de bouw wordt steeds meer verlangd. De bedrijfstak kan niet zonder goede opleidingen en bijscholingscursussen. Niet alleen de vooruitgang van de techniek, ook de hogere eisen die aan de bouwkwaliteit worden gesteld verlangen gedegen opgeleide en vakkundige metselaars, timmerlieden en tegelzetters. Er is daarom heel wat veranderd in het land van de bouwopleidingen. Aan de Stationsstraat in Nuth opende onlangs het Samenwerkingsverband (SWV) Bouwopleidingen een nieuw gebouw, waar cursisten metselen en timmeren dat het een lieve lust is. Het 'oude' gebouw aan de Kissel in Heerlen dreigde namelijk uit zijn voegen te barsten.

Er zijn in Limburg drie centra voor opleidingen in de bouw. Noord- en Midden-Limburg kunnen terecht in Horst en Weert. Het centrum in Nuth is bedoeld voor de regio Zuid van Susteren tot Vaals. Jongens en meisjes die zich na het VBO afdeling Bouw (vroeger heette dat de LTS) verder willen bekwamen als bouwvakker, gaan een dag in de week naar Nuth. Ze verfijnen en verdiepen er hun theoretische kennis en praktische vaardigheden. Maar 'Nuth' is er ook voor ervaren vaklieden, die op een oud of nieuw gebied bijgeschoold willen of moeten worden.

De voornaamste doelgroep wordt gevormd door de gediplomeerde schoolverlaters van VBO en Mavo. Als zij naast het vereiste diploma beschikken over een goede gezondheid en een behoorlijke brok motivatie, worden ze door het samenwerkingsverband in dienst genomen en krijgen volgens de CAO vijf dagen loon voor vier dagen werk en één dag scholing.

Cursisten die in het VBO al op minimaal b-niveau een diploma metselen, timmeren of tegelzetten hebben bemachtigd, komen direct in de vervolgopleiding. Bezitters van een Mavodiploma krijgen eerst een voorschakelprogramma, om de technische kennis in te halen, die de VBO'ers al hadden.

Al twee keer waren er in de afgelopen jaren speciale vrouwenprojecten. Het eerste, in samenwerking met het Maastrichtse arbeidsbureau, leverde vier jaar geleden vijf dames op, die de bouw in wilden. Ook afgelopen jaar werden er samen met de Arbeidsvoorziening meiden voor de bouw gezocht. Resultaat: zeven vrouwen die nu een dag per week scholing volgen. Als het hun blijft bevallen en ze bewijzen dat ze het aankunnen, krijgen ook zij een leer-arbeidsovereenkomst aangeboden. De dames zijn trouwens nog behoorlijk in de minderheid. Zeven op een totaal van 125 jonge cursisten. Zes zitten in de timmerbranche, eentje wil tegelzetster worden.

De opleiding bij het SWV is zo compleet dat iemand het stapsgewijs tot aannemer kan schoppen. Na de tweejarige primaire opleiding voor Vbo'ers is er de voortgezette opleiding (ook twee jaar) voor het gezel-diploma. Nog twee jaar in de erbij en je bent assistent-uitvoerder. Je kunt de hele leerweg afmaken tot en met leermeester of aannemer.

Beginnende cursisten moeten eerst een week of vijf volledig in Nuth aan de slag om basisvaardigheden te leren. Daarna gaan ze de bouw in en worden ze teruggeroepen al naar gelang de vorderingen dat eisen. Dan krijgen ze eens per week weer allerlei nieuwe vaardigheden aangeleerd. Het SWV werkt in Nuth met een staf van 18 medewerkers, inclusief opleiders, administratie en ondersteunend personeel. In totaal is er een aanbod van 300 verschillende cursussen of delen ervan. Zowel theorie, praktijk als ook een combinatie ervan.

Een belangrijke groep cursisten komt uit de bouw zelf. Bouwvakkers hebben jaarlijks via hun CAO recht op minimaal twee scholingsdagen. Die kunnen dan terecht voor bijsholingscursussen op hun eigen terrein. Zelfs ehbo- of reanimatiecursussen worden gevraagd. Maar het kan ook dat de werkgever in overleg met zijn personeelslid besluit om de metselaar een cursus tegelzetten te laten volgen. Voor bepaalde bouwprojecten is het namelijk handig dat de metselaar of stucadoor ook nog wat andere handigheden in huis heeft. Deze 'multifuncionele vakman' (ook de naam van de cursus) kan dan op een kleine klus een aantal zaken zelf afhandelen. Zonder dat na breekwerk van de electriciën de tegelzetter opnieuw een stucadoor moet laten komen. Dat kost alleen maar extra tijd en geld.

SWV-directeur Theo Wilken verwacht dat bouwvakkers in de toekomst niet erg om werk verlegen zitten. „De mensen moeten weten dat je in de bouw kunt spreken van een redelijk constant bouwvolume. Als je de bevolkingsontwikkeling en de behoefte aan bouwvakkers bekijkt, zal er in de toekomst een tekort aan bouwvakkers ontstaan."

De bouwsector heeft geen last van dreigende bedrijfsverplaatsingen naar het buitenland. „Een plasticfabriek kun je naar een goedkoper land verplaatsen en het product dan weer hierheen halen. Een gemetseld huis kun je niet in Krakau laten maken en vervolgens hier neerzetten," filosofeert Theo Wilken. En de belangstelling voor de opleidingen neemt nog steeds toe. Werd er vroeger jaarlijks een open dag voor scholieren gehouden, nu is dat al uitgegroeid tot een hele week. In samenwerking met de scholen haalt Wilken de scholieren naar het centrum. En geeft voorlichting over alles wat met de bouw te maken heeft. Twee weken geleden kwamen er liefst 1500 jongeren over de vloer.

● Praktijkoefeningen aan de Stationsstraat in Nuth.

Foto: DRIES LINSSEN

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

OG te huur gevraagd

Met spoed te huur gezocht

RESIDENTIAL SERVICES tel: 040-426651

Voor onze opdrachtgevers zoeken wij villa's v.a. ƒ 2.000,- p.mnd. Huizen v.a. ƒ 1.500,- p.mnd. en appartementen v.a. ƒ 1.250,- p.mnd. Gestoffeerd of gemeubileerd. **

Te h. gevr. EENGEZINSWONING in Limburg. Huur max. ƒ 800,-. 045-210942.

Bild Service G en S zoekt voor zijn werknemers in omgeving HEERLEN woning (2 kamers, keuken en bad). Huurprijs tot ƒ 600,-. Telef. 045-221369.

Schilderes, oudere dame zoekt eenvoudige BENEDENWONING te h. met kl. tuin. Tel. 00-49.2455-2782.

Te huur gevraagd OPSLAGRUIMTE plm. 120 m2. Tel. 045-317322 b.g.g. 04591-33224.

Gezocht met spoed PAND voor privé. 04754-86856.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te huur in GULPEN Rijksweg 60a, winkelpand. Centraal gelegen bij busstation. Ind.: winkelopp. 50m2. Overig: kantoor, toilet, keuken- en magazijnruimte. Tot. opp. 83m2. Tweezijdige bereikbaarheid. Aanvaarding direkt. Huurprijs n.o.t.k. Inl.: 04759-2860/04749-1830. Fax: 04749-2218.

Te huur comf. grote bovenwoning, centrum GELEEN, Zalmstr. 68. Inl. 046-334203.

Te h. te Chevremont-Kerkrade nabij station: 1-pers. gestoff. APPARTEMENT met kamer, keuken en grote slaapkamer, incl. ijskast, magnetron, gasfornuis en wasmachine. Telef. 045-458580 na 20.00 uur.

WOONHUIS te huur, aanv. 1 mrt. Beekstr. 2 Heerlerheide. ☎ 045-231330 of 713823.

Te h. BEEK, flatwoning, gestoff. gemeub., ƒ 895,- p.m. excl. per 1 mrt. 04459-1305.

Te huur grote BOVENWONING met dakterras in centrum Geleen met overname, huurpr. ƒ 1.000,-. Tel. 046-757373 en na 18.00 uur 758273.

Appartement te huur in HEERLEN Zuid. Telef. 045-422400.

Te huur Heerlen, KERKPLEIN, luxe appartement met overname. Huurprijs ƒ 1.600,- incl. servicekosten. Te bevr. 045-712367.

Te huur woning met tuin in RIEMST (B), B.frs. 15.000 per maand. Tel. 0032-12457368 of 070-3607252.

HEERLEN, compl. ingerichte tijdelijke woning, 15/3-15/10-'94. Inl. 045-712955.

2 Einheiten BÜROFLÄCHE mit ca. 170 m2 und ca. 190 m2, sehr hell und ruhig, Neubau 93, voll erschlossen: Je Sanitär, Aufzug, Kabelkanäle etc., Nähe Jülicher Strasse/Berliner Ring, Stellplätze möglich, keine Provision. Telefon: 0949-241/9668123. Montag bis Freitag.

Te huur Promenade te HEERLEN zakenruimte, zeer geschikt voor kapsalon, reisbureau, videotheek e.d. opp. begane grond ca. 140 m2, huurprijs ƒ 30.000,- p/jr. Inl. J.W. Offermans Makelaardij o.g. B.V. 04405-3333.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Geef aan niemand opdracht! Praat eerst eens met Mr. Cornelis Brorens over de VERKOOP van uw huis. Telefoon 046-750318.

Te koop LANDGRAAF geschakelde hoekwon., royale living, 2 slpkrs, tuin en berging, '82, ƒ 160.000,- k.k. 043-615116. b.g.g. 614763.

Landgraaf, Rimburgerweg 50

wit, tussengelegen woonhuis met aanbouw, 3 slpks., rustige ligging t.o. bos. Vraagprijs ƒ 150.000,- k.k.

Landgraaf, Heigank 35

Sfeervol ruim herenhuis met o.a. grote woonkamer met marmeren vloer en vloerverwarming, luxe woonkeuken, 4 ruime slpks. en garage. Dit pand moet van binnen gezien worden. Vraagprijs ƒ 250.000,- k.k.

Sittard Karolingenstraat 7

Nieuw modern en luxe uitgevoerd vrijst. landhuis met gar., zeer ruime living met open haard, 3 slpkmrs., mooi gel. op ruim perc. Dit pand voldoet aan de hoogste eisen die men aan vormgeving en wooncomfort kan stelllen. Vraagprijs ƒ 445.000,- k.k.

Schinnen

Bungalow, geh. onderk. met o.a. 3 slpkmrs., en inp. gar. voor- en achterzijde uitzicht op nat.gebied. Vraagprijs ƒ 420.000,- k.k.

Kerkrade, Chevremont

Op goede zichtlokatie, nabij het centrum gelegen winkel/woonhuis. Winkelgedeelte ca. 100 m2, voor meerdere doeleinden gesch. Prachtige bovenwoning met apparte ingang en o.a. l-vorm. woonk. 52 m2. Vr.pr. ƒ 325.000,- k.k.

Kerkrade, Pricksteenweg 31

Ouder halfvrijst. herenhuis met originele klokgevel, bouwterrein, garage, 3 ruime slaapkms., ruime badkamer met o.a. bad, douche, toilet en bidet. Vraagprijs ƒ 249.000,- k.k.

Kerkrade, Pricksteenweg 78

Tussengelegen woonhuis met o.a. inpandige garage 30 m2; woonkamer 33 m2, keuken 16 m2 met Siematic aanbouwkeuken, 3 slpks. Direct te aanv. Vr.pr. ƒ 215.000,- k.k.

Wij hebben meerdere panden ter bemiddeling in

Kerkrade in de hogere prijsklasse

waarmee wij op verzoek van onze opdrachtgevers niet adverteren. Bel voor nadere informatie.

Kerkrade, Eygelshoven Dautzenbergstraat 9

Ruim vrijst. ouder woonhuis met twee garages met mogelijkheid tot het bijbouwen van een bovenwoning. Het pand verk. in een goede staat van onderhoud en is voorz. van o.a. kunststof vensters met dubbel glas, een luxe aanbouwk., badk. met ligbad en douche. Vaste trap naar tweede verdieping. Prijs n.o.t.k.

Ubach o. Worms, Wolfsmelk 41

Zeer goed onderhouden geschakeld vrijstaand woonhuis met garage en tuin, woonk. met plavuizenvloer, 3 slpks. met mog. voor 4 slpks., gelegen in een zeer rustige woonbuurt. Vraagprijs ƒ 235.000,- k.k.

Landgraaf, Voorterhof 5

Perfect gelegen halfvrijstaand woonhuis, bwj. 1980 met o.a. garage, luxe witte keuken, vaste trap naar 2e verdieping. Vraagprijs ƒ 239.000,- k.k.

Brunssum, Diepenbrockstr. 9

Op zeer goede stand gelegen vrijstaand woonhuis, geheel onderkelderd, dubb. garage en carport, perc. opp. 746 m2. Vraagprijs ƒ 395.000,- k.k.

Heerlen, Nobelstr. 32 B

Tussenliggend woonhuis o.a. 3 slpks en op begane grond een praktijkruimte, eventueel ook voor andere doeleinden geschikt. Vraagprijs ƒ 165.000,- k.k.

045-460444.

NVM MAKELAAR O.G. HYPOTHEKEN TAXATIES VERZEKERINGEN — MAKELAARDIJ HONINGS

Immobilien GmbH
van Lier-Radermacher

Een betrouwbare naam

met groot verkoopsucces en een nog betere uitgebreide service.
Wij zoeken voor meer dan 100 geïnteresseerden, woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS, HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD
Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaarskantoor voor Nederlandse O.G. verkopen? Bel ons.
Ook als uzelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.
U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling ƒ 250,-.
Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergissen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons. Onder alle verkopers verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.
Eerste prijs: 1 week Grand Canaria voor 2 pers.
Tweede prijs: 1 weekend in Parijs voor 2 pers.
Derde prijs: 4 entreekaarten voor Phantasialand Köln/Brühl en nog veel meer mooie prijzen.

☎ 09-49.24073017 / 045-451291

BRUNSSUM Schubertstraat. In villawijk gelegen bouwkavel, opp. 3.700 m2, front ca. 50 m2, ƒ 250.000,- v.o.n.

Grouwels-Daelmans 043-254565.

Düsterwald
Immobilien - Baufinanzierungen

Wegens grote vraag en snelle verkoop zijn wij voor onze klanten dringend op zoek naar alle soorten woonhuizen in het grensgebied, Kerkrade, Haanrade, Landgraaf, Vaals, Bocholtz, Simpelveld.
Wij geven advies bij de reële prijsstelling en snelle verkoop van uw huis.

Belt u ons: 09-49.2406.93306

☎ 045-351254.

geen verkoop - geen kosten.
In sommige gevallen kopen wij Uw object aan.

Schinveld

Mooie vrijst. woning met grote tuin (625 m2), kelder, 3 slpks., berging en garage. Vraagprijs ƒ 239.000,- k.k.

Brunssum

Halfvrijst. woning met inpandige garage, 3 slpks., 2 badk. en royale tuin.
Vraagprijs ƒ 179.000,- k.k.
Makelaarskantoor Janssen BV, 046-335840.

Goed onderh. halfvr. hoekhuis met gar. te HEERLEN ƒ 179.000,- k.k. ☎ 720049

BLONDÉ BELEGGINGEN
Uw huis verkopen
Wij kopen direkt
045-743490

Oirsbeek

Te koop modern vrijst. landhuis met souterrain/garage (inpandig) op zeer goede stand. Ind.: beg.gr.: entree, hal, toilet, woonk. met fraaie plavuizenvloer, een mooie moderne gesl. keuken incl. app., ruime badk. met v.w., bad, douche en toilet, 2 slpks. Sout.: CV- en wasruimte, berging en voorraadkamer en een hobby- of studeerkamer. 1e Verd.: zolder te bereiken via uitschuifbare trap. Het geh. pand is uitgevoerd met hardhouten kozijnen en dubb. beglazing. Bouwjaar 1970. Grondopp. ca. 735 m2. Prijs n.o.t.k. Bezichtiging op afspraak: ☎ 04492-2067.

Ter bemiddeling

zoeken wij dringend diverse woningen:
Geleen-Beek-Stein, woningen in alle prijsklassen.
Schimmert-Hulsberg (half-)vrijst. won. tot ƒ 350.000,-.
Heerlen-Hoensbroek (half-)vrijst. won. tot ƒ 500.000,-.
Wijnandsrade-Nuth, vrijst./landh./bung. tot ƒ 475.000,-.
Susteren-Nieuwstadt, bung. of vrijst. won. tot ƒ 400.000,-.
Geleen-Spaubeek e.o. halfvrijst. met gar. tot ƒ 180.000,-.

Makelaarskantoor Janssen B.V.
Tel. 046-335840, na 17.30 uur 046-339072.

Hoensbroek, Slot Harenlaan

Riant gel. perf. onderhouden villa met mooi aangel. tuin. Ind.: oa.: living (ca. 65 m2), verwarmde serre (ca. 35 m2), terras gel. op het Z/W, 4 slaapk., 2 badk., hobbyruimte. Vraagprijs ƒ 595.000,- k.k. Inl. Drs. Schreinemacher BV, tel. 043-251636, tijdens kantooruren.

Heerlen-Nord

ca. 4000 qm im Gewerbegebiet mit Gebäude, für viele Branchen geeignet. Preis ƒ 325.000,-.

Cordes & Nüssgen Immobilien
Tel. 09.49-2407.59596

Gulikstraat 35, Kerkrade

In gewilde woonomgeving "Eygelshoven" gelegen groot, werkelijk perfect onderhouden en zeer goed afgewerkt, tussengelegen herenhuis met c.v., voor- en vrije achtertuin. Ind.: ruime entree, toilet, grote woonkamer met fraaie openhaardpartij, luxe half open keuken. 1e verd.: 3 slp.kms. waarvan 2 zeer groot, komplete betegelde badkamer met ligbad. 2e verd.; bereikbaar middels vaste trap naar grote geïsoleerde zolder.

Koopprijs ƒ 159.500,- k.k.
Inl. Denis Vastgoed 040-518428/b.g.g. 040-128897.
Bij 100% hypotheek netto maandlast ca. ƒ 647,- p/mnd.

IMMO-TREND
Der Immobilien Partner

Voor onze klanten zoeken wij dringend huizen. Wilt u uw huis verkopen, of weet u iemand die voornemens is het huis te verkopen.

Belt u ons:
09-49.24072037 of 045-316070.

Als beloning ontvangt u voor uw bemiddeling bij het passeren van de koopakte ƒ 250,- en een presentje.

*** Hypotheekrente v.a. 6,5%!! ***
Met tienduizenden guldens voordeel;
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
NVM
Van de Pas, de makelaar van de koper!

**** Leuk huis gezien ??****
Eerst laten taxeren, dan pas kopen!!
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
NVM
Van de Pas, de makelaar van de koper!

Te koop Maasbracht, Spitsstraat

Vrijstaand woonhuis met ruime garage. Indeling: hal, toilet, woonkamer, gesloten woon-eetkeuken met praktisch alle app., portaal, garage met aparte berging. Verd.: 3 slaapkamers en luxe nieuwe badkamer met royaal ligbad en wastafel. Zolder bereikbaar via schuiftrap. Fraaie ligging. Mooi aangelegde tuin. Aanvaarding in overleg.
Prijs op aanvraag.

Te koop Susteren, Landsheerlaan

Halfvrijstaand woonhuis met garage. Indeling: uitgebouwde hal, toilet, woonkamer met bet. vloer, open keuken met nieuwe witte aanbouw en div. app. garage v.v. krachtstroom. Verd.: 2 slaapkamers, waarvan 1 over voll. breedte met ingeb. kastenwand en parket, badkamer met douche, 2e toilet, wastafel en aansl. wasautomaat, vaste trap naar zolder met mogelijkheid voor extra slaapkamer.
Aanvaarding in overleg.
Vraagprijs ƒ 195.000,- k.k.

Croughs/Kortekaas O/G
Gasthuisstraat 58, 6101 CM Echt
Tel. 04754-84100 / Fax. 04754-86872
Na kantooruren: tel. 04950-36564.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Te koop gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobiliën tel. 045-414015

Vooroorlogs woonhuis met spoed te koop GEVRAAGD, opknappen geen bezwaar. Telefoon 040-520558.

Oud woonhuis met spoed GEVRAAGD, liefst met wat tuin. Telefoon 040-128897.

Woonhuis met spoed te koop GEVRAAGD, opknappen geen bezwaar. Telefoon 040-114752.

Te k. halfvrijst. WOONHUIS met garage en tuin, kelder, ruime woonk. met plavuizenvloer, half open keuken met install. 1e verd.: 3 slpks, luxe badkamer, douche en 2e toilet. 2e verd.: 4e slaapkamer met bergzolder. Prijs op aanvraag 045-722706.

MAASTRICHT-Zuid te k.: uitst. onderh. vrijst. landhuis, met onder architectuur-aangel. vijvertuin. Ind.: grote hal, ruime living (45 m2), keuken, bijkeuken, 3 grote slaapk., badk., vaste trap naar zolder (mog. 4e slaapk.). Pr.n.o.t.k. Telef. 043-611559.

Te koop april 1994, MAASTRICHT, St. Pieter, goed onderhouden, half vrijstaand huis, garage, kelders, tuin, rustige omg., ƒ 345.000,-. Inl. tel. 04454-61615.

HOENSBROEK, te k. beleggingspand, 4 appart., i.g.st., huuropbr. ƒ 40.000,- p./jr., vr. pr. ƒ 225.000,- k.k. Evt. inr. eigen huis mog. Info Postbus 321, 6430 AH H'broek.

LANDGRAAF. Woonhuis met weiland, tot. opp. 1.930 m2. Moet van binnen gezien worden. Vr.pr. ƒ 349.000,- k. k. Tel. 045-326199.

Wees de winter een slag voor: koop of huur 'n MASTER heteluchtkanon, daarvoor ook infraroodstralers, gasheaters, bouwdrogers en gebruikte kanonnen op voorraad. G. Cornelissen, Mill. Telef. 08859-51072.

Te k. ruime halfvrijst. woning met ommuurde tuin en garage geschikt voor dubb. bewoning of combinatie woning/kantoor/appart. verhuur. Sionsweg 32, (Limmel) MAASTRICHT, ƒ 284.000,- k.k. Tel. 04406-15620.

BOCHOLTZ, Zonnebloemstr. 46: hoekh. met garage en zonneterras, woonk. 40 m2, halfopen keuken met install. 1e Verd.: 3 slaapk., badk. met ligb. en 2e toilet. 2e Verd.: 4e slaapk. met 2 bergz. Vr.pr. ƒ 219.000,- k.k. Telef. 045-441600.

MAASTRICHT-OOST, te koop vrijst. huis, vrij uitz., opp. 660 m2, zolder 10 x 6, 4 slpks., mod. badk., dakterras 8 x 2, woonk. 8 x 4.5, keuken met graniet aanr. en tafel. Garage, kelder. Voorzien v. rolluiken. Vr.pr. ƒ 335.000,- k.k. Vrij te aanv. 15 april. Info 043-611588.

BOCHOLTZ. Te k. bungalow, z.g. gelegen m. vrij uitz. ƒ 385.000,-. 045-451316.

Te koop of te huur woning geleg. KERKRADE/Bleijerheide. Telef. 045-440731.

NIEUWENHAGEN te koop halfvrijst. woonhuis op loopafstand van centr., bwj. '84, Vr.pr. ƒ 172.500,- k.k. Aanv. i.o. Telef. 045-325058.

MERKELBEEK, Geerstraat 14. Landelijk gelegen halfvrijst. woonhuis, vrij uitzicht. Dit moet U van binnen zien. Geheel vernieuwd. ƒ 239.000,- k.k. Telefoon 04492-5950.

HOENSBROEK, Pr. Willemstr. 60, woonhuis met tuin, 3 slpks., deels geisoleerd, ƒ 135.000,-. Bij 100% hypotheek netto mnd.last ca. ƒ 650,-. Kopen is nu goedkoper dan huren. Rente va. 5,6% Wijman & Partners, 045-728671.

Huis te k., semi-vrijstaande in VALKENBURG. Keuken, zonnekamer, eetkamer, lounge, 4 slkrs., 2 badkrs., tv-kamer, eigen parking. Privé-verk., geen makelaar, prijs ƒ 290.000,-. ☎ 046-337815.

HULSBERG. Halfvrijst. hoekhuis, bwj. '83 met garage, carport en zolder met vaste trap, ƒ 235.000,- k.k. Tel. 04405-2157.

SCHINVELD. Te koop vrijst. bungalow met garage, bwj. '67, opp. 4900 m2., landelijk gelegen in bosrijke omgeving. Ind. woonkr. plm. 38 m2, 2 ruime slkrs., bergruimte evt. te gebruiken als 3e slkr., grote keuken met aanbouwkeuken, bergruimte, badkamer met douche. Te bevragen ☎ 045-258751

HEERLEN, Peutzstr. 55, wegens vertrek naar buitenland, halfvrijst. huis met garage op mooie lokatie, bwj. 1993, ƒ 249.000,-. Inruil mog. Wijman & Partners, 045-728671.

KERKRADE-WEST, Carboonstr. 8, vrijst. huis met garage, 5 slpks. Pand is zeer degelijk gebouwd. Perc. oppervlakte ca. 413 m2, ƒ 225.000,-. Inruil huidige woning bespreekbaar. Wijman & Partners 045-728671.

HULSBERG, halfvrijst. woning met gar. Vrij panoramisch uitzicht. Grote tuin op zuiden. Open keuken, 1e verd.: 3 ruime slaapk., badk. m. ligb., douche, v.w. en wc, zolder m. 2 slaapk. Nw. cv-combi, luxe kunstst. ramen., ƒ 249.000,-k.k. Birkveldweg 6, Hulsberg, ☎ 04405-3410.

HEERLEN, Bekkerveld 33, vooroorlogs herenhuis gelegen aan Bekkerveld. Pand heeft enig achterstallig onderhoud, ƒ 245.000,-. Wijman & Partners 045-728671.

Kerkrade

Dominiale. Halfvr. woonh. m. ligb., 2e toilet, zolder. Pand is v.v. rolluiken. ƒ 192.500,- k.k. Inl. tel. 045-243040.

Uw huis verkopen met behulp van de

echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

SUSTEREN.

Feurthstr. 64. Te koop geheel gerenov. WOONHUIS m. gr. tuin (460 m2). Ind.: o.a. kelder, woonk. en-suite, keuken m. app., bijkeuk. en toilet. 1e verd.: 2 slpks en luxe badk. Zolderverd.: (vaste trap) 3e slpk. en mog. tot 4e slpk. Pand voorz. v. rolluiken, c.v. 1993. Vr.pr. ƒ 253.000,- k.k. 04499-5118.

Spaubeek

Rembrandtstr. 20
Perfect onderh. halfvrijst. woning met gar. en mooie tuin, woonk. met parket, aparte keuken met moderne witte aanbouwk., 3 slpk., moderne badk., zolder,prijs ƒ 215.000,- k.k. Inl. Paul Crombag O.G. ☎ 046-580087.

Te k. Kerkrade

Kaalheidersteenweg 81. Halfvrijst. woonh. met gar., tuin, ruime woonk. met o.h., 3 slpk., zolder en kelder. Vr.pr. ƒ 330.000,- k.k.

Kloppenburg Vastgoed
☎ 045-719907.

Kerkrade

Heiveldstraat 139, perfect onderhouden ruime middenwoning met grote tuin en dubb. garage met zij-ingang, woonk., serre, aparte keuken, kelder, 3 ruime slpkmrs., badk., vaste trap zolder, c.v., kunststof kozijnen met dubbel glas.
ƒ 197.000,- k.k.
Inl. Paul Crombag o.g.
Tel. 046-580087.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Te koop eiken BANKSTEL; eetkamer met 6 stoelen; tafel met plavuizen blad; garderobekast; boekenkast; TV-kast; wandmeubel, alles eiken. Telef. 045-213027.

Grote opruiming bij HET REETHOES. Akersteenweg 39, Maastricht. 10 tot 50% korting. Speciale aanbieding. Alles laatste week. terrasstoelen, nu ƒ 79,-, ƒ 89,-, ƒ 99,- p. st., eethoeken v.a. ƒ 995,-. Op=op. 043-631774. Donderdag koopavond.

Te koop complete WONINGINRICHTING in notenhout. Telef. 045-422200.

PROJECTTAPIJT 3600 mtr v. ƒ 38,50 nu ƒ 9,95 p.m2. excl. BTW. Min. afname 120 m2. Inl. stalen, wegens annulering hotel te Eindhoven. ☎ 02240-13444 / Fax 15392.

Te k. eiken TOOGKAST, nw. pr. ƒ 5.000,-, vr.pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-271923.

Bedrijfsruimte

Te huur voormalige CAFÉ-RUIMTE, ca. 250m2 incl. w/g/l. Tel. 045-216346.

WERKPLAATS/opslagruimte te huur per 1 mrt., omg. Heerlen-Nrd. ☎ 045-219134.

Te huur GELEEN: bedrijfsruimte, 17.60 x 7.40 mtr, hoog 5.50 mtr, met electr. rolpoort, doorrijhoogte 3.00 mtr, br. 3.00 mtr. met woning en kantoorruimte, plm. 135 m2. Beiden geh. gerenov. en gestoff. Gunstig gelegen nabij autoweg en verbindingswegen met ruime parkeergelegenheid. Incl. verwarming, stroom en water, ƒ 3.950,-. Inl. 046-749595.

Bouwmat./machines

Te k. oude TIMMERMANSWERKBANK m. 2 klemmen, groot form. ☎ 045-750785.

Te koop DAKPANNEN; zwarte sneldek plm. 800; hoekpannen, plm. 35; nokpannen; sluitpan, plm. 10. ƒ 250,-. Tel. 045-725456.

Te k. VLOERENSPUIT, slechts 500 uren gedraaid. Aannemersbedr. Interplan Tel. 046-755416.

Te k. 2 HEFBRUGGEN, Koni, 4-kolom 14 ton, 7.5 mtr, ƒ 9.500,-; 2-kolom 2 ton, A Sym. ƒ 2.500,-. 1 Motor testen met Co enz. en zwaar uitlijn apparatuur. J. Smeets, Dries 27, Neer. ☎ 04759-1373.

Te koop SCHEPPACH vlak. v.diktebank en tafelcirkelzaag. Tel. 04492-4259.

Te koop droog, duims gezaagd eikehout, ca. 5 m3. Telefoon 04454-61615.

Te koop: *mobiele 2,5 kub's diesel COMPRESSOR incl. luchthamers en slangen; *verplaatsbare schaftketen; *transportbanden; *oude Bosch koelkasten. Inl.: M.C. V. Weerts B.V., Bergerstr. 168, 6226 BG Maastricht.

Te koop Leitz PLATBANDFREESKOP. Telefoon: 045-252600.

Kachels/Verwarming

KACHELSPECIAALZAAK Reker. Kluis 28, Geleen. Telef. 046-740785.

Opruiming tot 50% korting, gaskachels / houtkachels. KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Te koop eiken BRANDHOUT. Telefoon 04455-1729.

Gas-, HOUTKACHELS - c.v. ketels. Keuze uit 200 stuks. Jac. Köhlen. Rijksweg Noord 104, Sittard. Tel. 046-513228 / 514862.

GASHAARDEN, olie, kolenhaarden. Grote voorraad. Flinke korting. Jac. Köhlen. Rijksweg Nrd. 104, Sittard. Tel. 046-513228 / 514862.

OPENHAARDHOUT te koop ƒ 55,- en ƒ 80,- per kub. Gratis bezorgd. Tel. 04459-1675.

Kamers

KAMER te huur incl. gas, water, licht, gebruik v.d. badk. Burg.Lemmenstr. 90, Geleen. Inl. Dhr. Dekkers.

STUDENTE, hbo-muziektherapie zkt. per 1 aug. a.s. zit/slp.k. m. gebr. v. douche en keuken te Sittard. Stud. flat mag ook. 074-911262.

Te huur in HEERLEN Centrum, kamer in studentenhuis. Telef. 043-251634.

Te huur div. KAMERS met medegebr. van douche en w. c. Tel. 045-216346.

Centrum-HEERLEN per 1 maart, gestoff. kamer ƒ 425,- incl. per maand. Tel. 04459-2953.

KAMERS te huur in Geleen en Kerkrade. Telefoon 046-757716.

Mooi gemeubileerde KAMER voor ouder persoon in Landgraaf. Tel. 045-319778.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Bouwen/Verbouwen

Bouwbedrijf Interplan Geleen

Wij aanvaarden alle opdrachten metselwerken
- verzorgd werk
- snelle uitvoering
- betaalbare prijzen

☎ 046-755416.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

In/om de tuin

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

BETONBEELDEN voor binnen en buiten, voor vijver en tuin. Betonwaren Gebr. Creugers, Economiestr. 46, Koumen-Zuid, Hoensbroek (bij station). 045-213877.

GEVRAAGD

In geheel Zuid-Limburg (land-)huizen en bungalows in prijsklassen van ƒ 250.000,- en (véél) hoger.

Verkoopplannen?

Maak dan eens met ons kantoor een afspraak om **geheel kosteloos, vrijblijvend** én **vertrouwelijk** de verkoopmogelijkheden van uw pand te bespreken.

Troost Onroerend Goed Heerlen
TELEFOON 045-717976

NOTARIS A.L.J.M. Muris te Kerkrade,

zal op **29 maart 1994** om 14.00 uur in café 't Trefpunt te Kerkrade, op verzoek van zijn opdrachtgever, ex artikel 3.268 Burgerlijk Wetboek, in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar verkopen:

woonhuis.
Woonhuis met garage, ondergrond, tuin en verdere aanhorigheden, te 6464 AX Kerkrade, Gerard Doustraat 10, kadastrale gemeente Kerkrade, sectie L, nummer 391, groot 2,75 are.

Het pand bevat:
begane grond: entree, woonkamer, eethoek, werkkast, open keuken, garage met berging; 1e verdieping: 3 kamers, berging, overloop, doucheruimte, zolderruimte.

Aanvaarding:
Koper kan na betaling van de koopsom met de grosse der akte van veiling, ontruiming van het gekochte bewerkstelligen.

Betaling:
De koopsom dient te worden voldaan uiterlijk op 10 mei 1994. Advertentiekosten, deurwaarderskosten, kosten ontruiming en ingeval van onderhandse executie de procureurskosten en rentevergoeding vanaf dag goedkeuring president van de rechtbank, zijn voor rekening van de koper.

Bezichtiging:
in overleg met genoemd notariskantoor.

Op de veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen 1993 (AVVE) van de Koninklijke Notariële Broederschap.
Belanghebbenden kunnen tot uiterlijk 15 maart 1994 middels een aan het notariskantoor gericht schrijven een bod op het pand uitbrengen.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij genoemd notariskantoor, Grupellostraat 6 te Kerkrade, tel. 045-457251.

Peters & Partners
Makelaars/taxateurs O.Z.
A. Printhagenstraat 36, Geleen

Born, H. v. Leyenstraat
Halfvrijst. woonh. m. aanbouw, gas-c.v. en kl. tuin. In L-woonk. m. bet. vl. en schuifpui, gesl. woon-/eetkeuken m. eiken aanb., berging. 1e verd.: 3 slpk., bad m. ligb., bergzolder via vliezotrap. Koopprijs ƒ 159.000,- k.k.

Grevenbicht
Dit pand moet u van binnen zien!
Zeer luxueus, halfvrijst. woonh. m. gr. aanbouw en tuin. Ind. o.a.: kelder, woonk. m. luxe keuken m. parket (tot. 60 m^2). 1e verd.: 2 slpk., luxe badk. m. bad, douche en 2e toilet, vaste trap naar 3e slpk. Maximaal geïsoleerd, mooie tuin, alarminstallatie etc. Koopprijs ƒ 248.000,- k.k.

Geleen, Rijksweg-Centrum 99
Goed onderh. vrijst. woonh. m. gas-c.v., tuin (18 m) achterom. Ind. o.a.: 2 kelders, woonk. ensuite, gr. keuken, bijkeuken, mooie hal en trappenhuis. 1e verd.: slpk., douche, vaste trap naar 4e slpk. en zolder. Koopprijs ƒ 275.000,- k.k.

Geleen, Begoniasingel
Woonhuis m. berging en gr. tuin (ca. 30 m diep). Ind. o.a.: kelder, woonk. m. lamettvloer, open keuken m. keuken keukenblok. 1e verd.: 3 slpk., douche, vaste trap naar zolder. Koopprijs ƒ 122.500,- k.k.

Geleen, Rijksweg Zuid 134a
Halfvrijst. woonh. met garage, div. kantoren, gas-c.v. en tuin. geh. gerenoveerd. Grote woonk., eetkamer, keuken, slaapk., badk., div. bergingen en kantoor. Verd.: kantoor, badk., keuken. 2e verd.: grote kamer, berging. Vraagprijs ƒ 325.000,- k.k.

Geleen, Henri Hermanslaan 364
Goed onderh. appartement op de 3e woonl. m. gas-c.v., kelder, gr. woonk. m. balkon, 2 slpk., douche en gesl. keuken. Koopprijs ƒ 96.000,- k.k.

Hoensbroek, Kouvenderstraat
Beleggingsobject best. uit 6 kl. appartementen met gas-c.v. Elk appartement bestaat uit zitk., slpk., keuken, douche en toilet. Bruto huuropbrengst ƒ 50.000,- p.j. Vraagprijs ƒ 210.000,- k.k.

Kerkrade-Haanrade, J. Schreursstraat 32
Goed geïsol. en ger. halfvrijst. woonh. met carport en berging. Ind.: keuken (3,50×3), woon-/eetkamer (3 m^2); speelk. (3×2). 1e verd.: 3 slpk., badk., vaste trap naar 2e verd. met 4e slpk. en bergzolder. Koopprijs ƒ 195.000,- k.k.

MET SPOED WOONHUIZEN GEVRAAGD
Geen verkoop - Geen kosten
's Zaterdags geopend van 10.00-12.30 uur

046-750000

BRUNSSUM, BACHSTRAAT 9
Uitst. gel. halfvrijst. woonh., c.v., garage, besl. tuin. Nabij hartje Centrum. Degel. pand. Bwj.: 67. Inh.: 500 m^3. Opp:. 317 m^2. Bergkelder, hobbyruimte, L-woonk. open keuken (43 m^2), open haard, aanbouwk., incl. app., 4 slk., badk., ligbad, 2e toilet, vliering, vliezotrap, incl. rolluiken. Dubbel glas. Vraagprijs ƒ 239.000,-.

BINGELRADE, DORPSTRAAT 105
Gezellig woonh., eenv. garage, c.v., beh. tuin. Opp. 510 m^2. Inh.: 500 m^3. Bwj. 34. Kelder, woonk., eetkeuken, entree, toilet, douche, binnenpl., 3 slk., zolderberging, vaste trap. Aanv. direct. Vraagprijs ƒ 169.000,-

GEZIEN DE KORTE AFSTAND ZIJN WIJ ALS HET WARE OOK IN HOENSBROEK EN IN BRUNSSUM GEVESTIGD. DAAROM KIEST U NATUURLIJK OOK HIER HET FAMILIEBEDRIJF GESPECIALISEERD IN BESTAANDE BOUW VOOR UW BEMIDDELING!!!

GELEEN, VERMEERSTRAAT 69
Uitst. gel. hoekapp. (4e woonlaag), kunst. koz., dubbel glas, nieuwe electra, kelder, woonk., balkon, keuken, badk., ligbad, 2 slk., toilet. Vraagprijs ƒ 125.000,-.

GELEEN, (OUD-GELEEN)
Halfvrijst. woonh., c.v., garage, gr. tuin. Opp.: 455 m^2. Nabij hartje Centrum gel. Kelder, woonk. ensuite, eenv. keuken, berging, douche, toilet, 2 slk., badk., ligbad, zolderberging, mansarde-kamer, vaste trap. Aanv. direct. Koopprijs ƒ 159.500,-. Modernisering of een eventuele verbouwing kan uiteraard meegefinancierd worden!!

GELEEN, LOOBEEK 9
Uitst. gel. royaal halfvrijst. woonh., c.v., besl. tuin, garage. Bwj.: 75. Inh.: 450 m^3. Opp.: 235 m^2. Ged. dubb. glas, woonk., tegelvl., open haard, eetkeuk., aanbouwk., incl. app., 3 slk., badk., ligbad, 2e toilet, overloop met berging. 2e verd.: zolderberging, vaste trap, 4e zitslk. aanv. in overleg. Vraagprijs ƒ 215.000,-.

GELEEN, HOFSTRAAT 19
Uitst. gel. halfvrijst. woonh., c.v., garage, gr. zonnige tuin. Opp.: 430 m^2. Bwj.: 73. Inh.: 425 m^3. Nagenoeg voll. dubb. glas, woonk., tuinkamer, eetkeuk., aanbouwk., incl. app., 4 slk., badk., ligbad, 2e toilet, kleine vliering. Vraagprijs ƒ 245.000,-.

SITTARD, BATTASTRAAT 9
Rustig gel. halfvrijst. woonh., c.v., garage, berging, zonnige tuin. Bwj.: 62. Kelder, woonk. (35 m^2), open keuken, aanbouwkeuken, incl. app., 3 slk., badk., ligbad, overloop met douche, zolderberging, vliezotrap. Vraagprijs ƒ 198.000,-.

SITTARD, DAGOBERTSTRAAT 35
Rustig gel. woonh., c.v., carport, gr. tuin (zuid). Goed onderh. Geïsol. Bwj.: 83! Inh.: 340 m^3. Woonk., plankenvl., open keuken (33 m^2), bijkeuk., bet. vl., 3 slk., badk., ligbad, douche, 2e toilet, zolderberging, vliezotrap. 1e verd.: rolluiken. Koopprijs ƒ 149.500,-.

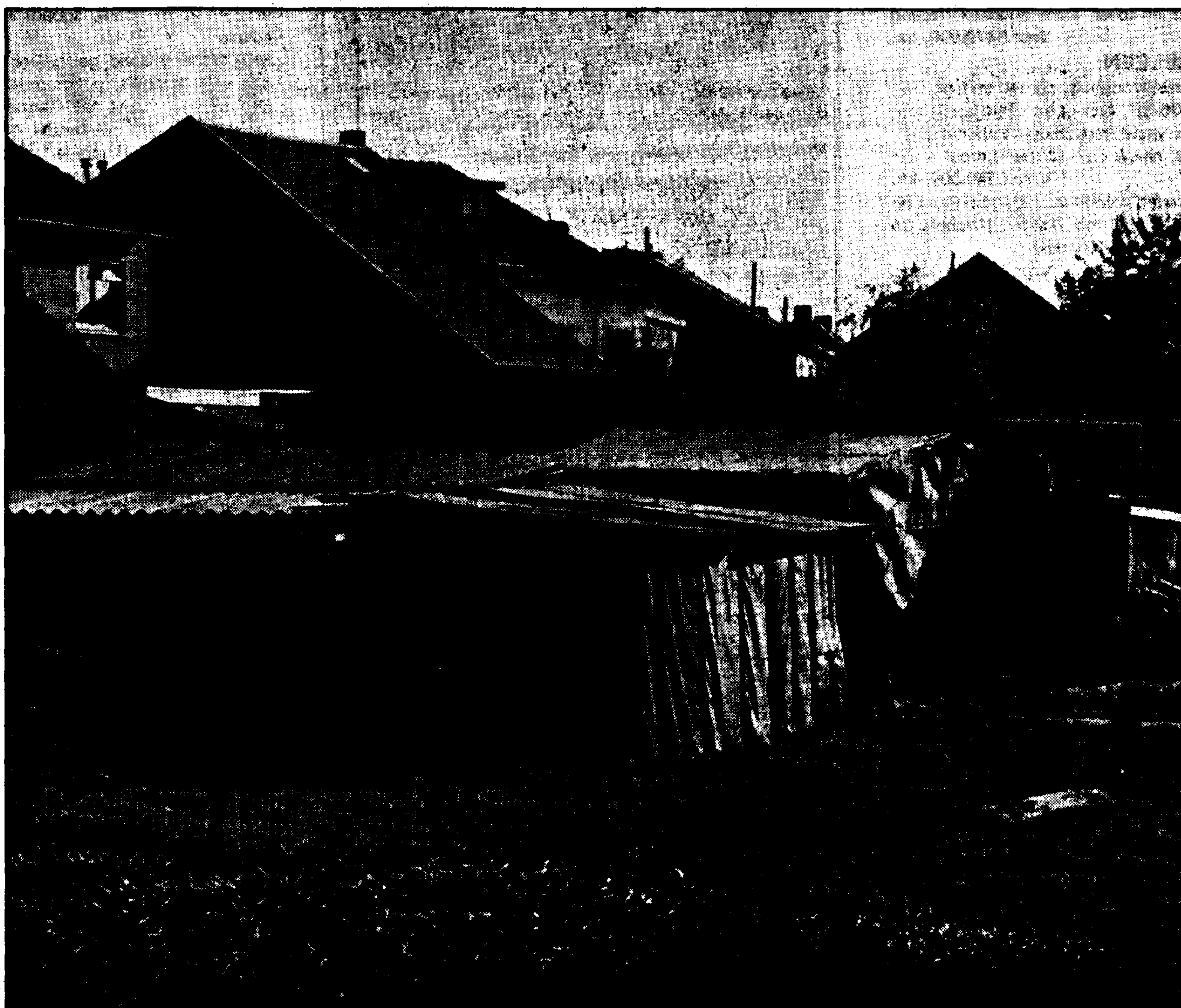
MUNSTERGELEEN, GILDENSTRAAT 42
In jonge woonwijk gel. uitst. courant halfvrijst. woonh., c.v., garage, besl. tuin. Hoekp. Bwj.: 87. Inh.: 385 m^3. Opp.: 239 m^2. Geïsol. L-woonk., plankenvl., open keuken (38 m^2), aanbouwk., 3 slk., badk., ligbad, zolderberging, vaste trap. (Mogelijkh. 4e slk.). Vraagprijs ƒ 210.000,-.

SPAUBEEK, DORPSTRAAT 2a/b/c
Excl. wonen in dit sfeervolle, uitermate degel. en uitst. onderh. app.-complex (3xapp.), dat optimaal wooncomfort biedt.
App. 1: beg. grond: woonk., open haard, eetkeuk., aanbouwk., 2 slk., riante badk., 3 bergingen, c.v., garage, apart verhuurd kantoor en 2 kelders. Huurprijs ƒ 14.400,- p.j. Koopprijs ƒ 159.000,-.
App. 2 en 3: woonk., open haard, keuken, aanbouwk., 2 slk., riante badk., gr. berging, eigen parkeerpl. Huuropbrengst ƒ 9.480,- p.j. per app. Koopprijs ƒ 135.000,-.
Koop nu reeds, dan verzekert u zich van de lage rente. De app. komen mogelijk op redelijke termijn vrij.

N.M.W. QUADEN & ZN.
MAKELAARDIJ ONR. GOED
Gelrestraat 4, Munstergeleen, *Lid NVM*
046-519644 (zaterdags geopend van 10.00-13.00 uur.)

Bevindingen onderzoek besproken op symposium

Groot deel bijbouw in Heerlen illegaal

● *Veel mensen weten niet voor welke bijgebouwtjes ze een vergunning nodig hebben.*

Archieffoto: FRITS WIDDERSHOVEN

...eveer een derde van alle bijbouw in Heerlen blijkt illegaal. ...e medewerkers van een extern bureau, Erik Wolters en ...n Dam, concluderen dat uit een huis-aan-huis onderzoek ...wee Heerlense wijken. Naar aanleiding van dit onderzoek ...rdt ter afsluiting op 17 maart een symposium gehouden ... illegale bouw. Hiermee hopen de onderzoekers meer ge...nten te overtuigen van de noodzaak illegale bouw aan te ...ken.

...het symposium zullen behalve ...wee onderzoekers onder andere ...houder H. Savelsbergh en depu... Hilhorst aan het woord komen. ...n 29 gemeenten en 55 woning...verenigingen uit Zuid-Lim...g uitgenodigd.

...lgens Leon Dam weten veel wo...ngbouwvereningen niet wat er ...nde is in en rond woningen die ...verhuren. „Het is voor hen erg ...ig als er veel aan een woning ...bouwd is, dat weer in de oor...nkelijke staat teruggebracht ...et worden."

... woningverenigingen zouden ...gens Dam en Wolters meer be...ken moeten zijn bij wat er in en ... een woning wordt veranderd. ...r namelijk iets bijgebouwd is, ... de huurder dat weghalen als de woning verlaat. Gebeurt dat ... dan moet de woningvereniging ...doen. Vooral de kleine vereni...n hebben geen mensen om het ... oude staat terug te brengen.

...epresentatief

...t tweetal onderzocht in de wijken ... Stack en De Husken of de aan...offen bouwwerken illegaal wa... De wijken werden bewust ...zen, omdat De Stack een vrij ... wijk is en De Husken een ...we wijk. Hierdoor zijn ze vol... de onderzoekers representatief ... de rest van Heerlen.

...wee controleerden niet alleen of ... aangetroffen bouwwerken ille...l waren, maar informeerden de ...naren ook over wat te doen, bij...rbeeld alsnog een vergunning ...vragen. Ook keken ze naar de veiligheid van de gebouwtjes. Die laat vaak veel te wensen over.

De aangesproken Heerlenaren reageerden volgens Leon Dam en Erik Wolters over het algemeen positief op het onderzoek. „Veel mensen weten niet dat ze een vergunning nodig hebben. Of ze denken dat toestemming van de woningbouwvereniging voldoende was, wat dus niet het geval is."

Ook vinden volgens Dam veel mensen dat er iets aan bijbouw in hun omgeving moest gebeuren. „Bijvoorbeeld iemand die bij terugkeer van vakantie bij de buren ineens een knots van een duiventil in de tuin aantrof. Of een metershoge schutting."

Brief

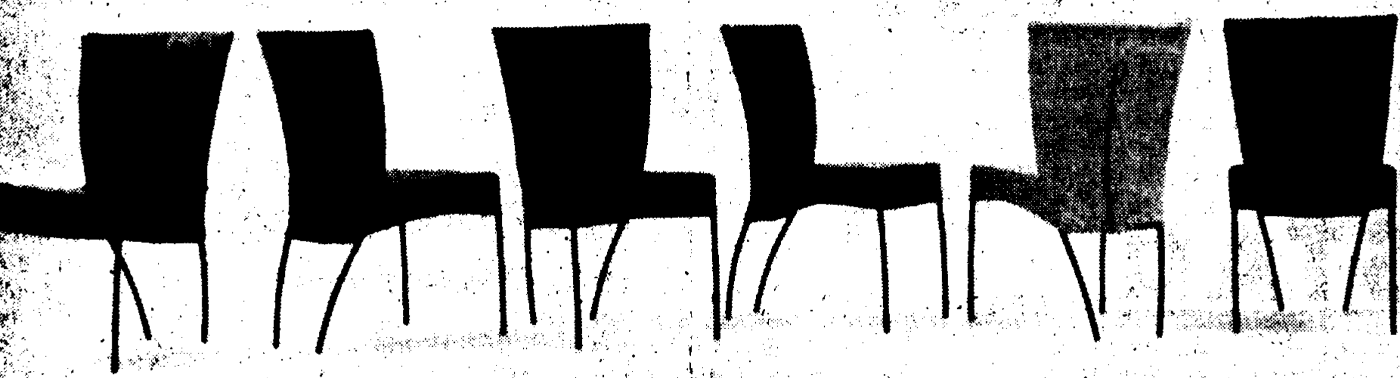
Het is ook de bedoeling dat, in samenwerking met de gemeente, ook daadwerkelijk iets gebeurt met de resultaten. „Mensen bij wie een illegaal bouwwerk is aangetroffen, krijgen een brief," vertelt Wolters. „Daarin worden ze verzocht worden om binnen vier weken het bouwwerk te verwijderen of alsnog te legaliseren door een vergunning aan te vragen. Doen ze dat niet, dan kan de gemeente uiteindelijk het object verwijderen."

Volgens de onderzoekers willen gemeenten wel iets doen aan de illegale bebouwing, maar is er geen ruimte voor. „Ambtenaren hebben ons verteld dat het niet in hun beleid past. Er is gewoon geen tijd voor. Daarom hebben ze deze inventarisatie aan ons uitbesteed," aldus Dam.

Nu dit onderzoek in Heerlen is afgerond, wil dat nog niet zeggen dat er geen controle meer is op illegale bouw. De gemeente Heerlen blijft alert. Dam: „Misschien krijgen we over een paar jaar weer de opdracht in deze of andere wijken te gaan kijken."

...ieuwe woontrend functioneel en zeer persoonlijk

● *Een voorbeeld van een functioneel en eigenzinnig ontwerp: de Spica-stoel van Montis.*

...et woordje 'thuis' heeft voor ieder...n een andere betekenis. En inder...aad: elk interieur is weer anders ...gericht. Toch is 'thuis' voor vrij...el iedereen het synoniem voor ei...en plek. We besteden veel aan...acht aan de inrichting ervan. En ...ankzij het enorme aanbod aan in...terieurprodukten is er zóveel keus in kleuren, kwaliteiten en stijlen, dat iedereen een zeer persoonlijk interieur kan realiseren.

Toch zijn we allemaal - tot op zekere hoogte - het produkt van de tijd en cultuur waarin we leven en draagt zo'n persoonlijk interieur dus wél 'de sporen' van deze tijd.

In de jaren tachtig hechtten men veel waarde aan uiterlijk vertoon. Het was de tijd van de High Tech. Geld was belangrijk. We waren een beetje materialistisch. De jaren negentig worden gezien als de tijd van de verdieping. Er worden andere eisen gesteld aan de dingen om ons heen. Geestlijke verdieping, gezondheid, milieu, sociale zekerheden, vriendschap zijn belangrijk geworden.

Voor wat het interieur betreft gelden ongeveer dezelfde normen. We gaan weg van het uiterlijk vertoon en terug naar dingen die begrijpelijker zijn. Meubelen, stoffen en decoratiemateriaal moeten functioneel zijn. Simpel maar kwalitatief. De functie wordt belangrijker dan de vorm.

Eigenlijk hebben we dus net als in de kledingmode, ook in de interieurbranche te maken met trends: verschijnselen die heel geleidelijk of juist vrij plotseling opkomen en na verloop van tijd weer verdwijnen. Het een raakt in, het ander uit. Door het individualisme van de jaren '90 is er momenteel geen sprake van één duidelijk overheersende modetrend, maar van een heleboel verschillende. Iedereen gaat zijn of haar neus achterna en combineert naar eigen smaak kleuren, materialen, vormen en stijlen, zonder zich daarbij al te veel van 'de mode' aan te trekken.

Lentetuin in IJsselhallen

De IJsselhallen in Zwolle veranderen van zaterdag 26 februari tot en met dinsdag 1 maart in een reusachtige lentetuin. Meer dan 75 standhouders vormen er voor de vierde keer de beurs Tuinvaria.

Alles over de tuin wordt diep uitgespit. Er is aandacht voor tuinaanleg, tuinmachines en -gereedschappen, planten, bloemen, bomen, bollen, serres en tuinmeubelen. Ook bijzondere vormen van de 'groene hobby' komen aan bod, bijvoorbeeld paddestoelenkweek en milieuvriendelijk tuinieren.

De organisatoren verwachten 20.000 bezoekers. De beurs is zondag geopend van 10 tot 18 uur, de overige dagen van 14 tot 22 uur.

Toegangsprijzen: volwassenen ƒ 8,50; kinderen 4-12 jaar en 65+ ƒ 5,-. De IJsselhallen zijn te vinden aan de Veemarkt 39-40 in Zwolle. Info: 05250-85123.

Lamellen schoonmaken

Hoewel de grote voorjaarsschoonmaak uit de tijd raakt, kan het toch handig zijn om sommige zaken in huis een extra opfrisser te geven. Binnenzonwering is zo'n voorbeeld, hoe maak je die het best schoon?

Stofvrij houden kan in alle gevallen met een zachte borstel of plumeau (laatstgenoemde bindt het stof aan zich door een statische werking). Maar met name bij horizontale lamellen kan het wenselijk zijn ze ook eens nat af te nemen. Daarvoor zijn speciale apparaatjes in de handel. Met aan iedere hand een oud washandje gaat het trouwens ook prima.

Wilt u wat rigoreuzer te werk gaan, dan kunt u de jaloezie uit zijn steunen lichten en hem, mits de afmetingen dat toelaten, in de badkuip laten weken in een niet te geconcentreerd, lauw sopje van afwasmiddel of allesreiniger. Na het weken, voorzichtig, lamel voor lamel, afnemen met een zachte borstel terwijl de jaloezie nog in het water ligt. Goed naspoelen met schoon water. Na de wasbeurt vocht afnemen met een zeem of huishouddoekje.

Let op: verwijder de afsluitdopjes van de onderbalk voor de wasbeurt en zet ze er pas weer op als de jaloezie door en door droog is.

Ook bij jaloezieën van textiel wordt steeds meer rekening gehouden met de wens deze van tijd tot tijd door een sopje te halen. Sommige paneel-, rol- en vouwgordijnen zijn afritsbaar en dus makkelijk van de bovenbalk af te halen als u ze wilt wassen.

Loommeubels van papier

Meubels die gevlochten zijn uit het weefselmateriaal papier. Deze zogeheten loommeubels lijken met hun fijnzinnig gevlochten fauteuils en banken veel op rieten meubels. Aan de vervaardiging van deze meubels komt een weefstoel aan te pas, waarop het vlechtwerk van de meubels wordt geweven. Opmerkelijk hierbij is dat papier als weefselmateriaal wordt gebruikt.

De loommeubels zijn gemaakt voor een lang en onbezorgd bestaan. Het materiaal, constructie en afwerking zorgen voor een kwalitatief hoogwaardig produkt, dat gepaard gaat met licht gewicht.

Door een sterke, speciale papiersoort te drenken in een watervaste lijm, worden uit dit mengel stevige en veerkrachtige draden gedraaid. Deze draden worden in de weefstoel uit ketting en inslag geweven.

De kettingdraden hebben ter verhoging van de stevigheid als kern een roestvrij stalen draad.

Narcissen pas mooi in grote groepen

DOOR SANTE BRUN

Stop een narcissebol in de grond en je hebt er geen omkijken meer naar. Als die grond tenminste het hele jaar door aan de vochtige kant is en behoorlijk gemest. Een plek onder bomen en struiken die hun blad vrij laat krijgen, is het mooist. Als de narcissen het echt naar hun zin hebben, komen ze elk jaar terug en worden de groepen vanzelf groter. Als ze met rust gelaten worden, zaaien ze zich zelfs uit, met verrassende kruisingen als gevolg. Na de bloei rooien moet dus beslist niet.

De meest bekende narcis is de gele trompet, een narcis die voorouders heeft die in onze streken inheems waren. In Engeland zie je ze nog wel in het wild, en dan zie je meteen hoe het hoort: in vochtige graslanden staan ze daar, waar de bol in de zomer de bescherming geniet van de grassen en kruiden er omheen.

Hoewel het afstervende blad enige tijd lang een wat slordige aanblik geeft, kan de narcis toch massaal worden aangeplant, omdat hij niemand in de weg staat. Hoogstens beperkt hij dan een beetje je mogelijkheid om vaste planten en heesters waar hij tussen staat te verplanten.

uit eigen tuin

Een mooie taktiek is: elk jaar enkele tientallen (of desnoods honderden) narcissebollen kopen – de meeste zijn echt goedkoop – en daarmee stukken in de tuin die in het voorjaar leeg zijn, te vullen. Beste planttijd is augustus/september.

Als het afstervende blad je hindert in het late voorjaar, dan kun je het na een poosje afsnijden; proeven hebben uitgewezen dat dat de planten weliswaar enigszins hindert, maar echt slecht is het niet. Als je de planten niet wilt laten 'zaaien', dan moet je ze na de bloei 'koppen', direct onder het vruchtbeginsel afbreken dus.

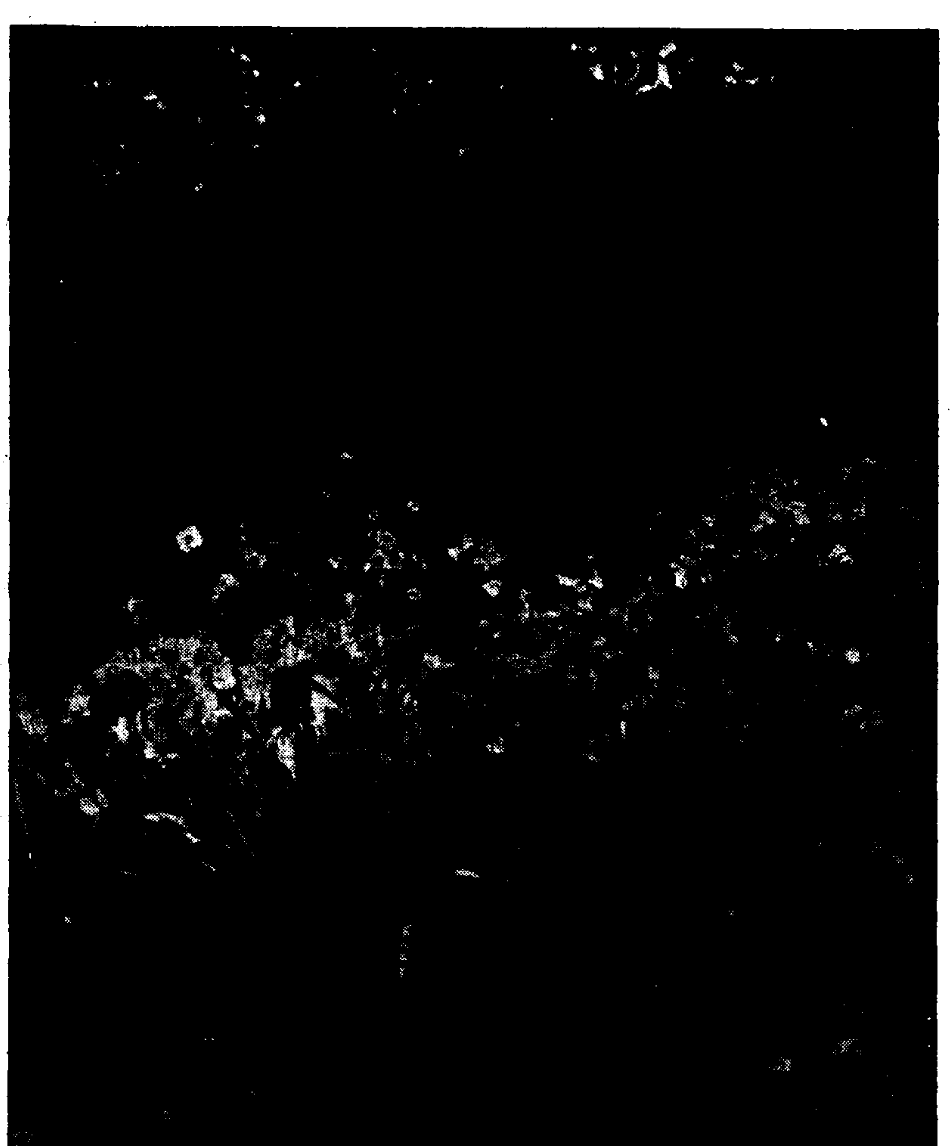
Er zijn werkelijk honderden kruisingen te koop. Ze hebben allerlei fantasienamen, en men heeft pogingen gedaan ze in te delen naar bloemvorm, trompetten, grootkronige, kortkronige, poetaz, gespleten-kronige, tazetta en vele andere. Daarnaast zijn er nog enkele andere groepen, ik wil daar met name de *jonquillen* van noemen; niet iedereen vindt narcissen even lekker ruiken, maar deze groep omvat kleinbloemige (vaak meerdere bloemen aan een steel) die heerlijk ruiken.

Verder zijn er nog vele natuursoorten, die vaak ook veel kleiner blijven, met kleine bloemen. Ze zijn minder hard en mooi voor de rotstuin. Wit, geel en oranje zijn de enige kleuren die je in narcissen tegenkomt, al zijn er ook wel die met wat fantasie rose genoemd zouden kunnen worden.

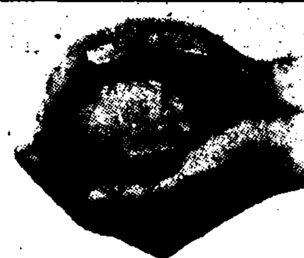
Als je veel narcissen hebt, kun je de bloeiperiode rekken van eind februari tot begin juni.

Narcissen zijn in het algemeen volkomen winterhard. In februari kunnen de ver uitgelopen planten er zielig bijstaan als het ineens weer eens hard vriest, maar ze komen daar volkomen van bij.

Alleen vorst tijdens de bloei maakt de bloemstengels wel eens wat slap. Winterdek is dus beslist niet nodig, en zelfs ongunstig.

● *Narcissen komen vooral goed uit in grote groepen.* Foto: DRIES LINSSEN

EEN BETER MILIEU BEGINT BIJ JEZELF

DOE MEE SCHRIJF MEE BEZUINIG MEE

Stooktabel week: van maandag: 7 februari t/m 13 februari 1994

Bij een normaal jaarverbruik in m^3 van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 1 nov. 1992 (meterkaart kolom 5)
1000	38	ƒ 19,00	511
1200	45	ƒ 22,50	612
1400	53	ƒ 26,50	713
1600	60	ƒ 30,00	816
1800	68	ƒ 34,00	919
2000	75	ƒ 37,50	1020
2200	83	ƒ 41,50	1121
2400	90	ƒ 45,00	1223
2600	98	ƒ 49,00	1325
2800	105	ƒ 52,50	1426
3000	113	ƒ 56,50	1530
3200	120	ƒ 60,00	1631
3400	128	ƒ 64,00	1731
3600	135	ƒ 67,50	1835
3800	143	ƒ 71,50	1937
4000	150	ƒ 75,00	2038
4500	169	ƒ 84,50	2293
5000	188	ƒ 94,50	2549
5500	206	ƒ103,50	2805
6000	225	ƒ112,50	3060

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 15 februari 1994.

Een aantal geldverstrekkers heeft per 8 februari jl de rentetarieven voor de kortere rentevaste perioden met resp. 0,1% tot 0,3% verlaagd. Te weten: Generali, Van Lanschot Bankiers, Legal en General en de Zwolsche Algemeene/BMP. De rente op de kapitaalmarkt laat een schommelend verloop zien.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages: opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,50	3,39	2,15
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,10	3,78	2,45
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,40	3,97	2,61
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	6,50	4,28	3,46
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,30	4,15	3,36
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,20	3,23	2,04
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	6,70	3,55	2,28
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,10	3,80	2,48
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,00	3,95	3,21
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	6,50	4,28	3,46
AEGON	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,60	3,51	2,26
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	7,50	4,00	2,71
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	5 jaar	1,00	6,10	3,19	2,01
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	10 jaar	1,00	6,60	3,50	2,25
Bouwf. Limb. Gem.	spaarvasth.	15 jaar	1,00	7,00	3,76	2,45
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	5,90	3,89	3,16
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	6,40	4,21	3,41
GWK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,70	3,57	2,30
GWK-bank	spaarhyp.	1 jaar	1,00	6,30	4,15	3,36
GWK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,50	4,28	3,46
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,10	4,02	3,26
Direktbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,70	3,57	2,30
Nationale Ned.	besp-dir.h.	5/10 jr	1,00	6,60	3,51	2,26
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	7,50	4,00	2,71
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,50	3,40	2,16
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,00	3,72	2,40
ING BANK	spaarhyp.	1 jaar	1,00	6,10	4,02	3,26
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,30	4,15	3,36
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,40	3,37	2,15
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	6,70	3,56	2,29
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	7,10	3,82	2,49
Postbank	spaarhyp.	2 jaar	1,00	5,90	3,80	3,07
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,20	3,90	3,23
RABO hypotheekbank	ann. hyp.	3 jaar	1,00	6,40	3,34	2,12
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	7,00	3,73	2,41
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	7,60	4,12	2,72
RABO (adviesrente)	spaar opt.h.	variabel	1,00	6,70	4,40	3,57
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,30	4,15	3,36
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,50	3,36	2,11
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	6,70	3,49	2,21
SNS Bank	spaarhyp.	1 jaar	1,00	6,20	4,08	3,31
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,30	4,15	3,36
Westland Utrecht	ann. hyp.	7 jaar	1,00	6,50	3,45	2,21
Zwolsche Algemene	lage last h.	5 jaar	1,00	6,30	3,26	2,05
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	6,80	3,59	2,31
SNS Bank	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	6,50	3,36	2,11
Bouwf. Hoevelaken	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,40	3,38	2,16
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp. ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,20	4,08	3,31

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!

St. Franciscusweg 1
Heerlen
Tel.: 045-711617

ONROERENDE ZAKEN

BEEK:

[illegible] Grotendeels gerenoveerd halfvrijstaand boerenwoonhuis op totaal 1830 m² grond, 3 paardestallen, hooizolder, 5 slaapk., woon/eetk., ligging z/w. Vrpr.f.[illegible],-kk.

BOCHOLTZ:

[illegible] Halfvrijst.woonhuis op 329 m² grond. Bwj.'37. Ind.: Kelder, woonk.40 m², gesl.keuken, serre, berging, garage, 3 slk., ruime zolder, slk, douche, tuin op z/o. Nieuw dak '89, rolluiken, ged.dub.glas. Vrpr.f.249.000,-kk.

BRUNSSUM:

PASSAGE [illegible] Royaal luxe appartement in centrum van Brunssum. Twee ruime balkons. Woonk. 40 m², eiken open keuken, 2 ruime slk., badk., ligbad, Dubbel glas, slaapk. [illegible]. Vrpr.f.[illegible],-kk.

[illegible] koopprijs [illegible] 16 m², bedrijfsruimte 38 m², woonk.32 m², keuken, 6 slk. van 10 m².

Inl. op aanvraag.

EYGELSHOVEN:

[illegible] LAAN 8. Keurig halfvrijst.woonhuis op 320 m² grond. Bj.'65. Ind.:I-woonk. 45 m², half open keuken 12 m², tuin op z/w, mogelijk. garage. 3 Slk., berging, badk.,

douche, vlieso-trap naar zolder. Dub.glas, ged.rolluiken. Vrpr.f.219.000,-kk.

MOLENWEG 13.Vrijst.woonhuis. Bj.1900, perc.opp. 428 m². Ind.: geheel onderkelderd, woon/eetk., gesl. keuken, plavuizen, 3 slk., badk., ligbad, 3 zolderk., vaste trap. Tuin op z/w, mogelijkheid garage. Gedeelt. kunststof kozijnen en dub.glas. Vrpr.f.229.000,-kk.

ELJS:

[illegible] 10.Fraai gelegen vrijst.landhuis op 1600 m² grond, in gezellig dorpje. Bj.'74. Ind.:kelder, I-woonk 60 m², travertinvloer, gesl. eiken aanb.keuken 24 m² met luxe ruimte, werkk. 15 m², garage, tuin op z/w. 2 ruime slk., badk., ligbad, douche, 2 v.wastafels en toilet; extra douche. Weiland achter huis 625 m². Vrpr.f.479.000,-kk.

GELEEN:

[illegible] STR.36.Halfvrijst.woonhuis, garage en tuin. Bwj. '20. Ind.:kelder, I-woonk. 36 m², half open eiken aanb.keuken, 4 slk., 2 badk., serre, vaste trap zolder. Parketvloeren, rolluiken, gedeelt. dub.glas, nieuw dak. Dit pand moet u van binnen zien. Vrpr.f.249.000,-kk.

[illegible] LAAN 36.Vrijstaand woonhuis, garage en tuin op z/w. Bj.'60, perceelopp. 520 m². Ind.: kelder, I-woonk. 34 m², keuken, 4 slk., badk., ligbad. Nieuw dak. Vrpr.f.[illegible],-kk.

HEERLEN:

[illegible] STR.22.Keurig [illegible] woonk.29 m², gesl.aanb.keuken 16 m², [illegible] 4 slk., 7/10/12 en 12 m², [illegible] glas en rolluiken. [illegible]

HEERENWEG 287+289.Vrijstaand dubbel woonhuis, [illegible] en dubbele garage. [illegible] m², [illegible] souterrain 18 m². Parterre: [illegible] toortje 16 m², 3 slk., badk. [illegible]

[illegible]

SCHAESBERGERWEG 38.Keurig onderh.vrijst.herenhuis op 800 m² grond. Bj.'30. Ind.: kelder, woonk. 30 m², serre 22 m², schuifdeuren, gesl.keuken, bijkeuken, berging, tuin op z/w, 2 ruime slk., badk., douche, 2e toilet, zolder, vaste trap, 2 slk. Vrpr.f.283.000,-kk.

SCHAESBERGERWEG 151 A.Vrijstaand herenhuis op 1080 m² grond. Ind.:geh.onderkelderd, I-woonk.40 m², gesl.keuken, garage, tuin, serre, 2 ruime slk., mog.3e slk., douche, zolder, vaste trap. Dub.beglazing. Vrpr.f.[illegible],-kk.

WAAROM VIJGEN??

- Snelle verkoop - Gunstige prijs voor uw huis - Lage kosten - Wij rekenen Duitse kopers geen courtage (verkoop bevorderend) - Geen lange bemiddelingsopdrachten [illegible]

Heerlen, 045-711617
Aken, 0049-[illegible]

[illegible]

MERODESTR.10.Halfvrijst.woonhuis. Ind.: kelder 8 m², woonk. 27 m², serre 12 m², gesl.keuken, 3 slk., 7,5/11 en 14 m², douche, garage 48 m², tuin op z/w, berging. Vrpr.f.149.000,-kk.

LANDGRAAF:

HEREWEG 23.Goed onderhouden halfvrijst.woonhuis in het Hoefveld gelegen.Ind.:I-woonk.42 m², open haard, half open keuken 8 m², garage, tuin, terras 25 m², 2 vijverpartijen, 3 slk, badk., ligbad en 2e toilet. Zolder, vaste trap, 1 slk. Ged.rolluiken. Vrpr.f.263.000,-kk.

LEEMKOEL 12.Goed onderh.tussengel.woonhuis. Ind.: woonk 30 m², half open keuken, tuin op z/w, berging., 3 slk. 9/12 en 20 m², badk, ligbad. Vliering. Dak- en spouwmuurisolatie Vrpr.f.169.000,-kk.

MOLTBOS 9.Goed gesitueerd en representatief onderhouden vrijst.landhuis, panoramisch uitzicht. Bj. '91, perc.opp. 684 m². Ind.: ruime hal, marmerenvloer, woonk. 50 m², parket, open haard, wintertuin, atelier met zolder, half open aanb.keuken, dub.garage, mooi aangel.tuin, 3 ruime slk., compleet sanitair, zolder 20 m², vlieso-trap. Dubbel glas en rolluiken. Dit moet u zien!! Prijs op aanvraag.

MARGRATEN:

TERMAAR 11[illegible] Landelijk gelegen in buitengebied gerenoveerde halfvrijstaande boerderij op 5000 m² grond. Ind.:gewelfde kelder, I-woonk.32 m², gesl.keuken 14 m², bijkeuken 1[illegible] m², 3 ruime slk.21/16 en 15 m², douche, diverse [illegible] schuren.Dit moet u zien!! Prijs op aanvraag.

[illegible] SCHINNEN:

Woonboerderij op 4[illegible] m² grond, bwj. 1900. Ind.: gewelfde kelder 10 m², woonk.[illegible] m², eetk. 20 m², keuken 10 m², waskeuken, binnenpl. mog. garage en schuur, douche en toilet. 1e verd.: 5 slk.: 8, 10, [illegible], 12 en 14 m2, badk., ligbad, 2 v.w. en toilet. Vrpr.f.[illegible],-kk.

[illegible]

VOERENDAAL:

TENELENWEG 28.Goed onderh. halfvrijst. hoekpand ([illegible] rij). Winkel 24 m², woonk, keuken 3 slk., zolder, vaste [illegible] Slagerij is zeer gunstig over te nemen Vrpr.f.229.00[illegible]

WAHLWILLER:

KROMWEG 1.Vrijstaand woonhuis, garage en tuin. [illegible] ceelopp. 236 m². Ind.: kelder, woonk. 27 m², parketvloer[illegible] open keuken, 4 slk., badk, douche. Zolder ingericht [illegible] woonruimte. Vrpr.f.259.00[illegible]

Wij zoeken voor diverse relaties woonhuizen [illegible]

Wonen in België?

Wij kunnen u meerdere appartementen, woonhuizen, landhuizen zowel bestaande [illegible] nieuwbouw in België aanbieden.

MEESWIJK (België):

BOUWGROND. Gelegen in de Molenst. Perceelopp. [illegible] m². Bouwtekening, woonhuis met kantoor. Prijs op aanv[illegible]

VELTWEZELT (België):

Luxe fraai gelegen land-hoekhuis met garage, perceel[illegible] 464 m². Ruime woonkamer, 3 slaapk., ruime badk, mooi [illegible] gelegde tuin. Koopprijs f.[illegible]

BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

TE HUUR

KERKRADE:

KLAREN[illegible]WEG.Luxe kantoren van 200 tot 1[illegible] m². Prijs slechts fl. 137,- m² gestoffeerd.Inl. op aanvr[illegible]

KLAREN[illegible]WEG.Hal 600 m², geheel geïsoleerd [illegible] 7 meter hoog. Huurprijs op aanvraag

HYPOTHEEK/FINANCIERING? VIJGEN VRAGEN!!

LUXE APPARTEMENTEN TE HUUR IN

DE PORTA II

CÉRAMIQUE MAASTRICHT: BUITEN WONEN IN DE BINNENSTAD

ALLES [illegible]

[illegible]

afwerkingsniveau. Het hoge niveau van het hele project vindt u dan ook terug in de afzonderlijke appartementen. De Porta II biedt u de keuze uit verschillende typen. Alle appartementen hebben een ruime woonkamer, 2 slaapkamers, badkamer en een zonnig balkon of wintertuin.

HUURPRIJZEN

De huurprijzen van de appartementen in de Porta II zijn [illegible] 725,- [illegible] excl. f 85,00 servicekosten.

WILT U MEER WETEN ?

Stuur dan deze bon in een ongefrankeerde envelop aan:

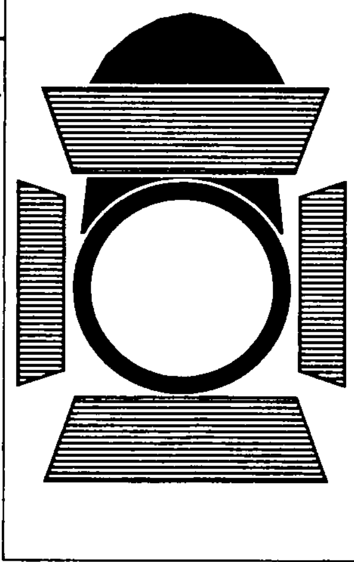
Ruijters Vastgoed Management BV
Antwoordnummer 1165
6200 VB Maastricht

U ontvangt dan snel een brochure met gedetailleerde informatie.

De hoge verwachtingen van het Céramique Project aan de oostelijke Maasoever Maastricht worden nu stukje voor stukje waargemaakt. De Porta II is het meest recente voorbeeld.

Dit karakteristieke appartementencomplex combineert luxe en comfort met een uniek gevoel van buiten wonen. Alle appartementen kijken uit op de zeer grote binnentuin, met een overvloed aan bomen en planten.

ABP · RUIJTERS

Haar breuk met De Rekels werd in het land hoofdschuddend begroet. Ophouden met zo'n succesvolle combinatie en beginnen aan een solocarrière. „Dat wordt niets", zullen velen hebben gedacht. Maar de bordjes zijn verhangen. Hanny scoort nu al weer enige tijd met haar door Pierre Kartner geschreven liedjes hit op hit. Vanavond Heb Ik Hoofdpijn, Wil Jij Mijn Kijkdoos Zien, Liefde Is Lekker en Ik Fluit Naar Alle Mannen. Wie kent ze niet? Het is haar toch gelukt. Tijd dus voor wat veldwerk.

'Je moet het voor jezelf ook leuk houden'

Hanny wil af van pikante imago

DOOR HERMAN ELZINGA

De plaats is Zeist. De lokatie sporthal De Dijnzelburg. Geen ideale plek voor een avondje muziek, maar het betreft hier een noodgreep. De zaal waar het zich allemaal had moeten afspelen is juist een paar dagen eerder afgebrand. Aardig geprobeerd, maar een Alkmaarse laat zich niet zomaar afschrikken.
Vanavond treden naast Hanny ook Gordon en René Froger op in De Dijnzelburg. Ludo Voeten, manager van Hanny en organisator van deze avond wil dit jaar nog een stuk of tien van deze concerten organiseren. Drie optredens van Nederlandse artiesten met orkest. „Mooie shows, maar er moet wel geld bij, hoor".

Gordon bijt het spits af en veroorzaakt met het orkest Rendez Vous een flinke bak herrie. Wie dacht dat alleen popgroepen lawaai konden maken moet maar eens naar een Nederlandse artiest gaan kijken en luisteren. De kleedkamers zijn achter het toneel, waar de omstandigheden voor een goed gesprek inmiddels bepaald niet optimaal zijn.
Het is een voortdurend in- en uitgeloop van heren met imposante fysieken die getooid zijn met indrukwekkende communicatie-apparatuur. Het is duidelijk, de organisatie laat niets aan het toeval over. De vaderlandse amusementsindustrie zal hier vanavond niet van één haar leden worden beroofd. Overigens lijkt het Zeister publiek niets engs van plan te zijn. Maar je weet maar nooit.
Iemand weet te vertellen dat tijdens het optreden van Gordon een deel van het publiek al om Hanny roept. Zij zal als tweede het podium bestijgen. Dat belooft dus wat voor straks.
De zangeres zit inmiddels kalmpjes aan tafel haar make-up bij te werken. Tussen de 200 en 250 optredens per jaar, ze heeft het waarschijnlijk allemaal al eens meegemaakt. En er zijn belangrijker dingen. Zoals het zoeken van een stopcontact voor de haarkruller. „Er is hier geen elektriciteit", roept ze vertwijfeld uit. Dat lijkt toch wat sterk met die herrie op de achtergrond. En inderdaad, een stopcontact wordt gevonden. Een verlengsnoer doet de rest.

Kippepak

De presentator van de avond komt binnen en wendt zich direct enthousiast tot Hanny. „Ken je me nog", vraagt hij gretig. Het wil de zangeres niet te binnen schieten. De man laat wat steekwoorden vallen. Nunspeet, kippenslachterij. „Ik had een kippepak aan en jij was de mooiste hen uit het hok", helpt hij. Ze weet het weer, een bedrijfsfeest op een kippenslachterij. „Ja, je zingt op de raarste plekken", moet ze toegeven.
„Hoeveel toegiften doe je", wil de presentator weten. „Gordon doet er twee". Zie daar maar eens overheen te komen, zie je hem denken. „Dat weet ik nog niet, hoor. Dat hangt ook van het publiek af", zegt Hanny, die de concentratie weer richt op de krultang. Haar voet volgt het ritme van Gordon, die zijn optreden kort daarna afsluit.

Het is even pauze en de achtergrondband Rendez Vous komt de kleedkamer binnen. Het is meteen een drukte van belang en de musici moeten duidelijk even stoom afblazen. Te verstaan zijn ze nauwelijks. Ze komen uit het oosten van het land. Maar ja, welk land? Voor Hanny is het prettig werken met een orkest. „Het is veel leuker, het leeft veel meer. Ook voor het publiek is het natuurlijk interessanter dan een muziekband".

● *Hanny van 'Vanavond heb ik Hoofdpijn'* Foto: DIJKSTRA

Het probleem is alleen dat niet overal ruimte is om een orkest neer te zetten. Op een kippenslachterij zou het nog gaan, maar in de gemiddelde disco red je het niet. Zingen in disco's voor een halfdronken publiek dat niet écht geïnteresseerd is en, aldus Ludo Voeten, de stekkers uit de monitoren trekt of de zangeres onder de rok kijkt. Is dat nog wel leuk om te doen? „Daar stel je een moeilijke vraag. Soms is het leuk en soms ook niet. Je hebt er heel vervelende disco's bij. En die doe ik dan niet meer", besluit ze.

Horloge

Vandaag komt de nieuwe single uit. Op 14 maart de nieuwe cd, die Een Onbeschrijflijk Gevoel gaat heten. Naast wederom nummers van Pierre Kartner, ditmaal ook een liedje van de te vroeg overleden Rita Hovink: Wek Me Voordat Je Gaat. Hanny blijkt de roodharige zangeres goed te hebben gekend. „Ze heeft me veel geprobeerd bij te brengen en was altijd heel streng voor me. Of ik er iets van heb opgestoken? Dat weet ik niet". Eén ding is haar in elk geval wel bijgebleven. „Bij een tv-opname zei ze een keer tegen me dat ik mijn horloge moest afdoen. In die tijd moest het altijd allemaal live lijken. Maar als ik mijn horloge zou aanhouden zou iemand misschien zien dat het was opgenomen. Dat zal ik nooit vergeten".

Hanny heeft zich inmiddels in haar podium-outfit gehesen. Er is even een discussie of de flappen van de laarzen omhoog of omlaag moeten. Omhoog, zo wordt besloten. Dan is het tijd om met het orkest de volgorde van de liedjes af te spreken. Nog een sigaretje en dan kan het niet lang meer duren. Hanny loopt wat heen en weer in de kleedkamer. Zenuwachtig? „Nauwelijks nog, misschien heel kort voor ik op moet".

Dan is het zover. Het orkest heeft er al een paar instrumentale nummers opzitten als Hanny wordt aangekondigd. Nog even gaat de tong over de plek waar twee dagen geleden nog een verstandskies zat. „Gisteren had ik er last van bij het zingen", had ze eerder al gezegd. „Afwachten maar hoe het vanavond gaat". Echt optimaal voelt de zangeres zich niet, dat is wel duidelijk, maar het publiek zal er niets van merken.

Deuntjes

Op de tonen van Liefde Is Lekker loopt ze het podium op en krijgt meteen het publiek mee. Alle leeftijden trouwens, dat publiek. Nu ook Gordon en René Froger van de partij zijn is het moeilijk om een beeld te krijgen van het Hanny-publiek. De Zeister sporthal wordt vooral door veel jeugd bevolkt, maar wie weet voor wie ze komen.
Er wordt goed meegezongen en gehost op de bekende deuntjes. Opvallend is dat Hanny als tweede nummer Kom Van Dat Dak Af van Peter Koelewijn zingt, al is het goed voor de stemming in de zaal. Dan is het tijd voor een rustig moment en vraagt ze speciale aandacht voor Wek Me Voordat Je Gaat, het Rita Hovink-nummer. Een enkeling is oud genoeg om het origineel te kennen. Lippen bewegen mee.

Met een medley van successen van de Zangeres Zonder Naam passeert nog meer repertoire van anderen de revue en is het weer deinen geblazen. Dan is het tijd voor de Kijkdoos en even later Ik Fluit Naar Alle Mannen, waarbij de gitarist van de band aanstalten maakt zijn broek te laten zakken om zijn blote benen te laten zien. Met Vanavond Heb Ik Hoofdpijn wordt het optreden van een half uurtje besloten. Zeist is tevreden. Terug in de kleedkamer maakt Hanny het orkest complimentjes. „Jongens, het ging fantastisch. Het nieuwe nummer ging ook heel goed, alleen misschien een tikkeltje te snel". Besloten wordt de bladmuziek zodanig aan te passen dat het tempo voortaan wat lager zal liggen. Hanny bekent het voor het eerst zingen van een nieuw nummer met orkest „altijd best wel eng" te vinden.

René Froger komt, vlak voor zijn optreden, even buurten in de kleedkamer van Hanny. De Amsterdamse zanger babbelt honderduit en neemt de drummer van het orkest flink in de maling. Die is zo te zien wel wat gewend. Na zichzelf nog uitgebreid in diverse spiegels te hebben bekeken is Froger opeens weer verdwenen en keert de betrekkelijke rust terug in de kleedkamer.

Bitterbal

Voor Hanny zit het werk er op, ze heeft wat makkelijker kleren aangetrokken en geniet van een bitterbal. Ze gaat nog even kijken bij de verrichtingen van René Froger, die ook in Zeist moeiteloos aantoont waarom hij momenteel de best verkopende Nederlandse artiest is. Ook Hanny bewondert zijn vakmanschap. Zelf in het Engels gaan zingen zal ze nooit doen. „Er zijn al genoeg zangeressen die niet weten wat ze willen".

Hanny weet wel wat ze wil en daarom gaan er met ingang van de nieuwe cd wat dingen veranderen. Langzamerhand wil de zangeres namelijk af van de wat pikante liedjes en andersoortige nummers gaan zingen. Mooie nummers. Zoals het Rita Hovink-liedje. „Dat andere materiaal is natuurlijk wel makkelijker om te doen. En ook live, want dan doet het publiek lekker mee. Maar als zangeres is het niet meer zo interessant, de uitdaging is een beetje weg. En je moet het voor jezelf toch ook leuk houden".

Spielberg moest rijpen voor 'Schindler's List'

Van onze filmredactie

Even was hij in Nederland, het wonderkind van Hollywood: Steven Spielberg, 47 en alleen al megamiljonair dankzij 'Jurassic Park', de dinofilm die nu wereldwijd op weg is naar een ongekende recordrecette van een miljard gulden.
Zijn bezoek aan ons land stond in het teken van weer een wereldsucces: 'Schindler's List', een meesterwerk in zwart-wit over Oskar Schindler, een nazi-koopman die in de schaduw van de gaskamers van Auschwitz het leven heeft gered van bijna 1200 joden.

Over het waarom van deze film, waarvoor hij straks waarschijnlijk zijn eerste Oscar krijgt, zei Spielberg tijdens zijn tussendoortje in Amsterdam: „Ik heb Schindler's List willen maken voor mijn ouders, mijn grootouders, voor de overlevenden en de getuigen van de 'holocaust'. Ik heb eerst The Color Purple en Empire of the Sun moeten maken als opstapjes om vervolgens dit aan te kunnen. Ik heb sinds 1982 met het plan voor deze film rondgelopen, maar ik moest er eerst rijp voor worden. Als ik er geld aan over zou houden, schenk ik het aan de oorlogsslachtoffers. Ik hoop dat de film in elk geval terecht zal komen bij de middelbare scholieren. Ter lering van hen die morgen andere mensen zullen onderwijzen."
'Schindler's List' gaat op 3 maart landelijk in premiére.

● *Steven Spielberg met het uitgereikte beeldje van Rembrandt* Foto: ROLAND DE BRUIN

onder redactie van Harrie Cremers

Mekado naar Songfestival

Me(lanie Bender, 19) uit München. *Ka(ti Karney, 21)* uit Brandenburg en *Do(rkas Kiefer, 21)* uit Braunfels. Deze drie dames vormen het nieuwe trio *MeKaDo*, dat Duitsland op 30 april vertegenwoordigt op het Eurovisie Songfestival in Dublin. De amusementschefs van de ARD, die na de Duitse hereniging steeds een of meer kandidaten voor het Europese liedjespektakel aanwijzen, nemen het zekere voor het onzekere. In dit geval drie goed ogende dames, terwijl het duo *Ralph Siegel* en *Bernd Meinunger* inmiddels opnieuw is gevraagd om – als het even kan – een hit te schrijven. De muzikale richting van het nieuwe trio Meka is een mix van de muziek zoals we die kennen van Wilson Philips, Andrew Sisters, Abba en En Vogue. In de komende weken zal Mekado vaker op het Duitse scherm te zien en te horen zijn met een hele reeks liedjes. Weliswaar is daar de Duitse bijdrage aan het Songfestival nog niet bij, want dat is reglementair verboden. Dat mag pas vanaf 20 maart.

● *Mekado: voor Duitsland naar het Songfestival.*

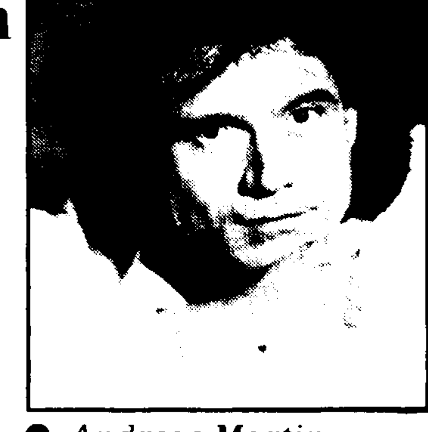
Schlager-cd draait goed

● *Kristina Bach*

De bekendste en populairste nummers uit het Schlagerfestival 1993 werden, zoals al 22 jaar het geval is, verzameld voor een dubbel-cd. *Dennie Christian* maakte voor Harry Thomas Schlagerfestival 1993 een muzikale samenstelling van 40 krakers. Van deze door EVA (samenwerkingsverband van EMI, Virgin en Ariola) uitgebrachte dubbel-cd, gingen alleen al in Nederland tot en met gisteren 30.000 exemplaren over de toonbank. Omdat er vooralsnog geen Schlagerfestival meer plaatsvindt wordt deze laatste hieraan gelateerde cd uit 1993 wellicht een legendarische. We zetten zangers, zangeressen en groepen nog eens op een rijtje: *Ibo* (Kopf oder Zahl), *Wolfgang Petry* (Verlieben, verloren, vergessen, verzeih'n & Du bist ein wunder), *Kristina Bach* (Ich will nicht länger dein Geheimnis sein & Er schenkte mir den Eiffelturm)), *Dennie Christian* (Du bist wie Himmel und Hölle & Rosen ohne Dornen), *Claudia Jung* (Du, ich lieb Dich & Lass mich doch nochmal), *Brunner & Brunner* (Eis im Vulkan & Du bist alles auf dieser Welt), *Andy Borg* (Die Sonne und Du & Einmal wird der Wind sich wieder dreh'n), *Tommy Steiner* (Bei Dir hab' ich ein Gefühl & Rote Lippen), *Hanne Haller* (Einmal noch in deinem Arm & Willkommen im Leben), *Nino de Angelo* (Hunger in der Haut & Ich fahr die Nacht), *Jürgen Drews* (Irgendwann, irgendwo, irgendwie & So wie im Film), *Cindy Berger* (Bevor du gehst), *Klaus Densow* (Deine himmelblauen Augen), *Marc & Dave* (Sommer in Kalamata), *Die Flippers* (Weine nicht kleine Eva & Angelina), *Peter Petrel* (Wie kan man blau sein), *Michael Morgan* (Komm steh' auf), *Freddy Breck* (Tanz mit mir durch die Nacht), *Rock 'n' Orchester* (Wie ein Tiger), *Dirk Busch* (Treib mich nicht zum Wahnsinn), *Luc Steeno* (Er spielte Akkordeon), *Benny Neyman* (Und ewig ruft die Liebe), *Jürgen Marcus* (Endlich frei) en *Frank Zander* (Safari). Deze 'zingende club' van het laatste Schlagerfestival krijgt op deze dubbel-cd ook nog versterking van *Roger Whittaker* (Du wirst alle Jahre schöner), *Nicole* (Wenn ich Dich nicht lieben würde). *Howard Carpendale* (Du bist nicht mehr wie sonst zu mir), *Ireen Sheer & Bernhard Brink* (Du gehst fort) en de Italiaanse ster *Milva* (Mein Weg mit Dir).

Andreas Martin

● *Andreas Martin*

Net als Peter Alexander (Neumeyer) laat *Andreas Martin* (41) zijn achternaam Krause weg wanneer hij zich voorstelt. Goed dat je dat weet bij het beluisteren van het cd-album Herz oder gar nichts (Sony, Herzklang 474633-2). Daarop komt behalve Andreas Martin als zanger ook diens achternaam Krause voor. Nu ook als componist en schrijver van elf van de dertien nummers. Andreas Martin, geboren in Berlijn maar al jaren woonachtig in het Noordrijn/Westfalen, brengt op dit album de al eerder als single uitgebrachte nummers Diese Nacht en Herz oder gar nichts. En óók het bekende Was wäre wenn, waarmee Christian Franke ooit in 1982 een dikke hit had. Om het geheugen nog even verder op te frissen: Andreas Martin, die ook liedjes schrijft voor Juliane Werding, Nino de Angelo, Roger Whittaker, Wolfgang Petry en Engelbert Humperdinck, scoorde in het verleden met Amore Mio (1982), Solo Tu (1983), Das erste Mal im Leben (1984), Der Himmel kann warten (1984) en Mehr als Sehnsucht (1992).

Wiegeliedje in hitparade

● *Heinz Rühmann en Oliver Grimm in een scène uit de film 'Wenn der Vater mit dem Sohne' (1955.*

Miljoenen Duitsers waren in de jaren vijftig onder de indruk van de film 'Wenn der Vater mit dem Sohne', waarin *Heinz Rühmann* zogezegd zijn pleegzoon Ulli *(Oliver Grimm)* in slaap wiegde. Dat was in 1955 en Rühmann, die op 7 maart 92 jaar wordt, zong bij die filmscène het liedje 'La-le-lu, nur der Mann im Mond schaut zu'. Een schlagertje, maar in Duitsland bovenal een liedje dat werd gezongen voor de kindertjes in bed werden gestopt. Nu, bijna veertig jaar later, staat La-Le-Lu opnieuw in de hitparade. *Helmut Rüssmann* (34) en *Willi Stumm* (28) zorgden voor de voor deze tijd aangepaste muzikale remix: 'Cinematic featuring Heinz Rühmann und Oliver Grimm'.

Agenda

MAART
- 6 *Karel Gott, Moldau Mädel, Gitti Götz, Westerwald Sextett, Elmar Gunsch.* Aken, Zaaltheater Geulen.

MEI
- 19 *Howard Carpendale.* Tournee '94 om 19.30 uur. Aken-Eilendorf, Zaaltheater Geulen.

Voor reacties en correspondentie op en over Made in Germany blijft ons vertrouwde adres: rtv/showpaginaredactie Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen. Prettig weekeinde!

HEERLEN NABIJ CENTRUM
ƒ 189.000,- k.k.
Royaal woonhuis met diepe tuin en garage. Ind. sout.: kelderruimte. Beg. gr.: hal, toilet, woonkamer en-suite ca. 9.00 × 3.76 / 3.48 met serre; keuken 3.00 × 2.15 met eenvoudige installatie; terras + tuin. 1e verd.: 3 slaapkamers en badkamer. 2e verd.: 3 kamers. 3e verd.: vliering. N.B.: sanitair en keuken zijn verouderd. Aanvaarding: vrijwel direct.

HEERLEN ZUID
ƒ 215.000,- k.k.
Halfvrijstaand ouder goed onderhouden woonhuis. Grondopp. 410 m². Ind.: sout.: kelderruimte. Beg.gr.: hal; woonkamer met parketvloer ca. 31 m²; gesloten keuken met moderne installatie 4.40× 2.78; toilet; garage; berging en tuin. 1e verd.: 2 slaapkamers en badkamer. 2e verd.: 2 kamers. Aanvaarding: vrijwel direct.

HULSBERG
ƒ 180.000,- k.k.
Halfvrijstaand woonhuis. Ind.: beg.gr.: hal, toilet, Z-kamer, ca. 35 m², keuken (dichte), terras + tuin en garage. 1e verd.: 3 slaapkamers resp. 3.86×3.80, 4.90×3.23 en 3.90×2.50, badkamer; 2e verd.: zolderruimte te bereiken via vaste trap. Aanvaarding direkt.

VALKENBURG CENTRUM
ƒ 290.000,- k.k.
Dubbel woonhuis. Globale ind. woning 1: beg.gr.: hal, toilet, keuken en bijkeuken, badkamer. 1e verd.: woonkamer met 2 slaapkamers (deze woning is verhuurd). Globale ind. woning 2: sout.: kelder; beg.gr.: hal, toilet, woonkamer, studeerkamer, eetkeuken, terras + tuin. 1e verd.: 2 slaapkamers en badkamer; 2e verd.: 2 kamers. Aanvaarding in overleg.

BEDRIJFSPANDEN

HEERLEN CENTRUM
ƒ 225.000,- k.k.
Winkel/woonhuis aan de Dr. Poelsstraat geschikt voor wonen met detailhandel c.q. dienstverlening. Ind.: sout.: kelder; beg.gr.: winkel ca. 60 m², toilet en tuin; 1e verd.: woonhuis c.q. kantoor via eigen entree te bereiken; woonkamer-keuken; slaapkamer en badkamer; 2e verd.: 2 kamers en berging. Aanvaarding vrijwel direkt. Grondopp. ca. 155 m².

VOERENDAAL koopsom
ƒ 325.000,- k.k.
Horeca-object, brouwerij-vrij, voldoet aan de huidige normen, met woonhuis nabij station. Ind.: sout.: kelderruimte ca. 325 m²; beg.gr. totale opp. ca. 350 m² incl. kegelbaan en toiletpartijen. 1e verd.: woonkamer, keuken, eetkamer en dakterras. 2e verd.: 3 slaapkamers en badkamer; grondopp. 580 m². Aanvaarding in overleg. Het object is ook geschikt als winkel/showroom + woonhuis.

Te huur in centr. Heerlen parkeerplaatsen *ƒ* 168,- per kwartaal excl. B.T.W.

• Makelaar o.g.
• Bedrijfsobjecten
• Woningen
• Taxaties
• Hypotheken
• Verzekeringen

Wie weet wat hij wil, beslist om z'n eigen makelaar mee te nemen.

makelaardij ERNENS
Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142
NVM MAKELAAR
Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

Te koop

BERG AAN DE MAAS, Kerkstraat S
Goed onderh. mod. halfvrijst. herenh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: prov.kelder, woonkr., mod. keuken, bijkeuken, 2 slaapkrs., badkr., mog. extra slaapkrs. op 2e verd., via vaste trap. Pand is geheel opgeknapt. Bouwjaar: 1932.
Vraagprijs: *ƒ* 192.000,- k.k.

GELEEN, Past. van Eysstraat S
Nabij centr. gel. vrijst. herenh. met c.v., aanbouw, kelder, grote garage gesch. voor 4 auto's en tuin. Het pand is voor vele doeleinden geschikt. Ind. o.a.: living, study, keuken, bijkeuken, serre, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w., toilet, zolder. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: *ƒ* 345.000,- k.k.

GELEEN, Gansbeek S
Patio-bungalow met c.v., inp. berging en besloten patio. Ind. o.a.: living, keuken met app., 2 slaapkrs., badkr., zolder Aanv.: i.o.
Prijs: *ƒ* 195.000,- k.k.

GELEEN, Kanariestraat S
Op uitst. stand nabij centrum gel. vrijst. herenh. met c.v., souterrain, inp. garage en grote tuin. Ind. o.a.: woonkr., eetkr., woon-eetkeuken, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, v.w. en toilet. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

GELEEN, Verdistraat S
Goed gel. vrijst. herenh. met c.v., kelder, garage en tuin. Perc.opp.: ± 500 m². Ind. o.a.: L-vorm. living, keuken, 5 slaapkrs., badkr., zolder. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: *ƒ* 335.000,- k.k.

GREVENBICHT, Abdisstraat S
Rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr., mod. keuken met app., 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w., toilet, zolder. Aanv.:i.o. Prijs: *ƒ* 165.000,- k.k.

HEERLEN, Heigrindelweg H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v. garage en tuin. (Perc. opp.: ± 400 m²). Ind.: entree, toilet, keuken, woonk., serre, berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., doucheruimte met v.w. en 2e toilet. 2e Verd.: overloop, hobbykr., c.v. ruimte, berging. Aanv.: i.o. Prijs: *ƒ*. 165.000,- k.k.

HOENSBROEK, Julianastraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en mooi aangelegde tuin. Ind.: o.a. hal, woonkr. met parketvl., keuken met app., garage met bergzolder. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met douche en v.w. 2e verd.: grote zolder. Aanv.: i.o.
Prijs: *ƒ*. 225.000,- k.k.

HOENSBROEK, Mgr. Hanssenlaan H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., grote garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr. met open moderne keuken, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., luxe badkr., berging. 2e verd.: vliezotrap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: *ƒ*. 205.000,- k.k.

HOENSBROEK, Hoofdstraat H

In centrum goed gel. woonhuis met c.v., berging en tuin (met achterom). Ind.: hal, woonkr. met allesbrander, keuken met app. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligbad, douche, 2e toilet en v.w. 2e verd.: vaste trap naar slaapkr., hobbykr. en bergzolder. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.:i.o. Prijs: n.o.t.k. Dit pand moet u van binnen gezien hebben.

HOENSBROEK, Past. Kuilenweg H
Nabij centrum vrijst. gesch. woonh. met c.v. en tuin (perc. opp.: 415 m²). Ind.: ruime hal, woonkr. ± 40 m², keuken met app., berging (evt. garage) met w.a. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e toilet. Het pand is v.v. dubb. begl. en rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: *ƒ*. 259.000,- k.k.

KERKRADE-EIJGELSHOVEN, Henckensstraat H
Goed gelegen halfvrijst. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. c.v-waskelder, hobbyruimte. Beg. gr.: entree, toilet, keuken, woonkr. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., doucheruimte. 2e verd.: 4e slaapkr en bergzolder. Aanv.: i.o. Prijs: *ƒ*. 185.000,- k.k.

KERKRADE, Kant H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr., keuken. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. 2e verd.: vliezotrap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: *ƒ*. 235.000,- k.k. Het pand verkeert in goede staat van onderhoud.

KERKRADE, Bergstraat H
Rustig gel. vrijst. gesch. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, L-woonkr., keuken, serre, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. 2e verd.: zolder. Het gehele pand is v.v. rolluiken en verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o.
Prijs: *ƒ*. 270.000,- k.k.

KERKRADE, Holskuilenstraat H
Prima gel. vrijst. landh. met 2 garages, c.v. en tuin. (perc. opp.: 2120 m²). Ind.: souterrain: inpandige garage, waskelder, prov. kelder, c.v.-kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr. met parketvl., en allesbrander, eetkr., keuken. 1e verd.: overloop, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., dubb. v.w. en 2e toilet. Aanv.: i.o. Vraagprijs: *ƒ*. 495.000,- k.k.

KERKRADE, Bergstraat H
Rustig gel. vrijst. gesch. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, L-woonkr., keuken, serre, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. 2e verd.: zolder. Het gehele pand is v.v. rolluiken en verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o.
Prijs: *ƒ*. 270.000,- k.k.

LANDGRAAF, Stenenbrug H
Uitstekend gel. vrijst. landhuis met c.v., garage/loods en grote tuin. Perc. opp.: ca. 1180 m². Ind.: ruime hal, toilet, kantoor, luxe keuken, living met o.h. en veranda. 1e verd.: ruime overloop, 3 slaapkrs., luxe badkr. Verdere gegevens en prijs op aanvraag.

LANDGRAAF, Beuteweg H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: souterrain: hobbyruimte, slaapkr. Beg. gr.: hal, toilet, woon-/eetkamer ± 70 m², moderne keuken, garage. 1e verd.: overloop, luxe badkr., 3 slaapkrs. Het pand is geheel v.v. dubb. begl. en verkeert in prima staat van onderhoud. Dit pand moet beslist van binnen gezien worden. Aanv.: i.o. Prijs: *ƒ*. 285.000,- k.k.

LANDGRAAF, Ceintuurstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., berging en tuin (perc. opp.: 225 m²). Ind.: kelder, gang, toilet, woonkr., keuken, slaapkr., doucheruimte met zitbad. 1e verd.: overloop, 2 slaapkrs., Aanv.: direct.
Vraagprijs: *ƒ*. 150.000,- k.k.

LANDGRAAF, Debetslaan H
Uitstekend gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, hal, L-woonkr., eetkeuken, v.w. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr., met ligbad, v.w. Het pand is v.v. Rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: *ƒ*. 198.000,- k.k.

LIMBRICHT, Vriendenkringstraat S
Halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr. met parketvloer, halfopenkeuken met app., 3 slaapkrs., badkr. met ligbad, toilet en v.w., vaste trap naar zolder met mog. 4e slaapkr. Aanv.: i.o. Vraagprijs: *ƒ*. 219.000,- k.k.

NUTH, Nierhoven H
Prima gel. boerenwoonh. met c.v., binnenplaats, div. stallen/loodsen en tuin (perc. opp.: ± 3300 m²). Ind.: woonh.: souterrain: kelder. Beg. gr.: entree, woonkr., keuken, eetkr., waskeuken, doucheruimte, toilet. 1e verd.: 3 slaapkrs., 2e verd.: vaste trap naar zolder. Verdere gegevens o.a.
Vraagprijs: *ƒ*. 395.000,- k.k.

MUNSTERGELEEN, Geleenstraat S
roy. semi vrijst. woonh. met c.v., kelder en binnenplaats. Ind. o.a.: woonkr., eetkr., zitkr., mod. keuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, dubb. v.w. en toilet. Vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: *ƒ* 275.000,- k.k.

MUNSTERGELEEN, Sittarderweg S
Op 1e loc. gel. vrijst. landh. met c.v., souterrain, inp. dubb. garage en grote tuin en boomgaard. Perc.opp.: 4.200 m². Ind. o.a.: living (± 65 m²), keuken, bijkeuken, 2 werkkrs., 4 slaapkrs., badkr. met ligbad en douche. Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

SCHINNEN, Dorpsstraat S
In dorpskern gel. geren. halvrijst. woonh. met c.v., kelder en parkeergelegenh. Het pand is tevens geschikt voor div. comm. doeleinden. Ind. o.a.: beg. gr.: ruime entree met balie en toilet, 3 kamers, keuken. Verd.: 4 kamers en vaste trap naar grote zolderkr. Aanv.: i.o. Vraagprijs: *ƒ* 195.000,- k.k.

UBACHSBERG, Dirkstraat H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., dubb. garage en tuin. (perc. opp.: 345 m²). Ind.: hal, toilet, Z-woonkr., luxe keuken met app., berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. 2e verd.: zolder. Aanv.: i.o.
Prijs: n.o.t.k.

[redacted]

[redacted]

URMOND, Odalaan S
Zeer mooi gel. vrijst. landhuis met c.v., inp. garage en rondom tuin. Perc.opp.: 750 m². Woongedeelte gelijkvloers. Ind. o.a.: living met open keuken, 3 slaapkrs., badkr., grote zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: *ƒ* 349.000,- k.k.

VELDWEZELT-BELGIE, Lindestraat S
Vrijst. woonh. met c.v., kelders, garage en tuin. Perc.opp.: ± 500 m². Ind. o.a.: L-vorm. living met open haard, mod. keuken met app., serre, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w., toilet, bidet. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: *ƒ* 259.000,- k.k.

VIJLEN, Vijlenberg H
Goed gel. woonh. met appartement. Ind.: o.a. 2 kelders, L-woonkr., keuken, serre, hobby-werkkr., garage. App. van ± 50 m². 1e verd.: overloop, 4 kamers, badkr., keuken. Het is voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: direct. Prijs: *ƒ*. 245.000,- k.k.

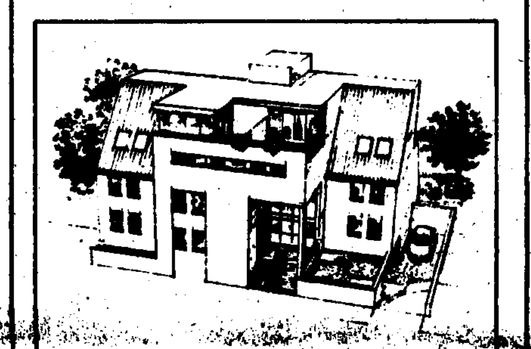
België

MAASMECHELEN, Hermanslaan S
Op zeer goede locatie op enkele minuten van autoweg gel., uitst. onderh. vrijst. landh. met c.v., souterrain, dubb. garage, tuinhuisje en prachtige parkachtige tuin en 2 bouwplaatsen. Perc.opp.: ± 2.300 m². Ind. o.a.: royale living (± 48 m²) met vide en open haard, zitkr. met open haard, 2 tuinkrs., mod. keuken met app., grote bijkeuken, 3 ruime slaapkrs., badkr. met ligb., douche, vliering. Aanv.: i.o.
Prijs op aanvraag.

Nieuwbouw

NIEUWBOUWWONINGEN S
VS-woningen te Born en Stramproy.
Appartementen te Berg aan de Maas, Geleen en Heel.
Documentatie op aanvraag.

Gulpen H
Luxe koopappartementen in het centrum

Gulpen, ingebed in de weelderige natuur en omgeven door heuvels, ligt in een afwisselend kleurenpatroon van een karakteristiek stukje prachtig Limburgs landschap. De gemeente heeft een centrumfunctie voor de streek, waaraan zij dankzij vooral de kwalitatieve groei volledig tegemoet komt. In deze prachtige woonomgeving, in het centrum van Gulpen, worden door Derksen Bouw BV een klein aantal luxe appartementen gebouwd.

De woningen variëren in indeling en uitvoering met o.m. woonkamer, open keuken, 2 slaapkamers, badkamer met ligbad, douche, dubbele vaste wastafel, berging en terras. In het appartementengebouw is een lift en een parkeerkelder.

De woningen worden degelijk gebouwd en goed afgewerkt met witgeelachtige gevelsteen, kunststof kozijnen, betegeling in keuken, toilet, badkamer, openbare hal en gangen en met isolatieglas en dak-, gevel- en vloerisolatie.

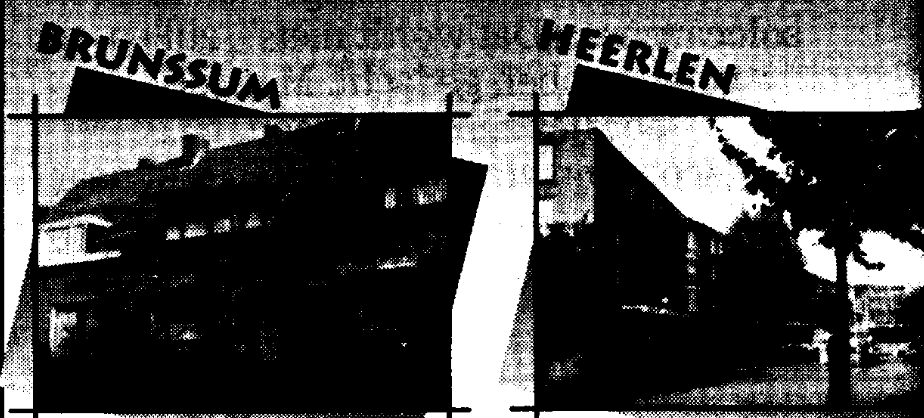
Koopprijzen van ƒ 185.000,- tot ƒ 249.000,- v.o.n.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

RUIJTERS
Ruijters Makelaardij B.V. – sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746
6221 ED maastricht - wycker brugstraat 62 - tel 043 – 218941

Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

TOLLISSTRAAT 16
Gezellig rustig gelegen woonhuis met tuin. Ind.: hal, toilet, woonkamer met openhaard, keuken met aanbouw installatie, schuur, achtertuin met terras.
1e verd.: overloop, 3 slaapkamers, bet. badkamer met ligbad, v.w., toilet. 2e verd.: zolder. Bwjr. ca. 1920, aanv. begin 1995.
Prijs *ƒ*. 155.000,— k.k.

MGR. FERONSTRAAT 32
Mooi appartement op de 1e verdieping. Ind.: kelder, hal, toilet, keuken met tegelvloer, douche, woonkamer (780x365) met balkon en bergkast. 2 slaapkamers. Bwjr ca. 1958, servicekosten *ƒ*. 115,—. Aanv. direkt.
Prijs *ƒ*. 75.000,— k.k.

VRANKERKERKLAAN 47
In jonge woonwijk (Husken) gelegen modern halfvrijst. woonh. met garage en tuin. Ind: hal, toilet, ruime woonkamer met sierpleister, keuken m app (wit), mooie 14 m1 diepe tuin, ruime garage.
1e Verd: 3 slaapks, fraaie badk. met ligbad.
2e Verd: royale hobby/4e slaapkamer.
Bwjr. 1987. Geheel geisoleerd. Aanv direkt.
Prijs *ƒ*. 185.000,— k.k.

LEIENHOESSTRAAT 9
Modern prima onderhouden woonhuis. Ind.: hal met natuursteen en sierpleister, woonk. met parket en openhaardpartij, keuken met komplete install., was- en c.v.-ruimte, dubb. gar., tuin met terras. 1e verd.: overloop, 3 ruime slaapks, luxe badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: 2 bergingen, mooie 4e slaapk. Kunststof ramen en dubbel glas, dakisolatie. bwjr 1972. Aanv. 1 mei 1994.
Prijs *ƒ* 219.000,— k.k.

aquina
NVM
Makelaardij O.G., Taxaties, Hypotheek-adviescentrum
L. AQUINA en E. WEERTS
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen
Oók zaterdags van 10.00 tot 13.00 uur
045-715566

HYPOTHEKEN v.a. 5,6%

HEERLEN, Eymaelstraat

Nabij centrum woning met bedrijfsruimte van ca. 90 m². De bedrijfsruimte kan worden uitgebreid.
Vraagprijs *ƒ* 235.000,- k.k.

HEERLEN Rolduckerweg

Vrijstaand herenhuis op 1435 m² grond aan verbindingsweg Locht-Simpelveld. Achter de woning is een gebouw van ca. 80 m² met uitbreidingsmogelijkheden tot ca. 250 m² voor bedrijfsdoeleinden, atelier of hobby.
Vraagprijs *ƒ* 395.000,- k.k.

ABAZ

Streekgewest Oostel
Zuid-Limburg

Bekendmaking

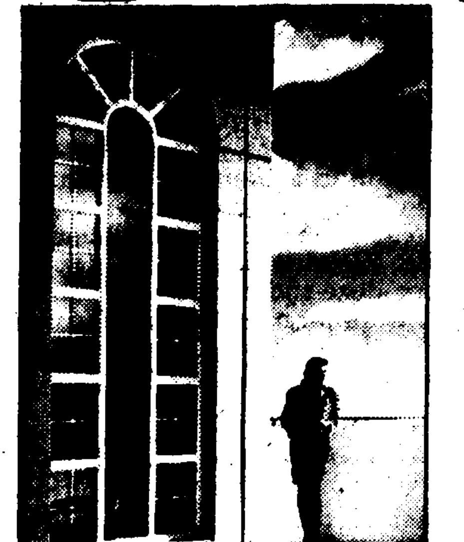
De voorzitter van het Streekgewest OZL ma bekend, dat op maandag 21 februari 1994 ee vergadering van de gewestraad van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg wordt gehouden om 19.00 uur in de raadszaal van het gemeentehuis te Heerlen.
De voorzitter voornoemd,
drs. J.B.V.N. Pleumeekers.

MAASBRACHT **KEMPW**
Perfekt onderhouden en afgewerkt vrijstaand w huis met kelder en bijkeuken. Bouwjaar 1978. Perce 424 m². Fraai gelegen met zonnige tuin.
Ind.: entree/hal met tegelvloer en toegang naar provis der. L-vormige living met open haard (opp. ca. 45 Royale aanliggende keuken met eetbar en eiken aan keuken incl. apparatuur. Berging/bijkeuken met wer toilet en vliering.
1e verd.: overloop met apart toilet. Luxe badkamer m bad, douche, bidet en 2 wastafels. 3 ruime slaapk waarvan 2 met muurkasten.
2e verd.: zolderberging bereikbaar via vliezotrap m ketel en badgeiser.
Vraagprijs *ƒ* 295.000,- k.k.

van cromvoirt makelaardij
zwartbroe
roerm
tel.04750-3
Lou Heunen, Ing. Ad van Cromvoirt

weru
ramen + deuren
kunststof, meranti en grenen

LANGBROICH
Gangelt (Selfkant)
Quplistraße 40
Tel. 09-4924546016

advies in onze showrooms

HOENSBROEK
Akerstraat-N. 128
Tel. 045-224581
en 046-374739

KRINGS
Bouwen of renoveren op z'n best!

ONAFHANKELIJK GRATIS HYPOTHEEKADVIES

De Hypotheek Adviseur werkt al 15 jaar samen met banken, verzekeraars en andere hypotheekinstellingen in Nederland. Als je meer dan 1000 adviezen per jaar geeft, kun je gerust stellen verstand van hypotheken te hebben.

Niet verbonden aan een makelaar, projektontwikkelaar of keten van hypotheekbemiddelaars werkt hij volstrekt **onafhankelijk** voor u.
Hierdoor kan ook geen belangenverstrengeling ontstaan.

De Hypotheek Adviseur geeft u een advies op maat, sluit uw hypotheek af en neemt u kosteloos al het werk uit handen.
Dus alle reden om nu een afspraak met hem te maken.

De Hypotheek Adviseur
uw partner als het om de juiste hypotheek gaat

HEERLEN	Akerstraat 21	045-715354
MAASTRICHT	Vrijthof 33	043-252254
EINDHOVEN	Past. Peterstraat 154	040-433169

TE KOOP
Guttecoven
Caeciliastraat 42
gemeente Limbricht
Traditioneel gebouwde halfvrijstaande woning, gelegen in een landelijke kindvriendelijke omgeving. Garage met oprit, gezellige woonkamer 32 m, ruime keuken, mooie veranda, verzorgde tuin, tuinhuisje. Eerste verdieping: 4 slaapkamers, badkamer met douche, vliezotrap naar zolder.
Vraagpr. *ƒ* 192.000,- k.k.
Inlichtingen:
Afac Vastgoed
tel. 046-752529
P.S.: direct te aanvaarden.

1:20
OP MAAT GEMAAKT

SHOWROOM - KANTOOR - ATELIER

In het centrum van HEERLEN kunnen wij u nieuwe bedrijfsruimte aanbieden met eigen parkeergelegenheid, welke geheel naar uw eigen wensen zal worden ingedeeld en ingericht.
Ondanks deze service, een bijzonder lage huurprijs van slechts

ƒ 100,- per m²

Info: Peters & Partners, 04750-10040

Nederland 1

07.45 Alles kits. Gev. kinderprogram. Met: Chlorophyl; Aansl.: Doug 1; Aansl.: De Zevensprong; Aansl.: Doug 2; Aansl.: De droomshow. Aansl.: Kkfoon en: Mission topsecret.
11.00 50 Kamers. (herh.).
11.25 Het elfde uur. (herh.).
12.15 Geef Romulo een thuis.
12.31 Meer dan goud. (herh.).
13.00 (TT) Journaal.
13.07 (TT) Lingo. (herh.).
13.30 Geef Zuid-Afrika een eerlijke kans. (herh.).
15.05 Impact: Zwart-wit televisie in Zuid-Afrika. (herh.).
15.50 Da's lachen.
16.00 (TT) Journaal.
16.05 KRO's Tekenfilmfestival.
16.25 Flipper. Amerikaanse jeugdserie. Afl.: Noodlanding.
16.50 The house of Eliott. Afl.7.
Sir Desmond behartigt voortaan de financiële belangen van Bea en Evie. Jack doet een fotosessie met een beroemde filmster, die zichzelf een hele nieuwe garderobe wil aanschaffen. (herh.).
17.44 Topscore met Ted de Braak.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Onthouden/vergeten.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 Ko de boswachter. Informatief kindermagazine.
18.58 Thunderbirds. Engelse poppenserie. Afl.: Martian invasion.
19.27 All together now. Amerikaanse comedyserie. Afl.: The green, green grass of home.
20.00 (TT) Journaal.
20.26 The delinquents. Australische speelfilm uit 1989.
In het saaie havenstadje Bundaberg hebben de jonge Lola en Brownie problemen thuis. Wanneer de twee verliefd op elkaar worden beginnen hun problemen pas echt, vooral als Lola zwanger blijkt.
22.10 Déjà vu. Programma met onvergetelijke momenten uit 40 jaar televisiegeschiedenis. Afl.6.
22.49 Karel. Talkshow.
23.34 Dangerous pursuit. Amerikaanse speelfilm uit 1989.
01.03-01.08 Journaal.

Nederland 2

EO/NOS
09.30 Olympische Winterspelen Lillehammer. Met: Samenvatting van de vorige dag en een vooruitblik op vandaag.
10.00 Bobsleeën, 2 mans. Aansl.: Noordse combinatie, cross country 15 km heren.
10.55 Skiën, afdaling dames.
12.00 Bobsleeën, 2 mans.
Aansl.: Cross country, 15 km heren.
13.00 (TT) Journaal.
13.07 Bobsleeën, 2 mans.
Aansl.: Cross country 15 km heren.
13.45 (TT) Schaatsen, 500 m dames.
15.00 IJshockey: Canada - Slowakije.
17.30 Ik weet het beter.
Spelprogramma. Presentatie: Bert van Leeuwen.
17.58 2 Vandaag.
18.00 Journaal.
18.15 Actualiteiten.
18.38 Sportjournaal.
18.48 De wekelijkse lottotrekking gevolgd door de hoofdpunten uit het nieuws en het weer.
19.00 Peter. Korte sketch.
19.07 Het kleine huis (Little house on the prairie) Amer. serie. Afl.: Liefde.
Isaiah Edwards weet geen raad met zijn gevoelens als hij verliefd wordt op een 19-jarig, blind meisje. Daarbij komty dat mrs. Oleson hem voor gek verklaart en ook Laura zo haar bedenkingen heeft.
20.00 Overal en nergens: Op naar de top... Avontuurlijke wintersportspecial met Jan van den Bosch.
20.30 Olympische winterspelen Lillehammer. Met: (TT) Hoogtepunten van de dag.
21.00 Ijshockey: Italië - Frankrijk en VS - Zweden. Aansl.: Kunstrijden, vrije kür heren.
22.00 Journaal.
22.15 Studio Lillehammer.
22.50 Kunstrijden, vrije kür heren.
Aansl.: IJshockey: VS - Zweden.
23.15 Met man en macht. 8-delige serie voor en over mannen.
Afl. 1: Je bent wat je werkt.
23.55 Slotlied.
00.00-00.05 Journaal.

Nederland 3

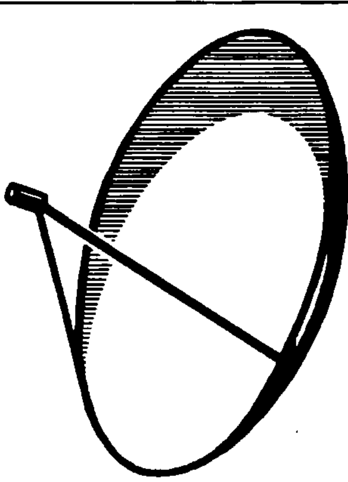
Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
10.00 Ziekteverzuim. Afl.7.
10.30 Praktijkdiploma informatica MG2. Afl.1.
11.00 Reclame en promotie. Afl.3.
11.30-12.00 Schoner produceren. Afl.3. 'Afval voorkomen en verwerken'.
In deze aflevering komen aan bod o.a.: intern en extern hergebruik, verbranden, composteren en storten van afval.,
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.28 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.35 Fryslan boppe speciaal.
17.35 (TT) De avonturen van Kuifje. Tekenfilmserie. Afl.: De zaak Zonnebloem.
18.00 Journaal.
18.16 Kassa! Consumentenmagazine. Presentatie: Felix Meurders.
18.48 (TT) Lingo. Woordspel.
19.15 Living stone. 7-delige serie over avontuurlijke onderwerpen. Afl.1 : Vulkanen: Pu'u O'o, de kokende berg. Presentatie: Jan Douwe Kroeske en Maike Meijer.
19.45 (TT) Oppassen!!! Nederlandse comedyserie. Afl.: Kettingreactie.
Anna is nogal afwezig en naar het zich laat aanzien smoorverliefd.
20.15 Muilen dicht! Paul de Leeuw.
21.06 Sonja op zaterdag. Talkshow.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Nova. Actualiteitenrubriek.
22.50 Studio sport. Met o.a. NK Indooratletiek in Den Haag.
23.20 Trekking dagelijkse lotto.
23.23 (TT) De wereld van Boudewijn Büch. Serie reisreportages met Boudewijn Büch. Afl.: USA 3.
Boudewijn is op zoek naar sporen van de blues. Hij bezoekt in Clarksdale in Mississippi het geboortehuis van een van de aartsvaders van de blues en rock 'n' roll.
23.57 Museumschatten.
Afl.: Bronzen standbeelden. (herh.).
00.05-00.10 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
07.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.00 Let's have a party. (herh.).
13.00 Ron's honeymoon quiz.
14.30 The three godfathers. Amerikaanse speelfilm uit 1948 van John Ford. Met: John Wayne e.a.
Drie bandieten op de vlucht vinden een stervende moeder met haar baby in de woestijn. De moeder smeekt de drie mannen de baby mee te nemen en dat doen ze dan ook. Op weg naar Nieuw Jeuruzalem in Arizona ondergaan de drie stoere mannen, door de aanwezigheid van de baby, grote persoonlijke veranderingen. Bron: Naar een roman van Peter B. Kyne.
16.10 Jenny Jones. Amerikaanse talkshow.
17.00 Eigen huis & tuin. Informatief.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Disney Festival. Jeugdprogramma met tekenfilms, animatieseries en actieseries.
19.00 Zeven uur nieuws.
19.20 Weer.
19.30 Full house. Comedyserie.
20.00 Ron's jong geluk show. Spelprogramma.
22.00 Showtime. Programma.
22.30 Sweethearts dance. Amerikaanse speelfilm uit 1988 van Robert Greenwald. Met: Don Johnson e.a.
Wiley Boon en Sam Manners zijn al sinds hun jeugd goede vrienden. Sam brengt veel tijd door met Wiley, diens vrouw Sandy en hun drie kinderen. Maar Wiley is niet langer tevreden met zijn huidige leven en wil het roer omgooien. Of alles nog niet erg genoeg is, begint zijn maatje Sam nu pas de liefde te ontdekken. Hij heeft Adie Nims ontmoet met wie hij zijn eigen gezin wil stichten.
00.15 The blob. Amerikaanse speelfilm uit 1988 van Chuck Russell.
Het leven in het anders zo rustige stadje Arborville verandert op een nachtmerrie wanneer uit het niets een vreemdsoortig slijmerig monster opduikt, dat iedereen, die op zijn pad komt, doodt.
01.55 Nachtprogramma.

RTL5

16.00 FilmNet info.
16.10 Film 5Video 5. Herhaling van 14-2-1994.
16.50 Music scene. Herhaling van 14-2-1994.
17.20 De Rabo top 40.
Overzicht van de veertig best verkochte singles, gebaseerd op de gegevens van de Stichting Nederlandse Top 40.
18.05 Sport: Voetbal. Aandacht voor wedstrijden uit de Duitse voetbalcompetitie.
18.40 M.A.S.H., Amerikaanse comedyserie. (herh.).
19.10 Renegade. Amerikaanse actieserie.
20.00 Acht uur nieuws.
20.30 Weer.
20.35 Dominick and Eugene. Amerikaanse dramafilm uit 1988.
Met: Ray Liotta, Jamie Lee Curtis e.a. Nicky Luciano is een jonge fragiele man. Zijn leven gaat niet over rozen, maar Nicky legt zich daar niet klakkeloos bij neer. Hij heeft een sterke emotionele band met zijn tweelingbroer Gino die in het laatste jaar van zijn medicijnenstudie zit. Die met aan de ene kant voor zijn broer zorgen en aan de andere kant zijn carrière niet uit het oog verliezen. Als Gino echter verliefd wordt, besteedt hij zowel aan zijn studie als aan zijn broer te weinig aandacht.
22.25 RUR/Terloopse obsessies. Jan Lenferink praat met drie gasten over hun hoogstpersoonlijke, min of meer onbewuste interesses, eigenaardigheden en voorkeuren, die tot in de kleinste details worden belicht.
23.10 Twin peaks. Amerikaanse soap-noir. (herh.).
00.00 Late nieuws.
00.15 Las adolescents. Engelse komedie uit 1975 van Pedro Masó. Enkele Spaanse tieners volgen een studie aan een Engels internaat. Ze weten niets van de heimelijke activiteiten die daar plaatsvinden.
02.00 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
02.30 Quantum thuiswinkel.
05.30 RTL text.

RTBF/La Une

10.10 Les chrétiens dans la vie sociale. **10.40** Personal upgrade 1.0 et 2.1. Afl. 5. **11.10** Le francais avec Victor. **11.40** Sindbad. Magazine. **12.10** Gourmandises. **12.25** Objectif Europe. Discussie. **13.00** Nieuws. **13.20** Román holidays. Amer. komedie uit 1989. **14.55** Videomagazine. **15.10** Juridisch magazine. Herh. **16.20** Filmrubriek. **16.35** Dynamhit. Muziekprogr.. **17.20** Magazine voor liefhebbers van video. **17.55** Beverly Hills, 90210. Amer. serie. **18.40** Génies en herbe. **19.30** Nieuws. **20.10** Natuurmagazine. **20.50** Grand film epique: Charlemagne. 3-delige tv-film. Afl. 3: L'empereur. **22.25** Verkeerstips. **22.35** Sportmagazine. **23.35** Laatste nieuws. **23.55-00.05** Sortie en boite.

SPORTS 21

16.30-17.30 Judo. Belg. kampioenschappen. **19.00** Cursus informatica. **19.30** Nws. **20.05** Cow-boy. Western. **21.35** Judo. Belg. kampioensch. **22.37-00.08** Zie RTBF/La Une.

CNN

06.30 Style. **07.00** Science and Technology. **07.30** Moneyline. **08.30** Earth matters. **09.00** World business this week. **09.30** Diplomatic licence. **10.00** Inside business. **11.00** Larry King. **12.30** Intern. correspondents. **13.00** Travel guide. **14.00** The big story. **14.30** Real news for kids. **15.00** Healthworks. **15.30** Moneyweek. **16.00** Science and technology. **16.30** Style. **17.00** Showbiz this week. **17.30** Diplomatic licence. **18.00** Earth matters. **19.00** World business this week. **19.30** Newsmaker saturday. **20.00** Healthworks. **20.30** Style. **21.00** Your money. **21.30** Intern. correspondents. **22.30** Futurewatch. **23.30** Both sides. with Jesse Jackson. **00.30** Managing with Lou Dobbs. **01.00** Pinnacle. **01.30** On the menu. **02.00** The big story. **02.30** Showbiz this week. **03.00** Larry King Weekend. **05.00** Capital Gang.

NBC

05.30 NBC news. **06.00** Business insiders. **06.30** NBC news. **07.00** Super shop. **07.30** Hello Austria, hello Vienna. **08.00** ITN World news. **08.30** Europa journal. **09.00** Super shop. **11.00** On the air. Talkshow met phone-in. **13.00** Today. **14.00** Sport: Met om 14.00 auto- en motormagazine; 15.00 Kunstrijden op de schaats; 17.00 Boksen: portret van Chris Eubank. **18.00** Today. **19.00** ITN World news. **19.30** Executive lifestyles. **20.00** Dateline. **21.00** Father Murphy. Serie. **22.00** ITN World news. **22.30** Culture calendar. **23.00** Tonight with Jay Leno. Talkshow. **00.00** The night of the people. Amer. drama uit 1986. **02.00** ■ Peck's bad boy. Amer. speelfilm uit 1934.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** Montagne. **12.45** Nieuws. Met special van Olymp. Winterspelen. **13.10** Zakenmagazine. **14.00** Reflets: Images d'ailleurs. **15.00** Jamais sans mon livre. **15.50** Correspondance. **16.00** Nieuws. **16.10** Méthode Victor. **16.35** Génies en herbes. **17.05** Wetenschappelijk magazine. **17.35** Les francophonies de Montréal. **18.05** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws.. **19.00** Actueel sportmagazine over Olymp. Spelen. **19.30** Nieuws. **20.00** L'Ôr et le papier. Afl. 7. **21.00** Nieuws. **21.40** Ne coupez pas mes arbres. Tv-spel. **23.15** Frou-Frou. **00.15** Nieuws. **00.40** Scoubidou. **01.40** Nachtelijke carnavaloptocht vanuit Quebec. **02.40** Magazine Olympique. **03.00** Jamais sans mon livre. Herh. **04.00** Horizon. **04.25** A bon entendeur. **04.40** Question d'argent. **05.10** Objectif Europe. **05.40** Autant savoir.

BBC 1

08.25 nws. **08.30** Walking the dog. **08.50** Peter Pan and the pirates. **09.15** Chucklevision. **09.35** The Flintstones. **10.00** Gev. ochtendmagazine. **13.15** Grandstand. Met om 13.20 Football focus, vooruitblik op FA Carling Premiership 5e ronde; 13.50 nws; 13.55 Paardenkoersen; 14.10 Winter olympics: 2-mans bobsleeën; 14.25 Paardenkoersen; 14.40 Rugby union: Five nations cup Engeland - Ierland, vooruitblik; 14.55 Paardenkoersen.; 15.10 Rugby union: Fiva nations cup Engeland - Ierland, live; 17.40 Final score, voetbaluitslagen. **18.15** nws. **18.25** Regionaal nws. **18.30** The new adventures of Superman. Amer. avonturenserie. Afl.: Smart kids. **19.15** Noel's house party. **20.15** Big break. Quiz. **20.45** Birds of a feather, comedyserie. **21.15** Casualty, ziekenhuisserie. **22.05** That's life! **22.45** nws en sport. **23.05** Voetbalmagazine met FA Cup voetbal, 5e ronde. **00.15** The lost Capone. Amer. speelfilm uit 1990.

BBC 2

07.00 Open university. **10.45** Olympic Grandstand. Skiën: afdaling dames; Bobsleeën. **12.00** Open university. **14.30** The living soap. Documentaireserie. **15.00** Kooktips. Afl.: Vegetarian. **15.10** Horizon. Serie. **16.00** Tekenfilm. **16.05** ■ Journey into fear. Amer. speelfilm uit 1942. Met: Orson Welles e.a. **17.20** Away all boats. Amer. speelfilm uit 1956. **19.10** Scrutiny. **19.40** nws. **19.55** Kenneth Clark at the Tate. **20.25** Unplugged - 10.000 Maniacs. **21.10** Olympic Grandstand. Kunstrijden op de schaats. Verder samenvatting van ijshockey-wedstrijden, schaatsen 500 meter dames, de Noordse combinatie en Langlauf 15 km heren. **23.05** Between the lines, politieserie. **23.55** Under Satan's sun. Franse speelfilm. Bron: Naar de roman van Georges Bernanos. Met Engelse ondertiteling. **01.30-02.30** Later with Jools Holland. Muziekprogr. Vandaag: Midnight Oil, Porno for Pyros, St. Etienne, Grant Lee Buffalo en Oleta Adams. Herh.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **13.20** Nieuws. **14.00** Cose dell'altro mondo. **14.45** Sabato sport. Met Ital. basketbal: Cagiva Varese - Torino. **16.20** Lenny. Serie. **16.50** Raimondo e le altre. **18.00** Nieuws. **18.15** Piu' sani piu' belli. **19.25** Parola e vita: Il vangelo della domenica. **19.40** Historische dagkroniek. **19.50** Nieuws en sport. **20.40** Bucce di banana. **23.05** Nieuws. **23.10** Speciale TG1. **00.05** Nieuws. **00.35** Appuntamento al cinema. **00.40** Sabato club: Duel. Amer. speelfilm uit 1972 van Steven Spielberg. **02.10** Nieuws. **02.15** L'aventure c'est l'aventure. Franse speelfilm uit 1982. **04.10** Sie delitti per padre Brown. Serie. **05.10** Divertimenti.

MTV

07.00 Awake on the wild side. **08.00** MTV's big picture all star weekend. **11.00** The big picture. **11.30** Yo! Raps. **13.30** First look. **14.00** MTV's big picture all star weekend. **17.00** Dance. **18.00** The big picture. **18.30** News - weekend edition. **19.00** Eur. top 20. **21.00** Unplugged with Nirvana. **22.00** The soul of MTV. **23.00** First look. **23.30** MTV's big picture all star weekend. **02.00** Tekenfilm. **02.30** Marijne van der Vlugt. **04.00-07.00** Night videos.

Eurosport

06.00 Olymp. ochtend. **06.30** Eurosportnews. **07.00** Olymp. nieuws. **07.30** Olymp. ochtend. **08.00** Olymp. Winterspelen. Met om: **08.00** Kunstrijden op de schaats. **09.00** IJshockey. Duitsland - Rusland. Herh. **10.00** Bobsleeën. Live. **10.30** Noordse combinatie. Live. **11.30** Bobsleeën. Live. **12.30** Alpine skiën. Afdaling vrouwen. **13.30** Bobsleeën. Live. Aansl.: Lauglauf skiën. Live. **14.00** Schaatsen. 500 meter dames. Live. **15.00** IJshockey. Canada - Slowakije. Live. **17.30** Olymp. nieuws. **19.00** Kunstrijden op de schaats. Live. **22.45** Tennis. ATP-toern. van Stuttgart. Halve finale. **01.00** Olymp. nieuws. **01.30** IJshockey. USA - Zweden. **03.30** Olymp. nieuws. **04.00-06.00** IJshockey. Italië - Frankrijk en Canada - Slowakije.

Duitsland 1

09.00 heute.
09.03 Käpt'n Blaubär Club. Kinderserie. Afl. 21. Afl.: Navigation.
10.00 heute.
10.03 Jagd um die Welt: Schnappt Carmen Sandiego! Kinderserie.
10.30 Stich der Woche. Satirisch magazine.
11.00 heute.
11.03 Harry & Sohn (Harry & son). Amer. speelfilm uit 1983 van Paul Newman. Met: Paul Newman e.a.
12.55 Presseschau.
13.00 ARD Sport extra. Tennis: ATP-toernooi van Stuttgart, halve finale heren-enkelspel.
Met om ca. 16.00-16.05 Tagesschau.
18.02 Heute abend im Ersten.
18.03 Tagesschau-Telegramm.
18.05 ARD-Wetterschau.
18.10 Wirklich unglaublich. Reportageserie over wonderbaarlijke gebeurtenissen.
19.05 Tagesschau-Telegramm.
19.10 Sportschau. Met Bundesliga-voetbal.
19.50 Ziehung der Lottozahlen.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Musikantenstadl. Muziekprogramma. Gasten: Hias, Max Schautzer en Werner Grissmann.
22.00 Tagesthemen.
22.20 (TT) Das Wort zum Sonntag. Overdenking door prof. dr. Michael Sievernich S.J. uit Frankfurt.
22.25 (TT) Sidney Poitier-cyclus: In der Hitze der Nacht (In the heat of the night). Amerikaanse speelfilm uit 1966 van Norman Jewison. Met: Sidney Poitier, Warren Oates.
De zwarte Virgil Tibbs wordt in het stadje Sparta in Mississippi opgepakt op verdenking van moord. Wanneer blijkt dat hij zelf rechercheur is, wordt hem gevraagd de politie te helpen bij het oplossen van de moord. Het onderzoek wordt bemoeilijkt door het diepgewortelde racisme bij politie en bevolking.
00.12 Tagesschau.
00.15 (TT) Mord unter südlicher Sonne (Out of the shadows). Engelse speelfilm uit 1988.
01.55 Tagesschau.
02.00-02.05 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Schlacht-Felder Afl.: Seelow.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa. Actualiteiten in het Grieks, Turks en Italiaans.
09.00 heute.
09.03 Nachbarn. Magazine voor buitenlanders en Duitsers.
09.50 ZDF-Olympia-Studio. Olympisch sportprogramma met vanaf: 9.55 Bobsleeën: 2-mansbob 1e en 2e run. Commentaar: Klaus Angermann; 10.20 Noordse combinatie: 15 km langlauf. Commentaar: Peter Leissl; 10.50 Skiën: Afdaling dames. Commentaar: Karl Senne en Frank Wörndl; 12.20 Langlaufen: 15 km heren. Commentaar: Peter Leissl; 13.55 Schaatsen: 500 m dames. Commentaar: Wolf-Dieter Poschmann; 14.55 IJshockey: Canada - Slowakije. Commentaar: Marcel Reif.
Met om ca. 13.00, 14.55 en 16.20 heute.
17.30 Länderspiegel.
17.50 moment mal. Programma-overzicht.
18.00 Die fliegenden Ärzte (The flying doctors). Australische dokters- serie. Afl.: Kein Tag wie jeder andere.
In de outback woedt een felle brand. Len valt tijdens het nathouden van zijn boerderij van het dak en raakt gewond. Zijn vrouw Hannah krijgt door die gewonding problemen met haar hart. Aansl.: Guten Abend.
19.00 heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Goldmillion. Programma rond Aktion Sorgenkind.
20.55 ZDF-Olympia-Studio.
Olympisch sportprogramma met de hoogtepunten van vandaag en Kunstrijden op de schaats: Verplichte kür heren. Commentaar: Christa Haas; IJshockey: Frankrijk - Italië en USA - Zweden. Tevens Bundesliga-voetbal en tennis: ATP-toernooi van Stuttgart, halve finales.
Met om ca. 22.00 heute-journal. Aansl.: Gewinnzahlen vom Wochenende.
23.30 Die Mafia-Lady (Lady mobster). Amerikaanse speelfilm uit 1988.
01.00 heute.
01.05-02.20 Woody Allen's - What's up, Tiger Lily? (What's up, Tiger Lily?). Amerikaanse speelfilm uit 1966.

Duitsland 3 West

09.00 (TT) Sehen statt hören. **09.30** FernUniversität im Dritten. **10.00** Spanien: Sprache, Land und Leute. Afl. 3: Von Valencia nach Granada. **10.30** Cursus Engels. **11.00** ■ Jan und das Wildpferd. Duitse jeugdfilm. Aansl.: TV's. Afl. 2. **12.30** Reportage over de zakelijke betrekkingen tussen voormalige Oost- en Westduitsers. **13.15** Cursus informatica. **13.45** Cursus wiskunde. **14.15** Konto. **14.30** Ilmenau. Reportage. **15.00** Willy Millowitsch Gala. **17.00** Weekoverzicht. **17.30** Rückblende. Afl.: Vor 10 Jahren gestorben. **17.45** Der fliegende Ferdinand. Afl. 7. **18.15** (TT) Gott und die Welt. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.15** Hier und Heute unterwegs. **19.45** Dierenmagazine. **20.15** Tatort. Duitse misdaadserie. **21.45** West 3 aktuell. **21.55** Geheimnisse unter Wasser. natuurserie. **22.40** Traumtänzer. **23.40** Monty Python's Flying Circus. Afl. 43. **00.10** (TT) Kinomagazin. **00.40** Nachrichten. **00.45** Nachtprogr. Met om: **00.45** Tageschau vor 20 Jahren. **01.00** Tagesthemen. **01.20** Die Rocknacht in West 3. Met Living Colour e.a. **06.20** Weekoverzicht. **06.45** Aktuelle Stunde. **07.15** Hier und Heute unterwegs. **07.45-08.15** (TT) Gott und die Welt.

Duitsland 3 SWF

11.00 Türkei: Land, Leute und Sprache. Afl. 19. **11.30** Sehen statt Hören. **12.00** Cursus Engels. **12.30** Cursus informatica. **13.00** Cursus wiskunde. **13.30** Cursus Engels. **14.00** Na und?! **15.00** Omnibus. Magazine. **17.00** Vrijetijdsmagazine. **17.50** Träume unterm Hammer. **18.50** Beim Wort genommen. **19.20** Output. Over de moderne tandheelkunde. **19.50** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Planet Erde - Das Reich des russischen Bären. Natuurserie. **21.00** Menschen unter uns. Reportageserie. **21.45** Südwest aktuell. **21.50** Satire-Schnitzel. **22.00** Salto musicale. Documentaire. **22.45** Geschichten um 'Drei Schwestern'. Documentaire. **23.30** Reiner flog übers Kuckucksnest. Cabaret. **00.30** Berlinale-Studio. **00.40** Schlussnachrichten. **00.55** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00-08.05 Tekenfilmseries. **08.05** Comix. Kindermagazine. **08.35** Der HAlsse Stuhl. Discussieprogr. **08.50-11.50** Tekenfilmseries. **11.50** Katts & Dog. Amer. misdaadserie. **12.20** Harry and the Hendersons. **12.45** Full House. **13.15** Step by step. **13.45** Fresh prince of Bel-Air. **14.15** Major Dad. Herh. **14.45** Knight Rider. **15.45** The A-Team. **16.45** 21, Jump Street. **17.45** 2000 Malibu Road. Afl. 6/slot. **18.45** RTL aktuell. Nieuws en sport. **19.10** Nur die Liebe zählt. **20.15** Dangerous passion II. Amer. actiefilm uit 1990. **22.10** Delta Force III - The killing game. Amer. actiefilm uit 1990. **23.40** RTL Samstag Nacht. Amusementsprogr. **00.40** Sexual healer. Australische erotische speelfilm uit 1991. **01.40** Delta Force III - The killing game. Herh. **03.15** Dangerous passion II. Herh. **04.50** The A-Team. Herh. **05.40** Tekenfilm.

SAT 1

06.40 Zoff. Jongerenmagazine. Herh. **07.10** alles capito?! Spelprogr. **07.40** DROPS! **08.10-09.40** Tekenfilmseries. **10.05** Hans Hass. Natuurfilmserie. **10.30** 5 mal 5. **11.00** Wirtschaftsforum. **11.30** Beinahe ein Engel. Amer. komedie uit 1990. Herh. **13.20** The Cardinal. Amer. speelfilm uit 1963. Aansl.: News. **16.30** Punkt, Punkt, Punkt. **17.00** Geh aufs Ganze! **17.55** Das Hilmenspiel. SKL-trekking. **18.00** ran. Voetbalmagazine met Bundesliga-voetbal. **19.20** Newsmagazin. **19.30** Glücksrad. **20.15** Unsere tollen Tanten in der Südsee. Oostenrijkse komedie uit 1963. Aansl.: TopNEWS. **21.55** Mann-o-Mann. Spelprogr. Aansl.: TopNEWS. **23.00** Was der schwedische Butler sah (What the swedish butler saw). Amerikaanse speelfilm uit 1976 van Vernon F. Becker. Met: Ollie Soltoft, Sue Longhurst, Charlie Elvegard e.a. **00.25** Von Haut zu Haut. Duitse erotische thriller uit 1969 van John Scott. Herh. **01.40** Fresh frames. Filmmagazine. **02.55** ran. Voetbalmagazine. Herh. **04.10** Schatten der Leidenschaft (The young and the restless). Amer. serie. Aansl.: programma-overzicht. Herh.

België/TV 1

10.15 Het slimme kanaal. Met: Natuur, wat doe je ermee? Afl. 4.
10.45 Luister met je ogen (Spraakafzien). Cursus liplezen. Afl. 23.
11.00 Doe het zelf.
11.30 Personal upgrade 2.1. Serie over computers. Afl. 7: Plannen.
12.00 Affiche. Actuele kunstinformatie.
12.20-12.50 Regionale TV.
15.45 Jupiter's darling. Amerikaanse musical uit 1955 van George Sidney.
17.25 Earth works. Vandaag o.a. over witte leeuwen in Z.-Afrika, schadelijke verf voor scheepsrompen.
17.50 Musti. Tekenfilmserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 50.
18.00 Journaal.
18.10 De avonturen van Kuifje. Afl.: De scepter van Ottokar.
18.35 Vlaanderen vakantieland. Vandaag: Binnenland: Waals-Brabant en mooie dorpjes.
19.30 Journaal en sport.
20.00 R.I.P. Comedyserie. Afl. 8.
20.30 Weekendfilm: Stay the night. 2-delige Amerikaanse tv-film van Harry Winner. Afl. 1.
22.10 Vandaag.
22.30 Sport op zaterdag.
23.10-00.40 Stay the night. 2-delige Amerikaanse tv-film. Afl. 2.

België/TV 2

20.30 Wiener bonbons. Terugblik op de beste operetteconcerten. Vandaag: Fragmenten uit Zigeunerliebe van Léhar en Zwei Herzen in 3/4 Takt van Stolz. Uitgevoerd door het Koninklijk Filharmonisch Orkest van Vlaanderen en het BRTN Koor.
21.00 Vuurvogel. Met: Open doek. 6-delige muziektalkshow rond het BRTN Filharmonisch Orkest. Afl. 5: Van toeten en blazen. Werken van Alpaerts, Sternefeld, R. Strauss, Sibelius en Bärmann.
22.40 De dans ontsprongen. Ballet. Afl.: Palindrome. Muziek van Johan Hoogewijs, choreografie van Michèle Noiret en Bud Blumenthal.
23.05-23.30 Haydnsymfonieën. Symfonie nr. 96 in D, Haydn. Uitgevoerd door La Petite Bande.

TV FILMS VIDEO

Duitsland 1/2
11.03 uur - Harry & Son - (1983-USA) Drama van Paul Newman waarin hij behalve de regie en de titelrol ook een deel van het scenario en de produktie voor zijn rekening nam. Werkloze weduwnaar krijgt problemen met zijn zoon.

RTL4
14.30 uur - Three Godfathers - (1948-USA) Drie bankrovers ontfermen zich over een pasgeboren baby. Western met christelijke inslag van John Ford. Met: John Wayne en Harry Carey jr.

België/TV 1
15.45 uur - Jupiter's Darling - (1954-USA) Musical van George Sidney over Hanibals invasie van Rome. Overweldigende decors en prachtige choreografie, onder andere onder water voor zwemkampioene Esther Williams.

Nederland 1
20.26 uur - The Delinquents - (1989-AUS) Tienerster Kylie Minogue probeert van haar onschuldige imago af te komen in deze film over jeugdige delinquenten in de jaren vijftig. Regie: Chris Thomson.

België/TV 1
20.30 uur - Stay the Night - (1991-USA) Naïeve tiener Morgan Weisser begint verhouding met de oudere Barbara Hersey die hem overhaalt haar echtgenoot te vermoorden. Geloofwaardig drama van Harry Winner.

RTL5
20.35 uur - Dominick and Eugene - (1988-USA) Ontroerend portret over de bijzondere relatie van een tweeling door Robert M. Young. Tom Hulce is de verstandelijk achtergebleven broer, Ray Liotta de ambitieuze student.

Duitsland 1
22.25 uur - In the Heat of the Night - (1966-USA) Misdaadfilm van Norman Jewison waar jaren later de tv-serie op gebaseerd werd. Politiechef Sidney Piotier moet racisme overwinnen als hij zwarte politieagent te hulp vraagt.

Nederland 1
23.35 uur - Dangerous Pursuit - (1989-USA) Thriller van Sandor Stern met Alexandra Powers en Elena Stitler. Vrouw heeft een avontuurtje met iemand die later een moordenaar blijkt te zijn.

RTL4
00.15 uur - The Blob - (1988-USA) Remake van oude cult klassieker. Vormeloze massa dreigt heel dorp te verslinden. Peperdure special effects maken de film niet veel spannender. Met: Kevin Dillon.

Duitsland 1
00.15 uur - Out of the Shadows - (1988-GB) Als haar vriend wordt vermoord is Alexandra Paul hoofdverdachte. Inspecteur Charles Dance is de enige die in haar onschuld gelooft. Regie: Willi Patterson.

Duitsland 2
01.05 uur - Woody Allen's - What's Up, Tiger Lily? - (1966-USA) Persiflage van Woody Allen op Hollywood waarvoor hij een goedkope Japanse exploitatiefilm opkocht en die o.a. hilarisch nasynchroniseerde. Met: Tatsuta Mihashi.

● *Woody Allen geeft in de Amerikaanse speelfilm 'Woody Allen's - What's Up, Tiger Lily?' een persiflage op Hollywood. (Duitsland 2 - 01.05 uur).*

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30 Nieuws. 7.07 TROS Nieuwsshow. 11.07 TROS Kamerbreed. 12.07 TROS Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.07 Tijdsein. Elk heel uur en om 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.10 Echo. 19.04 Het geding. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. NOS/VOO/ 22.04 De laatste ronde. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 AVRO Nachtdienst. 6.02-7.00 Vannacht naar morgen.

Radio 2
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Terug naar de toekomst. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The Bands.

Radio 3
6.02 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 Mega top 50. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Twee meter de avond in. 0.04 Shock radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.15 Nieuws. 7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Pick up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert. Muz. voor blokfluitkwartet. 12.00 Platenzaak. 15.00 Middagconcert. Radio Kamer Ork. 17.00 Het witte doek. Om 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.02 Leo Boudewijns' langspeelplaats. 19.00 Folio 1. 19.30 Het avondconcert. La fille du régiment, opera van G. Donizetti. Koor en Ork. Metropolitan Opera o.l.v. Eduardo Müller met sol. ca. 20.47 Nieuwsberichten (NOS - In 1e pauze van de opera). ca. 22.05 Folio 2. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00. Nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zeggus. 8.30 Ronduit magazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen...!12.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.11 De verandering. 13.56 EO-Metterdaad hulpverlening. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Faros. 17.10 Radio uit. KZG: 17.45 Zevende Dagsadventisten. 18.02 De wereld zingt Gods lof. 18.54 Tekst en uitleg. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks. 19.40 Nieuws in het Marokkaans. 19.50 Nieuws in het Chinees. 20.00 Nieuws. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
09.00 Postbus 94, verzoekplaten. Met Ria van Grinsven. 10.00 Het Ei van St. Joost, dialect en volkscultuur met Lei Meisen. 11.00 De Onderstroom, kunstmagazine. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30 Musica Sacra. 14.00 Limburg Express, jongerenprogramma. 14.30 De Agenda. 15.00 Walkie Talkie. 15.40 Concert: live! 16.00 Hubert on the Air. 17.05 Regionaal nieuws 17.00-18.00 Limburgs popmagazine Vrij Spel.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Top 30. De nationale hitparade met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. Swingend entertainment voor iedereen. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Cupido. Een romantisch programma met vlinders in de buik. 22.00 Nieuws en lotto-uitslagen. 22.10 De Stem. Muziekprogramma. 23.30-6.00 Nachtradio met elk uur nieuws.

België/BRF
Nieuws t/m 20.00 op elk heel uur (behalve om 13.00 en 18.00) en om 6.30, 12.30 en 18.30.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Agenda; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Hitwelle. Oldies, Gags & neue Scheiben. 12.00 Musik à la carte. 13.00 Presseschau. 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.00 Regionalnachrichten. 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.05-20.30 Freie Tribüne. Philosophie und Ethik.

Happy RTL Radio
Nieuws op elk heel uur.
5.00 Dauwtrappen. 7.00 De start met Luc van Rooij. 9.00 Koffiekringen met Jan van de Putte. 11.00 Mart van de Stadt. 13.00 De Nederlandse Top 40 met Bart van Leeuwen. 16.00 Vrijheid Blijheid, Luc van Rooij. 19.00 De Zeven Uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00-05.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Morgenandacht. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop-Report. Overzicht Duitse hitparade (om 14.00 nieuws en economisch praatje). 15.00 Bonbon, voor de kinderen. 15.05 Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws; 18.05 Auf ein Wort). 19.00 Nieuws. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbär, voor kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Das Samstagskonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

TE KOOP

HOENSBROEK
Mijnbouwstraat 20
Halfvrijstaand woonhuis met garage en geheel omsloten tuin. Indeling: entree met gastentoilet, m.k., woonkamer met schuifpui naar tuin, open keuken met gascomfort. 1e verdieping: drie slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w., (mog.h. voor 2e toilet). 2e verdieping: vierde slaapkamer en c.v.-ruimte.
Prijs ƒ 185.000,- k.k.

BRUNSSUM
Heggerank 10
Halfvrijstaand woonhuis met garage, tuin en vrij uitzicht aan voorzijde. Entree met gastentoilet en trap naar verdieping. Ruime woonkamer, dichte keuken met toegang tot tuin. Totaal vier ruime slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet, zolderberging.
Prijs ƒ 239.000,- k.k.

KERKRADE
(Eygelshoven)
Portbeemden 17
In het centrum gelegen vrijstaand woonhuis met ruime garage en royale tuin. Indeling: twee kelders, hal met ontvang/kantoorruimte en gastentoilet. Grote woonkamer met parketvloer en schuifpui naar het terras. Dichte keuken met installatie. Werkkamer met toegang naar de garage. Op de verdieping zijn vier slaapkamers en een badkamer met o.a. ligbad.
Prijs ƒ 285.000,- k.k.

LANDGRAAF
Aalbersestraat 9
Vrijstaand woonhuis met tuin en inpandige garage. Indeling: provisiekelder, c.v./berging. Entree/hal aan zijkant, doorloop met gastentoilet en m.k. naar woonkamer met parketvloer, ingebouwde haard en schuif-/kieppui naar terras en tuin. Dichte keuken met L-vormige installatie voorzien van div. apparatuur. Twee (voormalig drie) slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en tweede toilet. Vliering.
Prijs ƒ 285.000,- k.k.

BRUNSSUM-NOORD
Churchillstraat 28
Halfvrijstaand woonhuis met ruime oprit en garage. Entree aan de zijkant met gastentoilet en kelderkast. L-vormige woonkamer met aanbouw waarin keuken met moderne installatie, kantoortje c.q. werkkamer en bijkeuken. Drie slaapkamers en vernieuwde badkamer met douche, v.w. en tweede toilet. De zolder is bereikbaar via een vliezotrap.
Prijs ƒ 198.000,- k.k.

SIMPELVELD
Laurenthof 5
Rustig gelegen vrijstaande bungalow met patio's op diverse niveaus en garage op loopafstand. Ruime entree met gastentoilet en m.k. Woonkamer ca. 56 m² met marmervloer, vrijhangende moderne open haard en schuifpui naar tuin. Dichte eetkeuken met div. apparatuur. Slaapkamer met garderobekast, badkamer met ligbad, dubb. v.w. In souterrain drie slaapkamers, badkamer met douche, v.w. en 2e toilet. Separate wasruimte. Dak is geheel vernieuwd.
Prijs ƒ 310.000,- k.k.

HEERLEN
(Douve Weien)
v. W. Poelmanstraat 235
Bungalow met losstaande garage. Ruime entree/hal met m.k. en c.v.-ruimte. Riante woonkamer ca. 65 m² met openhaardpartij en schuifpui naar patiotuin 90 m² op zuidwesten gelegen. Ged. open keuken met div. apparatuur. Ouderslaapkamer met aansluitend betegelde badkamer met ligbad en dubb. v.w. Middels ruime hal toegang tot overige twee slaapvertrekken, 2e badkamer met douche en v.w., separaat gastentoilet, wasruimte met toegang tot patiotuin.
Prijs ƒ 360.000,- k.k.

HEERLEN
(Molenberg)
Holleweg 58
Vrijstaande bungalow op ruim perceel met inpandige garage en diverse kelderruimten. Ruime entree/hal, drie slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet. Dichte keuken met kunststofinstall., voorzien van div. apparatuur, toegang tot achtertuin. Ruime L-vormige woonkamer met parketvloer en tuindeur naar overdekt terras aan zijkant pand.
Prijs ƒ 385.000,- k.k.

KERKRADE
(Holz)
Abtenlaan 34
Groot halfvrijstaand woonhuis met diverse kelders, ruime entree en woonkamer met parketvloer. Dichte keuken met moderne eiken keukeninstallatie. Omsloten tuin met fietsenberging. Totaal vijf slaapkamers, zolder en een schitterend uitgevoerde badkamer. Dit huis is van kwalitatief hoogwaardige materialen voorzien en moet echt van binnen gezien worden.
Prijs ƒ 295.000,- k.k.

KERKRADE
(Bosberg)
Bernard Pothaststraat 28
Geschakeld woonhuis met inpandige ruime garage en onder architectuur aangelegde tuin. Royale hal met gastentoilet en garderobekast. Kantoor/praktijkruimte met vaste muurkast. Gezellige woonkamer met open haard, vide en toegang tot terras en tuin. Gedeeltelijk open keuken met eetbar en diverse apparatuur. De gehele begane grond is voorzien van leisteenvloer. Niveau +½: ouderslaapkamer met parketvloer, badkamer met ligbad, bidet, v.w. op zuil en 2e toilet. Niveau +1: studieruimte welke middels vide in open verbinding staat met woonkamer. Schuifpui naar terras. Overloop met toegang tot drie slaapkamers, doucheruimte met v.w., c.v.-/bergruimte. Niveau +1½: werk-/studeerkamer. Niveau +2: bergzolder. N.B.: gehele pand voorzien van hardhouten kozijnen met dubbele beglazing, nagenoeg overal rolluiken.
Prijs ƒ 380.000,- k.k.

TE HUUR

KERKRADE-WEST
(Eikerplein)
Winkelruimte t.b.v. een supermarkt ca. 400 m².
Huurprijs ƒ 2900,- per maand.

HEERLEN-Centrum
Raadhuisstraat 48
Winkelruimte op goede lokatie nabij Stadskantoor en Promenade. Oppervlakte circa 100 m² begane grond en 100 m² in het souterrain. Eigen pantry en mogelijkheid voor kantoortje.
Koopprijs ƒ 325.000,- k.k. (inclusief inventaris) en huurprijs ƒ 4.250,- per mnd. excl. BTW.

TE HUUR GEVRAAGD

Voor een van onze relaties zoeken wij in **Heerlen-Centrum** per juli/augustus van dit jaar een representatieve **KANTOORRUIMTE** met **BOVENWONING** voor een nieuw op te starten adviesbureau.
Huurprijs tot circa ƒ 1.500,- per maand.

ABC Makelaardij
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen
tel. 045-712040
fax 045-711357
A.J.M. Sijstermans
NVM MAKELAAR

OFFERMANS BORGER & PARTNERS
VASTGOED

ECHT, Peyerstraat 67D
In centr. gel. ruim appartem., 1982, m. gar., 3 slpks. en vold. berging. **Vr.pr. ƒ 142.000,- k.k.**
BRUNSSUM, Akerstraat N. 9
Stijlvol halfvr. herenhuis (1934), mooi gerenov. m. behoud van auth. sfeer. Ind. part. hal en inp. gar. 1e verd.: roy. woonk 35 m², mod. keuk. 17 m², serre. 2e verd.: 3 ruime slpks., schitt. badk., zold., keld., wask., 2 balkons. **Vr.pr. ƒ 279.000,- k.k.**
LANDGRAAF, Hoefveld 36
Tussengel. woonh. uit 1976 met gar., tuin en achterom, woonk. 30 m², open keuk., 3 slpks. **Vr.pr. ƒ 187.000,- k.k.**
OIRSBEEK, Grachtstraat 45
Ruim halfvr. woonh. (1970) met mooi souterrain, gesloten keuken, 3 ruime slpks., zolder via vliezo, met beklinkerde plaats en tuin, op perceel van ruim 400 m². Inclus. los gelegen hoogw. hobby-/bedrijfsruimte van 150 m2.
Vr.pr. ƒ 239.000,- k.k.
OIRSBEEK, Torenstraat 26
Goed onderh. halfvr. woonhuis met uitbouw, overdekt terras en aparte werkplaats (100 m²), kelder, woonk. met open keuk. (75 m2), 2/3 slpks., kunstst. koz. m. dubbel gl., nieuwe HR-ketel.
Vr.pr. ƒ 198.000,- k.k.

GEEN VERKOOP GEEN KOSTEN
Rijksweg Zuid 170 B, 6161 BV Geleen
Tel. 046-740535 b.g.g. 046-752193

VETAFSCHEIDERS
VERVAARDIGD VOLGENS NEN NORM 7087

- Toepassing: in o.a. horecagelegenheden, bedrijfskeukens, woningen en agrarische bedrijven
- Met geïntegreerde slibopvang
- Zeer snel en eenvoudig te plaatsen
- Verkeersklasse: NEN-EN-124
- Vervaardigd volgens de daarvoor geldende NEN en ISO normen.

Inh./ltrs.	Doorstroomsnelh. p/sec.	Nettoprijs
1250 ltr.	2 ltr.	f 2300.-

Genoemde prijzen zijn excl. BTW.

Franco v.a. f 300.- excl. BTW.
Bel voor gratis catalogus
de wildkamp
KUNSTSTOFLEIDINGSYSTEMEN
BERINGE (L.) ☎ 04760-72296
SUSTEREN (L.) ☎ 04499- 2760
LUTTEN (Ov.) (hoofdkantoor) ☎ 05231- 2099

---

* **Wilt u 30 jaar rentevast?**
* **30 jaar lang onveranderde nettolasten?**
* **De laagste rente gezien onze arrangementen?**
* **Een hypotheek met een looptijd van 40 jaar?**
* **Een spaarhypotheek tot uw 80e levensjaar?**
* **Een combinatie hiervan?**
* **Spaarhypotheek rente vanaf 5,8%?**
* **Nog 2 jaar lang profiteren van een dalende rente? (stijging uitgesloten).**

DAT KAN!!!

Het enige dat u maar hoeft te doen, is contact op te nemen met ons kantoor.
Uw hypotheek blijft ons maatwerk!
Bel, u wordt er altijd wijzer van!!!

QUADEN HYPOTHEEK CENTER
Gelrestraat 4, Munstergeleen, 046-519644 *Lid NVM*

HYPOTHEKEN va. 5,6%

Als onafhankelijk hypotheekadviseur kunnen wij gratis en vrijblijvend uw bestaande hypotheek analyseren en onderzoeken of wij door omzetting u besparing kunnen bieden.
Een telefoontje is voldoende om de basis te leggen voor mogelijk vele duizenden guldens besparing.

rentevoorbeelden:

met gem.gar.	ann.	spaar-hyp.
2 jaar vast	5,6%	5,8 %
5 jaar vast	5,9%	6,15%
10 jaar vast	6,4%	6,45%
15 jaar vast	6,8%	7,0 %

Voor bestaande en nieuwe hypotheken de onafhankelijke hypotheekspecialist:

ABAZ Inl. De Doom 23
6419 CW Heerlen
Tel. 045-718731
onroerend goed en taxatieburo

WEGGAAN ZONDER TOETEREN KAN OOK...
SSSTTT
De NSG helpt bij het vinden van een oplossing voor alle vormen van geluidoverlast.
NEDERLANDSE STICHTING GELUIDHINDER
Postbus 381 - 2600 AJ Delft

Rasti Rostelli Show

het fascinerende van het ontastbare
telepatie hypnose telekinese

Een show vol spanning en sensatie. Tijdens de show gratis rookontwenning en afvallen met behulp van hypnose.
Je verstand zal weigeren te accepteren wat je ogen zien!!!

KERKRADE
1 MAART 1994
'WIJNGRACHTTHEATER'

HEERLEN
14 MAART 1994
'STADSSCHOUWBURG'

En ook nog in **20** andere steden.
ook bij u in de buurt!

Aanvang 20.15 uur
Telefonisch reserveren
010-4795018 / 010-4794070
ma. t/m za. 10.00-17.00 uur

Slechts één dag!!!
OPENBARE VERKOOP
LEDEREN JACKS va. 159.-
2de JACK voor 1 GULDEN

Gerenommeerde leerfabrikanten hebben te veel voorraad, door een stagnerende afzet en geannuleerde exportorders.
Wij kunnen daarom i.s.m. de importeur méér dan 3000 stuks lederen kleding verkopen tegen dumpprijzen!

De aanbiedingen zijn ook geldig in
OPHOVEN VENLOSEST.W17 093211566901

verkoop zonder tussenkomst van een deurwaarder

3/4 Dames en Herenjassen va. 199.-
Suede Dames- en Herenjacks va. 98.-
MOTORJACKS de goedkoopste va. 159.-
NIEUWE COLLECTIE tot 40 % KORTING

WANNEER: ZONDAG 20 FEBRUARI
van 12.00 - 17.00 uur
WAAR: HOTEL LIMBURGIA
GRENDELPLEIN 19 VALKENBURG

o.l.v. ITALIA LEATHER WEAR. HELMOND INFO: 04920 22923 / ZONDAGS OPEN.

RECYPIPE®
P.V.C. AFVOERBUIZEN
60% KORTING

Diam. mm uitw. x wandd.	Prijs p/meter bruto	Prijs p/meter netto
32x 1 8	2.50	1,00
32x 3 2	3.45	1,38
40x 1 8	3.00	1,20
40x 3 2	4.35	1,74
50x 1 8	4.10	1,64
50x 3 2	5.65	2,26
75x 1 8	6.35	2,54
75x 3 2	8.50	3,50
90x 1 8	7.10	2,84
90x 3 2	11.00	4,40
110x 2 2	9.35	3,74
110x 3 2	13.35	5,34
125x 2 5	11.70	4,68
125x 3 2	15.20	6,08
160x 3 2	19.65	7,86
160x 4 0	23.50	9,40
200x 3 1	22.40	8,96
200x 3 9	28.65	11,46
250x 3 8	34.10	13,64
250x 4 9	44.25	17,70
315x 4 8	53.65	21,46
315x 6 2	68.85	27,54
400x 7 8	127.75	51,10
500x11 05	215,00	86,00

Compleet assortiment hulpstukken in voorraad
Standaardlengte 5 (6) meter
Genoemde prijzen zijn excl. BTW

Franco v.a. f 300.- excl. BTW.
Bel voor gratis catalogus
de wildkamp
KUNSTSTOFLEIDINGSYSTEMEN
BERINGE (L.) ☎ 04760-72296
SUSTEREN (L.) ☎ 04499- 2760
LUTTEN (Ov.) (hoofdkantoor) ☎ 05231- 2099

Curator roept op: **Alle erfgenamen**, alsmede **alle schuldeisers** van **Johannes Peter Loppersum,** geb. 5-7-1922 te Duisburg (Dld.), laatstelijk gewoond hebbende te Sittard aan de Bachstraat 16 II, alsmede te Tzummarum aan de Roordamaleane 13. Het pand te Tzummarum is te koop. Taxatierapport aanwezig. Inlichtingen binnen een maand na heden:
R.H.G. Eussen, postbus 127, 6130 AC Sittard

Ondercuratelestelling
Rek.nr. 93/8570.
Bij beschikking van de arrondissementsrechtbank te Roermond van 16-2-1994, is onder curatele gesteld: **Johannes Wilhelmus Wijnands,** geboren te Horst op 13 juli 1955, wonende te 5964 AG Horst-Meterik, Pastoor Notermansstraat 25, met benoeming van Antonius Wouterius Johannes Kroezen, wonende te 5827 AM Vortum-Mullem, St. Cornelisstraat 46 tot curator/curatrice en met benoeming van Teresia Christina Maria Krüpers, wonende te 5827 AM Vortum-Mullem, St. Cornelisstraat 46 tot toeziend curator/curatrice.
Procureur aanvrager: O.M.

TIJD VOOR EEN GOED GESPREK OVER MEUBELEN

Iedere zondag open van 10 uur tot 18 uur.

Het is behaaglijk bij onze open haard. Uw fauteuil staat klaar, de château Neuf du Pape is gechambreerd. Geen wind of regen die ons storen als wij samen peilen naar een visie op wonen. Als wij uw wensen confronteren met onze ideeën. Als uw smaak en ons advies uitgroeien tot de ultieme keuze.
We nemen de tijd. We hebben de collectie.
We zorgen voor de begeleiding. Wedden dat we drinken op de goede afloop ?

Genk, Sittard, Stein, Zutendaal, Lanaken, Heerlen, Maastricht, Bilzen, Valkenburg
Autobaan Heerlen-Antwerpen afslag Zutendaal

woonkultuur zutendaal
Dorpsstraat 2-4, 3690 Zutendaal. Telefoon : 089/61.11.36
Telefoon vanuit Nederland: 09-3289 61.11.36
Iedere dag open van 10 tot 18 uur; woensdag gesloten.
Levering franco aan huis zonder grenskosten.

WIE HELPT ONS OM 'N GOED PLAN DE GROND IN TE BOREN.

DRINKWATER VOOR DE DERDE WERELD SIMAVI GIRO 300100

Nederland 1

Avro/KRO/Ncrv
10.30-11.20 Omroepparochie. Eucharistieviering vanuit de Petruskerk in Lelystad.
12.00-12.30 Van de wieg tot het graf. 6-delige serie over belangrijke gebeurtenissen in het leven van de moslim. Afl.1.
14.00-14.30 Swami Dayanand jayanti. Portret.
15.25 Gewetensgevangenen. Serie portretten van politieke gevangenen. (herh.).
15.29 De zeven sacramenten. 9-delige katecheseserie. Afl.: Het ambt.
16.00 (TT) Journaal.
16.05 De NCRV op zondag. Met: Het gezongen woord, koor- en samenzang. Vandaag vanuit Surhuisterveen.
16.30 Waar blijf je anders. Praatprogramma over geloof en tradities.
17.00 Nota bene. Culturele agenda.
17.06 Prinsengrachtconcert '93. Klassieke muziek uitgevoerd door het Groot Omroepkoor o.l.v. Martin Wright met Cheryl Studer, sopraan en Octavio Arevalo, tenor.
18.01 Kookgek. Culinaire tips.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Ruilen.
18.30 KRO's Tekenfilmfestival.
18.36 De ijsprinses. 9-delige Duitse jeugdserie. Afl.8 : Een moeilijke beslissing.
19.25 (TT) Waku waku. Dierenspelprogramma.
20.00 (TT) Journaal.
20.15 Ook dat nog. Humoristisch consumentenprogramma.
21.03 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
21.41 (TT) Toen was geluk heel gewoon. 12-delige Nederlandse comedyserie. Afl.8 : De broer van Nellie.
22.08 Kruispunt. Actueel magazine over kerk en samenleving.
22.43 Sam Saturday. 6-delige Engelse politieserie. Afl.3.
23.34 Overwegingen in vastentijd. Overdenking. Afl.1.
23.39 Journaal.
23.44 Nieuws voor doven.

Nederland 2

NOS/Veronica
09.30 Olympische Winterspelen Lillehammer. Met: Samenvatting van de vorige dag en een vooruitblik op vandaag.
10.00 Bobsleeën, 2 mans. Aansl.: Biathlon, 20 km heren.
10.55 Skiën, afdaling dames combinatie.
12.05 TV-sport. Sportmagazine.
13.00 Journaal.
13.07 Skispringen, 120 m schans. Aansl.: Bobsleeën, 2 mans. Aansl.: Biathlon, 20 km heren.
13.45 (TT) Schaatsen, 10 km heren. Aansl.: Skispringen, 120 m schans. Aansl.: IJshockey: Rusland - Tsjechië en Duitsland - Finland.
18.10 Aquarelleren. Afl.6.
18.40 Claro! Spaans voor gevorderden. Afl.1.
19.15 (TT) Postcode Bingo. Wekelijks showprogramma rond de Postcode Loterij.
20.30 Olympische winterspelen Lillehammer. Met: (TT) Hoogtepunten van de dag.
21.00 IJshockey: Duitsland - Finland en Noorwegen - Oostenrijk. Aansl.: Kunstrijden, ijsdansen verplicht programma.
22.15 Studio Lillehammer.
22.48 IJshockey: Noorwegen - Oostenrijk.
23.05 (TT) Studio sport. Met de Italiaanse en Spaanse voetbalcompetitie.
23.50-23.55 Journaal.

● *Presentatrice Pernille La Lau van de Postcode Bingo. (Nederland 2 - 19.15).*

Nederland 3

Vpro/Vara
08.53 Nieuws voor doven.
09.00 Villa achterwerk. Kinderprogramma.
11.00 Reiziger in muziek. Muziekprogramma.
12.00 Journaal.
12.05 Het capitool. Discussieprogramma.
12.50-13.55 De VARA matinee. Klassieke muziek. 2e Symfonie van Rachmaninov, uitgevoerd door het Radio Filharmonisch Orkest. (herh.).
14.00 Meer op zondag. Actueel familiemagazine voor oude en nieuwe Nederlanders.
16.00-16.30 Kinderen van dichtbij. Serie portretten van kinderen. Afl.12 : Naar school.
17.08 Alle mensen zijn ongelijk. Serie praatprogramma's op zoek naar de ongelijkheid van mensen, volken en culturen. Afl.2. (herh.).
17.53 Nieuws voor doven.
18.00 Journaal.
18.05 Automonteurs. Deel 2 van een nieuwe serie Werken aan Werk over motorvoertuigen.
18.35 Socutera. Uitzending van het Leger des Heils.
18.45 (TT) Studio sport.
20.15 Lopende zaken. Actualiteitenmagazine.
20.51 Krasse knarren. VPRO's bejaardenprogramma met Kees van Kooten en Wim de Bie.
21.21 Diogenes. VPRO's venster op de wereld.
22.27 (TT) The return of Mr. Bean. Engelse humor met Rowan Atkinson.
22.57-00.44 VPRO cinema primeur: La petite apocalypse. Franse komedie uit 1993 van Costa-Gavras.
Een van de gasten op het feestje van Barbara en Henri is de schrijver Stan. Ooit is hij Polen ontvlucht en was hij getrouwd met Barbara. Wanneer Stan een ongelukje heeft, denken zijn vrienden meteen aan een zelfmoordpoging. Ze besluiten hem op te vangen en ontketenen daarbij, tegen de zin van Stan in, een ware publiciteitsgolf.

RTL4

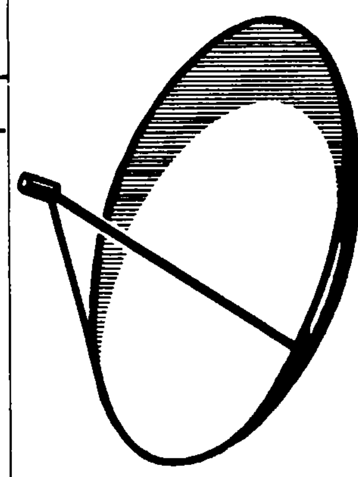
06.30 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
07.00 Telekids presenteert de cartoon express. Kinderprogramma.
11.00 Dino-uur. Met om 11.00 Land of the lost. 11.30 Dinosaurs.
12.00 Teleteens. Jeugdprogramma.
14.00 Home improvement. Amerikaanse comedyserie. (herh.).
14.25 The fighting prince of Donegal. Amerikaanse Walt Disneyfilm van Michael O'Herlihy.
Met: Peter McEnery, Susan Hampshire, Tom Adams e.a.
Het is 1587. Volgens een legende is de jonge prins Hugh O'Donnell uitverkoren om Ierland te bevrijden van de Engelse onderdrukking. Hij neemt deze taak erg serieus en wanneer hij ook nog eens verliefd wordt op de mooie Kathleen McSweeney, heeft hij des te meer redenen om te vechten voor zijn geliefde land.
16.10 Jenny Jones. Amerikaanse talkshow; 'Jaloerse ex-vrouwen bemoeien zich met de huwelijken van hun ex-mannen'.
17.00 Gezond en wel. Magazine over allerlei onderwerpen die met gezondheid te maken hebben.
17.30 Koken met sterren. Marco Bakker schuift aan aan tafel.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 For you modemagazine. Mode- en lifestylemagazine.
18.35 The Torkelsons. Amerikaanse comedyserie. (Pilot).
19.00 Zeven uur nieuws.
19.15 De beste van Oprah Winfrey. Voor de liefhebber.
20.05 Liefde op het eerste gezicht. Spelprogramma.
20.45 Baywatch. Amerikaanse serie.
21.35 Jambers. Reportages uit het werkelijke leven. (Slot).
22.25 Nothing in common. Amerikaanse speelfilm uit 1986 van Garry Marshall. Met: Tom Hanks e.a.
00.25 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. (herh.).
01.10 As the world turns. Amerikaanse soapserie. (herh.).
01.55 Nachtprogramma.

RTL5

11.00 Lumen 2000. Int. magazine.
12.00 RTL text.
17.00 Studs. Amer. datingshow.
17.30 WK Voetbal '94. Aflevering in het kader van de WK Voetbal in de VS die in juni worden gehouden.
Er wordt teruggeblikt op de historie van het voetbal. In deze uitzending is een portret te zien van de Braziliaan Socrates.
18.00 Snowreports. Het actuele weer en de sneeuwhoogten vanuit o.a. de sneeuwgebieden in Duitsland, Zwitserland, de Pyreneeën, Italië, Oostenrijk, Frankrijk en de V.S.
18.05 Sport: Voetbal. Met o.a. aandacht voor de Engelse competitie.
18.40 M.A.S.H. Comedyserie. (herh.).
19.10 Catwalk. Amerikaanse serie.
20.00 Acht uur nieuws en overzicht.
20.30 Weer.
20.35 Film 5Video 5. Wekelijkse filmmagazine met informatie.
21.15 Music scene. Muziekmagazine.
21.50 Blackmail in Naples. miniserie.
23.25 Late nieuws.
23.40 De draagmoeder. (herh.).
00.10 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
00.40 Quantum thuiswinkel.
03.40 RTL text.

● *Scène met Tom Hanks en Sela Ward uit de Amer. speelfilm 'Nothing in Common'. (RTL4 - 22.15 uur).*

RTBF/La Une

11.00 Présence protestante. **11.30** Filosofisch magazine. **12.00** Politiek magazine. **13.00** Nieuws. **13.20** L'hebdo. Magazine. **14.00** Les aventures de Brisco County Jr. Amer. westernserie. Afl. 1. **14.50** Steal the sky. Amer. spionagefilm uit 1988. **16.40** Spirou et Fantasio. Tekenfilm. **17.05** Ces années-la. Nostalgisch muziekprogr. Vandaag: 1971. **18.00** Autovision. **18.30** Weekend sportif. **19.30** Nieuws. **20.10** Amusementsprogr. vanuit Spa. **21.15** Air America. Amer. avonturenfilm uit 1990. **23.10** Intérieur nuit. Cultureel magazine. **23.50** Weerbericht en laatste nieuws. **00.10-00.20** Shema Israel.

SPORTS 21

18.30 Zie RTBF/La Une. **19.30** Nieuws (tevens in gebarentaal).. **20.05** Les cavaliers de l'orage. Frans-Joegoslavische avonturenfilm uit 1983. **21.50** Autosport. Les boucles de Spa. **22.20** Zie RTBF/La Une 18.30. Herh. **23.15-23.50** Nieuws en weerbericht.

CNN

06.00 Diplomatic licence. **06.30** Earth matters. **07.00** Moneyweek. **07.30** Healthworks. **08.00** Showbiz. **08.30** Science and technology. **09.30** The big story. **10.00** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.00** Larry King weekend. **12.00** Showbiz. **12.30** Style. **13.00** Earth matters. **13.30** Inside business. **14.00** World report. **16.00** Your money. **16.30** Reliable sources. **17.00** Travel guide. **17.30** NFL Preview. **18.00** World business this week. **18.30** Intern. correspondents. **19.00** Futurewatch. **19.30** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** World report. **00.30** This week in the NBA. **03.00** Special reports.

NBC

05.30 Weekly business. **06.00** Intern. business view. **06.30** Super shop. **08.00** ITN World news. **08.30** Intern. business view. **09.00** Strictly business. **09.30** Weekly business. **10.00** Business forum. **10.30** Super shop. **11.00** Videofashion. Herh. **11.30** Executive lifestyles. Herh. **12.00** Super shop. **13.00** Talkin' jazz. **14.00** Sports on NBC Super channel. Met om 14.00 Horses in action, paardesport; 14.30 Ski-ing in Europe and Asia, skiën; 15.00 Golf, PGA European Tour; 16.00 Pro Superbikes, motorsport; 16.30 Zeilen. **17.00** Meet the press. Actueel discussieprogr. **18.00** Today. **19.00** ITN World news. **19.30** Videofashion. **20.00** Nouv. Actuele reportages. **21.00** Talkin' jazz. **22.00** ITN World news. **22.30** FT Reports. **23.00** Sports on NBC Super Channel. Vanavond: Chris Eubank - Simply the best. Afl. 2. **00.00** Culture calendar. **00.30** Videofashion. **01.00** Equal time. **01.30** Executive lifestyles. **02.00-03.05** ■ Dick Tracy versus Cueball. Amer. speelfilm uit 1946.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** Référence. **12.35** Carrefours. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** L'école des fans. **13.45** Dierenmagazine. **14.45** Faut pas rever. **15.45** Correspondance. **16.00** Nieuws. **16.10** Le monde est à vous. **17.40** Autovision. **18.00** Bonweekend. **18.30** Nieuws. Aansl.: La galaxie TV 5. **19.00** Dierenmagazine. **19.30** Nieuws. **20.00** Sept sur sept. **21.00** Nieuws en intern. weerbericht. **21.40** Dites-lui que je t'aime. Franse speelfilm uit 1977. **23.25** Taratata. **00.40** Nieuws.. **01.05** Divan. Serie gesprekken. Vandaag: Nelly Kaplan. **01.35** L'heure de vérité. Politiek magazine. **02.35** Face a la presse. Interviews. Vandaag met de zwitserse politicus Jean Ziegler. **03.10** Envoyé spécial. Herh. **04.25** L'oeil écoute. Herh. **05.25** Grand solistes. Herh.

BBC 1

07.20 Match of the day. Herh. **08.30** Penny Crayon. **08.40** Playdays. **09.00** The little green planet show. **09.15** Breakfast with Frost. Met om 9.15 en 10.00 nws. **10.15** Lead kindly Light. Religieuze serie. **11.00** Simon and the witch. **11.15** Incredible games. **11.40** Grange Hill. **12.05** Short change. Vandaag: Veel kinderen hebben films gezien waar ze te jong voor waren. **12.30** Maid Marian and her merry men. **13.00** Italianissimo. Afl.: La capitale. **13.15** See hear! **13.30** CountryFile. **13.55** Week. **14.00** nws. Aansl.: On the record. **15.00** EastEnders. **16.00** Match of the day. FA Cup voetbal 5e ronde: Bolton Wanderers of Arsenal - Aston Villa. **18.00** Modemagazine. Vandaag: De invloed van sportkleding op de ontwerpers in 1994. **18.25** Antiques roadshow. **19.10** nws. **19.25** Songs of praise. **20.00** As time goes by, comedyserie. **20.30** The house of Eliott, serie. **21.25** King Ralph. Amer. speelfilm uit 1991. **22.55** nws. **23.10** Sunday night Clive. **23.55** Heart of the matter. **00.30** Steven Spielberg's amazing stories. **00.55** Channel hopping. Vandaag: Italië en tips voor werk in Duitsland en Zwitserland. **01.25** .

BBC 2

07.15 Open university. **10.10** Draw me. Quiz. **10.25** The animals of Farthing Wood. **10.55** Olympic Grandstand. Bobsleeën; Schansspringen; Skiën: Combinatie-afdaling dames. **16.00** Regionale progr.'s. **16.30** Master of Ballantrae. Amer. speelfilm uit 1953. **18.00** Sarajevo. Reportage. **18.10** Rugby special. Vijflanden-toern.: Engeland - Ierland en Wales - Frankrijk. **19.10** Sex, hot eruptions and chilli peppers. **20.00** Olympic Grandstand. Kunstrijden op de schaats; Schaatsen: samenvatting 10 km heren. Verder alle hoogtepunten van vandaag. **22.00** Match of the day: Met Engels bekervoetbal. **22.50** The Picasso files. Documentaire over het onderzoek naar de politieke activiteiten van Picasso. **23.35** Filmmagazine. **00.25-02.05** Longtime companion. Amer. tv-film uit 1990.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.15** Milieumagazine. **13.30** Nieuws. **14.00** Toto-tv radiocorriere. **14.15** Domenica in. Met spelletjes en sportuitslagen: om 15.50 ruststanden en 16.20 uitslagen. **18.00** Nieuws. **18.10** Domenica in. Vervolg. Met om 18.10 voetbaluitslagen. **19.50** Nieuws en sport. **20.00** Nieuws. **20.30** TG1 Sport. **20.40** Carlo Magno. **22.25** La domenica sportiva. Sportprogr. **00.10** Nieuws. **00.40** Nachtprogram.

MTV

07.00 Awake on the wilde side. **08.00** MTV's big picture all star weekend. **10.30** News - weekend edition. **11.00** The big picture. **11.30** European top 20. **13.30** First look. **14.00** MTV's big picture all star weekend. **18.00** The real world. **18.30** News - weekend edition. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 minutes. **23.00** Beavis & Butt-head. Tekenfilm. **23.30** Headbanger's ball. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00-06.00** Night videos.

Eurosport

06.00 Olymp. ochtend. progr. -overzicht van vandaag uit Lillehammer. **06.30** Kunstrijden op de schaats. Vrije kür heren. **07.00** Olymp. nieuws. **07.30** Olymp. ochtend. **08.00** Olymp. Winterspelen. Met: Kunstrijden op de schaats. **10.00** Bobsleeën. Live. Aansl.: Biathlon. 20 km individueel heren. Live. **12.30** Alpine skiën. Combinatie-afdaling dames. **13.00** Schansspringen. 120 meter-schans. Live. **16.00** Bobsleeën. Vervolg. **16.45** IJshockey. Rusland - Tsjechië. Live. **17.30** Olymp. nieuws. **18.00** Schansspringen. 120 meter-schans. **19.00** Kunstrijden op de schaats. Live. **21.45** IJshockey. Duitsland - Finland. **23.00** Tennis. ATP-toern. Finale. **01.00** Olymp. nieuws. **01.30** IJshockey. Duitsland - Finland en Rusland - Tsjechië. **03.30** Olymp. nieuws. **04.00** Schansspringen. 120 meter-schans. **05.00-06.00** Kunstrijden op de schaats.

Duitsland 1

07.50 Disney Club. Kindermagazine met gasten, muziek, tekenfilm- en avonturenseries. Vandaag: The little mermaid, tekenfilmserie. Afl.: Im Reich des Strudelmonsters; Darkwing Duck, tekenfilmserie. Afl.: Quackerjacks Spielteufelei; Die Juwelenjagd, serie. Afl.:Hutschachteln Klassische Cartoons, tekenfilmserie.
09.15 (TT) Die Sendung mit der Maus. Informatief kindermagazine.
09.45 Olympia live. Olympisch sportprogramma met reportages en interviews en vanaf: 9.55 Biathlon: 20 km heren; 9.55 Bob- sleeën: 3e en 4e run 2-mans bob; 10.50 Skiën: combinatie-afdaling dames; 12.55 Schansspringen: 120 meter-schans; 13.55 Schaatsen: 10 km heren. heren; 14.55 IJshockey: Rusland - Tsjechië; 17.25 IJshockey: Duitsland - Finland. Met om ca. 12.30-12.35, 14.30-14.35 en 18.15-18.20 Tagesschau.
19.58 Heute abend im Ersten.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Lindenstrasse. Duitse serie. Afl. 429: Anfragen.
Dominique duikt plots op bij dr. Dressler en tijdens een ontmoeting met Tanja doet Dominique haar een voorstel met verstrekkende gevolgen. Matthias werkt als vrijwilliger in een opvangtehuis voor vluchtelingen, en wanneer hij Helga vertelt over de slechte levensomstandigheden van de vluchtelingen komt zij in actie.
20.43 Die Goldene 1. Bekendmaking winnaars van de ARD tv-loterij.
20.44 Tagesthemen-Telegramm.
20.45 Flitterabend. Spelprogramma voor bruidsparen.
Gasten: Nicole, Die Prinzen, Bonnie Tyler, Peter Maffay e.a.
22.25 Tagesthemen.
22.40 Olympia extra. Met de hoogtepunten van vandaag en Kunstrijden op de schaats: IJsdansen, verplichte kür; IJshockey: Noorwegen - Oostenrijk.
00.00 Tagesschau.
00.05 David Lansky: Die Limousinenbande. Misdaadfilm. Met: Johnny Halliday e.a. Herh.
01.25 Tagesschau.
01.30-01.35 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Schneegedanken. Afl.: Auf der Schwarzachenalm.

Duitsland 2

08.30 Diese Woche. Weekoverzicht.
08.45 Musik-Zeit. Klassieke muziek.
09.15 Zur Zeit. Religieus magazine.
09.30 Schritte nach innen. Protestantse kerkdienst vanuit Hamburg.
10.15 Die Schweizer Familie Robinson. 26-delige Duits-Canadese serie.
10.35 Karfunkel. serie verhalen.
11.05 Siebenstein. Poppenserie.
11.30 halb 12. Weekoverzicht.
12.00 Das Sonntagskonzert: Freie Fahrt durch Europa. Muziekprogramma vanuit Helsingborg, m.m.v. Jazzin' Jacks e.a.
12.45 heute.
12.47 blickpunkt. Magazine met actualiteiten uit de nieuwe deelstaten.
13.15 Treffpunkt Natur. Natuur- en milieumagazine. Vandaag: Milieu. Presentatie: Volker Angres.
13.45 mach mit! Balans Aktion Sorgenkind. Aansl.: Goldmillion.
13.55 ZDF Sport extra. Tennis: ATP-toernooi van Stuttgart, finale. Met om ca. 15.00 en 17.00 heute.
18.15 ML Mona Lisa. Vrouwenmagazine. Vandaag: Körperbehinderte.
19.00 heute. Met weerbericht.
19.10 Bonn direkt. Parlementair magazine.
19.30 Die knoff-hoff-Show. Amusementsprogramma.
20.15 Heinz Erhardt Gala. Galaprogramma rond de 85e verjaardag van de schrijver, komiek en kleinkunstenaar Heinz Erhardt. Gasten: Brigitte Mira, Willy Millowitsch e.a.
21.50 Salto Postale. Serie.
22.20 heute.
22.30 Sport am Sonntag. Met o.a. Bundesliga-voetbal: VfB Stuttgart - SG Wattenscheid 09.
22.40 Tatort Museum - Kunst als lohnende Beute. Reportage over het groeiend aantal kunstdiefstallen. Met name in Italië wordt veel aan kunst gestolen en sinds de val van het communisme in Oost-Europa heeft Tsjechië een magische aantrekkingskracht op dieven en malafide handelaren.
23.25 heute.
23.30-01.30 (TT)Welten des Buddhismus: Der Pfad der Erleuchtung (Aje aje Bara aje). Zuidkoreaanse speelfilm uit 1989 van Kwon-Taek Im.

Duitsland 3 West

08.15 Cursus natuurkunde. **08.45** Cursus biologie. **09.15** Cursusinformatie. **09.45** Cursus Engels. **10.15** Jetzt reden Kinder. **10.30** Der Liebe auf den Spur. Afl. 1: Ich kann mich gut leiden. **11.00** Babylon - spricht viele Sprachen. **12.00** Computerclub. **12.45** Sonntagsgespräch. **13.00** Freiraum. **13.30** Zukunftsgespräche. **14.15** Wer Gewalt sät. Reportage over de groeiende vreemdelingenhaat in Duitsland. **15.00** Heiterblick. **15.30** The tall guy. Engelse speelfilm uit 1989. **17.00** Die deutsche Schlagerparade. **17.45** Dinosaurs. Amer. comedyserie. Aansl.: Vorschau Dinos und Käpt'n Blaubär. **18.15** Tiere suchen ein Zuhause. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.45** Konto. **20.00** Olympia live. Met Kunstrijden op de schaats. **22.00** West 3 aktuell. **22.10** Fenster zur Welt. **23.00** Der Graf von Monte Christo. miniserie. Afl. 2. **23.57** Nachrichten. **00.00** Nachtprogr.: met o.a. Presseclub. **00.45** Tagesschau vor 20 Jahren. **01.00** Tagesthemen. **01.15** Babylon. **02.45** Zukunftsgespräche. **03.30** Aktuelle Stunde. **06.00** Jetzt reden Kinder. **06.45** Z A K. **07.30-08.15** Die deutsche Schlagerparade.

Duitsland 3 SWF

08.10 Denkanstösse. **08.15** Cursus natuurkunde. **08.45** Cursus biochemie. **09.15** Cursusinformatie. **09.45** Babylon. **10.45** Wortwechsel. **11.30** Orchesterfarben. Afl. 3. Werken van Schönberg, Berg en Webern. **12.30** Tele-Akademie. **13.15** Magische Namen. Vandaag: Napoleon. **14.00** Käpt'n Blaubär Club. **15.00** Literarische Moderne. Afl.: Franz Kafka. **15.50** Frauen im Hause Württemberg. **16.10** Eisenbahnromantik. **16.40** Fängt ja gut an. **17.10** Drei Schüler Stalins. Documentaire. **17.55** Leute, Leute. **18.25** Die Deutsche Schlagerparade. **19.10** Sportquiz. **19.35** Partnerschaft. Thema: Rollenpatronen. **20.00** Sport 3 extra. Kunstrijden op de schaats. **22.00** Sportmagazine. **22.55** Sudwest aktuell. **23.00** Wortwechsel. **23.45** Drei Schüler Stalins. Herh. **00.30** Berlinale-Studio. **00.40** Schlussnachrichten. **00.55** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00-08.00 Tekenfilmseries. **08.00** Li-La-Launebär. Kinderprogr. **08.30-09.55** Tekenfilmseries. **09.55** Guten Morgen Sonntag. **10.00** Wonder Woman, fantasy-serie. **11.00** Quantum leap. Amer. sf-serie. **12.00** Big Hawaii. **13.00** Operation Petticoat. **13.30** What a dummy. Amer. comedyserie. **14.00** Major Dad. **14.30** Disney-Reportage. Aansl.: Disney Filmparade: Blue Yonder. **16.50** Knight Rider 2000. Amer. actiefilm uit 1991. **18.45** RTL aktuell. Nieuws en sport. **19.10** Aber Hallo! Spelshow. **20.15** Die 100.000 Mark Show. **21.55** Spiegel TV. **22.40** Prime Time - Spätausgabe. **23.00** Playboy late night. **00.00** Kanal 4 mit Z. Satirisch magazine. **00.35** Operation Petticoat. Herh. **01.05** Married with children. **01.35** Who's the boss?. **02.10** 227, comedyserie. **02.40** Family ties. **03.15** Explosiv - Das Magazin. Herh. **03.40** Hans Meiser. Herh. **04.35** Ilona Christen. Herh. **05.30** The bold and the beautiful.

SAT 1

05.15 ran. Voetbalmagazine. Herh. **06.25** Unsere tollen Tanten in der Südsee. Oostenrijkse komedie uit 1963. **07.55** Eselsohr und Teufelsschwanz. Religieus progr. **08.00-10.00** Tekenfilmseries. **10.00** The adventures of the Black Stallion.. **10.30** Zoff. Jongerenmagazine. **11.00** alSo. **12.00** Basketballmagazine. **13.00** Zorro, avonturenserie. **13.35** Rough cut. Engelse misdaadkomedie uit 1980. **15.40** The little prince. Engelse musical uit 1974. **17.15** Star Trek: Deep Space Nine. Amer. sf-serie. **18.15** Glücksrad. Spelprogr. **19.00** Newsmagazin. **19.15** ranissimo. Voetbalmagazine. **20.15** The last wave. Australische thriller uit 1977. Aansl.: TopNEWS. **22.05** Talk im Turm. **23.30** 24 Stunden. **00.00** So gesehen. Overdenking. **00.05** ■ Endstation Sehnsucht (A streetcar named Desire). Amer. speelfilm uit 1951. Met: Vivien Leigh, Marlon Brando e.a. **02.15** Der Löwe zeigt die Krallen. Engelse misdaadkomedie uit 1980. Herh. **04.10** The last wave. Australische thriller uit 1977. Aansl.: programma-overzicht. Herh.

België/TV 1

09.00 Samson. Dolle avonturen bij Samson en Gert in de huiskamer. Met tekenfilms: Looney Cartoons, Tom en Jerry en Bremer stadsmuzikanten.
10.00 Eucharistieviering. Vanuit de Sint-Servaasparochie in Grimbergen.
11.00 De zevende dag. Nieuwsmagazine over politiek, media en cultuur.
12.30 Sportmiddag.
13.15 Bassie en Adriaan en de diamant. Nederlandse jeugdserie. Afl. 1: De uitnodiging.
13.45 Paling en Co. Tekenfilm.
15.10 Okavango. Amerikaanse jeugdserie. Afl. 3.
16.00 1 voor Iedereen. Gevarieerd zondagnamiddagmagazine.
17.00 Niveau 4: Cordon bleu. Culinair magazine. Vandaag onder andere mini-gevogeltepasteitjes en boerenpaté.
17.30 Mijn eerste liefde. 6-delige jeugdserie. Afl. 1.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 51.
18.00 Journaal.
18.10 De avonturen van Kuifje. 39-delige tekenfilmserie. Afl.: De scepter van Ottokar.
18.35 De Cosby show. Amerikaanse comedyserie. Met: Bill Cosby e.a. Afl.: Cliff gets jilted.
19.00 Zonder voorschrift. Magazine over psychische, medische en sociale problemen. Afl.: Cholesterol.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 Uit het oog. Praatprogramma.
21.15 Niet voor publikatie. 10-delige Belgische serie. Afl. 5: De helderziende.
22.05 N.V. De wereld. Magazine met verhalen over mensen en emoties.
22.40 Vandaag en sport.
23.05-23.45 Ziggurat. Kunstmagazine. Vandaag portretten van de avantgarde kunstenaar Fred Bervoets en van beeldenkunstenaar en theatermaker Pat van Hemelrijck.

België/TV 2

Geen uitzending.

TV FILMS VIDEO

RTL4
14.25 uur - The Fighting Prince of Donegal - (1966-GB). Zeer onderhoudende avonturenfilm van Michael O'Herlihy vol zwaardgevechten.
Ierse prins (Peter McEnery) probeert zijn volk te verenigen in de strijd tegen de Engelsen.

RTL Television
14.30 uur - Time Flyer - (1986-USA) Sentimentele Disney-avonturenfilm van Mark Rosman over een tijdmachine. Art Carney gaat terug in de tijd om zijn grootvader bij te staan, een legendarische vliegpionier.

Duitsland West 3
15.30 uur - The Tall Guy - (1989-GB) Jeff Goldblum raakt zijn baan kwijt als hij verliefd wordt op verpleegster Emma Thompson.
Komedie van Mel Smith met verder o.a. Rowan Atkinson.

BBC 2
16.30 uur - Master of Ballantrae - (1953-GB). Jonge Schotse aristocraat besluit zich aan te sluiten bij de rebellen. Goede rol van Errol Flynn in deze film van William Keighley naar het boek van R.L. Stevenson.

● *Scène uit de onderhoudende avonturenfilm 'The Fighting Prince of Donegal' met Peter McEnery en Tom Adams. (RTL4 - 14.25 uur).*

RTL Television
16.50 uur - Knight Rider 2000 - (1991-USA) Actiefilm van Alan J. Levi die speelt in het jaar 2000.
David Hasselhof in actie met zijn auto KITT om een serie moorden op te lossen.

BBC 1
21.25 uur - King Ralph - (1990-USA) Teleurstellende komedie van David S. Ward over een dikbuikige pianospeler uit Las Vegas die naar Engeland gehaald wordt om de troon te bestijgen. Met: John Goodman en Peter O'Toole.

RTL4
22.25 uur - Nothing in Common - (1986-USA) Jonge reclamemaker Tom Hanks komt in de problemen als zijn ouders na 34 jaar willen scheiden.
Komedie van Garry Marshall die eindigd in een zakdoekendrama.

Nederland 3
22.57 uur - La Petite Apocalypse - (1993-F) Nieuwste film van C. Costa-Gavras parodieert mensen die in hun studententijd politiek actief waren en nu een succesvolle carriere hebben. Met: Jiri Menzel en André Dussollier.

Duitsland 2
23.30 uur - Aje Aje Bara Aje - (1989-ROK) Drama van Kwon-Taek Im over de lijdensweg van een Zuidkoreaanse vrouw die onderworpen is aan patriarchale structuren binnen het boeddhisme. Prachtige opnamen. Met: Soo-Yeon Kang.

BBC 2
00.25 uur - Longtime Companion - (1990-USA) Gevoelig verteld verhaal over de invloed van Aids op de homo-gemeenschap in Amerika tijdens de jaren tachtig. Indrukwekkend gespeeld door o.a.: Stephen Gaffery. Regie: Norman Rene.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nieuws. 7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 AVRO Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Onder woorden: 06-300078. 20.04 Appels en peren. 21.04 3D, drie generaties in debat. NOS/VOO/ 22.04 De laatste ronde. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgspot. 1.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
7.04 Geblaf in het hondsdal. 10.04 AVRO's Muziekmozaïek. 11.04 Sunday morning comin' down. 12.04-14.00 VPRO a/d Amstel, met om 12.04 VPRO's Music Hall; 13.04 Kuitenbrouwer & Kroonenberg. 14.04 De noodingang. 15.52 De wijde blik. 16.04 M.C. zondagsrust. 17.04 Van 0 tot 80. 18.04 Het concert. 18.30 Archief Hilversum: De persoonlijke keus van... 19.04 Country time. 20.04 Razz-ma-tazz. 21.04 Ararat. 23.04-24.00 Levenslief en levensleed.

Radio 3
6.02 TROS 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 TROS Somer-tijd. 15.04 TROS Wereldhits. 19.04 TROS Dancetrax. 21.04 TROS c.d. -show. 22.04 Poster. 23.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Mol of Mark. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 10.55 Het ochtendconcert. I. Nat. Ork. Frankrijk met piano; 12.34 II. Muz. altviool en piano. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert: Madrigalen. (In de pauze: Praten over muziek) 16.00 De Nederlanden: Muz. voor viool en piano. 17.00 De speler, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00-24.00 VPRO Jazz op Vier met om 22.00 Jazzgeschiedenis; 22.30 VPRO Jazz op Vier concert. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nieuws (behalve om 10.00 en 17.00). 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. KRO/RKK: 11.02 Eucharistieviering. 12.02 Na de zegen. 12.50 De bisschop aan het woord. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 SOLO. 14.20 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Drieluik. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Met- terdaad hulpverlening. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
9.00 Postbus 94, met Ria van Grinsven. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Trefpunt. Praatprogramma vanuit De Perroen in Maastricht. Presentatie: Ger Houben. 12.00 Omroep Limburg Klassiek met Ed Gerits. 13.00 (inter) nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Sport, rechtstreekse verslagen, commentaren, uitslagen van internationale, nationale en regionale sport. Eindredactie en presentatie: Alf Poell.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie met Guy de Pré. 11.00 Bengels. Kindvriendelijk programma met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of flop met Conny Neefs. 14.00 Fiestag, muzikaal familieprogramma met Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. Muziek à la carte. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma van de zondagavond. (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit; 8.30 Glaube und Kirche). 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf, volksmuziek. 12.05 Schlager-Souvenirs. 14.05 Deutsche Schlagerparade. 16.05 BRF-Sporttreff. 18.30 Nachrichten. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.00 Volkstümliches Schlager-Karussell.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws.
5.00 Dauwtrappen. 8.00 De Goudmijn. 10.00 Koffiekringen, Jan van de Putte. 12.00 Mart van de Stadt. 14.00 Club 70 met Bart van Gogh. 16.00 Vrijheid Blijheid, Luc van Rooij. 19.00 De Zeven Uur Show. 22.00 De Goudmijn. 24.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Matinee am Sonntag. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Folklore. Mit Aviva Semadar. 14.00 Nachrichten, Wirtschaft. 14.07 Wunschmelodien mit Rolf Röpke. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten. 18.05 Auf ein Wort. Anschl. Schellack-Schätzchen. 19.00 Nachrichten. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

...URSUSSEN + ...PLEIDINGEN

LANDGRAAF

Vraagprijs ƒ 171.000,- k.k.

½-vrijstaand woonhuis met carport, berging en tuin, gelegen aan rand van een wandelgebied.

3 slaapk. ... bereikbare berg-zolder. Alg.: uitstekende ligging. Aanvaarding op korte termijn ... ged. v.v. rolluiken.

GELEEN

Vraagprijs ƒ 230.000,- k.k.

... bergkast, ½-bet. toilet met font, ruime ... met open haard en tuin (zuiden), keuken, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, vaste wastafel en ... wasmachine, garage. Alg.: goede locatie, bouwjr. '69, nieuw dak, nieuwe boeiboorden, al. kozijnen, c.v. '93. Aanv. op korte termijn.

HOENSBROEK

... parc.opperv. 155 m². ...

... berging en grote tuin. ... provisiekelder. ...

SCHAESBERG

Vraagprijs ƒ 230.000,- k.k.

Goed onderhouden ½-vrijst. woonh. met garage en tuin, in een zeer goede, rustige buurt op het randje van de Brunssummerheide (omgeving Eikdal).

INDELING:

Beg. gr.: ruime entr., ½-bet. toilet, ruime woonk., moderne ... app. ..., ruime garage, tuin met ...terras (en tuinhuis). 1e verd.: overloop, ... slaapkamers, ½-bet. badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: d.m.v. een vaste trap bereikbare ruime bergzolder, evt. 4e slaapkamer. Alg.: uitstekende ligging. Aanvaarding ... '94. bouwjr. 1980. ... c.v. ... 1992.

...BERG

Vraagprijs ƒ 195.000,- k.k.

½-vrijstaand woonhuis met garage en tuin.

INDELING:

Beg. gr.: ruime entr., ½ bet. toilet, ruime woonk. ...

HEERLEN

NIEUWBOUW

HEERLEN

(wijk ..., ...straat)

NIEUWBOUW

... wasmachine. 2e verd.: d.m.v. een vaste trap bereikbare zolder welke eenvoudig ingericht kan worden als 4e slaapkamer. ...

TE HUUR

HEERLEN

(... centrum, toplocatie)

BEDRIJFSRUIMTE

Huurprijs: ƒ 1000,- per maand excl. B.T.W.

HEERLEN (centrum)

TE HUUR

APPARTEMENT

In het centrum van Heerlen wordt voor tijdelijke huur (5 maanden ...) aangeboden een appartement, gestoffeerd en gemeubileerd.

UW HUIS LOOPT NIET VANZELF WEG

(Behalve als u de verkoop aan Stienstra overlaat.)

STIENSTRA

MAKELAARDIJ B.V.

Heerlen ... 045-712255*

Openingstijden: ... 9.00 - 21.00 uur.

Zaterdag van 9.30 - 12.00 uur.

... maandag t/m vrijdag van 9.00 - 13.00 en 14.00 - 18.00 uur.

Zaterdag van 9.00 - 14.00 uur.

STIENSTRA, WAAR ONROEREND GOED IN BEWEGING KOMT.
